SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kastaly István festőművész

NÉPÚJSÁG
Eger
1982 MAR 12.

Kastaly István és idős Kátai Mihály kiállítása a Kisgalériában

Szombaton délben 12 órakor dr. Sipos István, a megyei pártbizottság titkára nyitja meg az Egri Kisgaléria legújabb kiállítását, Kastaly István és idős Kátai Mihály festőművészek közös tárlatát. Az két idős művész közel ötven alkotással, túlnyomórészt olaj- és temperaképpel lép a megyeszékhely műpártoló közönsége elé. Megjelenik vásznaikon Heves megye, a környék sok festői részlete, s nem egy munka tárja fel Eger, vagy a közeli hegyvidék falvainak utcaképét. A kiállítás március 19-ig lesz nyitva, s naponta délelőtt 10 órától este 6-ig tekinthető meg a művelődési központ Knézich Károly utcai nagytermében.

tési mód koordinációs központját, amely egyezteti az elképzeléseket, kidolgozza a leggazdaságosabb mértékrendszert, megoldást keres a szakosításra, az összehangolt beruházásokra, a licencvásárlásokra és egyéb közös munkákra...

— Mikor látunk valamit ebből a programból megvalósulni? Mikor botlunk lépten-nyomon könnyűszerkezetes épületekbe? — kérdezem *Kordik László*t, a Könnyűszerkezetes Programiroda vezetőjét.

— Meg kell mondanom, hogy holnap nem. Sőt a holnaputánt is években számoljuk. Az igazán mutatós fejlődés előreláthatólag 1975—

Kastaly István

Cirkusi mutatvány, o. 50×40cm

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

Kastaly István festőművész
a Hatvani Galériában nyílik
meg kiállítása.

Napló.
Magyar Nemzet, 1945. ápr. 16.

Kastali István

a módszerűvásárhelyi Medgyessy-teremben nyílt meg Heves megye képzőművészeinek kiállítása, melyen művei szerepelnek.

Láttuk, hallottuk.
1972. máj. 25. Kossuth, 21.09/6/Kj

Rastaly István
festő

Hatvanban a Művelődési Hár-
ban rendezték a művész tár-
latát.

— Kiállítási naptár
Művészet, 1975. márc – 49 old al.

Kastaly István, festő

Kiállít Egerben.

— : Hallo Huk

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 nov. 19.

Kastaly István festőművész

A Heves megyei Tanács művészeti díjának II. fokozatában részesült a művész.

Tanácsok Lapja, 1974. júl. 12.

Kastaly István festő

A megjeszékhelyen mutatkozik be a-
Budnay teremben – az egyi festők kiál-
lításán, műveivel, nov. 21.-én.

Népújság (Heves) 1944.

Kastaly István, festő

Kiállít Egerben.

– : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. nov. 22

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

Kastaly István festőművész

1972 MÁR 5

vhagyítását.

— Egerben a művelődési ház kiállítótermében szombaton megnyitották Kastaly István és idős Kátai Mihály festőművész kiállítását. A tárlaton a két művész ötven alkotása látható.

1021

Karsay István

Kilenc egri képzőművész közös kiállításának szereplőinek képei.

Farkas András: Kilencen az egri Rudnay-teremben

Népújság, 1942. márc. 18.

Kastaly István.

A Képcsarnok Váll. e hírban kiállítást rendez a Heves megyei művészek alkotásaiból, melyen művei szerepelni fognak.

Alig egy hete nyílt meg id. Kátai Mihállyal közös tárlata, szintén Egerben.

Népújság, Eger, 1972. márc. 9.

Kastaly István

Az egri Kisgaléria idei műsorterében március hónap folyamán Kátay Mihállyal közös kiállítása szerepel.

(m.gy.): Jó szándékban múlik!

Népújság, Eger, 1972. febr. 10.

KASTALY István

SZALAY István: Egy évirsázad festője:
Kastaly István =
Hevesi Szemle, 1989/3
78 – 80.

XX. sz. 45. n / Mesterek

kező fejezetben szólok).

Érdekes, hogy még ezek a Társa
datokba bonyolódva, Kisfaludy *nev*
zet felül elhessegetni. Az elsőként
megismételte Fáy 1840-es „kétked
1841-es Székács-féle beszédnek, a
keztetésével tompítva, hiszen nincs
lelkes írónak olly emléket állítottal
márványnál is szólóbb hatású [t.i. e
másik, 1846-os szöveg pedig a sok
rányból" próbált – kevéssé meggyő
közül senki s így Kisfaludy sem

---

[65] TOLDY 1838.
[66] Uo. 279.
[67] FÁY 1838.
[68] Vö. HOFFMANN 1912. 150-152.
[69] TOLDY 1838. 16.
[70] *Kisfaludi-ünnepély*, Életképek, 1846,

KASTALY ISTVÁN

Szalay István: Egy évszázad festője Kastaly István. - Hevesi Szemle, 1989.3.sz. 78-80. p.

Munkaügyi Hivatal elnökével egyetértésben — a
zőket rendelem:

1. §

(1) A polgári repülés hajózó személyzete munk
lési és pihenőidejének szabályozásáról szóló, a 7 1
25.) KPM és a 10/1985. (X. 21.) KM rendelettel
tott 7/1976. (VII. 15). KPM rendelet (a továbbiak
2. § (2) bekezdésének *a)*, *b)* és *d)* pontja helyébe
kező rendelkezés lép:

*(A hajózó személyzetnek a repülési feladat végreh
val kapcsolatos munkával eltöltött idejébe [(1) b
pont.] kell beszámítani:)*

„*a)* az előkészületi időt, amely a repülési feladat
hajtásával kapcsolatos felkészülés céljából a szolg
történt jelentkezés időpontjától a légijárműnek álló
ről felszállás céljából történő elmozdulásáig (első f
dás) tart,

b) a repülési időt, amely a légijármű felszállási cé
— saját hajtóművel vagy vontatással — történő elmoz
lásától (első fékoldástól) a repülés befejezésekor tört
nyugalomba jutásáig (befékezéséig) tart,"

„*d)* a befejezési időt, amely — a repülési feladat vég
hajtása után — a légijármű repülés befejezésekor törté
nyugalomba jutásától (befékezésétől) a lejelentkező
tart,".

(2) Az R. 2. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül

„(3) Mezőgazdasági munkarepülés esetén a repülési i
a légijármű felszállásától (merevszárnyú repülőgép eset
a felszállás céljából történő fékoldást követő elmozdulá
tól, helikopter esetén a felszállás céljából történő elmo
duláskor a futómű rugóstag kirugózásától) a légijármű l
szállásáig (merev-szárnyú repülőgép esetén a földetéré
követően a leszállópálya elhagyásáig, illetőleg a leszálló
pályán történő esetleges megállásig, helikopter esetén
földetérést követően a futómű rugóstag kirugózásáig

Kastaly István festőművésztől meghívólevelet kapni a lakására, több mint megtiszteltetés. Oda indultam és műterembe érkeztem az egri Szarvas Gábor utcai ház első emeletén. Itt élet és művészet elválaszthatatlanul fonódik össze, és csupán elnanyagolható részletkérdés, hogy hol, melyik szobában vagy ablak előtt helyezkednek el a nagy időket látott festőállvány, a képek vagy a bútorok. A falak mindenütt teli képekkel; csendéletek, portrék, aktok és nem utoljára tájképek olajjal, többnyire akvarellel.

A tavaszi nap beragyog a félig nyitott ablakon és mintha ünnepi megvilágítást kívánna nyújtani a kilencvennyolcadik évébe lépő művész alkotásainak, melegével

V. Reismann Mariann fotói

A Heves Megyei Tanács Egyesített Csecsemőotthona és Egészségügyi Gyermekotthona kérte, hogy *V. Reismann Mariann* fotóit a Hevesi Szemle Galériájában mutathassa be. Az igazgatónő, *dr. Ritecz Éva* szándékát, hogy egy kiállítással felhívhatja a figyelmet egy ritkán reflektorfénybe kerülő társadalmi problémára, mindenképpen indokoltnak tartottuk. A művészet sokszor többet és szebben mond ki a mindennapi gondokról, mint a legalaposabb tanulmány, esszé vagy politikai program.

is eláraszt minket. Ünnepi fényt kap a százesztendős Thonett-szék, az emberöltőt megért tulipános láda, a szegfűcsokor a komódon és az alkotások, szerte a lakásban.

— Kisüstit iszol vagy bort?

— Uramisten, mit is mondhatnék az ily szíves születésnapi invitálásra, de szóra nincs idő, mert a mester a kezembe nyomja az üveget:

— Egy kicsit már reszket a kezem, tölts mindkettőnknek!

A szellem friss, a lélek hevét már első pillanattól a szívemben érzem: Isten éltessen!

Tenyérnyi, dobozba ágyazott, önmaga fabrikálta lupét vesz elő, a szeme elé illeszti:

— A szemüvegeim már gyengék, ezen keresztül olvasom egyebek között a te írásaidot is, és ezúttal ünnepélyesen közlöm veled, hogy én szintén a természet szerelmese vagyok. Íme, a bizonyítékok! Ezeket a képeket — ott, a székeken — megvette a múzeum, azok az enyéim, nem eladók...

Magamban éppen azon tépelődöm, hogy miként kezdjem el visszafelé gombolyítani a kilencvenhét esztendő vezérlőfonalait, amikor váratlan nyomdába kívánkozó történetekkel lep meg a gyermekkori, kisvárdai évekről, a Tisza-parti fürdőzésekről és Pukiról, a kurta lábú kis tacskó hűségéről. Ajándékképpen egy népi mondással is szolgál:

— Tudod-e, mit tanácsolt a szabolcsi ember, amikor gyengélkedett valaki?

Kíváncsivá tesz a huncutkás mosoly.

— „Citronyos bort igyék kend!"

Nincs párja a jó, savanykás házi bornak! — tromfolom a szót, majd iparkodom visszakanyarítani a tűnődés útját a szülőföldhöz, a rozsaji füzes Tiszaparthoz, ahová a két pej csikó, az Olga, meg a Sándor, nyolcvan éve röpítette őket, csalit téve a horogra, harapás reményében.

— Nyíregyházán érettségiztem, és én nyertem el rajzaimmal és festményeimmel a száz aranyat, amely nagyon nagy pénz volt abban az időben...

Megáll a szóban, hallgatok magam is. Érzem, hogy a valót, az igazság velejéig ható lényeget ő tudja igazán, aki nem csupán életművét mutatja be, de ismeri annak hátterét is, idegeiben hordozza a történelmet, három híjával a száz esztendőt. Háborúkat és forradalmakat, amelyek előbb ölükbe vették a népet, majd a hátán táncoltak és orgiát ültek a bizakodók fölött. Jól tudom, hogy egy közel százéves ember agyában már cserépdarabokká törik a történelem, de nekünk ezekre is szükségünk van.

— Öt évig voltam katona. Végigjártam az olasz frontot, az ötvenkilences gyalogezred főhadnagya voltam, amikor, 1918-ban, három ízben is beszéltem Károly királlyal, még hadnagy koromban, Budapesten, láttam Ferenc Józsefet, Frigyes főherceget...

— És az ecset?

— Világéletemben erre a pályára készültem. A művészetek iránti fogékonyságot a kisvárdai szülői házból hoztam, érettségi után a pesti Iparművészeti Főiskolára, Nagybányára, majd a müncheni akadémiára kerültem. A legnevesebbek nyomdokában járhattam, ott, ahol Ferenczy, Csók, Munkácsy, Benczúr tanultak. Elmondhatom, hogy ez az időszak éltem egyik legszebb szakasza volt, hiszen egy szellemi központ pezsgő levegőjét szívhattam. Később haza kerültem, jogi diplomát szereztem, és mivel kellett a pénz, sok minden mást csináltam. Tisztviselősködtem a festészet mellett, óraadó tanár is voltam.

— Kik voltak a mesterek?

— Réti István, Torma János, Szentistványi Gyula.

Művészet és szegénység! Valahol olvastam erről Leonardo da Vinci szavait: „Mi mindannyian, kik a szellem emberei vagyunk, száműzöttként élünk egy oly korban, amely arra büszke, hogy felszabadította a szellemet..."

Nézem a képeket, miközben úgy tűnik, meséket hallgatok, igaz emberi történeteket. Tudom, hogy a mester másutt és itt, Egerben, ahol él, már többször bemutatta alkotásait. Böngészgetem az értő kritikákat, amelyeket ő maga is szívesen fogad el:

— Kastaly képein az egyéniség, a tájhoz kötődő személyes líra, a vallomás őszinteségével fegyverzi le az embert. Nincsenek hivalkodó színei, és még akkor is barnát fest, amikor a harsány tavaszban a sárgák, a pirosak a táj tobzódására ingerelnek. Halk szavú, szelíd előadásmód jellemzi a festészetről ma is hitvallásszerűen nyilatkozó mestert...

Delet harangoznak. Alattunk a város, a mester által oly sok helyen és annyiszor megfestett utcák. Azok is itt élnek tovább e műteremben, amelyek már nincsenek többé, mert meg kellett halniuk. Az egri hóstyák, a hajdani fertálymes-

terek birodalmai, a második világháború előtti és közvetlen utáni öreg város mementói is az ő birtokában vannak. A művész az erdőt kedveli leginkább, a felsárgálló erdei utakat, ahol a fakitermelő emberek leközelítik a meredek hegyoldalakról a faóriásokat. A fák fölé eget fest, amely sohasem felhőtlen, hanem olyan, mint az élet, gondokkal tarkított.

Az aktokra mutatok.

— 1932-ben költöztem Egerbe. Több helyen dolgoztam, tisztviselősködtem, és természetesen festettem, amint látod, egyebek mellett aktokat is. Egy dátumot kell említenem: 1954. Ekkor alakítottuk meg alkotótársaimmal a Marx Károly utcai kollektív műtermet, ahol igazán élni kezdett a képzőművészeti csoport.

— Valamit jói lenne hallani ezekről az évekről!

A visszanéző ember hunyorgó tekintetével keresi vissza a harmincegynéhány évet, de a szavak frissességéből az élet valósága érződik.

— Azok szép, munkás idők voltak! A fiatalságnak tanfolyamokat szerveztünk, bemutattuk egymásnak saját munkáinkat, évente két alkalommal volt kiállítás. Még aktmodelleket is sikerült szereznünk. Egy ilyen polgárvárosban nem volt könnyű megértetni az ifjú hölgyekkel, hogy a művészetet tisztelik meg és szolgálják, ha levetik ruháikat. Gépírónők, boltoslányok, tanítónők aktképei hirdetik most is szobájában hajdani szépségüket.

— Előkerül-e még néha az ecset, Pista bácsi?

Fel-alá járkál, csoszog az öreg bútorok között, telefonja felé indul, amely összeköti a világgal, és amely számára több okból nélkülözhetetlen.

— Láthatod, egyedül élek! Magamnak főzök, magamra van gondom, bár vannak jó embereim, akik időnként rám pillantanak. És hogy az ecset? Sokat, nagyon sokat alszom. Alacsony a vérnyomásom, napi három-négy kávé sem segít, de azért festegetek. A müncheni éveimben alig aludtam, most kipótolom. És ha a festőállvány elé lépek, akkor a természet vonz oda.

Később a képek fotóiból válogatunk: olasz városrészlet, 1916-ból. Gellérthegyi barackvirágzás, legiesen finom egri leányportré. Festmények fotográfiái százszámra, széthullott dobozokban...

— Kétszer kaptam meg Heves megye művészeti díját, voltak kiállításaim a Hevesi Szemle kisgalériájában...

Telik az idő, fárad a mester, ideje készülődnöm, nem szeretnék visszaélni megtisztelő meghívásával.

— Hová sietsz? Hiszen még alig beszélgettünk. Van néhány, toll alá kínálkozó sztorim, ezeket még meg sem hallgattad, és folyton csak rólam beszéltünk. Tudom, hogy mindenre kíváncsi vagy, minden érdekel, itt minden, amit látsz, művészi és egyben muzeális. Ha írsz valamit, el ne felejtsd: nagyon szeretem az embereket és ők is nagyon szeretnek engem. És a fiatal évekről meg ne feledkezz, a külföldi éveimről, a Királyi Felsőakadémiáról, ahol sok magyar tanított, és ahol sok szép lánnyal hozott össze a sors. Micsoda kuglipartikat szerveztünk! Mindig egy hordó sör volt a tét. Vesztesnek lennie kellett, így aztán nem volt híján az innivaló. És még valamit! Azok a gyermekkori emlékek, a tiszai füzesek között..

Elröppent az idő, búcsúzáskor, az ajtóban megígéri:

— Legközelebb, ha jössz, megkóstoljuk a „citronyos" boromat. Ez is a hosszú élet titka...

Szalay István

MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 OKT 20
Népújság (Heves)

Kastaly István festő

1021

Farkas András:

Két egri festő

Gyakran van úgy, hogy a műfajok szerepet váltanak. Most mi, az újságíró szerszámával kísérlünk meg portrét festeni, vagy inkább rajzolni, felvázolni két egri festőművészről. Két jó barátról, akik a valódi, a nemes barátság évtizedeit töltötték el egymás mellett Egerben. Azokról, akik temperamentumban, felfogásban és szelídségben, szerénységben is igen közel állanak egymáshoz. Legjobb egri sikereiket is akkor érték el, akkor ünnepelhették legutoljára 1972-ben, amikor közösen, kettesben állítottak ki.

Kastaly István

Az ember felkapja a fejét, amikor hallja: 1892-ben született. Nyolcvankét éves, de mi, akik évtizedek óta ismerjük csendes és zárkózott egyéniségét, szinte magunk sem akarjuk elhinni, hogy ez a bölcs mosolyú művész túl van a nyolcadik ikszen. Annak idején Nagybányán kezdte a művészpályát, a húszas években. Münchenben három évet töltött.

Má is úgy érzi, hogy a posztimpresszionisták, az ami Cézanne után jött, volt rá és munkásságára igazán meghatározó erő.

Elmeséli, hogy annak idején a Nemzeti Szalonban állított ki, meg a Művészházban. A háború alatt sok képe megsemmisült. Azokra az évekre emlékszik vissza jobban és szívesebben, amikor a felszabadulás után már Egerben megindult a jó barátokból álló művésztársaság egybehangolt munkája. Kapásból felsorolja az akkori egri festők neveit; talán tízen lehettek, közöttük Hamza Tibor, Korény József, Gergely Pál, Lovassy Ákos, Garai Elvira, Gódor Kálmán, természetesen Kátai Mihály és a szobrász Orbán József is. A Marx Károly utcai műteremben jól megférték egymással, a festés és a barátság jól összetartotta őket.

Az életéről nem sorol fel látványos adatokat, bár állandóan alkotott. Ma is ezt teszi. Nemrégen járt nála az Állami Lektorátus és ötven képe közül harmincat választott ki, hozzá még öt akvarellt: a megyében vándorkiállításon mutatják majd be ezeket a hangulatot keltő és emberi melegséget sugárzó alkotásokat.

A Szarvas Gábor utcai lakás, ahol él és dolgozik, nyugatra néz, ahonnan a délutáni napfény csaknem műteremszerűen megvilágítja a szobákat. Kétszáz képét őrzi itt a művész: tájképek, csendéletek, aktok, portrék, figurális kompozíciók, olykor némi absztrakcióval cimboráló alkotások együttese „a vagyon", amely ma is és állandóan gyarapszik.

Terveiről csak annyit mond, mint akár tíz, vagy húsz évvel ezelőtt: „Ameddig bírom, dolgozom. Nekem mindegy, milyen téma, a világból leszűröm magamnak a tapasztalatokat, a jelenségeket átszűröm magamon. Még mindig vannak olyan régebbi stúdiumaim, amiket eddig nem dolgoztam fel, akár idő, akár alkalom híján."

Ebben a csendes művészi „karrier"-ben nemcsak az parancsol feltétlen tiszteletet, hogy itt él közöttünk egy szorgalmasan alkotó művész, hanem az is, ahogyan ezt a művészsorsot végigélte. Nagy nevekkel együtt indult, pálya- és kortársak sora elevenedik meg, ahogy neveiket sorolja Kastaly István — Burghardt Rezsőt, Kálmai Pétert, Frank Frigyest, és másokat — tanára az akadémián Réti is. Nyíregyházát tíz évig vállalta 1920—1930 között, hogy aztán végleg Egerben telepedjék meg 1932-ben. Bizonyára ezért a hűségért is kapta az idei egyik művészeti díjat Heves megye Tanácsától.

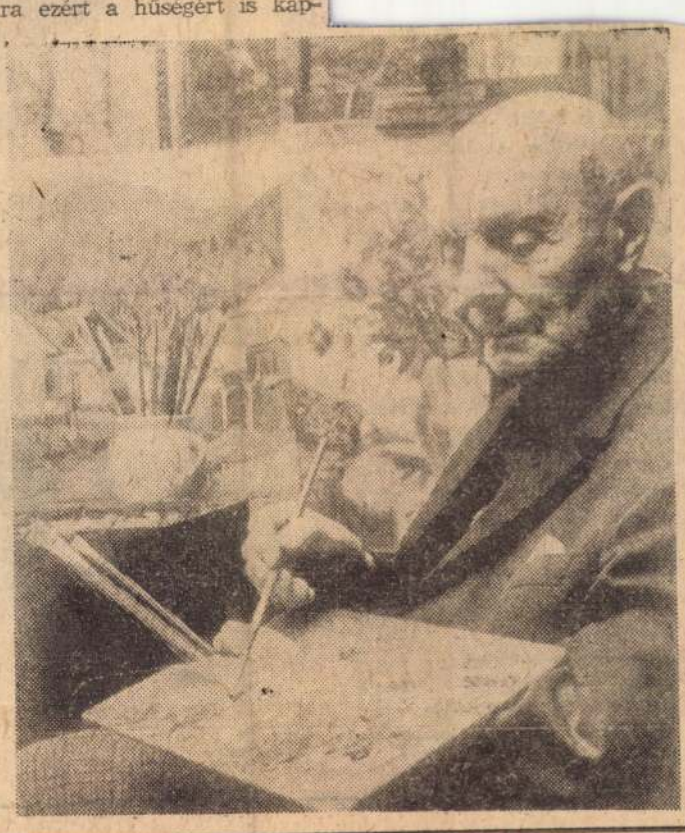

Bárány Tamás:

SAJTÓFIGYELŐ

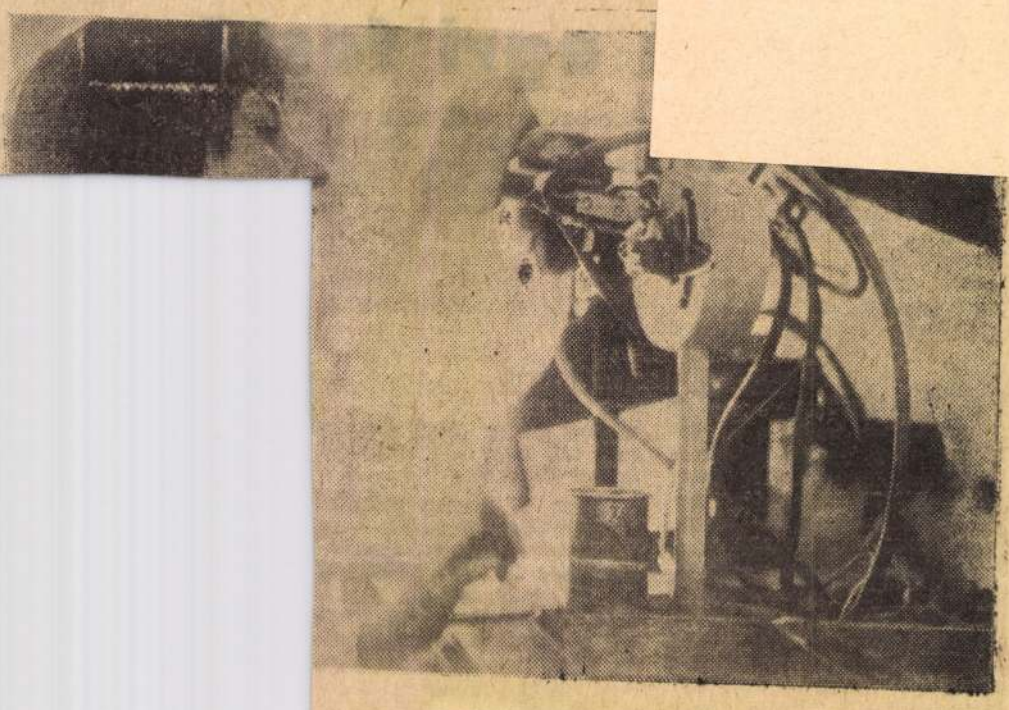

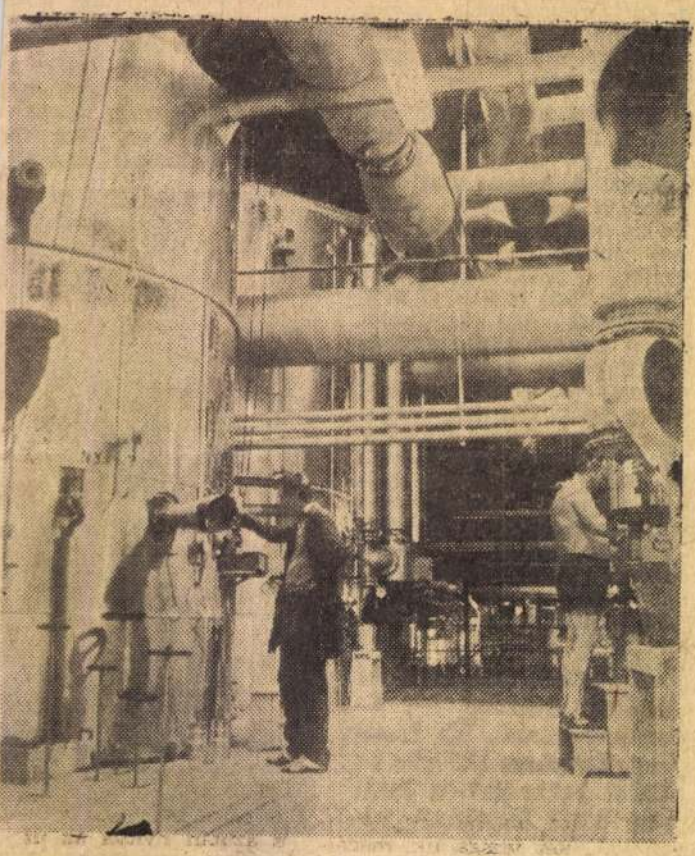

betakarítási munkák elé, s ez a mezőgazdasághoz kapcsolódó ipari üzemek termelésére is kihat. Nem kis gond a cukorrépa szállítása, feldolgozása sem.

Ennek ellenére a Hatvani Cukorgyár laboratóriuma számára a tényleges munka már a termeléskor, kint a földeken megkezdődött, az érési kísérletek, a cukorrépa egyéb jellemzőinek vizsgálatával. Később a gyártás során, a technológia minden egyes fázisát gondos laboratóriumi munka előzi meg, (fent) hogy a kész termék az előírt minőségi követelményeknek megfeleljen.

A kristályosító állomás vákuumtartályainál a hőmérő higanyszála 80 Celsius fokot mutat (jobbra). A cukorlé tisztítása és bepárlása után ezekbe az óriási üstökbe kerül.

(Foto: Puskás Anikó)

Vízgondok Hevesen

rolótorony

társulás, azóta már elkészült a 44 kilométeres vízvezetékhálózat, s hozzáfogtak a 600 köbméteres víztorony építéséhez is. A tárolótorony végleg megoldja majd a fejlődő nagyközség gondjait, *azonban a befejezés egyelőre várat magára;* a daruszerkezet műszaki hibái miatt az építők nem tudják tartani a tervezett ütemet. Pillanatnyilag a tároló szigetelését végzik: remény van arra, hogy az év végére már vizet ad a torony, s az egyre szaporodó emeletes házakban sem lesz vízhiány.

A beruházás során a nagyközség vízműtelepét is kibővítik; két, egyenként száz köbméteres tárolót építenek. Ezzel már az ipari üzemek vízellátását is megoldják a nagyközségben.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-4068, 337-748, 340-726
1975 APR 18
Népújság Heves

Kastaly Istvan festő

1021

Kastaly István hatvani bemutatkozása

Egy tiszta, időtlen is gyermeki lélek kitárulkozásai azok a festmények, amelyeket most láthat az érdeklődő a Hatvani Galériában. Művészeti díjasunknak, Kastaly Istvánnak rendeztek itt ez alkalommal kiállítást, s ahogyan Búzás Lajos, az MSZMP Heves megyei Bizottságának osztályvezető-helyettese kifejtette megnyitó beszédében, több ez a tárlat egyszerű, szokványos alkotói bemutatkozásnál. Mert amennyire Kastalytól kapott élmény a mintegy harminc festmény, annyira tisztelgés is egy hosszú, sokrétű életpálya előtt. A művész ugyanis nem csupán a látvány képpé formált ajándékával fordult környezetéhez, közönségéhez, hanem mindenkor lelkes tanítóként, fáradhatatlan szervezőként szolgálta Heves megyében a műfaj ügyét, s mindazokat, akik elismeréséért megkeresték.

Bensőséges, intim világ a Kastaly Istváné, amint ez a műveiből kiolvasható. S külön érdem a korát meghazudtoló friss, üde kolorit, olykor az egészen modern, konstruktiv felé hajló szerkesztés, amely a „Cigányvár" esetében szinte Barcsay-előzmény, de küldetést teljesít a művész akkor is, amikor dokumentatív fogalmazásban a jövőnek menti meg Eger és környéke ma még romantikus, történelmi levegőjű, ám egyre pusztuló tájképi, városképi részleteit.

El kell mondanunk még, hogy véleményünk szerint a Hatvani Galéria újabb tárlata túlmutat egy művész mindenkori önálló szereplésén. Felfedezésről is tudósít! Ezúttal történetesen azt világítja meg, hogy nem sáfárkodunk kellően értékeinkkel, erőinkkel. A megyében élő művészek munkássága elsikkadóban van, holott a velük való foglalkozás, kiállításaik gyakoribb rendje nem csupán lokálpatiotizmus vezérelte kötelesség lehet, hanem társadalmi jelenünkből eredő parancs. Ugyanis egyetlen láncszemet, fogaskereket sem iktathatunk ki a szerkezetből, ha azt valljuk, hogy az emberekkel való törődés, belső világuknak a formálása, kiteljesítése csak széles szellemi fronton vivott küzdelemben valósítható meg.

Hatvan — egyebek között — vállalja, magáénak érzi ezt a feladatot, s galériája a jövőben évente nyújt otthont a megyében alkotó, esetleg innen elszármazott képzőművészek egy-egy önálló, avagy közös kiállítási anyagának.

(moldvay)

lémát okozott viszont olykor a fajtaválaszték hiánya. Amikor elismerjük a forgalmazó vállalat eredményes és évről évre javuló munkáját, egyben felhívjuk a figyelmet

a nagyobb fajtaválasztékra,

az időben való szállításra, amelyek a biztonságosabb termelést és a nagyobb hozamok elérését segítik elő.

A vizsgálati anyagból kiderül, hogy a járás legjelentősebb vetőmagtermelő gazdasága a *kerecsendi Aranykalász Termelőszövetkezet*, ahol 1973-ban 118 hektáron, az idén pedig már 484 hektáron termelnek magvakat. Különösen a búza- és a borsóvetőmagvak termelése nyereséges a gazdaságban. A

Négy községben,

Kastaly István festő

A Hatvani Galériában rendezett tárlaton szerepel a nyolcadik évtizeden túl járó művész képe. Az egri sáncot örökíti meg. (említve)

Farkas András: Heves megyei képzőművészek a Hatvani Galériában.

Népújság (Heves), 1975. aug. 31.

Kastaly István

Palaky Dersö. Kerek egy arcképhez.
(Kastaly István festömüvész) —
Heves Megyei Népujság, 1966. dec 16.

Az 1966. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört. Ért. 1969. 3. sz. 243-284. l./

257. l.

Kastoly István

(Sendélet c. képe (ant.) a Szot díját kapta a Heves megyei művészet) tárlatan

(gmf): Gyöngyösi szüret, 1969

Nézőség 1969 IX. 10

Kastaly István

Hódmezővásárhelyen rendezett
Egyer képzőművészeinek kamara-
tárlatán művei szerepeltek.

Népújság, Heves, 1972. jún. 2.

Kastaly István festőművész,

Egerben szombaton kiosztották a Heves megyei Tanács művészeti díjait. A művészeti díj II. fokozatát kapta a művész, aki a Magyar Nyilköztársaság Művészeti Alapjának tagja. Közreműködött a képzőművészek Heves m.-i csoportjának szervezésében, a kollektív műterem létesítésében.

Népújság (Heves) 1974 aug. 18,

Kastaly István

Az egri Rudnay Gyula teremben meg-
nyílt kiállításon szerepelnek
művei.

Népújság (Heves), 1974. nov. 22.

Kastaly István

szül. 1892 márc. 29. Kisvárdán. Gimn. érettségi után az Iparmüvészeti Iskolában Udvary Gézánál és Papp Sándornál tanult, azután Nagybányán Thorma Istvánnál és Réti Istvánnál azután Münchenben Walter Thornál. Harajövet Pesten a Képzőmüvészeti Főiskolában 1914–18. ig részt vett a világháborúban az olaszharcterén, mint tartalékos főhadnagy. 1919 óta Kisvárdán 1922-ig s az óta Budapesten él. Mindent fest a nagybányai iskola hatása alatt.

Sajátkezüleg

1925. VII. 30.

Mantovai provincia V. 203, 204

Kastaly Istvánné

1917/18

Ferkèpzomfoiskèvk

98. l.

Kasztaly István

Hul. 1892 márc. 29
Rk. Iparmuv. Szola
1½ év, két év Walter
Thor és Ažbe München

1917/18 nyári tanf-
képz. fotok-

Honfoglaláskori kengyel VIII. 205.

Kastaly István

1913. dec. kiáll. Nemzeti halon
Fűzfák, olajf. 250.–

1914. máj-jún. kiáll. u.o.
Öreg szolga, olajf. 200.–
Fejfi arckeje, olajf. 360.–

1915. szept. kiáll. u.o.
Ómüncheni részlet, olajf. 450.–
Háztető-festők, olajf. 800.–

1915. dec. kiáll. u.o.
Csendes sikátor, olajf. 450.–
A nimphenburgi kastely, olajf. 500.–
Szökőkút Nimphenburgban, olajf. 600.–

1916. apr. kiáll. u.o.
Zuzmarás táj, olajf. 600.–
Külvárosban, olajf. 400.–

Tovább nem írom ki.

Traianus III. ~~EFF~~. 142.

Kastal István

1913. Zsürimentes kiáll.

Hegyfető fakkal, olyf.

450.—

Amsterdam 6. a. X. 200.

KASTALY *István*, festő, * Kisvárda 1892 márc. 29. Budapesten, Nagybányán és Münchenben végezte tanulmányait. 1914—18. résztvett a háborúban; 1919 óta Kisvárdán, 1922 óta Budapesten él. 1913 óta a nagybányai iskola szellemében festett figurális és tájképekkel vesz részt a fővárosi tárlatokon.

Sz. Gy. I 5331

Mária Terézia:

Mellig, szembe néz, tojásdad me
Gödör hajának fürtjei va
brocheján gyöngyszemek l
nak, ujjai csipkéből valók
talról a magyar Korona
képre nehezedő függönyt fele
Justitia ~~a karddal s mérlegg~~
ket. Felirata a ~~talapzatpárka~~ keret alj
Meytens...
a talapzat párkányán: „A
s alól: „Müller sc. 1742.
„Franz Joseph Graf v. Auer
„Aloysius Thomas Raym
Seittenstetten" – „Johann F
Augustin v. Albrechtsbur

Rézmetszes, mér

Kastaly István

alakrajz

1910

Ćimisk 1930. 84. l.

Dult
. díszes keretű tojásdad medaillonban.
. vállaira omlik, bajusza kicsiny, ~~[illegible]~~
űl csavart, fehér nyakkendőjé~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
mánya és bekecse prémes. Felirata a

) JSTVÁN

alkeretnek 18.3 : 13.85 cm.

i.

s életrajzai. Pest, Heckenast Gusztáv 1858.
= XXXVI.

294/95 № 25.

Kastaly István

Arverési Csarnok Kat. aukció

31. x. 1926. febr –

Karpereczek brouzbół VII. 245.

Kastel,szobrász.

Bécsi művész.1872-ben a bpesti új Postapalota szobrás
szati diszitésére Kugler Pal Ferenccel és Engel Jó-
zseffel együtt pályamunkát nyújtott be.Kisajtó di-
csérte őket. 174.old. 32.jegyz

Soós Gyula: Kugler Pál Ferenc soproni szobrász
/1836-1875/ 171.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XIX.évf.1965
Sopron

M.D.K.

Kastaly István, dr. festő

Az Egerben létesítendő Képző- és Iparművészeti Szabódiskola tanáraként javasolva, . 1946.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 196-197.1
A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSTANULMÁNYAI
Bp. 1965.

MDK

Kastaly István, festő.

Anonymo a diósgyőri kohómű oszlon. Cf. -

Magy. Szovj. Barats. 1952 - Képzőm. kiáll. - Kat. 4. l.

MDK

Kastaly István

Amoszov a diósgyőri kohóművekben. Olaj.

"Magyar-Szovjet Barátság" Képzőművészeti kiállítás katalogusa.1952. 4.l.

Kastaly István

Tárlatot rendezett a H-mi napok alk-ból a H. m-i Munkacsapoth. (f.a.)

Népújság, Eger 1958. júl. 4.

Kastaly István
festő

M D.K.

A Heves megyei Képzőművészeti Munka-
csoport kiállításán vett részt.

Hírek.
Művészet, 1961 julius — 44 l.

Kastaly István

„Egri régi városrész" c. festménye szerepel a gyöngyösi tárlaton.

G. Molnár F.: Két gyöngyösi tárlatról.

Népújság - Eger 1971. szept. 24.

KASTÁLY ISTVÁN

„Egri régi városrész" c. festményeiből kiállítása Gyöngyösön, a megyei tárlaton. (eml).

(6. Nádori F): Két gyöngyösi tárlatról.

NÉPÚJSÁG - EGER - 1971. szept. 24.

MDK

Kastaly István

Zuzmarás táj, of.

Külvárosban, of.

N.Szel. tavaszi kiáll. 1916. ápr. 13. 1.

Kastaly István

Egri utca, olaj Repr.
Táj

Heves megyei képzőművének Öni kiszlata Eger 1962
Katalógust ber: Bodnár Éva

Kastaly István

20. Falusi utca, olaj, 33 x 47

Ennak Mr-i Képz. mův. kiáll. 1966.
kat. lev. Hrudi Nóra Bp. 1966.

Kastaly István MDK

szerepelt a Heves megyei Képzőművészeti Munkacsoport tizedik jubileumi évét fémjelző tárlaton.

Egri utca 4

4

Gyurkó Géza: Gondolatok egy tárlatról.
Hevesmegyei Népujság. Eger. 1962. nov. 13.

Kastel

puskamester

1/ Häni Sopron tört

II r. 6.k.

1524. 367 l.

összessége, amelyek vmely személy tulajdonában vannak. Egyes részeit aktivának nevezzük.

Aktualitás (lat.) valóság, ténylegesség. *Aktuális:* tényleges, jelenben fontos, időszerű.

Aktualitáselmélet. Filozófiai tan, mely a valóságot nem a szubsztanciákban, hanem a tevékenységben látja. A lélek sem önálló szubsztancia, hanem lelki tevékenységeknek, aktusoknak összesége.

Aktus (lat.), cselekmény, nyilvános ünnepély.

Akusztika, l. *Hangtan.*

Akut. Gyorsan fejlődő és rövid idő alatt lezajló

ból egyszerűsítette az A.-ak létesítését. A nagy hegyi vasutakon (Gotthard, Simplon, Lötschberg; l. o.) a legnehezebb viszonyok között a legmerészebb A.-akat építettek. A legnagyobb vasuti A.-ak adatait a köv. táblázat mutatja:

Alagút neve	Vonal	Építési idő	Hossza (km)
Simplon	Brig-Domodossola	1898—1906 1908—1922	19·8
Gotthard	Luzern-Mi[illegible]	1872—1882	14·9
[illegible]	Insbruck-[illegible]	1880—1885	10·2

...ossza 703 m volt; leghosszabb a ... vágány ... lóvészi és a brassó– ... Ádám vezetésével

Kastali István.

rajztanár

„Eger Ostroma" c. kompozíció, melyet négy rajztanárral együtt közösen alkotott, az egri Képzőművészeti Kiállítáron szerepelt. (kimlétne.)

Magyar Nemzet, 1952. Okt. 12.

dr. Kastaly István MDK

Kevésbé egyenletes *dr. Kastaly István* tájfestészete. „Alkonyat" c. olajfestményének szelíd lírája, fínom atmoszférája Coret nemes hagyományait juttatja eszünkbe. Annál vitathatóbb értéket képviselnek többi képei, amelyek valami száraz, régen letűnt naturalizmus zsákutcájába vezetnek.

Plathy György: Heves megye képzőművészeinek őszi tárlata.

Népujság, Eger. 1957. dec. 31.

Kastaly István, festő

□ KASTALY ISTVÁN festőművész munkáiból nyílik kiállítás holnap délután 5 órakor Egerben, a Rudnay Gyula teremben. Megnyitja: dr. Bakó Ferenc nyugalmazott múzeumigazgató.

– □ Kastaly István

2.

Esti Hírlap, Bp. 1980 febr. 13.

Kastaly Károly

felvételei illusztrálják

a Budapest c. folyóirat 1975. 1. számát

Kastaly István

Ó münchení részlet,
olaff.
Hárfető-festők, olaff.

Nemzeti Szalon

1915. szept.
Őszi kiáll.

De, a Tündér nem volt sehol!

Az Ember talpraugrott. Kétségbeesetten felkiáltott.

A Hegyet megdermesztette a hang. A kacagó madarak megriadtak, elhallgattak. A virágillatot hozó szellő rémülten borzongott össze és a hirtelen csendesrefagyott mindenségben, valahonnan hallotta az Ember a Tündér csodálkozó, ijedten meglepett hangját:

— Nem értelek... Mit akarsz még? Csak a Hegyet ígértem neked!

*
**

Hol, merre? Nem látott többé semmit. Hívó, kérő kiáltásai elvesztek. A kacagó madarak reszkettek szavától, a szellő zavarodottan surrant ide, oda, hátán a kétségbeesett hanggal. Ilyen utasa még nem volt.

Az Ember körülnézett. Megfordult, elindult és vissza se nézett többé.

Oh, az út! A kacagó madarak helyén károgó varjak szálltak. A szellő utánnaosont és fülébe súgta: hová mégy? Hangja elhatalmasodott és sziszegve vette körül az Embert. A hajlongó, virágos fák lombja lehullt, amerre csak járt, s minden egyes levélen ezer tüske meredezett, amely felhasogatta vállát, mellét, karjait, míg lelkét egy régi, elfelejtett ismerős gyötörte. A Fájdalom.

Valami üres volt a lelke mélyén. Mintha egy fészekből kirepült volna a lakó. Még meleg volt a fészek,

Felébredt és ott találta magát barlangjában. A barlang hasadékain fény szüremlett be. Feltápászkodott és kilépett. Reggel volt. Szürke, ködös reggel. Előtte ott állt a Hegy, hatalmasan, hidegen és ismeretlenül.

Visszaemlékezett valamire, Valakire. Végigsímított a homlokán.

Ott húzódott egy régi, behegedt seb, amit az élettől kapott.

*
**

Eddig tart a Szegény Ember meséje. Többet is tudok róla. Tudom azt, hogy minden este visszavárja a Tündért.

Pár szó Kastaly Istvánról

Kastaly István a nagybányai iskolcból indult, majd Münchenben Valter Thor-nál és az „Azbe Schule"-ban folytatta tanulmányait. Festői felfogás, művészi meglátás tekintetében Thorma és Ferenczi tanítványának vallja magát. Mint legtöbb modern festő, ő sem specializálódik kizárólag egy témakörre. Minden érdekli, ami színben és formailag festői. Természetmegfigyelésen alapuló benyomásokat egyéniségének és festőtemperamentumának megfelelően szűri át festői elemekké. Több évig dolgozott Budapesten és vidéken, legújabban Egerben tartózkodik. Lapunk más helyén ezúttal egy karakteres arcképet mutatunk be tőle olvasóinknak.

dér. Csodálatos volt és sugarzó. Közelebb lépett és nem fütyült többé a szél, nem fázott többé az Ember. Felemelkedett. Meggörnyedten, alázatosan állt a Tündér előtt. A Tündér végignézte és megszólalt:

— Ember! Kemény gerinced van, ruganyos izmod! Nézzed, egy fejjel magasabb vagy, mint én!

Az ember kiegyenesedett. Erőt érzett tagjaiban, s reménykedő, bizakodó tekintettel nézett a Tündér mosolygó szemébe. A Tündér kinyújtotta kezét, s megérintette vele az Ember kezét:

— A Hegy! Előttünk áll. A teteje csillogó és aki oda feljut, gyönyörű tájakat láthat. Odafent nem fúj hidegen a szél, nem éget a nap. A szellő virágillatot lehel, a napsugár langyosan simogat és kacagó, daloló madarak fészkelnek a csodálatos fehérség felett ringó pálmák koronáin... Látnod kell azt a világot!

Az Ember csak a két ragyogó szemét nézte. Elfogta a vágy. Előrelépett. Megindult. Eszébejutott a sok, sok sikertelen nap. Megállt és tétovázott.

A Tündér a kezét fogta. Közel hajolt és meleg hangon susogta:

— Ember! csak nem állsz meg? A karodban dagad az izom, szívedben a láng, a tűz. Ne tétovázz!... Jőjj, segítlek!

Belekarolt, hozzásimult és megindultak. Az út, mely máskor véresre marta ujjait, letördelte körmeit,

Kastaly István: „Arckép"

1021 K
1962 NOV 19

NÉPÚJSÁG

GONDOLATOK *egy tárlatról*

Künn borongós, szürke, fénytelen az ősz, bent, a szűk, szegényes teremben, mégis friss, megkapó és kifejező színek. A Heves megyei Képzőművészeti Munkacsoport tizedik jubileumi évét fémjelzi ez az őszi tárlat, amelynek színvonala elismerésre méltó, törekvése megkapó, az alkotások levegője ízig-vérig mai, s ha még itt-ott tétova hangok is csendülnek, azok már nem az új és régi között keresik: merre; hanem az új megkapó kereteiben: hogyan.

Évek óta, nem lévén több, mint a szép tisztelője, hát nem is más igénnyel, de figyelem a megye képzőművészeinek munkáját, azt a tisztulási folyamatot, amely az elvekben, s ennek nyomán az eszközökben is lejátszódott. Figyeltem, néha meg-megkeseredő ízzel, hogy a kétségtelen jó szándékú próbálkozások, hogyan futnak rossz vágányra, hogyan keresik egyesek a mát, miközben egyszerűen szem elől tévesztettek ennek a mának az emberét. De azt is, hogyan akartak és talán még akarnak most is — jószerint már akaratlanul! —, néhányan választ adni a ma jelenségeire olyan eszközökkel, amelyeket régen kinőtt, mint egykor ugyan szép, de már elnyűtt, senkinek sem kellő ruhát — a jelen.

A kompozíció nem minden. Voltak és vannak olyan alkotások, amelyek megkomponáltságukban elismerésre méltóak, szerkesztésük szinte matematikai pontosságú, színeik kitűnőek és mégis, hiányzott, hiányzik belőle valami végleges és végzetes plusz. A műkész, és a téglák között mégis ellát a szem. Az egyéniség, a letisztultság, az eszmei magabiztonság habarcsa nem köti organikus és valóban művészi egésszé a jól megkomponált részeket...

...és most, ezen a kiállításon alapvetően „egész" alkotásokkal találkoztam. Az ember, a táj, egy-egy felvillanó hangulat, a mindennapi munka néhány nem héroszi, de éppen ezért igazi pillanata, — ím csak ennyi, s ím éppen *csak* ezért tudott és tud több lenni ez a kiállítás számos megelőzőnél. S mindez friss, nemegyszer merész színekkel, bátor, lényegre törő, a részeket az egészben megmutató folttal, vonallal, látszólag kevésebb precizitással, valójában magabiztosabb érettebb eszközök használatával.

Igaz, kicsit sok az akvarell, s kevés az olajfestmény. S ez óhatatlanul valamiféle türelmetlenségnek kelti gyanúját, türelmetlenségnek, amely jó, mert előre hajt, mert mind többet akar befogadni és bemutatni a világból, de rossz is, mert a világ adott darabjának így nem sikerülhet minden finomságát, szépségét felvillantani. *Kastaly István* Egri utcája — külön is örvendetes a művész bátor és sikeres újkeresése — teljesebb hatást keltett bennem, mint *Daragóné Nagy Rózsa* egyébként rendkívül friss és határozott vonalvezetésű akvarellje, a „Házak Tokajban". A szembeállítás nem a művek értékét, még kevésbé alkotóik tehetségét van most hivatva szembeállítani. Csupán e „türelmetlenség" példájaként került említésre, mint ahogy az akvarellek egy része ugyancsak példázza: talán több, mélyebb, megkapóbb, ha több a türelem is.

Egy-egy kiállítás értékelésénél, ha egyáltalában bátorságot vesz erre nem „hivatásos", — elsősorban a szubjektív benyomások, az egyéni érzelmi hatások dominálnak. Most, ahogy újból magam elé rakom képzeletben a tárlat képeit, a számos sikeres alkotás mellett *Balogh László* merész színekkel festett Pihenő-je és mértani megszerkesztettségében is kissé szertelen, álomszerű egri városképe idéződik fel. Ugyancsak megkapó hatást tett rám *Tilles Béla* rendkívül kifejező monotipiája, a Női fej, s *Szilágyi Elek* esti hangulatot árasztó linómetszete. *Kocsisné* Vízparton című akvarellje a béke, a csend, a nyugalom hangulatát árasztja.

Közel hetven kép, tizennyolc művész, s összességében egységes kiállítás. Fiatalok és idősebbek, nemcsak korban, de művészi pályafutásban is. A *Gódor Kálmán* és *Kátai Mihály* mögött felnőtt „második nemzedék" — *Dienes Klára, Nagy Ernő, Kocsis Árpád* és többiek mögött már itt jelentkezik a harmadik is, a tárlaton most először részt vevő *Vass Jenő, Volent Miklós,* vagy *Kengyel Zoltán.* S ha a kiállítás képei maguk nem mondanák el mindazt, ami tíz év története, és egyben magabiztos garancia is a jövőre nézve, — elmondanák ezek a nevek, amelyek évről évre gyarapítják művészi tehetségben, létszámban is a Heves megyei Képzőművészeti Munkacsoportot.

Az őszi tárlat katalógusa ezt mondja: „*...Tizennyolc festő nyári emlékei, friss művészi élményei, legújabb munkái kerültek itt bemutatásra...*" Kétségtelen: az élményanyag jobbára friss, de mégsem a „nyári emlékek" kerültek itt bemutatásra. A tizennyolc festő művészi törekvése, hitvallása és véleménye méretett meg a vásznakon és — nem találtattak könnyűnek.

Gyurkó Géza

... A LEGÉNY FEJÉT...

...etet tartott Bizottsága

...gozók véleményének lebecsülése, s ez a szocialista gondolkodás és magatartás hiányát jelenti egyes vezetőknél.

A hozzászólások általában a szakszervezeti munkával, a termelés, a munkavédelem, az érdekvédelem területén felmerülő hiányosságokkal, problémákkal foglalkoztak.

Felszólalt az ülésen *Taufel Franciska*, a KPVDSZ országos központjának munkatársa, s részben megválaszolta a megye keretein túlnövő, országosan is érdekes problémákat.

Ezután a KPVDSZ XXIX. kongresszusára történő küldöttek jelölésére került sor. A jelölő bizottság előterjesztésére küldöttként választották meg a következőket: *Taufel Franciska, Szacsuri István, Generál Sándorné, Toma László, Fügedi István, Varga Klára, Morvai Károly, Holló Gézáné, Bódi Józsefné* KPVDSZ-tagokat.

...éhegyek, ...r-tengerek

...rákból — Télapókból, karácsonyfa-függelékekből — a tavalyi 14 vagonnak majdnem kétszeresét kapja az idén a kereskedelem. Szaloncukorkából a tavalyival körülbelül azonos mennyiség — 340 vagonnyi kerül forgalomba. Ha váratlanul nagyobb lenne a kereslet, ez sem okozna fennakadást az ellátásban, mert az édesipar mintegy tíz vagonra való szaloncukorhoz tartalékolt nyersanyagot. Az igényeknek megfelelően a tavalyinál jóval több lesz a finomabb minőségű, krém- és a csokoládéba márott szaloncukor, egyéb édességben is zökkenőmentes lesz az ellátás. Egyedül táblás csokoládéból 80—85 vagon a kereskedelem negyedik negyedévi készlete. Az árleszállítást megelőző év, 1960 utolsó negyedében 15 vagon táblás csokoládé állt a vásárlók rendelkezésére. A felkészülés jó, a készlet kielégítő, a kereskedelem csupán azt kéri a fogyasztóktól, hogy ne halasszák a vásárlást az utolsó napokra.

Elmondták a minisztériumban azt is, hogy körülbelül december elejére várják az első déligyümölcs-szállítmányokat. Narancsból és citromból folyamatos, jó ellátást biztosítanak. Tavaly 850, az idén pedig 1200 vagon narancsot vásároltunk. Rendelt a kereskedelem banánt, datolyát, kókuszt és fü-

Jövőre a dormándi tsz is létesít öntözéses kertészetet

A dormándi Béke Termelőszövetkezet jövő évi tervei között szerepel, hogy mintegy harminc holdnyi területen öntözéses kertészkedést létesítenek, de elegendő vizet adó kutakkal jelenleg a dormándi tsz nem rendelkezik.

A szövetkezet a közelmúltban autóbuszt rendelt, és a jövő évben kertészkedéssel foglalkozó tagjaival tapasztalatcsere-látogatásra utazott Tarnabodra, hogy a Tarnagyöngye Termelőszövetkezetben megtekintsék a jól bevált öntözőberendezést. Meglepte a dormándiakat, hogy a tarnabodiak milyen egyszerű eszközökkel és berendezésekkel nyerik a vizet.

Mindenképpen hasznos volt ez a tapasztalatcsere, mert a tarnabodiak megígérték, hogy rövidesen ellátogatnak Dormándra, és kísérletképpen fúrnak majd néhány kutat.

Cs. I.

Nofesz

Érdekes és minden bizonnyal nagy érdeklődésre számot tartó színmű bemutatója volt a közelmúltban Marseilleben. Armond Gatti „Utazás a nagy Csu országában" című darabjának közönségsikeréről, sőt, még tartalmáról sem tudok közelebbit, — mégis, érdekes, és érdeklődésre számot tartó színműnek kell lennie.

A főszereplők ugyanis... igen, a főszereplők! Egy macska, egy lódarázs és egy patkány. A há-

Pályamunkáso...

amíg a munkahelyre ér velük a hajnali vonat.

Mostanában Hatvanig utaznak, Kálból, Hortról és Vámosgyörkről is. A MÁV Hatvani Pályafenntartási Főnökség munkásai mintegy kétezer méteres szakasz vasúti síníveit dolgozzák át Hatvan és Hort között. A pályát nem villanymozdonyok alá építették. Akkor ki gondolt volna erre.

— Itt a külső ívet még emelni kell. A vízszi...

Kastaly István

A művész a SZOT-művészeti dijasa, elnyerte a Heves megyei Tanács művészeti díját.
A Heves megyei képzőművészek munkacsoportjának egyik alapitó tagja. 1952-től hosszu évekig vezetője volt.

Összeállitotta:

F.Ludányi Gabriella: Heves megye képzőművészei. MŰVÉSZET, 1979.augusztus - 32.lap.

Kastaly István

A müvész több nyarat töltött a nagybányai szabadiskolán.
Tanárai voltak: Udvardy Géza, Kálmán Péter, Torma János és Réti István.

Összeállitotta:
F.Ludányi Gabriella: Heves megye képzőművészei.
MÜVÉSZET,1979.augusztus - 32.lap.

Katály István

Részletes a kiállításon
A katalógustan ld. Borsi
Pálnál

Felszabadulási kiállítás
Eger 1975.

Kastaly István

Minden területi és csoportkiállitáson részt vett, egyéni kiállitása volt a müvésznek Nyiregyházán, Győrött, Egerben, Hatvanban, Gyöngyösön és Horton. A Müvészeti Alap tagja.

Összeállitotta:

F.Ludányi Gabriella: Heves megye képzőművészei. MŰVÉSZET, 1979.augusztus - 32.lap.

Kastaly István
festőművész

A művész 1892-ben született Kisvárdán. Az Iparművészeti Főiskola alakrajz-szakát végezte, majd Münchenben Azbe-Schule növendéke volt, Később a Képzőművészeti Főiskolán fejezte be tanulmányait.

Összeállította: F.Ludányi Gabriella:
Heves megye képzőművészei.
MŰVÉSZET, 1979. augusztus - 32. lap.

Kastaly István

1911-től kiállitó müvész.Több közös tárlaton vett részt a Nemzeti Szalon-ban és a MÜVÉSZ-HÁZ-ban. 1932-ben telepedett le Egerben.

Összeállitotta:

F.Ludányi Gabriella: Heves megye képzőművészei. MÜVÉSZET,1979.augusztus - 32.lap.

Kastaly István dr

festő

Eger

l.

Szabad Művinet

1948. 336. l.

december hó 12-én kelt 473. számu elő-
ó előadó részére 240 P, dr. Schneller
ály épitőmester-művezető részére egyen-
ovits Margit gépirónő részére 56 P s
altiszt részére 47 P karácsonyi jutal-
ezek az összegek a Műemlékek Országos
lletmények" javadalmánál elérendő meg-
ók ki és számolandók el.

1927. december hó 23-án.

iszter h e l y e t t:

Kastaly István festő

Szabad Művészet, 1948

II. évf. 10.sz. 336.o. – A szabadszer-
veret közleme-
nyei.

Egri crop.

Kastaly Istvánné

festő

Eger

l.

Szabad Művészet

1948. 270. l.

Lillafüred, 1948. okt. 13.

al zavarom, de nükségét érzem
ánságaimmal bekopogtassak.
ga életére. Szívből kívánom, hogy
kerülje el és hátralévő éveiben
kiszerje útjain.
mellékelni, mert jelenleg Lilla-
t- az utóbbi hetek túlhajszolt-

Kastaly István

MDK

festő

szerepelt a Heves megyei képzőművészek tavaszi tá
tárlatán az egri Liceumben.

"Hóolvasás"

"Olvasó lány"

Farkas András: Kritika helyett....
Heves Megyei Népujság. 1963. jun. 6.

Kastaly István

Noszvai kishid

Kastaly István: Noszvai kishíd, papír, akvarell, 33×47 cm, 1974

Összeállitotta F.Ludányi Gabriella:
Heves megye képzőművészei.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 32.lap.

Kasten Tamás

ötv.

l. Kőmagyötvj.

286. 7.

Athozat

Kb

1935.						
VII.	1.	1476. sz. szla	S.			

-NEO Budapest, Károly-körut 8.
Tel. T. 107—57.

Átvitel

286

TK **Thomas Kasten,** M 1825, † 1838.

Nr. 133 +155 — *a)* Öv. — *Gürtel.*
Mus. Nat. Transilv. Kolozsvár — *Klausenburg.*

Nr. 133 +154 — *b)* Kávéskanna, késő empire. — *Kaffeekanne. Spätempire.*
Künnle Tivadar dr., Sepsiszentgyörgy.

Nr. 133 +155 — *c)* Füstölő. — *Weihrauchfaß.*
G. kel. templom, Brassó — *Gr. orient. Kirche. Kronstadt.* Gy: 325.

287

TK Ugyanaz. — *Derselbe.*

Nr. 133 +156 — Fogadalmi tárgy (fül). — *Votivgegenstand (Ohr).*

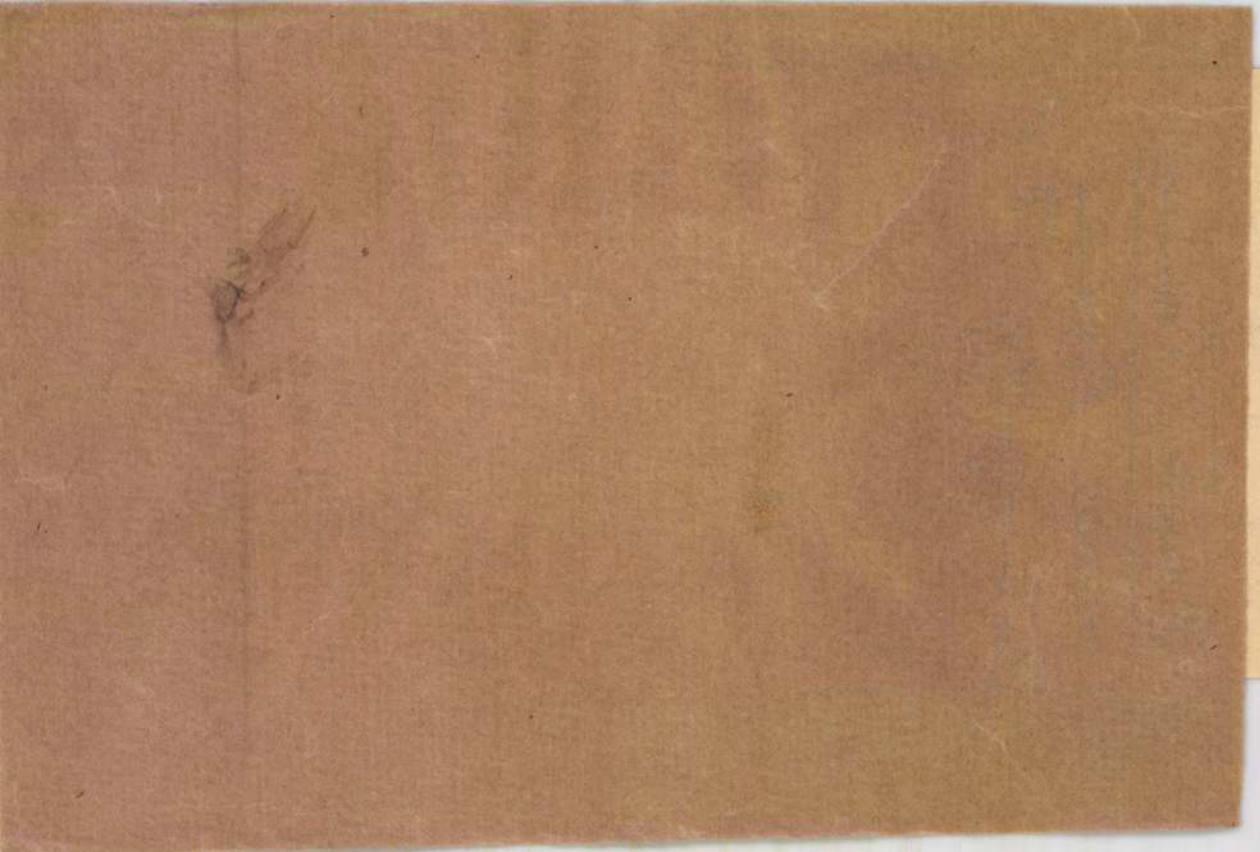

Kasten Tomas

ötvös 1825–38

laid

Gyárfás Brassó 325.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedély

.....

a műhelyfőnök va
aláír

8. sorsz. Műhelyi minta. –

Kasten Thomas

ötvös

irod

beáll. 1825. ok. 13.
+ 1838.

Gy. Brassó Erd. Muz.

386.

.....*műhely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu .....

m.

évi ..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kasten Thomas

brassai ötvös

lásd

Arch. Ert

1910.233

Kasten Tamás

ötv. Brassó. 1825-38

erod

gegy 130. l.

(mester jegy körötve)

.....*mühely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu.....

n.

vi .....hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kasten Tamás

ötvös 1852

lásd

Ajzárfás Brassó 290.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ..

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ..... , 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Kasten Tamás

ötvös 1825

Lasd

Gyárfás Brassó 141

_____ *műhely.*

őnökség!

_____ hó____ n történő kifize-

_____ indokából személyesen meg nem

_____ számu _____

n.

vi _____ hó_____

_____

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kasten Tamás

ötvös 1825–38.

Lásd

Gyárfás Brassó 259.

_____ *mühely.*

főnökség!

_____ hó____n történő kifize-

_____ indokából személyesen meg nem

_____ szamu _____

n.

vi _____ hó_____

_____

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Kasten Tamás

brassói ötvös

† 1838

Kanna

ca 1830

gr. Teleki Domokos

tulajd.

Jml

PALERMO

Tühöry-vzober, állították 1933.

Táberi Kornél: Magyar vonatkozású szobermüvek a világ városaiban. Pesti Napló, 1938 dec. 25, 59 l.

Pozsony. Kastl Zakariás,
Kőművesegéd, † 1772.

Pressburger Zeitung
1772, 3. sz.

Hans Kasstener, cipész

A 15/16.sz.-ban a Fuck textiloég könyveiben szerepel Sopronban, valószinüleg, mint adós. "Hans Kasstener" Schuster", 1524. 287.old

V. Kovács Sándor: Adatok Sopron osztrák kereskedelmi kapcsolataihoz a későközépkorban 28d.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XX. évf. 1966 Sopron

Kastély Miklós

építész

Szül. Erdőbénye 1899

Befejező szigorlat ideje 1926

Névjegy műegyetem 205. l.

T. 6069.

van a vár, tövében a kőfalakkal
nely felé az uton ép ugy, mint az
háttérben pedig hegyek hullámza-
ektől körülvett keretben:

AD.

11 : 13.6 cm.
ischen Pforten, Augspurg 1700.

Kasten, Witwe Susan-
na

---

otvos

Brasso 1853

Mester

1860. 1861.

A

1854. 38 l
1860. 42 l
1861. 42 l

Kastello Ithalico de Mediolano, Francisco

Mátyás budai mühelyének tagja volt és Kálmáncsehi Domonkos számára illuminált egy breviáriumot.

/47/ 46.o.

Fraknói Vilmos - Fógel József - Gulyás Pál - Hoffmann Edith : Bibliotheca Corvina. Mátyás király budai könyvtára. Bp. 1927. 172.l. 30 k.

Kastello Ithalico de Mediolano, Francisco

MK

M.H. Bernath a Thieme-Beccker lexikon VI. Kötetében azonosnak gondolja Francesco de Corcorezzoval aki 1465-ben amilanoi székesegyház számára Bianca Maria és Galeazzo Maria Sforza-Visconti megbizásából kiváltságlevelet festett.

98.o. 209. jegyz.

Fraknói Vilmos - Fégel József - Gulyás Pál - Hoffmann Edith: Bibliotheca Corvina. Mátyás király budai könyvtára. Bp. 1927. 172.l. 80.k.

Franciscus de Kastello Ithalico de Mediolano

MDK

Mátyás budai kodexkészitő mühelyében dolgozott

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei.Bp.1955.139.l.

MDK

Kastély Miklós építész Erdőbénye 1899

befejező szigorlatot letette, de oklevelét 1928-ig nem váltotta ki.

ÉI-ÉM, 1931, jul, 15. 112 l.

Kastelnuovoi Péter, vár épitő.

1. Castelnuovo P.

Kastello, Francisco

de

Prod

s

Flevery Matthias

36. l.

I–XII + 1.–463. M.
I–XXIII + 211 Reper. Tafeln

Wien Prag – Leipzig
F. Tempsky – G. Freytag
1892

Kastel-Lyon, építész. l.

Castel Lyon.

Székely Árpád rajza.

A MŰVÉSZETI ÉRZÉK ÉS AZ ISKOLÁK.

Wlassics miniszternek, a művészeti érzék fejlesztése érdekében s az orsz. közoktatási tanácshoz intézett rendelete, melylyel osztatlan elismerésre s hálára kötelezte a nemzeti kulturának minden barátját, igazi lelkesedést keltett a rajztanárok körében, a kik ezzel évtizedes törekvéseiknek megvalósitását végre biztositva látják.

Most a közoktatási tanácson áll, hogy e nehéz kérdés megoldását, az annyira emlegetett túlterhelés veszélyének elkerülésével megoldja.

A miniszteri utasitás sejteti, hogy a munka fel fog oszlani a történelem-, földrajz-, irodalom- és szabadkézi rajz tanárai közt, oly módon, hogy alkalomadtával, saját tárgyaiknak melléklete gyanánt foglalkozzanak a művészetek alkotásaival is és azoknak méltatására szenteljenek az eddiginél több időt.

Ez igy történt eddig is, hol több, hol pedig kevesebb eredménynyel. De hát a művészetek megértésére elég lesz ennyi is? Oly könnyü szálakból szövik a műtárgyakat, hogy azok szétbontására, taglalására elég az időből egy alkalomszerü negyed óra is? Nem; hacsak a legkisebb eredményt akarjuk elérni, valami pozitiv alapot kell teremtenünk, hogy legyen mire épiteni. Egy gerincet, melyre a művészetek különböző alkotásait összehordva, mintegy összhangzó egészet bemutassuk. Csak úgy, ötletesen, minden rendszer nélkül, hogyan akarjuk a művészeteket a növendékkel megértetni, mikor annak minden darabja valamely kornak, vagy uralkodó eszmének a terméke? Ezeket az uralkodó eszméket képviselik a stilusok, melyeknek származása, egymásutánja bizonyos rendszert teremtett. E rendszerben tárgyalva megérti a gyermek; e nélkül soha!

Ez volna, a bármily szerény dióhéjbe szoritott műtörténelemnek a tanitása. Ki volna alkalmas erre a középiskolai tanári karban, ha nem a rajztanár? Neki van erre való képzettsége, neki van tárgyismerete a művészetek alkotásaiból.

A rajztanárokra nehezednék e feladat súlya, és ők e feladatnak bizonyára meg is fognak felelni. Kell, hogy ők felépitsék a művészeti oktatásnak gerincét, melyhez aztán a többi tanárok fognak járulni, alkalmilag, a maguk tárgya körében; csak bizonyos feltételeket előre bocsátok, melyek teljesitésétől függ az egész vállalkozás sikere.

Ezek: *a szabadkézi rajz tanításának kiterjesztése a középiskola minden osztályára*

nek, a melyekben a fiatalok elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek; a tanítás azonban olyan legyen, hogy a kikerült tanuló a művészetnek minden ágában *bizonyos általános nívót érjen* el és ne legyen csak speciálista pl. a festészetben, szobrászatban, arkitekturában stb. 3. Régi városok utcáinak szabályozása, új városnegyedek alkotása a teknikai szempontok mellett a *művészi követelményeket is kielégítse* (fölsorolja az előadó, hogy melyek azok). 4. Kisérleti állomások állíttassanak föl az építő anyagok számára minden, éghajlatilag egymástól lényegesebben különböző vidéken.

Fametszészeti szakosztály. Rembrandt után metszette: Kastenmaier György.

A kongresszus nem elégedett meg a zöld asztal melletti tárgyalásokkal. Kirándulásokat tett az elmult korszakok ingó és ingatlan műemlékeinek tanulmányozására (Gand, Bruges, Liége stb.), mely kirándulások a helyszinén magyarázatokkal, előadásokkal fűszereztettek. Hasonlókép kirándulásokat tett a brüsszeli új városnegyedek építkezéseinek megtekintésére és annak tanulmányozására, hogy e városnegyedekben az utcák iránya, szélessége, a házak elhelyezése, magassága, körvonala stb. milyen művészeti törvények alapján állapíttatott meg. Szóval derekas munkát végzett és nagy érdekkel várjuk a munkálatairól kiadott részletes jelentést, valamint érdeklődéssel nézünk folytatásának elébe, a mely két év mulva Párisban, a kiállítás közepette fogja fölvenni az elejtett fonalat.

Fittler Kamill.

Magyar Iparművészet
1897/98.

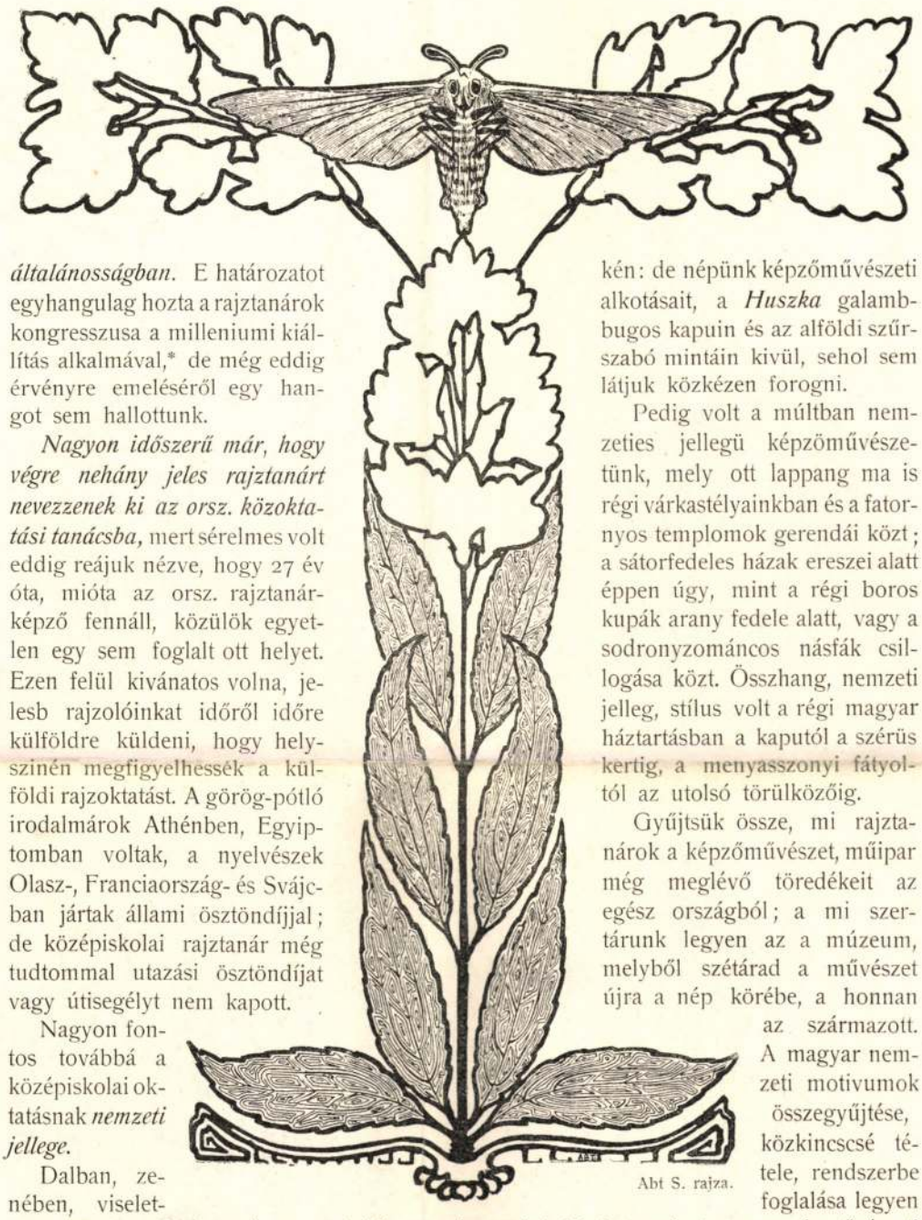

Abt S. rajza.

általánosságban. E határozatot egyhangulag hozta a rajztanárok kongresszusa a milleniumi kiállítás alkalmával,* de még eddig érvényre emeléséről egy hangot sem hallottunk.

Nagyon időszerű már, hogy végre nehány jeles rajztanárt nevezzenek ki az orsz. közoktatási tanácsba, mert sérelmes volt eddig reájuk nézve, hogy 27 év óta, mióta az orsz. rajztanárképző fennáll, közülök egyetlen egy sem foglalt ott helyet. Ezen felül kívánatos volna, jelesb rajzolóinkat időről időre külföldre küldeni, hogy helyszínén megfigyelhessék a külföldi rajzoktatást. A görög-pótló irodalmárok Athénben, Egyiptomban voltak, a nyelvészek Olasz-, Franciaország- és Svájcban jártak állami ösztöndíjjal; de középiskolai rajztanár még tudtommal utazási ösztöndíjat vagy útisegélyt nem kapott.

Nagyon fontos továbbá a középiskolai oktatásnak *nemzeti jellege.*

Dalban, zenében, viseletben az egész világ ismeri nemzeti jellegünket; de hol van a magyaros képzőművészet? *Petőfi, Arany* és a többiek ellesték a nép ajkáról nemzeti költészetünket s átadták a világirodalomnak; a muzsikus cigányok széthordják népdalainkat a föld kerekén: de népünk képzőművészeti alkotásait, a *Huszka* galambbugos kapuin és az alföldi szűrszabó mintáin kivül, sehol sem látjuk közkézen forogni.

Pedig volt a múltban nemzeties jellegü képzőművészetünk, mely ott lappang ma is régi várkastélyainkban és a fatornyos templomok gerendái közt; a sátorfedeles házak ereszei alatt éppen úgy, mint a régi boros kupák arany fedele alatt, vagy a sodronyzománcos násfák csillogása közt. Összhang, nemzeti jelleg, stílus volt a régi magyar háztartásban a kaputól a szérüskertig, a menyasszonyi fátyoltól az utolsó törülközőig.

Gyűjtsük össze, mi rajztanárok a képzőművészet, műipar még meglévő töredékeit az egész országból; a mi szertárunk legyen az a múzeum, melyből szétárad a művészet újra a nép körébe, a honnan az származott. A magyar nemzeti motivumok összegyűjtése, közkincscsé tétele, rendszerbe foglalása legyen az első feladat, melyet a nemzeti művészeti nevelés megoldására magunk elé tűzünk, most annyival is inkább, mert a leirat értelmében a miniszteri támogatás sem fog hiányozni.

Gondoskodni kell oly jegyzékről, mely a képzőművészet remekeit aktualitás és instruktiv szempontból felsorolva, meg-

* Ezt kívánja elsősorban a brüsszeli művészeti kongresszus is. *Szerk.*

Fametszészeti szakosztály.

Feszty Árpád eredetije után metszette: Kastenmaier György.

Magyar Iparművészet
1897/98. 403. l.

Fametszészeti szakosztály.

Feszty Árpád eredetije után metszette: Kastenmaier György.

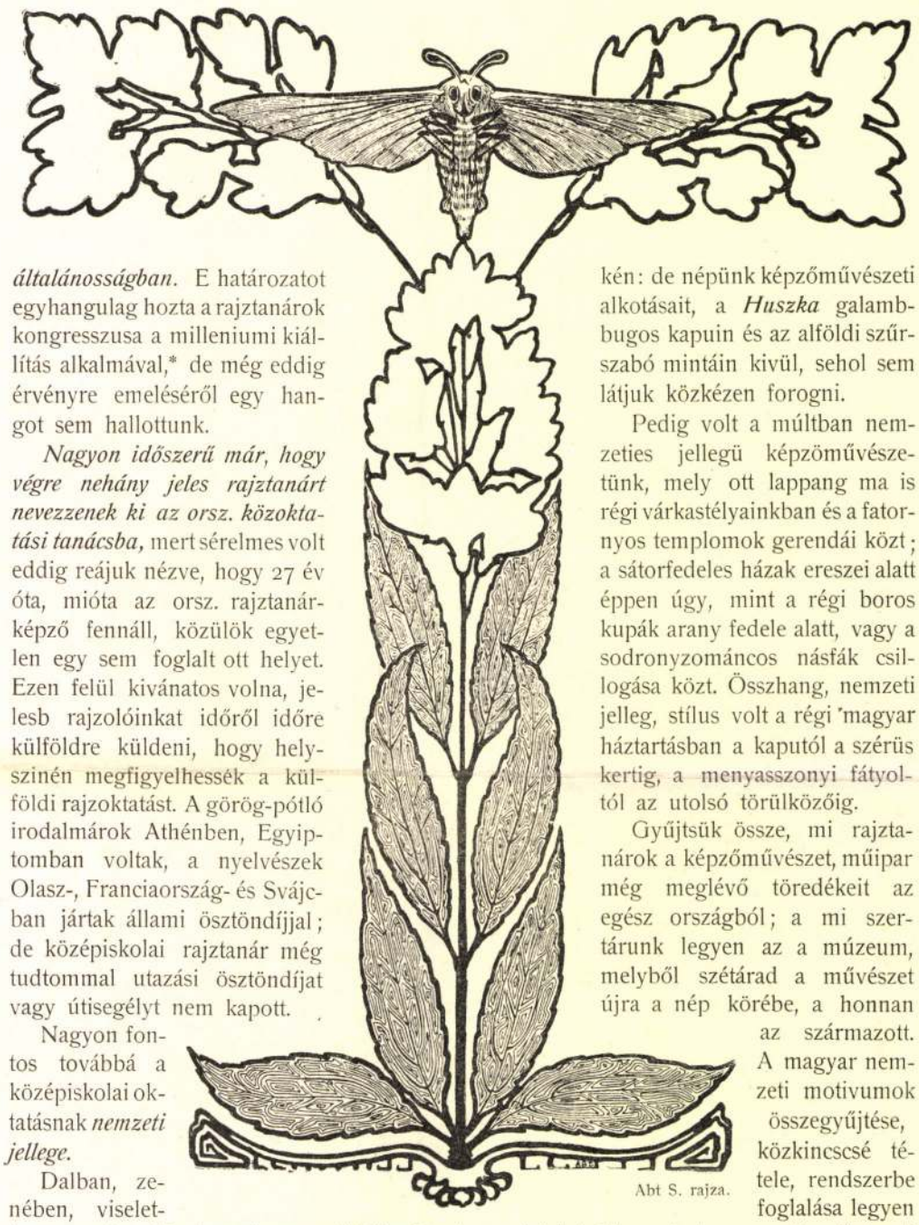

Abt S. rajza.

általánosságban. E határozatot egyhangulag hozta a rajztanárok kongresszusa a milleniumi kiállítás alkalmával,* de még eddig érvényre emeléséről egy hangot sem hallottunk.

Nagyon időszerű már, hogy végre nehány jeles rajztanárt nevezzenek ki az orsz. közoktatási tanácsba, mert sérelmes volt eddig reájuk nézve, hogy 27 év óta, mióta az orsz. rajztanárképző fennáll, közülök egyetlen egy sem foglalt ott helyet. Ezen felül kívánatos volna, jelesb rajzolóinkat időről időre külföldre küldeni, hogy helyszinén megfigyelhessék a külföldi rajzoktatást. A görög-pótló irodalmárok Athénben, Egyiptomban voltak, a nyelvészek Olasz-, Franciaország- és Svájcban jártak állami ösztöndíjjal; de középiskolai rajztanár még tudtommal utazási ösztöndíjat vagy útisegélyt nem kapott.

Nagyon fontos továbbá a középiskolai oktatásnak *nemzeti jellege.*

Dalban, zenében, viseletben az egész világ ismeri nemzeti jellegünket; de hol van a magyaros képzőművészet? *Petőfi, Arany* és a többiek ellesték a nép ajkáról nemzeti költészetünket s átadták a világirodalomnak; a muzsikus cigányok széthordják népdalainkat a föld kerekén: de népünk képzőművészeti alkotásait, a *Huszka* galambbugos kapuin és az alföldi szűrszabó mintáin kivül, sehol sem látjuk közkézen forogni.

Pedig volt a múltban nemzeties jellegü képzőművészetünk, mely ott lappang ma is régi várkastélyainkban és a fatornyos templomok gerendái közt; a sátorfedeles házak ereszei alatt éppen úgy, mint a régi boros kupák arany fedele alatt, vagy a sodronyozománcos násfák csillogása közt. Összhang, nemzeti jelleg, stílus volt a régi magyar háztartásban a kaputól a szérüs kertig, a menyasszonyi fátyoltól az utolsó törülközőig.

Gyüjtsük össze, mi rajztanárok a képzőművészet, műipar még meglévő töredékeit az egész országból; a mi szertárunk legyen az a múzeum, melyből szétárad a művészet újra a nép körébe, a honnan az származott. A magyar nemzeti motivumok összegyüjtése, közkincscsé tétele, rendszerbe foglalása legyen az első feladat, melyet a nemzeti művészeti nevelés megoldására magunk elé tűzünk, most annyival is inkább, mert a leirat értelmében a miniszteri támogatás sem fog hiányozni.

Gondoskodni kell oly jegyzékről, mely a képzőművészet remekeit aktualitás és instruktiv szempontból felsorolva, meg-

* Ezt kívánja elsősorban a brüsszeli művészeti kongresszus is. *Szerk.*

nek, a melyekben a fiatalok elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek; a tanítás azonban olyan legyen, hogy a kikerült tanuló a művészetnek minden ágában *bizonyos általános nívót érjen* el és ne legyen csak speciálista pl. a festészetben, szobrászatban, arkitekturában stb. 3. Régi városok utcáinak szabályozása, új városnegyedek alkotása a teknikai szempontok mellett a *művészi követelményeket is kielégítse* (fölsorolja az előadó, hogy melyek azok). 4. Kisérleti állomások állíttassanak föl az építő anyagok számára minden, éghajlatilag egymástól lényegesebben különböző vidéken.

Fametszészeti szakosztály. Rembrandt után metszette: Kastenmaier György.

A kongresszus nem elégedett meg a zöld asztal melletti tárgyalásokkal. Kirándulásokat tett az elmult korszakok ingó és ingatlan műemlékeinek tanulmányozására (Gand, Bruges, Liége stb.), mely kirándulások a helyszinén magyarázatokkal, előadásokkal fűszerezettek. Hasonlókép kirándulásokat tett a brüsszeli új városnegyedek építkezéseinek megtekintésére és annak tanulmányozására, hogy e városnegyedekben az utcák iránya, szélessége, a házak elhelyezése, magassága, körvonala stb. milyen művészeti törvények alapján állapíttatott meg. Szóval derekas munkát végzett és nagy érdekkel várjuk a munkálatairól kiadott részletes jelentést, valamint érdeklődéssel nézünk folytatásának elébe, a mely két év mulva Párisban, a kiállítás közepette fogja fölvenni az elejtett fonalat.

Fittler Kamill.

Magyar Iparművészet
1897/98

Székely Árpád rajza.

A MŰVÉSZETI ÉRZÉK ÉS AZ ISKOLÁK.

Wlassics miniszternek, a művészeti érzék fejlesztése érdekében s az orsz. közoktatási tanácshoz intézett rendelete, melylyel osztatlan elismerésre s hálára kötelezte a nemzeti kulturának minden barátját, igazi lelkesedést keltett a rajztanárok körében, a kik ezzel évtizedes törekvéseiknek megvalósitását végre biztositva látják.

Most a közoktatási tanácson áll, hogy e nehéz kérdés megoldását, az annyira emlegetett túlterhelés veszélyének elkerülésével megoldja.

A miniszteri utasitás sejteti, hogy a munka fel fog oszlani a történelem-, földrajz-, irodalom- és szabadkézi rajz tanárai közt, oly módon, hogy alkalomadtával, saját tárgyaiknak melléklete gyanánt foglalkozzanak a művészetek alkotásaival is és azoknak méltatására szenteljenek az eddiginél több időt.

Ez igy történt eddig is, hol több, hol pedig kevesebb eredménynyel. De hát a művészetek megértésére elég lesz ennyi is? Oly könnyü szálakból szövik a műtárgyakat, hogy azok szétbontására, taglalására elég az időből egy alkalomszerü negyed óra is? Nem; hacsak a legkisebb eredményt akarjuk elérni, valami pozitiv alapot kell teremtenünk, hogy legyen mire épiteni. Egy gerincet, melyre a művészetek különböző alkotásait összehordva, mintegy összhangzó egészet bemutassuk. Csak úgy, ötletesen, minden rendszer nélkül, hogyan akarjuk a művészeteket a növendékkel megértetni, mikor annak minden darabja valamely kornak, vagy uralkodó eszmének a terméke? Ezeket az uralkodó eszméket képviselik a stilusok, melyeknek származása, egymásutánja bizonyos rendszert teremtett. E rendszerben tárgyalva megérti a gyermek; e nélkül soha!

Ez volna, a bármily szerény dióhéjbe szoritott műtörténelemnek a tanitása. Ki volna alkalmas erre a középiskolai tanári karban, ha nem a rajztanár? Neki van erre való képzettsége, neki van tárgyismerete a művészetek alkotásaiból.

A rajztanárokra nehezednék e feladat súlya, és ők e feladatnak bizonyára meg is fognak felelni. Kell, hogy ők felépitsék a művészeti oktatásnak gerincét, melyhez aztán a többi tanárok fognak járulni, alkalmilag, a maguk tárgya körében; csak bizonyos feltételeket előre bocsátok, melyek teljesitésétől függ az egész vállalkozás sikere.

Ezek: *a szabadkézi rajz tanításának kiterjesztése a középiskola minden osztályára*

Kastenmayer György

fametsző

1895–1900

Éinnisk 1930. 84. l.

fordult
ra, diszes keretü tojásdad medaillonban. Jobb
át előre fésülte, bajusza hegyesre pödrött, körsza-
gallérja kissé látszik, mellénye kivágott, órája
inóros. Felirata a kép alatt:

icz"

keretnek 18.3 : 13.8 cm.

épei s életrajzai. Pest, Heckenast Gusztáv. 1858.
N° XXXV.

294/95 N° 24.

FEDELES SERLEG.

Az erzsébetvárosi örmény kath. egyházközség tulajdona.

MORELLI GUSZTÁV tanár vezetése mellett metszette
KASTENMAIER GYÖRGY
a m. kir. iparművészeti iskola növendéke.

Kastenmaier

Összefoglaló, áttekintés a kastélyok és udvarházak sorozathoz (III.)

Örökségünk 74.

A kastélyok száma nagy és azok építészeti kialakítása változatos. A korabeli oklevelek nem mindenikéből tűnik ki világosan a különbség a vár és a kastély között. A korai okiratok „kastély" vagy „erősség" engedélyezéséről és építéséről tesznek említést. Ilyen értelemben helyes a magyar „várkastély" szóval való fordítás.

A kastély-várkastély nagysága, alaprajzi elrendezése és berendezése a főurak (nemesek) méltóságának megfelelő méretben készült. Elengedhetetlen tartozéka volt a „palota" és a „kápolna", az utóbbi esetleg egy külön épületben berendezve. A palota a reprezentációs termet jelentette, a kis- és a nagy ebédlővel, pipázóval, könyvtárszobával, az „úrháza", az „úrasszonyháza", a lányok szobája és a vendégszobákkal együtt. A palota termét a várak esetében lovagteremnek nevezték.

A várak alaprajzi elrendezése mindig a terepadta lehetőségektől függött, figyelembe véve a terep természetes védelmét nyújtó lehetőségeket. A vár magába foglalta az udvari élethez szükséges mindazon helyiségeket, amelyekben a vár ura tanácskozásokat tarthatott. Évszázadok múltán a várakat sok esetben gyökeresen átalakították, a követelményeknek megfelelően lakályossá tették, folyosók hozzáépítésével, vagy a nyitott folyosók beüvegezésével (Marosvécs, Radnót). A régi várak jellemzője a hatalmas faltömeg s az ezekhez aránylag kis méretű szabálytalan, szeszélyesen egymáshoz kapcsolt, nem egységes hatású helyiségek sora, falba rejtett, vagy igen skeny lépcsők. Az ilyen elrendezésű várkastélyok még belső átalakítás révén sem váltak lakhatóbbá.

A barokk építészet kezdetén a kastélyok zárt tömbjeit megnyitották és a szabaddá vált szárnyak kedvezőbb alaprajzi elrendezésű lehetőséget eredményeztek. Alaprajzilag az U és az L alak vált kedveltté, épületszárnyaival a díszudvar felé nyíló bejárattal (Kerelőszentpál), az épület tengelyében szép térhatású lépcsővel (Erdőszentgyörgy), emeleten a diszteremmel (Gernyeszeg), kétoldalt sorakoztak a jól csoportosított fogadóhelyiségek, az oldalszárnyakban a lakószobák (Marosvécs), földszinten az alárendeltebb helyiségek s a személyzeti szobák, valamint a konyharészlegek. A XVII—XVIII. század kastélyainál a tömegkialakításban sok a közös vonás (Gernyeszeg, Kerelőszentpál), a szimmetrikus kiképzésre nagy gondot fordítottak.

Az erdélyi kastélyépítés terén alig van stílus, mely annyira rányomta volna bélyegét — a XVIII. század fordulója körül — mint az osztrák barokk. A nagy építészek közül Mayerhoffer A. hozta létre alkotásait, az ún. Grassalkovich (gödöllői) kastélytípust, melynek egyik szép példája a gernyeszegi Teleki kastély. A XVIII. század közepétől kezdve, a későbarokk klasszicizáló törekvések irányzata hódított tért magának (1780—1880), melyet a művészettörténet copf-stílusnak nevez. Letűnésével megszakadt a barokk hagyomány s az új század klasszicizmusa az ókori építészet elemeivel oldotta meg korának megváltozott feladatait s vált a történelmi stílusok utolsó láncszemévé. E stílus árnyalatai — az empire és a biedermayer — kevésbé térnek el egymástól, mindkettőnek fő jellemvonása az architektúra egyszerűsítésében, a kompozíció szabatos fogalmazásában és összhatásában nyilvánult meg. A századforduló után Európa-szerte az érzelmes, romantikus irányzat indult el, mely a század közepén a historizmusnak nevezett eklekticizmus (válogatás) révén lesz az általános kifejezési mód, mikoris a stílustörekvés egymás után próbálja magára az elmúlt idők történelmi stílusait, amelyek között válogatott. Mindezen stílusváltozások soronkövethetők az egyes kastélyok ismertetésénél.

A kastélyok mellett (mögött) sorakoztak fel a gazdasági épületek: gazdatiszti és személyzeti lakások, gazdasági épületek (magtárak, istállók) sok esetben fedett lovarda, valamennyi igényes építészeti kialakítással. Sajnos a kastélyok mostani használói nem úgy viszonyulnak azok fenntartásához, miképpen egy építészeti vagy történelmi műemlék használata, védelme és karbantartása megkívánja.

KERESZTES GYULA

Népújság 1995. márc 4.

mányzati testület alapszabályának több más pontját is kifogásolta. Hozzáfűzte, hogy majd elválik, miként működik a testület a gyakorlatban. Ha valóban

beleu szerint főleg lélektani, hiszen olyasmire vonatkoznak, ami a két országnak amúgy is kötelessége.

hogy „megtalálják a magyar kisebbség problémáinak rendezéséhez szükséges megoldásokat, a román törvények és a nemzetközi szabályozások szellemében".

Ki lesz a következő?

(Folytatás az 1. oldalról)

tudata és vállalta a nyomorúság közepette is az utánpótlás biztosítását.

Hát Uraim, legyen egyszer már vége jóhiszemű népünk, megmaradni akaró népünk szédítgetésének, különböző utakra való terelgetésének. Akik külön utakon való menetelésre biztatnak, azok elsősorban egyéni, önös célok elérésére törekednek. Nyíltan vagy álcázottan azt hajtogatni, hogy csakis az az út a helyes, melyet ők mutatnak, népünk egységének a megbontását célozzák. Akarva, akaratlanul rombol az, aki a kizárólagosság elvét hangoztatja.

Fontolja jól meg, aki vezetni, vezérkedni akar, hogy mit tesz. A magyarországi, erdélyi magyar politikusok, vezetők — nagyon kevés kivételtől eltekintve — a századok folyamán sorozatosan vesztették el, adták fel, zsugorították egyre a nép, a nemzet érdekeinek védelmi bástyáit, áldozták fel a nemzet fiainak százezreit, millióit, hogy eljussunk oda, ahol ma vagyunk.

Most az egyszer, legalább egyetlenegyszer, jól fontoljuk meg, hogy cselekedeteinknek mi mi lehet, mi lesz a következménye? Feladjuk azt az utolsó bástyát is, ami még megmaradt, nem hagyunk semmit a következő generációk részére, az új évezredre?

Emberként nem vagyok, nem lehetek csalhatatlan, de azt hiszem és vallom is, hogy jelenleg nincs más választási lehetőség a megmaradásra, mint:

Egyemberként, egy úton kell mennünk. Egymás kezét fogva és nem kicsavarva, egymás szívét-lelkét szeretet által melengetve és nem gyűlölettől megfagyasztva, senki megértésére, jóakaratára nem számítva, egyedül a Jóisten gondviselő kegyelmében bízva.

Milyen szép lenne, ha még lesznek majdan utódok, hogy azok imáikba foglalva áldanak nevünket, emlékünket, nem pedig átkoznák romlást hozó cselekedeteinket.

ke kilátásba helyezte egy értékes együttműködés lehetőségét a Turbomecanica és Romaero romániai társaságokkal.

Új vízum Amerikába

Új vízumkibocsátási-módszert vezet be az Egyesült Államok Nagykövetsége 1995. március 6-tól kezdődően, amelyeket speciális műszerekkel lehet ellenőrizni az USA határán. A vízumigénylők ki kell hogy fizessenek 20 dollárt, vagy az ennek megfelelő összeget lejben, (jelenleg 38 000-ret), továbbá egy lehetőleg fehér, vagy nagyon világos alapú színes útlevélképet kérnek tőlük. Az előzőleg kibocsátott vízumok március 6-a után is érvényesek maradnak lejártuk időpontjáig.

Törvénytelenséggel vádolják az RNEP-et

A Tanügyi Szabad Szakszervezetek Szövetsége törvénytelenséggel és diverziókeltéssel vádolja a Román Nemzeti Egységpárt parlamenti csoportját, amiért a Képviselőház napirendi pontjai közé próbálta iktatni a pedagógusok statutumára vonatkozó törvénytervezetet, A TSZSZSZ állásfoglalásának oka az, hogy a RNEP a tervezetet az ő beleegyezésük nélkül állította össze, és kompromittálni akarja a szakszervezeti szövetség által elindított aláírásszerzési akciót.

Hírszerkesztő: BODOLAI GYÖNGYI

Kastenmaier Sjöstr

Jamet 1870

är ipar univ. skola
ben tanlt

Kastenmaier György

Temesvár városától
250 ft.

Értimisk 1897/98. 38. l.

u. attól 250 ft.
Értimisk 1898/99. 34. l.

u. attól 500 k
Értimisk 1899/1900. 39. l.

400 k. államsegél
Értimisk 1900/1901.
23. l.

Kastenmayer György

fametsző

Fiatal nőt ábrázoló ce-
leti rajza és metszése. -

Répr -

Értimisk 1902/3. 57. l.

~~Apponyi Albert gróf III. 239~~

MŰEMLÉKEK ÁLLAMI GONDNOKSÁGA

KASTÉLYPROGRAMOK

2004. ÁPRILIS-DECEMBER

MŰEMLÉKEK ÁLLAMI GONDNOKSÁGA

KASTÉLYPROGRAMOK 2004. ÁPRILIS-DECEMBER

DÉG, FESTETICS-KASTÉLY

8135 Dég,
Hunyadi János út 11.

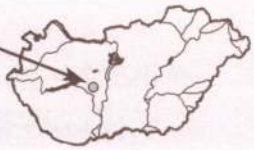

Április 24., szombat 14 óra	KIÁLLÍTÁS-MEGNYITÓ „Agrártörténeti mozaikok a Mezőföldről" König Róbert grafikusművész Társszervező: Dégi Önkormányzat

EDELÉNY, L'HUILLIER-COBURG-KASTÉLY

3780 Edelény,
Borsodi út 7.

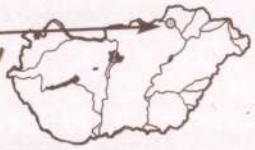

Június 5., szombat 18 óra	OLAWUYI RÓBERT (kontratenor) ACCELERANDO VONÓSEGYÜTTES Barokk áriák
Június 12., szombat 15 óra	MAGYAR ZONGORATRIÓ Csajkovszkij Társszervező: Miskolci Nemzetközi Operafesztivál
Június 22., kedd 18 óra	MISKOLCI DIXILEND BAND III. BORSODI MŰVÉSZETI FESZTIVÁL
Június 26., szombat 18 óra	RÓBERT GYÖRGY (furulya) SZABÓ ISTVÁN (lant) Magyar és európai reneszánsz dallamok

ESZTERHÁZA, ESTERHÁZY-KASTÉLY

9431 Fertőd,
Joseph Haydn utca 2.

JÚLIUS 9-18.: Július 9., péntek 19 óra	A BUDAPESTI VONÓSOK HAYDN-FESZTIVÁLJA BUDAPESTI VONÓSOK, STEFAN VLADAR (zongora) Haydn, Mozart
Július 10., szombat 19 óra	A BUDAPESTI VONÓSOK KAMARAEGYÜTTESE Haydn, Mozart, Beethoven

Július 11., vasárnap 19 óra	**BUDAPESTI VONÓSOK, ÁGOSTON ANDRÁS** (hegedű) Haydn, Mozart, Csajkovszkij
Július 12., hétfő 19 óra	PERÉNYI MIKLÓS (gordonka), VÁRJON DÉNES (zongora) szonátaestje Beethoven, Britten, Martin
Július 13., kedd 19 óra	**BUDAPESTI VONÓSOK,** LENCSÉS LAJOS (oboa) Haydn, Cimarosa, Förster, Veress
Július 14., szerda 19 óra	**CLASSART SEXTETT** Mozart, Druschetzky, Beethoven
Július 15., csütörtök 19 óra	**CSALOG GÁBOR ZONGORAESTJE** Haydn, Schubert, Chopin
Július 16., péntek 19 óra	**ÚJ BUDAPEST VONÓSNÉGYES** Haydn, Beethoven, Brahms
Július 17., szombat 19 óra	**LISZT FERENC KAMARAZENEKAR** J. Haydn, M. Haydn
Július 18., vasárnap 19 óra	**BUDAPESTI VONÓSOK, ÉNEKES SZÓLISTÁK** Vezényel: DRAHOS BÉLA Haydn: Az énekesnő (kamaraopera)

AUGUSZTUS 27-SZEPTEMBER 7.:	**„HAYDN ESZTERHÁZÁN" FESZTIVÁL**
Augusztus 27., péntek 19 óra	TOMASINI-VONÓSNÉGYES Haydn, Tomasini
Augusztus 28., szombat 19 óra	CAPELLA SAVARIA, JAAP SCHRÖDER (hegedű) Vezényel: NICHOLAS McGEGAN Haydn-szimfóniák, hegedűverseny
Augusztus 29., vasárnap 11 óra	KERTÉSZ ILDIKÓ (fuvola), VERONICA KRÖNER (hegedű), NICHOLAS SELO (gordonka) Haydn- és Mozart-triók
Augusztus 29., vasárnap 19 óra	**JACQUES OGG** (csembaló, fortepiano) Haydn-szonáták
Augusztus 30., hétfő 19 óra	ZÁDORI MÁRIA, LAX ÉVA, KÓBOR TAMÁS, KONSTANTIN WOLFF (ének) PURCELL KÓRUS, CAPELLA SAVARIA Vezényel: NICHOLAS McGEGAN Haydn: szimfónia és egyházi kompozíciók (Fertőszentmiklós, katolikus templom)
Augusztus 31., kedd 19 óra	**SKÁLHOLT-VONÓSNÉGYES** Haydn-kvartettek
Szeptember 1., szerda 19 óra	CSEREKLYEI ANDREA, BÉRES JUDIT, TIMOTHY BENTCH, DRUCKER PÉTER, KOVÁCS ISTVÁN (ének) ORFEO-ZENEKAR Vezényel: VASHEGYI GYÖRGY Haydn: Aki hűtlen, pórul jár (hangversenyszerű előadás)

Szeptember 2., csütörtök 19 óra	**SKÁLHOLT-VONÓSNÉGYES** Haydn: Krisztus hét szava a keresztfán (Fertőszéplak, katolikus templom)
Szeptember 3., péntek 19 óra	KORONDI ANNA (szoprán) KOMLÓS KATALIN (fortepiano) Haydn: dalok és billentyűs kompozíciók
Szeptember 4., szombat 19 óra	JACQUES OGG (csembaló, fortepiano), PETŐFI ERIKA (hegedű), MÁTÉ BALÁZS (gordonka) Haydn-triók
Szeptember 5., vasárnap 19 óra	**KORONDI ANNA (szoprán),** **ORFEO ZENEKAR** Vezényel: VASHEGYI GYÖRGY Haydn-szimfóniák, kantáta
Szeptember 6., hétfő 19 óra	**A 18. SZÁZAD ZENEKARA** WILKE TE BRUMMELSTROETE (ének) Vezényel: FRANS BRÜGGEN Haydn-szimfóniák és áriák
Szeptember 7,. kedd 19 óra	**A 18. SZÁZAD ZENEKARA** ROEL DIELTIENS (gordonka) Vezényel: FRANS BRÜGGEN Haydn-szimfóniák és gordonkaverseny

SZEPTEMBER 17-21.: Szeptember 17., péntek 19 óra	**„RÁNKI DEZSŐ ÉS BARÁTAI"** **RÁNKI DEZSŐ ZONGORAESTJE** Haydn-szonáták
Szeptember 18., szombat 19 óra	**RÁNKI DEZSŐ ÉS KLUKON EDIT** **KÉTZONGORÁS ESTJE** Debussy, Ravel
Szeptember 19., vasárnap 19 óra	**RUTH ZIESAK ÉS** **KLUKON EDIT (zongora) DALESTJE** Haydn, Debussy

FÁJ,
FÁY-KASTÉLY
3865 Fáj,
Bolt utca 1.

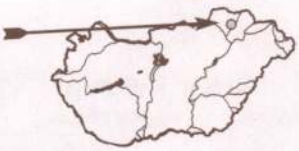

Június 2., péntek 16 óra

LAVOTTA KAMARAZENEKAR
Művészeti vezető: DOMBOVÁRI JÁNOS
verbunkos muzsika
Társszervező: Filharmónia Kelet-Magyarország Kht.

FERTŐRÁKOS, PÜSPÖKI KASTÉLY
9421 Fertőrákos,
Fő u. 88.

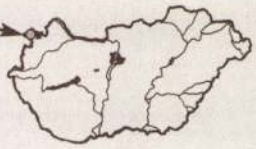

Július 31., szombat 19 óra — VIVALDITÓL A TANGÓIG
GOLDNAGEL–DUÓ
(KARSTEN GEBHARDT – hegedű,
POLGÁR ANDREA – gordonka)

FÜZÉRRADVÁNY, KÁROLYI-KASTÉLY
3993 Füzérradvány,
Kossuth Lajos utca 4/A

Július 24., szombat 16 óra — A MŰEMLÉKEK ÁLLAMI GONDNOKSÁGA KASTÉLYAI (kiállítás)
A kiállítást megnyitja: CSÁNY ÉVA igazgató

Augusztus 14., szombat 17 óra — „KONCERT TEÁVAL"
ANDREAS HENKEL (zongora)
Bach, Beethoven, Liszt
A Zempléni Művészeti Napok koncertje

Augusztus 22., vasárnap 16 óra — CAMERATA HUNGARICA
Művészeti vezető: KÁLLAY GÁBOR
Reneszánsz muzsika

NÁDASDLADÁNY, NÁDASDY-KASTÉLY
8145 Nádasdladány,
Kastélypark 1.

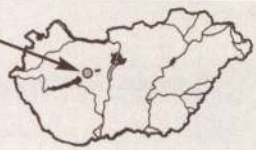

Április 18., vasárnap 16 óra — ROMANTIKUS DÉLUTÁN I
Hangverseny Hubay Jenő műveiből
SZECSŐDI FERNC (hegedű)
KASSAI ISTVÁN (zongora)
SZIRTES BALÁZS (színművész)

Május 31., hétfő 18 óra — AURA MUSICALE EGYÜTTES
Művészeti vezető: MÁTÉ BALÁZS
Biber, Kusser, Telemann, Bach
Társszervező: Bona Duola Programiroda

Július 14., szerda 19 óra — ÉRDI TAMÁS ZONGORAESTJE
Közreműködik: VANESSA M. DIAMOND (ének)
Brahms, Gounod, Chopin
Társszervező: Fabini Teofil János Alapítvány

Június 18., péntek 20 óra 30 perc	**MOZART: A VARÁZSFUVOLA** Közreműködnek: A Magyar Állami Operaház művészei Rendező: FRIGYESI TIBOR Karmester: RÓZSA FERENC (szabadtéri előadás) Esőnap: június 21. hétfő
Június 20., vasárnap 20 óra 30 perc	**MOZART: A VARÁZSFUVOLA**
Június 26., szombat 16 óra	**ROMANTIKUS DÉLUTÁN II** Fejezetek a magyar zene történetéből KASSAI ISTVÁN (zongora) A nádasdladányi Nádasdy-kastély építéstörténete Előadó: DR. SISA JÓZSEF (művészettörténész)
Július 18., vasárnap 16 óra	**ROMANTIKUS DÉLUTÁN III** DR. SISA JÓZSEF: A nádasdladányi Nádasdy-kastély (könyvbemutató) KASSAI ISTVÁN (zongora) Mozart és Chopin művei
Július 23., péntek 21 óra	**EXPERIDANCE: REVANS** Koreográfus: ROMÁN SÁNDOR (szabadtéri előadás) Esőnap: július 26. hétfő
Július 25., vasárnap 21 óra	**EXPERIDANCE: REVANS**
Augusztus 6., péntek 20 óra	**„LATIN"** TÁTRAI TIBOR, SZŰCS-ANTAL GÁBOR (gitár) HORVÁTH KORNÉL (dob) (szabadtéri előadás)
Augusztus 26., csütörtök 20 óra	**SZÖRÉNYI-BRÓDY: ISTVÁN, A KIRÁLY** (rockopera) Közreműködnek: A Nyíregyházi Mandala Színház művészei és VARGA MIKLÓS Rendező: DOBOS ZOLTÁN Társszervező: R & R Rendezvényszerviz (szabadtéri előadás)
Augusztus 27., péntek 20 óra	**SZÖRÉNYI–BRÓDY: ISTVÁN, A KIRÁLY**
Augusztus 28. szombat 20 óra	**SZÖRÉNYI–BRÓDY: ISTVÁN, A KIRÁLY**
Szeptember 4., szombat 12-18 óráig	**VONÓSNÉGYES-PÁRBESZÉD A TERMÉSZETBEN** BOZSODI-VONÓSNÉGYES, DEVICH GÁBOR (klarinét), KODÁLY-VONÓSNÉGYES, VARGA GÁBOR (klarinét), PFUJD ZSANETT (fagott), VARGA ZOLTÁN (kürt), H. ZOVÁTHI ALAJOS (bőgő) „LYUKASÓRA" (költők, írók, színművészek) Társszervező: Nádasdy Alapítvány
Szeptember 19., vasárnap 16 óra	**ROMANTIKUS DÉLUTÁN IV** KASSAI ISTVÁN (zongora) Volkman, Weiner, Janáček, Suchoň, Chopin művekből BELLÁK GÁBOR (művészettörténész)

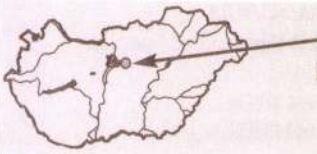

PÉCEL, RÁDAY-KASTÉLY

2119 Pécel,
Kálvin tér 1.

Április 17., szombat 18 óra	**ÉRDI TAMÁS ZONGORAESTJE** Közreműködik: NÉMETH TAMÁS (zongora) OLÁH VILMOS (hegedű) Mozart, Schubert, Bartók, Chopin Társszervező: Fabini Teofil János Alapítvány
Április 30., péntek 19 óra	**TRIO ANTIQUA** Haydn és Mozart triói
Május 8., szombat 20 óra	**MÁRAI: A GYERTYÁK CSONKIG ÉGNEK** Magyar Színház AGÁRDI GÁBOR, AVAR ISTVÁN, CSERNUS MARIANN, MIHÁLY PÁL Rendező: IGLÓDI ISTVÁN
Május 9., vasárnap 20 óra	**MÁRAI: A GYERTYÁK CSONKIG ÉGNEK**
Május 26., szerda 18 óra	EGRI & PERTIS ZONGORADUÓ Schubert, Field, Mendelssohn PERTIS SZABOLCS fotókiállítása Társszervező: Péceli Parnasszus Alapítvány
Július 9., péntek 19 óra	**ARCUS VONÓSNÉGYES** JÓFÖLDI ANETT (fuvola) Haydn, Rossini, Mendelssohn
Szeptember 17., péntek 19 óra	**AD LIBITUM KAMARAEST I** „LESZ MÉG EGYSZER ÜNNEP A VILÁGON" Vörösmarty-, Petőfi-, Vajda-versek, BALLAI LÁSZLÓ előadásában Brahms, Liszt, Goldmark, Bartók művei HEGEDŰS GÖNCZY KATALIN (zongora), VÁLYI CSILLA (cselló), BALOG ZSOLT (zongora)
Szeptember 24., péntek 19 óra	**AD LIBITUM KAMARAEST II** HALMAI KATALIN (ének) HEGEDŰS GÖNCZY KATALIN (zongora) AUTHENTIC QUARTET Haydn, Mozart
Október 8., péntek 19 óra	**„GEDEON NAP"** BERECZ ÁGNES (irodalomtörténész) SZIRTES BALÁZS (színművész) AD LIBITUM KAMARAEST III ROZMÁN LAJOS (klarinét), WINKLER ORSOLYA, BOZZAI BALÁZS (hegedű) VARGA FERENC (brácsa), VÁLYI CSILLA (cselló) HEGEDŰS GÖNCZY KATALIN (zongora) Mozart, Brahms

Október 16., szombat 18 óra — KAMARAKONCERT
MAROS ÉVA (hárfa), GEIGER GYÖRGY (trombita)
BARKÓ TAMÁS (hárfa)
Marcello, Debussy, Fauré, Rimszkij-Korszakov
Társszervező: Fabini Teofil János Alapítvány

November 13., szombat 18 óra — SZLUKA LÍDIA DALESTJE
KISS ZSUZSANNA (zongora),
NOVÁK ANDRÁS (trombita)
Vivaldi, Mendelssohn, Brahms, Csajkovszkij, Schubert
Társszervező: Fabini Teofil János Alapítvány

December 11., szombat 18 óra — NÉMETH TAMÁS ZONGORAESTJE
BORBÉLY HENRIETTA (ének)
Schubert, Chopin, Liszt
Társszervező: Fabini Teofil János Alapítvány

TATA,
ESZTERHÁZY-KASTÉLY
2890 Tata,
Hősök tere 6-7-8.

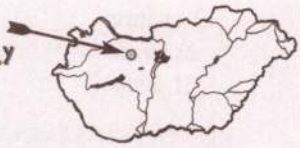

Június 25., péntek 16 óra — A MŰEMLÉKEK ÁLLAMI GONDNOKSÁGA KASTÉLYAI (kiállítás)
A kiállítást megnyitja: CSÁNY ÉVA igazgató

Augusztus 26. csütörtök 18 óra — TOMASINI-VONÓSNÉGYES
Haydn, Tomasini
Társszervező: Bona Duola Programiroda

IDŐRENDI ÁTTEKINTÉS

Időpont	Rendezvény	Helyszín
	ÁPRILIS	
7. szombat	Koncert	Pécel
18. vasárnap	Koncert	Nádasdladány
24. szombat	Kiállítás	Dég
30. péntek	Koncert	Pécel
	MÁJUS	
8. szombat	Színház	Pécel
9. vasárnap	Színház	Pécel
26. szerda	Koncert	Pécel
31. hétfő	Koncert	Nádasdladány
	JÚNIUS	
4. péntek	Koncert	Fáj
5. szombat	Koncert	Edelény
12. szombat	Koncert	Edelény
18. péntek	Opera	Nádasdladány
20. vasárnap	Opera	Nádasdladány
22. kedd	Koncert	Edelény
25. péntek	Kiállítás	Tata
26. szombat	Koncert	Edelény
26. szombat	Koncert	Nádasdladány
	JÚLIUS	
2. péntek	Koncert	Fáj
9. péntek	Koncert	Pécel
9. péntek	Koncert	Eszterháza
10. szombat	Koncert	Eszterháza
11. vasárnap	Koncert	Eszterháza
12. hétfő	Koncert	Eszterháza
13. kedd	Koncert	Eszterháza
14. szerda	Koncert	Eszterháza
15. csütörtök	Koncert	Eszterháza
16. péntek	Koncert	Eszterháza
17. szombat	Koncert	Eszterháza

Időpont	Rendezvény	Helyszín
18. vasárnap	Koncert	Eszterháza
18. vasárnap	Könyvbemutató és koncert	Nádasdladány
23. péntek	ExperiDance: Revans	Nádasdladány
24. szombat	Kiállítás	Füzérradvány
25. vasárnap	ExperiDance: Revans	Nádasdladány
31.szombat	Koncert	Fertőrákos
	AUGUSZTUS	
6. péntek	„Latin"	Nádasdladány
14. szombat	Koncert	Füzérradvány
14. szombat	Koncert	Füzérradvány
22. vasárnap	Koncert	Füzérradvány
26. csütörtök	Koncert	Tata
26. csütörtök	Rockopera	Nádasdladány
27. péntek	Rockopera	Nádasdladány
27. péntek	Koncert	Eszterháza
28. szombat	Rockopera	Nádasdladány
28. szombat	Koncert	Eszterháza
29. vasárnap de.	Koncert	Eszterháza
29. vasárnap	Koncert	Eszterháza
30. hétfő	Koncert	Fertőszentmiklós
31. kedd	Koncert	Eszterháza
	SZEPTEMBER	
1. szerda	Koncert	Eszterháza
2. csütörtök	Koncert	Fertőszéplak
3. péntek	Koncert	Eszterháza
4. szombat	Koncert	Eszterháza
4. szombat	Koncert	Nádasdladány
5. vasárnap	Koncert	Eszterháza
6. hétfő	Koncert	Eszterháza
7. kedd	Koncert	Eszterháza
17. péntek	Koncert	Pécel
17. péntek	Koncert	Eszterháza
18. szombat	Koncert	Eszterháza
19. vasárnap	Koncert	Eszterháza
19. vasárnap	Koncert	Nádasdladány
24. péntek	Koncert	Pécel

Időpont	Rendezvény	Helyszín
	OKTÓBER	
8. péntek	Koncert–Gedeon nap	Pécel
16. szombat	Koncert	Pécel
	NOVEMBER	
13. szombat	Koncert	Pécel
	DECEMBER	
11. szombat	Koncert	Pécel

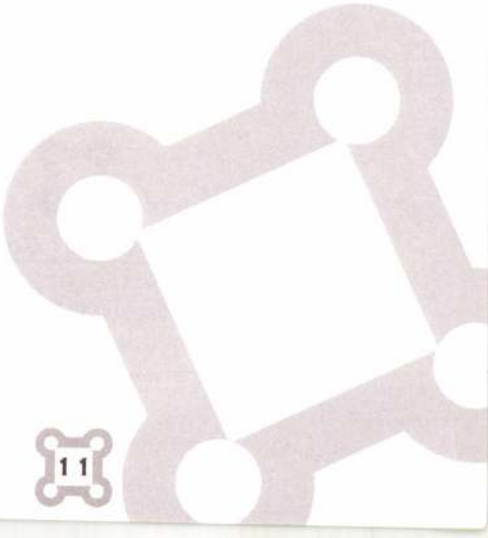

MŰEMLÉKEK ÁLLAMI GONDNOKSÁGA
Cím: H–1014 Budapest, Dísz tér 15.
Tel/Fax: (00-36-1) 202-6288
E-mail: huntrust@mag.hu
www.mag.hu

MŰEMLÉKEK ÁLLAMI GONDNOKSÁGA
Cím: H–1014 Budapest, Dísz tér 15.
Tel/Fax: (00-36-1) 202-6288
E-mail: huntrust@mag.hu
www.mag.hu

Kastner János

ötvös.

Kőrmöcbányán lakott és
1732-ben ott is élt.

vö. Illésy János: Magyar-
országi ötvösök 1732-ben. Arch
Ért. 1904 évf. 393. l.

égi nyomda Budapest.

Kastner János

ötvös.

1732 Körmöcbánya ☒

Kapmagyarországi ötvösök 20 l.

Hadsereg:

Az egészségügyi kar:

Az előtérben háro
szereléssel s a háttérfelő
katona küzeledik. Öltözeto
a rangfokozatnak megfelelő
bát hasonló gallérral s hajtók
ló piros szegélylyel. A felsz
iratai a kép alatt:

„23.

Sanitäts -

a jobb sarokban: „Anto
s legalól középütt: „Druck
lung Alois Leykum
Könyomat, vonalkeretben,
Die k. k. oesterreich'sch
Gezeichnet und lithogr
Strassgschwandtner."

Ltsa 3598. (fekete
4088 (szine

tovább 2

Kastner János
68. l.

Kauser József
40, 78. l.

Kolozsvári Tamás
35, 38, 42, 43. l.

Konthy Béla 40. l.

Kölcsey Ferenc 40. l.

Kőrösy György
66. l.

Kracker János L.
39. 73, 74, 76. l.

Krauss János Antal
38, 73. l.

Kruesay János
66. l.

Radó János: Magyar olvasókönyv. Bp. [1938].

KASTNER, Jakob ankla

1838 Sopron

SSz 2001. 329

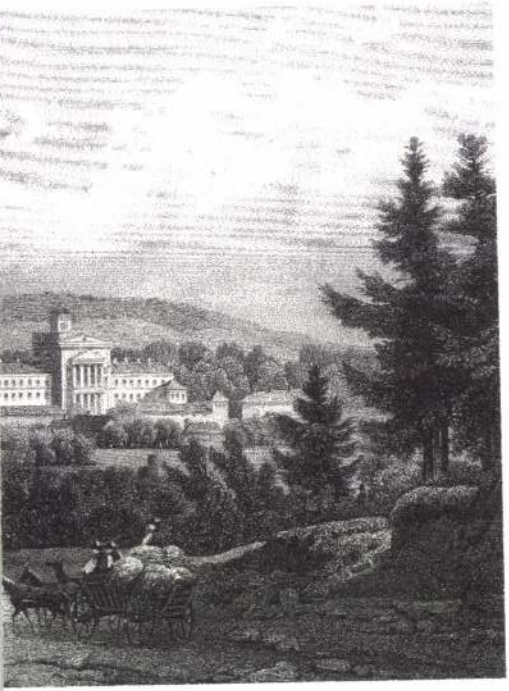

lély eredeti képekben. Rajzolta Rohbock Lajos. Történeti
os. II. Darmstadt, 1863. 352–353. között

5m is vegyült. Mert a zirci szerzetesek em-

Kastner Ferenc

anstreicher u. lakierer

Sopron

1851. szept. 10.

polg. eskü

Házi.

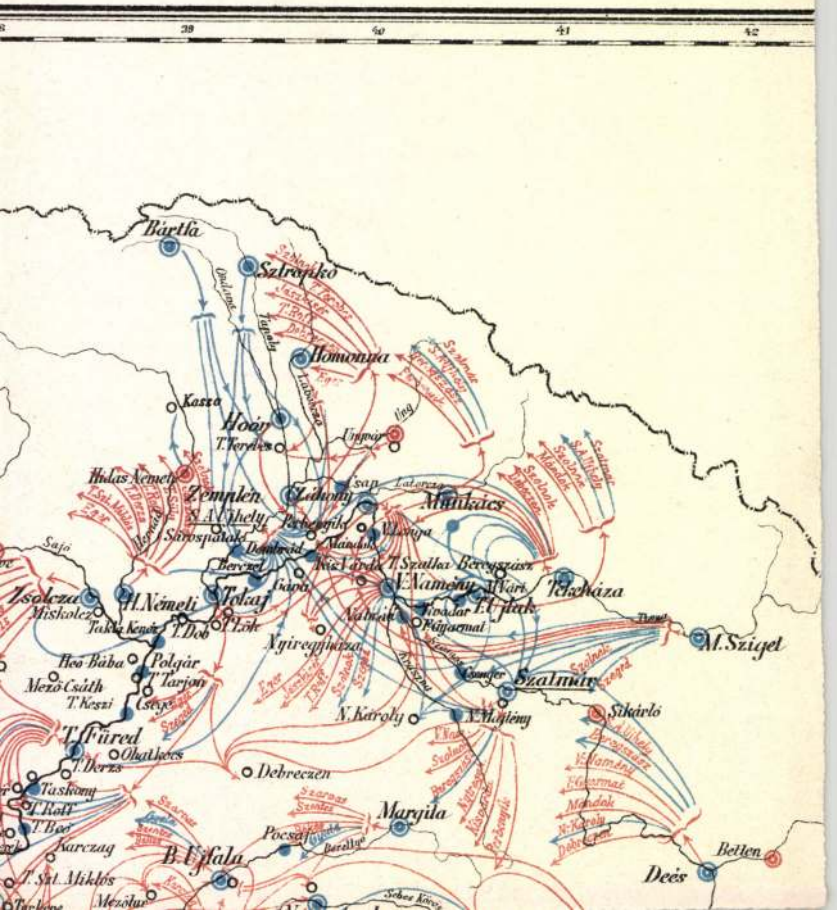
Bártfa
Sztropkó
Homonna
Kassa
Hoór
T.Teréd
Unipuszta
Hidas Német
Zemplén
Ladomér
Sap
Latorcza
Munkács
Sárospatak
Pataspuszta
Mandok
Berczel
Jánosi
Nagy Várad
Nagy Szalla
Beregszász
Nagy Mamény
Tekeháza
Zsolcza
Miskolcz
Taska Kenéz
T.Dob
Nagy Német
Nagy Tolcsva
Nagy Ida
Nyiregyháza
Nábrád
Fényszaru
Fényszarmat
Tisza Dada
Tisza Füred
Nagy Szigel
Heo Baba
Polgár
Mező Csáth
T.Tarjan
T.Keszi
Csepe
Szalmáv
Csanfer
Nagy Károly
Nagy Mályny
Sikárló
Debreczen
Ohat Lucs
T.Derzs
Taskamy
T.Költ
T.Bed
Karczag
Margita
Pocsaj
Berettyó
B.Ujfala
T.Szt.Miklós
Mezőhur
Deés
Bethlen
Szamos
Szamos Ujvár
Szamos Kövesd
Szamos Mente
Szamos Ujlak
Szamos Dara
Szamos Ujfalu
Szamos Kajan
Szamos Ujvár
Szamos Kövesd
Szamos Mente
Szamos Ujlak
Szamos Dara
Szamos Ujfalu
Szamos Kajan
Szabolcs
Szabolcs Mente
Szabolcs Ujfalu
Szabolcs Dara
Szabolcs Kajan
Szabolcs Ujvár
Szabolcs Kövesd
Szabolcs Mente
Szabolcs Ujlak
Szabolcs Dara
Szabolcs Ujfalu
Szabolcs Kajan
Szatmár
Szatmár Mente
Szatmár Ujfalu
Szatmár Dara
Szatmár Kajan
Szatmár Ujvár
Szatmár Kövesd
Szatmár Mente
Szatmár Ujlak
Szatmár Dara
Szatmár Ujfalu
Szatmár Kajan
Bereg
Bereg Mente
Bereg Ujfalu
Bereg Dara
Bereg Kajan
Bereg Ujvár
Bereg Kövesd
Bereg Mente
Bereg Ujlak
Bereg Dara
Bereg Ujfalu
Bereg Kajan
Ung
Latorcza
Szabolcs
Szabolcs Mente
Szabolcs Ujfalu
Szabolcs Dara
Szabolcs Kajan
Szabolcs Ujvár
Szabolcs Kövesd
Szabolcs Mente
Szabolcs Ujlak
Szabolcs Dara
Szabolcs Ujfalu
Szabolcs Kajan
Bereg
Bereg Mente
Bereg Ujfalu
Bereg Dara
Bereg Kajan
Bereg Ujvár
Bereg Kövesd
Bereg Mente
Bereg Ujlak
Bereg Dara
Bereg Ujfalu
Bereg Kajan
Ung
Latorcza

Kastl Zakariás, könnüvessegéd,
+ 1772. Pozsony.

Pressburger Zeitung

1772., 3. Sz.

KASTL, Zacharias, pozsonyi kőművesmester

Z.K., Maurermeister, † 62 éves korában, Pozsony, 1772 május 13 (1772, 40. szám, 4l)

Preßburger Zeitung
(Gesthon)

Kästner Agost

festo

Pest. 1827.

Weg 368 e

Pekhata Károly: A Budapesten felállí-
tandó játékszínről. Buda, 1834.

IX. 136.

Kästner

l.

LykaMagyműI800-50

579.l.

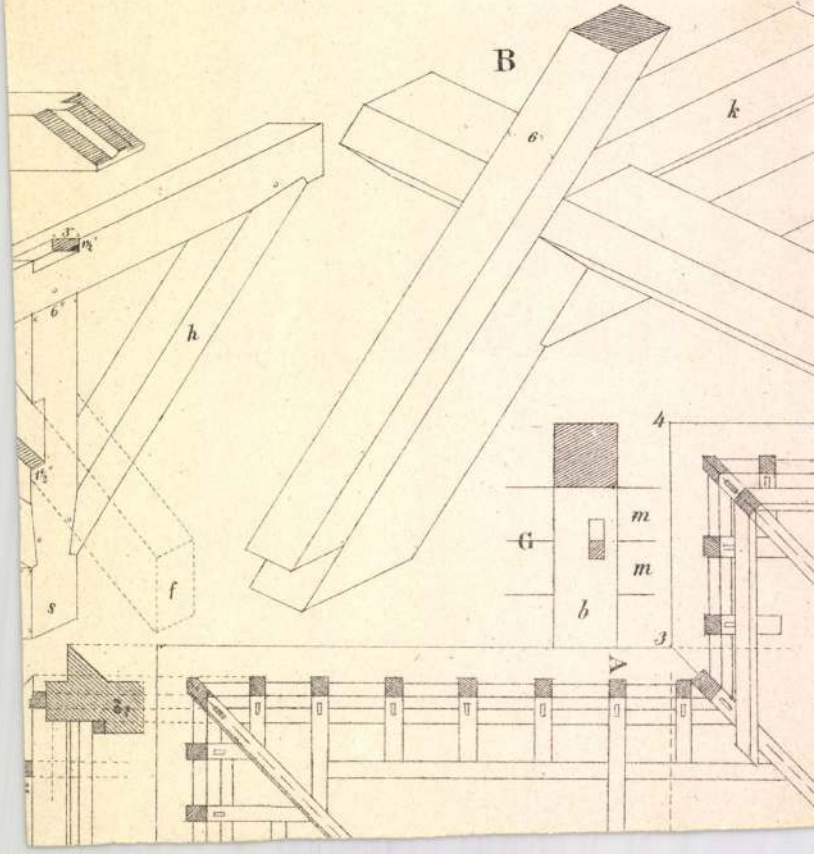
B
k
6
h
f
s
G
m
m
b
4
3
A

Kastner Margitn szabadiskolás.
Sopron.

rajzai kitünö tanulmányok.

A kiáll.megrendezésének célja, h. a rejtett tehetségek elötörjenek és képzömüvészetünk fejlödését biztosítsuk.

Végvári Lajos.:Ifjuségi képzö- és ip.müv. kiáll. Nemz. Szalon. A népmüv. minisat.által rendezett kiáll. Magyar Nemzet. 1950.jun.10.

MDK

Kastner Margit

Sopron

Tanulmány, szén

Ifjusági Képzőm. és Iparm. kiáll. M.Szal. 1950. jun. 14.1.

Kastner festő Bécs.

Csatosporonkörnyék 49. l.

A balfi rk. templom
főoltárképét festette
1887.

Kastner
festö

l.

Csatkai Sopr körny

49 l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszteremében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Kastner János

bécsi festő

l.

Szépművészet

1943. 150. l.

dolgoztak rajta mint a főoltáron. Az oltárkép Szent István megkövezését ábrázolja. Mesterét nem ismerjük.

Meg kell még emlékeznünk két ólomdomborműves mellékoltárról, a diadalív pilléreinek tövében. A baloldalin Szent István felajánlja országát Szűz Máriának. Alsó részét az alapító Schmith Gábor őrkanonok (1755—82) címere és szép feszület díszíti. A jobboldalin Szent László király Szent István nagyváradi sírjánál jelenik meg. Az előtérben egy munkás áll csákánnyal és vésővel, és anya gyermekével ül, a laposan kezelt háttérben főurak és püspökök. Ezt a domborművet a művész jelezte: „*Molinarolo, detto Müller fecit et invenit*". Molinarolo a Pozsonyban működő Donner Rafael György tanítványa volt és a két oltárt 1772—82 közt készíthette.

A rokokó bútorzatú kanonoki sekrestyéjében őrzik a székesegyház gazdag kincstárát.

Újabban a székesegyház északi mellékhajójának padozatában elhelyezett sírköveket a templom egyik nyugati helyiségében állították fel. Közülök megemlítem Briccius prépostét 1364-ből, két győri püspökét a XIV. századból és Miklós krétai püspökét 1328-ból. Azonkívül még néhány későbbi síremléket is őriznek itt.

A Széchenyi György által emelt tornyot 1803—1804-ben újjáépítették, Talherr József államépítész tervei szerint. 1823-ban készült a templom széles, empire stílusú főhomlokzata.

A gótikus stílus korából, a XIV. századból, a hazánkban páratlanul álló, de azért még Győrött is kevesek-

Kastner

beisi festő
művészietlen kivitelű
képe Erult a győri Car-
melita templom fool-
tárára az 1860-as évek-
ben a feldarabolt Alto-
monte féle kép helyére.

Stengyör 12. l.

ten von Gravelot, Boucher, Eisen, nach d
von 1757. Bibliophile Ausgabe im goldgez
farbig geschmückten Halbpergament.

DAS HEPTAMERON, Die Erzählungen der Königin von Navar
Bände Halbleder m.Goldschnitt. M.den Kup
Freudeberg.

- -

P S Y C H O A N A L Y S E

BERNFELD,Sigf. ENERGIE UND TRIEB. Psychoanalytische Stud
zur Psychophysiologie

FERENCZI POPULAERE VORTRAEGE ÜBER PSYCHOANALYSE. Ge

FREUD,S, EINE TEUFELSNEUROSE im XVII.Jh.

" ÜBER DEN TRAUM

FROMM,Erich DIE ENTWICKLUNG DES CHRISTUSDOGMAS. Psycho
tische Studie zur sozialpsychologischen F
d.Religion

RANK,Otto PSYCHOANALYTISCHE BEITRAEGE ZUR MYTHENFOR

REIK,Th. DER EIGENE UND DER FREMDE GOTT. Zur Psycho
der religiösen Entwicklung.

bécsi festő
hagyatékában volt
magyar szárnyasoltár
képek

lásd:

Genthon István

A régi magyar festő-
művészet. Vác, 1932
41, 42. l.

3/1938.

A ./. alatt csatolt kimutat
kéréssel van szerencsém a Tekinte
.az abban felsorolt tisztviselők
tagjaiknak féláru jegy váltására
ra érvénysiteni, illetőleg kiálli

Budapest, 1938. január hó 5.-

Johann Kastner

A győri karmelita templomban a 19. században Martino Altomonte főoltárképét Kastner bécsi festő Szeplőtlen fogantatás c. képével cserélték fel.

Voit Pál: Martin Wittwer, a győri karmelita templom építésze. /Adatok a dunai barokk építőiskola magyarországi kapcsolataihoz./ Magyar müemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 187-225 l., német resumé

203.l.

Kastner, Johann

Festo

Gentmüeml.

218.1.

L É T S Z Á

a Müemlékek Orsz.Bizott

Sor szám	Az alkalmazott neve	Az alkalmazás minősége	
1.	dr.Schulek Frigyes	előadó épitész	
2.	Sztehlo Ottó	másod épitész	
3.	dr.Lux Kálmán	megbizott épitész	
4.	Nagrand Mihály	munkavezető	
5.	Kovács Géza	hivatalszolga	é

Kastner Keresztély

anstreicher und laqui-
erer

Sopron

1814. jun. 8.

polg. esk.

Házi

lítás helyszinrajza.

ntozott vonal zája be.

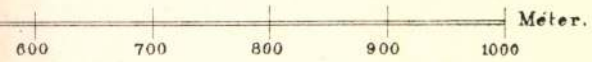

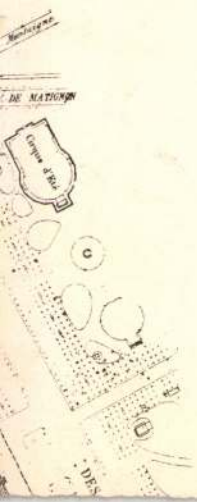

Johann Kastner festő MDK.

bécsi. A győri karmelita templom főoltárképe 19. sz. eleje. Szeplőtlen fogantatás.

Genth.Müeml.1959 I. 119

nőt. A belső képekre a cseh-német kegyképek lineáris-ornamentális stilusa hatott. A két vértanú-szűz fejtipusa erősen emlékeztet a cseh Madonnákra. A kis oltárka, amely különben Trencsénmegye egyetlen ismert középkori festészeti emléke, 1420 körül készülhetett.

A másik emlék a Jankovich-gyűjteményből került a Nemzeti Múzeumba, onnan a Szépművészeti Múzeumba. Korábbi származási ismeretlen. A nagyméretű tábla *Krisztus születését* ábrázolja. (15. kép) Tónusa világos, sárgásbarna szinek játszanak benne nagy szerepet. Sok alak látható rajta. Mária a kis Jézus és Szent József körül angyalkák nyüzsögnek, az istálló épülete mellett megnyiló keskeny hátteret pásztorok töltik ki nyájaikkal. A kedves, apró angyalkák tipusa már a hohenfurti mesternél kialakult, onnan származik. A kitűnő kvalitású kép rendkivül közeli rokona a budweisi püspöki múzeumban látható.[1] Ugyancsak Krisztus születését ábrázolja s a wittingaui mester köréből került ki. A rokonság oly szoros, hogy a két művet akár egy mesternek is tulajdonithatnók. Mindkettő 1430 körül készült.

A Zsigmond-kori művészet utolsó étappe-ját egy eddig nem méltányolt, igen nagyjelentőségű sorozat mutatja, amely Kastner József bécsi festő 1911-ben elárverezett hagyatékából szóródott szét szerte a világba. Gyűjteményének katalógusa[2] hat képet kifejezetten magyar származásúnak mond s hozzáteszi, hogy ezek valószinűleg ott helyben magyar földön is készültek. Egy hetedik, amely Krisztust Pilátus előtt ábrázolja s ugyancsak a Kastner-gyűjteményből való, 1930-ban a budapesti műkereskedelemben bukkant fel. Ez utóbbi kép stilusa és tipusai szerint ugyanabba a sorozatba tartozik, méret szerint csak azért nem, mert felső peremén erősen meg van csonkitva. Szélessége azonos a többiekével.

A Kastner-gyűjtemény ezek szerint összesen hét darabból álló, közelebbi meghatározás nélkül Magyarországról származó képsorozatot őrzött. A képek az *Angyali üdvözletet, Krisztust Pilátus előtt* és őt szentet, *Szent István vértanút, ifj. Jakab apostolt, Sz. János evangelistát, Szent Katalint* és *Szent Györgyöt* ábrázolták. Ezek közül az egyik kép,

[1] Képét reprodukálja: Ernst, Richard: Beiträge zur Kenntniss der Tafelmalerei Böhmens. Prága, 1912, XXXVI. tábla.

[2] Sammlung Josef Kastner †. Dorotheum, CCXVI. Kunstauktion, Bécs, 1911, 3 és 19 l. A sorozat egyik, Szent Györgyöt ábrázoló képének reprodukciója u. itt, 24. tábla.

mint említettük, Budapesten van, a többi hat lappang, csak a Szent Györgyöt ábrázoló kép emlékét őrizte meg a katalogus reprodukciója. Felkutatásuk és tüzetes méltatásuk a további munka feladata. Addig, mig ez meg nem történt, a Budapesten felbukkant és a reprodukcióban ismeretes Szent György-kép alapján emlékezhetünk meg róluk.

A Krisztust Pilátus előtt ábrázoló tábla néhány alakjában, igy a jobboldalt álló ifjúban még trecento-reminiszcenciákat ébreszt. A kompomició azonban már erősen térbeli s a rendkivül finoman, de határozott tömegekkel redőzött figurák arra vallanak, hogy az ismeretlen festőt már megérintette az új realizmus egyre erősbödő szele. Fejtipusában, egymáshoz közel elhelyezett, mélyen ülő szemeivel a Szent György erősen emlékeztet Krisztusra, ez utóbbi kép azonban elsősorban dekorativ célokat szolgál : köpenyének furcsa, szélben lobogó, kanyargó redőzése és semleges háttere különös hatásúvá teszi. Kétségtelen, hogy mindkettő egyazon kiváló tehetségű festő ecsetje alól került ki, aki 1430—1440 körül dolgozhatot s a fejlődésnek körülbelül azon a fokán állt, mint Hans Multscher az 1437-ben készült (a berlini Kaiser Friedrich Múzeumban függő) képein. A robusztus tipusok és a finom ruharedőzés ábrázolása érdekes módon egyesül műveiben, amelyek részben már a következő korszakot, az első nagy realista áramlat emlékeit harangozzák be. (16. kép)

Kastner

templomfestő

l.

Mohl Tata

170. l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/25 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Kastner Mihály
szobafestő
Sopronból, 1841-ben iratko-
zott be.

Kastner Mihály, szobafestő, Sopronból, 1841-ben iratkozott be.

lásd
Fleischer Béla 56. l.

Vácz.

Az előtért a Duna szeli
az ANDRAE INSVLA-tól balra pe
a középtérben a keresztény és
térben PILSEN, NEMETZ és NOVI

AIgentliche Contrafactur vnd
Kriegssvolck dess negst v
bey Waitzen im Ober Vngern in
dess Feindes erwartet. Auc
meldtes Jars
mit ihme gescharmützelt, vnd
dess Kriegssvolcks besten
hauffen dahin
gebracht dass er seinen abzug
müssen stb.

Johann Kastner

bécsi festő művével cserélték ki a győri karmelita rendház templom főoltárának Martino Altomonte által készített freskóját.

Dercsényi Dezső, Entz Géza stb.: Magyar műemlékvédelem 1963-66. Budapest 1969

203 l

KASTNER, Joseph fuli

Győr, Karmelita templom – Kupola Tifenlés
20. n. eleje

Nagy Judit: Győr, Karmelita templom
Bp. 1999. (TKM, 622.) 2.

hemmungslos gewordener Virtuose. Seine große Ausstellung im
Museum umfaßte außer einigen älteren Stücken eine wahre H
neuer Werke, meist Pastelle, deren Impressionismus sich in
einzigen Falle über das Niveau hübscher farbiger Pudertüpfelei
Womöglich schlimmer noch waren die Proben von Rippl-Róna
eingeschlagener plastisch-struktiv sein wollender Richtung in A
Porträt. Diese menschlich ausdruckslos, jene von einer in Budap
allzu gangbaren Erotik. Es ist bedauerlich, einem Künstler von
behauptetem Rang gegenüber solch Urteil aussprechen zu m
doch der Fall Rippl-Rónai ist für Budapest derart symptomatisch,
unbedingt erörtert werden muß, samt den Beziehungen zu
Umgebung, die ihm eine zentrale Bedeutung verleihen. – Es wa
dieser Ausstellung einige frühere Arbeiten des Künstlers zu sehe
der Kopf einer älteren Frau mit Brille), ihn auf der Höhe
ehemaligen Künstlergesinnung zeigend die formale Ausgeglic

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Kastner Péter, grafikus
HAJDU-BIHARI NAPLÓ
1982 MÁR 6.

KASTNER PÉTER GRAFIKÁI

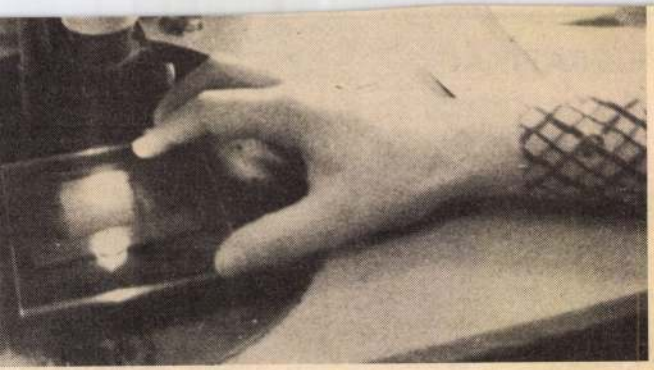

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kastner Péter, grafikus

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
1982 MÁR 6

mely így még lehetséges!?

1021

KASTNER PÉTER GRAFIKÁJA

ısmód seg
őnk szem
em minde
A kritiku
arban, me
ellene pél
zerepet j
űvészetéb
om legfont
fény és a
zonban r
ogy csu
nyám vag
épsorozata
adárijeszt
apsirató kompozícióira.
encsellei számára a fent
nlített három elem egy-
erre konkrét objektív, s el-
ont, időtlen, misztikus tar-
lmakat is hordozó. E misz-
kus tartalmak belső szen-
édélyről, feszültségről, élet-
halál művészi átéléséről
núskodnak.

Vencsellei mostani kiállí-

Mészáros Márta Anna című
jaiban különbözik a rendez
alkotásaitól: az eddigi szoká
képein és a történeten már
gyedórában eluralkodik a m
ez hatalmába keríti a szerep
alkotókat egyaránt. Egy soka
köré építette fel ugyan Mé
a film cselekményét, de mu
egy alapvető hibát követe
gondolta végig főszereplőjé

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kastner Péter, grafikus

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
1982 MÁR 6

1021

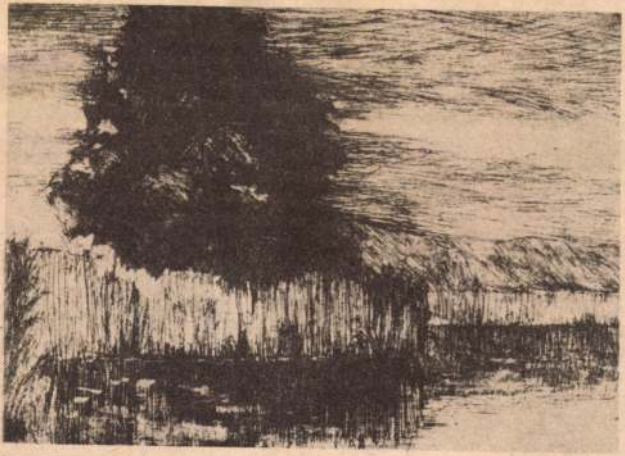

KASTNER PÉTER GRAFIKÁJA

mindenh
szaunáig
ia csalá
, hogy r
elmét.
tágas
badságot
épcső be
teszik, h
részlet
ágból és
arabot;
atainál r
belső vi
ezek a hely-
ak a néző
lélekben le-
gévé.
árát súroló
n következ-
rázatként, a
loldódásként
elmese kar-
a az 1956-os
nas perceire,

erőltetettnek hat. Hiába történt utalás már korábban arra, hogy ez a fiatal francia kislány valamilyen veseproblémával küszködik, az operációnak mégis az a végső kicsengése, hogy erre a műtétre nem neki, hanem az alkotóknak volt szüksége, csak így tudták ugyanis az eseményeket kerek egészen lezárni, csak így tudták Anna önzetlenségét kellő mértékben kihangsúlyozni.

Sümegi Anikó

MAHIR SAJTOFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kastner Péter, grafikus

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

1982 MÁR 6

KASTNER PÉTER RAJZA

1021

munka eredményei alapján lényegesen ja
vultak megyénk városaiban és községeibe
a szociális viszonyok, amelyek közvetv
vagy közvetlenül a nők, a gyermeküket ne
velő anyák helyzetét is könnyítik. Növeke
dett az óvodai, bölcsődei helyek száma. Je
lentősen bővültek a kereskedelmi és szo
gáltató egységek, javult az ellátás. Minc
ezt igazán csak azok a dolgozó nők tudjá
értékelni, akiknek napi munkájuk után mé
el kell végezni a háztartási munka ner
könnyű feladatait, el kell látniuk a családc
Mindemellett meglevő gondunk a gyermek
intézmények zsúfoltsága, a községek egy re
szében jelentkező óvodai helyhiány vagy a
általános iskolai tanteremprobléma. Tu

Zene, képzőművészet, tánc

Felnőtteket is képeznek a művelődési központban

Tíz évvel az alapkőletétel után adták át a mai József Attila Művelődési Központ (JAMK) épületét Angyalföldön. Az építkezés elhúzódásának nyomós oka volt: közbejött a világháború.

Az 1939-ben elkészült OTI-lakótelephez akkor egyedülálló módon rögtön terveztek egy közösségi házat, kultúrházat is. Az átadásra azonban tíz évet kellett várni. Közben a rendszerrel együtt alaposan megváltozott az eredeti koncepció is. A kultúrház belső térszerkezetét a kor igényeinek megfelelően alakították ki nagy színházteremmel, és Angyalföld sokáig legnagyobb mozijával – avat be a múltba *Fenyves Kornél*, a ház élén öt éve álló, nemrég újraválasztott igazgató. A munkáskerületben álló intézmény fontos volt a hatalom számára, ezért minden támogatást megkapott. Ennek megfelelően a presztízse is magas volt, köszönhetően annak, hogy rendszeresen neves művészek fellépésének adott helyet.

A szép világnak a hatvanas évek közepén kezdett vége szakadni, amikor – a többi hasonló intézménnyel együtt – egyre kevesebb állami pénzből kellett gazdálkodnia. Más részről viszont éppen ebben az időben alakult ki a művelődési ház mai erőssége: megalakult a Moholy Nagy László Képző- és Iparművészeti Stúdió – ahonnan évente négy-hat fiatalt felvesznek a képzőművészeti vagy az iparművészeti főiskolára – és a versenyeken rendre sikerrel szereplő versenytáncklub.

Az újabb rendszerváltozás akadályait sikerrel vette az intézmény. Profilja azonban ismét átalakult. A hagyományos munkásművelődést felváltotta az angyalföldiek érdekeit ma jobban szolgáló felnőttképzés, a munkaerő-piaci átképzés. A Debreceni Egyetemmel közösen indult például a közművelődési- és felnőttképzésimenedzser-diplomát adó oktatás, amely ma már az egyetem kihelyezett tagozataként működik. Emellett jelenleg tíz szakmára van képzési jogosultságuk. Az oktatás nem mellesleg bevételt is hoz, márpedig arra szüksége van az intézménynek. Bár az önkormányzat évente hatvan-hatvanötmillióval támogatja az intézményt, a működéshez szükséges, nagyjából százmillió forint egyharmadát így is maguknak kell előteremteniük.

A felnőttképzés mellett természetesen megfelelő hangsúlyt kap a közművelődés is. Kizárólag értékes, hiteles produkciókat mutatnak be, hogy a kerületieknek választási lehetőséget biztosítsanak a plazák, multiplexek, kereskedelmi tévék tömegkultúrájához képest – mondja az igazgató. Az érték mentén versenyeznek a szórakoztatóiparral. Mivel az anyagi lehetőségek nem teszik lehetővé, hogy a kultúra minden szeletével azonos mértékben foglalkozzanak, a korábban megkezdődött specializálódást folytatják. Így a JAMK három fő irányzata az intézményben amúgy is hagyományosan fontos szerepet játszó zene, képzőművészet és tánc. Tavaly például a húsz kiállításnak összesen több mint tizenháromezer nézője volt, a negyven művészeti előadásra (irodalmi, színházi est, hangverseny) pedig csaknem tízezren voltak kíváncsiak. A színházi produkció létrehozását nem erőltetik, de befogadóként többször mutatnak be jó vidéki előadásokat, elsősorban gyerekeknek. Nem hanyagolják el az ismeretterjesztést sem, tavaly kilencvenegy társadalom- és természettudományos előadást, programot rendeztek.

Az oktatás nem mellesleg bevételt is hoz, márpedig arra nagy szüksége van az angyalföldi intézménynek.

A JAMK legújabb nagy vállalkozása az ISO-minősítés megszerzése. Fenyves Kornél szerint az egész szakma nagy izgalommal figyeli a kísérlet eredményét, mert meglehetősen nehéz mérőpontokat találni a közművelődési tevékenység objektív értékeléséhez. Ennek ellenére nem adják fel, mert meggyőződésük, hogy a munka hatékonyabb lesz a mostaninál.

A pesti kabaré szűkebb hazája

Angyalföld díszpolgára Újlipótvárosról

Farkasházy Tivadar élete – mondhatni – nyitott könyv. Aki figyeli tevékenységét, sokat tudhat családjáról, életéről, a lóverseny és Wagner iránti rajongása szintén közismert. Nemrég megjelent önéletrajzi könyvéből az is tudható, ami eddig csak autója felgyújtásakor kapott nagyobb figyelmet, nevezetesen hogy Újlipótvárosban nőtt fel, és ma is ott lakik. Életútját, ragaszkodását a kerülethez díszpolgári címmel ismerte el idén az önkormányzat.

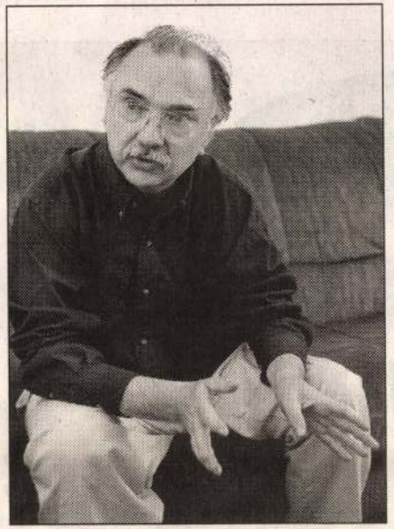

Farkasházy Tivadar FOTÓ: BÁNHALMI JÁNOS

– Eddig hét lakásban éltem Újlipótvárosban, tehát alaposan belaktam a környéket, életem jelentős részét itt töltöttem. Persze úgy általában pestinek érzem magam. De mindenki egy szűkebb környéket tud belakni. Így vagyok én Újlipótvárossal. Egyébként rájöttem egy érdekes dologra, amely bizonyítja, milyen jó kis hely ez. Havas Henriknek a Pozsonyi úton van az irodája, és ott született Bajor Imre. Ha megyünk a Dunától befelé, a mai Hollán Ernő utcában született és élte le élete jelentős részét Kern Andris, a Tátra utcában lakik Trunkó Barnabás, mondhatni a Pannónia utcában, a Vígszínházban játszott sokáig Hernádi Juci, mi a Hegedüs Gyulában lakunk Éles Pistivel. Ezek a Dunával párhuzamos utcák. Az előző generáció meg fordítva lakott, mert a Katona Józsefben Kellér Dezső, a Gyöngyház utcában Soós Bandi, Salamon Béla a Balzac utcában, a Csanádi, utcában pedig Márkus Laci. Viszont most tudtam meg, hogy a Váci út 12.-ben lakott Kabos Gyula, úgyhogy a függőleges-vízszintes tagozódáson alapuló elméletem összeomlott. Mindenesetre derűs környék volt ez mindig.

– Hogy élte meg az Újlipótváros és Angyalföld közötti ellentétet, versengést?

– Érdekes helyzet volt. Én a Bolyai gimnáziumba jártam, az pedig épp a két városrész határán áll, ott találkozott Angyalföld és Újlipótváros. Az iskolába mindenki mást hozott magával. Ők jobban fociztak és verekedtek (különösen akik a Tripoliszból jöttek), nekünk meg jobb volt a bizonyítványunk. Mire kijártuk a gimnáziumot, nekünk kicsit roszszabb lett a bizonyítványunk, viszont megtanultunk focizni. Úgyhogy mindenkinek jót tett a keveredés.

– Mennyire volt érzékelhető a különbség?

– A gyerekkor demokratikus szakasz az ember életében, mert nem érzékeli a szegénységet és a gazdagságot, a különbségeket. Emlékszem, a hetedik születésnapomon egy osztálytársam hangosan sírt, hogy nem tud több tortát enni. Ennek akkor hétévesen nem tulajdonítottam jelentőséget.

– Felnőve eltűntek a különbségek?

– Volt egy Csikó nevű srác a parkban, aki mindenkit megvert, és elvette a labdánkat. Rettegtünk tőle. Aztán húsz évvel később megláttam egy kövér nővel, babakocsit tolt, és egy tálca krémest egyensúlyozott, akkor azt gondoltam, ez a sors bosszúja.

– Újlipótvárost sokáig eléggé elhanyagolták. Javul valamit a város képe?

– Változik, kezdik felújítani a házakat. Ennek az a veszélye, hogyha egy lakóházban elszaporodnak az irodák, az lakatlanná teszi a házat. Egyrészt védtelenebbé teszi az ott lakókat, hogy este csak hat lakásban ég a villany, másrészt pedig üres házban lakni nem jó érzés.

– Mi a helyzet kutyapiszokfronton? Egy időben egész Újlipótvárost belengte a szaga.

– Ez borzalmas és egyelőre megoldhatatlannak tűnő probléma. Egy dolgot nem tudok elviselni, a koszt. De ez nem kerületi probléma, egész Budapestre jellemző, és nehéz harcolni ellene. Azt hiszem, ez olyan közös probléma, amit a kerületek egymaguk nem oldhatnak meg.

– Járják már kutyapiszok-felszedő gépek a kerület utcáit?

– Soós Bandinak volt egy mondása: ha behoz valaki egy tálat mindenféle finomsággal, de a szélén akármilyen kicsi kutyaszar éktelenkedik, elmegy tőle az étvágyad. Nem hiszem, hogy az egy kiló kutyaszarnál sokkal jobb a tíz deka.

– Mennyire jó Újlipótvárosban lakni?

– Nekem speciel nem annyira, mert egy szűk főutcában lakom, ahol busz jár. A feleségem azt szokta mondani, hogy nagyon jó helyen lakunk, csak sajnos nem száz méterrel odébb.

– Költözött már eleget, azon a száz méteren már nem múlik semmi...

– Lehet, hogy elszánjuk magunkat. Már kinéztük a Trunkó lakását, az épp száz méterrel van odébb. A másik bánatom, hogy nagyon hiányoznak a kis boltok. A város hangulatát adta, hogy amikor sétált az ember az utcán, ráköszöntek a boltosok, ismerőstől vásárolt, ismerősnél javíttatta a cipőjét. Nemrég találkoztam a tejcsarnokos nénivel, akitől húsz évig vettem a tejet. Ma már nincs tejcsarnok.

– Néhány hete lett a XIII. kerület díszpolgára. A rendelet szerint az érdemes a kitüntetésre, aki sokat tett a kerület jó híréért, fejlődéséért. Ezt érvényesnek tartja magára?

– Városi ember vagyok, itt éltem le az életemet. A pesti humort, a kabarét flaszterhumornak is nevezik, nem véletlen, hogy már huszonhét éve ezt csinálom, és elég sok embert igyekeztem szórakoztatni. Ha rám gondoltak, biztosan megérdemeltem, és talán nem leszek méltatlan erre a címre.

Angyal Gábor

A törvény új kapuja

Az épülettömb arra tesz kísérletet, hogy különböző korok eltérő stílusú házaihoz illeszkedve hozzon létre valami újat

Az újpesti hivatal bástyát idéző homlokzata

A fogadószint körfolyósója

FOTÓK: DOMANICZKY TIVADAR

Először akkor figyeltünk fel Újpest központjára, amikor kivezették a metrót, ettől remélve e kimondottan barátságtalan városrészünk rehabilitálódását. Ez legalább tíz éve történt, azóta a véget nem érő lakótelepek egészen reménytelen betonrengetege mellett jól és kevésbé jól sikerült új épületek jelentek meg a sűrűn lakott külvárosban. Nemrég egész napos ünnepség rázta fel Újpest főutcáját. Utcai felvonulás, néptáncosok, gyerekkórus meg minden, ami kell, egyrészt a millennium alkalmából, ehhez kapcsolódóan pedig megünnepelve a Városháza új épületének átadását.

Az újdonság örömén túl nehéz elképzelni, hogy józan gondolkodású lakosság őszintén ünnepelt volna egy újabb irodaházat, amely bármennyire célszerű és praktikus is, rendeltetésénél fogva eredendően kellemetlen asszociációkat szül, magán hordozva az okmányiroda, adóigazgatás, szabálysértés és hagyaték szavakat. Ilyenkor legtöbbünkben hosszú folyosók, egymásba nyíló ajtók, idegtépő várakozások, átláthatatlan és bevehetetlen szobák kafkai labirintusa jelenik meg – ezúttal nem teljesen indokolatlanul.

A feladat, lássuk be, nem volt egyszerű. A régi Városháza eklektikus épületével szemben száz év elteltével felállított új irodaház nem kerülheti ki az összehasonlítást. Újragondolva az újpesti Városháza egykori koncepcióját, a Kasuba János (METUPE 2000 Kft.) nevéhez fűződő terveknek köszönhetően lecsupaszított formák köszönnek vissza az új épületen, a lekerekített ablakok, kis tornyok, kőcsipkék, hódfarkú cseréppel kombinált, túldíszített épületét ismételve. Ha a ritmikusságot nem is veti el egészen, a szimmetriát mindenképpen felszámolja korunk architektúrájától ellesett, jól bevált fogással. Helyzetéből adódóan nem is tehet mást, mivel az új tömb saroképületként funkcionál, ráadásul közvetlenül kapcsolódik a Gyermek- és Ifjúsági Ház minden fantáziát nélkülöző dobozához. A jellegtelen külsőt általában olyan horderejű eseményekkel ellensúlyozzák a szervezők, mint a nemrég megrendezett ufókonferencia, amely, eltekintve néhány, a kezdődő őrület biztos jelét magán hordozó, áthatolhatatlan tekintetű rajongótól, nem került a figyelem középpontjába.

Az új tömb arra tesz kísérletet, hogy különböző korok eltérő stílusú épületeihez illeszkedve hozzon létre valami újat, nem szakadva el a közvetlen környezettől, magán hordozva mindkét épület jellegzetességeit. Ami a régi Városházát illeti, talán a lekerekítések ragadták meg leginkább a tervezők fantáziáját. A földszint íves ablaktáblái, félkör alakú kiszögellések, néhány kerek ablak, még egy toronyszerű képződmény is akad mutatóban, amely a bástyák és erődítmények tömörségét felelevenítve szabadítja meg a sarkot unalmasnak vélt, határozott élétől. Az utcaszint ablakait aztán lőrésszerű, középen kettéosztott, dominóablakok sora váltja fel, válaszul a panelházakhoz alkalmazkodó közösségi ház egyhangú homlokzatára. Logikátlan ívek, szűk, szögletes ablaksorok váltják egymást, melyek egyetlen, áthatolhatatlan monstrummá állnak össze, amin az sem segít, hogy az épület magasságát ellensúlyozandó, a legfelső szintet már visszahúzott tetővel oldották meg. A tükröződés sajátosságából adódóan tovább növelik az épület tömörségét a kis ablakok tükörként funkcionáló üvegei.

Régi stíluselemek felvonultatása és szerencsétlen keveredése néhány mai megoldással kombinálva nem hoz semmi újat, az épület megragad a hiányos idézet szintjén, nem produktív, csak egy nagydarab, kellemetlen külvárosi kinövés. Már a homlokzaton megjelenik a belső teret meghatározó, kínosan csillogó műmárvány, és a hatást csak fokozza a magukba forduló körfolyosókat határoló fémkorlátok rideg rendezettsége. Az épület egészéből áradó bizalmatlan zártság nem oldja fel a közhivataloktól való viszolygást, inkább azt a képzetet kelti, hogy olyan idegen képződménnyel állunk szemben, amely nehezen közelíthető meg, de talán ennél is nehezebb megszabadulni tőle. Csak remélni lehet, hogy a Debrecen lakosságával vetekedő városrész ébredező öntudata ezután igényesebb megoldásokkal próbálja majd felhívni magára a figyelmet.

Szász Katalin
Az OCTOGON Építészetkritikai Műhely tagja

Zene, képzőművészet, tánc

Felnőtteket is képeznek a művelődési központban

Tíz évvel az alapkőletétel után adták át a mai József Attila Művelődési Központ (JAMK) épületét Angyalföldön. Az építkezés elhúzódásának nyomós oka volt: közbejött a világháború.

Az 1939-ben elkészült OTI-lakótelephez akkor egyedülálló módon rögtön terveztek egy közösségi házat, kultúrházat is. Az átadásra azonban tíz évet kellett várni. Közben a rendszerrel együtt alaposan megváltozott az eredeti koncepció is. A kultúrház belső térszerkezetét a kor igényeinek megfelelően alakították ki nagy színháztermével, és Angyalföld sokáig legnagyobb mozijával – avat be a múltba *Fenyves Kornél*, a ház élén öt éve álló, nemrég újraválasztott igazgató. A munkáskerületben álló intézmény fontos volt a hatalom számára, ezért minden támogatást megkapott. Ennek megfelelően a presztízse is magas volt, köszönhetően annak, hogy rendszeresen neves művészek fellépésének adott helyet.

A szép világnak a hatvanas évek közepén kezdett vége szakadni, amikor – a többi hasonló intézménnyel együtt – egyre kevesebb állami pénzből kellett gazdálkodnia. Más részről viszont éppen ebben az időben alakult ki a művelődési ház mai erőssége: megalakult a Moholy Nagy László Képző- és Iparművészeti Stúdió – ahonnan évente négy-hat fiatalt felvesznek a képzőművészeti vagy az iparművészeti főiskolára – és a versenyeken rendre sikerrel szereplő versenytáncklub.

Az újabb rendszerváltozás akadályait sikerrel vette az intézmény. Profilja azonban ismét átalakult. A hagyományos munkásművelődést felváltotta az angyalföldiek érdekeit ma jobban szolgáló felnőttképzés, a munkaerő-piaci átképzés. A Debreceni Egyetemmel közösen indult például a közművelődési- és felnőttképzésimenedzser-diplomát adó oktatás, amely ma már az egyetem kihelyezett tagozatakén[illegible]

Emellett jelenleg tíz szakmára van képzési jogosultságuk. Az oktatás nem mellesleg bevételt is hoz, márpedig arra szüksége van az intézménynek. Bár az önkormányzat évente hatvan-hatvanötmillióval támogatja az intézményt, a működéshez szükséges, nagyjából százmillió forint egyharmadát így is maguknak kell előteremteniük.

A felnőttképzés mellett természetesen megfelelő hangsúlyt kap a közművelődés is. Kizárólag értékes, hiteles produkciókat mutatnak be, hogy a kerületieknek választási lehetőséget biztosítsanak a plazák, multiplexek, kereskedelmi tévék tömegkultúrájához képest – mondja az igazgató. Az érték mentén versenyeznek a szórakoztatóiparral. Mivel az anyagi lehetőségek nem teszik lehetővé, hogy a kultúra minden szeletével azonos mértékben foglalkozzanak, a korábban megkezdődött specializálódást folytatják. Így a JAMK három fő irányzata az intézményben amúgy is hagyományosan fontos szerepet játszó zene, képzőművészet és tánc. Tavaly például a húsz kiállításnak összesen több mint tizenháromezer nézője volt, a negyven művészeti előadásra (irodalmi, színházi est, hangverseny) pedig csaknem tízezren voltak kíváncsiak. A színházi produkció létrehozását nem erőltetik, de befogadóként többször mutatnak be jó vidéki előadásokat, elsősorban gyerekeknek. Nem hanyagolják el az ismeretterjesztést sem, tavaly kilencvenegy társadalom- és természettudományos előadást, programot rendeztek.

Az oktatás nem mellesleg bevételt is hoz, márpedig arra nagy szüksége van az angyalföldi intézménynek.

A JAMK legújabb nagy vállalkozása az ISO-minősítés megszerzése. Fenyves Kornél szerint az egész szakma nagy izgalommal figyeli a kísérlet eredményét, mert meglehetősen nehéz mérőpontokat találni a közművelődési tevékenység objektív értékeléséhez. Ennek ellenére nem adják fel, mert meggyőződésük, hogy a munka hatéko[illegible]mos-

A pesti kabaré szűkebb hazája

Angyalföld díszpolgára Újlipótvárosról

Farkasházy Tivadar élete – mondhatni – nyitott könyv. Aki figyeli tevékenységét, sokat tudhat családjáról, életéről, a lóverseny és Wagner iránti rajongása szintén közismert. Nemrég megjelent önéletrajzi könyvéből az is tudható, ami eddig csak autója felgyújtásakor kapott nagyobb figyelmet, nevezetesen hogy Újlipótvárosban nőtt fel, és ma is ott lakik. Életútját, ragaszkodását a kerülethez díszpolgári címmel ismerte el idén az önkormányzat.

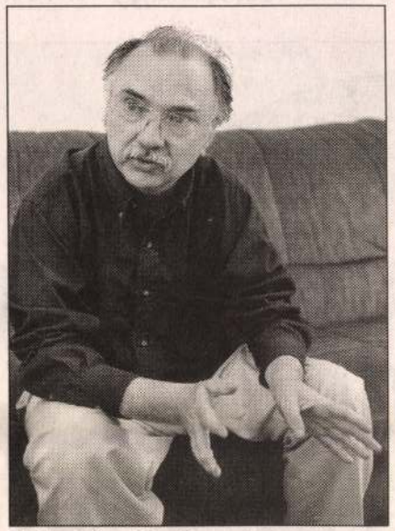

Farkasházy Tivadar FOTÓ: BÁNHALMI JÁNOS

– Eddig hét lakásban éltem Újlipótvárosban, tehát alaposan belaktam a környéket, életem jelentős részét itt töltöttem. Persze úgy általában pestinek érzem magam. De mindenki egy szűkebb környéket tud belakni. Így vagyok én Újlipótvárossal. Egyébként rájöttem egy érdekes dologra, amely bizonyítja, milyen jó kis hely ez. Havas Henriknek a Pozsonyi úton van az irodája, és ott született Bajor Imre. Ha megyünk a Dunától befelé, a mai Hollán Ernő utcában született és élte le élete jelentős részét Kern Andris, a Tátra utcában lakik Trunkó Barnabás, mondhatni a Pannónia utcában, a Vígszínházban játszott sokáig Hernádi Juci, mi a Hegedüs Gyulában lakunk Éles Pistivel. Ezek a Dunával párhuzamos utcák. Az előző generáció meg fordítva lakott, mert a Katona Józsefben Kellér Dezső, a Gyöngyház utcában Soós Bandi, Salamon Béla a Balzac utcában, a Csanádi, utcában pedig Márkus Laci. Viszont most tudtam meg, hogy a Váci út 12.-ben lakott Kabos Gyula, úgyhogy a függőleges-vízszintes tagozódáson alapuló elméletem összeomlott. Mindenesetre derűs környék volt ez mindig.

– Hogy élte meg az Újlipótváros és Angyalföld közötti ellentétet, versengést?

– Érdekes helyzet volt. Én a Bolyai gimnáziumba jártam, az pedig épp a két városrész határán áll, ott találkozott Angyalföld és Újlipótváros. Az iskolába mindenki mást hozott magával. Ők jobban fociztak és verekedtek (különösen akik a Tripoliszból jöttek), nekünk meg [illegible]nyunk. Mire kijártuk a gimnáziumot, nekünk kicsit roszszabb lett a bizonyítványunk, viszont megtanultunk focizni. Úgyhogy mindenkinek jót tett a keveredés.

– Mennyire volt érzékelhető a különbség?

– A gyerekkor demokratikus szakasz az ember életében, mert nem érzékeli a szegénységet és a gazdagságot, a különbségeket. Emlékszem, a hetedik születésnapomon egy osztálytársam hangosan sírt, hogy nem tud több tortát enni. Ennek akkor hétévesen nem tulajdonítottam jelentőséget.

– Felnőve eltűntek a különbségek?

– Volt egy Csikó nevű srác a parkban, aki mindenkit megvert, és elvette a labdánkat. Rettegtünk tőle. Aztán húsz évvel később megláttam egy kövér nővel, babakocsit tolt, és egy tálca krémest egyensúlyozott, akkor azt gondoltam, ez a sors bosszúja.

– Újlipótvárost sokáig eléggé elhanyagolták. Javul valamit a város képe?

– Változik, kezdik felújítani a házakat. Ennek az a veszélye, hogyha egy lakóházban elszaporodnak az irodák, az lakatlanná teszi a házat. Egyrészt védtelenebbé teszi az ott lakókat, hogy este csak hat lakásban ég a villany, másrészt pedig üres házban lakni nem jó érzés.

– Mi a helyzet kutyapiszokfronton? Egy időben egész Újlipótvárost belengte a szaga.

– Ez borzalmas és egyelőre megoldhatatlannak tűnő probléma. Egy dolgot nem tudok elviselni, a koszt. De ez nem kerületi probléma, egész Budapestre jellemző, és nehéz harcolni ellene. Azt hiszem, ez olyan közös probléma, amit a kerületek egymaguk nem oldhatnak meg.

– Járják már kutyapiszok-felszedő gépek a kerület utcáit?

– Soós Bandinak volt egy mondása: ha behoz valaki egy tálat mindenféle finomsággal, de a szélén akármilyen kicsi kutyaszar éktelenkedik, elmegy tőle az étvágyad. Nem hiszem, hogy az egy kiló kutyaszarnál sokkal jobb a tíz deka.

– Mennyire jó Újlipótvárosban lakni?

– Nekem speciel nem annyira, mert egy szűk főutcában lakom, ahol busz jár. A feleségem azt szokta mondani, hogy nagyon jó helyen lakunk, csak sajnos nem száz méterrel odébb.

– Költözött már eleget, azon a száz méteren már nem múlik semmi...

– Lehet, hogy elszánjuk magunkat. Már kinéztük a Trunkó lakását, az épp száz méterrel van odébb. A másik bánatom, hogy nagyon hiányoznak a kis boltok. A város hangulatát adta, hogy amikor sétált az ember az utcán, ráköszöntek a boltosok, ismerőstől vásárolt, ismerősnél javíttatta a cipőjét. Nemrég találkoztam a tejcsarnokos nénivel, akitől húsz évig vettem a tejet. Ma már nincs tejcsarnok.

– Néhány hete lett a XIII. kerület díszpolgára. A rendelet szerint az érdemes a kitüntetésre, aki sokat tett a kerület jó híréért, fejlődéséért. Ezt érvényesnek tartja magára?

– Városi ember vagyok, itt éltem le az életemet. A pesti humort, a kabarét flaszterhumornak is nevezik, nem véletlen, hogy már huszonhét éve ezt csinálom, és elég sok embert igyekeztem szórakoztatni. Ha rám gondoltak, biztosan megérdemeltem, és talán nem leszek méltatlan erre a címre.

Angyal Gábor

A törvény új kapuja

Az épülettömb arra tesz kísérletet, hogy különböző korok eltérő stílusú házaihoz illeszkedve hozzon létre valami újat

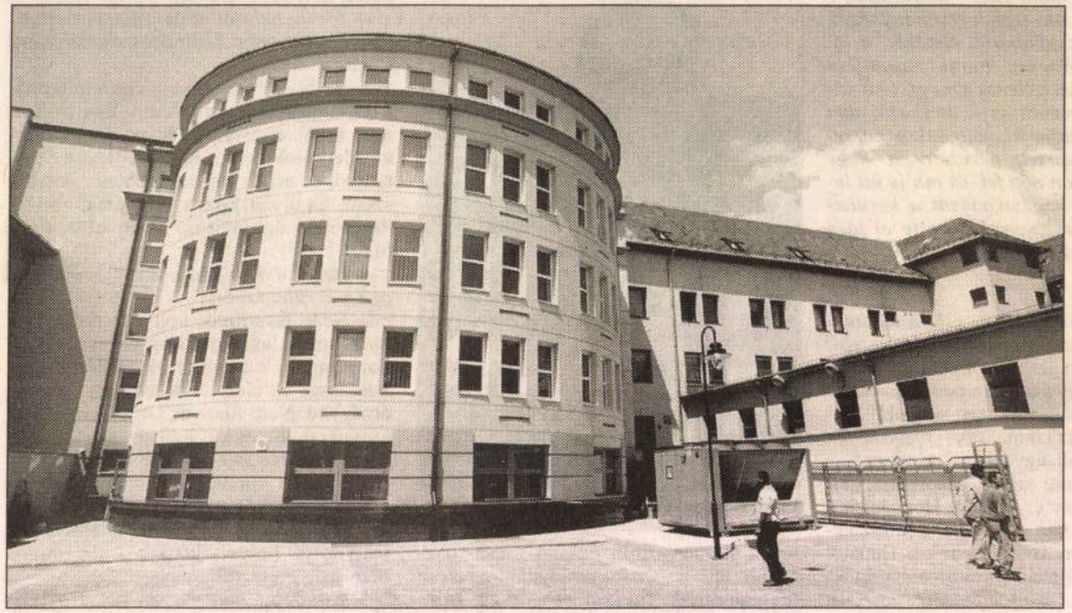

Az újpesti hivatal bástyát idéző homlokzata

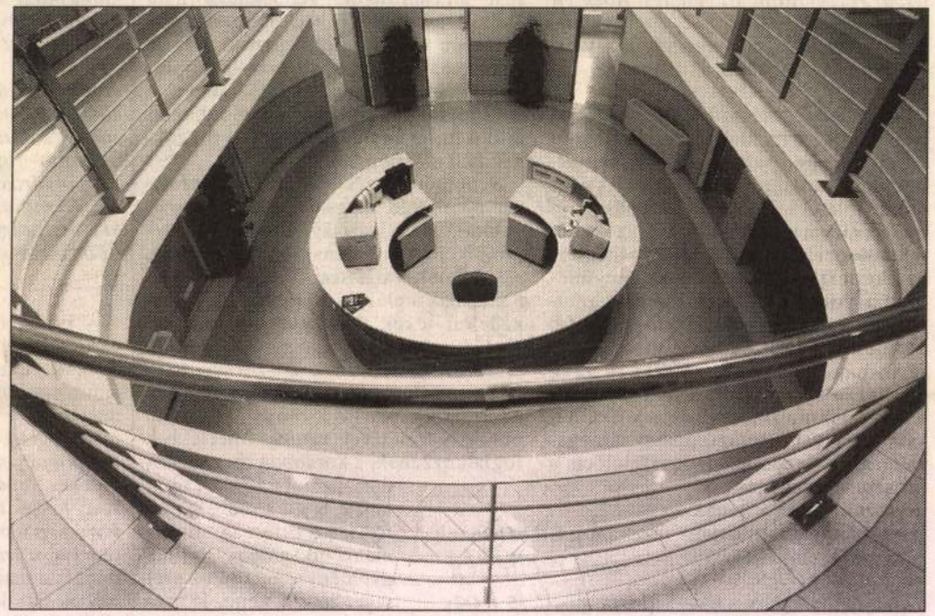

A fogadószint körfolyosója

FOTÓK: DOMANICZKY TIVADAR

Először akkor figyeltünk fel Újpest központjára, amikor kivezették a metrót, ettől remélve e kimondottan barátságtalan városrészünk rehabilitálódását. Ez legalább tíz éve történt, azóta a véget nem érő lakótelepek egészen reménytelen betonrengetege mellett jól és kevésbé jól sikerült új épületek jelentek meg a sűrűn lakott külvárosban. Nemrég egész napos ünnepség rázta fel Újpest főutcáját. Utcai felvonulás, néptáncosok, gyerekkórus meg minden, ami kell, egyrészt a millennium alkalmából, ehhez kapcsolódóan pedig megünnepelve a Városháza új épületének átadását.

Az újdonság örömén túl nehéz elképzelni, hogy józan gondolkodású lakosság őszintén ünnepelt volna egy újabb irodaházat, amely bármennyire célszerű és praktikus is, rendeltetésénél fogva eredendően kellemetlen asszociációkat szül, magán hordozva az okmányiroda, adóigazgatás, szabálysértés és hagyaték szavakat. Ilyenkor legtöbbünkben hosszú folyosók, egymásba nyíló ajtók, idegtépő várakozások, átláthatatlan és bevehetetlen szobák kafkai labirintusa jelenik meg – ezúttal nem teljesen indokolatlanul.

A feladat, lássuk be, nem volt egyszerű. A régi Városháza eklektikus épületével szemben száz év elteltével felállított új irodaház nem kerülheti ki az összehasonlítást. Újragondolva az újpesti Városháza egykori koncepcióját, a Kasuba János (METUPE 2000 Kft.) nevéhez fűződő terveknek köszönhetően lecsupaszított formák köszönnek vissza az új épületen, a lekerekített ablakok, kis tornyok, kőcsipkék, hódfarkú cseréppel kombinált, túldíszített épületét ismételve. Ha a ritmikusságot nem is veti el egészen, a szimmetriát mindenképpen felszámolja korunk architektúrájától ellesett, jól bevált fogással. Helyzetéből adódóan nem is tehet mást, mivel az új tömb saroképületként funkcionál, ráadásul közvetlenül kapcsolódik a Gyermek- és Ifjúsági Ház minden fantáziát nélkülöző dobozához. A jellegtelen külsőt általában olyan horderejű eseményekkel ellensúlyozzák a szervezők, mint a nemrég megrendezett ufókonferencia, amely, eltekintve néhány, a kezdődő őrület biztos jelét magán hordozó, áthatolhatatlan tekintetű rajongótól, nem került a figyelem középpontjába.

Az új tömb arra tesz kísérletet, hogy különböző korok eltérő stílusú épületeihez illeszkedve hozzon létre valami újat, nem szakadva el a közvetlen környezettől, magán hordozva mindkét épület jellegzetességeit. Ami a régi Városházát illeti, talán a lekerekítések ragadták meg leginkább a tervezők fantáziáját. A földszint íves ablaktáblái, félkör alakú kiszögellések, néhány kerek ablak, még egy toronyszerű képződmény is akad mutatóban, amely a bástyák és erődítmények tömörségét felelevenítve szabadítja meg a sarkot unalmasnak vélt, határozott élétől. Az utcaszint ablakait aztán lőrésszerű, középen kettéosztott, dominóablakok sora váltja fel, válaszul a panelházakhoz alkalmazkodó közösségi ház egyhangú homlokzatára. Logikátlan ívek, szűk, szögletes ablaksorok váltják egymást, melyek egyetlen, áthatolhatatlan monstrummá állnak össze, amin az sem segít, hogy az épület magasságát ellensúlyozandó, a legfelső szintet már visszahúzott tetővel oldották meg. A tükröződés sajátosságából adódóan tovább növelik az épület tömörségét a kis ablakok tükörként funkcionáló üvegei.

Régi stíluselemek felvonultatása és szerencsétlen keveredése néhány mai megoldással kombinálva nem hoz semmi újat, az épület megragad a hiányos idézet szintjén, nem produktív, csak egy nagydarab, kellemetlen külvárosi kinövés. Már a homlokzaton megjelenik a belső teret meghatározó, kínosan csillogó műmárvány, és a hatást csak fokozza a magukba forduló körfolyosókat határoló fémkorlátok rideg rendezettsége. Az épület egészéből áradó bizalmatlan zártság nem oldja fel a közhivataloktól való viszolygást, inkább azt a képzetet kelti, hogy olyan idegen képződménnyel állunk szemben, amely nehezen közelíthető meg, de talán ennél is nehezebb megszabadulni tőle. Csak remélni lehet, hogy a Debrecen lakosságával vetekedő városrész ébredező öntudata ezután igényesebb megoldásokkal próbálja majd felhívni magára a figyelmet.

Szász Katalin
Az OCTOGON Építészetkritikai Műhely tagja

Kassa vára

(Trencsén vm.)

l.

Hadtört.-ből

1914. 212-l.

bizonyára nagy megdöbbenéssel olvasta a róla szóló hatalmas cikket. Mert a cikknek olyan volt a hangja, mintha halálhirt közölt volna, de nem Görgei Arthurnak a halálát, hanem Pásztor Árpádnak a halálát. Pásztor Árpád soha nem nyilatkozott, soha nem kért elégtételt ezért a cikkért, tehát hallgatásával maga is elismerte és megvallotta ezt a különös játékot, amelyet volt kollégáival és volt szerkesztőivel akart eljátszatni.

Igy dolgoztak akkoriban A Napnál.

1910 április 15-én Miklós Andor meginditotta Az Estet. Amikor Braun Sándor Az Est első példányát meglátta, elmosolyodott, majd hangos nevetésre fakadt.

— Nini! Menetrend-ujság. Ein Fahrplanblatt —, tette hozzá gunyosan és el nem titkolható maliciával, amelyet nyilván nem a maga személye iránt érzett.

Mert Az Est első számában, az első oldalon a délután induló gyorsvonatok pontos menetidejét közölte. Braun Sándor nem is nézte át a lapot, ez a kommerciális ötlet, hogy egy meginduló kol-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DÉLMAGYARORSZÁG

Kalla Éva

Szakköri kiállítás Szőregen

1021

A művészi tehetség jelei

A szőregi művelődési ház szakköre *nagyon fiatal*: mindössze néhány hónappal ezelőtt, az elmúlt év végén alakult. Tizenöt tagjának átlagos életkora — ha van ennek valami jelentősége ilyen esetben — 35 év. Fiatalok és idősebbek, diákok és nyugdíjasok egyaránt vannak közöttük. De akárhány évesek is, mindannyian nagyon *lelkesek, szorgalmasak*. Erről tanúskodik az a kiállításuk, amelyet a művelődési otthonban vasárnap délelőtt *Ács* Zoltán, a járási tanács művelődésügyi osztályának vezetője nyitott meg.

Illetve nemcsak erről. Bár az, hogy ez a fiatal szakkör néhány hónapos munkájának eredményeként 80 festményt és grafikát, 23 rézdomborítást, öt kerámiát tudott bemutatni a község lakóinak, önmagában is imponáló. Mégis az a legfontosabb, hogy e dicsérendő szorgalmat dokumentáló számok mögött *a művészi tehetség kétségbevonhatatlan jelei is* megmutatkoznak. Bizonyos ízlésbeli különbség persze végigvonul a kiállított alkotásokon. Az idősebbek a hagyományos kifejezésmódhoz vonzódnak, a fiatalabbakat a modernebb megoldások izgatják.

A kiállított anyagból legjobban *Kasza* Éva, *Kalocsay* Mária, *Vági* László, *Farkas* Olga, *Sz. Lakatos* Olga és a szakkör lelkes szervezőjének, *Botás* Györgynek a munkái tetszettek. De színvonalas alkotómunkáiról tanúskodnak — ahogyan ezt a járási tanács elismerő oklevelei igazolják — *Frindt* Vilmos és *Korács* Imre művei is.

A szőregi szakkör a szó legteljesebb értelmében műkedvelő: *nincs művész vezetője* Pedig szükség lenne rá, a lelkesedés és a szorgalom végül is nem helyettesít min-

dent. A szőregi tanács vezetői, akik eddig is jelentős segítséget nyújtottak a szakkörnek — többek között a jól felszerelt műterem létrehozásával — kereshetnék a módját, hogyan lehetne egy szegedi képzőművészt megnyerni a szakkör vezetésére. A lelkes, szorgalmas és tehetséges csoport megérdemli.

Ö. L

s egymásután vezette tá
S ekkor már észrevehe
a védelem gyengesége s
lékosságból adódóan a
dás. A 39. percben K
fordulásból lőtt góllal
egyenlített. 1:1. A 42.
hat méterről Menczel
hálóba. 2:1. A 45. perc
dig Wottava játékvezető
tából Farkas révén lesg
pott a csapat. 3:1.

A második félidőben a
részéről már nyugodtan játszó
csapat jött ki a pályára, a
SZEAC pedig idegesebb volt,
nint az első félidőben. A gó-
ok most már egymást követték:
a 60. percben Korsós, a 80. perc-
ben Puskás s a 85. percben pe-
lig Mészöly vette be a szegedi
együttes hálóját.

egyháza

!:0)

atlanul veszélyes támadáso-
t szőttek — ám a 100. száza-

Az NB II egyik legrégibb részvevője és az idei bajnokság újonca, Sándor játékvezetővel az élen az alábbi összeállításban futott ki a szolnoki Vasutas-pályára:

Sz. MÁV: Fehér — Süle, Abonyi, Rozmis, B. Nagy — Földes, Pagonyi — Pintér, Józsa, Tóth II, Dobos (Szolnoki).

Szegedi Dózsa: Bánfi — Szél I, Tanács, Csanádi, Reményik dr. — Madarász, Pusztaszeri II. — Széll II, Csordás dr, Szlovák, Boros dr.

A hazaiak már az első percekben magukhoz ragadták a kezdeményezést, látszott, hogy a Szolnok ezen a mérkőzésen mindenképpen a győzelemre törekszik. A Dózsa erre a körülményre számított — és a múlt heti taktikájához hasonlóan, a játék lelassítására igyekezett. Sokáig úgy látszott — ez sikerül is. Az I. félidő 15. percében Szél I. nagyerejű szabadrúgása majdnem túljutott a gólvonalon, de a jó formában levő hazai kapus bravúrral tolta ki a labdát. Mezőnyfölényt harcolt ki a vasutas csapat, mégis Boros dr. előtt adódott gólhelyzet: Boros azonban nem tudta levenni a labdát — s Abonyi szerelt a tizenhatos sarkán . . .

A második félidőben sem változott a helyzet: nagy erővel rohamozott a Szolnoki MÁV. Harminc percig jól állta a Dózsa-védelem ezeket az akciókat — ám a 82. percben Szolnoki

Megyei bo

Szegedi Kender—Kistelek 6:0 (1:0). Újszeged. Vezette: Barna.

Kender: Magda — Egedi, Ábrahám, Mojzes II. — Havrinsák, Bucsek — Magyar T., Megyesi, Galambos, Tihanyi, Horváth. KITE: Bozó — Czomboś, Keres, Seiben — Kucsora, Nikonyi — Vándor, Kiss, Gerber, Majorosi I., Majorosi II.

Az első félidőben jól tartotta magát a vendégcsapat és több ízben veszélyes támadást is vezetett. Az első gólt a 35. percben Tihanyi lőtte. A Kistelekben sérülés után Majorosi II. helyett Seigerschmidt játszott. A 10. percben Megyesi fejesgóllal növelte a hazaiak előnyét, majd Tihanyi sérülése miatt nem játszott tovább, helyére Bozóki állt be. Az utolsó tíz percben a KITE összeroppant, és gyors egymásutánban Megyesi, Galambos, majd végül Magyar T. szerzett két gólt. A Kender nagyarányú győzelmét nemcsak önkénti jó játékának köszönheti, hanem annak is, hogy a kistelekí kapus gyengén védett.

Matolay Jenő

Móravárosi Kinizsi—Hódmezővásárhelyi Vasas 4:1 (2:1). Szeged, Ady téri pálya. Vezette: Ognár (Békés megye).

Kinizsi: Csanádi — Korin, Bagh, Ötvös — Gyetvai, Benkő

Kasza Anna

Csíkszentkirály szövőasszonya

A neve: Kasza Anna. Alig néhány éve rendezte első kiállítását. Olyan pillanatban jelentkezett, amikor országosan is jobban kezdtünk figyelni a falu művészetére. Kovács Dénes, a csíkszeredai Népi Alkotások Házának szakirányítója javasolta az akkor már negyvenen túl járó asszonynak: próbáljon szőni. Szője meg valamelyik rajzát. A biztatásra felelevenedtek benne a gyermekkori emlékek, hogy Parajdon kisiskolás korában tanítója lapokra szedte szét a rajzfüzetét, s velük díszítette az osztályt. S noha időközben elvégezte a csíkszeredai Népi Művészeti Iskola kétéves tanfolyamát, szakirányítást kapott Márton Árpádtól és Gáll Andrástól, a csíkszeredai Népművészeti Szövetkezetnél kerámiarajzoló volt, tehát mesterségbeliekben is tökéletesítette magát, kezdetben nehezen tudta elképzelni, hogy is kezdjen hozzá. Nem mintha a szövés, úgy általában, gondot okozott volna neki, hiszen olyan napra is visszaemlékezett, amikor 16 métert szőtt le egyvégben... A szövőszék mellett kellett megküzdenie az ábrázolás nehézségével. De a munka mégis sikerült, s nemsokára ő nyerte el a Hargita megyei amatőrművészek pályázatának I. díját.

Illetéktelen irányítók mellett elromolhatott volna már akkor, amikor esti tanfolyamra járt. Hányan vannak, akik egy-két mesterségbeli fogást elsajátítanak, s giccsfestővé vagy festő üzletemberekké válnak.

Nyersanyagát, a rongyot sohasem festi, hanem úgy, ahogy kapta, maga elé rakja, s addig rendezgeti, párosítja a gombolyagokat, amíg meglátja a belőlük áradó harmóniát. S ehhez az így összeválogatott anyaghoz alakítja a kompozíciót. Régi munkáin még dekoratívan elkülönülnek a színek. Az újabbakon már ugyanannak a színnek tónusban való megvilágításával, sötétítésével ér el igen szép hatásokat. (Az *Égig érő fán* például a szürkék variációival.) A gazdagon variált, sokszor pasztellszerű színek egybehangolására jó lehetőséget ad a gyakran használt fekete felvetőszál. A szövőanyagból kiálló cérnafoszlányokat sem vágja le. Vibránssá, finoman érzékennyé válnak általuk a felületek.

Érték külső hatások, nem kedvező befolyások is Kasza Annát. Egyik-másik munkáján a népszínműves romantika jegyei fedezhetők fel *(Éjjelizene Édesanyámnak).* Másokon egy az ő szemléletmódjától idegen szimbólumrendszert próbál kialakítani *(Kenyerünk).* De olyan erősnek látszik az asszimiláló képessége, hogy ezek a hatások is, fokozatosan, mind beépülnek stílusába. Legkiválóbb munkái azok, amelyeken a legmaradéktalanabb hitelességgel tudja megjeleníteni azt a világot, amely adta, felnevelte és amely körülveszi őt: a székely falut s a falu népét. Ezeken a munkáin elbeszél. Helyzeteket jelenít meg, mozdulatokat jellemez.

A csíkszentkirályi otthon egyre forgalmasabb. Mind többen jönnek bel- és külföldi érdeklődők, művészetbarátok, hogy megismerkedjenek vele és munkáival. Akár minden darabját el tudná adni. De ő őrzi a „kincseit", mert: „Valahogy... minden darab más. S ha ugyanazt másodszor is megszövöm, nem tudom még egyszer kihozni. S azért nagyon ragaszkodom mindenikhez. Mert 10 év múlva, mondjuk, honnan fogom tudni, hogy mit csináltam hajdan?"

GAZDA JÓZSEF

Kasza Anna: Játék

HEINE

Százötven éve, 1824-ben halt hősi halált fegyverrel a kezében Missolunghiban, a görög nép felszabadító harcának önkéntes katonájaként. Ekkor már túl volt élete nagy küzdelmein Anglia szegényeinek szószólójaként a Lordok Házában, az olasz „carbonari" mozgalom támogatójaként, már megírta élete nagy műveit: A chilloni fogolyt, a Child Harold bolyongásait, a Don Juant, a Káint, a Manfrédet, megvívta küzdelmeit a Tavak Költői ellen és belekóstolt a száműzetés keserveibe.

Az irodalomtörténet a magányos, romantikus forradalmárt látja benne. Byron magányos volt, romantikus és forradalmár. Magánya mély volt és hatalmas, akár az életműve, amely mély és hatalmas magányából fakadt; romantikus volt, de romantikája az ész romantikája: Byron nem álmodozott, álmodozókat nem száműznek; és forradalmár volt, mert kora ifjúságától kezdve gyűlölettel tekintett le kora igazságtalanságaira, tollat és fegyvert vett a kezébe. Egyedül harcolt, mert magányra volt ítélve. De harcolt. És Missolunghiban már nem harcolt egyedül.

Költészete értelem és zene, mely a dübörgő fájdalom, ékes szomorúság, halk melankólia mélységeiből a forradalmi pátosz magasságáig csap fel, a kor, amelyből üzen, egy titán látásmódjával tárul elénk.

Az igazság útja az igazságtalanságban, a becsület útja a becstelenségben, az őszinteség útja a képmutatásban, az ember útja az embertelenségben, a bűn útja a bűnhődésben és büntetlenségben, a száműzött útja a száműzetésben, a forradalmár útja a megalkuvások rengetegében: íme a byroni életmű néhány alapvető erővonala, amely érzékenyen és érzékletesen ágyazódik be Byron hasonlíthatatlanul egyedi és változatos lélek- és tájrajzaiba.

LORD GEORGE GORDON BYRON

Nem írok nevekhez verset,
Eszmék köteleznek,
Ha felrémlenek, meglepnek,
Megölelnek.

Emléket állítani sem akarok,
Annak, ki magának
Emléket állított, én csak
Dadogok.

Előttem óriás, félelmetes,
Mögöttem óriás.
Alattam óriás: félelmetes.
Fölöttem óriás.

SOLTÉSZ JÓZSEF

BYRON

A Téka sorozat ötvenedik könyvecskéje — válogatás Heine utolsó életéveiben keletkezett prózájából, levelezéséből, ezen életszakasz néhány jellegzetes dokumentumának kíséretében.

Immár másodízben adok válogatást magyarul Heine műveiből, előszóval és kommentárokkal.

Az első *Üzenet a XX. századnak* címen és *Heine, a harcos költő* című életrajzi bevezetéssel 1950-ben készült el. Az akkori sajtóviszonyokhoz képest dicséretes és szerencsés (a fordító és kommentátor szempontjából kevésbé szerencsés) gyorsasággal már 1952-ben meg is jelent.

Létezik egy irodalmi hagyomány, amelyet Gide teremtett meg a *Pénzhamisítók* keletkezéstörténetéről szóló naplójával (1926), és Thomas Mann teljesített ki a *Doktor Faustust* kísérő beszámolójával *(A Doktor Faustus keletkezése: Egy regény regénye*, 1949) amelyben az alkotási folyamat leírásába már betört, nem áttételesen, hanem a legkeményebb közvetlenséggel, maga a kortörténet.

Ennek a jelenlegi világirodalomban olyan sok irányba szétágazó hagyománynak a sodrában keletkeztek azok a beszámolók, amelyekkel forradalmár írók rajzolják meg a forradalom szolgálatában keletkezett műveik tragikus viszontagságait, a csak egyes esetekben szerencsés végig: a könyv megjelenéséig. Ennek a „tematikus változatnak" izgalmasan és megrendítően szép példájaként említeném Sinkó Ervin *Egy regény regénye* című könyvét. Értékben, érzelmi, eszmei hatásban nyugodt szívvel állítom vele egy sorba Méliusz József beszámolóit két könyvének sorsáról, amelyek szerényen e könyvek utószavaként jelentek meg.

Ezeket a műveket távolról sem azért sorolom fel itt, mintha Heine-válogatásom sorsa ilyen kommentárokat tenne indokolttá vagy engedne meg.

A válogatás megjelent, különösebb baj nem lett; a post hoc ergo propter hoc logikai hibáját kellene elkövetnem ahhoz, hogy kapcsolatot teremtsek a Heine-könyv megjelenése és ama tény között, hogy kevéssel ezután, még a számomra nevezetes 1952-es év őszén áthelyeztem hivatali tevékenységem színhelyét a Bolyai egyetem rektori hivatalából Nagyenyedre — a kollégium tanári szobájába. Nincs ok-okozati kapcsolat a fenti költözködés és a között a cikk között sem, amelyben az *Előre* egyik munkatársa (nevét kegyeletből nem említem: nincs már életben) megfogalmazottan Heine megrágalmazásával, sub rosa pedig azzal a hírhedt „kozmopolitizmussal" vádolt meg. Azért,

RONGYSZŐNYEGEK

KORUNK GALÉRIA

1978. FEBRUÁR

I.P.C./M. C-N. 1978-6121, 300 ex.

NAPOK ÉS TÉMÁK

KASZA ANNA

A népművész csodálatos stilizáló erővel jeleníti meg és állítja szerkezeti rendbe a természeti elemeket. Ezt teszi a csíkszentkirályi Kasza Anna is, forma- és színvilága, motívumrendszere egyszerű, szép, kompozíciója magától értetődő. Azt mondja: „Álló szövőszéken dolgozom, a szőnyegből 25—30 centiméteres sávnál sohasem látok többet, éppencsak elkezdem az alakot, s tekeredik alá a szőnyeg . . . De tudom, hogy mit akarok szőni, s érzem a figura arányait."

Egy neves képzőművész szerint, Anna néni azért tud figurális szőnyeget szőni, mert megtanult rajzolni... Sokat tud, mert sokat tanult ez a falusi asszony!

„Negyvenéves fejjel kezdtem festegetni, akkor, amikor más asszony már az unokákra gondol. A kerámiánál dolgoztam, Csíkszeredában, hajnalban indultam, hetente kétszer rajzkörre jártam, olykor este tízkor kerültem haza. Férjem megértett — így neveltünk fel öt gyermeket...

Gyermekkoromban rajzolgattam, de kinek fordult meg a fejében, hogy taníttasson? Vagy ki szólt volna a szüleimnek, hogy van a világon képzőművészeti iskola is? Akkortájt legfeljebb egészségügyi iskolába toborozták a lányokat, magam is elvégeztem. Szőni anyámtól tanultam, Sóvidéken, ugye, nagyon szépen dolgoznak az asszonyok. Mint minden asszony — szőtt ő is, a családnak, másnak is, méterszámra. Mindenesetre, negyvenéves koromban felfedeztem, hogy a festegetés több szórakozásnál, a szövés pedig több a szükségnél. Ezt néhai Kovács Dénesnek köszönhetem. Sokat segített Márton Árpád is. Nagy ösztönzés volt, hogy 1969-ben első díjat nyertem a **Hargita** napilap szerkesztőségének népművészeti pályázatán, első művészi igényű szőnyegemet különben erre a kiállításra szőttem... Hargita megye néhány városában és községében, majd Bukarestben, Kolozsvárott, Sepsiszentgyörgyön állítottam ki faliszőnyegeimet, négy közülük elveszett. Néhányat elajándékoztam, eladni nem adtam el soha, pedig nyaranta egymás kezébe adják a kilincset a turisták... De az álmaimat szőttem ezekbe a szőnyegekbe. És addig szép ez, amíg pénzre nem gondol az ember.

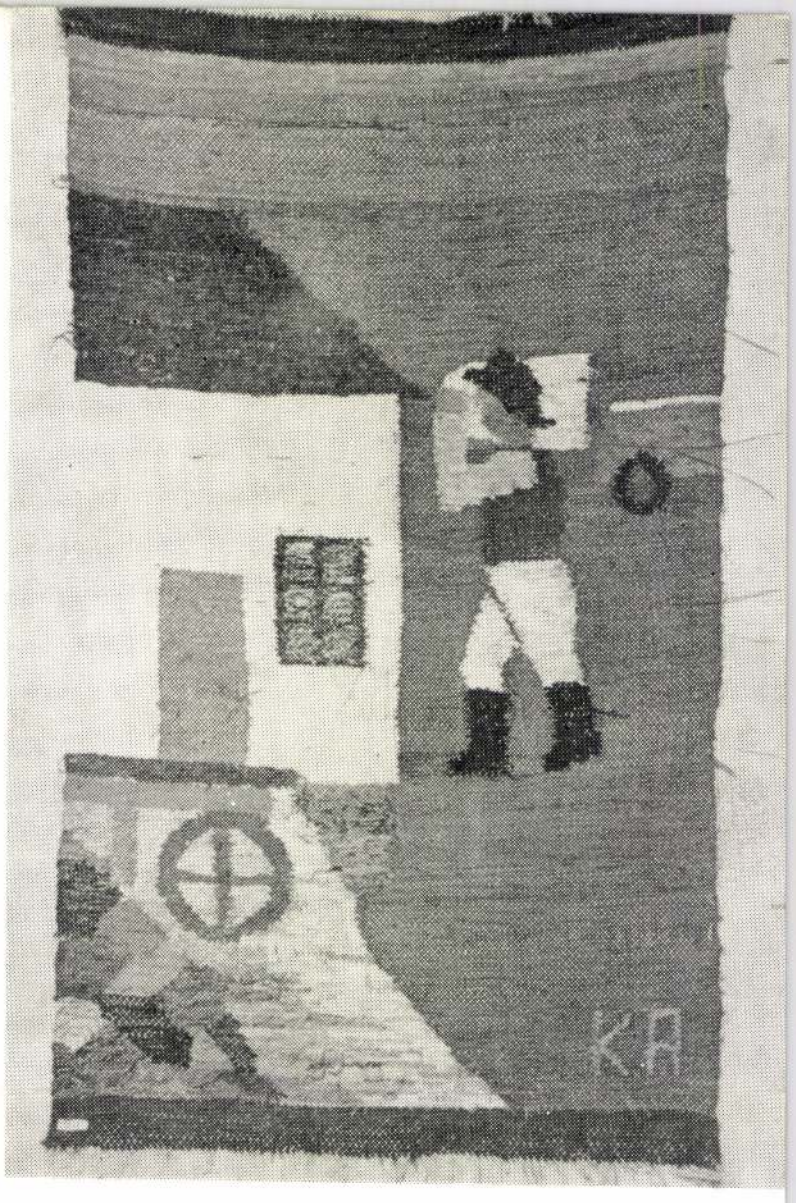

Hosszabb szünet után ismét szövőszékhez ülök. A munkát nem hagyhatom félbe-szerbe. A telő napokkal egyre többet tudok arról, amit még tehetnék, s amit tennem is kell. Valahogy úgy vagyok ezzel, mint a szövéssel is: a kész szőnyeg mindig több a vázlatnál, az elképzelésnél. Mert szövés közben újabb és újabb ötletek születnek, s amelyik nem esendő, helyet is követel magának. A mindennapok pedig újabb és újabb témákat hoznak. Nem ülhetek tétlen."

VÁLI JÓZSEF

Kaszа Anna népművész

„Kaszások"
„Fenyő"
„Kerítésépítők"
– falikönyvek a
műmellékletben

Komur 1978/3

KASZA ANNA szőnyegeinek kiállitása a kézdivásárhelyi muzeumban. /rövid hir./

Utunk, XXVIII.évf. 39./1300./sz. 1973. szept. 28. 12.old.

Kasza Anna

Murádin Jenő:

KASZA ANNA /szőnyegszövő/
TÖRÖK ISTVÁN /kőfaragó/
/kiállitás a Korunk Galériában/

Igazság, XXXIX.évf. 32.sz. 1978. febr. 8.
3.old. képpel.

Kasza Anna

Kabay Béla:

Szőtte: KASZA ANNA, faragta: TÖRÖK ISTVÁN. /a Korunk Galériában rendezett kiállításról./

Utunk, XXXIII.évf. 14./1536./sz. 1978.,ápr. 7. 7.old. képekkel.

Kasza Anna

Szabó Zsolt:

Népi alkotók a Korunk Galériában.
KASZA ANNA és TÖRÖK ISTVÁN kiállitása.

Müvelődés /Bukarest/, XXXI.évf. 4.sz.
1978. ápr. 60-61.old. képekkel.

Kasza Anna

Murádin Jenő:

KASZA ANNA /szőnyegszövő/
TÖRÖK ISTVÁN /kőfaragó/
/kiállítás a Korunk Galériában./

Igazság, XXXIX. évf. 32.sz., 1978. febr. 8.
3.old. képpel.

MDK

Kasza /vagy Kazai/ György

XV.sz.
az első név szerint ismert diszkályha-készitő.

31.o.

ZOLNAY LÁSZLO: Az esztergomi vár. Bp. 1960.

MDK

MDK.

Kasza Hódi János

Müvei a vásárhelyi muzeumban

Csongrádmegyei Hirlap 1965 máj.1.
lap 11.

Kasza Imre

A Koninck szerkesztőségében 1974-ben mutatta be akvarelljeit.

Koninck, 1974. máj. 33. évf. 5 sz. utolsó borítólap.

Kasza Imre

KASZA IMRE festményeinek kiállitása a szebeni Sirius Galériában. /rövid hir./

Utunk, XXXIII.évf. 9. /1531./ sz. 1978. márc. 3. 8.old.

KASZA Imre *138, 149*
Lövéte, 1952. szeptember 10.
IA Képz. Főisk. Kvár, festő és grafikus

Banner Erdély

KASZA IMRE

KASZA IMRE akvarelljeiből kiállitás nyilt a szebeni Sirius Galériában. /rövid hir./

Utunk, XXXIV.évf. 21. /1595./ sz. 1979. május 25. 8.old.

KASZA IMRE

KASZA EDIT

KASZA IMRE szobrai és KASZA EDIT festményei láthatók Nagyváradon a Müvészeti Galériában megnyilt kiállitáson. /rövid hir./

Utunk, XXXIV.évf. 38. /1612./ sz. 1979. szept, 21. 8. old.

KASZA IMRE

Krajnik -Nagy Károly:
Embernyomok festői emlékkönyvben.
Kasza Imre nagyszebeni kiállitása.

Utunk, XXXVIII.évf.17.sz. 1983 ápr.29.
7.old. képpel.

KASZA IMRE
festőművész

A szebeni Sirius Galériában január 26.-án /1982/ Kasza Imre festményeiből nyilt kiállitás. /rövid hir/

Utunk, XXVII.évf. 6.sz. 1982.febr.5. 8.old.

KASZA István

Nagy Gergely: Kertvárosunk, a Wekerle.
Bp. 1994, F. Szelényi Ház

68.

KASZA LAKATOS EDIT

Kaszą Lakatos Edit rajzait közli az IGAZ SZÓ XXXI.évf. 2.sz. 1983. febr. száma a 131, 135, 143, 151, 159, 168. oldalakon.

KASZA LAKATOS EDIT

A szebeni Sirius Galériában megnyilt KASZA LAKATOS EDIT tájképeinek kiállitása.

Utunk, XXXIV. évf. 30./1604./ sz.
1979 julius 30. 8.old. /rövid hir./

KASZA LAKATOS EDIT

A szebeni Müvészetek Háza kistermében Kasza Lakatos Edit festőművész kiállitása nyilt meg februárban. /1981./ /rövid hir./

Utunk, XXXVI. évf. 8.sz. 1981. febr. 20. - 8.old.

Kasza László

Pópa

Népmüvelés 1975/3/29

KASZAB Miklós

Nagy Gergely: Kertvárosunk, a Wekerle.
Bp., 1994, F. Szelényi Ház

17.

MDK.

Kasza Olivér

Kiállitási hir

Északmagyarország 1966 dec.17.

Kassa Anna (gobelin)

Egyik művészetét ajándékozta A Hét képtárának.

A Hét, 1974. aug. 16. 5. sz. - 33 m. 4p.

Kassa Anna

Házak (fotó)

A Kék, 1973. aug. 10. 4. ef. 32 sz. 1 p.

Kasza Anna

Kompozíció (gobelin)

A Hét, 1973. aug. 10. 4. evf. 32 sz. 7 p.

Kasza Anna

Sízők (fotó)

A Két, 1973. aug. 10. 4. evf. 32 sz. 5 p.

Kasza Anna

Anyaság (gobelin)

A Hét, 1973. aug. 10. 4. old. 32 sz. 17 p.

Kasza Anna

Gémeskút (gobelin)

A Hét, 1973. aug. 10. 4. erf. 32 sz. 15 p.

Kasza Anna

Falinőnyeg (fotó)

A Het, 1973. nov. 16. 4. évf. 46 sz. 9 p.

Kasza Anna

– febr 4.-én röngyszönyegeitből állít, ki, Török István kőfaragásai mellett a Kormr Galéria

(Kormr hírei)

Kormr 1978/2

Kassza vára

romjai: Illava mellett
(Kőszeg)

Trencsén m

képekkel

Jamota II

47 — 49. l.

HELYSÉG

VÁRMEGYE

ŐRZÉSI HELYISÉG

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

KOR

MÉRET

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB ADAT

TÁRGY

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS):

Kassa vár

Trencsén vm

l.

Hadtört. Közl.

1914. 585. l.

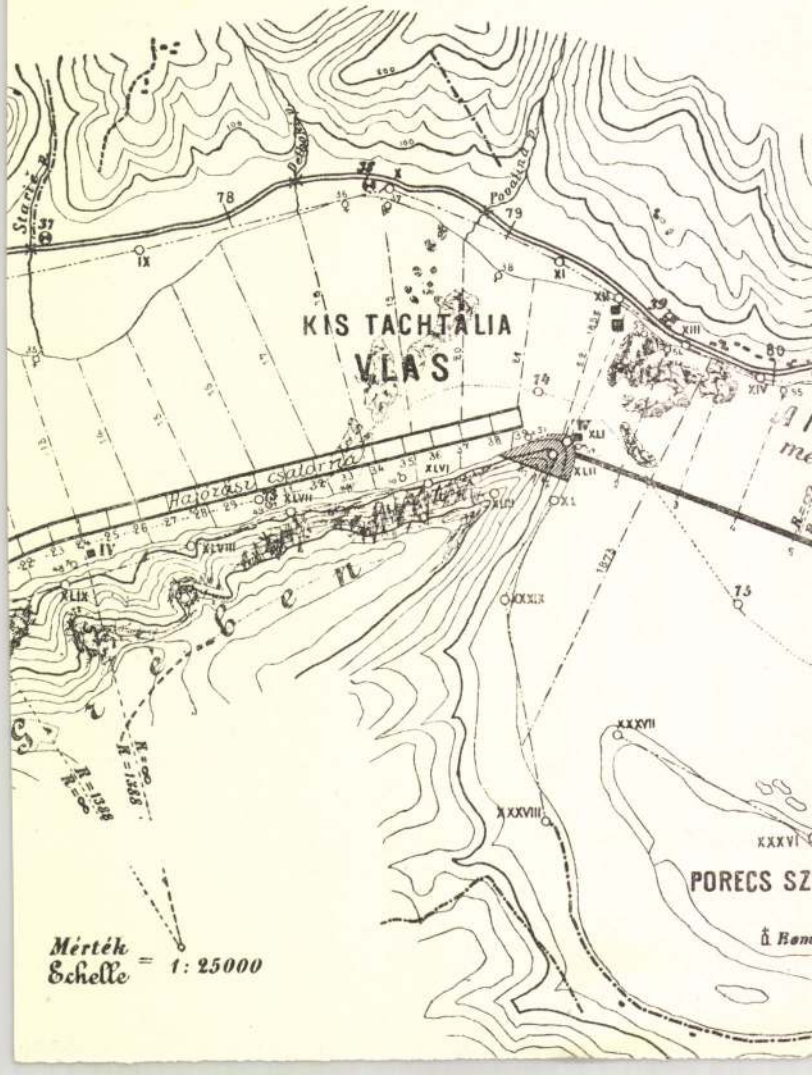
KIS TACHTALIA
VLAS
Hajózási csatorna
Starié R.
Pavolina D.
Mérték
Echelle = 1: 25000
PORECS SZ

Kasza vára

Trencsén m.

Luk Podm

III. k. XVIII. l.
658. l.

Rudnay Béla: Zýfalussyak és Rudnayak perei a Petrőczyek ellen. Bp. 1910.

Kasza vára

Trencsén vm

Luk Podm

IV. K. 683. l.

Mészáros u. 62

XVIII. csoport.
5. rakt. szám.

Végzés végrehajtás fog
elrende

Kassa vár

Trencsin vm

Luk Podm

I. k. 685. l.
II. k. 685. l.
686 l.

egyetemekkel kapcsolatosan folyik a tanárképzés, miért ne lehetne művész-akadémiák mellé szervezett tagozatokban a rajztanárképzést is decentralizálni?

Nem gondolunk arra, hogy vidéki Akadémiák létesítésével a budapesti a legkisebb mértékben is háttérbe szoruljon. Sőt a legmelegebben óhajtjuk ennek is a továbbfejlesztését, emelését, nagyobb dotálását, műtermeinek korszerű kiépítését és felszerelését, könyv- és fényképtárának gyarapítását, diákszociális intézményeinek minél nagyobb felkarolását, ösztöndíjainak szaporítását. A vidéki akadémiáknak és egyéb művészeti iskoláknak korántsem kellene a fővárosiakat egyszerűen lemásolniuk. Az illető vidékek szükségleteiből, adottságaiból kell őket, mindegyiket egyénien kialakítani, s képzőművészeti tagozatok mellett iparművészetiekkel is ellátni: erdővidéken különös hangsúlyal a fafaragásra és a fa egyéb művészi vagy művészi-ipari alkalmazására, másutt fém- vagy kő-, márvány-osztályok kiépítésével, mindegyikben a belső kiképzés és díszítés tanításával. Esztergomban, a Magyar Sion árnyékában, a prímási székhely, a gazdag műemlékek és műkincsek ösztönző légkörében a szépen fejlődő magyar egyházművészet céljait szolgáló telepet, tanfolyamokkal összekötött műhelyt kellene létesíteni.

Kassán a nagy multú s ma is kitűnően működő felsőipariskola szolgálhatna alapul, festészeti és szob-

Kaszai várrom Trencsén

Könyöki 1882

1) alapraja 15 mm 5 m

2) 1 távlatikép.

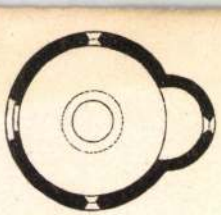

18.

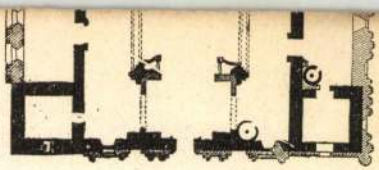

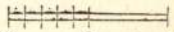

20.

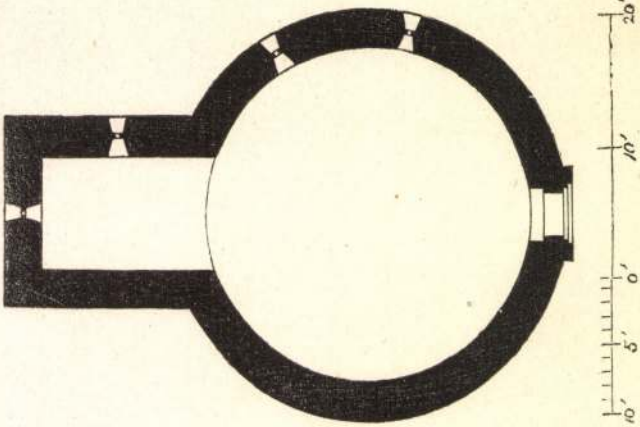

21.

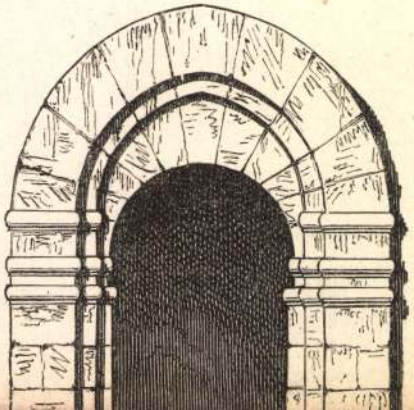

Kasztner Péter, díszlettervező

a debreceni Csokonai Színház Pisti a vérzivatar—

ban előadásához a díszletet

tervezte.

Szekrényesi Júlia: Három színházi este 13

Élet és Irodalom Bp. 1984. jan. 6. XXVIII/1

KASTNER, Thomas Römüves Trencsén

1753.

Ars 1996/1-3. 226.

orman kereszt alakú nyílással. A templom külső ap

Szeleczky János czímeres sírköve 1705-ből, homol

1. Szent Miklós szobra fából, XVI. sz. 150 cm m.

2. Madonna szobor fából, XV-XVI. sz. 154 cm ma

3. Mária halála. Fadombormű. XVI. sz. 100 cm m.
átfestve.

4. Úrmutató, ezüst, csúcsíves stílű a XVI. sz. elejé
m.

5. Viaticum szelencze ezüstből, félgömb alakú. M
lapján sodronyzománczos virágos keret /a zománc
ebben öntött domborművű feszület. XV-XVI. szá
átmérőjű s 3.5 cm vastag.

Tájó R. k. pléb. templom

Egyhajós, a hajóban barokk keresztboltozatos, sze

KASTNER, Pilip arztalos

1781 Csákvai - E. kastél

Sisa = MÉrt. 1997/1-2. 24.25

1491. H. VLADÁR Ágnes: A pásztói gótikus ház műemléki helyreállítása. = Magyar Építőipar, 34 (1985) 37-39. ill.

1492. H. VLADÁR Ágnes: Rakacaszend román kori templomának műemléki helyreállítása. = Műemlékvédelem, 22 (1978) 140-153. ill.

1493. H. VLADÁR Ágnes: A rakacaszendi ref. templom műemléki helyreállítása. = Építés- Építészettudomány, 19 (1988) 57-91. ill.

1494. VUKOV Konstantin: [Az esztergomi Rozália kápolna és Bottyán ház felújítása]. = Műemlékvédelem, 26 (1982) 90-91. ill.

1495. VUKOV Konstantin: [Az esztergomi Szt. István kápolna]. = Műemlékvédelem, 30 (1986) 147-148. ill.

1496. WELLNER István: Légiósok fürdője. = Budapest, 18, 1980, 3. 38-39. ill.

1497. WELLNER István: A Március 15. téri római kori erőd. = Budapest, 14, 1976, 1. 17-19. ill.

1498. WINKLER Gábor: A Muzsikaház helyreállítása, Fertőd. = Magyar Építőművészet, 1984, 5. 32-33. ill.

1499. WINKLER Gábor: A Muzsikaház helyreállítása, Fertőd. = Magyar Építőipar, 34 (1985) 46-47. ill.

1500. WINKLER Gábor: Sopron, Palatinus vendégfogadó. Új utca 23-25. = Magyar Építőipar, 31 (1982) 74-75. ill.

Kastyák Margit, [grafikus] MDK

Az Egressy-klubban tart előadást "Jelmez és szinpa
címen a Nemzetközi népmüvészeti jelmezkiállitás
alkalmából.

[illegible] : Nemzetközi népmüvészeti jelemzkiállitás....

Esti Hirlap, II.évf.165.sz. 1957.jul.17.sze.
2.oldal

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MECSEKI BÁNYÁSZ

1969 APR - 9

A MECSEKI BÁNYÁSZ IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI KÖR LAPJA

1021

Kasza József

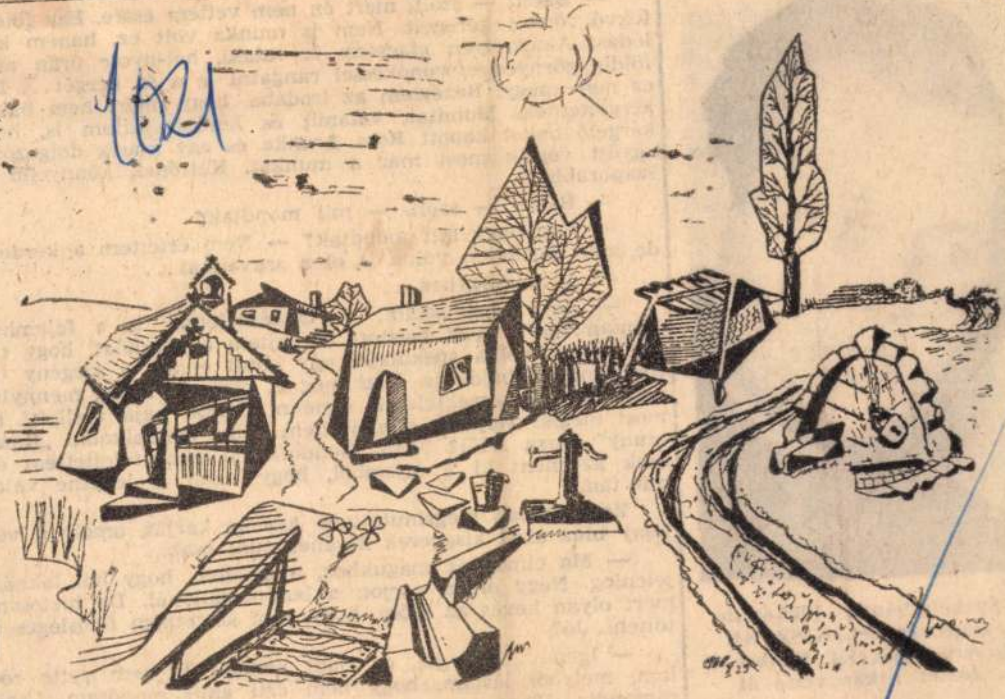

Kasza József tusrajza

fő), Zobak-aknai KISZ-bizottság (1 fő), Vasasbánya KISZ csúcsvezetőség (1 fő), Tornyos Ferencné vb-tag, Kiss Pál (Kossuth-bánya), Eberling Ferenc (Kossuth-bánya).

Szabolcsbánya Előkészítő alapszervezet, KISZ KB dicséről oklevelét Jambrisek József titkár vette át

A moszkvai utazásban részesülőket a kollektívák határozzák meg.

dalba öntötte ki! — Ug
Jelenleg nyolcan élnek
azonban beázik és dűlő

Egy jó hét múlva

— Bácsi! — szólt, fekvő rönköt kéregelt lódás. Akármilyen al földig görnyedve, von ez nem megy. Benézt... kérgeltetnek. Mondtak valamit és később láttam is, hogy kérgelő bakot kapott Rozs Aranka és egy másik dolgozóval együtt végzik most már a munkát. Kettőnek könnyebb és szaporább is.

— Bácsi! — szólt. — mit mondtak?

— Hogyhogy mit mondtak? — Nem értettem a kérdést, de már haraptam volna is el a szavaimat...

— A lakásügyben...

— Jaj, Aranyoskám! — Önkéntelenül is a fejemhez kaptam, mert most hasított át rajtam a gondolat, hogy talán kellett volna spekulálni egy kicsit ennek a szegény teremtésnek a baján is. Hisz meg is ígértem. Pedig mennyire nem szeretek érzéktelenül elmenni mások baja mellett! És most mégis! Teljesen elfelejtettem volna gondolkodni „Rozsarany" sorsa felől? Nem. Gondolkodni nem felejtettem el, csak az ment ki a fejemből, hogy tenni is lehetne valamit tán.

Zavaromban megsimítottam Aranka karját, amely a vékony blúz alatt kisgyerek kezének tűnt csak.

— Ma elmegyek magukhoz, megnézem, hogy hol laknak jelenleg. Négy órára várjon a buszmegállónál. De biztosan, mert olyan kevés az időm, hogy nem szeretném fölöslegesen tölteni. Jó?

— Igen... Rebegte, és riadt szemeit le nem vette rólam, melyből láttam, hogy nem érti amit mondtam. Csak rámondta. Bizony, ez egy kicsit valóban hivatalosan hangzott. No, hát nézzük, hogy lehetne ugyanezt másképpen elmondani:

— Kedves! — És megint megfogtam a karját, hogy köz-

Kasza Olivér

Népszava Kasza Olivér: Téli táj 1946. jan. 1

yi vidulatok
zellemi
ztmények

a' mit könyv
ltunk, 's a tu-
jén emlékeze-
ettünk, hanem
bennünk lett,
ölcs, melly ne-
l származott,
onképpeni ta-
Mi kívülről
, annak ben-
gy háziképpen
lni, hozzánk
enni. A' köl-
az elvettnek
vé, tulajdonná
a' nyerttnek
róbálás, alapí-
nnünk gyöke-
nie, hogy föl-
sméret fájává
."
tolmácsa an-
z ember gon-
és hiszen. A'
ládiuma egy
meddig az él,
az becsben és
tartatik,
a' nép is fen-
mást értheti,
egyesülhet. 'A
neveltetik és
egy nemzet."

etséges –
d-olvasás
eme a' lelészke-
k (angolyul
ings) mellyek

Mihály úr adhat.

balrul: Künitz faluban folyó hónap 17-dikén nagyságos Hantsmanné asszonyságnak születtek —

jobbrul: két követségi titoknok, két költész, két udvari színjátékos, egy természetvisgáló és két festész."

Rények és szokások

„A' tibeti törvény igen szigorúan bánik a tolvajsággal. A' bűnös nemcsak kétszeresen tartozik visszapótolni a' kárt, melly czélra nézve minden vagyona lefoglaltatik; hanem elvágják az orrát is. Ha nálunk is ezen törvény divatoznék, úgy országunk népességének 1/10 része orrtalan lenne."

„Midőn a' gvinei Flupp nemzet asszonyai társaskörükbe gyülekeznek, mindenik vizet vesz szájába, hogy másokat megne szólhasson."

„A' frankóniai, sváb, bajor és rénusmelléki nemesség végre azon egyezésre lépni kénteleníteték a' Heilbroni daliásjátékoknál, hogy egy asszonyság vagy leánynak, kik a' daliásjátékoknál megjelenni fognának, három vagy négy cziczomás szoknyánál többet viselni ne légyen szabad, 's ezek közt egy se legyen arany

egy könnyen az
időbeli unalom elle
naszkodni."

„Csudálatos dolog
emberekkel, midőn
gek, orvosokat hí
és gyakran legnyom
kontárnak hisznek
gedelmeskednek a'
gyobb elszánással.
pedig egészségesek,
bölcsebb orvosokna
hisznek, kik megszól
ják: „Gyermekek, ba
ne tegyétek ezt, az
néktek! Megbánjá
szót nem fogadtok."

Válogatott töredé
a' természet ország

„Párma szomszé
ban nem régen egy
vipera-kígyót nyelt
mában, melly száj
szott. A gyógyászol
szerencsések volta
ezen hívatlan ven
megmenteni, de az
aztán — csudálatos
mészetjátéka szerint
legszebb tenór
nyeré-el. Most ének
bolognai székese
nál."

„Pope Valter ph
phical transactióbar
széllí, hogy ő a'
kénesőbányákban eg
bert látott, kit a' l
annyira meghatott,
egy a' szájába vet
pénz azonnal ezüst
lett; ugyan ez törté
azt újjaival dögölte

1974 JÚN 2

Hajdúbihari Napló

Kasza Olivér

ládjuk a közös. S nekünk
esik halliani: Köszönöm, fiam.

1021

Urbán Péter

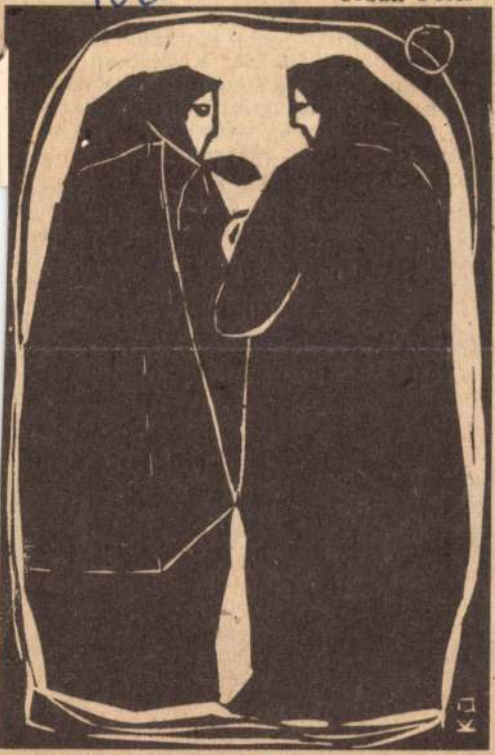

KASZA OLIVÉR • FALUSI TERE-FERE

SAJTÓIGAZOLÓ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., Üllői út 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

20. A *Szent László kórus* kifejezetten róma katolikus egyházi énekkar, mely *Kollwent Rezső* középiskolai tanár dirigálásával műkö dött. Szívesen vállalkozott nagyobb méretű művek előadására is, így 1930. február 15-é Krisztus az olajfák hegyén című gyönyör Beethoven-oratóriumot énekelte a MÁV Fi harmonikus zenekar kíséretével, *Ábrányi Emil* vezénylete alatt. Ugyancsak Kollwent

VÉNYIK KÍ

2 Az ellenség a kapuk előtt

intervenciósok ellen, a pekingi vezetők pedig cinikusan arra használták fel ezt a tényt, hogy újból megerősítsék népük előtt: ne is gondoljanak a jobb életre és a pihenésre.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 FEB 15

Népszava

Kasza Olivér

1021

Kasza Olivér: Halas csendélet

: Kirándulás

Kassa Oliver

Halasi csendélet (grafika)

Népszava, 1975. febr. 15. 103. évf. 39. sz. 8. p.

Érdekes újdonság — a nádmozaik

A hagyományos díszítő elemek alapanyaga közé az utóbbi években bevonult a nád. A modern lakás miliőjébe szervesen illeszkedik be a nád-faliszőnyeg, s más, nádból készült falidísz.

A művészi ambicióktól fűtött Kasza Olivér megyaszói csendes otthonában már egy éve kísérletezik, hogy a nádat, mint művelhető anyagot művészi módon használhassa.

Az ötletet egy véletlenül eltört nádtoll adta. Egy éves kitartó kísérleteinek több fontos állomása van. Talán a legfontosabb, amikor rájött, hogy enyhe pörköléssel különböző színárnyalatok keletkeznek a nádon, s a változatos színhatások mellett fontos a nád metszésének iránya is.

Eddig húsz képet készített, s meg kell mondani, hogy egymásutániságukban mind jobban tökéletesednek, finomodnak.

A nádmozaik készítése roppant munkaigényes. Kasza Olivér felesége elmondotta, hogy a róla készült portrénak a szemét 35-ször rakta át a férje, amíg kifejező hatást nyert.

Első munkái, így a portrék is, meglehetősen naturalisztikusak. Sokkal jobb hatást keltenek a szimbolista felfogásban készült művek. A Radnóti Miklós Hetedik eclogájához készült nád-illusztráció már igényes, gondolatokat ébresztő alkotás. Most készül egy 90x70 centiméter nagyságú Radnóti-kompozíció.

Kasza Olivér jelenleg azon munkálkodik, hogy megtalálja azt a kifejező formát, amelyhez legjobban illeszkedhetik a nádmozaik. Ebben a műfajban nyilvánvalóan ő az úttörő.

Tervei, elképzelései után érdeklődve, Kasza Olivér a következőket mondotta:

— Szeretném művelhető képzőművészeti anyagként elismertetni a nádat. Szerintem ez nagyon alkalmas lenne középületek belső díszítésére, nagyobb falfelületen is. A modern épület belső díszítésére alkalmasabb, mint a festmény. Megfelelő alapanyagon, jó ragasztással, állóképessége ellen sem lehet kifogás.

A nádmozaik ma még különleges újdonság, de lehet, hogy a további kísérletezés és tökéletesedés folytán mégis csak bevonul a képzőművészetbe.

A. I.

Így készül a nádmozaik.

Illusztráció a Hetedik eclogához.

séhez, mind a kárderek kiválogatásához. Helyes, ha ezt kibővített pártvezetőségi üléseken megtárgyalják, bevonva a tömegszervezetek vezetőit is.

Az utóbbi két esztendőben jelentős eredményeket értünk el megyénkben ezen tömegszervezetek megerősítésében. A rendezvényeket több helyen, elsősorban a nagyobb egyesületekben rendszeresen megtartják és elmondhatjuk: munkájuk tartalmas. *Pártszervezeteink is egyre többet és jobban foglalkoznak velük, ez abból adódik, hogy kezdik felismerni a testnevelés és a sport jelentőségét.* A testnevelés és sport hathatósan segíti a közösségi erkölcs fejlődését, fejleszti az akaraterőt, a küzdőszellemet, a bátorságot, a leleményességet, az egyéni érdek alárendelését a közösségi érdeknek. A testnevelés és sport révén egészségesebb, edzettebb dolgozók fokozottabban vehetik ki részüket a termelő munkából.

A közelmúltban a kommunista sportaktívák rámutattak, hogy *a sportolók erkölcsi nevelésének középpontjába a munkára és a tanulásra nevelést kell állítani.* Ezzel kapcsolatosan jó volt hallani, hogy több sportkör tagjai példásan megállják helyüket a termelésben, vagy más munkaterületen is. Nem lehet azonban ezt még minden sportkörre általánosítani. Van, ahol az alacsonyabb

—oOo—

Diáksport

A középiskolás megyei röplabda kupa-bajnokság végeredménye:

Fiúk: 1. Miskolci Bányaipari Technikum, 2. Miskolci Gépipari Technikum, 3. Ózdi József A. Gimnázium. Leányok: 1. Miskolci Zrínyi Gimnázium, 2. Miskolci Közgazdasági Szakközépiskola, 3. Mezőkövesdi Gimnázium.

A mai műsor

Asztalitenisz. Népkerti sportcsarnok, 9.00: MÉMTE — OSC NB II. férfi. Vasgyári leányiskola, 10.00: DVTK — DVSC NB II. férfi.

Birkózás. DVTK stadion, 10.00: NB I-es csapatbajnokság második napi küzdelmei. Bocskai laktanya, 10.00: Északi területi serdülő és ifjúsági verseny.

Röplabda. DVTK stadion, 9.30: DVTK — Bp. Építők NB I. női. Zrínyi Gimnázium, 8.20-tól: Megyei terem-torna II. fordulójának küzdelmei.

Torna. Ságvári utcai általános iskola tornaterme, 8.00: Megyei újonc leány és fiú, felnőtt III. o. férfi és női csapatbajnokság.

Vívás. Miklós utcai általános iskola tornaterme, 9.00: A MEAFC országos II. osztályú férfi tőrversenye.

ben. Mindezért, az erkölcsi elismerésen túl, bizonyos kedvezményeket élvezn viszont nem engedhető ha e kedvezmények ladják az illetékes által meghatározott ket. Pártunk álláspont sportolásra, a testne ennek szeretetére az a dicsőség, a sporteg és végső soron a haza, szeretete ösztönözze az bereket.

Nagyon fontos

számának növelése. A nevelési és sportmozgalom jelentősége döntő mértékben attól függ, mennyire sikerül azt a társadalom tagjaira kiterjeszteni. *Az egyik alapelv az újonnan megválasztandó sportköri elnökségek munkájában az legyen, hogy minél több embert vonjanak be a sportolásba.* Elmondhatjuk, hogy megyénk tömegsportmozgalmában ez évben is kellő eredményt értünk el.

eredmények az itt tevékeny-

szám- *voltak puszta szemlélők, vagy reprezentánsok.* Sokszor nem az ő hibájukból kerültek oda. Az előző választáson több helyen olyan nézet is volt, hogy válasszuk be ezt, vagy azt a vezetőt, akkor „*kényszerül* valamit juttatni" a sportkör számára is. Ennek következménye az lett, hogy többen túlzott lekötöttségük folytán nem tudtak kellően részt venni a sportköri munkában, és helyenként, bizony.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Kana Oliver
ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1968 NOV. 2 B.

Kettős öröm Orm

Amikor a rövid kis ünnepségen Gere Gyula, az Ormosbányai Bányász Sportkör labdarúgó csapatának kapitánya átvette az Északmagyarország sportszerűségi serlegét, amely végleg birtokukba került és a Borsod megyei Labdarúgó Szövetség díszoklevelét, ezeket mondotta:

— Kettős az öröm nálunk. Öt év után bajnokok lettünk, NB III-ba került a gárda és

Serfőző István, a sportkör elnöke így vélekedik a megtett útról:

— Talán úgy jellemezhetném legjobban az elért, szép eredményt: közös összefogással sikerült megfelelő kollektívát kialakítanunk, amelyik mindenben eleget tett a sportkör és a szakosztály követelményeinek. A bányától, a párt- és a szakszervezettől minden segítséget megkaptunk, és Bo-

A megyei bajnokság és a spo
edző, Karászi, Kmetty, Farka

armadszor, végleg elnyertük szerkesztőség vándorserlegét. Erre a kettős sikerre, úgy érzem, valamennyien nagyon büszkék lehetünk. Arra törekszünk, hogy a magasabb osztályban is mindenkor sportszerűen küzdve szerezzünk dicsőséget Ormosbányának és a megye sportjának

Viana Olivér

„Téli tiaj"

Népszava, 1976. jan. 1 - 9 old

Kasza Olivér: Téli táj

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 FEB 28.
Kasza Olivér
NÉPSZAVA

1021

Kasza Olivér: Vasaló nő

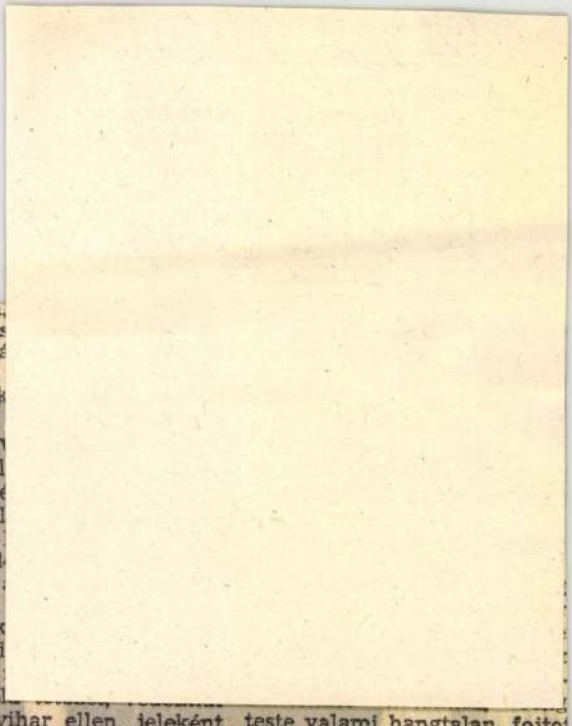

tek a társ
ennyit, órá
a különös,
lami rendk
kotorta a
ből, leült,
ténnie kell
Kopár te
állt a katl
téglafala,
vékony d
csapolva,
halmok,
por, szürk
volt Ali vi
állás, s a
pon a kajl
az eső s vihar ellen, jeleként annak, hogy mégiscsak emberek, s nem ördögök dolgoznak itten. Ali köpcös volt, minden ízében kerek, pocakos — ezért is hívták Alinak: különben Hegyessi.

— Hogy képes egy lelencgyerek így elhízni? — huszonöt éve hangzott el a kérdés, Ali életének mindmáig legnagyobb kérdése, merthogy kövér volt Ali, mint a boldogok.

Ült a nagy bazaltdarabon, napozott és cigarettázott. Aztán megszámolta a pénzét: ilyen különös időben nagyon is fontos a vagyoni helyzet pontos felmérése, különben is szokása volt napjában többször megszámolni pénzét. Kétszáznegyven forintja volt még a fizetésig. Mindig magával hordta egész vagyonát.

Távolról, a Haller tér felől harangszót sodort felé a szél. A nap is kisütött most, és parázslóan meleg lett egyszerre. Nagy görgetegekben jött a harangszó. „Vasárnap van!" — döbbent rá Ali, és a verítéke azonnal kiverte. Hát megint elfelejtette a vasárnapot! Igen, tegnap délután már nem dolteste valami hangtalan, fojtott rángásba buggyant erre, fulladozva szólt be az ablakon az urának, a tohonya testnek:

— Hallod, Zoltán, az Ali el felejtette, hogy vasárnap van — A hentes nem fulladozott a hentes bődülten röhögött odabent, abban a kis, sötét zsúfolt szobában, ahová Alit i behívták már egyszer-kétszer Ali pedig elkotródott, bebúj az odújába. Nem volt éppen csúnya vagy elhanyagolt a odúja, mosókonyha volt, ké éve kapta a tanácstól, be i padlóztak neki, hogy tönkr ne menjen a hideg cementen Elrekesztésekkel, felfüggesztésekkel, deszkázgatással taka ros szoba-konyhának is beill lakást ügyeskedett össze ma gának Ali a mosókonyhából — Akár egy család is elélhet ne benne — mindenki az mondta az udvarban. Hát iger szekrény is volt benne, ágy is asztal is. Csak sötét volt, min az udvari lakások általában.

Hirtelen felállt a nagy ba zaltkőről, indult volna haza felé. Valahogy majd csak be osonhat észrevétlen. Átöltözi ünneplő ruhájába, hemzsegő

KASZA OLIVÉR

Vasaló nő

NÉPSZAVA, 1976. febr. 28.-a, 5. oldal

Kasza Olivér: Vasaló nő

Kasza Zsuzsa

BHK III. Dunakeszi Házgyár. Építész Fülöp Imre, munkatársak Körner András, Kasza Zsuzsa, statikus Piklor Éva, Borsi Béla, Farkas Endrénné. Képes ismertetés, foto Bognár János.

44-46.1.

Mogy. Ép.ip. 1971.1.sz.

Kasza Zsuzsa

a dunakeszi házgyár építész-
munkatársaként neve említve

Magyar építészet 1945-70
196. old.

Kaszab és Vermes

Rm.: "Erzsébet királyné emlékének" cimmel a Müvészet c. rovatban a szoborpályázat eredményeiről számol be. A két müvész pályamüvét tartja a legjobbnak, mégis a második dijat nyerték el. Közzéppontnak a Lánchidat vették s onnan alaguton át feljutva a várba vezető lépcsőn tul, a várhegy jobb sarkában helyezték el a szobrot, egy "empiros ivü oszlopsor" közepén.

A HÉT. Bp. 1910. febr. 13.
XXI. évf. 7. sz. 111-112. lap.

MDK

Kaszab és Vermes

R.: Das Elisabeth-Denkmal. Pester Lloyd 1910. febr. 10.

MDK

Kaszab és Vermes

Az Erzsébet királyné emlék elhelyezése. Magyarország 1910. febr. 9.

MDK

Kaszab és Vermes

K.K.L.: Az Erzsébet királyné emlék helye. Pesti Hirlap 1910. febr. 9.

MDK

Kaszab és Vermes

Der Platz des Königin Elisabeth-Denkmals. Neues Pester Journal. 1910. febr. 9.

MDK

Kaszab és Vermes

Nemes M.: Az Erzsébet emlék épitészeti pályamüvei.
Budapest. 1910. febr. 9.

MDK

Kaszab és Vermes

Rerrich B.: Az Erzsébet királyné emlékmü elhelyezésének pályázata. Vállalkozók Közl. 1910. febr. 16.

MDK

Kaszab és Vermes

Az Erzsébet-elék. Független Magyarország 1910. febr. 13.

MDK

Kaszab és Vermes

Yarlin: Az Erzsébet-emlékmü helye. Az Ujság 191o. febr. 13.

MDK

Kaszab és Vermes

Balogh Pál: Az Erzsébet emlék. Pesti Napló 1910. febr. 27.

MDK

Kazab épiték tervével
a II. 5000 koronás díjat nyerte
Vermes é. - el közösen.

Az Erzsébet emlékmű elhelyezése.
„Magyar Épitő művészet" 1910-2 sz. - 31, 32. l.

MDK

Kaszab és Vermes

Erzsébet kir.né emlékének elhelyezési terve
az Alagut fölött
a pályázat II. dijának nyertese

Müvészet IX., 1910, 121 l.

Ügyiratszám:

Előadó:

SZÉPMŰVÉSZ

BUDAPEST XIV, DÓZ

Telefon:

MDK

Kaszab építész

Vermessel körös terve II. díjat nyert

(Illustr. 88. l. 8, 9. 10. ábra.)

Ugy alaprajzi mint felépítésbeli szép megoldás.

Erzsébet királyné emléke. – II. Az emlékmű pályatervei.
„Építő ipar." – 9 sz. – 1910 II. 27. – 87, 88. l. – Magyar V. 1

Kaszab
müépitész.

Népszava XXXVIII.évf.1910
febr.8.
32 sz. 6 lap.

Az Erzsébet-emlék elhelyezése.

M.D.K.

Kaszab és Vermes, épitészek

5000 K-ás második
dijat nyertek az ujabb Er-
zsébet emlékmü pályá-
zaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1910. XXXI. évf.
febr. 6. sz. 13. old.

MDK

Kaszab, szobrász

szép fejjel szerepel.

Pipics Zoltán dr.:A képzömüszek egyesületének jubileumi kiállitása. -Mücsarnok. U.M.1934 dec.8. 21.1.

MDK.

Kaszab Ákos [építész?]

I. díjat nyert.

– : Az építőipari diplomaterv-pályázat eredményhirdetése 9

Népszabadság, Bp., 1967. szept. 13.

MDK

Kaszab-Kallós szobrász

Kállai M: Gárdonyi Géza szoborpályzat. Képzőművészet, 1932. 53.sz. 188.l.

Kanab A'Ko

Kaposvár igazgatási központjának tervpályázatán megvételben részesült 12.sz. pályamű egyik szerzője.

Thurzó László: Kaposvár igazgatási központjának tervpályázata, 197o. - Magyar Építőművészet, 197o.5.sz. 2-8. l.

Kaszab Ákos

Kaszab Ákos: Széchenyi város 1000 m²-es ABC áruháza, Kecskemét.

/rövid életrajz + ismertetés, képekkel. Vezető építész Finta József/

Nagy.Ép.mův. 1972.4.sz. 34.1.
/Fintal Építészek Köre-szám/

Kasab Ákos

Finta József - Kaszab Ákos - Roth János együttes terve az alábbi pályázaton megvételt nyert.. /Ismertetés, képekkel/

Finta József:Nemzetközi tervpályázat Perugia új városközpontjára, 1972. - Magy.Ép.műv. 1972.4.sz.9-13.l.

Kasab Ákos

az alábbi tervpályázaton 2. díjat nyert 11. számú pályaterv egyik munkatársa

Tokaji Béla: Fonyódi gyógyfürdő-gyógyszálló éá meleg-vizü strandfürdő tervpályázata, 1971.
Magyar Epitőművészet, 1971.6.sz.2-5.l.

Kasnab Ákos

az alábbi tervpályázat on megvételt nyert 1. számú terv egyik szerzője.

Kriszt György: Mosonmagyaróvár régi városközpontjának tervpályázat a, 1971.
Magyar Építőművészet, 1972.2.sz.14-16.l.

Kaszab Ákos, építész

Marad a magas ablak

Válasz az Esti Hírlap Itt a budapestiek beszélnek rovatában október 10-én megjelent Magas ablak című le-

A peldazatok néha mo-
lyogtatóak, közben vére-
n komoly harc folyik,
egesik, hogy vér is fo-
ik. *Leginkább vasárna-
nként, Brüsszelben.* Ami-
r a nyelvvédők az utcán
otestálnak és végül ösz-
everekednek. Talány,
enkor hogyan foglalnak
ást a csendőrök. *Megle-
t, a flamand tüntetőket*

dete arra az időre tevődik,
amikor a XVI. században
*a mai Hollandia elszakadt
Spanyolországtól.* Belgium-
nak ez nem sikerült. Sőt,
1579 után a mai Belgium
földjéről próbálták Holland-
diát visszahódítani a spa-
nyolok.

Közben változás történt:
a spanyolok helyett az
osztrákok bi...

6.

— : Marad ---

ESTI HIRLAP, Bp. 1975 nov. 18.

Kaszab Ákos, [építész]

l.: Schömer Ervin

– : A felszabadulás 5.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. ápr. 2.

Kanab Elemér

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

Ch. 1933. IV. 20.

Kaszab Ákos III. évf. ép. hallg. M.D.K.

Lakóépülettervezési ts

Függesztett szerkezetű többszintes lakóház terve ,

repr.

Magyar Építömüvészet 1965/ 2. 49.1.

Kaszab Ákos

"Mérnök-e az épitész?" cimmel Vadas József ismerteti a Józsefvárosi Kiállitó Teremben rendezett "Iparositott épitészet" c. kiállitást. Finta József, Jurcsik Károly, Kaszab Ákos és Kévés György épitészek müveivel külön-külön foglalkozik, de közös programjukat, valamint az épitészetre vonatkozó aktuális problémákat is felveti.
A részletes beszámolót lásd: Finta József nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. febr. 12.
XXI. évf. 7. sz. 12. lap.

Kaszab Ákos, építész

Bpesten a József-városi kiállító teremben „Sparósított építészet" címmel, Finta F., Ilsyurcsik Károly, Kaszab Ákos és Kevés György építészek kiállítását márc. 1-ig látható.

Unokáink is látni fogják.

1977. II. 12. 16.05 D. TV

Kaszab Ákos

Az Ybl Miklós-dij I. fokozatával tüntették ki Schőmer Ervint, a Középülettervező Vállalat épitészét,
A fenti dij II. fokozatát kapta:
Ágostházi László, a Városépitő Tudományos és Tervező Vállalat épitésze,
Kaszab Ákos, a Lakó és Kommunális Épületeket Tervező Vállalat épitésze.
A kitüntetettek névsorát "Dijak, kü kitüntetések - 1976" cimmel közli a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. ápr. 3.
XX. évf. 14. sz. 8. lap.

Kaszab Ákos. építész

a Józsefvárosi Kiállító Teremben a hónap végéig tart nyitva a sorozatszerű iparosított építészetről szóló kiállítás. Finta József, Kevés György és Kaszab Ákossal beszélget az építészetről Rózsa T. Endre.

Művelődés.

1977. II. 11. Kossuth 16°05 (Kiné)

Kaszab Ákos, építész

Csomor Tibor: Épült 1987-ben — Folyóiratcikkek

(Magyar Építőipar, 1988. 1-2 sz. 1-86 l.)

a lap az elmúlt esztendő folyamán megvalósult és átadott kiemelkedő építészeti alkotásokat mutatja be. Bevezetője napjaink építészeti irányzataival foglalkozik, az ismertetett egyéni alkotás és tervezője:

Kaszab Ákos: Élelmiszeripari szakmunkásképző és szakiskola, Békéscsaba.

Budapest, 1988., 8., 47-old.

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

1928 -

Festőművész. Az ötvenes évek közepén Hetei László szabadiskolájában tanult Budapesten. Hosszú időn át rendszeresen megfordult a tokaji művésztelepen. Látványosan festői, realisztikus felfogásban megfestett, végtelen nyugalmat árasztó urbánus és falusi tájakat, karakteres portrékat ábrázoló kompozícióit hazai (Budapest, Eger, Tokaj, Debrecen stb.) és hollandiai kiállításon mutatta be. Művei számos magyar és külföldi köz- és magángyűjteményben találtak helyet.

TOKAJ - FŐTÉR
papír, filctoll, 212x184 mm.
j.n.
Ltsz.: K. 85.316.1.

"Kaszás István Viktor azok közé a festők közé tartozik, aki nagyon határozott programmal és becsületesen készült fel a pályára. Nem dőlt be a divatoknak, hanem mindig őszintén követte a saját emberségéből és művészi szemléletéből szervesen adódó lépéseket. Ez meghozta gyümölcsét. Egész alkotói szándékában és azok folyamatosságában is szépen követhető az a dialektika, ahol a «Van» és a «Lehet», az «Igen» és a «Nem», a «Véletlen» és a «Szükségszerű» keresi emberi és festői kifejezésének legmegfelelőbb eszközeit" -

Fischer Ernő

IRODALOM

Művész életrajzok. Budapest, 1985. 142.o.
Seregélyi György: Magyar festők és grafikusok adattára. Szeged, 1988. 295.o.
Kaszás István Viktor kiállítása. Budapest - 1988. Katalógus Fischer Ernő előszavával.
Kaszás István Viktor tárlata. Budapest - 1991. Katalógus Dr. Feledy Balázs bevezetőjével.

ALMÁSI TIBOR

A PATKÓ IMRE GYŰJTEMÉNY

Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutatóintézet Könyvtár Budapest
26 757

XÁNTUS JÁNOS MÚZEUM
GYŐR, 2000

Kaszab Ákos, építész

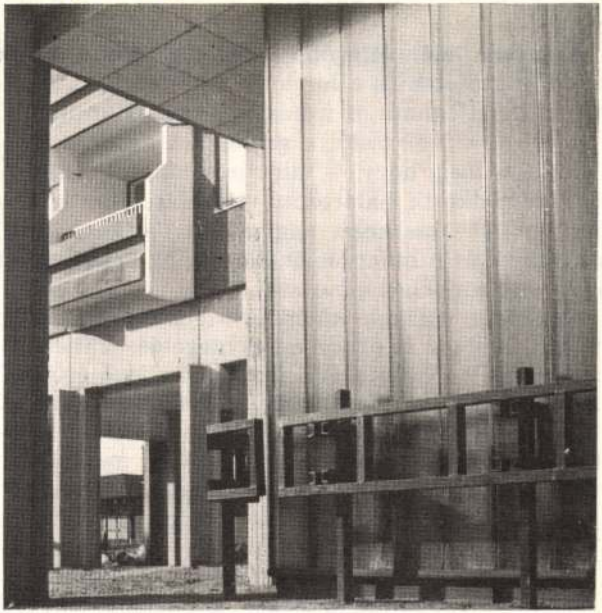

Kaszab Ákos: Nagypaneles lakóház

Kaszab Ákos: N
Látóhatár, Bp. 1977. április 212-o.

Kaszab Ákos, építész

L.: finta József

— Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1977. febr. 15.

Kaszab Ákos, építész

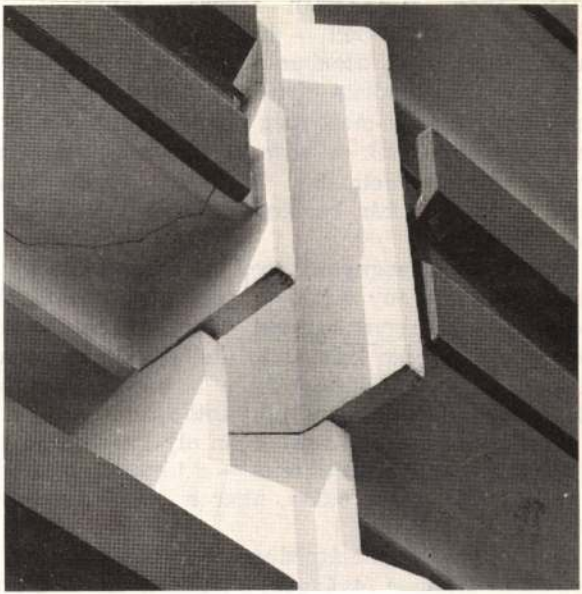

Kaszab Ákos: Nagypa .
Lakóhatár, Bp -

Kaszab Ákos: Nagypaneles lakóház, loggiarészlet

Kaszab Ákos

A kelenföldi tizemeletes lakóépületek tervező építésze, *Kaszab Ákos* tavasszal Ybl-díjat kapott munkásságáért, a házgyári rekonstrukcióban való eredményes közreműködéséért. A mostani nívódíj elsősorban a tervezőkollektívának, a LAKÓTERV-nek (teljes nevén a Lakó- és Kommunális Épületeket Tervező Vállalatnak), a kivitelezőnek, a 43-as számú Állami Építőipari Vállalatnak, s nem utolsósorban a beruházónak, a FŐBER-nek szól. Közös munkájuk eredményezte a megszokottnál igényesebb, otthonosabb, s az alakuló nagyvárosi környezetbe illő lakótelep létrejöttét.

Magyar Hirlap 19

HI:Építésze t

1021

1979. január 19, Kossuth 12,oo Vgné

Déli Krónika

- Uj, 2loo lakásos lakótelepet terveznek a Lakóterv mérnökei, Kaszab Ákos, Ybl-dijas épitész vezetésével.

- A Kaszássdülői lakótelep, Óbuda és Békásmegyer között épül majd. 1981-ben költözhetnek az első lakók.

- Az épitésszel Bánki Ilona beszélget!

- - Többféle épületmagasságu lesz a lakótelep, tartalmaz tiz szintes lakóépületeket, eltolt, asszimetrikus elrendezésben, és földszintes + négy szintes lakóépületeket. Ezek közé füződnek be azok a földszintes, földszint + egy emeletes szolgáltató,iskola, óvoda épületek, amelyek az egésznek egy ilyen domb jelleget kölcsönöznek. A másik az, hogy a terület belsejében egy olyan nagy összefüggő zöld területet próbálunk létrehozni, ami mintegy fókusza, gyujtópontja tud lenni ennek a kis városrésznek.

- Ha leforditjuk, ez annyit jelent, hogy a terep nem sikk hanem kicsit dimbes dombos, négy-öt méter szintkülönbség van, és ezt a széles parkot fogja tulajdonképpen közre az a két tiz emeletes lakótömb sáv.

- Igy van! Az egész lakótelep gépkocsimentes. Tehát az utak mellett leállitjuk a gépkocsikat, és belül csak gyalogos közlekedés lehetséges.

- Hány szobásak lesznek a lakások?

- Vannak kis lakások, a másik nagy lakás, ami 6 férőbelyes. És többféle négy férőhelyes, 52 négyzetméter nagyságu. Van két szobás lakás, ezekben a négy férőbelyes lakásokban, van egy szoba, két fél szobás. Van egy szoba, másik szoba, + egy elég nagy lakóelőtér, amit étkezésre

re is lehet használni. Tehát nemcsak formailag különböznek, hanem használati lehetőségben is!

Kaszab Ákos, építész

L: Virág Csaba

8.

–: Közlemény

Népszabadság. Bp. 1977. dec. 29

Kaszab Ákos, [építén]

L. Ellér István

– Szövetségi kirch

10–12

Magyar

Építőművészet Br. 1983

83/4

Kaszab Ákos, építész

az alba-Clasp építési rendszer fejlesztése.

Bpest III. Kaszásdülői lakótelep alacsony szintszámú beépítés

I. ütem alba-Ház sortásusházai.

Szerkezettervező: { Makó Lóránt. (TTI-ARÉV RFI)

statikus -"-: {

Beépítési terv: Kaszab Ákos.

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 18-old.

KASZAB Ákos épitész

Hozzászólásának ismertetése a Magyar Épitész Kamaráról rendezett vitán, 1991. január 11.

= a/3. 1991. 2.sz.

csak kritikára vagy nagyszabású tervek felvázolására fordította;[64] Hegedűs meghalt, Némethy mind inkább elboruló elmével semmiféle hatást nem volt képes kifejteni; Révay, Schmidt József, Kallós Ede, Kövendi mint «kurzusképtelen» kiszorult a tudományból, tevékenységük főként a kiadóktól diktált ismeretterjesztésben merült ki, legalábbis az ókor területén; Kerényi német egyetemeken folytatta ösztöndíjas tanulmányait. Közben mind inkább úgy tűnt, hogy a Philologiai Közlöny fölött eljárt az idő. A Minerva után 1927-ben a fellendülő vidéki egyetemeken megindult a szegedi Széphalom és a Debreceni Szemle, és a modern filológiának ezek az új bázisai az egyetemesebb érdekű ókori tárgyú tanulmányoknak is helyt adtak, ahogy hagyományosan az Athenaeum és a maga állította korlátok között a Budapesti Szemle is, de nem zárkózott el előlük a Nyugat sem, ahol 1924-ben Babits Oidipus király fordítása megjelent. A Közlönyben művelt filológiára kezdtek mint érdektelen, ezotérikus, szövegekkel kapcsolatos kiagyalt problémákon rágódó tevékenységre tekinteni; a szónak ez az értelmezése máig megmaradt . . .

Moravcsik korszakhatárt jelentő[64a] programja, amely a hivatalos művelődéspolitika elfogadott, bár soha nem deklarált vagy abszolutizált programja lett, mégsem maradt válasz nélkül. Ketten szólaltak fel az ókorkutatás szakköreiből ellene, Marót Károly és Kerényi Károly. Marót visszahúzódó alkata és elvi kérdések tisztázásában csaknem elmerülő munkássága ebben a korszakban nem volt nagyobb hatású, és ez vonatkozik a «jelen-tudományt» követelő, Moravcsiktól élesen elhatárolódó és Kerényivel kapcsolatban az egyetértés pontjait kiemelő vitacikkeire is.[65] Kerényi, a görög regényről írt monográfiájá-

Kaszab Ákos, építész

L: Nagy Elemér

– : hövetségi kézet

Borító 3

Magyar

Építőművészet, 3 p. 1983

83/2

HAZAFELÉ
(Kaszab István pályamunkája)

s látod,
nem maradt sem
a pillanatnyi
bátorság után

BIZ

Kicsit még,
kicsit
bird ki!
Szorítsd ökölbe a napot
nem! úgy éget, úgy fáj!
Hát szorítsd még.
Ugorj a mélybe
nyitott szemmel
óh, bántanak az ágak
lépj gödörbe,
és sánta lábbal
ugorj bakot...
nem! nem!
de,
kicsit még,
kicsit
bird ki!
(Pályázati művek)

Kurucz Gyula:

PERGŐ HON

Fél óra múlva itt a férje, aztán befutnak a srácok is. Fásultan dobja magát a nyikorgó székre. Takarítani kéne, de holt fáradt, négykor kezdett. Rágyújt. Ujja tövéig tolja a cigarettát, mohón slukkol. Elernyeszti a füst. A poros rongyszőnyegre tekint, meg a rendetlen ágyterítőre — férfimunka. Katica kiságya alatt a Népszabadság szétnyírbált foszlányai. Holnap vasárnap, azt még kibírja a szoba, aztán műszakváltás: dolgozhat egész délelőtt. Dolgozhat? Kell, nincs mese. Várja a töménetlen szennyes, a sok náthás zsebkendő. Pedig rossz a szíve. Izomelfajulása van. Először ő sem hitte el: pasztlány és szívbaj! Az urak úgy születnek, de ő? Csak akkor ment el az SZTK-ba, mikor összeesett. Felírtak néhány vacak gyógyszert — majd csak lesz valahogy. Sok halált látott, nem idegen tőle...

Megint szétnyílt a cigarettája. Minden tizedik szétnyílik. Naponta bedöglenek a vil-

őket. Múltkor az ember ér ni. Kacifánto megy az isko bárkinek kir de mindegy. őket. Különb szeretet. Önr gálatokat vá itt a nyugdi megnyergeli marad a fej sók nélkül varta, elvég a rossz ciga

Poros a kimegy a köteteket; igaz ember. egyszer a l hatja magá Nem győzi

Kaszab Judit, festő

Biztos kezű, hivatott portréfestő
(„legsikerültebb műve az Orbán Dezső festő
uremása)

Dévényi Iván: Jegyzetek a magyar nárma zású
XX. n.-i művének tárlatáról 53-55.

JELENKOR, Pécs, 1971. január XIV/1

Kaszab Judit festőművész

Ausztráliában él.

K. Gy.: Kövecs Oscháruál; Műgyűjtő, 1970. 1. sz. 16. l.

KASZAB Judit festő

Sydneyben él. Vidd Melbourne 1962

Archibald - Prize díjas

= Irodalmi Újság 1962. nov. 15. 5.

KASZAB JUDIT, festő

A müvészek felajánlásaikkal is gazdagitják a Modern Magyr Képtár anyagát. Sokszor kiállitásokhoz kötődnek e kapcsolatok.-A külföldön élő magyarok budapesti kiállitása alkalmával ugyancsak számos adománnyal gazdagodott a Képtár.-Többek között Kaszab Judit festménnyel is. 290.old. 16.jegyz

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények-III. 287.old

A JANUS PANNONIUS Múzeum Évkönyve,-XVII-XVIII.
1972-73.-Pécs, 1975

KASZAB JUDIT, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár gyüjtemények vétele, vagy ajandékozás révén gazdagodik, ill. esetenként vásarlások útjan gyarapodik. 1968-tól 1973-ig kb. 1500 darabbal nőtt a gyüjtemény anyaga. Ezekből képek jegyzéke. restmények:
47.sz.-KASZAB JUDIT: "FESTMÉNY", c.müve.-v.o.-144x132.-
Ltsz:71.36.-VIII. tabla.-29 .old.rekete repr.

ROMVÁRY FERENC: A Modern magyar Képtár története
Uj szerzemények III. 287.old

A Janus Pannonius Múzeum évkönyve, XVII-XVIII.
1972-1973. Pécs, 1975.

Judy Kaszab, resto

Vasarely adományának figyelemre méltó része a kortars
müvészek alkotasainak sora, mely a Modern Magyar Kép
tar birtokaban addig volt európao anyaggal kiegészitve
egy jelentos nemzetközi gyüjtemény alapiat képezheti.
Az ö müve is egyike volt ezeknek. 334.old

Romváry Ferenc: A Modern Magy, Képtár története
Uj szerzemények IV. 333.old

A Jan.Pann.Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

Kaszab Judit

Ausztráliában él. Műve a Modern Magyar Képtárba Került (Pécs)

N.N: Láthatók az új szerzemények

Dunántúli Napló 1971 VIII.27

Kaszab Judit (Csanak Judy)

Szül.: 1920, Bécs. Festő.
Budapesten és Prágában tanult. 1949-ben Ausztriába, 1951-ben Ausztráliába költözött, ahol 1953 óta vannak egyéni kiállításai.
Elsősorban portréiról ismert.

Kiállított művei:

Hugo Mc Callum arcképe 1965 k. 91 x 114 cm (reprodukált)

Külföldön.

XX. századi magyar származású művészek kiállítása.
Bp., 1970. Kiáll. kat. Bev.: Dr. Bognár József.
(műveiről,

Kassak Judit (Kassak Judy)

Orbán Dezső arcképe 1965 k. 91×114 cm
Diptichon olaj, vászon 1965 k. 122×175 cm
Széthullás " " " 132×142 "
Kék horizont " " " 135×130 "

XX. századi magyar művészet külföldön.
Bp. Műcsarnok, 1970. Kiáll. kat. Bev.: Dr Bogdán A.

MDK

Kassab Judit, festö

M.Viola arcképe. Olf.

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-ápr.6. Kat.12.1.

MDK

Kaszab Judit

Anya gyermekekkel, of.

Csendélet, of.

Alkotás Müvészház 39.kiáll. 1949. febr.

MDK

Kaszab Judit

Gyermek, vizf.
Anya gyermekkel, tusr.

M. Képzőmüv. Szab. Szerv. tav.tárlat, 1947.
máj. 5 l.

Kaszab Judit (Judy Cassab)

Mrs. János Kompfner

Született 1920. Portréfestő. 1951: letelepedett Ausztráliában. Számos híresség képeit festette meg (: Kent hercegnő, stb:) Perth díj nyertese.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.

334 l. 148 l.

MDK

Kaszab Judit

XIX. tavaszi szalon 1947. máj.

Kaszab Károly

Szolnokon született 1889-ben. Mint vidéki tanító, önképzés útján fejlesztette tudását, mikor Budapestre került Kallós Ede műtermében dolgozott.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 36 l.

Kaszab Károly

Kallós Ede műtermében részben tanítványként részben mint munkatárs dolgozott. Akttanulmányaival és portrépszobraival 1913 óta szerepel a Műcsarnok tárlatain.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 36 l.

Kaszab Károly

„Anyák sobra", XX kep. (Pesterzsébet), Erzsébet tér, 1933-ban állitották fel. Bronz, talapzata mükő, 1,86 m. magas, alapzata, 1.50.

Gádor E.: Budapest sobrai, Budapest, 1955. 36 l.

A MAGYAR PEDAGÓGUSOK SZABAD SZAKSZERVEZETE

*

1947 május

I. KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSÁNAK KATALÓGUSA

1947 MÁJUS 24—31.

VIII., MŰZEUM-UTCA 17.

Sokszor mondják, hogy a rajztanár csak tanár és nem művész. Ez a kiállítás eleven cáfolata ennek a megállapításnak. A mai rajztanár komoly, elmélyülni tudó művész is, aki nemcsak a művészetnevelés kérdésének hivatott és fontos művelője, hanem a művészeteket ténylegesen gyakorolja is.

A szó nemes értelmében véve művészpedagógusok. Kezeik alól a jövő műértő és műpártoló nemzedékei fognak kikerülni. A művészet apostolai ők, akik a kor színvonalán állanak és otthon vannak a művészeti problémák minden területén.

Hisszük és reméljük, hogy művészpedagógusaink ezen első együttes bemutatkozása méltó visszhangra talál és folytatása lesz a jövőben is.

Budapest, 1947 május havában.

1. Ádámffy László: Kerítésnél. *(Vízf.)*	700	Ft
2. — Út a fák között. *(Vízf.)*	900	«
3. Bajorné Fodor Ilona: Párisi parkrészlet. *(Vízf.)*	200	«
4. Baki Sándor: Kovács-udvar. *(Vízf.)*	Eladó	
5. Balas Attila: Őszi erdő. *(Olajf.)*	Mgt.	
6. Basilides Sándor: Ferencváros. *(Olajf.)*	800	Ft
7. — Közeledő vihar. *(Olajf.)*	1.500	«
8. — Halászok. *(Olajf.)*	2.000	«
9. Bélaváry Alice: Harmónia. *(Olajf.)*	1.200	«
10. Brdane, Krikovszky Gy.: Interieur. *(Olajf.)*	1.200	«
11. Bognár Györgyné: Havas Dunapart. *(Olajf.)*	300	«
12. Csertő Ferenc: Tiszai fűzfák. *(Olajf.)*	800	«
13. — Lótolvajok. *(Olajf.)*	800	«
14. — Halász. *(Olajf.)*	800	«
15. Csizmazia Kálmán: Alkonyat. *(Vízf.)*	400	«
16. Csebi Pogány István: Szüret. *(Vízf.)*	1.400	«
17. — Körték. *(Vízf.)*	500	«
18. — Fények a Balatonon. *(Olajf.)*	Eladó	
19. Csáki-Maronyák József: Ablak előtt. *(Olajf.)*	1.000	Ft
20. — Csendélet. *(Olajf.)*	2.000	«
21. — Varrónő. *(Olajf.)*	1.200	«
22. Darvassy István: Nyár. *(Olajf.)*	1.200	«
23. Dózsa Farkas András: Merengő. *(Gipsz.)*	15.000	«
24. — Korsós lány. *(Bronz.)*	1.500	«
25. — Táncoló. *(Gipsz, bronzban.)*	1.550	«
26. B. Dörre Magda: Tisztás. *(Vízf.)*	600	«
27. — Esti hangulat. *(Vízf.)*	500	«
28. — Esős Balaton. *(Vízf.)*	500	«
29. Ducsay Béla: Dunakanyar Zebegénynél. *(Olajf.)*	4.000	«
30. — Almaszüretkor *(Vízf.)*	800	«
31. Dudás Jenő: Istálló belseje. *(Tusf.)*	800	«
32. — Napos táj. *(Olajf.)*	1.000	«
33. — Borús táj. *(Olajf.)*	1.000	«
34. Ebergényi Amadé: Nyári istálló.		
35. Edvi-Illés Panni: Udvar Szentendrén. *(Vízf.)*	600	«
36. Emánuel Béla: Palicsi fák. *(Olajf.)*	1.200	«
37. Emőd Aurél: Őszi tájkép. *(Vízf.)*	500	«

38. Emőd Andrél: Iskolában. *(Vízf.)* ..... 500 Ft
39. — Leányarckép. *(Olajf.)* ..... 1.600 «
40. Erdős Géza: Tavaszi reggel. *(Krétar.)* ..... 800 «
41. Élesdy István: Szolnoki tabán télen. *(Aqua tinta.)* ..... 150 «
42. — Cigarettát sodró. *(Aqua tinta)* ..... 150 «
43. — A rombadőlt Lánchíd. *(Tempera.)* ..... 800 «
44. Fabró József: Vasárnap. *(Fametszet.)* Keret nélkül ..... 100 «
45. — Kubikusok. *(Fametszet.)* Keret nélkül. ..... 100 «
46. — Ebéd. *(Rézkarc.)* Keret nélkül. ..... 200 «
47. Farkasdy Zoltán: Városligeti játszótér. *(Pastell.)* ..... 2.200 «
48. Fazekas Pál: Faluvége. *(Vízf.)* ..... 650 «
49. — Alföldi táj. *(Vízf.)* ..... 550 «
50. Frey Gizella: Öreg néni. *(Olajf.)* ..... Mgt.
51. Galla Endre: Téli hangulat. *(Olajf.)* ..... 1.000 Ft
52. Gács György: Szénhordó. *(Tusrajz.)* ..... 300 «
53. — Csendélet. *(Olajf.)* ..... 800 «
54. Gálffy Lola: Csendélet. *(Olajf.)* ..... 700 «
55. — Csendélet. *(Olajf.)* ..... 600 «
56. Göliner Miklós: Tájkép. *(Vízf.)* ..... 400 «
57. — Csendélet zöld korsóval. *(Vízf.)* ..... 400 «
58. — Csendélet szőlővel. *(Vízf.)* ..... 400 «
59. Gyulai József: Dunai táj. ..... 400 «
60. Györfy K. József: Aratók. *(Fametszet.)* ..... 300 «
61. Hanzély Gizi: Férfi aremás. *(Gipsz.)* ..... 1.000 «
62. — Férfi aremás. *(Gipsz.)* ..... Mgt.
63. Heideckerné Burián Irén: Olvasó kislány. *(Pasztel.)* ..... 1.000 Ft
64. Kaszab Károly: Tanulmányfej. *(Terakotta.)* .....
65. — Szundikálás. *(Terakotta.)* ..... 120 «
66. Kássa Gábor: Alföldi este. *(Vízf.)* ..... 2.000 «
67. — Józsi bácsi ebédel. *(Vízf.)* ..... 1.000 «
68. — Májusfa. *(Vízf.)* ..... 1.000 «
69. Kövesi Albi: Táj reggel. *(Olajf.)* ..... 800 «
70. — Táj napsütésben. *(Olajf.)* ..... 800 «
71. — Irisz. *(Olajf.)* ..... 800 «
72. Kollátor Henrik: Békás szökőkút. *(Vízf.)* ..... Mgt.
73. Koszorus Károly: Mindszent templom Pécsett. *(Olajf.)* .... 500 Ft
74. Lampert András: Tél a szobából. *(Tempera.)* ..... 600 «

75. Lorberer Anna: Nyár. *(Olajf.)* ..... 2.000 Ft
76. — Önarckép. *(Olajf.)* ..... Mgt.
77. — Hortenziák. *(Olajf.)* ..... 800 Ft
78. Litkey György: Nyár. *(Olajf.)* ..... 3.000 «
79. — Uszály. *(Vízf.)* ..... 800 «
80. — Kenderszárítás. *(Vízf.)* ..... 500 «
81. Major József: Budapest. *(Olajf.)* ..... 1.000 «
82. — Farkasrét. *(Vízf.)* ..... 300 «
83. — Alkony. *(Vízf.)* ..... 300 «
84. Marcell György: Hegyibeszéd. *(Olajf.)* ..... 2.000 «
85. Markup Valéria: Csendélet. *(Olajf.)* ..... 500 «
86. Máté János: Óbuda. *(Pastell.)* ..... 700 «
87. Mendlik Lajos: Lánchíd. *(Vízf.)* ..... 300 «
88. Morvay Kálmán: Fonyódi utca. *(Olajf.)* ..... 2.000 «
89. D. Nagy Edith: Ruhateregetők. *(Olajf.)* ..... 2.000 «
90. — Rőzsehordók. *(Olajf.)* ..... 2.000 «
91. Nagy Nándor: Erdély. *(Vízf.)* ..... 200 «
92. — Balatoni alkonyat. *(Vízf.)* ..... 200 «
93. — Nógrád. *(Vízf.)* ..... 250 «
94. Némethy Béla: Kelenföldi táj. *(Olajf.)* ..... 600 «
95. Petrekiné Petrich Katalin: Illusztrációk. *(Fametszet.)* ..... 280 «
96. — Fametszetek. ..... 300 «
97. Podhorszky Kornél: A Lágymányos ősszel. *(Vízf.)* ..... 200 «
98. Radics Elemér: Balatoni táj. *(Tempera.)* ..... 600 «
99. Réti Zoltán: Csendélet. *(Vízf.)* ..... 150 «
100. — Tájkép. *(Vízf.)* ..... 150 «
101. Révfy István: Bácskai parasztudvar. *(Vízf.)* .....
102. Rohonczy Ilona: Balaton. *(Vízf.)* ..... 100 «
103. Rozgonyiné Érchegyi Irén: Szentendre. *(Olajf.)* ..... 800 «
104. — Szentendre. *(Olajf.)* ..... 600 «
105. N. Sárközy Elemér: Öregház udvara. *(Olajf.)* ..... 800 «
106. — Hazatérők. *(Olajf.)* ..... 800 «
107. Somogyi József: Téglavívő. *(Terakotta.)* ..... 1.000 «
108. — Fésülködő. *(Terakotta.)* ..... 1.500 «
109. — Vaddisznó. *(Terakotta.)* ..... 2.000 «
110. Sárközi Zoltán: Parton. *(Vízf.)* .....
111. Gáborjáni Szabó Kálmán: Tiszapart. *(Vízf.)* ..... 800 «

112. Gáborjáni Szabó Kálmán: Csendélet. *(Olajf.)* ..... 1.800 Ft
113. Szamosi-Soós Vilmos: Önarckép. *(Gipsz.) Kőbefaragva.* .... 5.000 «
114. — Attila fiam. *(Márvány.)* ..... 5.000 «
115. Szathmáry István: Ipoly partja. *(Linóleum m.)* ..... 250 «
116. — Diósárok. *(Linóleum m.)* ..... 250 «
117. — Felsőbányai utca. *(Vízf.)* ..... 800 «
118. Szilágyi Demeter: Virágok. *(Vízf.)* ..... 200 «
119. — Nyári délután. *(Vízf.)* ..... 120 «
120. Szuly Angéla: Gyümölcsöskert. *(Tempera.)* ..... 800 «
121. Tóbis Ilona: Aranyhalak. *(Olajf.)* ..... 1.500 «
122. Tóth Gyula: Üreg koldus feje. *(Gipsz.) Bronzból.* ..... 5.000 «
123. — Meditáló barát. *(Kerámia.)* ..... 1.000 «
124. — Plakettek. *(Öntött bronz.) Luther Márton, Szent Kristóf, Dóri bácsi, Kuruc fej, Attila temetése, Találkozás, Attila fej, Anya gyermekkel, Meinem Onkel Karl.* ..... Mgt.
125. Vadon Benjámin: Újpesti híd. *(Tusrajz.)* ..... 300 Ft
126. Vályi Vörös László: Aktok. *(Vízf.)* ..... 500 «
127. — Arckép. *(Olajf.)* ..... 1.000 «
128. Vereb Mihály: Balatoni táj. *(Vízf.)* ..... 700 «

MOZAIKOK ÉS ÜVEGFESTMÉNYEK.

I. Dudás Jenő: Magvető. *(Üvegf.)* ..... 4.000 Ft
II. — Madonna. *(Üvegf.)* ..... 3.000 «
III. Percz Jenő: Önarckép. *(Mozaik.)* ..... Mgt.
IV. — Kárpát-orosz tavasz. *(Mozaik.)* ..... 1.000 Ft
V. Vitéz Mátyás: A humanista. *(Üvegf.)* ..... 2.500 «

F. k.: Szathmáry István — Székesfővárosi házinyomda — 95315 — F. v.: dr Mihalik Gusztáv

Kaszab Károlyi

nyomdász, M. Képzőm. Egyes.

KMTÁRS müvcs ptok

1931 feb márc kiáll.

III - 22

1931. tav. tárl. 96.

1931/32. téli kiáll. 158.

1933. nemz. képzm. kiáll.

300.

Kaszab Károly, szobrász

Műcsarnok Öv u. 182.

1930. tav. kiáll. 19, IV. t. 22, 55
1930. szt. Nusc kiáll. 104

1930/31. pub. kiáll 184. 200

Joós Imre IX. 103

Kaszab Károly

l.

a Pelladach

WOLAUSCHÉK GYÖRGY
BUDAPEST, VI., SZONDY-UTCA 75. SZÁM.
Telefon 43—10. Telefon 43—10.

Budapest, 1930. Feb. 15.

Elismervény.

Nagy Szentivány Gyula ur megbízásából

Az alant felsorolt árúkat ávettem :

3 db 119. mi. keret arany antik képet

Kaszab Károly

M. tőcs. kiáll, -tól

Pipics 60. l.

A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárából

kölcsönvettem a következő munkát:

Szerző, vagy rendszó	czím, rész	darab-szám	alak	kötés

Kelt 1 .....

Határidő 1 .....

Hivatalos jegyzet: .....

Sajátkezű aláirás: .....

Állás: .....

Lakás: .....

KASZAB I. *Károly*, szobrász, • Szolnok 1889 okt. 20. 1912 óta mint autodidakta foglalkozik komolyan a szobrászattal. 1913 óta kiállítója a Műcsarnoknak.

Sz. Gy. I 533/f

pzatra helyezett tojásdad medaillon-
jei vállaira omlanak s fejéket s fülbe-
mellére teszi. Ruhájának kivágott de-
ke fodrokkal diszitvék, csipkeszegély s lim-
palástja jobb vállára van vetve. A me-
tti párnát, melyen a császári, a magyar,
a van, az Ygazságot s az ~~Olom~~ Előrelátást
ák. Mellette a királynő ül koronával a
nőjé által (neki nyujtott jogart veszi el. Balról
a Fortuna felé repülő s lángoló szivet fela-
A medaillon fölött a nagyvegő (napban levő „MT" monogramm
lebeg jogarral baljában s mondatha-
et Amor" szavak olvashatók. Felirata

eresia

(Austriae
egina Apostolica Hungar: et Bohem: Archidux)
. 13. Mai.
Nilson"
excud. Aug. V."

Kaszab Károly

szobrász

Műcs. kiáll, 1913 tól

Pipics 115. l.

Kaszab Károly

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 392

XVII. szoizaol

3110

8. G. Canella.

(Sz. Paduában és főtevékenységét 1830—1875 közt fejtette ki.)

Tájkép esti világitásban.

A ~~kissé~~ dombos vidéken, melyet jobbra futó patak szel át többszörös eséssel, az előtérben négy tagú család iparkodik haza felé. Legelől a családapa megy jobbjában bottal, fején puha kalap van, inge a mellén szétáll, rövid kabátja szük ujjú, derekát piros öv szoritja, szürke nadrágja s harisnyája térdig ér, lábbelije füzött bocskor s galléros köpenyegét bal vállára vetette. Utána ~~következik~~ az asszony hátán gyermekkel a kosárban, jobbján kendőbe kötött holmival s balkezében bottal. Kibontott haja vállaira omlik, inge szük ujjú, ruhájának dereka s kurta szoknyája kék, kötényе barna. Leghátul ~~kullog~~ a kis leány s a fiúcska. Az előbbinek fején piros kendővel ~~van bekötve~~ be s karján kosarat tart; az utóbbit pedig, ki anyjának szoknyáját is fogja, testvére jobb kezénél fogva vezeti. Az anya és két gyermeke mezitláb jár. Előttök egy kutya szalad. A piros, sárga és szürke szinbe játszó égbolt felhőzött. Jelzése alól jobbra: »*Gius. Canella 1835.*«

Vászon, méretei 52 : 74·5 cm. ~~Erny. Mihály hagyt.~~ Magy. Képt. 214. — Dep. régi 49. és

Festi világitásban ábrázolt

következik

kullog

344

Kaszab Karolyi

Hobrar

és

Fáth István

Épitesz

Z terv vel közö-
sen mettek részt a
Bpesti Madách
Hobor első terv-
pályázatán 1938
febr.

Kaszab Károly nobrány

Munczarnok nobrány

1914. tav. kiáll 264

1922. őszi kiáll. 130. Farmos

(Pest m.)

1924. tav. kiáll. 139

1925-26 akt kiáll. 99

1926. angol-magy kiáll. 166.

1927. tav. kiáll 332

1927/28. téli kiáll. 440, 460

1928. tav. kiáll. 177, 207, 216

Bpest Ő v utca 182

1928/29. téli kiáll. 171

Szklabinyai vár VI. 12.

Kaszab Károly

Mücsarnok Farmos, Pest m.

1913-14. téli kiáll. 305.

Szék, rokoko III. 214.

Kaszab Károly

Magyar Nemzeti
1925. 392

Ives, vagy ívkapcsolótű, hallstatthori

IV. 75.

Új Idők, 1925. jul. 12., 28. 4.

hogy nem láthattam. Igaz, elküldhetem ezt a könyvet Dódinak? Már nem akartam vele ilyen későn visszamenni és mára igértem neki.

— Kár volt így sietned, hiszen valósággal ki vagy kelve önmagadból. Hogyan lehet így járni az utcán? Mindig elfelejted, hogy mi illik hozzád. Most menj és öltözz át. Julisnak meg mondd meg, hogy nem muszáj egy óráig elbeszélgetni, ha átadta a könyvet, siessen haza.

Csaknem olyan szóbőséggel beszélt most, mint Olga, mintha ezekből a közömbös szavakból akartak volna bástyát építeni maguk elé, két ellenfél, hogy a kezdődő ostrom alatt, onnan figyelhessék egymást.

Folytatjuk

A farmosi kántor szobrai

Egy ismeretlen szobrász két munkájának képét találja itt az olvasó. A szerző kántortanító egy pestmegyei faluban, Farmoson. Soha senkitől se tanult mintázni, csak az agyagtól, amelyet a maga kis iskolájában gyúrogatott a gyerekek számára. Valami furcsa erő van a hitványnak látszó agyagban: ha neki való emberre talál, sugallni kezd néki, térítgeti, terelgeti, mint az ősvilágban a múzsák a költőket. Mintha emberi akarat lakoznék benne, amely nem hagy békét a formáló ujjaknak, amíg belé nem zárják a világ legnagyobb titkát: az életet.

Kaszab Károly farmosi kántortanító is ilyen módon kötött szövetséget a holt matériával. Valami művészi sejtés élt már benne akkor, amidőn — jó régen — tanítói oklevelével megpróbálkozott a Rajztanárképzőn. Hátha sikerülne elérni vágyát, piktorrá lenni! De gyorsan otthagyta az intézetet, mert akkor abban tízszer annyi geometriát tanítottak, mint művészetet. Visszament szépen megyéjébe, kis falujába, abban a biztos tudatban, hogy ha a művészetre való felkészülés így föst: akkor neki semmi köze sem lehet a művészethez.

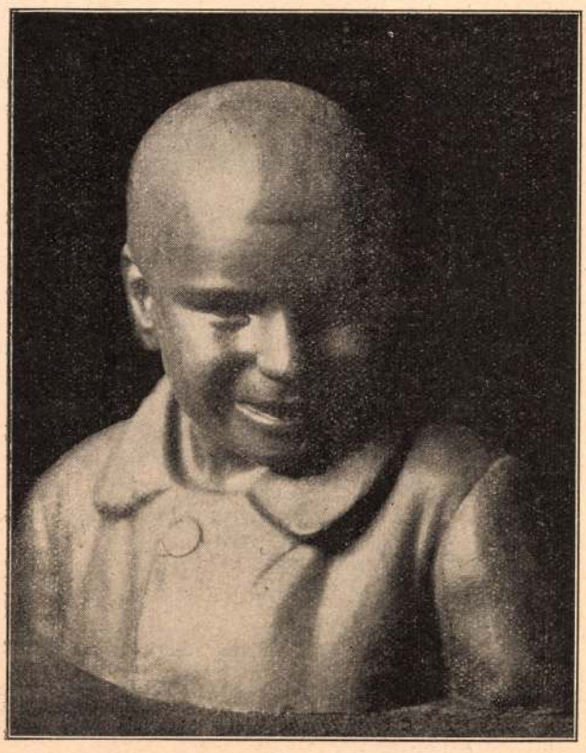

Nebuló. Kaszab Károly szobormüve

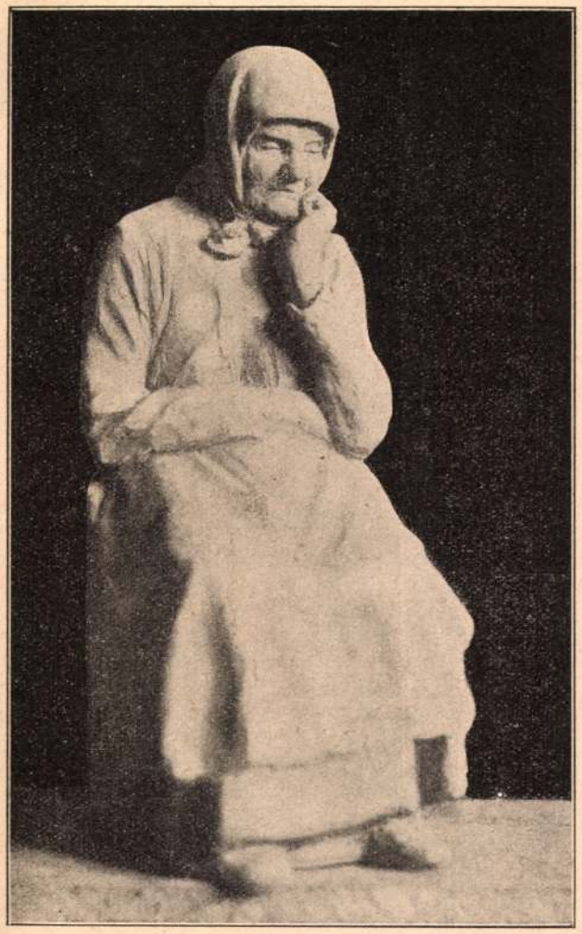

Szundikálás. Kaszab Károly terrakottaműve

A farmosi kántor ebben az egy esetben tévedett. S talán meg is maradt volna balhitében, ha a szlöjd s más effélék oktatásának ötletéből nem lép végzetes módon érintkezésbe egy a geometriától igen távol eső valamivel: az agyaggal.

Akár akarta, akár nem, szobrásszá kellett válnia. Nem tanult ugyan semmi technikát, de sikerült, hogy aki a maga érzésvilágát, a maga életmegfigyeléseit őszinte módon át tudja vinni az agyagra, annak — bármily furcsán hangozzék is — erre a technikára, tehetségtelen jó diákok gyakori szükségmankójára, alig van szüksége. A farmosi kántortanító szíve egész passziójával mintázott in partibus infidelium s megérte azt a furcsaságot is, hogy egypár év óta ezeket a madárlátta szobrocskákat el is fogadták a Műcsarnok kiállításaira.

Már most egy nem érdektelen probléma alakul elénk. Hogyan lehet egy ily komplikált művészi előadást erősre fejleszteni, a maga útján növeszteni hagyomány nélkül, iskola nélkül, példa nélkül?

Nem vagyunk próféták s így e meghitt és szép munkáknak várható utódait se tudjuk mérlegre vetni. Csak annyit tudunk, hogy minket ez az őszinte, minden részében átérzett s iskolamentes szobrászat százszor jobban érdekelt, mint akárhány rutinos szobrász bűvészkedése agyagon, márványon, mert több benne a lélek és őszinteség, mint a kiírt kézirásokban. Érdeklődéssel tekintünk tehát az ismeretlen farmosi kántortanító jövendő munkái elé, mert egy igen nagy kvalitás máris van bennük: az őszinte érzés.

Kaszab Károly

Te is csak ember vagy

— Elbeszélés —

Irta: **Surányi Miklós**

A pályaudvaron mégegyszer összeölelkeztek.

— El tudsz engedni egyedül? — sirdogált az asszony.

— Óh Istenem!

— Öt év alatt hányszor mondtad, hogy egy napig sem tudnál élni nélkülem! Hát már nem szeretsz?

— Imádlak.

— Nem megyek. Félek.

— Három hét nem olyan nagy idő szivecském... De mindennap írok.

— Én is. Kétszer.

— Telefon is van a világon!

— Isten veled. Imádlak. Pá! Jaj, de szomorú vagyok. Vigyázz, lépj hátrább, indul a vonat! Gyuri! Szivem!

Az asszony sírt, a férfinak is reszketett az ajka. Nagyon szerették egymást. György harmincnégy éves volt, az asszony nyolc évvel fiatalabb. Két erős, szép, szerelmes ember. Gazdagok voltak és a házaséletük csupa derü, csupa lángoló szenvedély, csupa áhitat és csupa hűség volt. Az emberek eleinte gyönyörködtek bennük, aztán megirigyelték, végül unalmasnak találták és majdnem meggyűlölték őket nagy, szertartásos, rajongó, szinte vallásosan tiszta szerelmük miatt. Ők maguk nagyon boldogok voltak. Minthogy semmi okuk nem volt a féltékenységre, a mások példájával ijesztgették egymást. Ha az asszony valahol ujságban, vagy regényben hütlen férjről olvasott, órákig ijedten fürkészte az ura szép, komoly, becsületes arcát.

— Olvastad?

— Nos?

— Kétségbeejtő.

— Hja, megesik. Ilyen az ember.

— Ilyen az ember? — sikoltott fel Márta — Gyuri, komolyan mondod ezt?

A férfi mosolyogva bólintott. Márta pedig sírva fakadt, mert arra gondolt, hogy hiába, Gyuri is csak ember.

— Gyűlölöm benned, hogy te is csak ember vagy — fakadt ki ilyenkor gyermekes kétségbeeséssel.

És reszketett a szive.

*

Kora tavasszal az asszony köhécselni kezdett. Két hires professzor egyformán azt állította, hogy egy kis levegőváltozásra van szükség. Magaslati klima. Gyuri és Márta nyomban csomagoltak. Semmering. A köhögés harmadnapra elmult, de a férj ragaszkodott a subalpin klimához. Közben valami súlyos fontosságú anyagi ügye támadt Gyurinak, aki egy nagy bank igazgatója volt. Az asszony el akarta halasztani az utazást.

— Egy nappal sem, édes — tiltakozott a férj.

— Nem megyek egyedül.

— Akkor én is megyek.

Az asszony tudta, hogy ez őrültség volna. A férfi egész karriérje felborulna, ha most otthagyná a bankot. Egyheti alkudozás után végre beleegyezett. Hát jó, elmegy egyedül, Gyuri végezze a dolgát, utazzék Párisba, a francia részvényesekhez, visszafelé aztán Bécsben találkoznak. De addig mindennap levél, telefon, távirat.

Igy történt. A vonat kirobogott a pályaudvarból. Márta sírt. Gyuri ijedten ringatta a vállát és dühösen szidta magában a francia részvényeseket. Érezte, hogy még sohasem volt ennyire szerelmes a feleségébe. És valamitől félt. Mitől? Nem tudta magából kianalizálni, de megbánta, hogy elengedte Mártát. Márta is csak ember...

*

Nyolc napja volt már a szanatóriumban. Mindennap levél, telefon, távirat. Gyuri levelei nagyon szerelmesek voltak. Márta volt a legszebb asszony a szanatóriumban. Nyolc nap alatt két kilót hizott. Tüdőcsúcshurut? A bécsi professzor gúnyosan nevetett. A szanatóriumi orvosok ájuldoztak a hódolattól.

— Ez aztán az asszony! — súgta a fürdősasszony a fodrásznőnek.

— Én még ilyen szépet életemben...

— Csodálom — szakította félbe a tapasztalt Madame, — hogy egyedül engedi az ura. Nagy szamár lehet.

— Miért?

— No hallja! Ilyen szépség! És az asszony is csak ember!

Márta pedig egész nap nem tett egyebet, mint hogy ábrándozott, vágyakozott, levelet írt, telefonált, vágyódott, sírt, szeszélyeskedett és átkozta a francia részvényeseket. És számolgatta a napokat. Egy... kettő... öt... hat. a nyolcadik nap már olyan fáradt volt, hogy belebetegedett. Ágyban maradt. Viaskodott magával. Mit tegyen? Azonnal hazautazzék, vagy hivja ide Gyurit? De elszigetelte magát. Nyolc nap már eltelt, még tizenhármat átkínlódik valahogy és aztán... Halkan pihegett. Kopogtak. Bosszúsan felriadt.

Az inspekciós orvos lépett a szobába.

— Hallom, hogy gyengélkedik, Asszonyom.

— Köszönöm. Nem kérek semmit.

Az orvos szelid, szőke, kékszemű német, huszonnyolc-harminc körül, észre sem vette a kemény, türelmetlen hangot. Lázmérőt vett elő.

— Szabad?

— Szükségtelen.

— De én félek, hogy láza van.

— Nincs.

— A szeme nagyon csillog... Az arca piros... A lélegzete rövid.

Márta megijedt.

— Gondolja?

— Félek.

Márta engedelmeskedett. Az orvos az ágy mellé ült. Pár pillanatig zavartan hallgatott. Márta bosszankodott.

— Csakugyan nagyon melegem van, — mondta zavarában.

— Ugy-e? Nagyon kell vigyázni. Mi volt a Röntgen eredménye?

— Semmi. Nincs semmi bajom.

— Hála Isten — sóhajtozott az orvos. A sóhajtás olyan mélyről jött és olyan őszinte volt, hogy Márta megbotránkozott. Ez már valóságos bizalmaskodás volt. Márta a mennyezetre nézett.

Az orvos csukló hangon folytatta:

— Kár volna. Irtózatos kár. Nekem van egy kis hugom. Husz éves lesz májusban. Menthetetlen.

— Szegényke.

— Itt van ő is. Tegnap lenn volt a szalonban. Zongorázott.

Márta megsajnálta.

— Hallottam. Egy Chopin-valcert játszott.

— Érte is irtózatos kár.

Az orvos hangja mélyen és zengőn, de halkan és izgatottan reszketett. Olyan orgánuma volt, hogy az embert mindjárt meghatotta. Márta az orvosra nézett. Szőke volt s gyermekes az arca. Nagy, tiszta, őszinte szeme szomorúan nézett.

— Az édesanyám is tüdővészben halt meg.

MDK

Kaszab Károly szobrász

Képzőművészet 1931. 37. sz. 42 l. kép

MDK

Kaszab Károly

Képzőművészet 1935. 80. sz.

MDK

Kaszab Károly, szobrászm.

Özv. Z.-né. Gipsz.

Nücs.-OMKT 1931-32.évi téli kiáll. dec.2o.-jan.17

Kat. 11.1.

Kaszab Károly MDK

Arckép, gipsz

Mücsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Kaszab Károly MNK

Öregasszony, terrakotta

Műcsarnok 1934 dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Kaszab Károly MDK

Fiufej

Műcsarnok 1934 dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Kaszab Károly

MDK

Éva, terrakotta

Műcsarnok 1939 dec.-1940 január

Kazsab Károly MDK

Tavasz, gipsz

Mücsarnok 1939 Derü a müvészetben

Kaszab Károly MDK

Tanulmányfejek, terrakotta

Műcsarnok 1939 Derű a művészetben

Kaszab Károly MDK

Tanulmányfej, terrakotta

Kis levente, terrakotta

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

Kaszab Károly

MDK

özv. Z.-né, gipsz

Műcsarnok 1931/32 téli kiállítás

Kaszab Károly MDK

Sz.I arcmása, terrakotta

Nebuló, terrakotta

Mücsarnok 1938 Őszi tárlat

MDX

Kaszab Károly

Műcsarnok téli tárlatán - "Szundikáló öregasszony" c. terrakottája szerepelt.

M. 929. XII. 22.

Kaszab

Műcsarnok téli kiállításán aktjai és egyéb tanulmányai szerepeltek.

8ó4.929.XII.22.

Kanab Károly

a Gárdonyi-nober pályázatán III. díjat

kapott.

NM. 1932. IX. 16.

Kanab Károly

A Gárdonyi-nobor pályázatán III. díjat nyert.

M. 1932. IX. 16.

Kaszab Károly szobrász

A Kispest - Pestmentlőrinci Kegyőrnő
vészek Nagy Balogh János Egyesülete
(1929-ben alakult) tagja

Szamos Rudolf: Faluból város

Budapest 1969 I.

Kanab Károly

Szerepelt a dúcsanok tavasi tárlatán.

Újság 1930. III. 18.

Kanab Károly

szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

Sórai Újság 1930. III. 15.

Kanab Károly

Szerepelt a Műcsarnok Tavani tárlatán.

EK. 1930. III. 15.

Kanat Károly

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

M. 1930. III. 15.

Kaszab Károly

Szerepelt a Műcsomok Tavasi Tárlatán.

M. 1930. III. 15.

Kanab Károly

Szerepelt a Műcsarnok Tavani tárlatán.

PH. 1930. III. 19.

Kaszab Károly MDK

R.E. arcmása, terrakotta

Tanulmányfej, terrakotta

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Kaszab-Károly

A plebejus lázadó szellem Kispestről számos művészt és írót indított útnak. Az 1929-ben alakult szerény művésztelep és egyesület tagjai közé tartozott Emőd Aurél..., Kaszab Károly szobrász, Klimó István..., Mészáros László... Pankotai Farkas Béla..., és Komjáthy Gyula...

Szamos Rudolf: Faluból város.

Budapest VII. évf. 1. sz. 1969. jan., 12. l.

M.D.K.

Kaszab Károly szobrász

Müve a Galéria uj szerzeményei között

10 kismérető szobor

Csengeriné Nagy Zsuzsa: A MNG at 1959-es évben 200 l.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

Kaszab Károly

„Boldog órák" c. tekintekottáját
Jerfy Adolf nyerte a
Képzőművészeti Társulat
műtárgyvonalásán (ekolitve)

Magyarság 1938 I. 9

Kaszab Károly szobrász

Szerepel a műcsarnok tél.
kiállítás

Esti Kurir 1938 II.9

Kaszab Károly MDK

Tavaszi álom, gipsz

Műcsarnok 1939 dec-1940 január

Kaszab Károly MDK

Fiufej, terrakotta

Mücsarnok 1938 Téli tárlat

Kaszab Károly

MDK

G.E. arcmása, terrakotta

Miccarnok 1937 IV. Nemzeti Képsőn. Kiáll.

Kaszab Károly MDK

Dr. K.G., gipsz

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Kaszab Károly MDK

Boldog órák, terrakotta

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Kassák Károly

MDK

Boldog órák, testvérkéim

Milánóban 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiállí.

Kaszab Károly

Tanulmányfej, terrakotta

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

Kaszab Károly MDK

Napozó, terrakotta

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Казань Кагоду

МДК

Народ, великолеп

Мисевичок 1941 Jubilæum Kälilläa

MDK

Kaszab Károly, szobrász

Labdázó fiu.

Gerő Ödön: Az ekt-kiállitás. - Magy.Müvészet.1925.
392.l.

MDK

Kaszab Károly

Képzőművészet 1928. II. évf. 6. sz. 12.l.

Kaszab Károly

szobrász

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - szoborral szerepel.
Szép arcmása.

Pesti Hirlap 1931.XII.19.

Kaszab

szobrász

Képzőművészeti Társulat jubilárie kiállítása - a Műcsarnokban - szoborral szerepel.-

Magyar Hirlap
1930.XII.31.

Kaszab Károly

szobrász

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása x - a Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Magyarság
1930.XII.21.

Kaszab Károly

szobrász

Képzőművészeti Társulat jubiláris kiállitása - a Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Esti Kurir
1930.VII.20.

Kaszab Károly

Szobormüve a Munkácsy-Céh kiállitásán.

N.U.932.IV.8.

Konsul Karoly

MDK

Kaszab Károly

Labdázó fiu, gipsz

Akt-kiáll. 1925. dec. Műcs.

Kaszab Károly:
szobrászművész

A Ferenc József jubileumi alapítvány második pályázatára bejelentette részvétét.

Magyarság, 1927. nov. 20

Kanab Károly

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

B. H. 1931. IV. 26.

Kaszab Károly.

Részt vesz az Ady Endre-
szemlék pályázaton.

Nemzeti Ujság, 1928. febr. 9.

Kaszab Károly.

Az Ady Endre-szerémlék elké-
szítésének pályázatán részt
vesz.

Magyarság, 1928. febr. 9.

Kaszab Károly MDK

Kaszab Andor, terrakotta

Tanulmányfej, terrakotta

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Kansas Kérolÿ MDK

Kansas Andor, terrakotta

Tanulmányfej, terrakotta

Miskarnok 1940. Tavaszi tárlat

Kaszab Károly MDK

Merengő, gipsz

Mücsarnok 1940 Tavaszi Tárlat

Kaszab Károly MDK

F. Gy. arcmása, terrakotta

Műcsarnok 1941 Arcképkiállitás

Kaszab Károly MDK

Leányfej, gipsz

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Kaszab Károly
nobránmúrén

Líra és hivatás. „Anyák nobra" c. műve Pesterzsébeten áll.

Családi lap.
1981 máj.

kovetően készült el Pesterzsébeten Kaszab Károly alkotása: az Anyák szobra

ngladesben például
atékos él, de csak 9 pszichiáter és 500
ázi ágy áll rendelkezésre.
ENSZ-jelentés a rokkantak nemzet-
évére készült, s ebben az a szomorú
állapítás olvasható, hogy a világ össz-
sságát tekintve, minden tíz ember kö-
egy testi vagy szellemi fogyatékos, s
lük 146 millió a gyerek!

Gogh és az amatőr festők

ncent van Goghnak, a modern festé-
egyik legnagyobb alakjának az uno-
cse a 70-es évek elején felbecsülhe-
n értékű gyűjteményt ajánlott fel a
nd kormánynak: nagybátyja 200 fest-
yét, 500 rajzát. Feltételként egy nem-
múzeum létesítését kérte, s azt, hogy
nűtermet, műhelyt is nyissanak, ahová
i — nemcsak művész — betérhet,
csak néhány órára alkotni. Van Gogh
a is autodidaktaként kezdte a rajzo-
a festést.
73-ban elkészült a múzeum; Amszter-

A mexik
remélik, h
lágba kerü
halállal k

Mindens
ben, Mixq
lál" végigs
zét magár
roska apra
tozói a ter
Kenyeret,
tyákat gyú
morú: zen
lékeztet az

A majá
lált szerve
halál nem
mény" —
őslakosság
de a régi,

A temet
kozóhely,
összejönne
sírok mell

Kaszab Károly.

A Műcsarnok téli tárlatán „Nebuló" c. műve szerepel. (Mulitul.)

Magyarság, 1927. dec. 18.

Kassnab Károly.

Az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat téli kiállításán egy aktja és nehuló-robbai szerepelnek. (emlitve)

Esti Kurir, 1927. dec. 20.

Kamarás László.

Cs. és kir. honvéd tüzérfőhadnagy
Tábori pályaállításon
és ostrom- és mobilis-tüzérségi
szolgálatban. (Szolnok)

Kelt Lemberg 1914. dec. 20.

Kaszab Károly szobrász

Öregasszony

Jubileumi kiállítás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

Kaszab Károly MDK

Viannei Szent János, gipsz

Mücsarnok 1927. tavaszi kiállitás

Kaszab Károly festőművész

Fiufej

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

Kaszab Károly MDK

Kis levente, terrakotta

Mücsarnok 1939. téli tárlat

Kaszab Károly

MDK

Tanulmányfej, terrakotta

Műcsarnok 1939. téli tárlat

MDK

Kaszab Károly, szobrász

Kabdázó fiu. A kiállitás java értéke.

Gerő Gábon: ? Magyar Művészet. 1925. 332.l.

Kaszab Károly MDK

Tavasz, gipsz

Mücsarnok 1939
Derü a müvészetben kiáll.

Kaszab Károly

MDK

Tanulmányfejek, terrakotta

Miscarnok 1939.
Derü a művészetben kiáll.

MDK

Kaszab Károly

Kaszab Andor, terr.

Tanulmányfej, terr.

Tavaszi Tárlat. 1940 ápr.-máj. lo.l.
Mücs.

MDK

Kaszab Károly

Merengő, gipsz.

Tavaszi Tárlat. 1940 ápr.-máj. 7.1.
Mücs.

MDK

Kaszab Károly

Tavasz, gipsz

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj.

14.1.

MD/K

Kaszab Károly, szobrász

Önarcmás. Gipsz.

Bp.Műcs.-OMKT Nemz.Képzőmüv.kiáll./Rend. M.Kir.Vall.-Közokt Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 26.1.

MDK

Kaszab Károly, szobrász

Tanulmányfej. Gipsz.

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954 dec.-1955.jan.Kat.28.1.

MDK

Kaszab Károly, szobrász

Tanulmány. Gipsz.

KMT.-Tavaszi kiállitás. 1928. -Kat.12.l.

MDK

Kaszab Károly szobr.

KMTárs őszi tárl. 1938.nov. Mücs.
35 l.

MDK

Kaszab Károly

Labdázó fiu, gipsz

Akt kiáll. OMKT. Mücs. 1925. dec. 13. 1.

MDK

Kaszab Károly

Tanulmányfej, terr.

Szundikálás, "

Pedagógus szakszerv. I.képzőm.kiáll. 1947.máj.

5. 1.

MDK

Kaszab Károly

Tavaszi álom, gipsz

Horthy jub. kiáll. 1939. dec. 12. 1.

HDK

Kaszab Károly

Éva, terr.

Horthy Jub.kiáll. 1939. dec.

8. 1.

— 1. — M. D. K.

KASZAB Károly szobrász

1889 —

Női akt

Karikatura I.

Karikatura II.

Karikatura III.

Karikatura IV.

A M. N. Galéria állagjegyzéke I/a r

Bn. 1959. 246–247 l.

KASZAB Károly szobrai

Karikatúra V.

Karikatúra VI.

Karikatúra VII.

Karikatúra VIII.

Karikatúra IX.

A M. N. Galéria állagjegyzéke I-/a k.

Bp. 1959. 248. l.

MDK

Kaszab Károly, szobrász.

Boldog órák. Terrakotta.

OMKT.-Műcsarnok. IV. Nemzeti Képzőmüv. Kiáll.
BP. 1937. ápr. 29.-jun. 20. Kat. 21.1.

MDK

Kaszab Károly, szobrász

Fiufej. Terracotta.

KMIÁTS. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyűjt.kiáll.
Bp.Műcsarnok. Kat. 14.l.

MDK

Kaszab Károly, szobrász

Önarcmás.	Pat.gipsz.
Anyám.	" "
Nebuló.	" " bronz.el.
Boldog órák.	Terrakotta.
Szundikálás.	"
Kis levente.	"
Farmosi öregasszony.	"

Nagy Balogh János Egy. és a Tesz által rend.1937. évi karácsonyi. Képzőmüv. Kiáll. Kat. Kispest.Városháza.

MDK

Kaszab Károly, szobrász.

Andor fiam.	Terrakotta.
Fiu arcmás.	Gipsz.
Szabó Mária urnö arcm.	"
Tanulmányfej.	"
Leányfej.	"

Nagy Balogh János Egy. és a Tesz által rend.1937. évi karácsonyi. Képzömüv. Kiáll. Kat. Kiepest.Városháza.

MDK

Kaszab Károly, szobrász.

Dr. K.G.
G.E. arcmása.

Gipsz.
Terrakotta.

~~MKXX~~ OMKT.-Műcsarnok, IV .Nemzeti Képcsarv. K iál
R.p.1937. ápr.29.- jun. 20. K.at. 9.l. és 10.l.

Kaszab Károly

Önarcmás, gipsz

Miesarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kassab Kéroly

Ormoméa, épes

MDK

Kaszab Károly

résztvett az alábbi pályázaton

Kik pályáztak az Ady-siremlékre? Képzőművészet 1928. 7. sz. 64.l.

Kaszab Károly MDK

Leányakt, gipsz

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Kaszab Károly

Leányakt. Patinázott gipsz.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.1935.
Márc.24.-Máj.15. Műcsarnok. Kat. 19.1.

MDK

Kaszab Károly. szobrászm.

munkája elismerést érdemel.

A Mücs. téli tárlata. -

Képzőművészet. 1932. VI.évf. 46.sz.18.l.

Kaszab Károly MDK

Arckép, gipsz

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

MDK

MDK

Kaszab Károly, Vass Viktor, Spalt János, Kalotay Ottó és Markup Béla

Megvétel

A Katona József-síremlék pályázat eredménye. Képzőművészet 1929. 23. sz. 185.l.

MDK

Kaszab Károly, szobrászm.

egy karakterisztikusan mintázott fejet állitott ki.

/gy./:A Műcsarnok téli tárlata.-Szobormüvek. Képzőművészet.1929. 16.sz. 25-28.l.

MDK

Kaszab Károly

Képzőművészet 1931. 41. sz. 141.1.

MDK

Kaszab Károly, kisplasztikus.

szobrászm.

kisplasztikai müveit emeljük ki.

/gy./: ?

Képzömüvészet. IV.évf. 26.sz. 27.l.

MDK

Kaszab Károly, szobrászm.

171. Dr. Gyurcsovec Károly. Mgt.

KMTára. 1928/29. téli kiáll. Kat. 14.1.

Kaszab Károly

MDK

Tanulmányfej, gipsz

Műcsarnok 1922 őszi tárlat

MDK

Kaszab Károly, szobrászm.

életteljesen alkot, legyen az portré vagy tanulmány.

Pipics Zoltán: Téli Tárlat. -Mücsarnok.

Uj Magyarság. 1939.jan.29.

MDK

Kaszab Károly

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 12.1.

MDK

Kaszab Károly

Kisplasztikai művekkel szerepelt a Szép Otthon kiáll.

Cikk: A mi kiállitóink.

Magyar Iparművészet, 1936. 25.1.

MDK

Kaszab Károly

Képzőművészet 1931. 41.sz. 141.l.

MDK

Kaszab Károly

Tárlatok. Képzőművészet 1933/ 1931. márc. 68.l.

MDK

Kaszab Károly

Képzőművészet 1928. 6. sz. 12.l.

MDK

Kaszab Károly

Labdázó fiú. Gipsz.

Műcsarnok, 1925/26. okt.kiáll. 13.lap

MDK

Kaszab Károly

/e.a./: Thorma János "Március idusa". A Műcsarnok téli tárlata. Ujság 1938. 7-8.l.

MDK

Kaszab Károly, szobrászm.

2e7.	Kató.	Gipsz.	Mgt.
216.	Anyám.	"	"

MNT. 1928. tav. kiáll. Kat. 13.1.

MDK

Kaszab Károly

Képzőművészet 1929. 16. sz. 28.l.

Kaszab Károly MDK

Tanulmányfej, szobor

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Kaszab Károly

MDK

Tanulmányfej, szobor

Műcsarnok 1913-14. téli kiállitás

MDK

Kaszab Károly

Képzőművészet 1928. 6. sz. 12.l.

MDK

Kaszab Károly

Férfi fej, repr.

Képzőművészet 1929. 17. sz. 46.1.

Kaszab Károly MDK

Tavasz, gipsz

Műcsarnok 1926 Angol- magyar kiállitás

Kaszab Károly MDK

Labdázó fiu, gipsz

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

MDK

Kaszab Károly, szobrászm.

46c. Akt-tanulmány. Gipsz.

Képzöm. Tms. 1927-28 téli kiáll. Kat. 24.1.

MDK

Kaszab Károly, szobrászm.

44c. Nebuló. Gipsz.

Képzőm.Térv.1927-28 téli kiáll. Kat. 23.l.

Kaszab Károly MDK

Viannei Szent János, gipsz

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Kaszab Károly MDK

Nebuló, gipsz

Műcsarnok 1927/28 téli kiállitás

Kaszab Károly MDK

Tanulmány, gipsz

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállítás

Kaszab Károly MDK

Kató, gipsz

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Kaszab Károly MDK

Anyám, gipsz

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Kaszab Károly

Képzőművészet 1931. 141.1.

Kaszab Károly MDK

Akttanulmány, gipsz

Műcsarnok 1927/28 téli kiállitás

Kaszab Károly

MDK

Önarcmás

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Kaszab Károly

MDK

Géza fiam

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállítás

Kaszab Károly [redacted]

Öregasszony

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Kaszab Károly

MDK

Andor fiam

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

Kaszab Károly MDK

Tanulmányfej, gipsz

Miskolc 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kaszab Károly

MDK

Arcmás, szobor

Műcsarnok 1929/30 téli kiállítás

Kaszab Károly MDK

Tanulmányfej, szobor

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

Kaszab Károly MDK

Szundikálás

Mücsarnok 1929/30 téli kiállitás

Kaszab Károly MDK

Dr. Gyurcsovec Károly, szobor

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kaszab Károly MDK

Arcmás, gipsz

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

Kaszab Károly

Szundikálás, terrakotta

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Kaszab Károly

MDK

Tanulmányfej, gipsz

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Kaszab Károly MDK

Nebuló, gipsz

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Kaszab Károly

MDK

Szent Imre

Műcsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

Kaszab Károly szobrász

Magyar Müvészet 1925.369-392.o.
Gerő Ödön: Az akt-kiállitás.

Kaszab Károly

Katol. Szemle. 1930. I. 449-58. l.

Kaszab Károly

Szobrászművész

alkotása a pestszent-
erzsébeti Anyák szobra.
Szeptember 1933-ban.
Fenti műve.

Lad Perzsébet

100 – 107. l.

mat Kintalványozni

Kely után m

1 arb. Szmula.

ajánlva.

Kaszab Károly
Tanulmányfej, gipsz

Őszi Tárlat kiállitás. Műcs. 1922. nov. 12 l.

MDK

Kaszab Károly

Arcmás, terrakotta

Nagy Balogh János Egy. jub.kiáll. 1939. dec.

Kaszab Károly MDK

Sz. : Szolnokon 1889.

szobrász

Vidéki tanitó , önképzés után , Bp.-en Kallos Ede műtermében dolgozott.

"Anyák szobra" Pesterzsébet. 1933.

36.o.

Gádor András: Budapest szobrai. Bp. 1956.

MDK

Kassab Károly

Önarcmás, gipsz

Nemz. ~~képzőmiv.~~ kiáll. Műcs. 1933. ápr.
Képzőmiv. 1.
26

Kaszab Miklós

építész

szül Rákoskeresztúr 1882.

okl. mjert 1904

Névjegyz. Müegyetem 10 l.

Ferencz Károly főherczeg.

Mellig, balra, egyelejű kat
szalagon az aranygyapjas rend jel

FRANZ CARL
ERZHERZOG VON OESTER

Kny., mag. 24 cm.

TOST és MOLNÁR BUDAPEST,
mű- és tájkertészek VII., István-út 50. sz.
Elvállalnak: **Kertek, parkok** tervezését, **alakitását**, rendezését és fenntartását, alkalmi és állandó **növénydiszitést, balkonok** kiültetését stb. stb.
Telefon 88—75. sz.

Motorikus erőkkel hajtott közlőművek engedélyezését, illetve a beadványok szakszerü elkészitését, rajzokkal való ellátását végzi **dezséri Boleman A. Zoltán** mérnök, műszaki vállalkozó
műszaki irodája: Budapest, VI., Szondy-utca 76. sz., II. em. 28. ajtó.

Szabadalmak gyakorlatba vételére vonatkozó ajánlatok.

Ohmer János Ferenc gyáros Daytonban

„Menetjegy-kiadó-készülék"

cimü **33677.** számu, 1904. december 31 diki keletü magyar szabadalmának belföldi gyakorlatba vétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres.

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

Horton James Alexander magánzó Providenceben

„Javitások dróthuzó-gépeken"

cimü 33715. számu, 1905. január 10-diki keletü magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres.

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös utca 9. sz.

Horton James Alexander magánzó Providenceben

„Gép dróthuzó pofák előállitására"

cimü 33712. számu, 1904 december 22-diki keletü magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres.

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz,

---

Horton James Alexander magánzó Providenceben

„Gép dróthuzó pofák előállitására szolgáló lyukasztóvasak, lyukdörzsölők és hasonlók csiszolására"

cimü 33713. számu, 1904. december 22-diki keletü magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres.

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

Liardet Cavendish Arthur Károly technikus New-Yorkban

„Ujból meg nem tölthető palackok"

cimü 21104. számu 1900. november 15-diki keletü magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres.

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

Kostyál József
villamos berendezési vállalata
Budapest,
II., Zsigmond-u. 11. vagy Br. Liptai-u. 12. szám.
Telefon 16—96.

Elvállal:
villamos világitás, erőátvitel, villamos csengő, jelző, telefon és villámháritó berendezéseket, tervek és költségvetések dijtalan kidolgozását.

Magánépitési engedélyek Budapesten.

A fővárosi magánépitési albizottság 1909. december hó 27-én Kun Gyula tanácsnok elnöklete mellett a következők részére hozta javaslatba az épitési engedély kiadását:

a) **nagyobb és kisebb épitkezésekre:**

112139. Balassa Zsigmond nev. Löffler Sándor (VII., Sip-utca 17.) a VIII., József-utca 6051. hrsz. a 3 em. ház.

108963. Glück Károly és társa nev. Kaszab Miklós (V., Pannonia-utca 2.) az I, Logody-utca 1901. hrsz. a. 3 em. ház.

103959. Brüll testvérek nev. ifj. Nagy István (VII, Sajó-utca 5/a) a VIII., Szerdahelyi utca 6425. hrsz. a. 4 em. ház.

106948 Glücksthal Gyula (V, Erzsébet-tér 8.) a VI., Révay-utca 16. sz. a. 3 em. ház, ép. Román Miklós és Ernő.

108399. Bergl József (I., Fehérvári-ut 35.) ugyanott 3 em. ház, ép Dömötör Sándor.

109965. Jellinek Frigyes (VIII., Szentkirályi-utca 11.) a IX., Ráday-utca 9305. hrsz. a. 3 em. ház, ép. Fodor Gyula.

107244. Kováts Mátyás nev. Révész és Kollár (V., Zrinyi-utca 12.) az V., Csáky-utca 1217. hrsz. a. 4 em. ház.

69928. Dr. Steiner Simon nev. Löffler Sándor (VII., Sip-utca 17) az I, Temes-utca 1559/9. hrsz. a. 2 em. ház.

104600. Schwarz Sándor nev. Himmler Miksa (VII., Damjanich u 19.) a II., Ürge-utca 6250. hrsz. a. emeletes ház.

111676. Szolgai István (VII., Angol-utca 21.) a X., Mogyoródi-ut 2004 hrsz. a. földsz. ház.

100579. Huppán Flórián (VI., Hungária-ut 176.) a X., Lengyel utca 2005. hrsz. a földsz. ház.

100578. Szüts Pál (VI., Hungária ut 178.) a X., Lengyel utca 2001/3. hrsz. a. földsz. ház épitésére vonatkozó tervei jóváhagyattak;

b) **nagyobb és kisebb átalakitásokra:**

106922. Huber Lőrinc (I., Disz-tér 15.) az I., Kutvölgyi ut 8469. hrsz. a.

109287. Kózol Antal (I., Márvány-utca 16.) a II., Kapás-utca 3046, hrsz. a. házra vonatkozó módositott tervei jóváhagyattak;

c) **jóváhagyásra ajánltattak:**

107258. Özv. Papi Istvánné a II., Kapy utca 6901. hrsz. a.

112404. Komáromy Mihály a III., Szépvölgy-utca 5077. hrsz. a.

108401. Magyar keramiai gyár r.-t. a X., Óhegyi-ut 8025. hrsz. a.

108845. Schneider József az I, Csörsz-utca 10. sz. a.

106292. Roessemann és Kühnemann a VI., Fövény-utca 1128. hrsz. a.

108891. Sternlicht Elemér a VI., Szent László-utca 207. hrsz. a.

108240. Schwarz Mór a VII., Rombach-utca 5257. hrsz a.

109292. Horváth Ferenc a VI., Röppentyü-utca 13. sz. a.

112403. Herold Ágostonné a VI., Váci-ut 53 sz. a.

96572. Ábrahám Jánosné a III., Zöldmáli-ut 1 sz. a.

105413. Molnár Józsefné az I, Budafoki-ut 13499. hrsz. a.

107413. Kollarits Jenő a IV., Váci-utca 24. sz. a. házra vonatkozó tervei;

d) **gépekre és felvonókra:**

107239. Dr. Ringer Lajos (VII., Dohány-utca 44)

108388. Lang Sándor (VI., Liszt Ferenc-tér 3965 hrsz.)

106031. Herbst Samu (VIII., Bezerédy utca 5822. hrsz.)

112402. Baán Jenő (II., Hajdu-utca 9.)

e) **elutasittattak:**

108856. Preisz Lajos a VIII., Nap-utca 6721. hrsz. a.

108859. Nagy György a VIII., Kálvária-tér 19. sz a. házra vonatkozó épitési tervei.

Pályázatok tervkészitésre.

Erzsébet királyné emlékszobra Az országos Erzsébet-szoborbizottság az Erzsébet királyné emlékszobrának elhelyezésére tervpályázatot hirdetett, melynek határideje december 20-án járt le. A kitüzött időig összesen 21 pályaterv érkezett be. A terveket a képviselőház épitészeti osztálya vette át. A jury, melynek elnöke báró Forster Gyula főrendiházi tag, január elején birálja fölül a terveket A pályaműveket az itélet meghozatala után közszemlére fogják állitani.

A szegedi zenepalota tervpályázatának birálóbizottságába a vallás- és közoktatásügyi minis-

KERTEK alakitását terv és költségvetés szerint, valamint **gyümölcsfák, diszfák, diszbokrok, rózsák** szállitását árjegyzék szerint elvállal: **Pecz Ármin** kir. udvari műkertész és faiskola tulajdonos
BUDAPEST, VIII., Kálvária tér 8 sz.

Alapittatott 1879. Alapittatott 1879.
Bittner János
egyházi szerek fémműáru-gyára. Arany, ezüst és mindennemü ércből készült egyházi szerek valódi gyártója.
Gyár: Budapest, IX. Lónyay-utca 23.
Kivánatra személyesen helyszinre utazunk. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szabadalmak, védjegyek, minta-oltalmak minden államban
GUSZTÁV BÉLA
:: okl. gépészmérnök ::
hites szabadalmi ügyvivő
Budapest, VII., Erzsébet-körut 13. sz.
TELEFON 172—74.

HANTOS Testvérek
Költségvetés díjtalan.
festő, mázoló és érczfényezők
Vállalkoznak minden e szakba vágó munkákra modern kivitelben. — Vidéki megbizásokat is eszközlünk.
Budapest, VII., Rózsa-utca 34.
TELEFON 16—34.

összes elágazásokat is ily mászható csatornákban egyesitik. Mindaddig azonban, mig Budapest azt a nagy kiadást, melylyel az itteni vezetékeknek elhelyezése ily földalatti csatornákban járna, magára nem vállalhatja, ami pedig előreláthatólag még jó ideig fog tartani, meg kell nyugodnunk abban, hogy az utcák időnkénti felásása az egészséges városi élet elmaradhatatlan kisérője, melynek eltünése a város képéből csak azt jelentené, hogy városunk fejlődésében stagnáció állott be, ami pedig mint minden élő szervezetnél, ugy ebben az esetben is a hanyatlás kezdetét jelentené.

A vállalkozás körében előforduló jogesetek.

Kereskedelmi könyv bélyegilletékének elévülése.

Kereskedelmi könyvek után az illeték lerovandó, mielőtt azokba bármely bejegyzés történt volna. Az ily könyveknél tehát a királyi kincstár követelése s a félnek megfelelő tartozása már akkor keletkezik, *amikor a könyvbe az első bejegyzés* megtörténik. Az elévülési idő (5 év) is innen számitandó.

(Közig. biróság 1909. V. 18. 4044/909. P. sz.)

Udvari szállitói cim.

Az udvari szállitói cim mindig *a cég tulajdonosának adományoztatik* és annak *személyéhez van kötve.* Ha az illető egyén az üzletből *kilép vagy meghal, a cim megszünik és az másra át nem ruházható*

(M. kir. belügymin. 1908/7147. sz.)

Szakbavágó szabadalmi feljegyzések.

Bejelentés találmányok szabadalmazására.

Az alább nevezettek a kitett cimek s kelt alatt szabadalmat jelentettek be. A bejelentés tárgya egyelőre a jogtalan használat ellen védelemben részesül (34. §.) A bejelentés ellen a közzététel napjától számitandó két havi határidőn belül felszólalások adhatók be. (35. §.)

3515. alapsz. Magyar Ernő távirdaellenőr Budapesten. — Kapcsolás dolgozó áramu simplex távíróberendezések számára. (Képv.: Kelemen.)

—

2583. alapsz. Wolz Antal vállalkozó Versecen. — Eljárás impregnált makadam utak és ahhoz való burkolóanyag előállitására. (Képv : Schön.)

—

4888. alapsz. Sonnenklár Vilmos cementárugyáros Lippán. — Borda cementáruk készitéséhez. (Képv.: Adler.)

—

2062. alapsz. Schulte-Steinberg Hugó téglagyártulajdonos Durenben. — Eljárás és berendezés agyagtégláknak szárazon való sajtolására. (Képv.: dr. Wirkmann, Meller és Bérczi.)

—

2089. alapsz. Schlick-féle vasöntőde és gépgyár r.-t. cég és Sándor Miklós gépészmérnök Budapesten. — Eljárás és berendezés mótorikus célokra szolgáló gáznak előállitására. (Képv.: Fehér.)

—

4666. alapsz. Siemens & Halske Részvénytársaság cég Berlinben, Bécsben és Budapesten. — Kapcsolási elrendezés önmüködő telefonközpontokhoz. (Képv.: Kalmár.)

—

4688. alapsz. Szomor Mihály asztalosmester Budapesten. — Összecsukható ágy.

—

4754. alapsz. Sajó Jenő lapszerkesztő és Sajó Leó szobrász Budapesten. — Idomtégla válaszfalak és háztetők előállitására. (Képv.: Török.)

—

4773. alapsz. Siemens & Halske Részvénytársaság cég Berlinben, Bécsben és Budapesten. — Ugrókapcsoló váltó- és jelzőállitó hajtóművekhez. Pótszabadalom a 44288. sz. szabadalomhoz. (Képv.: Kalmár.)

—

4836. alapsz. Siemens & Halske Részvénytársaság cég Berlinben, Bécsben és Budapesten, — Kapcsolási elrendezés mellékállomások fölhivására önmüködő telefon központoknál. (Képv.: Kalmár.)

—

1572. alapsz. „Tudor" Accumulatorenfabrik Aktiengesellschaft cég Budapesten. — Berendezés dinamóval és akkumulátorral müködő vasuti kocsivilágitótelepeknél. (Képv.: Kalmár.)

—

1574. alapsz. Tarr Ferenc urad. fürésztelepkezelő Vajdaházán. — Eljárás és berendezés fazsindelyek előállitására. (Képv.: Kalmár.)

Megadott szabadalmak.

Az alábbi cimü találmányra a megjelölt naptól számitva a megnevezettnek szabadalom adatott, mely a szabadalmi lajstromban a megnevezett számot kapta. A szabadalmi leirásokra a Szabadalmi m. kir. állampénztárnál teendők meg a megrendelések.

47273. lajstromsz. Steller Antal mérnök Budapesten. — Műtárgyakkal, különösen sinekkel megszakitott utburkolat. (Képv.: Kelemen.)

—

47276. lajstromsz. Alberts Ernő magánmérnök Osnabrückben. — Tehermentesitő berendezés forditókorongok számára. (Képv.: Schön.)

—

47279. lajstromsz. Buchbinder Ferenc és Macieik Lipót asztalossegédek Ujpesten. — Állitható tolóablak vasuti kocsik és járművek számára. (Képv.: Surányi.)

—

47280. lajstromsz. Biró Dezső mérnök Budapesten. — Betoncsatorna csőkötés. (Képv.: Neufeld.)

—

47284. lajstromsz. Komjáthy Sándor kovácsmester Budapesten. — Ujitás közuti kocsikon. (Képv.: dr. Halász.)

—

47287. lajstromsz. Schalamonek Henrik asztalosmester és Schalamonek Károly iparművészeti iskolai növendék Kispesten. — Oldalcsavarszoritó.

—

47306. lajstromsz. Stolcz Henrik kereskedő és ifj. Kalla András műlakatos Nagyváradon. — Ujitások kályhákon. (Képv.: dr. Halász.)

—

47309. lajstromsz. Tikos Gyula lakatosmester Budapesten. — Sarokvas ajtók, ablakok számára. (Képv.: Adler.)

—

47316. lajstromsz. Bynúm Polk gépész Strathoonaban (Canada) és Barnwell Newton gépész Albertán. — Vasuti kerék. (Képv.: Török.)

—

47317. lajstromsz. Boltshauer Conrad mérnök Zürichben. — Kavicsmelegitő és szárító kályha. (Képv.: Neufeld.)

—

47327. lajstromsz. Julius Pintsch Aktiengesellschaft cég Berlinben. — Tolóablakvezeték. (Képv.: Kalmár.)

—

47320. lajstromsz. Hoffmann Miklós és Rohonczi Hugó gépészmérnökök Budapesten. — Füstelvezető berendezés kovácstüzek számára. (Képv.: dr. Preusz.)

—

47321. lajstromsz. Kulhanek Jan épitész Prágában. — Üreges vasbetonfal (Képv.: Bérczi.)

—

47323. lajstromsz. Lentz Hugó mérnök Berlinben. — Gőzbebocsátó köpeny turbinák számára. (Képv.: Neufeld)

—

47347. lajstromsz. Pályi Gyula mérnök Budapesten. — Tömitett csőkötés kályhacsövek részére. (Képv.: Neufeld.)

—

47348. lajstromsz. Ramassot Marius mérnök Lyonban. — Hőmérséklet szabályozó gázfütésekhez. (Képv.: Kalmár.)

—

47355. lajstomsz. Opáterny Flóris épitész Pozsonyban. — Javitások a katonai főzőtüzhelyeken. (Képv.: dr. Pajor.)

—

47357. lajstromsz. Boirault Louis mérnök Párisban. — Fékezőszerkezet vasuti kocsikhoz. (Képv.: Neufeld.)

—

47360. lajstromsz. Bohn Mihály téglagyáros Nagykikindán. — Sajtolóforma tetőcserepek és más effélék számára. (Képv.: Janssen.)

—

47361. lajstromsz. Baurschuwer Ottó cserépfedő Neustadtban. — Cserépbemetsző- és furógép. (Képv.: Weisz.)

—

47362. lajstromsz. Bohn Mihály téglagyáros Nagykikindán. — Hornyolt tetőcserép. (Képv.: Janssen.)

—

47363. lajstromsz. Csengery Árpád mérnök Budapesten. — Kőfurógép. (Képv.: Neufeld.)

—

47373. lajstromsz. Nagy Ferenc gépészmérnök Ujpesten. — Eljárás aszfaltutak betonlapjainak készitésénél.

—

47383. lajstromsz. Berényi Ignác épitőmester Budapesten. — Fölfüggesztés sik téglafödémek héjazó deszkái számára. (Képv.: dr. Wirkmann, Meller és Bérczi.)

—

47387. lajstromsz. Dániel Dezső mérnök Aradon. — Sodronyvázas cementkaró és mintaszekrény ennek előállitására. Pótszabadalom a 39256. számu szabadalomhoz. (Képv.: dr. Wirkmann, Meller és Bérczi.)

LOKSAY és PICHLER
vizmüberendezők
TELEFON 69—53.
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 7. szám.
Központi fütés-, szellőztetés- és fürdőtelepek, légszesz-, vizvezeték- és :: csatornázási berendezések. — Épület- és diszmübádogosok. ::

Heller és Vogel
fémnyomók
csiszolók és galvanizálók, specialisták mérlegtányérokban
Budapest, VII., Nefelejts-utca 16.
Telefon 91—54. Telefon 91—54.
Készitünk minden e szakmába vágó cikkeket pontos és lelkiismeretes kivitelben, olcsó ár mellett.

Az olaszok kiállítása kevesebb érdeklődést kelt fel. Műemlékek restaurálása fotografikus felvételekben és rajzokban a kiállított művek javarésze. Azon kevés, de szép modern épület, melyeket újabban emelnek, a kiállításon egyáltalán nem látható.

Amerika kizárólag fényképeket állított ki, a kiállítás művészi összhatása figyelembe nem jöhet, egyes művek azonban tanulmányozásra érdemesek, sok új szempontot és kiváló ideát tartalmaznak.

Az egész kiállítás a kongresszusnak fontos kiegészítő része, melyet szakemberek nagy haszonnal tanulmányozhatnak, a nagyközönséget azonban kevéssé érdekli, ami az óriási mennyiségű falra függesztett kép mellett nem is lehetséges. A laikus ember ennyi képet fáradság nélkül áttanulmányozni nem képes, annak dacára sem, hogy a rendezéssel és a termek díszítésével iparkodtak némi változatosságot elérni. Igy a kiállításnak a közönségre való nevelő hatása majdnem elenyésző, pedig kiváló alkalom lett volna azon tény bizonyítására, hogy a modern művészet a világ minden táján elvetette áldásos magjait és hogy a modern művészeti megnyilvánulás a modern szükségletek okszerű következménye. E fontos feladat megoldása az építészet művészetének népszerüsítése tehát a jövő részére marad fenn. Hathatós segédeszköze lehet ennek a kiállítás, de annak rendezését a szükségletnek megfelelően egészen más alapokra kell fektetni. Ha azt akarjuk, hogy a nagyközönség is megértse törekvéseinket, mint azt a wieni kiállításon is óhajtották, legalább a napiplapoknak a közönségre gyakorolt buzdító cikkei erre vallanak, úgy kiállítást csakis a társművészetek bevonásával rendezhetünk. A kiállítás olyan legyen, hogy a nagyközönség szemmelláthatóan vezettessék a művészet megértésére. Épületrészek nagy arányú plasztikus modelljei és kellemes interieurök között, hol a társművészetek alkotásai élénkitenék a környezetet, az építészet ábrázolásai sem tévesztenék el hatásukat. Bevonandó volna e propaganda terjesztésére az irodalom is, a kiállításon tartott előadások és ismertető séták hathatós elősegítői volnának a közönség művészi nevelésének.

A wieni kiállításon e szempontok érvényre nem juthattak, de a szakemberek, kik a világ minden tájékáról adtak itt egymásnak találkozót, azzal a hasznos tanulsággal távozhattak, melyet a közvetlen szemlélés képes csak előidézni.

LONDONI LEVÉL

AZ EARL'S COURT-I MAGYAR KIÁLLÍTÁS ÉS EGYEBEK — IRTA BÁLINT ZOLTÁN

TTHON kevesen tudják, hogy Londonban most magyar kiállítás van, még kevesebben látták — de annál többan szidják. Miért? Legelső sorban és legfőképpen azért, mert nálunk mindent és mindig szidnak; mert kritizálni jóval könnyebb mint alkotni (Wilde ugyan ennek ellenkezőjét állítja, de alig hiszem, hogy a nálunk dívó kritikával szemben is fentartaná paradox állítását!); és végre mert aki szid, az mindig abban a tetszetős illusióban leledzik, hogy ő különben tudta volna megcsinálni. Hogyan állapitsam meg a londoni magyar kiállítás igazságos értékét? Az a kiállítás nem olyan rossz, mint sokan mondják (csaknem kivétel nélkül olyanok, akik nem látták) és nem olyan jó, amint azt túlvérmes emberek hinni akarták. Az a kiállítás helyéhez, költségeihez és a ráforditott időhöz képest elég becsületes, nem aratunk vele nagy dicsőséget, nagy gazdasági

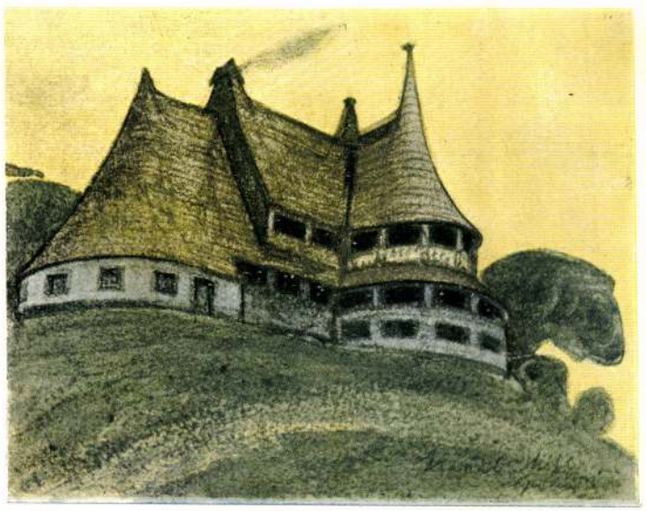

Vázlat
Kaszab Miklós
rajza

mérleget. A német kiállítás ép úgy, mint a többi államé, nem teljes, többek közt feltünő, hogy Messel, Fischer, Grenander és Gessner egyáltalán nem állítottak ki.

Az angolok javarészt fotográfiákkal és néhány aquarellel szerepelnek. Kiállításuk egy kis termet tölt be. Amit küldtek, mind komoly kiváló munka, de nem elégit ki, mert Angliától, a modern építészet bölcsőjétől vártuk volna a legfrissebb alkotásokat.

Mellettük az oroszok frappáns ellentétül, csupa iparkodás, csupa keresés, mely természetesen sokkal kedvesebb az angolok megállapodottságánál. Egyet azonban meg kell említenünk tudniillik, hogy a mieink e kiállítást az oroszok javára kissé elfogultan ítélik meg. A kiállítás tagadhatatlanul szép és elsőrangú munkákból áll, főleg néhány templomfelvétel és gróf Komarowsky gyönyörű népies kályhafelvételei, de az e nyomokon készült tervezetek korántsem tükröztetik vissza azt a keresetlen naivságot, mely azokat a műemlékeket jellemzi, melyek tanulmányozása folytán eredtek. A rajzok közt néhány bámulatosan művészi, sőt néhány tervezet is olyan, hogy mintegy új fejlődési perspektivát jelöl ki. Az oroszok kiállítása úgy rendezésénél, mint anyagánál fogva is a legteljesebb elismerést vivta ki és osztatlan lelkesedést keltett. A kis termet javarészt népies műtárgyakkal díszitették, faragott bútorok, melyek erősen emlékeztetnek a mi népies munkáinkra, fából faragott ládikák, csuprok és virágtartók, csodás misztikus hatású himzések függönyök és asztalterítőkön, egy öreg könyvszekrény, asztal és egy szép majolika kép egy rögtönzött oltár előtt képezik a hangulatos környezetet. Ezekkel javarészt alkalmunk lesz megismerkedni, amennyiben műbarátaink azokat megvásárolták, úgy hogy a legszebb darabok hozzánk kerülnek. (E gyüjteményt különben lapunkban be fogjuk mutatni.) Az orosz kiállítás művészei két irányban dolgoznak, az úgynevezett klasszikus és a népies irányban; mindkét irány kiválót termel és mindkét iránynak számos ifju művészember a mivelője. Nekünk tagadhatatlanul a népies irány mivelői a szimpatikusabbak, kik közül néhány valóban elsőrangú művész szerepel a kiállításon. Az orosz művészet különben a fejlődés igen magas fokán áll és ezenfelül is igen nagy még a fejlődő képessége. Mindezekről világos tanuságot tesznek a kiállításon szereplő gyönyörű publikációk, melyek közül különösen a „Toison d'or" cimü francia nyelven is megjelenő folyóirat előkelőségre versenyez az angol és német kiadványokkal.

A Hét I. 1908. 42.

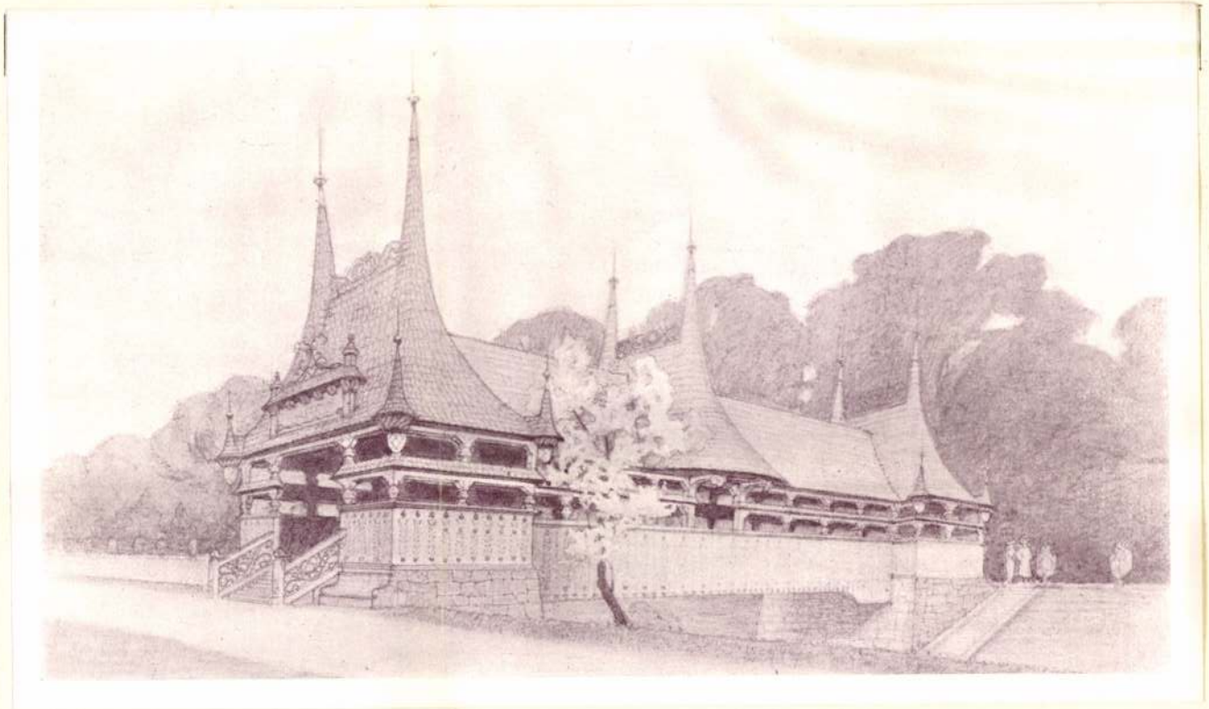

PARKBAN ÁLLÓ FAHÍD

KASZAB MIKLÓS RAJZA

Kasrab Miklós

Egy kanyarodással a mulatságok városa integet felénk sokféle színeivel; céllövőbódé, hullámvasút és egyéb általánosan ismert népmulatságok csarnokaival, többé-kevésbbé jól megoldott művészi külsővel.

Az élvezetnek szánt ezen épületek között elszórtan a komolyabb elemet képviseli egynehány, hol egy modern vasuti őrház teljes berendezéssel együtt kapja el figyelmünket, hol egy japán teaházra bukkanunk, sőt egy eredetiségében érdekes, teljesen szétszedhető és részeiben elszállítható nyárilaképületet is találunk.

Nem volna teljes a münchení kép, ha az óriás sörcsarnok hiányzanék belőle. Nem is hiányzik, sőt hatalmas dongacsarnoka már messziről dominálja a szemhatárt. Ez már a typikus kiállítási épitmény az ideiglenesség látható jellegével, tisztán fából, a fehérkék mázolás és a füzéres-koszorús diszités elemeivel úgyszólván felcifrázva. Szerkezete is érdekes: a csarnok hossza 55—60 m, dongájának fesztávolsága cca 35 m, hét-hét méter távolságban puhafa-deszkából ácsolt rácsos tartók képezik bordázatát, amelyre a dongaintradoss van fektetve és belső héjazatát hornyolt deszkázat képezi.

Áttérve a kiállítás belső tartalmára, itt a sokféleségben, megállapított rendszert veszünk észre. Elsősorban városi kiállítás lévén, felölel mindent, ami egy város kereskedelmére, épitkezési modorára, iparára, művészetére, intézményeire jellemző. És a kiállított anyagra nézve megállapitható, hogy a tökéletesség szempontjából ha nem is kész, de igy is befejezett ez a kiállítás, mert nem volt kész még június végén egy hónappal a megnyitása után, e tekintetben nem tévén kivételt a többi kiállítás között, melyek legtöbbje akkorra készül el, mikor már bezárják.

Egy séta a kiállításon jobban tájékoztatja az idegent arról, hogy mi minden van ebben a csodavárosban, mintha hónapokat töltene Münchenben. Az egyes kiállítási szobák: a csarnokok területének deszkafalak által osztott, felülvilágitott belterei, tehát ebben a régi bevált kiképzési modorban épültek ezek a bájos fülkék és itt a padló, a falborítás, a falkárpit, a gipszdiszités mind harmonikusan illeszkedik a kiállított tárgyak természetéhez.

Nem lehet célja e rövid tanulmánynak minden szobát leirni. Szoritkozzunk egynehányra.

A képcsarnok sárga selyem falkárpit, fekete fénytelen faburkolat, fehér gipszdiszités a mennyezet felülvilágító kerete, a padló posztóáthuzattal ellátva.

Régiségek terme, barnára pácolt falburkolat zöldes kárpitmezőket keretez, a mennyezetet fakonzolok támasztják. A padló ú. n. fakeramit mintás anyaga. Egymást váltják fel a legizletesebb úri-, öltöző-, háló- és lakószobák, márványos csarnokok, főúri lakberendezések.

A kiállitók közül vezérhelyet foglal el a „Werkstätten für Handwerkskunst" műipari társulat, mely szakavatott művészek vezetése mellett és tervezése szerint a nemes anyagok felhasználásával egyszerű stilusú formákban mondhatnám irányitó hatással van München lakberendezéssel foglalkozó iparágaira. Hasonló nevű és nem kisebb jelentőségű műhely a „Vereinigte Werkstätten für Kunst im Handwerk" is, melynek élén oly jelentékeny művészi munkaerők vannak, mint A. Krüger és Bruno Paul.

Rendkivül bájos előbbinek egy zeneszobája, mely diófában elhelyezett elefántcsontintarsiaival oly találón illeszkedik egy zenének szentelt helyiség gyöngéd hangulatába.

Gabriel v. Seidl tanár tervei szerint készült O. Fritzsche bútorgyárában egy modern német formákat mutató fehér szoba. Pompás hatású egy fejedelmi fogadó- és egy dolgozószoba M. Ballin gyárából. Eredeti fonott bútorokat gyárt kitünő vékonyszálú nádanyagból Mosler Julius gyára, hasonlóan elsőrangú munkákat látni a Fochler, Beissbarth & Hoffmann, Hallhuber, Pössenbacher, Witt és más cégektől.

Kasiab

K. 2. *Miklós*, építész és festő, * Budapest 1882 ápr. 6. A bpesti Józsefműegyetemen tanult, azután Párizsban, Londonban és Münchenben működött. Budapesten több bérpalotát épített. 1920. New Yorkban telepedett le. 1903. Baromfiudvar c. olajfestményét állította ki a Nemz. Szalónban.

E. G. I. 533 l

Mária Terézia:

Allegoria.

Az oszlopokon nyugv (díszes
segélyével tartja a pálmá
Tereziát jobbra ~~fordulva~~ néz
az ágyura terdelő
~~egy~~ (Amorette hadi jel
nak egyike: az, ki a g
néz, s másika a neki
Apollo ül s a királyné
van. Felirata
alól balra: „I. I. S
középütt: „S.
s jobbra: „M.

Réczkara, méretei a von
Methette: Tyroff M
Ltha 8010

MOZAIK

...ient mellett a Valsugana-völgyben, 520 méter tenger... fölötti magasságban fekszik az évszázadok óta ismert ...évtizedek óta világhirű arzén vasfürdő, a gyönyörű *...evico* és a közvetlen közelben *Vetriolo*. Levico régi gyógyintézetei mind újjá építtettek 1900-ban. Nemcsak mint klimatikus gyógyhely elsőrangú, hanem igen nagy hatású gyógyvizei is világhirűek. Bármily érdeklődésre az igazgatóság Levico-Vetriolóból kimerítő tájékoztatót küld.

*

Az ujabban föltalált és ismert kozmetikai szerek között ma már a legkedveltebb a «*Savolite*» cseppfolyós szappantartó készülék és a hozzávaló «*Savol*» különféle illatú cseppfolyós toilette-szappan. A Savolite esetenként csak annyit fogyaszt a Savol folyékony szappanból, mint a mennyi egy mosdáshoz szükséges. Ez egyben kitünő fertőtlenítőszer. Kapható a vezérképviseletnél: Dávid Ede Budapest, VII., Peterdy-utcza 38. szám.

*

A közeledő tavaszi szezon alkalmából már aktuális a kertek gondozásáról és rendezéséről irni. Hazánknak egyik legrégibb és legelőkelőbb kertészeti telepe a *Faragó* Béla cs. és kir. udv. szállító czégé Zalaegerszegen. A czég a legszebb díszfák, a legfinomabb gyümölcsfák és rózsák igen nagy választékával rendelkezik. Az érdeklődőknek nagyon ajánljuk, hogy a czég gyönyörű és kimerítő árjegyzékét hozassák meg, melyet a czég bárkinek készséggel megküld.

*

Az udvari és főúri körökben már régóta ismert *Czartoryski* Zsigmond kozmetikai rendelője (Budapest, IV., Váczi-utcza 12.) Már hosszabb ideig volt vendége több főherczegi udvarnak és megbizásait mindig a legnagyobb megelégedésre végezte. A váczi-utczai rendelőjét is állandóan a főrangú világ látogatja s igen nagy elismeréssel nyilatkoznak kiváló szakértelméről.

PAPAGÁLYOK,

egyéb tengerentúli madarak, valamint a legnemesebb valódi harzi

:: KANÁRIMADARAK ::

fajbaromfiak és díszfáczánok beszerezhetők

Árjegyzék kivánatra küldetik! Neumayr Pálnál, Zalaegerszegen.

Ujdonság!

SAVOLITE

higiénikus folyékonyszappan-tartókészülék.

Olcsó! Egyszerű!

:: Czélszerű! ::

A készülék automatikus pedállal is kapható.

A «**SAVOLITE**» nélkülözhetetlen szállodákban, kávéházakban, vendéglőkben, szanatoriumokban, kórházakban, középületekben, iskolákban, gőzhajókon, **irodákban,** gyárakban, valamint a háztartásban.

A «**SAVOLITE**» különösen ajánlható **orvosoknak,** minthogy a **SAVOL** antiszeptikus anyagokkal keverhető, mely antiszeptikus anyagok sokkal jobban kifejlődhetnek és hathatnak folyékony keverékben, mint kompakt szappandarabokban.

A «**SAVOLITE**» esetenként **nem fogyaszt többet** a **SAVOL** folyékony szappanból, mint a mennyi **egy mosdáshoz** szükséges.

A «**SAVOLITE**» mindig kifogástalanul működik.

A «**SAVOLITE**» nem csepeg soha.

A «**SAVOLITE**» nem tartalmaz oly anyagot, mely a benne levő folyadékban oldódnék, vagy azt bármiképen befolyásolhatná. Ennek folytán

A «**SAVOLITE**» a legegyszerűbb és a legjobb folyékony szappantartó.

A «**SAVOLITE**»-hoz csakis az általunk e czélra preparált folyékony szappan, a **„SAVOL“** alkalmazható.

A «**SAVOL**» kitünő **fertőtlenítő** szer, a mennyiben helyettesíti a darabszappant, mely utóbbinak használata (különösen nyilvános helyeken) gyakran vezethet ragályos betegségek szerzésére.

A «**SAVOL**» sokkal gazdaságosabb, mint a darabszappan, minthogy igen lassan fogy s használatánál a szappanpazarlás (mint a darabszappannál, melyet gyakran nedves helyen hagynak) ki van zárva.

A «**SAVOL**» nagyszerűen tisztít.

A «**SAVOL**» rendszeres használata a bőrnek finomságot és fehérséget kölcsönöz.

A «**SAVOL**» a legjobb anyagokból gyártatik és tetszés szerint parfümözhető. **Egy kilogramm SAVOL 1200 mosdáshoz elegendő.**

A függő készülék ára **K 6.50**

A cseppfolyós szappan ára kgként min. szerint **K 2.60—5.80-ig.**

A készülék pedállal ellátva is kapható. A pedál ára 4 kor.

Az álló készülék ára **K 8.50**

Vezérképviselet DÁVID EDE Budapest, VII., Peterdy-utcza 38. sz.

Képviselők kerestetnek. — Kivánatra vételkötelezettség nélkül bemutatjuk.

Díszfák!

Gyümölcsfák!

Rózsák!

legnemesebb fajokban.

Faragó Béla

császári és királyi udvari szállító.

magyar magpergetőgyára és erdészeti csemetetelepei.

Árjegyzék kivánatra megküldetik. **Zalaegerszeg.**

■ Élővirágcsarnok ■

Seyderhelm Bruno utóda ■ ■ Budapest IV., Váczi-utcza 7.

Telefon 10—70.

Menyasszonyi csokrok.

MONASZTERLY és KUZMIK UTÓDAI

BUDAPEST IV., Szervita-tér 8. sz.

Ő cs. k. fensége Clotild főherczegnő udvari szállítói.

Ő k. fensége Kóburg Luiza főherczegnő udv. szállítói.

Lapp Henrik-féle Mélyfurások, Bányatelepek és Mélyművek Magyar R.-T.

Mélyfurások Kútfurások

BUDAPEST

Iroda: V., Báthory-utcza 3. szám. Telefon 114—16.

Gyár: X., Kőbányai-út 45. szám. Telefon 152—72.

Gyémánt furás. Véső furás.

Mélyfurások kivitele. Szén, ércz, kősó, kálisó furások. Sósvíz, földolaj, földgáz, szénsav, ásványvíz és mindennemü kútfurások.

Még a legmélyebb furásnál is a legmesszebbmenő jótállást vállalunk. Eddig 800 mélyfurás készült 1512 m. mélységre a Lapp-féle szabadalom szerint. Legjobb hirű ilynemü vállalat.

Dr. GUGGENBERG GYÓGYINTÉZET

Összes vízgyógymódok. Étkezési és terrein kura. Massage. Villany gyógymód. Gyógytorna. Légfürdők a seeburgi erdő közepén. Szénsavfürdők. Tejeldék. Kefir intézet saját parkjaiban. Nagy terjedelmü gyümölcsös, veteményes és saját alpesi tehenészet. Kitünő orvosok. Megkeresések intézendők **Dr. Guggenberg Ottóhoz** Prospektust küld az igazgatóság.

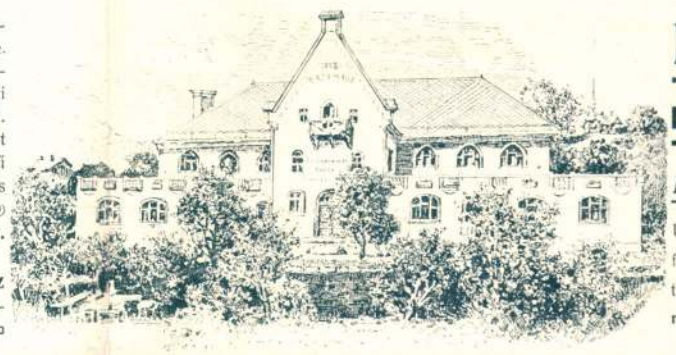

BRIXEN

Déltirol

Egész éven át nyitva!

Ujonnan megnyilt mintafürdőtelepek. A magyar arisztokráczia által látogatott **elsőrangú klimatikus gyógyhely.**

KRÓNIKA

(Irodalom.)

Fogazzaro Antonio: Kis emberek régi világa czimű regénye jelent meg a Franklin-Társulat kiadásában. Nagy irói erényei, melyek Fogazzarót Olaszország legelső, világszerte meghallgatott irói közé emelték, kevés művében nyilvánulnak olyan megragadó módon, mint ebben a regényben. Kitünő művészi fogással, nagy események széles hátterébe állítja bele apró epizód-embereinek életét, hogy annál elevenebben érezhető legyen egyrészt a nagy eseményeknek belejátszása minden egyes ember életébe, másrészt pedig ezeknek a szük körben lefolyó életeknek minden mélysége. A főtéma pedig, egy fiatal házaspár belső összeforradásának, az élet viszontagságainak és a sors csapásainak súlya alatti egybeolvadásának rajza hatalmas irói erővel van megoldva. A mellékalakokban pedig az olasz élet pompás, gazdag tipus sorozatát adja, — valamennyien mintha megelevenedve kilépnének a keretből és élőszóval fordulnának az olvasóhoz. A fordítás, *Bezerédj* István műve, vissza tudja adni az eredeti stíljének szépségeit.

Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadásában jelentek meg *Endrődi Sándor anakreoni dalai.* Csokonai óta *Endrődi* Sándor az első költőnk, aki egyes kisérleteknél tovább is menő szeretettel műveli az anakreoni dal kedves, könnyed, vidám és fesztelen formáját. Az ő férfias, derült, az élet harczaiban, keserüségeiben megedződött költői egyéniségéhez kitünően illik az anakreoni dal, teljes művészettel érvényesül benne melancholikus humora, férfias, nemes életöröme, játszi nyájas hangja. Érett, a kifejezés eszközei felett teljesen uralkodó művészete érzik meg azon az egyszerüségen és közvetlenségen, a mellyel e dalokban szól, semmi nagyzás, semmi nagyképüség vagy dagály. Költői irodalmunk legszebb termékei közül való e könyv, mely nagyon csinos kiállításban, a költő finom kivitelü arczképével, *Mühlbeck* Károly fejrajzaival és vignettáival diszítve jelent meg.

Warrenne mestersége. Bernard *Shaw* elmés és éles szatirájú darabja, melyet mostanában adtak a Magyar Szinházban, megjelent a Fővárosi Szinházak műsorában is. Shaw darabjai sokkal nagyobb sikert szoktak aratni az olvasó közönségben, mint a szinházi nézők között, mert kiválóságuk a stilusnak, a dialogusnak s a jellemzésnek oly finomságaiban van, a melyek a szinpad túlságosan éles világításában elhomályosulnak. S különösen áll ez a «Warrenné mesterségé»-re, a mely egy kényes, erősen élére állított témát előkelő művészettel, az élet ellentéteinek fölényes megoldásával dolgoz fel, olyan elevenen, erőteljes stilusban, a milyet kevés más modern drámában találunk. A négy felvonásos darabot a magyar stilus kiváló művésze, *Cholnoky* Viktor fordította. A *Fővárosi Szinházak Műsora* e darabbal elérte 240-dik számát. A vállalatot a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) czég adja ki; a «Warrenné mesterségé»-nek ára 60 fillér.

Krapotkin P. herczeg egyike az orosz viszonyok legalaposabb ismerőinek és leghivatottabb birálóinak. Robert *Lutz* stuttgarti könyvkiadó egy kis füzetét adja most ki e neves szerzőnek: *A rémuralom Oroszországban* czim alatt. Sujtó vádirata ez az orosz viszonyoknak, mert tisztára okadatolt adatgyüjtemény. Oly adatok tárháza, melyek a birodalmi duma ülésén — részben maga a kormány által — terjesztettek elő. Vádirat ez, de egyben — mint szerző előszavában is mondja — segitség iránti esdeklés a világ összes hatalmasaihoz, hogy e szerencsétlen, elnyomott népen könyörüljenek. Nem lesz olvasója e könyvnek, ki azt nagy lelki meghatottság nélkül tenné ki kezéből.

(Művészet.)

Az Erzsébet-emlék. Régen, sok-sok esztendővel ezelőtt ott sétált valahol a Nagyasszony, a magyarok Nagyasszonya, a várkert régi fái között. Azután, hét törrel, hétszeres fájdalommal a szivében járta a világot, kereste a magányt, a lombok mélyét, a halk szót, a finom és megértő környezetet. A mikor arról van szó, hogy márvány és ércz tegye felejthetetlenné alakját, mikor magyar művészektől kérjük, emeljenek emléket a mártir-királynő számára, nem is gondolhatunk egyébre, mint a formák nyugalmas, csöndes harmóniájára, elmerülésére, bensőséggel teljes műre. Erzsébet királynő szobrát nem lehet más kép elképzelni, mint a vásári zajtól elmenekülten, hozzáférhetően mindenki számára — a királynő nem vette körül magát áthághatatlan korláttal — de a dolgok fölött, menten minden köznapiasságtól. Több mint egy évtized óta lelkesen hordja össze a magyar nemzet kincseit a királynő szobra számára. Egy évtized óta keressük féltő gonddal a helyet is, a hová a márványt elhelyezzük s az idő azt bizonyította, hogy nem volt hiába a remegő óvatosság. Most dőlt el a szobor elhelyezésére hirdetett épitészeti pályázat. Az idő teljesen megérlelte a kérdést, a pályázat szerencsés volt. Az első és a második dijat nyert tervek alapján most már tudjuk, hová kell tenni az emlékművet, melyik az egyetlen hely, a hol elvonultan és mégis minden szeretettel közeledő számára nyitva, szépségeit kitárva emelkedhet a mű. A pályázat föltételei szerint a várhegylejtő művészi kiképzése volt az épitészek föladata és ennek keretében a szobormű elhelyezése.

A nehéz, kettős föladatot *Kaszab* Miklós és *Vermes* József terve oldotta meg a leghatalmasabb művészi lendülettel, az a terv, a mely a második dijat nyerte s a melynek képét ez alkalommal közli a *Szalon Ujság.* A nagy, artisztikus alkotások kivételes, köznapin felülemelő hangulata ömlik el ezen a művön. A hogyan a lánczhidon átjövünk Budára, szemben találjuk legmonumentálisabb részletét, az alagút mögött emelkedő lépcsőzetet — az Achilleonra emlékeztet ez a lépcsőzet — és a várfokán nyugalmas, fensőbbséggel teli épitményt. A várlejtő maga szabadon marad, eredeti, természetes szépségében, út vezet keresztül rajta az emlékműhez s az úton finom kis pergolák, mintha a Kálvária állomásait jeleznék. A vár északi szélén, a dísztér mellett van megállapítva az emlékmű helye. Most a katonai épitészeti igazgatóság régi épülete van itt. A két talentumos, fiatal épitész ünnepi hangulatot keltő, finoman átérzett architekturájú, nyitott körtemplomot tervez ide. Oszlopain belül cziprusok, sötét lombú fák s közülük kivillan fehér márvány. A szobrász do. telenül megkönnyitették ezzel a gondolattal. Megvan a hely, meg méltósággal teljes, pompás, királyi a melyen belül azután módja va intimebb plasztikának elmondani azt sok finom emlékezést, a melylyel mi a Nagyasszony halhatatlan alakjához hozzá vagyunk kötve.

E pályázat hatalmas lépéssel vitte előre az Erzsébet-emlékmű megoldásának régóta húzódó ügyét. Régóta húzódik ez az ügy, de nem kell sajnálni az időt. Nem telt el haszontalanul. Kialakult a helyes megoldás. Már tudjuk, mit kell várnunk, tudjuk, mit kell cselekednünk. Most már nem fog sötétben botorkálni a szobrász, a ki oly boldog és szerencsés lesz, hogy a Nagyasszony alakját megörökítheti. És nem kell félnünk attól, hogy hangulat nélkül való, merev, hideg kőre vésik reá Erzsébet felejthetetlen nevét. *(Zarándoklat.)*

A magyar szent korona ünnepe Rómában. Mint értesülünk, nagyban folynak az előkészületek és előjegyzések arra a széles arányú nemzeti zarándoklatra, melyet az Orsz. Kath. Szövetség elnöksége gróf Széchenyi Miklós győri püspök vezetése mellett Radnai Farkas, Balás Lajos, gróf Zichy Gyula, Boromissza Tibor és Fischer-Colbrie Ágost püspökök részvételével folyó évi április 11—22-re Rómában tervez. Mint ismeretes, akkor fogják leleplezni azt a kiváló becsü, márvány domborműemléket, melyet a római magyar művészeti ház megbizása alapján *Dankó* szobrászművész készített a magyar szent koronát adó II. Szilveszter pápa emlékének. Mind a Vatikánban, mind pedig a nagykövetségen az előkészületek már élénken folynak az igen impozánsnak igérkező ünnepségre, a rendezőséghez pedig már eddig is számosan küldték be jelentkezésüket a nemzeti zarándoklatban való részvételre, melynek részletes tervrajzát és a római ünnepségek programmját minden érdeklődőnek készségesen megküldi az Orsz. Kath. Szövetség. (IV., Ferenczieк-tere 7.)

(Szerkesztői üzenetek.)

.....y grófnő. Kozmetikai ügyekben ajánljuk dr. *Weyner* Emil orvost, a ki Budapesten, IV., Váczi-utcza 4. szám alatti rendelőjében fogad kedd, csütörtök és pénteken.

Kiadótulajdonos: *Dr. Nemes Alfréd.*
Segédszerkesztő: *Konda Sándor.*
Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

Magyar díszruhák készülnek legfényesebb kivitelben
rendkivül előnyös áron magyar diszruhakészítőnél
FÁI GÉZA
IV., Szervita-tér 5. szám, I. em. Telefon 173—14.

A **Bór-** és **Lithion-**tartalmú
gyógyforrás
Salvator
kitünő sikerrel használtatik
vesebajoknál, a **húgyhólyag bántalmainál** és **köszvénynél,** a **czukorbetegségnél,** az **emésztési** és **lélegzési szervek hurutjainál.**
Húgyhajtó hatású!
Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen tiszta!
Budapest főraktár Édeskuty L. urnál.

VILLA PUNTA
LUSSINGRANDE.

Elsőrangú ház, közvetlenül a tenger partján. Tengeri fürdő a szabadban és meleg tengeri zárt fürdő a remek parkban.

PÁSZTORY
CS. ÉS KIR. UDVARI VIRÁGSZÁLLITÓ
BUDAPEST
VIII., RÁKÓCZI-UT 3. SZ. (RÉGI) NEMZETI SZINHÁZ
BUDAPEST SZÉKESFŐV. ELSŐ VIRÁGKÖTÉSZETE
KÉPES ÁRJEGYZÉKE DIJTALAN

TAMÁSSY PARK-SZANATÓRIUMA
DUNAHARASZTIBAN PESTMEGYE.
Elsőrangú gyógyintézet alkoholisták, morfinisták és idegbetegek részére. Nap- és légfürdők. Dr. Lahmann szerinti diätetikus konyha. Télen-nyáron nyitva.
:: Telefon: Budapest környék Dunaharaszti 3. ::
PROSPEKTUST KIVÁNATRA KÜLD AZ IGAZGATÓSÁG.

Szalon Vysag 1910. 4. sz.

Kaszab Miklós, Vermes József

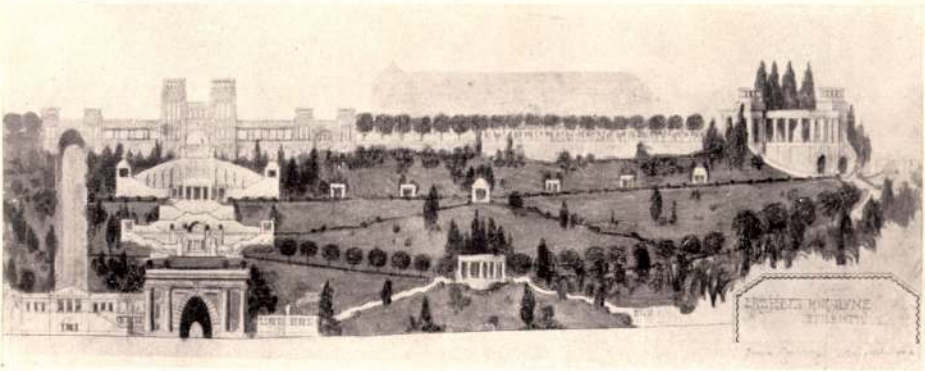

Erzsébet királyné emlékműve. Vermes és Kaszab 5000 koronás díjjal kitüntetett pályaműve.

Igló. Vigadó szálloda. Mode
Tulajdonos: **Breihard La**

*

Innsbruck. Hotel zur Sonn
mes szobák. Villamos vilá
Mérsékelt árak.

*

Innsbruck. Hotel Maria T
Ujonnan megnyitva. 100 s
kerttel. Billiárd-termek. G
ben és villanyvilágitás. Els

*

Jajce (Bosznia) **Pliva-Hotel**
donos **Tóth János,** azelő
bérlője.

Kaszab Miklós

épitész

cód
2

Magyar Vilmos:

A Nemzeti Szinház
tervpályázata. V. körl.

Épitő Ipar. 1913. 8. n.

nepekkel.

díjat nem
nyert

Kaszab Miklós

építész

Fay Béla részére

Csaba utca 3 emeletes

ház

Építő Ipar. 1912. 42. l.

(Magánépítési enge-

dények.)

Kaszab Miklós
építész

cród
2

Építő Ipar. 1913. 147. l.
(Az új Nemzeti Szinház
bíráló bizottságának
bírálati jegyzőkönyvel.)

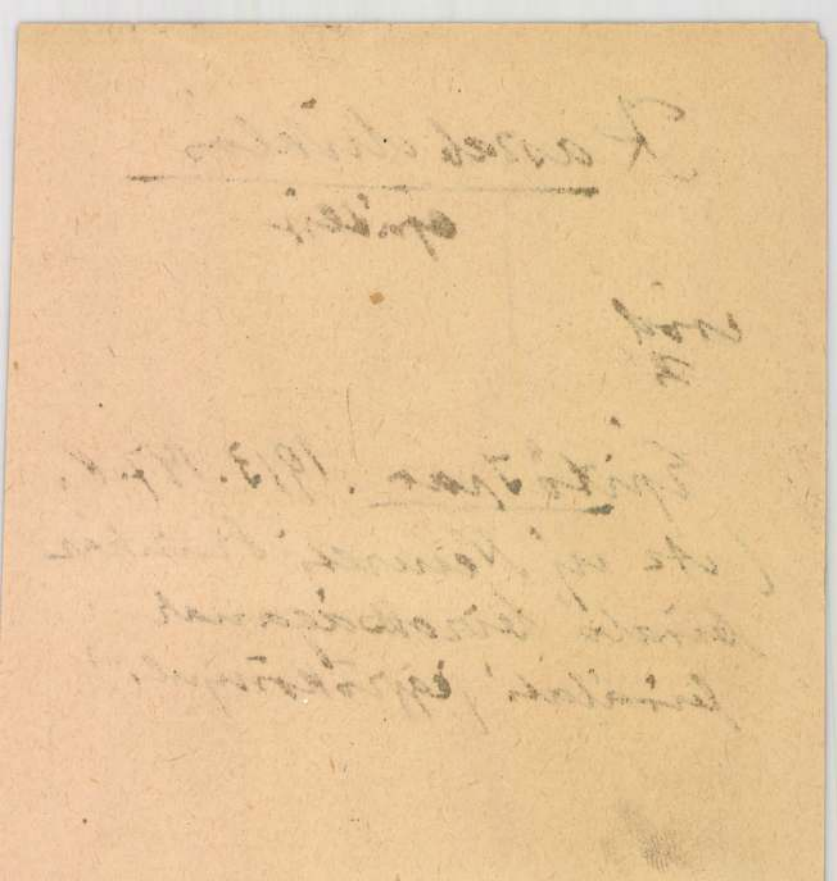

RTÉNETE

ájára vonatkozó írott **kút**-
ok mennyisége is csekély.
zólván teljes kibányászása
beli feltárás eredményeként
széljenek az írott kútfők
lalásakor tehát könnyen a
nk. A következőkben meg-
rendelkezésre álló adatok

Kaszab Miklós

épitesz

l.

Janszky 1929

43. l.

KIR. MAGY. EGYETEMI NYOMDA

Szállítottunk Mue

a mai napon:

H/32357 M

Mönyvhúl

Budapest, 1936 VIII 4 hó

Kaszab Miklós

Épitész

l.

Liber Bp szobrai

411. l.

428. l. 7 H Kaszab Károly-

nak írva

11½ A					
36 1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	9.–
1.80	1.80	1.80		3.60	9.–
			B		

Kaszab Miklós

Thieme Becker

XIX. 589. l.

Chykas

Kaszab Miklós

épitész

wód

Kár Erzsébet

9. l.

Kaszab Miklós

építész

lásd

Lex Magy Társ

278. b. l.

Kaszab Miklós

róg

Jánformtöreko

43. l.

KASZAB MIKLÓS építész

Erdei 1991 53.

ırskej činnosti
ádal svoju ne-
edol, žeby bol
j akademickej
ıal, bolo treba
po získaní zá-
krajania z Ba-
felden[31] v tom
slucháčov tejto
enachádzame.[32]
ulty, resp. me-
och pražských
slucháčom ale
taršom článku
ký mestský no-
z. Otázka Lieb-
ná, rozhodne si
ičná pozornosť,
ré navštevovali
).
o jeho knižnici.
ho a právneho
ejepisným i me-
bola i šachová

KASZAB Miklós építész

Benes Imrével együtt épitette a Rómer F. u. 34.sz. lakóházat. (Bp.II.)

1911

GERLE János - KOVÁCS Attila - MAKOVECZ Imre: A századforduló magyar építészete. Bp. : Szépirodalmi, 1990 **36.p.**

MDK

Kaszab Miklós épitész

Magánépitési engedélyek. Épitő Ipar 19-
jan. 2. lo l.

MK

Kaszab Miklós

Magy. Építőművészek Szöv. közgyülése.

Vállalkozók Közl. 23.sz. 1908. jun. 3. 4 l.

MDK

393. Haszab Miklós, ép.

Szül.: 1882 Rákoskeresztur, Okl. kelte: 1904 sz.: 3195

A m.kir. József Müegyetemen oklevelet, absolutoriumot vagy oklevélhonositást nyert épitészek névjegyzéke 1873-1928-ig.

MP-IP - MP-MÜV. 1931. márc. 1. 41.1.

KASZAB Miklós építész (1882-IV.6. - ?)

GERLE János - KOVÁCS Attila - MAKOVECZ Imre: A századforduló magyar építészete. Bp. : Szépirodalmi, 1990 78.p. ill.

MDK

Kaszab Miklós

Pályatervet küldött be az Erzsébet Királyné emlékmű tervpályázatára.

Magyar Építőművészet, 1910. 10.sz. 28.lap

Kaszab Miklós MDK

Távlati kép. A Nemzeti Szinház tervpályázatához, rajz

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Kaszab Miklós MDK

építész

Lelkes és tehetséges követője Lechner Ödönnek. Néhány lakóépületen kivül jelentősebb alkotása nincs. Néhány tervpályázaton szerepel, majd kivándorol Amerikába.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961. 132.l.

MDK

Kaszab Miklós

Turistaház. A Mész Wellisch-pályázatán II.díjat nyert mű.Kaszab Miklós tervrajza. Repr.

Művészet,1904. 185.l.

MDK

Kaszab Miklós, építész

Magánépitési eng. Bp. Vállalkozók Közlönye,
1909, dec. 29. 4.1.

Kaszab Miklós

A Lap felsorolja azokat a müvészeket, akik az Erzsébet emlékmüre meghirdetett pályázatra beküldték pályamüveiket, s közli a dijnyertes alkotásokat, valamint azok nevét is, akik dijakat nem nyertek:
Bálint és Jámbor müve I. dijat nyert.

Ray Rezső, Lux Kálmán és Dr. Éber László nyerte a II. dijat.

Vermes József és Kaszab Miklós, valamint Tőry Emil és Pogány Móric munkája -a lap szerint- nem kapot dijat. Repr.-ók.

ÉLET, Bp. 1910. febr 20. II. évf. 8. sz. 270-271. lap.

Kazab Miklós

Művészet 1904. 185, 187, 350
– 1910. 84, 121.
– 1911. 390

Frecskay S.: Erdő siele 18(8
2653(731).

Kaszab Miklós

1903. téli

Kiáll. Nemzeti Szinházban

Baromfiudvar, Olajf.

160 Ev.

Francia pásztorfestészet III. 49

Kasrab Miklós

Műcsarnok
1914. tav. kiáll. 542

Szent Miklós szobra a XV. sz.-ból Rudnón

VI. 11.

Kaszab Miklós

ep., Bosn

Lud

M. Pályázatok

1904/5. 7 r.

28-29 l.

..... nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

élyezem:

..... vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Vermes József és Kaszab
Miklós

Cród

88.

Épitő Ipar. 1910. 87. l.
(Erzsébet királyné
emléke, Képpel)

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 ..... év

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ..... , 191 .....

.....

tanu.

.....

tanu.

Kaszab Miklós

Mód

Épitő Ipar 1911.

22. l. (Erzsébet

Királyné emléke.

Nepekkel)

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

lyezem:

agy helyettesének
rása.

— Endrényi Imre, Szeged.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA
Kaszál József
1979 FEB 21
Kóth

1021

KLAPJA — 1979. február 21., szerda

A téma félreállítása

Fiatal képzőművészek bemutatkozása Tatán

Csöndes, méreteiben szerény kiállítás látható Tatán, a Fegyveres Erők Klubjában. Tizenkét festmény a falakon és a hat vasból készített térplasztika a posztamenseken. Három, a pályán még csak az első lépéseket megtevő tatai, fiatal: *Kaszál József, Kóthai Péter* és *Neuberger István* művészi elképzelése, szakmai felkészültsége, „világlátása" vár megértésre, megítélésre.

A kiállításon végigtekintve a látogató rögtön észreveheti, hogy ez a tárlat nem tekinthető a szakköri munkát illusztrálandó bemutatkozásnak, hiszen a kiállításnak koncepciója, határozott alaphangja, programja van. A kiállítók műveikkel egy új, korszerű művészi szemlélet mellett törnek lándzsát. Alkotásaik a kor adta, determinálta hangon és stílusban fogalmazzák meg újszerű (vagy már nagyon régi?) művészi tartalmaikat, üzeneteiket.

Miben áll ez a korszerűség? *Kóthay Péter* térplasztikáin, hegesztett szobrain például az anyagkezelés merészségében, a megformálás végletekig leegyszerűsítő lényegretörésében már-már szimbólumszerű megjelenítésben *(Bányászemlékmű, Zárkózott, Biztosítás)*. *Kaszál József* egységes alapgondolatú, az analitikus kubizmushoz vonzódó festményein a képépítés újszerű, elsősorban a síkgeometria elemeit felhasználó módszerében *(Bizarr vidék, Térkitöltő éjszaka)*, *Neuberger István* táblaképein a rafinált, a század szinte valamennyi képzőművészeti izmusából merítő, ugyanakkor a régi mesterek precíz alaposságát is ötvöző képkomponálásban, a színforma dinamizmusában. *(Repülés, Filozófia)*. Egyszerűbben fogalmazva, a kiállításon látható művek arról árulkodnak, hogy alkotóik, szakítva a természetelvűség, a figuralitás lassan porosodó elveivel, nagyon helyesen a XX. századi modern vizuális megjelenítés eszköztárát, nyelvrendszerét vették igénybe mondandójuk kifejtésére. Természetesen ezzel a váltással az úgynevezett képi téma (és nem a művészi tartalom) is változásokat kellett, hogy szenvedjen. És valóban a kiállítás tükrözi ezt a váltást, mivel a bemutatott művek címei már jószerével csupán kiindulási pontok lehetnek az alkotások interpretációs folyamatában.

A téma elvesztette jelentőségét, (erre utalnak a címek is pl. *Város lentről és fentről, Nézőpont kérdése, Biztosítás, Domboldal*). Pontosítunk: az irodalmi, az epikus jellegű téma tűnt el ezekből a művekből, mert a „téma" megmaradt. Az alkotások témája maga a mű, vagy ami ugyanaz, a mű lett a téma. E program megvalósításához természetesen segítségre van szükségük, amely — és ez is természetes — ma még erőteljesen rányomja jegyét a fiatalok által létrehozott művekre. Mert ki ne ismerné fel pl. Neuberger István művein a mesterek, *Kerti Károly* és *Gerzson Pál* útmutatásait, Kaszál József festményein a nagy példakép, *Paul Klee* formai inspirációit, Kóthay Péter plasztikáin a XX. századi fémplasztika, majd valamennyi felfedezését, újításait.

E szükségszerű tanulás, eltanulás azonban nem baj, mert a szűken értelmezett egyéniségnél, egyediségnél, sokkal fontosabb az, hogy az alkotó kora nyelvén a mai és a majdani problémákról, emberi gondokról, örömökről szóljon. Ha ma még akadozik, vagy nem teljesen szuverén is

Kaszál József festménye: Nézőpont kérdése

Új termékek a hazai fogyasztóknak

Zökkenőmentesnek mutatkoztak az év első hetei a fővárosi Vegyesipari Szolgáltató Vállalat oroszlányi üzemében. Az üzem megrendelésekkel bőven ellátott, s a folyamatos termeléshez a nyersanyag is rendelkezésre áll. Ebben az évben mintegy 27 millió

A kárpitosmesterséget magas fokon elsajátító asszonyok munka közben

részt vállalnak a szocialista brigádok. *Pap István* vezette „Zalka Máté" szocialista brigád például több ízben megkapta már a Vállalat Kiváló Brigádja kitüntető címet. Ez a kollektíva kitűnő minőségben és takarékosan dolgozik. Szívesen áldozzák szabad idejük egy részét az üzemért és a városért végzett társadalmi munkára.

...gondokkal

a nyelv, vagy nem kellően tisztázott a beszéd tartalma — nem a legnagyobb baj, hiszen igazat kell adnunk *Goethének*, mikor a következőket mondta: „Alapjában véve ostoba kérdés, hogy vajon valaki másból merít-e valamit, vagy másokból, hogy valaki önmaga által működik-e vagy mások által: fő dolog az, hogy nagy akaratunk legyen és jártasságunk és szívósságunk a dolgok véghezviteléhez: semmi más nem számít". Itt erről van szó!

N R.

Nagy Antal utcaiak

hozzá környezetük szépítéséhez, gyarapításához. Az A-jelű épületek lakói — például — 360 fuvar földet terítettek szét a parkosításnál. A legújabb épület, a P-ház lakói szinte még be sem költöztek, de már környezetüket rendbe hozták.

A tanácstagi beszámolón ismét felajánlották segítségüket az emberek. Tudják, hogy közreműködésükre szükség van. Kérik viszont a tanácsot, a rendőrséget, hogy a garázdákat fékezzék meg. Mert visszatérő refrénje volt a találkozónak: gépkocsikkal tolatnak a frissen telepített parkokban, a radiátorokon tisztítják a sáros cipőket, csavargók éjszakai behúzódó helyei a lépcsőházak. Különösebb feladatot az sem jelentene, ha postaládát kaphatna a lakótelep.

Erőteljes, olykor heves vita kísérte a tanácstagi beszámolót. De az emberek szavaiból József Attila gondolatai érződtek: „Érted haragszom..." — a lakótelep jobb sorsáért aggódó gyülekezet választotta meg az új lakóbizottságot. Feladata lesz — sokak között —, a jobb,

Kaszalay Ferenc

Szegedi szücsmester

1836-ban készült rajzkönyvéből szamos rajzot közöl Huszka József alábbi művében. Biztos kézzel rajzolt, igen tetszetős virágkompozíciók, iparművész a javából.

Huszka József:

Magyar ornamentika – Bpest 1898. XXIV, XXV XXVI. sz. kép.

Bunda és subadiszek térvés

ERNST
DROGERIA
BUDAPEST
TELEFON: 685-23.
I., Horthy Miklós út 52.
Bel- és külföldi illatszerek, kozmetikai cikkek, ve
Kötszerek, kefe, fésüáruk és az összes háztartási cikke
FOTO SZAKÜZLE
ERNST

Kaszalay Ferenc

nücsmester Szeged

1836

C. kiváló mester

Huszmagyarn

1. tabla

2. "

7. "

8. "

24. "

25 "

26. "

Kaszalay Ferenc

szegedi szücsm

rząd

Huszturánimo

164. l. 165. l

166. l. 169. l.

Aszpekkel

734.

I

343.

734. Lucas van Uden.

Sz. Antwerpenben 1595-ben. † ugyanott 1672-ben.

Az erdő.

Az erdő tisztásán tehenek legelnek, a melyek közelében kutya szaladgál. Kissé odább a pásztor alszik. Mellette botját és vizes edényét látjuk. A középtérben férfi, asszony és kis leány áll egy csoportban és balról, a fák között az úton, lovas halad vezetőjével.
Az égbolt felhős. Alól jobbra a mester aláírása ez: Lucas v vden.

Vászon, méretei 68 : 92 cm. — Mündler: IX. 12.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1812: VIII. 6. *L. van Uden:* Ein Wald, staffirt mit weidendem Vieh und einem schlafenden Hirten. — 1815: X. 65. *L. van Uden:* Ein Wald, staffirt mit weidendem Vieh und einem schlafenden Hirten. — 1835: II. 10. *B. van Uden:* Wald, Vieh und ein schlafender

Kaszalay Ferenc

Kecskeméti nincs

1836

l.

Magyar Iparművészet

1885/6. I.

245, 248, 249 l.

Jegyzéke

eszére az 1911. évi november hó 21-iki minister-

i lehet utalványozni.

., czím....., rovat.....

3.	4.	5.
tiselőknél a hu- egy éven alúli,	A kiutalvá- nyozandó pénz-	

Kaszál Tibor keresk.segéd MDK

Tanulmányfej, agyag
Fájdalom szobra, márvány

Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ. 1933. máj.
Első tehetségkutató kiáll.

Kaszai Farkas Péter

aés

az egykori baia-marei fatoronyisak

erod

Biró József: Magyar fatornyok. Pásztortúz. 1936. 136. l.

...entartása

...ius 7 ...

...ko

A MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Elnök távollétében:

Dr Éber Sándor

előadó

Kaszai Farkas Péter, MDK

ácsmester

1617
1617-ben járt Kolozsváron, Váradon (ahol "az váradi torony gombját csinálta fel másodmagával"), és Marosujváron.
1618- ban a nagybányai Szt. István templom toronysisak épitési munkálatait vezeti.
A templom 1769-ben leégett, a sisak metszetrajza a torony gombjában helyezett irományok közt reánk maradt.
Az ő munkássága révén terjedt el Nagybánya közvetitésével a Partiumban a négyfiatornyos, árkádos toronytipus .

572-573.o.

Szász Károly: Adatok a nagybányai képirók, kő- és fafaragók történetéhez.
KelemenEml. 566-576.o.

Kaszai Farkas Péter

ács

1619. Nagybánya.

Lásd.

l. Farkas Péter, Kaszai

~~alatt~~.

~~Bal Hel. 4 ábra~~

Farkas Péter

Kaszai alatt

megiva

Kaszaházy Antal

Fessö

1930

l.

Mihály Falucsyhm

46 l.

a. Haját ~~oldalt~~ füleinél előre fé-
vált. Colláréjának ligulája széles.
kettős aranyláncon feszületet
három sorban:

dek.

i-Kigyosi lelkésznek
„hivei"

gyünk, a mennyit lehet.
n az Isten van veled".

ysága 12 c/m.

(mai papiróson)

160/93 № 13.

Kaszaházy Antal
(Lacher)

l.

Mihályifalnegyhm
24.25. l.

Tájkép híddal.

Egy sík erdős vidéke
az áthidalt és esést képező p
élénkíti és a hol két házcsop
parton elterülő mezőn, háron
szarvasmarha tűnik szemün
innen korlát látszik, balról
jobbról pedig, a hol egy ma
nyílású kőhídon férfi halad
rudat visz és öltözete: sa
Az égbolt felhőzött.

Fa, méretei 32·2 : 43·1 c
50000 K. — Néhai gró Pálffy
ber 14-én (1429–908). — Az
sára vonatkozó adatokat lásd
tetett 1913 márczius 16-án (
Kifüggesztésére vonatkoz
ban. 1913 : 59. *Hollandi isko*

Jegyzet. Az e festményre

a) a törzsleltárban (1920-
Landschaft und Heerde. Im sch
rahmen mit Goldstab. Rahmen

b) a leltári kivonatban
H. Rembrandt: Landschaft. Ö
im schwarzen Rahmen mit G
versteigerung. 30 hoch, 41 br

c) a hagyományi jegyzék
brandt Harmensz van Rijn:

d) az átvételi okmányban
Harmensz van Rijn: Tájkép.

Hag. 1912.
Palffy

kép volt; ma azt jelenti «kedvesem». Bizony nem gránát almának, de piros rózsának hivja a szeretőjét. A nemzet egyénisége dalaiban jelentkezik. Szokásait, örömét, búját, ruháját, gondolkozásmódját, kedvencz eszmekörét mind elénk tárják a népdalok. Megtanulhatjuk belőlük, hogy a virágok közt a rózsa, bazsarózsa, tubarózsa

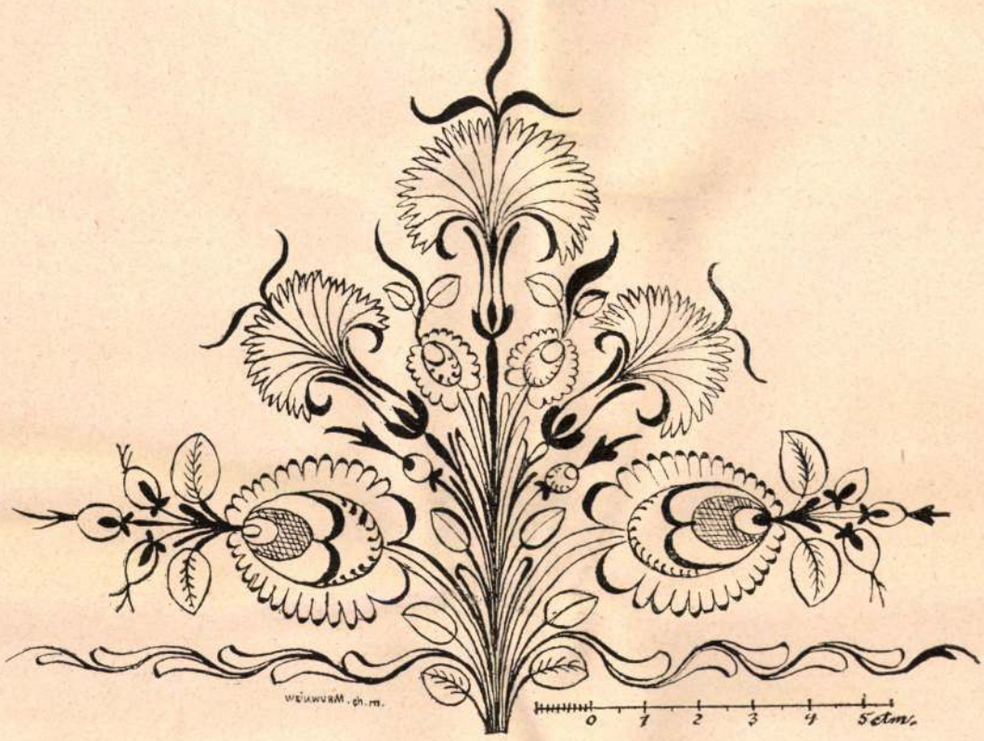

Suba diszitménye Kaszalay Ferencz rajzkönyvéből.

után a viola, ibolya, nefelejts, szekfű, gyöngyvirág, tulipán a kedvesek. Vagy talán nem azt mondja a székely népdal:

«Az égről egy fényes csillag lehullott,
Hogy engemet a szeretőm elhagyott.
Ha elhagyott, mit tehetek én róla,
Nem lehetek se' tulipán se' rózsa.»

Jellemző, hogy a tulipán gyakoribb a székely népdalokban, mint az alföldiekben. És csakugyan az erdélyi díszítéseken majdnem elmaradhatlan a tulipán, míg az alföldieken nagyon alárendelt szerepe van. Kiválóan kedvelt még a rozmaring és a majoránna.

«Egy asszonynak két szép lánya
Egyik szekfű, másik majoránna,
Megüzenem az édes anyjának,
Hogy küldje meg nekem bokrétának.»

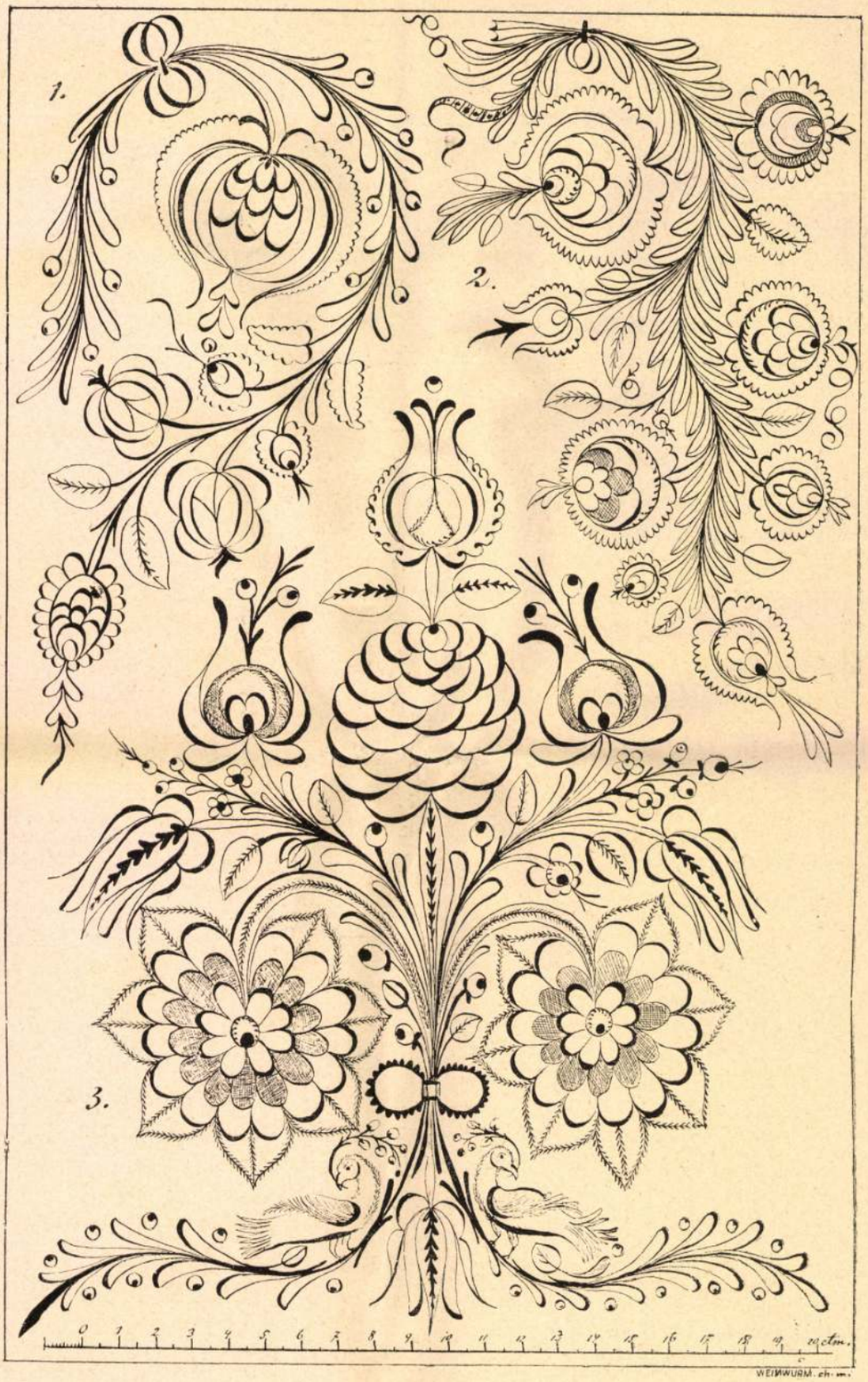

Suba diszitménye. Kaszalay Ferencz rajzkönyvéből.

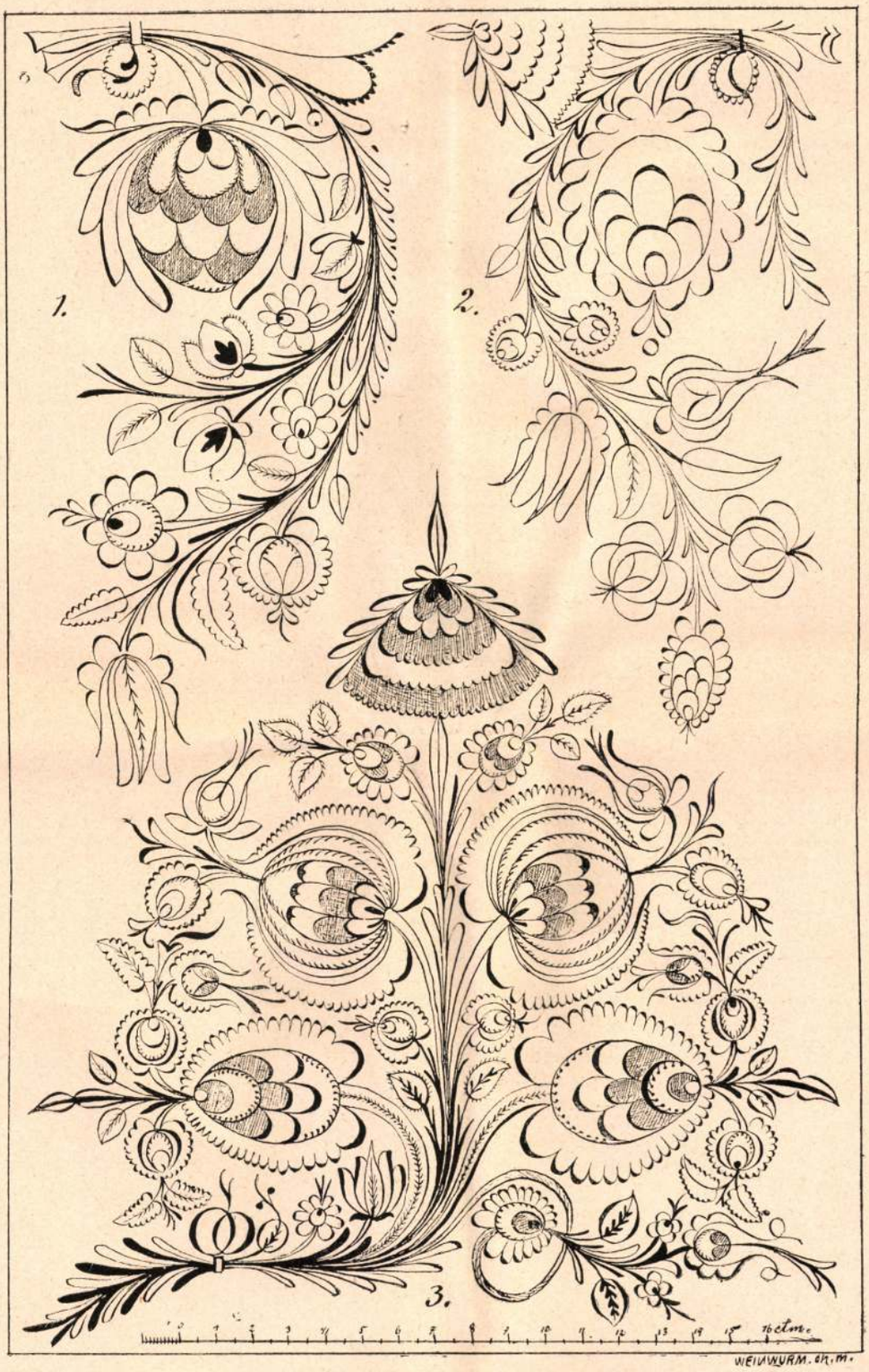

Művészi Ipar. Suba diszitménye. Kaszalay Ferencz rajzkönyvéből. 33

hát-virág, meg az alj-rózsa is, de az oldal-keresztirha dísze többnyire hiányzik. Nem is úgy van komponálva a vóczos suba oldaldísze (IX. lap a szövegen kívül 1.), mint az irhás suba «tányér» (VIII. lap a szövegen kívül *c*). A vóczos suba virágai többnyire a gallér alul nőnek ki és lefelé csüngenek, míg irhás subán a keresztirhából kinőve fölfelé törekszenek. Rövid női subákon, melyek inkább vóczosnak mondhatók, az oldaldísz többnyire utánozza a kereszt-irhát és a tányért (IX. lap a szövegen kívül 4.) egy keskeny szalag felett alkalmazott fölfelé irányult virágcsokorral. Vóczos subán is meg van az alj-rózsa a szálirha végének helyén (IX. lap a szövegen kívül 2. 3.), de már eredeti rendeltetéséből egészen kivetkőzve, mert a feltüzésnél igénybe vett gombnak semmi nyoma rajta. A rövid női subákon is van

Bőr mellény hímzett dísze Homoród-Sz.-Mártonból.

némi nyoma a szálirha alj-rózsájának, a mennyiben az alj fölött elszórva kisebb csokrok díszítik. (X. lap a szövegen kívül. 1. 3.)

A suba czifráinak fő alkatrészei a rózsa és rozmaring, mint a magyar két legkedvesebb virága. E két virágból alkotvák a czifra szűrök bokrétái is. Mind a kettő szép is, illatos is és nagyon alkalmas dísz arra, hogy a leterített suba jelképezze a szerelem rozmaringos rózsaágyát. Dicsekszik is vele a nóta, hogy kedves a rózsás suba, mert azt mondja, hogy:

«Irhás subámnak az alja
Czifrával van körül rakva.
Valamennyi czifra van ra- van ra- van rajta,
Annyi szép lány hever rajta.»

A subán kívül hímzett bőrt még az úgynevezett bekecset találjuk a magyar népnél, mely testhez álló, bőrből készült ujjas. Ez megvan a felvidéki tótnál és a bánáti szerbnél is, azonban Erdélyben székelynél, szásznál, oláhnál szokatlan. Itt is van ugyan bőr mellény, melyet télen-nyáron egyformán hordanak, de az ujjatlan. A székely mellény elől gombolós, díszes zsinóros és pitykés* az oláh azonban oldalt

* Huszka *Magyar díszítő styl.* XLIII. lap. Budapest. 1885.

a honalj alatt van felhasítva. Az oláh mellénynek eleje, hátulja egy-egy darab, s így, alkalmas teret nyujt a díszítések számára, azért kivétel nélkül valamennyi díszes is. Az oláh pórnép bőr mellényeit leginkább Brassó, Fogaras, Szeben, Segesvár, Szászváros, Besztercze és Szászrégenben szerzi be, hol is a mesterek majdnem kivétel nélkül szász nemzetiségűek. Az oláh mellények dísze szintén csak rózsa, tulipán, szekfű és gyöngyvirág épúgy, mint a székelyeké. A székelyek leginkább a Homoród vize mellett (Udvarhelymegye) hordanak ilyen mellényeket, melyek mind székely

Bőr mellény himzett dísze Radnáról. Naszód-Beszterczemegye.

Bőr mellény himzett dísze Fogarasból.

mestereknél készülnek. Az oláhok ruhájának szabása s a díszek elhelyezése elüt ugyan a magyartól, mert mellükön bőr mellényen úgy mint női ingvállon egy négyszöget találunk sűrűn bevarrva díszítéssel, de a díszek anyaga teljesen egy a nagy magyar Alföld díszeivel. Az ott kedves virágok adják az itteni díszt is. A mi az oláhok mellén szokásos négyszöget illeti, azt hiszem, a magyar szűr oldalnégyszögével méltán hozható kapcsolatba. A byzanczi palást oldaláról a szűr díszes négyszöge a XI. században már a mellre került. Nem ezt a négyszöget hozták-e oláhaink a byzanczi császárok birodalmából vissza hozzánk beköltözésükkor? Sok mindennel megesik az a világon, hogy mire kiindulási pontjára eredeti forrásához visszakerül,

úgy elferdül, hogy alig ismerhető fel. Ez a mellnégyszög az oláhoknál szűrposztóból készült ujjason is megvan, a mi kétségtelenné teszi, hogy a XI. század palástjáról került oda,* mert itt, mint ott, csak a felöltő összegombolása után alkot egy teljes négyszöget (négyzetet).

Az erdélyi városok szász mesterei tehát oláh ízlésben, ősi divat szerint alkalmazzák, csoportosítják a magyar ornamentika kedvencz virágait: a rózsát, tulipánt, gyöngyvirágot, szekfüvet. Erdély két szélső nemzetiségi vidékéről mutatom itt be a bőr mellény hímzett díszét, a kedvelt magyar virágokkal. A székely mellény hátközép virága azonos a többi erdélyi hímzéssel: rózsa, rózsalevél, tulipán, szekfű. Bizony csak *egy* eredeti díszítés van hazánkban, s az a magyar. Azt műveli a székely s azt fogadta el tót és rácz, szász és oláh. Hazánk közepe a magyar Alföld, a központ, honnan sugárzott ki a szélek felé, régen úgy mint ma: a műveltség és művészet. A szász városok régen is iparűzők voltak, s bár nem egy nyelvet beszéltek a nemzet zömével, magyar nemzeti ipart űztek és űznek ma is. Az általuk használt formákat nem Flandria szülte, hanem a magyar nép határozott jelleme és sajátos ízlése.

Huszka József.

* Falke: *Costümgeschichte.* 117. lapján Nikephoros császár környezete.

Bőr mellény himzett dísze Brassóból.

MI KETSKEMÉTH PRIVILEGIÁLT VÁROSÁBAN

LAKOZÓ BETSŰLETES NEMES CZÉHBÉLI SZŰTS MESTEREK, MEG-ESMÉRJÜK ÉS VALLJUK, HOGY EZEN LEVELÜNKET MUTATÓ BETSŰLETES IFJÚ SZŰTS MESTER LEGÉNY NEVE SZERÉNT Kascaly Sándor született Csongrád – Vármegyében, Sakly Szeged Városában, 19 esztendős, Magas termetű, Pesztenye hajú, itt mi nálunk a' mi Czéhbéli Társunknál, Horváth György Úrnál dolgozott 1 – esztendeig, — hétig, melly idő alatt magát, mint egy tisztességes Mester Legényhez illik, úgy viselte. Erre való nézve kérettetnek minden Rendben, Karban 's Állapotban lévő Tiszt Uraink, hogy e' meg-nevezett Szűts Legényt igaz járatbeli Személlynek lenni meg-esmerjék. Azon okra nézve, minden Mesterségünkön lévő Czéhbéli Társ Uraink is, a' fennt nevezett Ifjúnak, a' mi Mesterségünk szokása szerént, illendő segittséggel lenni ne terheltessenek. Költ Szabad Ketskeméth Városában Janua Hónapnak 7. dik Napján 1833 Esztendőben.

Czéh-Commissarius Nemes Pregely Istvány

Fő Czéh-Mester Horváth György

Kis Czéh-Mester Monelér József

Atya-Mester Szurmay Sámuel

Czéh-Jegyzője Jel. Santha Sándor

WEINWURM A. ch. m.

A kecskeméti szűcsczéh ajánló levele 1833-ból.

oszlik, míg a legbelső közepét szív alak foglalja el. E vonalak a pávatoll szeméből vannak véve, csakhogy ma már teljesen elfeledték az eredeti mintát és a mesterek úgy mint a nép egyszerűen rózsának nevezi. Eredetileg kétségtelenül a pávatollat utánozták, mint a nép fiainak még ma is kedvelt kalapékességét; azonban idővel a szár utánzatát azonosították a kedvelt rozmaringgal, a toll végét, az úgynevezett szemét pedig összeolvasztották a szokásos rózsa alakokkal ép úgy, mint a tulipánt a rózsabimbóval. A pávatoll jelleg a szűrök díszítésein jobban megtartotta magát, mint a subahímzéseken, noha itt magának az egész madárnak utánzatára is akadunk.

A pávatollal kombinált rózsa alak külső lekerekített csipkézetének megnyujtása által keletkezik egy új alak, a 249. oldalon a nagyvirág, mely már átmenet a rózsabimbóhoz. A bimbó jellemző alakjait látjuk a 248-ik oldalon. Nemzeti díszítő modorunknak eme rózsa és rózsabimbó alakjaiban némely tudósunk minden áron gránát almát akar látni és keresni. Tudósaink, bámulatos kedvteléssel, műveltségünk minden nyilvánulását idegen eredetűnek tüntetik fel, mintha bizony nem lenne elég tisztességes forrás, ha azt a magyar nép keblében születettnek ismerik el. Hogy valaki a magyar suba, szűr és templomi hímzések, festett bútorok és díszített edények rózsáiban minden áron a XV. és XVI-ik századok gránát almáját keresse és lássa: elfogultság, mely nem akarja ismerni a magyar nép nemzeti sajátságait. Méltassuk valamivel többre a sajátunkat, ne legyünk érzéketlenek a minden téren nyilvánuló nemzeti sajátságok iránt és mindjárt szétfoszlik a gránát alma ábrándja. Azt mondja a népdal:

«Nem anyától lettél, rózsafán termettél.
Piros pünkösd napján, hajnalban születtél»;

vagy: «Debreczenben nyilik egy szép rózsafa,
Illatozó piros rózsa van rajta.
Mit ér nekem a kert piros rózsája,
Ha semmiképen nem juthatok hozzája»;

vagy: «Orosházi alé alatt
Három kis lány rózsát arat,
Rózsát arat bokrétának,
Szeretőt keres magának»;

vagy: «Hervadj rózsa, hervadj,
Már az enyém nem vagy,
Mig az enyém voltál,
Piros rózsa voltál.»

A magyar ha szépet akar mondani, a rózsát emlegeti; ha bokrétát akar kötni, az rózsa nélkül nem esik meg. A kedvesét, szeretőjét rózsájának, galambjának, babájának, angyalának nevezi. Ha azt mondja «rózsám», már nem is gondol a virágra, nem is akar hasonlatot mondani, nincs is róla tudomása, hogy az eredetileg csak

városában», 1833-ban «Ketskemét privilegizált városában», 1834-ben pedig Székes-Fejérvár városában «vándorolt», míg egy szegedi utazó levél szerint 1846-ban már szülővárosában mesterkedett.

Érdekesnek tartom Kecskeméten kiállított ajánló levelét itt kisebbített alakban bemutatni. Nem annyira a szövege, mint díszítései nevezetesek, mert a szegélyen kívül ezen felírás olvasható: «Demeter Jósef Rajz. i. s' Metszette ➵ Kecskemét Napnyugotrul ➵ Szabó Pál cémester idejiben. Aõ 1823 ➵». Kétségtelen, hogy magyar ember metszette, elárulják azt a magyaros elemek, noha ezek mellett a renaissance ismerete elvitázhatlan. A mai iparszabadsággal tengődő mesterek de boldogok lennének, ha úgy istápolná a társadalom és állam őket, mint a czéhrendszer korában. Ezen istápolás bizonyítására nem lesz talán érdektelen, ha ide iktatom a mesterünk részére Szeged szabad királyi városa által kiállított utazó levél szövegét.

MI SZABAD KIRÁLYI SZEGED VÁROSSA FŐ BIRÁJA, POLGÁRMESTERE, és TANÁCSA ADJUK TUDTÁRA, és bizonyítjuk, jelen levelünknek rendeiben mindeneknek, a' kiknek illik: hogy ennek előmutatója Kaszalay Sándor valóságos Polgártársunk és így Városunknak minden Igazai és Polgári szabadságaiban részes . . leginkább pedig Néhai Boldog emlékezetű Királyaink által hajdan engedett, 's adott Szabadság Levelek szerint minden, és bár minémű Harminczadok, Vámok, és Réveken (legyenek ezek akár Királyiak, akár pedig más akár kié, és akár hol Magyar Hazánk Határai között) való fizetésektől, nevezetesen pedig az 1836-dik esztendei 33-dik Törvény-Czikkely erejénél fogva, a' helypénztől kivétetve, és felszabadítva légyen — Mellyre való nézve minden Harminczados, Vámos, Réves, 's Úti Felvigyázó Urakat, nem különben Országunk minden Tekintetes Törvényhatóságait, és ezeknek parancsolatitól függőket, úgy más bár mi Méltóság, Kar, Hivatal, 's Rendben lévőket megkérjük, és megkeressük, hogy fentebb nevezett Polgár . . . . minden javai, 's jószágai . . . . valamint vizen, úgy szárazon a' fentérintett Magyar Hazában minden Harminczad, Rév, Vám, vontatásbéli, és helypénz fizetésektől szabadon, biztossan és békességesen útazni, visszatérni, általmenni, és mulatni engedni, 's engedtettni ne terheltessenek. — A' Hazai Igazak, fentérintett Szabadságaink, 's felidézett Törvény-Czikkely tartalma úgy hozván magokkal. — Mellynek hitelére kiadtuk Városunk szokott Pecsétjével megerősítve ezen egy esztendőre szolgáló, és az elolvasás után a megmutatónak visszaadandó Utazó Levelünket. — Költ szabad királyi Szeged Városában 1846 esztendei . . . . hava . . napján.

A magyar díszítménynek fő virága a rózsa, ritkább a szekfű, tulipán, búzavirág, gyöngyvirág, viola, nefelejts. A Kaszalay Ferencz rajzkönyvében csak rózsa, rózsabimbó, a belőle alkotott tulipán, meg a szekfű fordul elő. Hogy azonban ugyanazon elemek mellett mily határozottan jelentkezik a helyi divat, azt színes lapjaink összehasonlítása szembeszökően igazolja.

Az alkalmazott alakítású (stylizált) rózsa legközönségesebb alakja a körülcsipkézett kerülék. Volt alkalmam tapasztalni, hogy a gyermek is ezt az alakot ismeri el legkönnyebben rózsának s így rajzolja azt le, ha rózsára van szüksége. A rózsának eme legegyszerűbb alkalmazott alakja hosszukásabb és kerekebb kiadásban könyvünk minden díszítésén előfordul. Ez alaknál a kerülék belseje mind kisebbedő kerülékekre

MŰVÉSZI IPAR

1885/86.

EGY SZŰCSMESTER RAJZKÖNYVE

1836-BÓL.

FOLYTATÁSÁUL e folyóiratban tárgyalt debreczeni czifra szűrnek, most a magyar suba díszítését ohajtanám megismertetni, bemutatva Kaszalay Ferencz szegedi szűcsmester rajzkönyvét.

A magyar díszítmény anyagát gyűjtve, keresztül-kasul járom az országot. Mindenfelé érintkezem szűcsök, szűrszabók, asztalosok és fazekasokkal, de régi mustrakönyvekre a legnagyobb utánjárás mellett sem birok akadni. Miként a régi hegedősök dalai csak szájról-szájra maradtak fen, úgy a népünknél divatos díszítési módok és technikai fogások is hagyományként mesterről mesterre szálltak. Nyomtatott mustrakönyvnek az egész hazában semmi nyoma, bár a felső Dunától az Oltig és Kassától Karánsebesig népünknek egy ízlése van a ruha kidíszítésében. Néhol egy-egy mesterlegény rajzfüzete még fenmaradt a mult évtizedekből; a mult századból valóra azonban még eddig nem akadtam.

A Kaszalay Ferencz rajzkönyve az első lap felírása szerint 1836-ban keletkezett; jellemzőbb díszítményeinek rajzát a 245, 248 és 249-ik oldalon mutatjuk be. Sajnos, hogy az idő mellett nincs megjelölve keletkezésének helye is. Mint szokásokban, nyelvben, viseletben, úgy nemzeti díszítő modorunk czifráiban is van eltérés vidékek szerint, azért tartanám fontosnak rajzkönyvünk szülőhelyét is tudni.

Kaszalay Ferencz, vagy felszabaduló levele szerint Sándor, (az apja Sándor volt és megkülönböztetésül írta magát Ferencznek), még 1831-ben Szegeden, szülővárosában volt. Egyéb ajánló levelei szerint 1832-ben, «Tsongrád mező-

Rajzolta Huszka József.

ÁLLA ÉS ELEJE.

ült K.-K.-Félegyházán 1830 körül.

Kőnyomat. Készitette Ullmann J. Budapesten.

A SUBA HIMZETT DÍSZÍTMÉNYEI.

Rajzolta Huszka József.

1. 3. Eleje; 2. Hátulja; 4. Tányér a suba oldalán a váll iránt.

Könyomat. Készítette Ullmann J. Budapesten. Rajzolta Huszka József.

VÓCZOS SUBA HIMZETT DÍSZÍTMÉNYEI.

1. Váll díszítmény; 2. 3. Aljrózsák; 4. Oldal díszítmény.

MDK

Kaszalowszky Lucy

Az Új Szalon kiáll. Képzőművészet 1934. VIII. 74. sz. 144.l.

Kaszalovszky-Sehrig Lucy MDK

Kis léány, pasztell

Műcsarnok 1906/7. téli kiáll. nemzetközi

Kaszanitzky [ ], belsőépítész

L: Bodnár János.

Rózsa Gyula: Mérték 1970-1980.

7.

Népszabadság, Bp. 1980 jún 6.

Kaszánovitz János, kőműves

A Pécsett működött legjelentősebb kisiparosok adattára. 1879-ben szül. 1901-ben képesitést nyert. 1909-ben önálló kiváló szaktudás. 10 alkalmazott. Ipartestület, a Szakosztály, több kulturális egyesület tagja. Fia János nála dolgozik. 165. old.

B. Horváth Csilla: Adatok a pécsi kisipar történetéből az 1930-as években 149. old

A Jan. Pann. Múz. Évk. XIX. 1974. Pécs

A
T
a
b

KASZAP Károly

Anyák szobra

„Ide jöttünk, a templom tövébe..." — így kezdte ünnepi beszédét *Petter Géza* esperesplébános azon a harsogóan szép májusvégi napon, amikor az Anyák szobrát leplezték le szülővárosomban, Pestszenterzsébeten, a Szent Erzsébet téren. A plébános úr mondata refrénként tért vissza többször is. Éppen nyolc és fél esztendős voltam akkor, hatvanhatvanhat éve, de azóta sem felejtem el.

Tudtuk, elmondták nekünk az iskolában: ez lesz az első pontja a világnak, ahol szobor tiszteleg az édesanyák előtt; ez az első Anyák szobra! De reméljük, sok követi még. Büszkék voltunk, hogy a mi kis adományainkból, tíz- és húszfilléreseinkből gyűlt össze a pénz az első szoborra.

Ismertem magam is *Sugár Béla* elemi iskolai igazgató urat, hiszen előző ősszel, a második osztályt még az ő *skólájá*ban kezdtem, vasárnap reggel a diákmisére is ő vezetett minket. Magas, férfias ember. Tiszteltük, szerettük. Én még azt is megtudtam róla, hogy költő! Megjelent már egy verseskönyve, mutatta valaki.

Sugár Béla igazgató úr az Ifjúsági Vöröskereszt Világszervezete pestszenterzsébeti csoportjában tevékenykedett; ő gondolt először arra: a város iskoláinak ifjúsági vöröskereszt csoportjai és tanulói fogjanak össze, gyűjtsenek s legyenek majdan büszkék, hogy tucatnyi iskola több mint hatezer növendéke a maga apropénzével járult hozzá a gyönyörű cél megvalósulásához. Persze, a szülők is a zsebükbe nyúltak, nem csak a gyerekek.

„Ide jöttünk, a templom tövébe" — ismételte Petter Géza. Igen, a mi szeretett plébániatemplomunk parkjában gyűlt össze akkor, 1933. május 28-án, *tíz- és félezer* ember. Hallgattuk lelkiatyánk szavait; hallgattuk, miről beszél *Simon Elemér*, az Ifjúsági Vöröskereszt országos elnöke; hallgattuk versmondó iskolatársainkat, akik klasszikus és modern poéták édesanyáról szóló költeményeit mondták el.

Amikor már oszlani kezdett az ünneplő sokaság, odafurakodtam a szoborhoz. Szép, fiatal nőalak, jobb karján karonülő kisfiú, előtte nagyobbacska lány, virág a kezében...

Az Anyák szobrán nem fogott az idő, nem bántotta a történelem.

Amikor 1944. április 3-án az első nagy bombatámadás érte szülővárosomat, Árpádházi Szent Erzsébet, a mi rózsás védőszentünk kiterjesztette óvó két karját templomunk fölé is, a szobor fölé is. Akkor már tudtam, hogy *Kaszap Károly*, a szobrász *Melis Andrásné*ra gondolt, amikor a szobrot mintázta. Tudtam, mert így mesélték nekem, és olyan jólesett elhinni. Melis bácsi, a tisztelt asztalos mester ott lakott, a szobor mögötti házban, és felesége tizenkét gyermekkel, hat fiúval és hat leánnyal ajándékozta meg. A legfiatalabb fiú akkor tizenkét éves volt. Kiről másról, ha nem az ő édesanyjukról mintázhatta volna a művész az Anyák Szobrát?!

Hatvanhat éve áll a szobor. Amikor arra járok, el nem mulasztanám megtenni, amire a talapzat arany betűs fölirata int: *"Állj meg, és gondolj édesanyádra..."*

Dalos László

évtizedes gyakorlattal, szalszerű kivitelezéssel, gazdaságosan szabályozható üzemeltetés, öt év garancia. Özv. SZABÓ Sándorné 7634 Pécs, Magyarürögi u. 152. Tel.: (72) 318-372.

TORONYÓRA készítés, felújítás! Harangjáték, haranglengető és vezérlőóra készítés 85 év tapasztalata, és világszínvonalú elektrónika, öt év garanciával. KONKOLY József 1102 Bp. Állomás u. 14 Tel/Fax.: 260-7065, 06 (30) 9492-915.

SZÍNES ólombetétes díszműüvegezés művészi szinten, és restaurálás. FÜLÖP János 1243 Bp. Pf. 567 Tel.: 302-2236.

TEMPLOMOK "energiatakarékos", újtípusu elektromos padfűtése, olcsó üzemeltetés, hatékony hőfejlődés. Felfűtési idő 2 perc. Garancia idő: 5 év. Világítás korszerűsítése. Referenciák az ország különböző pontjain. POZSGAI Csaba villanyszerelő mester Pécs Cím: 7831 Pellérd, Kossuth Lajos u. 26 Tel.: (72) 373-283.

dennemű hagyatékot, lakásfelszámolást, díjtalan lomtalanítással. Antik bútorokat (felújításra szorulót is), dísztárgyakat, festményeket, szőnyegeket, órákat, csillárokat, szobrokat, játékokat , kézimunkát. Hívjon nem fog csalódni! BERKES György 264-9796.

REÁLIS áron készpénzért veszek antik bútort, festményt dísztárgyat, ezüstöt órát, képeslapot, játékot, szőnyeget, hagyatékot, régiséget. Bp. VII. Wesselényi u. 34. Tel.: 266-6677, 10-17-ig.

TELJES könyvtárakat, régi és új könyveket, levelezőlapokat, hagyatékot korrekt áron vásárolunk. Vidékre is díjtalan kiszállás. Nosztalgia Antikvárium 1027 Bp. Varsányi Irén u. 24. Tel.: 214-7015, Ifjabb NAGY László.

RÓZSA antikvitás vásárol kézimunkákat, régi csipkét, porcelánt, festményt, bútort. Vidékre is díjtalanul megyek. Tel.: 217-8664.

NAGY ANDRÁS vesz bútort, képet, porcelánt, hiásat is. 1086 Bp. Szerdahelyi u. 11. Tel.: 313-4148.

GOMBOS MIKLÓS
harangöntő mester
harangöntés, lengő-,
állványszerkezet és villamosítás.

Új harangok készítése
rövid határidővel!

2162 ŐRBOTTYÁN
Rákóczi u. 121. Pf. 10.
Rádió telefon: 06 (30) 9489-575
Tel./fax: (28) 360-170

(Nagykőrösi sarok). Tel.: 333-4379, 10—18-ig.

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, régi képeslapokat, levélborítékokat vásárolunk. Bp. VIII. Szentkirályi u. 6. Tel.: 267-2494.

RÉGI KÉPESLAPOKAT, levélborítékokat, levélzárókat, reklámnyomtatványokat állandóan vásárolunk. Cím: VIII. Szentkirályi u. 6. Tel.: 267-2495.

FESTMÉNYEKET, grafikákat, rézkarcokat, rajzokat, képkereteket (hibásat is) készpénzért vásárolok. Tel.: 355-6448.

VÁROSMAJOR Antikvárium könyv, képeslap, papírrégiség! Régebbi könyvek, 1950 előtti képeslapok, borítékok, postai dokumentumok, kereskedelmi papírok, reklámnyomtatványok, papírrégiségek, albumok, gyűjtemények készpénzes felvásárlása, nagyobb mennyiségnél házhoz megyünk, vidékre is. 1122 Maros u. 23 Tel.: 201-1001, 317-1841.

RÉGISÉGÜZLET készpénzért vásárol hagyatékot! Ingyenes zöldszámunk: (80) 200-886. 1077 Bp. Vesselényi u. 19.

OKTATÁS

KÜLFÖLDI, sokéves gyakorlattal francia-, angol-, németórák. Tel.: 317-8326.

TGYORS JOGOSÍTVÁNY az OPERÁNÁL! Bp. VI., Hajós u. 19. Színvonalas oktatás, családias légkörben, diákkedvezmény! Részletfizetés utólag. Tel.: 312-3162, 228-4286, 369-9210. Bármikor hívható.

NOVOTNY KATOLIKUS ANTIKVÁRIUM vásárol 1945 előtti könyveket, könyvtárat, hagyatékot. Bp. Balzac u. 15 Tel.: 340-8016 11—18-ig.

SZŐNYI ANTIKVÁRIUMA! Régi könyvek, metszetek és térképek adásvétele. 1055 Bp. Szt. István krt. 3. Tel.: 311-6431.

ANGYALFÖLDI Idősek Otthona lódi, beteg, ápolásra szoruló emberek gondozását vállalja bentlakással. Tel.: 339-9246.

VENDÉGLÁTÓ Főiskolát végzett férfi, állást keres. "Becsületes 451"

A TABI Rk. Általános Iskola, pályázatot hirdet az alábbi pedagógusi állásokra: Számítástechnika, technika, fizika szakok, német,-bármely szak, angol szakkollégiumtanító. A pályázathoz mellékelni kell az iskolai végzettséget igazoló diploma másolatát, önéletrajzot, erkölcsi bizonyítványt és plébánosi ajánlást. Az állások elfoglalása 1999 augusztus 16. Előzetes elbeszélgetés, telefonos egyeztetés után. Cím: Rk. Katolikus Általános Iskola 8660 Tab, Ságvári E. u. 2-6. Tel.: (84) 320-209.

KÁNTOR-hitoktató állást vállalnánk, Mohács környékén, Baranya megyében. Tel.: (69) 300-738.

A JÁNOSHÁZI Szt. Imre Általános Iskola pályázatot hirdet angol szakos tanári, magyar-könyvtár szakos tanári és napközis tanítói állásra, 1999 augusztus 16-i belépéssel. A pályázóval szemben támasztott követelmények: megfelelő végzettség, diplomamásolat, kézzel írt önéletrajz, keresztény elkötelezettség. A pályázat beadásának határidelye: 1999 június 18 Cím: Szt. Imre Általános Oskola 9545 Jánosháza, Ady E. u. 14. Tel.: (95) 450-103.

A FÓTI Ökumenikus Általános Iskola, angol-bármely szakos pedagógust keres az 1999-2000 tanévre. Cím: 2151 Fót, Vörösmarty tér 2. Tel/Fax.: (27) 361-899.

ÁTKÉPZÉST vállaló német szakosokat és testnevelőket keresünk. Tel.: 266-8954.

SEKRESTYÉST főállásban keres a Nagy Szent Teréz plébánia, legalább harmincadik életévét betöltött férfi számára. Jelentkezi lehet: Bp. VI.ker. Pethő Sándor u. 2

TAPIÓSZECSŐ, Rózsa Ferenc u. 4 sz. alatt, ingatlan eladó. 1003 nm telek, rajta szoba-konyhás ingatlan. Irányár: 2 Millió Ft. "Örökség 415"

KÜLÖNBEJÁRATÚ szobát keresek a IX. kerületben, a rezsi feléért és kisebb segítségért. "Vallásos tanámő 420"

ERDÉLYBŐL áttelepült, három felnőttből álló komoly, megbízható család, legalább kétszobás, bútorozatlan, kiadó lakást keres Erzsébeten, Soroksáron, esetleg Csepelen, 25 ezer Ft-ig, kerti,- háztartási munkába való besegítéssel, vagy idős személy eltartását vállalná. Ottlakás szükséges. Tel.: 276-5752 este 18 órától. Blénessy Anna.

PESTLŐRINCEN, kertes házban, két szoba, fürdőszobával, külön szinten, olcsón kiadó. Tel.: 292-2436.

A KLINIKÁK megálló közelében telefonos, vízórás, gázfűtéses garzon lakás kiadó 24 Ezer Ft + rezsiért, leinformálható személynek. 'Bizalom 437'

BUDÁN egyedül élő, idős asszony, kisebb méretű, berendezett szobát adna, nyugdíjas asszonynak, házi segítségért. 'Otthon 436'

BALATONFÜREDEN 84 nm lakás, 23 nm üzlethelyiséggel, tüzelőtárolóval, kerttel, egyedi fűtéssel, eladó. Tel.: 06 (30) 927-7770.

TESTI és lelki felüdülés reményében, szerény lakrész vagy üdülési lehetőséget keres négy tagú család Szegeden vagy környékén, augusztus első felében. Tel.: (96) 212-476 Bors.

BAKONYI parasztházunkba, nyugdíjas asszonyt vagy házaspárt keresek, kis segítségért. Tel.: (88) 381-916. Jalsovszkyné. Balatonkenese Babits u. 4.

TÁBORHEGYI kis nyaralómat, 3 hónapra bérbe adnám, légzőszervi beteg részére. Tel.: 337-9775.

800 NÉGYSZÖGÖLES, sóskuti zártkertemet, felesbe vagy bérbeadom, művelésre hozzáértőnek, Érdtől 1 km-re. Tel.: 375-0068.

VALLÁSOS, csendes, megbízható, rokkantnyugdíjas, dohányzó férfi, kisméretű kutyájával, Bp-en vagy környékén, olcsó bérű szobát keres, esetlek kerti-házimunkába való besegítéssel. Üzenetrögzitos telefon.: 266-5754 munkanapokon 9—16 óra között.

HÁZASSÁG

KERESZTÉNY szellemiségű házastárskereső iroda. Minden korosztálynak! Tel.: 326-0073.

27/165 vígkedélyű, diplomás lány megismerkedne, korban és gondolkodásban hozzá illő fiatalemberrel. "Ezt látnod kell 440"

24 éves, rk. vallását gyakorló kedves, diplomás lány, megismerkedne vallásos, komoly, diplomás fiuval 28 éves korig. "Gyertyaláng 443"

jában. Nyitva minden szerdán 12-20 óráig. Ettől eltérő időpontban telefonos időegyeztetés szükséges. Bp. Várfok u. 12. II. 8. (A várbusz vonalán jobb oldalon) Tel.: 214-4619, 180-7779.

LEVÉLTÁROS családfa és nemesség kutatást vállal. Dr. Kréninger Mária Tel/fax.: (23) 365-267.

MÉLY lelkületü ember keres festőt, tapasztalat csere szempontjából. "Nem bánja meg 423"

KIRÁNDULJON, pihenjen Tihanyban, családjával. Félpanzió: 1850 Ft/fő/nap. Nyugdíjasoknak május 31-ig illetve szeptember 1-től 1600 Ft/fő/nap. Tel.: (87) 448-331.

RÁSZORULÓ kápolnába, ajándékba adnám 1 m-es Mária szobrom. Tel.: 391-6774.

ÜDÜLJÖN egész évben a Dunakanyarban, Pócsmegyeren. Reggeli vagy félpanziós ellátás, reformkonyha is megoldható. Tel.: (26) 395-118.

ÜDÜLÉS Bükkszentkereszten, Miskolc-Tapolcán. 3529 Miskolc, Csabai-kapu 2.

id. GOMBOS LAJOS
ARANYKOSZORÚS
HARANGÖNTŐ MESTER
2162 Őrbottyán Rákóczi út 119. Pf. 3.
Tel./fax: (28) 360-175
Budapesti iroda:
1135 Bp. Jász u. 60/B. Tel.: 330-6394;
06 (20) 9 332- 522

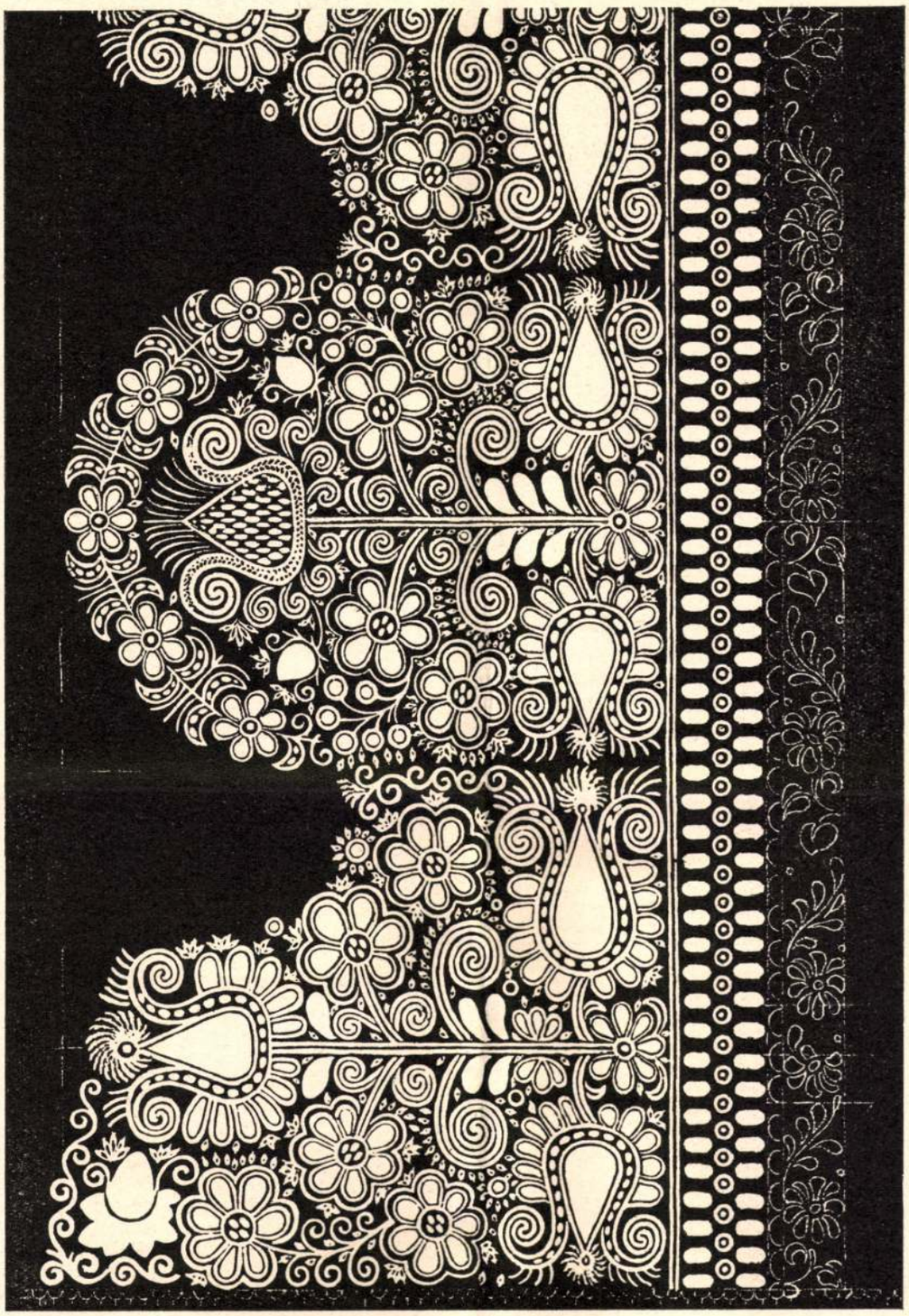

Sárközi „fékötő“ hímzésmintája. Kaszap Margit rajza.

Muskádli
1935.

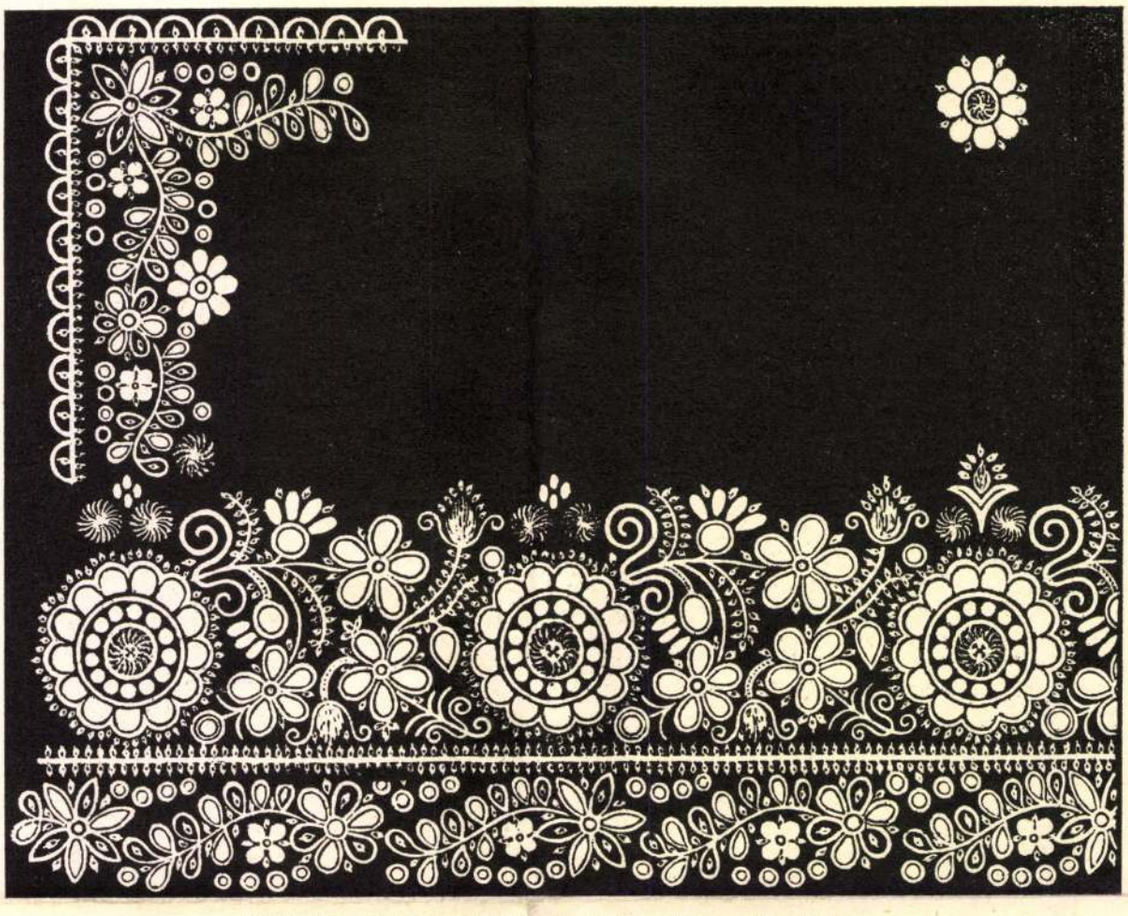

Sárközi szabott „fékötő“ hímzésmintája. Kaszap Margit rajza.

A SÁRKÖZI „FÉKÖTŐK“ rajza olyan gazdag és közkedvelt, hogy közreadásukkal különös örömet véltünk szerezni kézimunkázó közönségünknek.

A fenti rajz közepe a fekete mezőben helyetfoglaló kis egyedülálló virág és az alatta lévő nagy rózsa középpontjait összekötő egyenes.

Azért szeretjük a sárközi szabott „fékötők“ rajzát, mert minden változtatás nélkül jól felhasználhatók a modern életben kedvelt tárgyak díszítésére. — Így a fenti egy kész női lapos tarsoly mintájának igen jól megfelel. — Helyes érzékkel készíttet a sárközi leányokkal Pilisy Elemér dr. most is ilyen „retikülöket“, küldet ki külfödre is szép számmal.

A tulsó oldalon közölt rajzot szintén szabott fékötőkről másolta Kaszap Margit, feltüntetve a kidolgozatlan, de munkálásra „előírott“ alsó szalagdíszt.

Mindkét minta természetes nagyságú, s hártyapapír segítségével — minden kicsinyítés, nagyítás vagy átkomponálás nélkül — anyagra átvihető.

Az eredetieket finom fekete mousseline anyagra hímezték. Most fekete posztón, fekete rips selymen is igen jó hatásúak. Készíthető fehér Mez Meridián fonállal.

A KÖZÉPISKOLAI KÉZIMUNKA-TANTERV A GYAKORLATBAN

A tanterv, bármilyen világos is, mégis csak szűkszavú. Inkább keret akar lenni és így az egyéni leleményességet, próbálkozást nem óhajtja megbénítani, hanem bizonyos korlátok között, szabad kezet enged a tanárnak. De a követendő irányelveket felállítja.

A kézimunka-tantervet is minden tanár másmódon fogja megoldani, azért az én szerény ismertetésem inkább csak beszámoló kíván lenni.

Kitűnő gondolat a tantervtől, hogy a réges-régi szokástól eltérően horgolással kezdi a tanítást. Az az egyszem horgolótű mégis csak könnyebben áll a kisleányok kezében, mint két, vagy éppen öt kötőtű — nem is fut le annyi szem — nem feslik fel a munka. Ez nem azt jelenti, hogy a horgolásnak nem lennének meg a maga veszélyes szirtje. A horgolás is olykor nem várt nehézségeket rejteget és ezek leküzdése nem sikerül mindig kifogástalanul.

Az első órára valamilyen maradékpamutot hozatunk hozzávaló horgolótűvel. A tanítónő jó vastag színes szálat és vastag horgolótűt szerez magának, hogy jó, látható módon az egész osztálynak megmutathassa az egyes fogásokat, kezdést stb. Mert az egész osztályt egyszerre foglalkoztatjuk. Nem kezdünk el senkinek se láncszemet, de a többi munkákat is maguknak kell elkezdeni; felnőtt hölgyek ők már az I. gimnáziumban, csak szokjanak egy kis önállósághoz. Ez úgyis ismétlés. A láncszemet, rövid pálcikát és az egyráhajtásos hosszú pálcikát — egy pár botkezű, vagy szórakozott kisleánytól eltekintve — az egész osztály ismeri és ragyogó arccal, fölényesen állapítják meg, hogy ez mind semmi! Hála az elemi iskolai tanítónéni buzgalmának, tényleg a kezdő gyakorlatok egész szépen mennek.

Felfogásom szerint ezt az előgyakorlatot a felmentettektől is meg lehet kívánni, a szemüket nem rontja, mert olyan vastag szálból horgolják, amilyen csak kapható és nem ártott meg még eddig senkinek sem, ha értett egy kicsit valamihez. Sőt láttam én már olyan asszonyokat, akik buzgón kötöttek gyerekruhát, pedig iskolázásuk alatt folyton felmentették magukat.

Az előgyakorlatokra a szükséghez képest 2 órát is szentelhetünk, ezalatt kényelmesen megbeszélhetjük a sapka anyagának beszerzését. Tulajdonképen 5 deka pamut is elég lenne egy sapkához, de ajánlatos többet venni, mert, van aki szorosabban horgol, a másik tágabban és a fejtés sem ritka jelenség, mindezekre a balesetekre is kell számítani; sőt ha a sálat is ebből a pamutból szeretnék kötni, 10—12 deka feltétlenül szükséges. Megengedjük, hogy olyan színű gyapjúfonalat hozzanak, amilyen nekik tetszik. Nevetségesnek tartanám valamilyen színhez kötni magunkat, mert a gyereknek a kedve rögtön elpárolog, ha valami „muszáj". A rajztanárok nagyon jól ismerik ezt a jelenséget és tudják azt is, hogyha a gyerekek válogathatnak a színekben, mindjárt jobban élvezik a munkájukat. Természetesen mulatságos ellentétekre el lehetünk készülve. Minden valószínűség szerint a legügyetlenebb gyerek hoz világoskék vagy rózsaszínű pamutot. Hogy ezekből a kényes színekből pár hét alatt mi lesz, azt csak egy kézimunkatanár tudja elképzelni. Dehát mire való a jó szappan?

Az osztály zöme sötétkék fonalat hozott, lévén a kötelező intézeti sapka sötétkék, így mindjárt ahelyett is lehet használni. Arra azonban ügyelni kell, hogy elég vastag fonalat hozzanak és a horgolótű megfeleljen a fonal vastagságának.

A sapkát 4—5 láncszemmel kezdjük, az utolsót az elsőhöz fűzve kis karikát kapunk, (ne legyen nagy!) ebbe 8 rövid pálcikát horgulunk. A következő sorokat csigavonalszerűen horgoljuk egymás fölé, így a 8. pálcika után rögtön az első pálcika tetejébe szúrunk. A második sorban minden szembe 2 pálcikát horgolunk, vagyis minden szembe szaporítunk, a harmadik sorba csak minden második szembe szaporítunk, a 4. sorban minden harmadikba, a többi szembe csak egy pálcikát horgolunk és így tovább. (A matematikusok azt mondanák „n—1"-dik szembe. (Ezt folytatjuk, amíg a kellő nagyságot el nem értük, körülbelül 24 cm-es átmérőt.

De ez nem olyan egyszerű, mint ahogy leírtam, mert nem szabad 2 szaporításnak egymásfölé esni, különben sarkos lesz a sapka. Több szaporításnak sem szabad becsúszni, mert akkor fodrozni fog.

Amikor a sapka elérte a kívánt nagyságot, szépen, símán kifekszik, akkor két sort szaporítás nélkül horgolunk, hogy szép kereken forduljon át a felső lap az alsó lapba és akkor ugyanolyan sorrendben, ahogy szaporítottunk, ugyanúgy fogyasztunk (1 szemet kihagyunk a fogyasztásnál) minden sorban 8-szor, de ezt is szétszórva. Addig folytatjuk a fogyasztást, amíg a fejbőséget el nem értük, akkor 3—4 sort fogyasztás nélkül szorosan horgolunk, ez fogja a sapkát fej körül. Azok a tanulók, akik kellő vastagságú gyapjúfonálból, apró pálcikákkal horgolták — még pedig elég szorosan — olyan sapkát kaptak, mint egy jó meleg svájci sapka. A rövid pálcikát úgy is horgolhatjuk, hogy a pálcika tetejében képződött láncszem mindkét szálát áthorgoljuk vagy csak a hátsó szálat vesszük fel. Ebben az esetben bordás horgolást kapunk. Hosszú pálcikát egy ráhajtással horgoltatunk. A sapka tetejére kis gömbalakú bojtot is köthetünk. Meg voltam győződve róla, hogy ennél egyszerűbb dolgot nem is lehet horgolni, de milyen nagyot csodálkoztam, amikor az egyik kisleány keze között spanyol gallérra emlékeztető, végtelen fodrozódású valamit találtam.

Kérdésemre készségesen elárulta remekműve titkát. Azt hitte, hogy minden szembe szaporítani kell és otthon egész délután azt működte.

Ha a sapkát befejezték, tanterv szerint következik a kötés. Anyaga a sapka fonala. Ehhez elütő, de vele kellemesen összhangzó színt szerezhetnek be a csíkozás számára.

A tanulók maguk kezdik el a sálat, nem úgy, mint az elemiben, ezért megint 1—2 órát szentelünk a kezdő szem, láneszem, síma és fordított szemek tanítására.

A sálat 50—60 szemre kezdjük, 1 síma és 1 fordított szemmel köttetjük, közben megtanítjuk, hogy lehet lecsúszott szemet felszedni. Végén pedig vigyázunk a befejezésre, nehogy összehúzzák.

Ahol az elemiben már kötöttek sált, ott véleményem szerint sportharisnyát (rövidet) lehetne köttetni, mivel azonban a tanterv nem írja elő, jelen soraimban nem foglalkozom vele.

Következne a keresztöltés. Tarsolyt ír elő a tanterv, azonban az én tanítványaim: a Práter-utcai és a Szemere-utcai gimnáziumok három első osztályában mind, kivétel nélkül elkészítették a tarsolyt az elemiben, így nem maradt más választás, mint tálcakendőt hímeztetni.

Gyöngykanavászt vettünk hozzá, mégpedig kétféle méretben. A kisebb méret 34×44, beszegve 30×40 cm. Így egy szélességből 5 darab került ki 55 fillér árban, hozzászámítva 2 motring hímzőfonalat á 20 fillér, 1 pengőből kikerült a terítő. A nagyobb méret 53×43, szegve 40×39 cm, 4 darab jön ki egy szélességből, az ára 80 fillér, pamuttal együtt 1.20 P.

Mielőtt munkához kezdenénk, a szélét szálszerint leegyenesítjük és nagy öltésekkel körülvarrjuk, hogy munka közben ki ne rojtosodjék.

Vannak, akik előbb hímeztetik a mintát és azután a mintának megfelelően levágatják a szélét és akkor szegetik. Ez a könnyebb eljárás, sok gondolkozást és próbálgatást nem kíván a tanulótól, de nem is tud majd megadott nagyságot máskor önállóan díszítéssel ellátni. Nekünk annyira kimért az anyagunk, hogy 4—5 cm-t hosszból vagy szélességből nem tudtunk nélkülözni, csakis azért mert máskülönben nem jött volna ki a mintánk.

Azért a díszítést a terítő méretéhez alkalmaztuk. Mindenki maga választhatja a neki tetsző mintát és saját ízlése szerint színezheti. A színezésnél ugyan a tanár egy kis kritikát használ, mert néha fantasztikusan ízléstelen színösszeállítással jönnek a kisleányok.

Bemutatunk régi erdélyi szálánvarrott hímzésmintákat, ha lehet eredetiben, ha nem, valószínűleg minden iskolának van gyüjteménye belőle, a Néprajzi Múzeum is adott ki sorozatokat, de a Muskátli is állandóan hoz egy-két szép mintát. Aki nem tud mit választani, azok számára felnagyítottunk egy mintát. 4 cm-es hálózatba rajzoltunk meg egy madaras mintát, a sarkot megtervezve hozzá és óráról-órára feltűztük. Rájöttem, hogy könnyebben megy a minta leolvasása, ha a tanulók kicsibe lerajzolják maguknak. Amíg lerajzolják, megtanulják a mintát és kevesebb hibát ejtenek kivarrás közben.

EDVI-ILLÉS PANNI

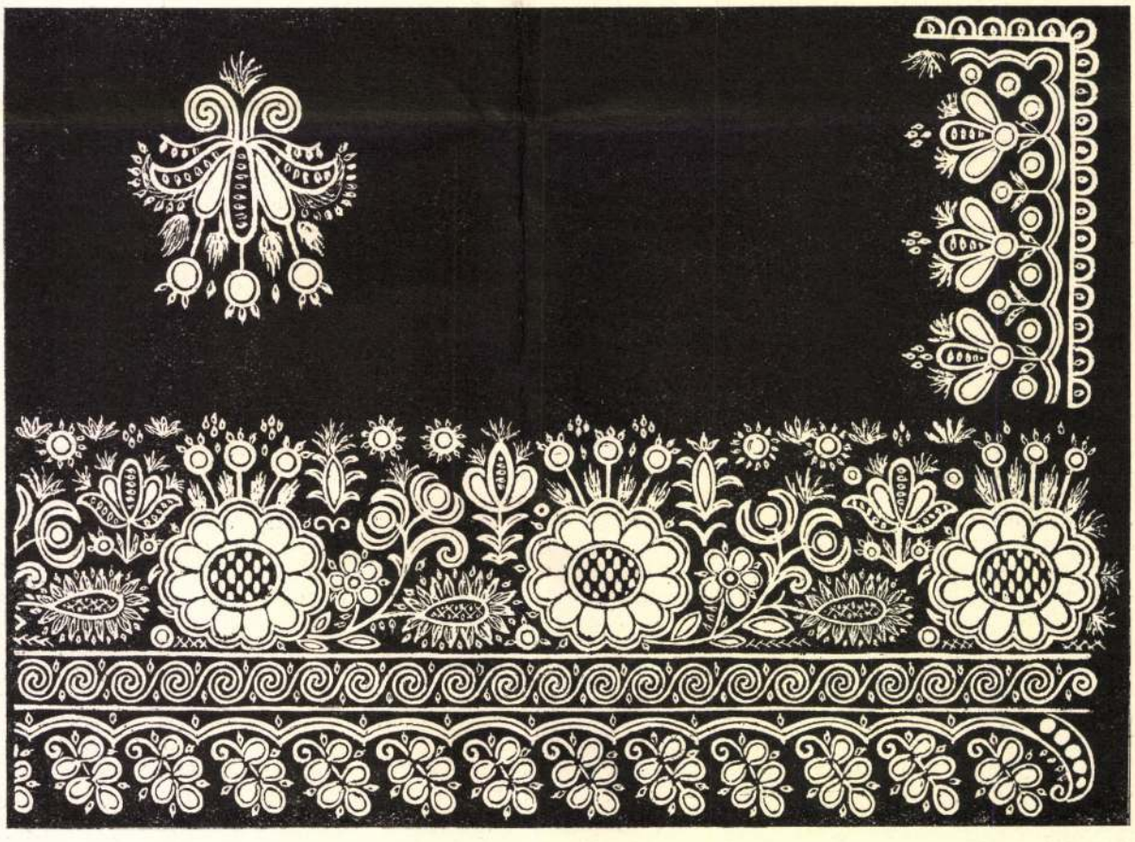

Sárközi szabott főkötő. Kaszap Margit rajza.

Muskátli
1936.

Kaszaperi középkori templom

67 **Bálint Alajos.** A kaszaperi középkori templom és temető. – Das Gräberfeld u. die Kirche von Kaszaper aus d. Mittelalter. 8 táblával. Szeged, 1938. fve. n. 8°. (K. ny.) 6.–

Ranschburg G.

160. kat.

(1942. nov.)

Nagyságos

Dr Szentiványi Gyuláné
urnőnek

Budapest

Lágymányosi u. 16.

<Kaszaperi középkori templom és temető>

Dr Bálint Alajos:
A < > Makó 1938

fd.

T. 5286.

táborozók vannak, a középtért
lja el, a háttérben pedig ost-
kötik le figyelmünket. A Thonau
elirata fölül:

igl. Residenz und Ungarischen Haupt-
igentlichen Erklarung der fürnembsten

31.1 : 39.8 cm.

Kaszar Cornelius

festo

1625. Képiro Cornelius

Kaszarnak 40 tallér.

Wód

Radwańszky 1888. 110. l.

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

élyezem:

.....

: vagy helyettesének
láírása.

a. — Endrényi Imre, Szeged.

II I

Cornelius Kaszar

Képiró

1625-ben Bécsből hozatta le Bethlen Gábor fejedelmi lakhelyeinek diszítésére.

Irod

Acsády Ignácz. Bethlen Gábor udvara. Budapesti Hemle, 1889. 58 k. 53. l.

---

lásd ezzel vonatkozólag

Radvánszky Béla. Bethlen Gábor fejedelem udvartartása. Budapest. 1888.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnök
al

8. sorsz. Műhelyi minta.

Kaszás Antal

templomfestő
Pécsett

Lásd

Exner Lajos
csomagjában

i Ödön

old.

Tisztelt Szerkesztőség!

A **Bodza Tárlat** megnyitása alkalmából szívesen látjuk Önöket a Tabán moziban: 1997. május 9-én és 10-én látható **Lenes Lebel** „Törpék, tehenek" című kiállítása a mozi előcsarnokában. A kiállítást megnyitja **Ficsku Pál** és **Sopsits Árpád**.

A **Bodza Tárlat** keretében kéthetente mutatunk be fiatal alkotókat, a megnyitók pedig lehetőséget nyújtanak akusztikus koncertek rendezésére is. A kiállítások előtt, péntek estémként a kiállító egyik kedvenc filmjét tűzzük műsorra.

Tervezett programjaink:

1997. május 9: **Lenes Lebel**: „Törpék, tehenek" című kiállítása

előtte film: 20h: Céllövölde (Sopsits Árpád)

megnyitó: 22h: **Ficsku Pál, Sopsits Árpád**

zene: **Mébecske Projekt** (Funk Iván, Szász Dániel, Rácz Eszter, Barát Réka, L. Lenes)

május 23: **Kaszás Dorottya** kiállítása

előtte film: 20h: Kisvárosi ünnep (J. Tati)

megnyitó: 22h

zene: **Csch Marcell Gábor, Maloschik Miklós**...

június 6: **Füzes Gergely** kiállítása

június 20: **Ötvös Zoltán** kiállítása

szervező: Tóth Tünde -- Fiók Kávézó (Tabán mozi) T: 156-81-62, o: 215-01-24

1997 05 06.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1966 MÁR 22

Kaszás István Viktor

MAGYAR NEMZET

Kaszás István Viktor festőművész kiállítását március 26-án délután nyitja meg a Vízművek Művelődési Otthonában (V., Károlyi u. 12.) Dávid Katalin művészettörténész.

1021

MDK

Ka/szás Gyula, festö

Megvadult lovak. Kréta.

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Sza bad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat.12.1.

MDK

Kaszás István rajzoló

Üzemi szabadiskolák kiáll.
Szabad Művészet, 1951. 7.sz. 318. l. képek

Kaszás István MDK

1838 évi festménye " A Gyár utca képe északról az árviz alatt" és róla készült litográfia .

Szakács Margit: A Valero-gyár. Bp. 1958.
11.1.

M.D.K.

Thorma János

festő

Méltatás.

B. Baranyi Judit: A képzőművészeti és diszítőművészeti kiállításáról

Művészet, 1960. november - 37 lap.

Kassai Gyula
festő
Ujpest
Bécsi út 50.

MKSz 1947

MDK

Kaszás Ernő

300 pengős Lord Rothermere-díj.

Képzőm. Főisk. Évk. 1927-28. 12, 13 l.

MDK

Kaszás Éva, VIII.o.tan.

Sárbogárd ált.isk.

145. Aratók.

Nagy. Ifj. Képzömüv. Kiáll. /VII/ Gyermekrajzok.

Föv. Képtár. 1949 aug. 16 - szept. 1o. Kat.

Kaszás István Viktor festő M.D.K.

kiállitás müveiből a Vizmüvek Müvelődési Otthon
ában

Napló

Magyar Nemzet 1966 március 2 . 4.1.

MDK

Kaszás István Viktor, festő

Okt. 23-án kiállítása nyílik meg Egerben. Bevezetőt mond Blaskó János festőművén.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bn. 1970 okt. 20.

Kaszás István

1970 JUL 2 6

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

SZABAD FÖLD
Budapest

1021

ÖREG HÁZAK
(Kaszás István metszete)

Csak pénzért f

Július 5-i számukban *„Tilosban fürödtek"* cím alatt azt írták, hogy a tanácsok mindenütt kijelölik a fürdőzésre, strandolásra alkalmas vizeket, partrészeket, hogy megelőzzék a gyermek-, sőt felnőtt-tragédiákat.

Balatonkenesén viszont még a *„Szabad strand"*-ot is bekerítették és személyenként kétforintos belépődíjért mehetnek csak fürödni. A nagyobb családokban bizony sokra rúg ez a személyenként fizetendő belépődíj. Így aztán a gyerekek a hajóállomás mólójáról ugrálnak a mély víz
fel
int
kil
pó
kalmatlan még a fürdőzésre, a nádat ki kell előbb irtani onnét.

Az említett, lezárt partszakaszon gondtalanul játszhattak, labdázhattak a gyermekek. Most odajutottunk, hogy egy Balaton-parti község lakói is csak pénzért élvezhetik a napfényt, a vizet — vagy az életüket kozkáztathatják.

Kovács Péter

Új helyett — használt

A mezőkovácsházi Vas- és Edényboltban július 11-én vásároltam egy Pöröly nevű univerzális takarmányelőkészítő kisgépet (darálót). Kunágotai lakos vagyok, így kisvonattal kellett hazaszállítanom a gépet. A vasbolt — egy félórára 10,— Ft-ért — kölcsönzött nekem egy kézikocsit, amivel a vasútállomásra kiszállíthattam az árut. Mivel az eladó megnyugtatott, hogy biztos jó a gép, azt a boltban nem próbáltam ki. Szállítás közben észleltem, hogy kukorica hull ki a gépből. Az eladónak, amikor visszavittem a kiskocsit ezt említettem, gondolva, talán már használt a gép. De ő megnyugtatott. Az igazi meglepetés akkor ért, amikor otthon kibontottam a csomagot. A gép tölcsérje piszkos volt s minden jel arra mutatott, (a kapácsok el vannak kopva), hogy már üzemeltették. Megpróbáltam én is üzembe hozni, de eddig a daráló összes teljesítménye az volt, hogy kétszer kivágta a biztosítékot.

Azt kérem az illetékesektől, sürgősen intézkedjenek, hogy a használt, üzemképtelen darálót vigyék el, s pénzemért mielőbb új gépet kapjak.

Matkócsik Ottó
Kunágota

1021

Két kiállításról

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

Az egri közönség nem panaszkodhat. Művészeti események egymást érik. Hangversenyek, bemutatók, külföldi és hazai együttesek szórakoztatják, nyújtanak élményeket a városnak és vendégeinek. Az események sorában két festő is helyet kért októberben. A Képcsarnok kiállítási termében

Kaszás István Viktor

tárlatát nyitotta meg pénteken *Blaskó János* festőművész, a pályatárs, és a jó barát meleg szavaival. Találóan állapította meg, hogy Kaszás anyagán a felfokozott életérzés, az érzelmek viharzása és itt-ott az a bizonyos nekiiramodás a színeknek és a formáknak fedezhető fel, ami nélkül bajos elképzelni hatást, elevenséget még a festmények esetében is. Mi ezeken a jegyeken túl és felül azt a komoly szemlélődést és látásmódot vettük észre, amely portréiról világít felénk. Van itt egy fej, amelyet a művész Csillag Lajosról készített és két bohócfigura.

Bohócfigura.

A három portrén kívül több más is található itt: képek, amelyekre az ismerős kisvárosi formák, az ódon házacskák, kapuk, virágok, fák, a tokaji táj megannyi változata, pipacsok és csendéletek vándoroltak fel. Színeik, tűzük fogva tartja a szemet s valahogy úgy tűnnek, az élmény forró pillanatának szellemes és értékes lenyomatai. Egyik igen figyelemre méltó vonása ennek a művészi magatartásnak, hogy egy téma több változatban is megjelenik a néző előtt, s a téma több változata nem ismétlést hoz, hanem új színeket, új hangulatot, a bizonyítékot is arról, hogy a művész körbejárja — ha kell, igen sokszor — a körülötte feltalálható tárgyakat, míg végül is a harmóniára lelve megörökíti azokat. A tokaji utca hat változata és a pipacsok is kiváló példák erre.

A szellemes harmóniákat, a színek és a vonalak határozott fegyelmezett ritmusát úgy veszi é[illegible] a figyelő, hogy azok derűs hatása nem marad el.

S hogy Tokaj mit jelent a magyar képzőművészek számára, azt nemcsak Kaszás István Viktor tárlata magyarázza meg, hanem

Nagy Ernő

kiállítása is, a Megyei Művelődési Központ galériájában. Nagy Ernő neve nem ismeretlen az egri és a megyei művészbarátok körében, hiszen sok gyűjteményes tárlaton vett már részt és műveinek eddig is volt visszhangja. Most először állít ki önállóan és harminc alkotását mutatja be „hazai pályán".

Nagy Ernő élményvilága ismerős. Ő is a kisvárosi miliő, a falusi házak szerelmese. Ismerős az a meggyőződése is, hogy a művész egyik hálás feladata megmenteni legalább képeken azokat a kicsiny, fehérre meszelt, de sajátságos stílust hordozó falusi öregházakat, amelyek szerkezetüket, külső jegyeiket a nép képzeletétől kapták. Tokaj nyári világa is teremtő indítást és alkalmat ad a festőnek. A Mólón, a Pihenőben a kikötői képek, a Halászhajók, Vízparton és a tokaji házak sok-sok változatban nyújtanak módot és lehetőséget a művésznek arra, hogy a zöld minden árnyalatát, a barna fojtott és itt-ott fojtó hatását alkalmazhassa.

Új törekvéseivel is jelentkezik a művész. A Gyümölcsszedők kompozíciós rendjénél és méreteinél fogva is szokatlan az eddigiekhez képest Nagy Ernőnél. Érdekes, hogy itt tér el leginkább megszokott látásmódjától és térszemléletétől. Eddig akkor érezte magát otthonosan egy-egy környezetben a festő, ha az nyitott tenyérszerűen helyezkedett el előtte, mint valami völgy, vagy nagyobb tányér, ahová belefesthette élményét, a pillanat szín- és formavarázsát. Ezen a freskószerű feldolgozáson figurái már szabadabban mozognak, levegősebb atmoszférában élnek, mint akár a festőkről mintázott két guache-képén is.

A nézőnek úgy tűnik, hogy az érlelődésben levő és egyre új utakat kereső művész önmagáról legtöbbet ez alkalommal önarcképével mond el. A portrén a barna szín adja az alaphangot, s ismerve a rokonszenves művészt, azt kell hinnünk, hogy ez a színválasztás csak ürügyül szolgált: a sötétebb tónus nem kötelez teljes nyíltságra, még nem akarja, vagy nem szándékszik teljes nyíltsággal feltárni azt, ami belül mindig alakul. A fej tartása is kimozdul a természetesből, a száj keményebbre fogalmazódik, a szemek félig homályban maradnak, az arccsontok pedig túlharsogják azt a harmóniát, amely a lírai egyéniségű művész sajátja. S itt jutunk el talán a nyilvánvaló válaszhoz is: a művésznek nemcsak a kor divatáramlataival, a sok-sok izmustól származó fertőzéstől kell csak megszabadulnia, hogy eljuthasson saját legegészségesebb és legigazabb egyéniségéhez, hanem azoktól az illúzióktól és fenntartásoktól is el kell oldania magát, amelyek gátolják önmagunk megismerését, vagy még inkább, akadályozzák az őszinteséget feltörni belülről, amely nélkül a külső formák is csak módjával engedelmeskednek. Nagy Ernő jó tempóban halad a küzdelmes úton. Új hangvétele, formái és az önarcképben megmutatkozó szándéka erről vallanak.

Farkas András

NÉPDJSAG
OKT 30
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 21
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

A pártértekezletnek je

A g
a szocialista

A néhány héten belül sorra kerülő X. pártkongresszus tiszteletére — mint erről lapunkban már beszámoltunk — korábban megyeszerte sokat ígérő munkaverseny indult. Időközben mind élénkebbé vált az ígyekezet, s így a vállalásokból egyre többet teljesítenek.

Gyöngyösön, az EIVRT Félvezető és Gépgyárában is a szocialista brigádmozgalom segíti nap nap után az elképzelések megvalósítását, de az eredmények kétségkívül a verseny alapos előkészítésében, szervezésében gyökereznek. Voltaképpen már tavaly elkezdődött ez a munka, aztán, hogy ismerték váltak az idei gyári feladatok, teljes sikerrel egyeztethették a vállalati igényeket és a műhelyek, üzemek lehetőségeit, a csapatok akaratát, kialakulhatott az éves program.

Így 1970-ben az Izzó gyöngyösi munkahelyein összesen 148 brigád vett részt a versenyben. Előrehaladásukat nehezítette ugyan a „menet közben" történt gyári átszervezés — *meglehetősen szétszóródtak a brigádok, nem egy esetben távol kerültek egymástól a munkatársak* — ám ügyesen „vették" az akadályokat. Valamennyiüket dicséri, hogy *az első félév végéig hétmillió forintos értéket adtak vállalásaikból, s ennek segítségével a gyár szeptember végéig már 13 millió forinttal túlteljesíthette időarányos tervét.* Ugyanakkor pótfelajánlást is tettek az izzósok a nemzeti jövedelem egyszázalékos emeléséért. Eszerint *az év végéig újabb 2,1 millióval növelik teljesítményüket.*

A termelési feladatok becsületes elvégzése mellett a gyöngyösiek időről időre részt kérnek a társadalmi munkából is. Az év végéig *11 ezer órára vállalkoztak, s már túljutottak a hétezren.* Egyidejűleg gondot fordítanak szakmai, politikai ismereteik bővítésére, törekszenek a balesetek elkerülésére, szüntelenül támogatják egymást a közös célok elérésében.

Jóllehet a verseny irányítói — *Nagy András* és *Pampuk Imre* — nem szívesen tesznek különbséget a versenyző brigádok között, hangsúlyozzák a *trafóüzem, a gépgyártók III. számú üzemének, a szereldei Nemecz József szocialista brigádnak* kiemelkedően jó eredményeit és sokat várnak a közelgő kongresszus alkalmából többnyire első éves, fiatal szakmunkásokból alakult *„X. pártkongresszus" ifjúsági munkabrigádtól.*

Kedvezőek az idei tapasztalatok — mondják az Izzóban — így minden remény megvan arra, hogy ha élüzemek éppen nem is lesznek, a szocialista munka gyára címet bizonyára megszerzik ez évi teljesítményeikkel.

Milliós felajánlások az egri Finomszerelvénygyárban

Milliós értékű vállalások teljesítésével készülnek köszönteni pártunk X. kongresszusát az egri Finomszerelvénygyár dolgozói, szocialista kollektívái is. A verseny be a gyár valamennyi üzeme, brigádja bekapcsolódott. A napról napra szélesedő verseny legújabb hírei, hogy a gyártástechnológiai főosztály 17 ezer normaóra-megtakarítást vállalt, s megtakarítanak 650 ezer forint értékű anyagot.

Élen jár a versenyben a gyár szerszámüzeme. Az üzem dolgozói már maradéktalanul eleget tettek jubileumi felajánlásaiknak. A 17-es és 35-ös üzem dolgozói felajánlották, hogy a korábban vállalt 10 ezer OS —1 olajszabályzó helyett 15 ezer olajszabá nek el, és e téssel másfél tal növelik üzemük termelési értékét.

A 35-ös üzem brigádjai bevonták versenyükbe a Hevesről bejáró dolgozókat is, akik a Hevesen épülő, új gyárban dolgoznak majd a későbbiekben.

Jelentős túlteljesítés a Mátravidéki Fémművekben

Bár még javában tart az éves és a párt X. kongresszusa tiszteletére szervezett munkaverseny a Mátravidéki Fémművekben, végleges számok még nincsenek az eredményekről. De az máris biztos, hogy a gyár brigádjai állták szavukat, és jelentős értéke 5 600 000 forint és ebből az év első felében nem kevesebb, mint 3 900 000 forintot teljesítettek.

A vállalások középpontjában a minőség javítása, a selejt csökkentése, a terv túlteljesítése, anyag- és szerszám-megtakarítás áll. A nagyszerűen dolgozó brigádok közül külön is dicséretet érdemel a dobozüzem „Le Thi Rieng", a láncüzem „Roham", a tubusüzem „Zója", a „Petőfi" a tmk „Vasvári", a villanyszerelők „KISZ", „Bláthy" és „Kandó" szocialista brigádjai, amelyek példamutató lelkesedéssel dolgoznak, felajánlásaik teljesítését rendszeresen ellenőrzik, szocialista megőrzés alá vették gépeiket, jelentő-

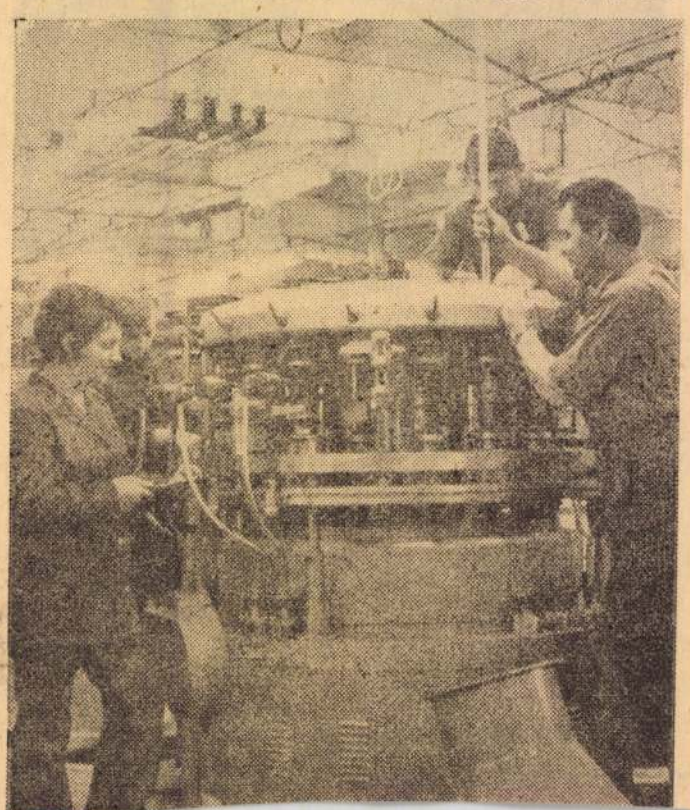

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZABAD FÖLD
Budapest

1971 OKT 3

1021

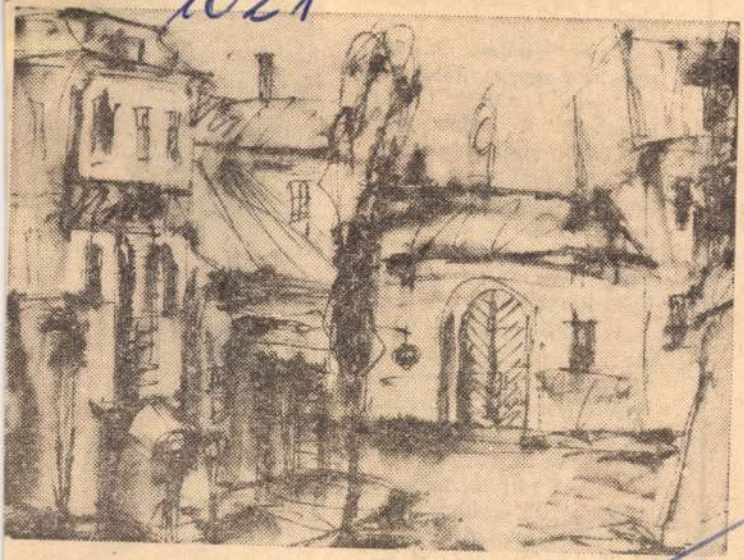

Kaszás István rajza

felelő ho
sorra a l
rül:

1. sor.
szembe
ca kerü
szemme
tok köz

2. és a többi sor: minden láncszemívbe 2 egyráhajtásos pálca kerül, közöttük 1 láncszem, s ismét láncszem nélkül megyünk át a következő lyukba.

Az eleje kissé kivágott. Az ujja és a nyak köré erősen húzott fodor kerül, melyek szélére fehér rövidpálcasort és pikózást horgolunk.

Akinek tetszik, horgolhat hozzá a bébi-dollhoz hasonló fodros bugyit.

B. K.

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kaszás Viktor

ESTI HÍRLAP

1971 MÁR 31.

● MAGYAR TÁJAK. Kaszás István Viktor festőművész Magyar tájak című kiállítását április 1-én, délután fél 6 órakor nyitják meg a Fővárosi Művelődési Házban.

1971

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK ÉS A VÍZMŰVEK KULTÚROTTHONA
MEGHÍVJA ÖNT

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1966. MÁRCIUS 26-ÁN, DÉLUTÁN 3 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:
DÁVID KATALIN
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

VÍZMŰVEK KULTÚROTTHONÁBAN
BUDAPEST V. KÁROLYI MIHÁLY UTCA 12.

5179 fővárosi nyomda I telep

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

MŰVEIBŐL KIÁLLÍTÁS AZ EGRI KÉPCSARNOKBAN. PORTRÉK, TOKAJI TÁJAK.

SZÁMOS MŰVE KÜLFÖLDI GYŰJTŐ TULAJDONÁBAN VAN (VARSÓ, GDANSK, BERLIN, MÜNCHEN, RÓMA, GÖTEBORG, NEW-YORK, STB).

NÉPSZAVA, 1970, OKT. 23.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

Budapest

1970 OKT 20

— KASZÁS ISTVÁN VIKTOR festőművész kiállításának ünnepélyes megnyitására október 23-án, délután, 17 órakor kerül sor, az egri Képcsarnokban. Megnyitó beszédet mond Blaskó János festőművész.

— Rend

1021

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

csak

Kassás István Viktor, festő

MDK

Magyar tájak c. kiállítását
ápr. 1-én nyitják meg a
fővárosi Művelődési Házban.

— : O „Magyar tájak ....“ 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. márc. 31.

$$\begin{array}{r} 151. \\ +\ 4 \\ \hline 155. \end{array}$$

Kaszás István Viktor festőművész

A Fővárosi Művelődési Házban rendezték meg a művész kiállitását, melyet épr. 1.-én nyitottak meg,-közli a lap.

Élet és Irodalom Bp. 1971. ápr. 3.
XV. évf. 14. sz. 2. lap

Kantár István Viktor festő

kiállítása április 1-én

~~lesz~~ nyílik a Fővárosi Művelődési

Házban

Magyar Nemzet 1971 március 28

10. old.

Kaszás István festőművész

A kiállítási naptár egy kiállítását jelzi

(X. 23 – XI. 8.).

Műgyűjtő, 1970. 3. 22.

Kaszás István

Falusi utca (rajz).

„Gyűjtő", 1970. 4. sz. 51. l.

Kaszás István festő M.D.K.

kiállitása a Vizmüvek kulturott honában / Bp.

V. Károlyi Mihály u. 12. /

Hirek

Pest megyei Hirlap 1966. márc. 23. 5.1.

Kaziós István Viktor

Kiállít Egerben

Kiállítási Zalaur
Szocialista művészetért 1970. nov.

Kanás István Viktor, festő

Kiállít a fővárosi Művelődési Házban.

—. A hét végi kulturális programból 9.

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 30

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

SZABAD FÖLD
Budapest

1988 AUG 17

HALAK

(Kaszás István metszete)

Minelyt a
séges delfin
vizsgálatot fo
fedélzetéről el
be került, a tá
szülék segíts
nagy delfincs
zelítették. A
követte. Azt a
vizsgálni, hogy az igazi delfinek mennyire képesek felismerni mesterséges társukat.

A delfinek először óvatosan körbefogták az „idegent". A hajó fedélzetének hangszóróján különböző delfin-hangokat fogtak. Az igazi delfinek hosszasan, a legkülönbözőbb hangokon szóltak a mesterséges delfinhez, egyesek kuncogásra és morgásra, mások pedig csalogató hangokra emlékeztettek. A „kikérdezés" után az első delfin odaúszott a mesterséges delfinhez, meglökte, s hamarosan két másik is játszadozni kezdett vele, majd még két delfin jelent meg a mesterséges delfin közvetlen közelében és súlyos, mesterséges társukat hamarosan, mint egy labdát, kikidobták a vízből.

A tudósok megfigyeléseit gyorsan értékelték. A mesterséges delfint 30 perctől két óráig terjedő időn belül kiismerték az igazi delfinek. A kutatók bizonyítottnak vették, a delfinek felismerték, hogy becsapják őket, mert az orrukra vették és labdaként kezelték „társukat", mégpedig közösen, miután egynek túl nehéz lett volna.

követi a

Az első pillanatban megmutatkozott a kölcsönös rokonszenv: a macska egy reggel a majomketrec elé ült, a gibbon pedig, amely egyáltalán nem volt magányos, hanem egy nősténnyel osztotta meg ketrecét, azonnal odasietett, a rácson kinyúlva megsimogatta a macskát.

A macska heteken át naponta meglátogatta gibbonját. A barátság azonban váratlanul véget ért: egy ízben ugyanis a macska a ketrec rácsain át besurrant a majomhoz, a majom a karjaiba vette a macskát és egyszerűen nem akarta elengedni. A fogoly csak két nap múlva szabadult meg „barátjától".

Attól a naptól kerülte. Különböző fajtájú állatok között tartós barátság csak akkor szövődhet, ha a partnerek közlési módszerei, vagyis a hangok és a mozdulatok egyenlőek, vagy legalábbis hasonlóak. A kutya és a macska például elsősorban azért olyan gyakran ellenséges egymással, mert egyes gesztusaik különböző értelműek. Így például fenyegetést jelent, ha a macska fölemeli a lábát, a kutyánál ugyanez baráti megnyivánulás.

Az elválasztó félreértések mellett azonban — ahogyan

Kanás J. Viktor

festőművész kiállítása az
Építők Művészi Klubjában
nyílik május 24-én.

Dolgozó Nemet 1968. május 22.-o.

MDK.

Kaszás István Viktor

Kiállitásának hiradása

Szocialista Müvészetért 1966 máj.

MDK

Kaszás István, festő

A francia klub tagjai műterem-látogatást tartanak nála.

– : Művészettörténeti séták idegen nyelvű vezetéssel 8.

Népszabadság, Bp. 1969. ápr. 18.

Kaszás István

Kemencemunkások - rézkarc Bp.1961.
283x435 mm. 100.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 219.1.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

Kaszás István

MDK

Tokaj naplemente, gouache

Teáskancsós csendélet, gouache

Miccsarnok 1960. Képző- és Dissitőművészeti körök kiáll.

Kaszás István MDK

Tokaj kőbánya, olf.

Virágcsendélet, olf.

Szigetmonostori hajóállomás, olf.

Mücsarnok 1960.Képző- és Diszitművészeti Kiáll.

MDK

Kaszás István

Bika I., cer.

" II., "

Grafikai kiáll. Képzőm. Főisk. 1964.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kanász Istvánné

Helyipar és Városgazdálkodás
1960 JUN

1021

Kiállítás az üzemben

Fiatal, tehetséges festőművészt ismerhettünk meg a *Fővárosi Vízművek* központi kultúrtermében rendezett kiállításon. A kiállított 40 képen *Kaszás István Viktor* nyugtalan, vibráló motívum variációkkal mutatkozik be.

Érdeklődésének középpontjában nem a természet, nem is a formai kísérletek állanak. Jellegzetes tömörséggel, *egyszerű tisztasággal ábrázolja az ember, a környezet, a táj kapcsolatát.* Mély tónusú színeivel, széles, nyugtalan vonalvezetésével képeinek belső izzást, drámaiságot ad. Ismételten visszatér egy kedves témához, színes, gazdag változatait mutatja így plasztikitásának.

Kiállított képei közül a *Bérház címűt* említjük, jó színválasztásával, belső dinamizmusával, valamint a *Tokaji utca* sorozatát szép líraiságával. Olajképei közül a *Halászok* című kompozícióját jólsikerült formai egységéért méltatjuk.

A kiállítás összképe érett, magáratalált, az útkeresés időszakát lezárt festőművészt mutat. Jól lehet Kaszás István Viktor az *amatőrségtől jutott el a hivatásos művészi rangsorolásig. A művészettel ma is csak munkaidő után foglalkozik.* É.M. vállalatnál dolgozik mint raktárvezető. 10 éve foglalkozik igazán a festészettel, Xantusz Gyulánál és a Nyomdász Képzőművészeti Körben tanult. *A művészet, a szép iránti szeretete és tehetsége vezette el idáig.*

A *kiállítás meleg fogadtatásra talált a Vízművek dolgozóinak körében is, eddig közel 500-an nézték meg a kiállítást. De a nagyközönség is szép számmal kereste fel a bemutatót. A megnyilvánuló érdeklődés, a szép fogadtatás is bizonyítja, hogy Kaszás István Viktor művészete megérdemelt elismerésre talált.*

Jenecsek István

Reneszánszát
mozgalom. A m
rendezett Pécsi
Fesztivál is ezt
Nemcsak a részt
száma; 17, hane
hangzáskultúrájú
műsoruk és felk
ezt példázta.

A bemutatott
külföldi művek
közül mintegy
ként hangzott el — igazolták,
hogy a kamarakórus mint
műfaj alkalmas arra, hogy
művészi produkcióban a leg-
magasabb szinten tolmácsolja
a kamaramuzsikát.

Szakszervezetünk 35 tagú *Szilágyi Erzsébet női kamara-kórusa* a fesztivál keretében *Siklóson és Pécsett mutatkozott be.* A kórus műsorösszeállításából a legnagyobb sikert Akira Ogura: Begoko (Észak-Japán népdal) és Kodály: Árva vagyok c. műve

A minősítő bizottság a *legmagasabb értékeléssel, az aranykoszorúval és diplomával jutalmazta kamarakórusunk kiemelkedő, magas színvonalú művészi előadását.*

Szilágyi Erzsébet kórusunk a pécsi fesztivál szép sikere után a belgiumi Európa Fesztiválra készül. Reméljük, hogy művészi élményt adó produkciójával idegenben is hírnevet és elismerést szerez a magyar kórusmozgalomnak.

Jenecsek István

---

a, vagy barátnője járt vissza méregetni őt. Mint sok
batalos látogató a mást is. Alkalmi munkából tengő-
dött anyámat se engedte másra. S
tt nekem nélkülöznöm.
adtam csenevész vézna.
n elrohant kocsmai isme-
nem tért vissza. Az egyik
im érdeklődni akart utá-
yéken, s golyó érte. Dél-
alt.
ról se tudok azóta sem-
5 is halott. Vagy kint él

Me
fejecs
Csak
úgy
szeme
ványo

O

finor
körü
vége

Kaszás István Viktor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

KÖZMŰ ÉS SZOLGÁLTATÁS

Kiállítás a Vízművek kultúrotthonában

Kaszás István Viktor festőművész kiállítása nyílt meg szombaton délután a Vízművek Károlyi utcai kultúrotthonában. Már a megnyitás utáni órákban nagy érdeklődés nyilvánult meg. A fiatal művész szenvedélyesen keresi a feszültséget, képei az ismert tájakról is új részleteket vetítenek elénk.

Svájciakkal játszanak az öregfiúk

A Gázművek öregfiú labdarúgó-csapata április 9-én nemzetközi mérkőzést játszik: svájci öregfiú válogatottal találkozik. A mérkőzésre 15 órakor, az FTC Üllői úti pályáján kerül sor.

Ötven százalékos teljesítmény

Összeállításunk: Höffer — Tukács, Trenkó, Zólyomi — Kőhalmi, Királycsik — Mészöly, Killner, Szentgyörgyi, Nagy, Vida

és a hálóba vágta. bosi, Rossz.

Mi tám — az ellenfél

Vízművek—UMTE 0:2 (0:2)

Összeállításunk: Matavovszki — Kovács, Sziklavári, Illési — Oltyán I., Ujvári — Raffai, Pintér, Lovass, Szarka, Preimann.

Nyolcvan percig támadtunk — mégis vesztettünk. Nem volt szerencsénk a kapu előtt.

A 15. percben egy ártatlannak látszó támadásból kaptuk az idény első gólját, majd a 30. percben szabadrúgásból, a rosszul felálló sorfal fölött került a hálóba a labda.

Az egész mérkőzést támadásaink jellemezték — de ezek meddők maradtak. Jók: Sziklavári, Ujvári.

Csillaghegy II.—Vízművek II. 1:0 (0:0)

Összeállításunk: Esztergomi — Sárosi, Kiszelly, Szalai — Kiss S., Dienes — Müller (Oltyán II.), Csákány, Jenei, Marusnyik, Patocskai. Tizenegyessel kaptunk ki. A mieink közül Kiszelly és Marusnyik dicsérhető.

Gólképtelen csatárok

Köztisztasági H.—Agráregyetem 0:0

Összeállításunk: Molnár — Bor-

kóczi 400, Ke[illegible] Nagy L. 386 [illegible]. **Vízművek II.— Z. Danuvia 5:1.** Hegedüs és Tóth 422, Magdali 418 fát ütött.

★

Budafoki Kinizsi—Gázművek „A" 5,2:2,5. Rónkai 423, Tövis 420, Kondor 407, Teberi 401, Körös II. 389, Barilovits 364 fát ütött. A második csapatok találkozóján 5:3 arányban kikaptunk. Előtvös 403, Závodi és Zakály 389, Ronkai 377, Subits 375 fát döntött. **Gázművek „C" —Könnyűipari Min. 8:01** Horváth 432, Körös 402, Nagy 380, Ludányi 365, Nosztrai 351 fa. **Gázművek—Ceglédi MEDOSZ ifi: 4:1.** Tornyosi L. 415, Szabó 395, Haraszti 392, Tornyosi J. 350 fa.

★

Tervhivatal „B"—Kéményseprők „B" 5:3. Kéményseprők—Csepeli Papír 7:1. Tichy M. 397, Havasi 393, Tichy L. 388, Búzás 385, Kovács 380, Both 317 fa. A tartalék 6:2-re kikapott.

Röplabda

Díjbeszedők—K. Tűzálló 4:0. NB II. Téli Kupa mérkőzés. Tuzák, Tarrosi, Tóth, Kiss A., Egervári, Hókáné (Pfeffné, Kürthy) összeállású csapatunk megérdemelten győzött. Kiss Anna és Tuzák Edit tűnt ki a mérkőzésen, de a többiek is átlagon felülit nyújtottak.

1968 JUL 13

1021

Kaszás István: Házak

ról 74 900-ra nőtt. Általános iskoláinkban egy tanerőre 25 gyermek jut, Svájcban 27, Dániában 31, Franciaországban 33, Spanyolországban 37. A középiskolai tanárokra Magyarországon 18, az NDK-ban 23, Franciaországban 26, Hollandiában 45 gyerek. Az óvónőktől a középiskolai tanárokig nálunk mindenfajta pedagógust évek óta felső fokon képeznek — s ez még csak a legfejlettebb országokban van így.

De vajon megfelelően is gazdálkodunk-e a szellemi tőke e fontos alkotó részével?

E vita kialakult alapelve, hogy a szocialista bérgazdálkodás szükségképpen differenciál. A pedagógus munkájának hatásfoka nehezen mérhető, de különbségek első pillantásra is megállapíthatók egy-egy iskola nevelőinek teljesítménye között. A jelenlegi dotációs-rendszer mégsem ösztönzi a jó tanárt.

A pedagógus fizetéseket az alapképzettség és a szolgálati idő határozza meg. A tanárok csak úgy tehetnek szert plusz jövedelemre, ha túlórát vállalnak. Lehetőleg so-

Ez azonban csak a jelenség, az igazgató-író nem mondja ki a lényeget, hogy ugyanis az önmagát túlélt fizetési mechanizmus készteti túlóra hajszára a legproduktívabb nevelőket.

Hiszen hiába teszi belterjesebbé módszerét a jó tanár, hiába szemléltet a legkorszerűbb eszközökkel, hiába készül — könyvtári irodalmat olvasva — az órájára, hiába tart kiselőadásokat a továbbképző szemináriumokon, hiába von el családjától is időt, órán kívüli nevelő munkára, hiába korrepetál tehetséges szegény diákokat, hiába nyernek versenyeket növendékei, ettől nem kerül több pénz a fizetési borítékjába. A pedagógiai főiskolát végzett, s tizenöt éve tanító tanár akkor is 2200 forintos fizetést kap, ha minden órája kiváló, akkor is, ha csapnivaló; akkor is, ha törődik a növendékeivel, akkor is, ha nem; akkor is, ha minden növendéke helytáll a felsőbb iskolában, akkor is, ha mind megbukik; akkor is, ha az iskola legkomiszabb osztályát mindig őrá bízzák — mert neki van pedagógiai érzéke —, akkor is, ha a legjámborabbakkal is meggyűlik a baja;

bér[illegible]
hetővé [illegible]
az alsóbbszintű tanácsok megtakarítsanak különböző összegeket és azt előléptetésre fordítsák. Eltelt két év, az előléptetési rendszer máig is tisztázatlan.

A másik oka, már szóltunk róla: a pedagógus-munka nehezen mérhető, hogyan lehetne mégis a tanítás minőségét díjazni? Két példa: Jugoszláviában minden pedagógus fizetése egy állandó és egy változó részből áll. A törzsfizetés 5—10 százalékáról félévenként a pedagógusok kollektívája dönt. Az NDK-ban továbbképzési vizsgákhoz kötik az előléptetést, s a felügyelők rendszeresen elbírálják, hogyan hasznosítja a tanultakat a nevelő a napi munkában. Címeket nyerhet a pedagógus, a cím magasabb fizetéssel jár.

Hazai tapasztalatok alapján bármelyik módszer finomítható.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 NOV 10

Szabad Föld

Kaszás István

1021

Öreg kapu (Kaszás István metszete)

Kaszás István

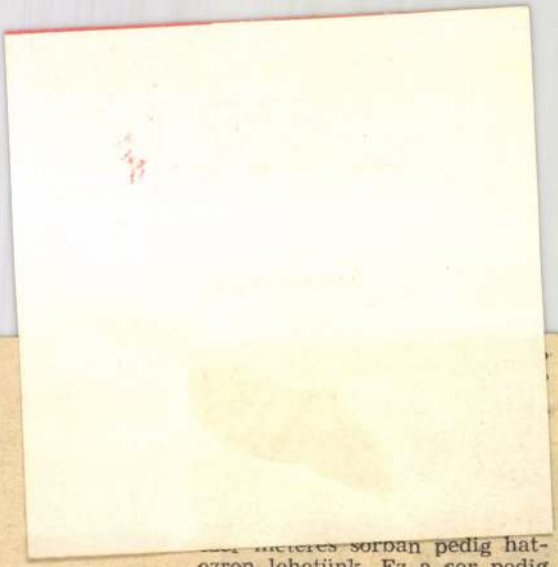

...méteres sorban pedig hatezren lehetünk. Ez a sor pedig legalább három kilométer. Nézz csak vissza...

A kisfiú fázósan zsebre dugja a kezét, apja a közeli büféből meleg teát hoz neki. Lehet, hogy a párolgó tea láttán, lehet, hogy másért, a mögöttem álló kislánynak is eszébe jut, hogy hűvös van.

— Ha fázol, gyere el hozzánk Taskentbe — ajánlja egy fekete hajú fiatalasszony. — Ott nem fáznál! Tegnapelőtt is harminc-öt fokos meleg volt. Ma, úgy 30—32 fok lehet. Reggel hatkor hallgattam a rádiót és bemondták. Na, eljössz hozzánk? Mifelénk sok gyümölcs is van... Szereted-e a gyümölcsöt?

— Igen, szeretem...

mát.

— És ha elmennék, ott hogyan beszélhetnénk?

— Hát ahogy itt: oroszul. Persze, nagyon sokan üzbégül beszélnek.

— És mennyi idő alatt érhetnénk oda?

— Vonattal két és fél nap alatt. Az egész családot szívesen látjuk...

A sor lassan előrehalad. Egy tizenhat év körüli leány a Kreml toronyórájára tekint és apjához fordulva megjegyzi:

— Két óra van. Moszkvai idő szerint...

Az apa mosolyog:

— Akkor mifelénk már este hat óra van és testvéreid nemsokára lefekvéshez készülődnek...

Magamban tűnődöm: vajon honnan jöhettek az én sorstársaim? Talán valahonnan Omszk vidékéről? Aztán Budapest jut eszembe: ott éppen delet harangoznak...

Milassin Béla

M.D.K.

Kaszás István

Tokaji kőbánya, 1965, gouche

müve az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásn,
vásárlás a MNG részére.

Tájékoztató az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról. MNG anyagának vásárlásai 2.1.

M.D.Y

Kaszás István
grafikus

„Hárak"

Élet és Irodalom, 1968. julius 13-6 lap.

Kaszás Viktor

AZ ÉPÍTŐK MŰSZAKI KLUBJA

MEGHÍVJA ÖNT

Kaszás F. Viktor

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1968. MÁJUS 24-ÉN DÉLUTÁN FÉL 7 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND

TASNÁDI ATTILA

KRITIKUS, A KORTÁRS MUNKATÁRSA

ÉPÍTŐK MŰSZAKI KLUBJA

BP. V., PETŐFI SÁNDOR UTCA 5. I. EMELET

NYITVA MÁJUS 24-TŐL JÚNIUS 12-IG

HÉTKÖZNAP 10—19 ÓRÁIG

SZOMBAT, VASÁRNAP ZÁRVA

Kassás István Viktor

Kiállítása nyílt a Vinnüvek kultúrott-
honában.

Szerszámgépipar 1966. márc. 30.

A Magyar Népköztársaság
Művészeti Alapja
meghívja Önt
1988. november 25-én
16.30 órára
a Duna
Galériába

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

festőművész
kiállításának
megnyitására

Megnyitja:
DR. NÉMETH LAJOS
művészettörténész

Megtekinthető:
1989. január 8-ig
hétfő kivételével
naponta 10.00–18.00 óráig

Cím: Budapest XIII.,
Rajk L. u. 95.

88-1044 Dorogi Nyomda – KFT

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

Személyes bevezető

Kaszás István Viktort immár több, mint tizenöt éve ismerem. Így nem műveinek látványos és a nézőre bizonyára erősen is ható elemei jutnak eszembe akkor, mikor bevezetőt írok csepeli kiállításához, hanem pályájának azok az eseményei, melyeket már magam is végig követtem, s melyek nyomán mindig is csodáltam szívósságát, kitartását, akaraterejét.

Kezdjük onnan, hogy ténylegesen a saját akaratából lett festő. Éveken keresztül járt Tokajba az immár nevezetes művésztelepre, s itt amellett, hogy rengeteg szakmai ismerettel gazdagodott, kapcsolatokat teremtett a képzőművészek világával. Máig is szeretettel gondol Fischer Ernő és Xantus Gyula szerepére, a Zilahy Györggyel, Blaskó Jánossal együtt eltöltött időre, Dávid Katalin, Németh Lajos előadásaira, akik később kiállításait nyitották. A hetvenes években volt egy leromlott állapotú társbérleti műterem-része, amelyben akkor vele álldogálva hihetetlennek tűnt, hogy itt egyszer csak az őt szolgáló műterem-lakás lesz. De Kaszás Pistát nem olyan fából faragták, hogy egy ilyen értelmiségi kétkedésnek igaza legyen. Létrejött a gyönyörű műterem-lakás, igaz máig húzódó perekkel, feszültséggekkel, de *van,* az Erzsébet-város szívében, ahonnan jó elutazni, jó elmenni festeni (horgászni) imádott természetébe.

A korábbi gondok után újra családot alapított, s most szeretettel óvja fiát, s keretezi be már ugyanily mívesen az ő munkáit is. Zsúfolt műterme van, amelyben rengeteg az ecset, a festék, a munkaeszköz.

Kaszás István megszállott. Csodálom, hogy megél, mert munkáit, sem a Képcsarnok, sem alkotóközösségek nem árulják, ugyanakkor – s erről meg vagyok győződve – képei emberek után kiáltanak, falakra vágynak. Nevét nem sokan ismerik, ugyanakkor aki képéhez hozzájut, annak bizonyára örömöt okoz. Mert Kaszás tud a dráma festője is lenni (ismerjük bohóc-sorozatát, melyben az emberi lét szinte minden szélsőségessége jelen van), de ezzel együtt az érzelem, az adottság, a természet-szerető festő archetípusa.

Újabb gouache-jain, melyeket a szeretett Mártélyon készített úgy tud festő lenni, hogy a megszokott tematikát is felemeli a maga egyénített rajzos és festői, meleg és érzelmes, embernélkülien is rendkívüli emberi világába. Merjük kimondani – még ha manapság ez tán blaszfémia is –, hogy képei *szépek.* Ezt köszönjük Neked Pista!

Dr. Feledy Balázs

A

CSEPEL GALÉRIA

szeretettel meghívja

Kaszás István Viktor
festőművész
kiállításának ünnepélyes megnyitójára
1991. április 11-én (csütörtökön) 18 órára

A kiállítást megnyitja:
Dr. Feledy Balázs
Művészeti Alap szakosztály igazgatója

A kiállítást rendezte:
Ury Ibolya művészettörténész

A kiállítás helye:
XXI., Csepel, Tanácsház tér 3.
Telefon: 276-7343

Megtekinthető:
1991. április 11-től május 5-ig
keddtől vasárnapig 10–18 óráig
hétfőn zárva

Megközelíthető:
A Boráros téri gyorsvasúton két megálló a Tanácsház térig. Utazási idő a Boráros tértől 10 perc.

A katalógus tervezte:
Csorba Mária

F. k.: XXI. ker. Polgármesteri Hiv. MISO oszt. vez.

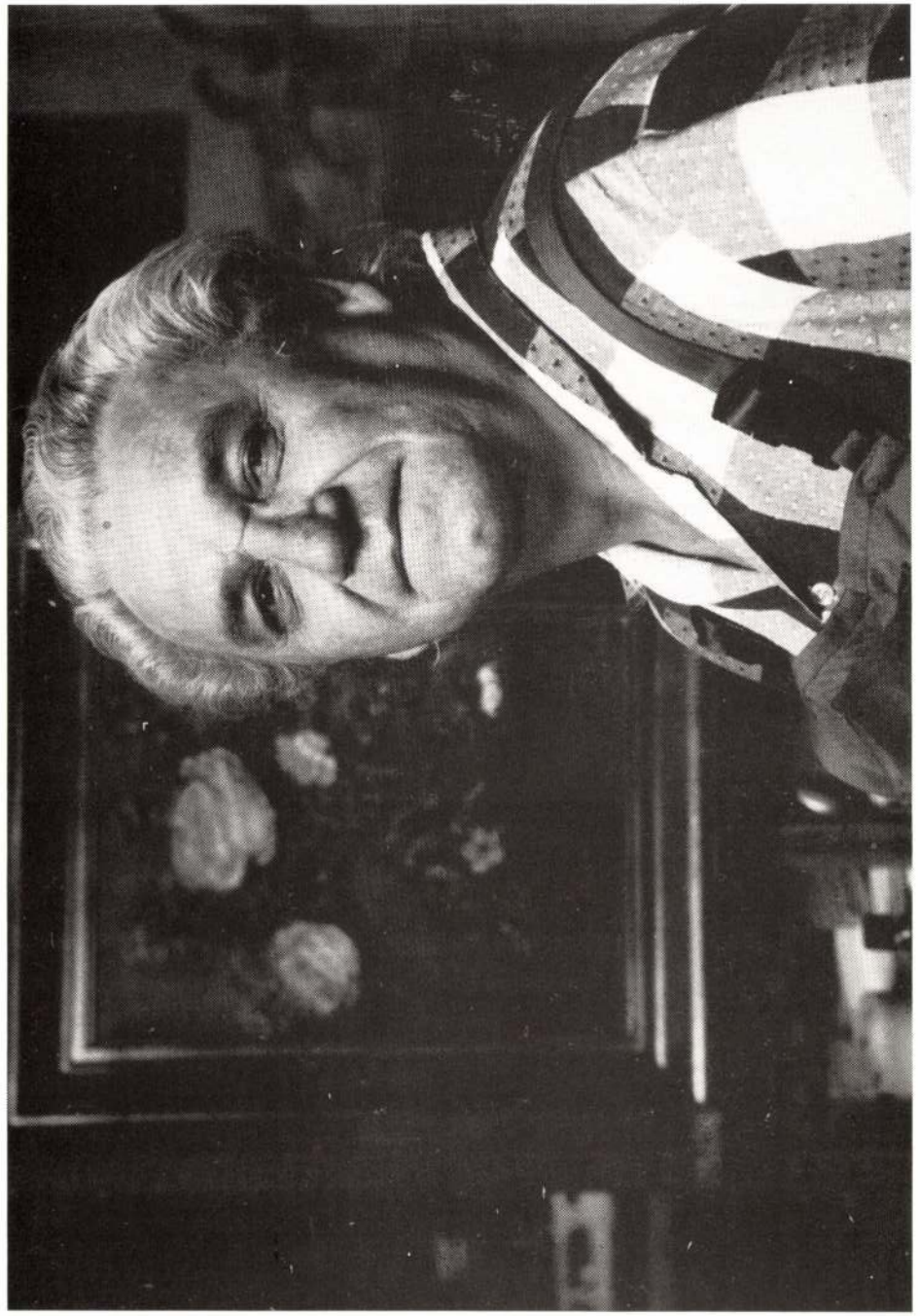

KASZÁS – ISTVÁN VIKTOR

Holland táj fűzfákkal

Holland Maastrijcht város híddal

Holland táj
(Kertész Róbert tul.)

THORN: Régi házak

A KIÁLLÍTOTT KÉPEK JEGYZÉKE

1.	Bohóc	olaj, farost	62x45,5 cm	Magántulajdon
2.	Bohóc II.	guash papír	64,5x34,5 cm	Magántulajdon
3-10.	Bohócfejek	olaj, farost	17x18,5 cm	Magántulajdon
11.	Rabbifej	olaj, farost	17x18,5 cm	Magántulajdon
12.	Tokaji hegyvidék	guash papír	36,5x51 cm	Magántulajdon
13.	Tokaji utca	guash papír	21,5x30 cm	Magántulajdon
14.	Egri háztetők	olaj, farost	32x31 cm	Magántulajdon
15.	Maastricht	olaj, vászon	31x46 cm	Magántulajdon
16.	Szentendre télen	olaj, vászon	26x36,5 cm	Magántulajdon
17.	Thorn, raktárház	olaj, vászon	31x42,5 cm	Magántulajdon
18.	Malom Hollandiában	olaj, vászon	26x36 cm	Magántulajdon
19.	Holland táj	olaj, vászon	25,5x35 cm	Magántulajdon
20.	Virágcsendélet	olaj, vászon	45x35 cm	Magántulajdon
21.	Holland táj híddal	olaj, vászon	42x57 cm	Magántulajdon
22.	Thorn, holland házak	olaj, vászon	35,5x16,5 cm	Magántulajdon
23.	Holland malom	olaj, farost	60,5x41 cm	Magántulajdon
24.	Őszi táj	olaj, farost	34,5x42 cm	Magántulajdon

Szentendre: Rab Ráby háza

25.	Tiszapart	olaj, vászon	31,5x45 cm	Magántulajdon
26.	Tokaj, főutca	olaj, vászon	41x81 cm	Magántulajdon
27.	Holland kisváros	olaj, vászon	49,5x90 cm	Magántulajdon
28.	Holland házak	olaj, vászon	50x81 cm	Magántulajdon
29.	Holland magtárházak	olaj, vászon	60x80 cm	Magántulajdon
30.	Holland vízimalom	olaj, vászon	63,5x79,5 cm	Magántulajdon
31.	Téli Szentendre	olaj, vászon	60x80 cm	Magántulajdon
32.	Vízimalom	olaj, vászon	60x80 cm	Magántulajdon
33.	Szélmalom	olaj, vászon	60x80 cm	Magántulajdon
34.	Holland táj, fűzfákkal	olaj, vászon	60x80 cm	Magántulajdon
35.	Napraforgó	olaj, vászon	60x80 cm	Magántulajdon
36.	Holland város	olaj, vászon	61,5x93,5 cm	Magántulajdon
37.	Hollandia	olaj, vászon	70x100 cm	Magántulajdon
38.	Amszterdami városrész	olaj, fa	52x94,5 cm	Magántulajdon
39.	Amszterdami városrész II	olaj, vászon	70x100 cm	Magántulajdon
40.	Maastricht város híddal	olaj, vászon	63x94,5 cm	Magántulajdon
41.	Rab Ráby háza	guash, papír	35x50 cm	Magántulajdon

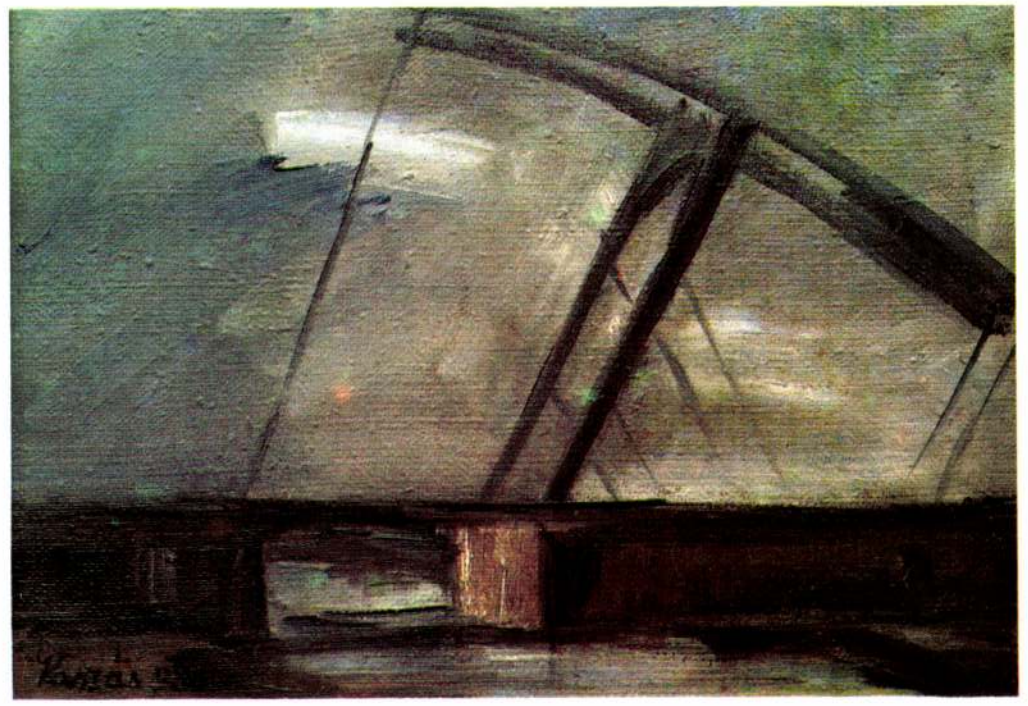

Holland táj híddal

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

festőművész

kiállítása

a

DUNA GALÉRIÁBAN

1988 november 25 — 1989. január 8-ig

Egy alkotóművész minőségét, de rangját is az jelentette, és jelenti ma és a a jövőben is, hogy műveiben mit látott meg „Ő" a lét (válóság, természet) belső lényegéből, törvényrendszeréből. Hogy műveiben mennyit közelített az „igazság"-hoz és hogy mindezt hogyan fordítja át a művészet nyelvére, a „szépség" formáira. (A „szépség" fogalma századunk kategória-rendszerében értendő.) Mert minden lépés az *igazság* felé egyben lépés a „tökéletesség" felé is. Minden művész álma, hogy az igazságot, a tökéletességet, a valóságban is — „a művekben" is, — mint megmutathatót (realitást) a létezés rangjára, a láttatás szintjére emelje.

Éppen ezért az alkotó „egyéniségét" ha valóban az, éppen az karakterizálja, hogy a fent említett igazságnak, lényegnek megfogalmazására birtokában van-e a nyelvezetnek, ismeri-e grammatikáját, mondat szerkesztését és hogy e szerkesztett mondatok „szellemi" erejű művekké állnak-e össze. Hogy a rendelkezésre álló véges kifejezési eszközök hogyan válnak alkalmassá általa „anyagi-szellemi" valóságok kifejezésére, azok láthatóvá tételére.

E kissé elméletinek tűnő bevezető néhány sora után most már fordítsuk a szót a konkrét valóságra, Kaszás István Viktor kiállítási anyagára. Arra, hogy a bemutatásra kerülő „képek" hogyan dokumentálják érzékelhető módon, hogy alkotójuk túljutott a tárgyi, természeti lét külső (felületi) világán. Megteremtve a személyiség és művészet belső *„lényegi"* kapcsolatát. Mert a festő legnagyobb és legnehezebb feladata éppen az, hogy a világot — külsőt és belsőt —, hogyan fordítja át a festészet nyelvére. Hogy rajta „van"-e a műveken minden technikai-gondolati vágy és kifejezési eszköz (módszer), mely az anyag megfestésekor a festőt izgatta. Hogy, hogyan lettek a tájak (holland város, vagy magyar falu-képek) a téri-színbeli, a művészi, szellemi mozgásnak a koncepciónak kifejezőivé, amely már nem horizontális, hanem vertikális irányban mutatja a valóságot és a szubjektumot „önmagát" is.

Kaszás István Viktor képi analízise, szerkesztése, a színek redukált értékrendje már egyre sűrítettebb és egyre nagyobb, „szellemibb" igények felé viszik egész festői habitusát, célkitűzéseit és eddig elért eredményeit is.

A „témák" több változatban újra és újra visszatérnek. Szinte lelki-szellemi és nem utolsó sorban a festői problémák feltárás igényével. Ilyen igénnyel kutatja az *„emberi arcokat"* is a legszélsőségesebb „torzításaikban" a bohócok kategóriáiban.

Kaszás István Viktor azok közé a festők közé tartozik, aki nagyon határozott programmal és becsületesen készült fel a pályára. Nem dőlt be a divatoknak, hanem mindig őszintén követte a saját emberségéből és művészi szemléletéből szervesen adódó lépéseket. Ez meghozta gyümölcsét. Egész alkotói szándékában és azok folyamatosságában is szépen követhető az a dialektika, ahol a „Van" és a „Lehet", az „Igen" és a „Nem", a „Véletlen" és a „Szükségszerű" keresi emberi és festői kifejezésének legmegfelelőbb eszközeit.

Budapest, 1988. november 25.

Fischer Ernő

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

Művei találhatók:

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
MŰVELŐDÉSI MINISZTÉRIUM
DUNA INTERCONTINENTAL
KPVDSZ
HAZAI ÉS KÜLFÖLDI GYŰJTŐK TULAJDONÁBAN TALÁLHATÓK
KANADA, EGYESÜLT ÁLLAMOK
SVÉDORSZÁG, SVÁJC
HOLLANDIA, NSZK
ROMÁNIA, LENGYELORSZÁG
BULGÁRIA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITOTTA
DR. NÉMETH LAJOS
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A KIÁLLÍTÁST RENDEZTE
DR. URI ENDRÉNÉ
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

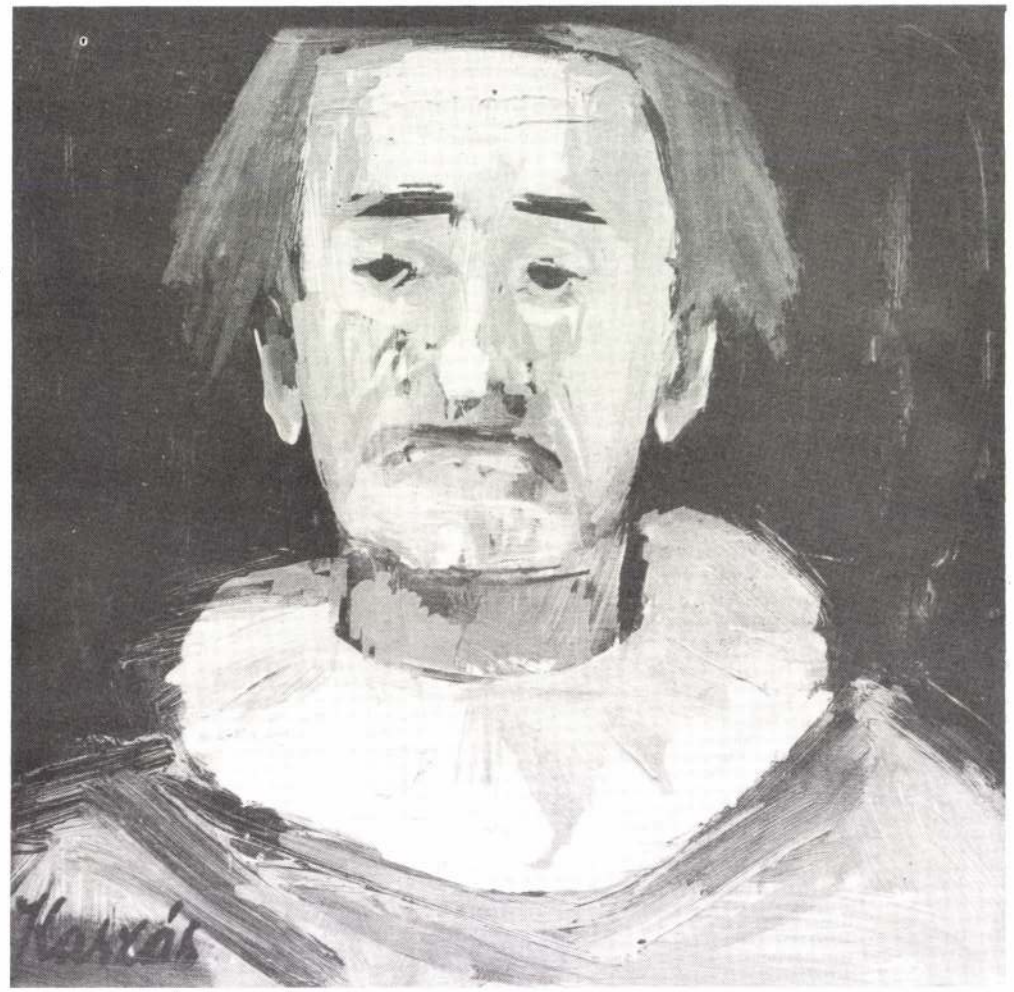

A bölcs bohóc

EDDIGI KIÁLLÍTÁSOK:

1.	1966. Március 28.	FŐVÁROSI VÍZMŰVEK KULTÚRTERME
2.	1968. Március 24.	ÉPÍTŐK MŰSZAKI KLUBJA
3.	1970. Október 23.	EGER KÉPCSARNOK
4.	1971. Április 1.	FŐVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZ
5.	1972. Január 30.	TOKAJI PÁRTHÁZ KULTÚRTERME
6.	1972. Március 30.	HOLLANDIA ROERMOND

Kaszás István

Az ellenforradalom áldozata, rézk.

Ifjusági Kiállitás. Nemz. Szal. 1957.

MDK

Kaszás Istvánt

metszete: A Gyár utca képe az
árvíz napjaiban – repr.

(Pakots György: 1838 március 13-át
írták akkor...)

Ország-Világ, Bp. 1958. március 12. 8. l.

Kazás István

műkedvelő festő

1838.

Stephan Kazás Magister

d. der Chirurgie.

Tanulmányok Bp.

múltjából.

IX. 198. l.

210. l.

Igen primitiv rajz,

a 200 oldal melletti 12. sz.

~~lapon~~ a. repr.

17. Lektorok, tanítók, vívómesterek, a testnevelés vezetői . . . 94
17/A. Műegyetemi testnevelési intézet 94
18. Műegyetemi Orvosi Rendelő 95
19. Tisztviselők 96
20. Altisztek 101

Második rész.

Előadások és gyakorlatok a mérnöki, építészmérnöki, gépészmérnöki és vegyészmérnöki osztályokon 107
Előadások és gyakorlatok a bánya- és kohómérnöki, valamint az erdőmérnöki osztályokon 125
Előadások és gyakorlatok a mezőgazdasági osztályon 135
Előadások és gyakorlatok az állatorvosi osztályon 143
Előadások és gyakorlatok a közgazdasági és kereskedelmi, valamint a közigazgatási osztályokon 149
Tudnivalók a kötelező testnevelésről 165
Az állandó évközi szünnapok 166
Névmutató 169

Kasznás István

festő

A Gyár-utca képe
északról az 1838-as
árvíz alatt.

A Budai Lövész Egyles
tulajdona

Repr. . .

Horváth Árvíz

11. kép.

Kaszás István

sebész, műredvelő festő

l.

Horváth Árvíz

379. l

Kaszás István

festőművész alkotásaiból rendeznek kiállítást Tokajban. A kiállítást január 30-án nyitja meg Tenkács Tibor festőművész.

Észak-Magyarország 1972/23 Sold.

Kaszás István Viktor

festő

▲ Kaszás István Viktor festőművész kiállítása a Duna Galériában (XIII., Rajk László utca 95.) január 8-ig tekinthető meg.

□ Az Állami Hangversenyzenekar

Népszabadság, 1988. dec. 13.

Kaszás István Viktor

festő

■ Kaszás István Viktor festőművész kiállítása november 25-től január 8-ig látogatható a Duna Galériában. (XIII., Rajk L. u. 95.)

Népszabadság, 1988. nov. 16.

A Magyar Népköztársaság
Művészeti Alapja
meghívja Önt
1988. november 25-én
16.30 órára
a Duna
Galériába

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

festőművész
kiállításának
megnyitására

Megnyitja:
DR. NÉMETH LAJOS
művészettörténész

Megtekinthető:
1989. január 8-ig
hétfő kivételével
naponta 10.00–18.00 óráig

Cím: Budapest XIII.,
Rajk L. u. 95.

88-1044 Dorogi Nyomda – KFT

Kaszás István festőművész.

Tokaji „Évszakok" sorozat idei téli tervében a hónap végén a művész ~~téli~~ tárlata szerepel.

Déli Hírlap, 1942. jan. 15.

Kassák István Viktor

Három képének fotója
(cím nincs)

„Műhely", 1971/3. sz. 40-41. l.

Kaszás István Viktor 1.

Gyermekkorát a Bánáltban, Beregszón és Temesvárott töltötte, tájaik jelenthesnek képein. Tokajt talán a hasonló jelleg miatt kedvelte meg (a művésztelepen nyarakat töltött). A konvencionális látványfestészettől jutott el az expresszív kitörésen át a lecsendesedésig.

Kerékgyártó István: Kaszás I. V. művészete; Műgyűjtő, 1971/3. sz. 40. l.

Kassás István Viktor 2.

A szerző említi a Csillag-portrét és a Bohócot (1969). Kedvelt technikája a gouache. Készít színes lineáretszetéket is. A Fővárosi Művelődési Házban ápr. 1 és május 12 között kiállítása volt.

Kerékgyártó István: Kassás I. V. művészete; Műgyűjtő, 1971/3. sz. 41. l.

Kasiás Tibor

az alábbi pályázaton megvételben részesült 27. számú terv egyik szerzője

Lehoczky Ödön: Országos vezető módszertani szociális otthon tervpályázata, 1971.
Magyar Építőművészet, 1972. 1.sz. 2-7.l.

Kaszás Viktor metszete

Kortárs, 1969./12. 1900.o.

Kaszás Viktor rajza

Kortárs 1968/11 1684. old.

Kastán István Viktor

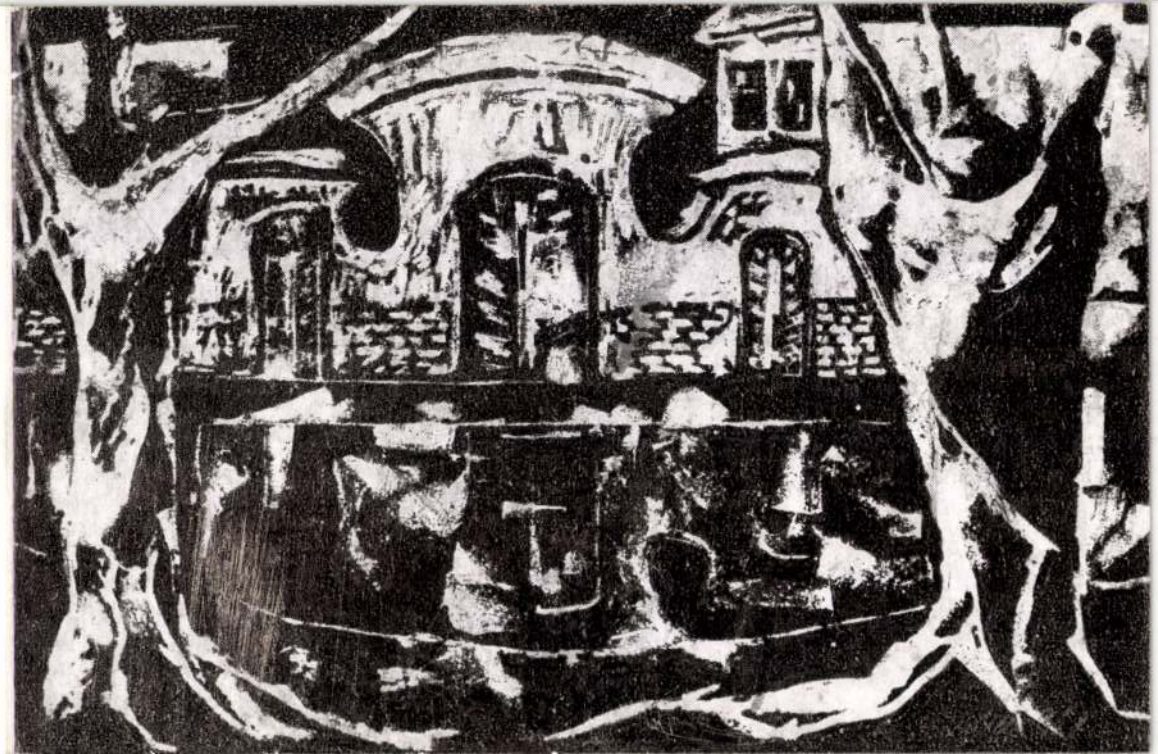

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK ÉS
A FŐVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZ
MEGHÍVJA ÖNT

KASZÁS ISTVÁN VIKTOR

FESTŐMŰVÉSZ
MAGYAR TÁJAK
CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

1971. ÁPRILIS 1-ÉN DÉLUTÁN FÉL 6 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:
KERÉKGYÁRTÓ ISTVÁN
KRITIKUS

BUDAPEST XI. FEHÉRVÁRI ÚT 47
NYITVA: ÁPRILIS 1–30-IG

Kassás János

könyvesm.

Debrecen

l.

Valóbat

582. l.

3466.

MDK.

Kaszás János

Kiállitási kritika

Dunántuli Napló 1965 juni.6.

MDK

Kaszás János, kömüvesmester.

Debrecen.

Rendes tag.

Az épitöipar jelöltjei az O.T.I.önkormányzatába.
ÉPIP-ÉPMÜV.1929.máj.1. 68.1.

Kaszás Károly építész

Tervezővsopostjának terve I. díjat kapott az alábbi pályázaton (rajz, repró)

Ulrich Ferenc: Bölcsődék Orsz. Módszertani Intézetének tezpályázata 1969

Magyar Építőművészet 1970/2 18 old.

Kaszás Károly -
Krizka György levele

megvételben (egyenként 8.000 Ft.) részesült.

Lakókörzetek gyermeknevelési épületegyüttesének tervpályázata 1967.

Magyar Építőművészet 1968. 5.sz. 2.l.

Kaszás Károly

recenziója Ot Hoffmann és Christoph Repnethin: Neue urbane Wohnformen, Gartenhäuser, Teppichsiedlungen, Terrassenhäuser c. könyvéről.

Magyar Építőművészet, 1969.2.sz.

58. l.

Kaszás Károly

Virág Csaba: OTP lakóház, Budapest, II. Keleti Károly utca. Építészek: Breiter Artúr, Kaszás Károly Ismertetés, képekkel.

Magyar Építőművészet, 1969. 2.sz. 28-29. l.

Kaszás Károly

Kubinszky Mihály kritikája és méltatása Kaszás Károly és Breiter Artúr építészek lakóépületéről /Bp,II. Keleti Károly u.6./

Magyar Építőművészet,1969.2.sz. 59. l.

Kanás Kárly

Krizka Györgyzel közösen kénített terve
A "Lakókörzetek gyermeknevelési épületegyüttesének tervpályázatán" /1967/ megvételben részesült.

Magyar Építőművészet, 1968. 5.sz. 2. 1.

NÉPSZAVA

Pártszínek s

Pillantás az E

A strasbourgi Európa Tanácsot Európa politikai lelkiismeretének nevezik. Kétségtelen, hogy ez a szervezet tartja ébren azokat az emberi jogi kérdéseket, amelyek földrészünk mai értékrendjének alápjául szolgálnak. Csakhogy ez a lelkiismeret többszínű. A parlamenti közgyűlésre rendszeresen érkező delegációk tagjai nem országok, hanem politikai csoportok. A magyar képviselhetnel láspontot egyma mégis elsz szocialista, ko berális frakció vannak egyedi zet bonyolódik

Garzó Ferenc (Strasbourg)
NÉPSZAVA

A strasbourgi fórumon öt nagy politikai csoportosulás, „európai párt" működik. A legnagyobb frakciót a szocialisták képviselik 193 taggal. Utánuk következik az Európai Néppárt, ez tömöríti a tulajdonképpeni kereszténydemokratákat, összesen 144-et. A konzervatív erők másik része az Európai Demokrata Csoport (EDG, röviden: demokraták) soraiban foglal helyet, mégpedig 79-en. A magukat liberálisnak nevező képviselők a Liberális, Demokratikus és Reformer csoportban találtak közös platformra, 82-en vannak. A sort az Egyesült Európai Baloldal zárja 39 fővel.

Az Európa Tanács 40 tagállamának képviselői tehát európai szinten is választottak maguknak pártot, frakciót. Ez persze olykor nem is olyan könnyű, mint amilyennek látszik. Amikor hazánkat 1990-ben felvették a szervezetbe, egyértelmű volt, hogy a szocialista képviselők a szocialista csoportba sorolják be magukat. A konzervatív pártok esetében azonban választani kellett. Míg ugyanis az Európai Unióban ezeket az erőket mind az Európai Néppárt fogja össze, az Európa Tanácsban két csoport van. A demokraták frakciójában foglalnak helyet például az angol és a skandináv konzervatívok, akik nem kívánják magukat szorosan a hagyományos értelemben vett kereszténydemokratákhoz kötni. *„A hagyományosan konzervatív pártok számára a kereszténydemokrata mozgalmak túlságosan ideologikus, vallási alapon állnak"* – magyarázza lapunk kérdésére e megosztottság hátterét *Jeszenszky Géza* MDNP-s képviselő, aki a demokraták között ül Strasbourgban. A másik különbséget abban látja, hogy míg az Európai Néppártban egyfajta német túlsúly érvényesül, addig a demokrata csoportban inkább a távolságtartás a jellemző (főleg a skandinávok távolságtartása a németektől és a dél-európaiaktól).

Jeszenszky felidézi: 1990-ben a még egységes MDF képviselői között volt, aki a Néppárthoz s volt, aki a demokratákhoz csatlakozott. Két évvel ezelőtt azonban az MDF-esek Strasbourgban ultimátumot kaptak: mindannyian lépjenek be a Néppártba! *„Sajnálattal vettem ezt tudomásul, mert jól éreztem magam a demokrata frakcióban"* – mondja Jeszenszky Géza, hozzáfűzve azonban, hogy az MDF kettéválása megoldotta a

Pannon F
Most mé

1998 IV. 28
NÉPSZAVA

Alvar Aalto száz éve és a finn építészet

A Budapesti Műszaki Egyetemen tegnap este zárt be az a kiállítás, amely a finn építészetet mutatta be. A kiállítás ürügye az volt, hogy idén ünnepeljük a legnevesebb finn építész, Alvar Aalto születésének századik évfordulóját. A kiállítást, amely egyben az ő emléke előtt is tisztelgett, Kaszás Károly Ybl-díjas építész tervezte. Vele beszélgettünk többek között a finn és a magyar építőművészet közötti szemléletbeli különbségekről.

Bóka B. László írása a NÉPSZAVÁNAK

– Miért tartotta fontosnak a kiállítás létrehozását?

– A finn építészet azért fontos számunkra, mert az is egy kis nemzet, amely tudta, hogy kultúrája hiányos, és egy ügyes gondolattal a jövőjét éppen az építészetre alapozta. Finnországban az építészet kiemelt művészeti ág.

– Hogy lehet, hogy egy apró nemzet ekkora nemzetközi hírnévre tehetett szert az építészetben?

– Először azt hittük, hogy a finn táj miatt alakult így: érdekesebb a táj, és ezért lett ott izgalmasabb az építészet is. De erről szó sincs. Náluk mindenki tudja, hogy minőséget kell létrehozni, hiszen ott valóban hideg az idő, egyáltalán nem mindegy, hogyan építkeznek. Arról nem is beszélve, hogy a finnek nem régen még házilag is kitűnően tudtak házakat építeni maguknak. A későbbiekben állami támogatással kifejezetten arra helyezték a hangsúlyt, hogy a finn építészet maradandót és egyedit tudjon alkotni. Persze ott is terjed az erőszakos nemzetközi építészet; az olyan házak, amelyek Tokióban ugyanolyanok, mint Budapesten vagy Helsinkiben. A finnek nagy találmánya azonban, hogy ők „finnesítik" a nemzetközi irányzatokat.

– Hogyan, azaz melyek a finn építészet sajátos jegyei?

– Éppen Alvar Aalto volt az, aki az európai építészetbe bevezette a környezeti térformálást. Az európai mértani térrel szemben ő a keleti – japán, kínai – tereket részesítette előnyben, a környezet jelenségeit beemelte a belső térbe. Ez a térformálási megoldás Aaltótól kezdve folyamatosan öröklődött. Bár mindenki másképpen, de a házakba valamilyen módon mind betervezik a finn természetet, a környezetet, amely körülveszi őket. *Leiviskä* például épített egy templomot, s az épület kialakítása olyan rafináltan követi a nap járását, hogy az valamilyen módon mindig ott ragyog az oltár körül. Ez a környezeti térformálás egyedivé teszi az épületeiket.

– Magyarországon még mindig az számít a legfőbb ítéletnek, ha esztétikai szempontból közelítünk egy épülethez, vagyis eldöntjük, hogy szép-e.

– Magyarországon az egyik legfőbb baj az, hogy sok építész állandóan a divatot követi, és ez nem szerencsés. A finn építészek jóval kevesebbet foglalkoznak azzal, hogy hogyan néz ki kívülről az épület, amit megterveztek. Nekik a térérzet a fontos, és az, hogy hogyan lehet élni a tereikben.

Alvar Aalto 1898. február 3-án született Kourtanéban. 1921-ben szerzett építészdiplomát Helsinkiben, és két esztendő múltán nyitotta meg saját építészirodáját. Munkássága meglehetősen sokrétű volt: az építészet mellett festett, bútorokat, iparművészeti tárgyakat is tervezett. Életművét szinte lehetetlen értékelni, hiszen egyszerre volt funkcionalista, konstruktív, posztmodern és organikus. Térszemléleti újításai nélkül gyakorlatilag nem tanulmányozható a 20. század építészete. Aalto a Finn Építészeti Szövetség elnöke, a Finn Akadémia tagja, sőt 1963-tól annak elnöke is volt. 1976-ban hunyt el.

KASZÁS KÁROLY

Ravatalozó, Tihany

Építész: Kaszás Károly (BME Középülettervezési Tanszék)

Aki 1978-ban Tihanyba látogatott, az a község megszokott faluképén és egyedi épületein kívül egy még egészen újat is felfedezhetett a faluból kivezető főutca végén, a ravatalozót.

Az épület rövid előtörténete a következő. A Budapesti Műszaki Egyetem Középülettervezési Tanszéke a Tihanyi Tanáccsal kötött szocialista szerződés alapján 1973—1975 között építészmérnök hallgatók és az ÉTE bevonásával komplex településvizsgálatot készített. A munka során Tihany község táji, földrajzi, településtörténeti jellegzetességeit, környezetvédelmi problémáit tárták fel; a történeti és népi építészet emlékeiről készültek alapos felmérések, felhasználási javaslatok és hallgatói tervek.

A munka egyik irányítója Kaszás Károly építészmérnök, a Tanszék adjunktusa volt. Az együttműködés során a felmérések, következtetések és ideáltervek mellett egy „konkré-

Statikus: Dr. Pattantyús Á. Ádám
Gépészek: Dr. Alföldi Lászlóné
Kádas Károly (KÖZTI)
Kivitelező: Balatonfői Mgtsz Építő Csoportja
Balatonfőkajár
Építésvezető: Rácz Béla
Ács művezetők: Bocsor István
Szabó Miklós
Építtető: Tihanyi Tanács V B
Fényképek: Kaszás Károly

1. Metszet és helyszínrajz, M=1 : 500
2. Alaprajz, M=1 : 200
3. Látkép a falu felé
4. A déli homlokzat

1. Coupe et plan de situation
2. Plan
3. Vue en direction du village
4. Façade sud

1

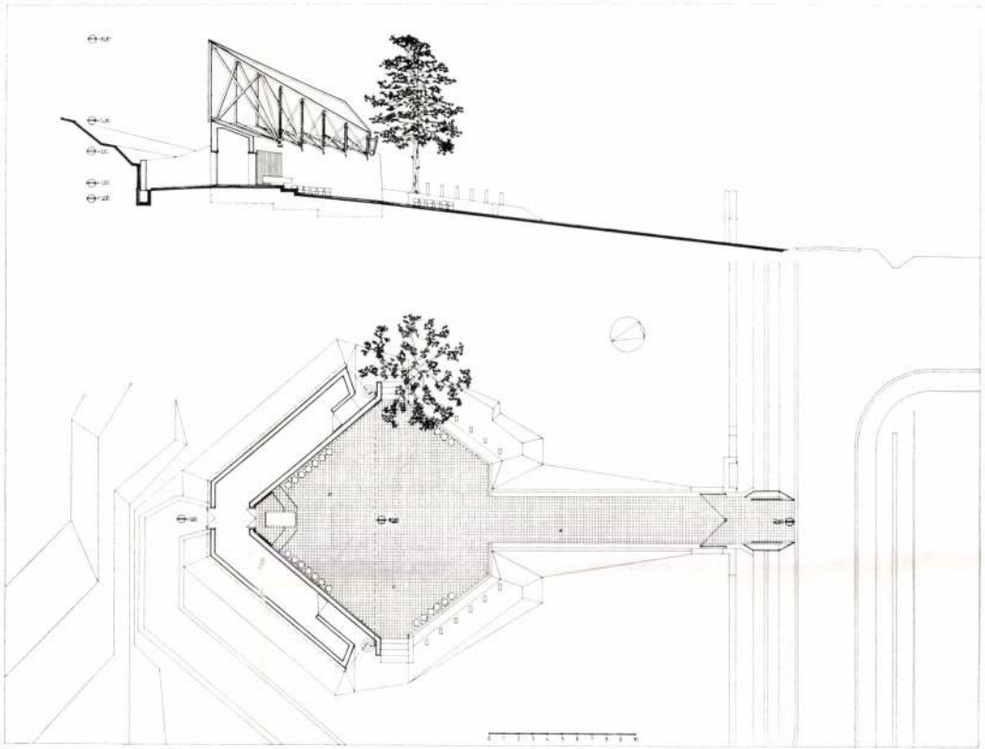

2

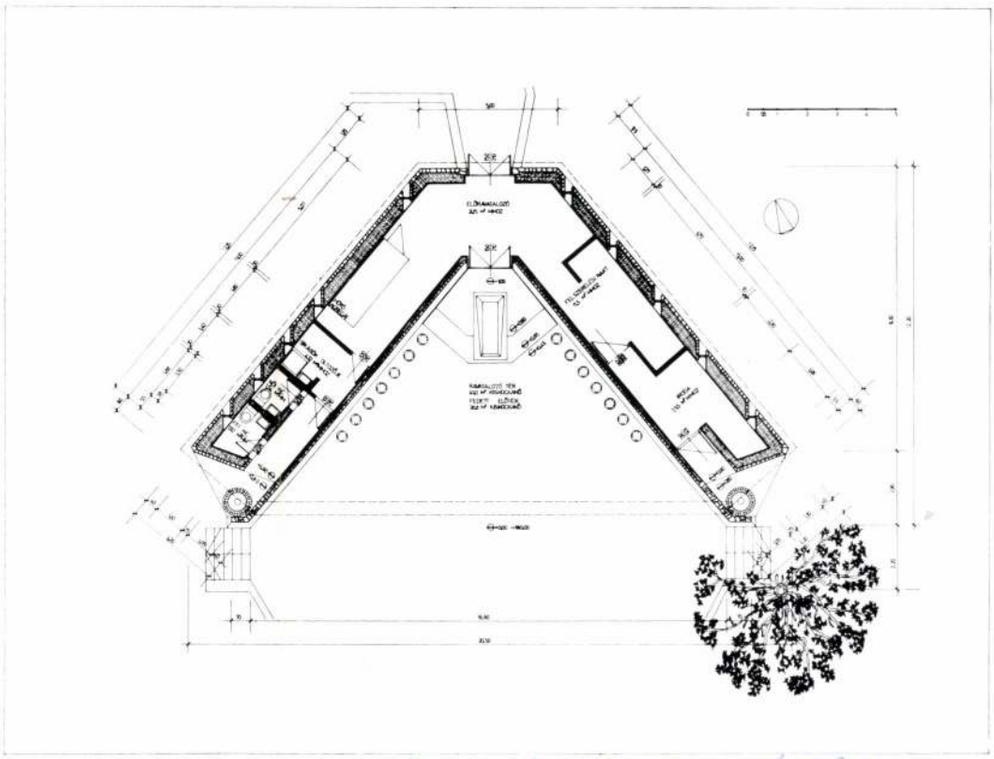

Magyar Építőművészet 1978/6

mely a múzeumi gyakorlatban igen hasznosnak bizonyulhat.)

Az épület alaprajzából is, fotóiból is jól kiolvasható mindaz, amit a gyűjteményház alkotója a meglevőhöz a magáéból hozzáadott, hogy a befejezett mű kifejthesse teljes mai művészi hatását. A déli kapun belépve, a gyűjtemény bejárati ajtajával szemben, a szomszéd ház tűzfalára Barcsay műveinek építészeti elemeiből (talán a 61. katalógus számú, *Rózsaszín kapuk* című, 1969-es képből) komponált, alig centiméteres vakolat-plasztikával alakított reliefdíszt tervezett, mely súroló fényben kirajzolódva, telíti az üres felületet. A nagyobb északi udvaron viszont egy nyolcszög három oldalával kialakított, háromlépcsős teatron a tervező ajándéka, melyen száz-százhúsz látogató telepedhet le, hogy a három oldal és a kerítésfal előtti zöld felület által körülvett kis arénában zenei, vagy egyéb művészi mutatványnak hallója-látója legyen. Kisebb — látszólag jelentéktelen — építészeti „fogás"-ok — például az északi szomszéd falában levő fülkék vagy éppen a régi kút öntöttvas szivattyú apparátusának, mint egy elvont szobornak díszítő felhasználása stb. elragadóvá teszik az épület e külső terének hatását. Amit pedig Hofer a meglevőből — a régiből — elvett, nem több mint a déli szárny folyosójának néhány különböző állapotú és méretű ablaka, melyeket négy új, osztásnélküli ablakkal helyettesített.

Összegezve és ismételve az elmondottakat: Hofer Miklós a réginek és újnak eggyé komponálásával olyan alkotást hozott létre, mely igen magas szinten képviseli azt a sajátos építészeti műfajt, melyről a bevezetőben beszéltem.

Major Máté

1. Az új szárny a Barcsay-szobából
2. Az új szárny belső képe
3. Az átriumos udvar az új épületszárnnyal
4. Az új szárny részlete
5–6. Udvarrészletek

1. Vue de la nouvelle aile de la salle Barcsay
2. Intérieur de la nouvelle aile de bâtiment
3. La cour-atrium et la nouvelle aile de bâtiment
4. Détail de la nouvelle aile
5–6. Détails de la cour

4

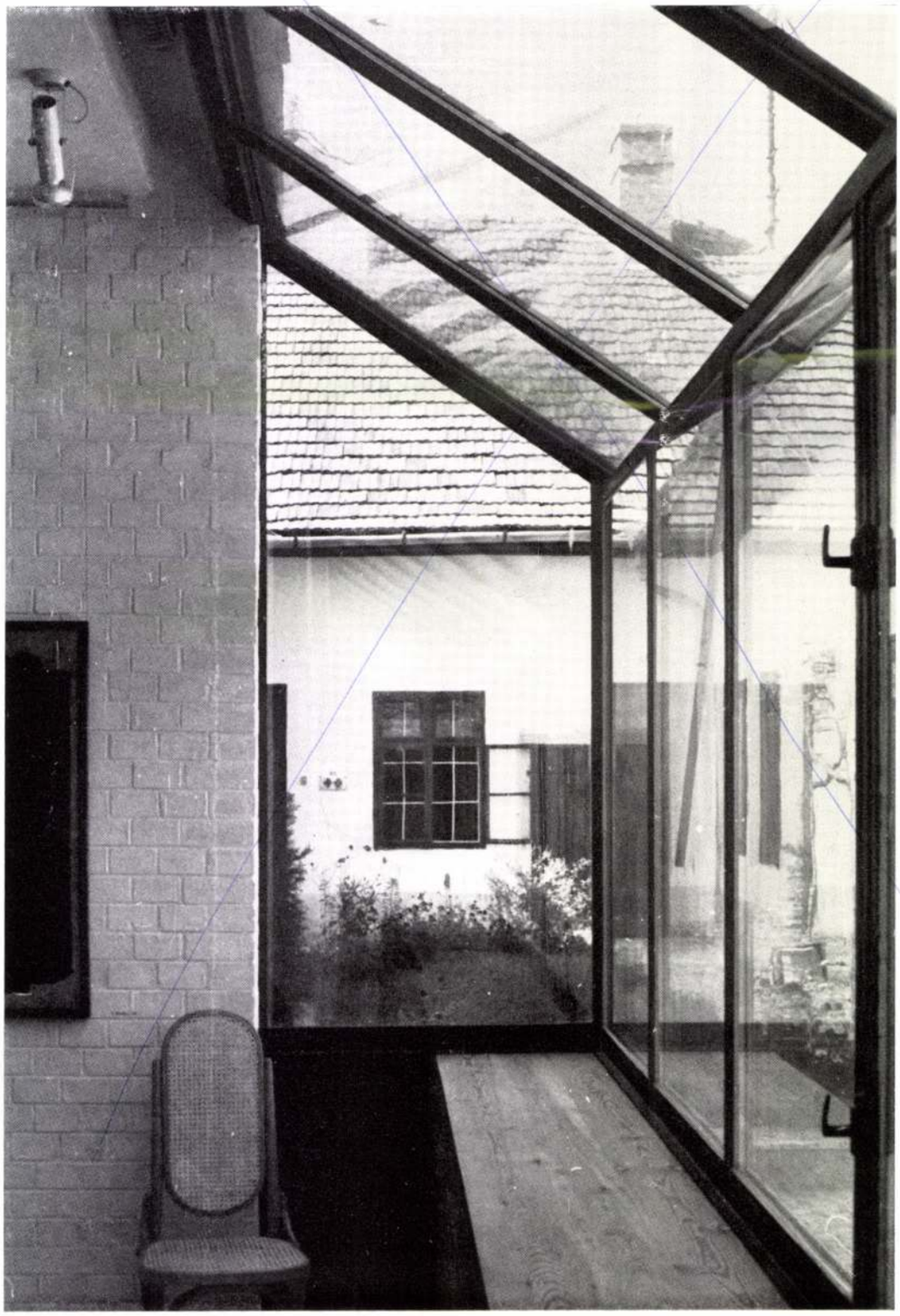

5

6

tum" is született; Tihany község Tanácsa — a temetkezések korszerűsítése érdekében — új ravatalozó tervezésével bízta meg a Tanszéket.

A kiviteli tervek 1974 márciusában készültek el, amelyben a tervező a fenti vizsgálatok tanulságait olyannyira hasznosította, hogy a megvalósítás a hatóságok támogatása, az egyház — Tihanyi Apátság — szimpátiája, s a kivitelező lelkes ügyszeretete mellett, a terv módosítása nélkül elkezdődhetett. A funkcionális igények egy ravatalozó helyiséget, valamint a mellékfunkciók sorában előravatalozót, tetemhűtőt, felszerelési raktárat, irodát, a sírások öltözőjét és egy W. C.-csoportot követeltek. A közvetlen környezet Tihanyra jellemző módon nyitott, egyszersmind a táj domborzati elemeivel, vegetációjával, s főként a többezer éve itt élő ember kulturális hagyatékával karakteresen meghatározott.

Ott, ahol a falu főutcája a Füred felé visszavezető országútba ér, jobboldalon áll a ravatalozó, közvetlenül a temető szélén. A temetővel együtt annak a dombnak nyugati lejtőjére támaszkodik, amelynek tetején az őskori földvár állott. Az épülettől északra terül el a falu sportterülete, amely tagolatlan tágasságával és harsányságával ma még nem ideális szomszéd, de a tervezett növényzet — szubmediterrán kert — felnövekedésével mindkét létesítmény elkülönült autonómiája megvalósul.

3

4

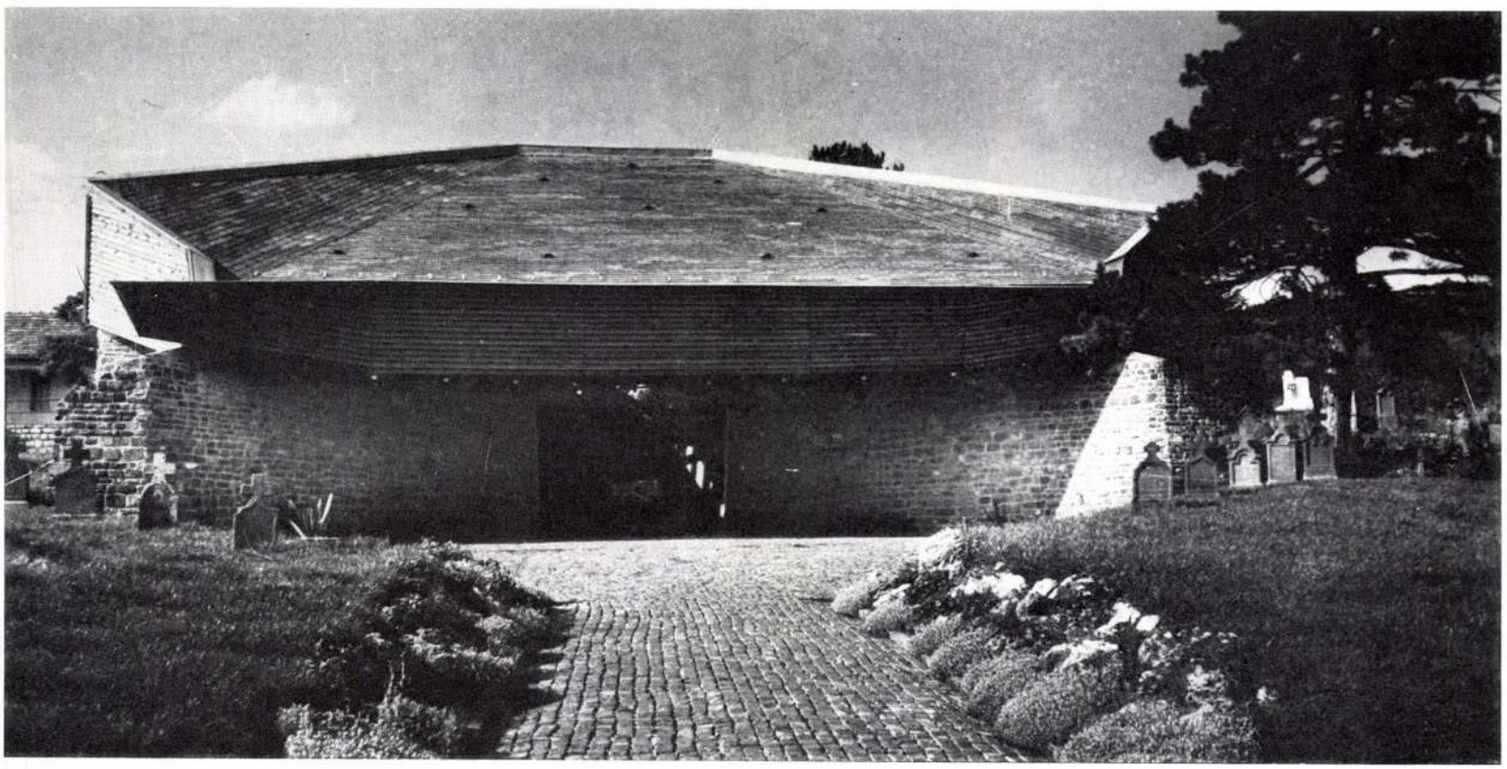

Nyugatra, az egyoldalas utcasor mögött pedig a félsziget szelíd vonalatú hegypereme zárja azt a megejtő szépségű táj-enteriőrt, amely Tihany látogatói számára közismert, s amelyre a ravatalozó is feltárulkozik. E táji elemeken kívül az épület közvetlen környezetét egy árva fenyőfa is meghatározta. Természetesen a táji-természeti adottságok mellett a tervezőnek figyelembe kellett venni, átélni Tihany évezredes hagyományait; épített környezetének emlékeit, a középkori barátlakások hegybevájt üregeitől a népi építészet meghatározó tradícióin keresztül a modern szállodákig, illetve mindennek gazdasági, történeti és szellemi hátterét; az egykori szolgáló-, végvár-, halászfalu létezését, az ősi Apátság szerepét, s nem utolsósorban az idegenforgalmi koncentrációt ma már alig-alig tűrő település gondjátbaját.

A ravatalozó a különös tömegforma ellenére tulajdonképpen egyszerű építészeti eszközökkel készült. A főutca felől kövezett, 10%-os emelkedésű, ünnepélyes gyalogúton érkezünk a határozott formájú, trapéz alakú térre, melynek kisebbik része már a ravatalozó fedett téröble, csillapodó, 6%-os lejtésű padlóval. A ravatalozó kétoldalát V-alakban megtörő folyosószerű szárnyak határolják, amelyekben a kiszolgáló helyiségek helyezkednek el, s ezek megközelítése a töréspontokon történik. A téröböl fókuszában helyezkedik el a ravatal, kétoldalt rusztikus tönk-ülőkék sorával. Az eredeti tereplejtés 20%-os volt, s így az épület belső része bevágásba került, hasonlóképpen annak kiszolgáló útja is, mely balról kerüli meg az épületet. A tetem beszállítása, hűtése, előravatalozása, majd a ravatalra történő elhelyezése, valamint a temetkezéssel kapcsolatos technikai és adminisztratív funkciók elhelyezése, forgalma így elkülönítetten történik. A ravatalozó tér kinyíló alaprajzi formája rugalmasan alkalmazkodik a gyászolók létszámához; kis csoport és nagyobb tömeg egyaránt elhelyezkedhet az alkalom profanizálása nélkül.

Az épület felépítményi rendszere tulajdonképpen az alaprajzzal ellenpontozott képlet. Ahol az alaprajz szélesen kinyílik, ott a legkisebb a belmagasság, ahol az alaprajz tágassága már csak a ravatalra korlátozódik szinte, ott a

1. A szerkezeti modellvázlat
2—3. Az épülő faszerkezet
4. Kitekintés a ravatalozó térből
5. A ravatal feletti tetőszerkezeti csomópont

1. Schéma du modèle structural
2—3. La structure de bois en construction
4. Échappée de vue de la salle mortuaire
5. Point de jonction de la construction de toit surmontant la salle mortuaire

1

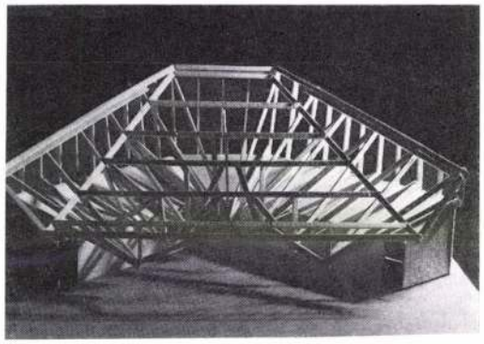

2

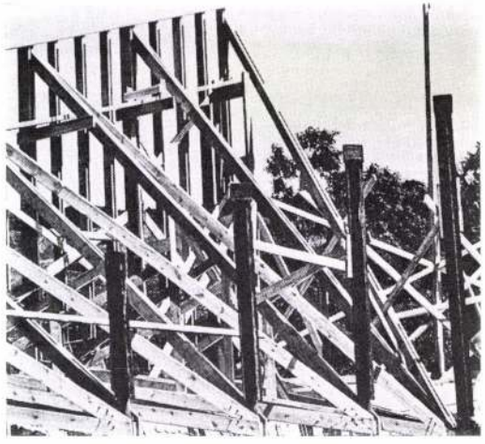

3

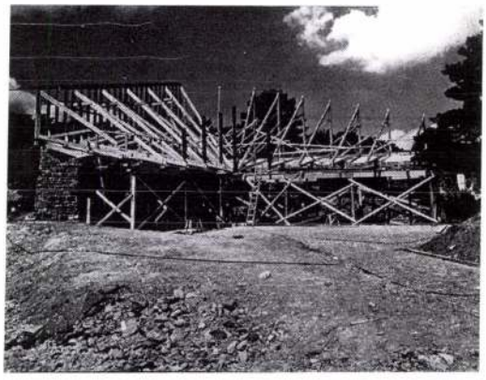

4

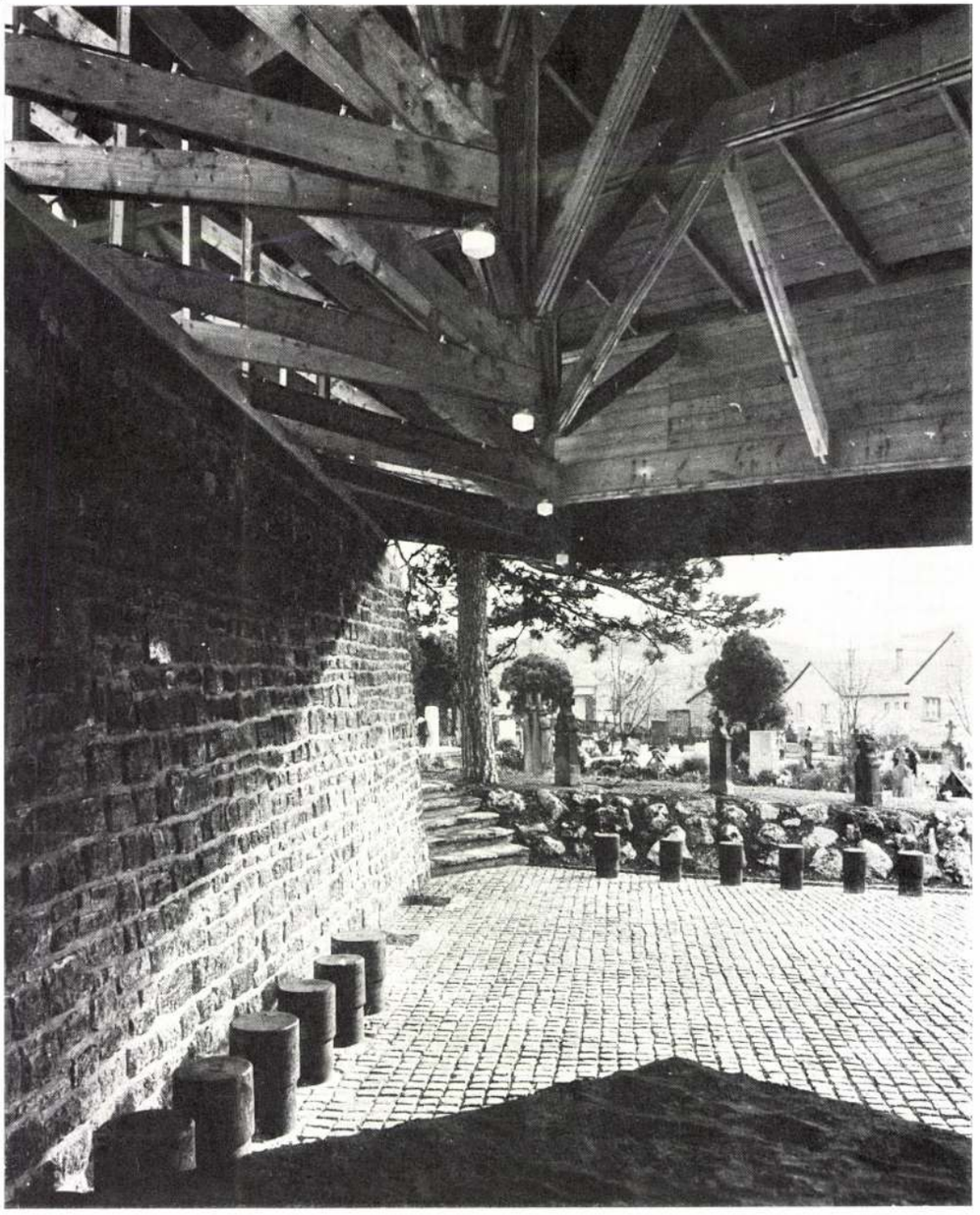

legnagyobb. Sőt, miután a V-alakú kiszolgálótömb terei a funkció igényelte belmagasság felett födémmel zártak, felettük a tető magasan továbbszökken az épület hátsó síkjáig. Az enteriőr felső, nagyobbik légterét különleges struktúrájú ácsszerkezet hálózza be, melynek szövedékén keresztülcsillan az égbolt.

Az épület anyagai és szerkezetei hagyományos és korszerű elemekből tevődnek össze. A kiszolgáló helyiségsor felmenő fala és födéme beton, illetve vasbeton, a külső, látszó felületeken a csömöszöléssel együtt készített tihanyi kő kéregfalazattal. Homogén kőfalazatot azért nem lehetett alkalmazni, mert a tihanyi kőbányászat régen megszűnt, s a bontásokból összegyűjtött mennyiség csak ezt a megoldást biztosította. A kiszolgáló helyiségek padló- és falburkolata a higiénés követelményeknek megfelelően, a külső térburkolatok pedig bazalt kiskockakővel készültek, ugyancsak beszerzési nehézségek árán. Az épület jellegzetes tömegformáját biztosító térrács-szerkezet részben szokványos (szegezett, csavarozott palló), részben újszerű eszközökkel készült. A tri éder éleivel meghatározható konzolos, szegelt térelemek változó méretű sorozata a kiszolgáló helyiségek ferde födémén fekszik. A belső térbe nyúló konzolvégekre támaszkodnak az acél oszlopok, amelyek oldalirányú merevítők segítségével hordják a tető ugyancsak szegelt vízszintes gerendáit. E gerendákon nyugszik a szarufák sorozata és a deszkaborítás. A konzolelemek kétoldalt egymást közelítve futnak a ravatal fölé, ahol egyetlen nagy csomópontban zárul a szerkezet. Az épület világítása a függeszkedő csomópontokon elhelyezett lámpatestekkel történik, ami előnyösen fokozza a hálós térstruktúra artisztikumát. A térbeli szerkezet elől, a legnagyobb fesztávolságnál, a tetőfelület összes csapadékvizét összegyűjtő attikacsatornát magában foglaló nagy, rácsos főgerendával záródik. Az oldalakon felnyíló felületek a szerkezet elemeivel képzett egyszerű hálózatot alkotnak. A mezők üvegezése külön nyílászáró szerkezetek közbeiktatása nélkül, egyszerűen a szerkezethez csatlakozik. A palafedés minimális hajlásszögével kialakított tető héjazata osztrák Eternitpala, ami az Apátság adománya.

Az épület tömegformája az alaprajzi és felépítményi jellegzetességekből következően rendkívül változatos. A ravatalozót körbejárva az oldalirányú nézetek a síkfelületek változatossága miatt lépésről lépésre izgalmasan változnak, a főtengely mentén megközelítve viszont lenyűgöző ünnepélyességgel bontakoznak ki a tömegforma, a homlokzat, majd az enteriőr látványosságai.

Az épület homlokzatait ugyancsak a tömegforma, s a természetes és művi anyagok — kő, fa, üveg, pala — mértéktartó alkalmazása határozza meg. Önálló homlokzati elem csupán a főgerenda, illetve a vízköpőkben végződő attikacsatorna deszkaborítása. Mindehhez hozzá kell tenni, hogy az épület jelentőségében és terjedelmében számottevő mértéke ellenére — a társadalmi munkát és adományokat nem számítva, de azzal együtt is — az igen olcsó beruházásaink közé tartozik.

Tihany új ravatalozója érdekes és érdemes példája napjaink építészetének. A középkorú, építészek között fiatal alkotó az egyetemes és a magyar építészet hagyományait átélve, némiképpen a finn építészet eredményeit is haszno-

5

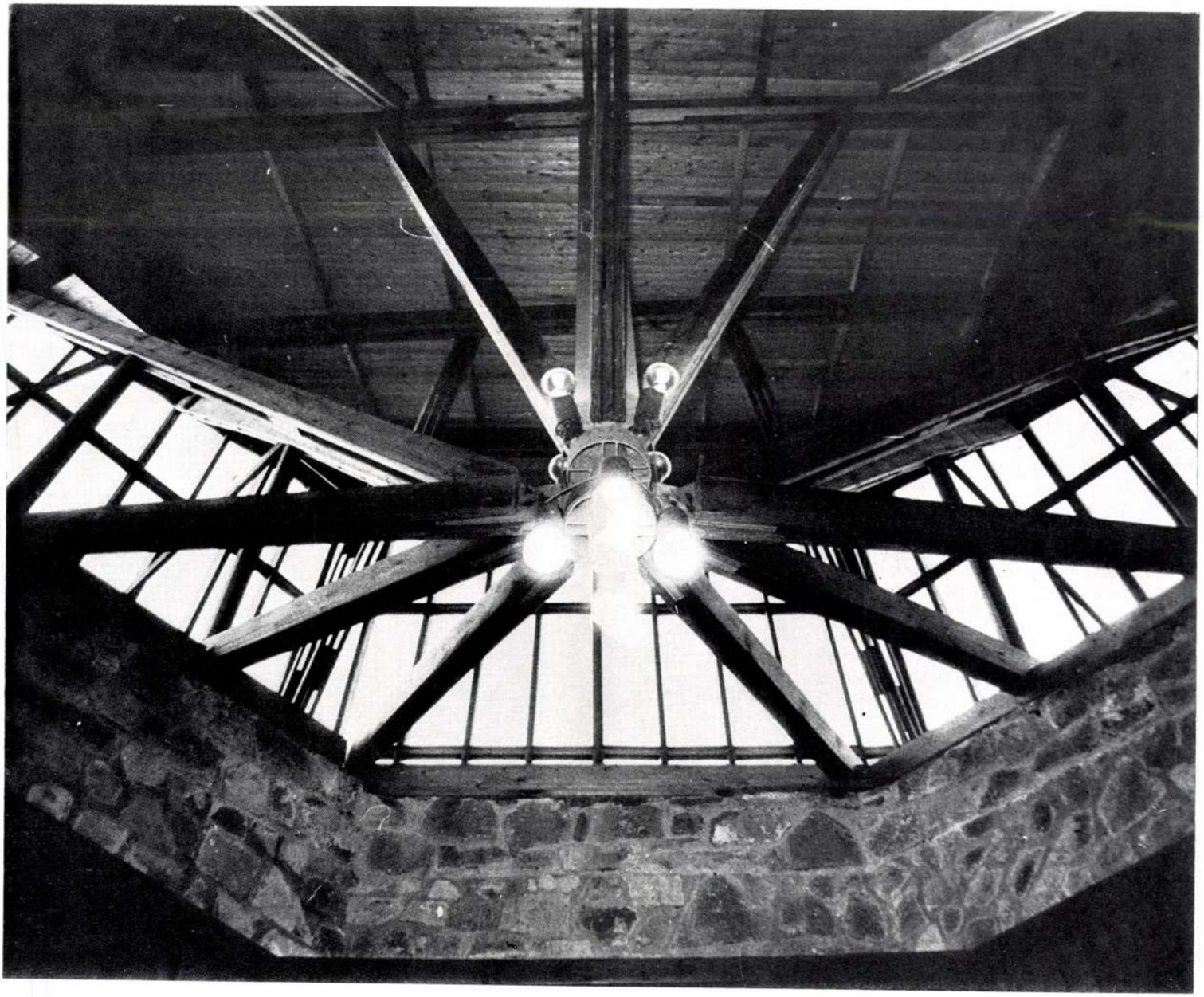

sítva jeles épületet hozott létre. Illő megjegyezni, hogy munkája során sok segítséget kapott a beruházó Tihanyi Tanácstól, a kivitelezőtől, s nem utolsó sorban az építőktől, szakmunkásoktól is.

(Az épület értékéből semmit sem von le az, hogy két részletet illetően kritikai észrevételt teszünk. A ravatal mögötti, szárnyasoltárra emlékeztető falburkolat kicsit után illeszkedik a kőfalhoz. Igaz, ez munkaközi kényszer során lett ilyen, a tervben jobb megoldás szerepelt. A katafalk, ágy-méreteivel, kőből pedig nagyobbra sikerült talán a kelleténél.) Egy szertartás számára épített környezethez mindig kapcsolódnak érzelmek és képzetek, igaz, egyéni módon és sokfélék. Éppen ezért építész számára mindig izgalmas az ilyen jellegű megbízás. Kaszás Károly rendkívül szárazon, korrekt egyszerűséggel fogalmazta meg szándékát a műleírásban:

— „a táji környezetnek megfelelő funkcióvezetés, s az épület vezérsíkjainak e mozgás harmonikus kiegészítéseként" történő meghatározása,

— „a külsőben használatos anyagok a község ismert építészeti arculatába, hagyományaiba illeszkedése, korszerű részletképzésekkel, s a mai kor szellemében" megfogalmazva, végül

— „a természeti környezettel való kapcsolat mind funkcionális, mind építészeti igényeinek" kielégítése.

Az épület látogatója, méltatója — e sorok írója is — azonban pszichikus-asszociatív jelentését, szimbolikáját keresve egész sor felötlő gondolattal közelíti meg azt. Például az épület a földbe irányított, az égre van megnyitva, s a falura, a környezetre van tájolva. Azután az épület minden vonala, síkja, szerkezete, világítása, de még a beeső fények és árnyékok is, közvetlenül vagy ellenpontozva a szertartás centrumát hangsúlyozzák. A felvezető gyalogút mint ünnepélyes dromosz, a szertartás téröble mint kultuszhely, a kétoldali labirint-bejárat mint funkcionális-spirituális megoldás olyan ősi képletek mint a civilizáció, illetve az építészet maga. A bejárat feletti attikacsatorna deszkaburkolata egy csónak egyik oldalának negatívját formázza. Ki ne gondolna erről Tihany lakóinak halászőseire, vagy a csónakkal és elmúlással kapcsolatos még ősibb képzetekre stb. stb. Hogy ebből mennyi ötlet volt a tervező gondolatai közt tudatos, nem érdemes firtatni. A megvalósult épület rá a bizonyíték, hogy a funkcióknak, környezetnek, hagyományoknak, anyagoknak és szerkezeteknek, meg a korszerűség követelményeinek való építészeti megfelelés önmaga inkarnálja mindazt, amit az épülettől elvárunk, amit benne mint tükörben meglátunk, s amiért megszeretjük.

Dr. Istvánfi Gyula

1

2

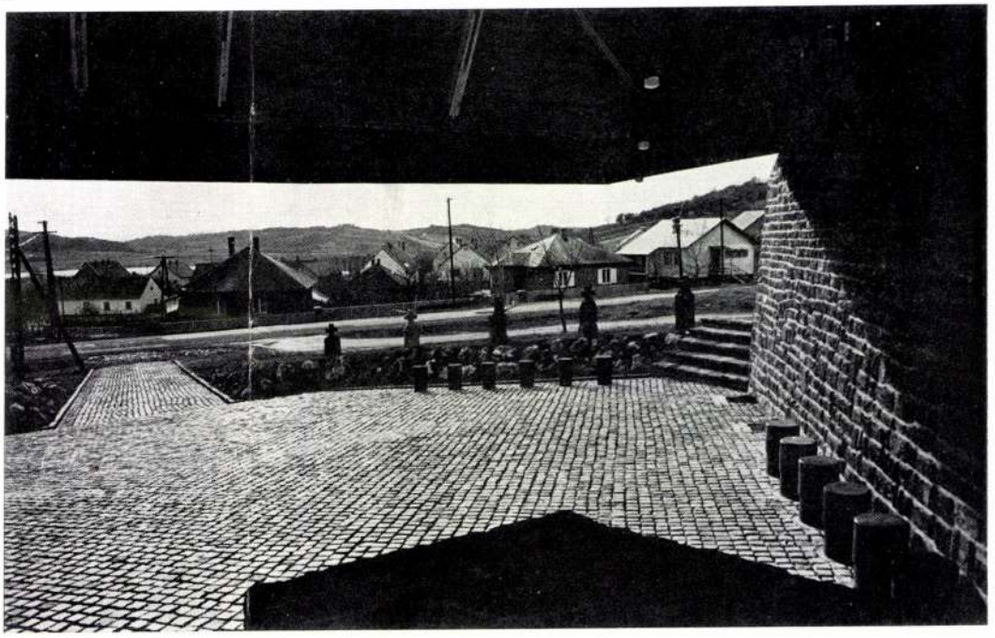

3

1. A kivilágított ravatalozó tér
2. A falu képe a ravatalozóból
3. Északnyugati homlokzat
4. A ravatalozó előtere

1. La salle mortuaire illuminée
2. Vue du village de la salle mortuaire
3. Façade nord-ouest
4. Vestibule de la salle mortuaire

Kaszás Károly, Ybl-díjas építész
Ybl Miklós díjak, 1986.

Kaszás Károly

I. Szubjektív rész:

Születtem 1937-ben Hajdúszoboszlón. Apám kőműves mester volt, de már a háború előttől nem volt munkája, és sajnos még a fellendülés megkezdése előtt, 1947-ben meghalt. Anyámmal 1947-ben Budapestre költöztünk, mert ő szakmunkásként itt tudott munkát vállalni a Duna Cipőgyárban. Itt fejeztem be iskoláimat is. Közgazdasági Technikum Közlekedési tagozatát végeztem, ez után három félévet a Közlekedési Üzemmérnöki Karon jártam, és közben a Rajzi Tanszék Diákkörében is dolgoztam.

A képzőművészet jobban érdekelt, mint az építészet — így azt gondoltam, bármelyik műszaki szakma mellett társítható életformát kiegészítő tevékenység lehet.

Be kellett azonban látnom, hogy az építészethez való kapcsolata erősebb, mint gondoltam, és hogy az építészeti tanulmányok mellett jobban lehet foglalkozni a technikával is, meg a művészettörténettel is. Így barátaim és tisztelt tanáraim is átsegíthettek azon a dilemmán, hogy véglegesen összekapcsoljam művészeti érdeklődésemet a már gyermekkori emlékeimből is igencsak rögösnek — és nem túl fejlett technikát alkalmazónak tűnő építőipari szakmával. Nagyszerű, de nehéz, sokféle — társadalmi — művészeti — és tanulmányi tevékenységgel zsúfolt évek következtek számomra a diplomáig az Építész Karon. Ebből az időből ki kell emelnem *Máriási Iván* és *Virág Csaba* szerepét szemléletem fejlesztésében, mert mindegyikőjük saját területükön nyújtott új perspektívát tanulmányaim számára.

Magyar Építőművészet, 1987.
4-5 szám, 81-old.

Karzás Károly, Ybl-díjas építész (BME-Középülettervezési tanszék)

Ybl-díjasok 1986.

Építésztervezői és több évtizedes oktatói munkájáért kapott Ybl-díjat. A diplomaszerzése után – a Rajz tanszéken folytatott ikeres TDK munkákkal és az V. Orsz. Diákkori Konferencia I. díjával, 1962-ben a Középülettervezési tanszék gyakornoka, később tanársegéd lett. Rekapcsolódik az ÉTE Környezetvédelmi Bizottságának munkájába. Megvalósult munkái: Magyar Testnevelési Főiskola fedett atlétikai csarnoka (Bp.), Ravatalozó (Tihany), jelenleg épül a Testnevelési Főisk. rekonstrukciójának II. ütemeként az új kiszolgáló épület. (Tihany: (repr.)

Magyar Építőművészet, 1986.4., 49-old.

Kaszás Károly, építész BME.

4. A Testnevelési Főiskola többcélú sportcsarnoka, Budapest (Kaszás Károly, BME)

4

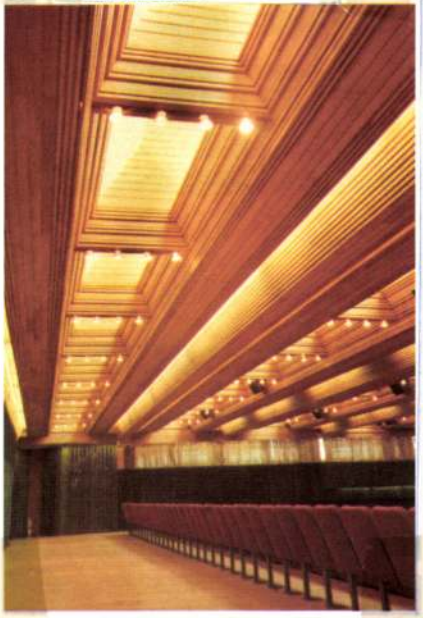

Magyar Építőművészet, 1986. 1., 10-old.

ABC-áruház, Budapest, Pasaréti tér

Építész: Kaszás Károly (BME)

Statikus tervező: Pattantyús Á. Ádám

Könnyűszerkezetes rész tervezői az építész és statikus tervezővel együtt: Gyetvai József, Horváth Lajos, Széll Mária

Gépésztervezők: Dr. Zöld András fűtés, szellőzés; Móricz István elektromos berendezés; Mosoni György víz, csatorna; Kontra Jenő művezetés

A külső út és kerítés kiviteli terveit a FÖMTI készítette

A tervek 1969-ben készültek, korszerűsítve 1971-ben

Építés: 1974—1978 között

Átadás: 1978. április 30.

Műszaki adatok: 300 m² eladóterület; 1240 m² összes szintterület; Speciális egyedi technológiai program szerint

Építési költség: 19,5 millió

Fényképek: Kaszás Károly

1. Alagsori alaprajz, M=1 : 300
2. Földszinti alaprajz, M=1 : 300
3. Helyszínrajz, M=1 : 2000
4. Metszet, M=1 : 300

1. Vue en plan du sous-sol, M=1 : 300
2. Vue en plan du rez-de-chaussée M=1 : 300
3. Plan des lieux M=1 : 2000
4. Section M=1 : 300

Magyar Építőművészet 1979/5

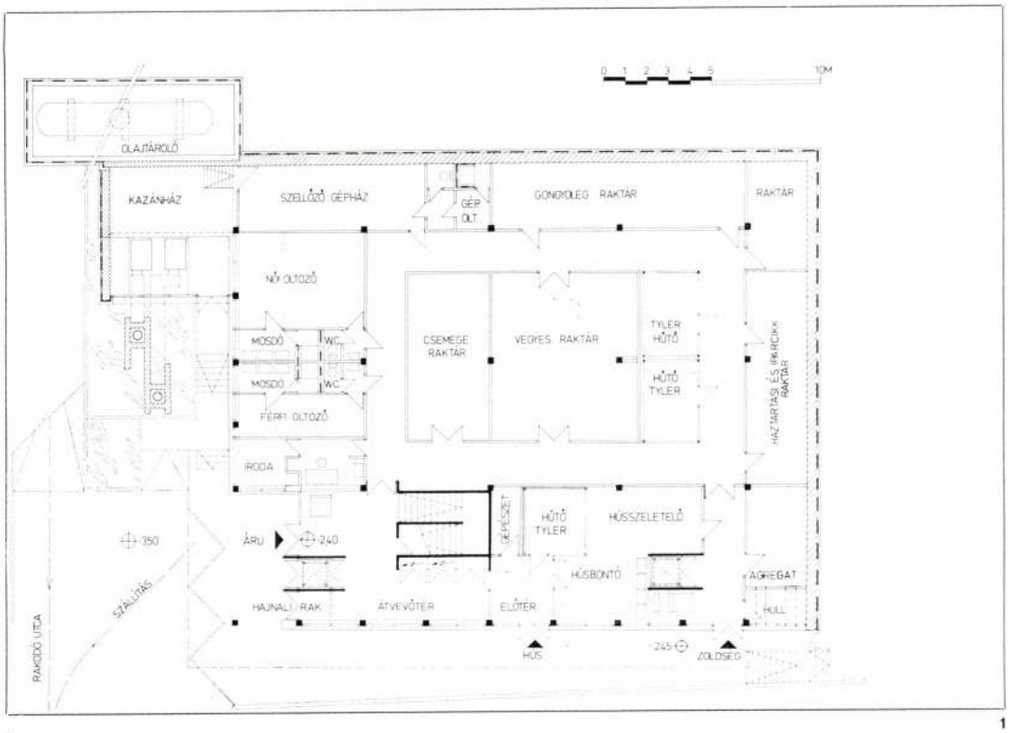

1

2

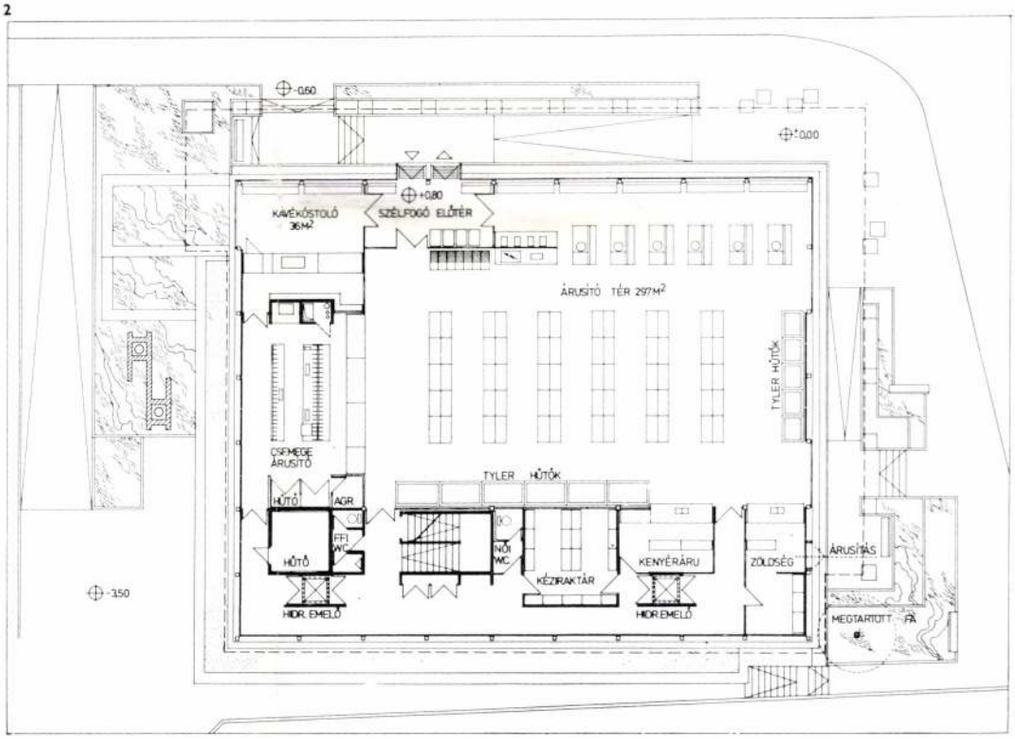

3

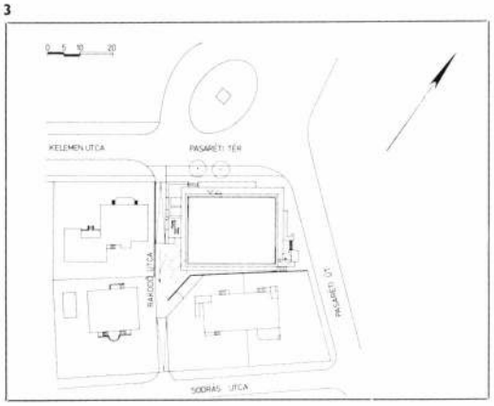

4

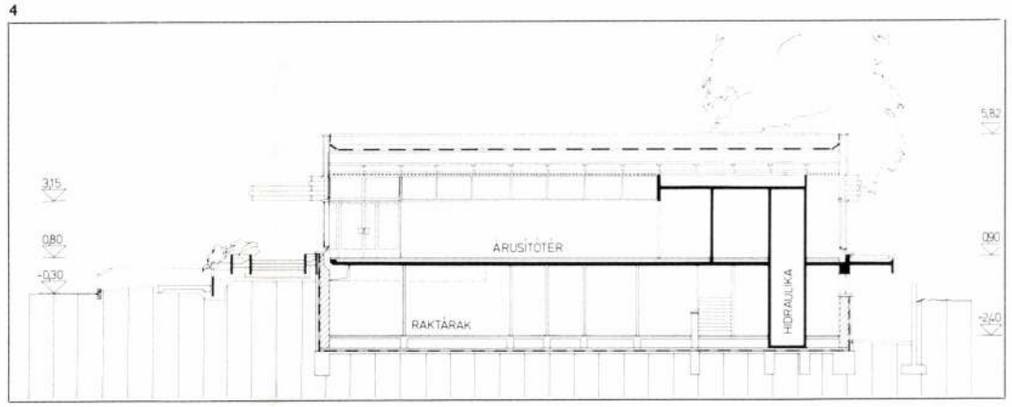

Az emeleteken 1—3 szobás nagyságig 71 lakás épült, 57,2 m² átlagos lakásterülettel. A lakások a szekrényváz szerkezetét hasznosítják. A magastetős tűzfal csatlakozás tetősíkja alatt kétszintes lakás tölti ki a formálást tartalommal.

Szerkezeti megvalósítás

A foghíjjelleg ellenére a földszint felett a terv szerelőjellegre törekszik.
A hosszvázat a homlokzaton áttört szekrénysor, a középső pillérsort zárt szekrényelemek sorolása adja.

A szekrényeket áthidaló elemek kötik össze. A födémzsaluzó és szerelő panelekkel valamint a 4,8 és a 6 m-es szimkár pallókkal teljesen szerelt. A válaszfalazás és a parapetek szerelő jellege logikus folytatása lehetett volna a szerkezetépítésnek, de hagyományos módon kivitelezték. A vertikális lépcsőházi és teraszblokk táblás kúszó zsaluzattal készült. A rendszer merevségét biztosító közlekedő csőtartók monolit szerkezetűek.

Külső-belső felületek

Az épület megjelenését a szekrények lamella plasztikája határozza meg. A szekrények a derékszögű sarkok és negyedívek kontrasztjára épülnek. Ez az épület tömegformálásának is feszültségadó eleme. A hengernegyedek okkersárga pirogránit burkolatot kaptak, a működő és betonfelületek fehér-szürke színét a kék üvegmellvédek élénkítik.

*Epilógus**

Ma Magyarországon vagy tudomásul veszi az építész a lehetőségeket és szokványosat tervez, amit szokott módon megépítenek, vagy különöset tervez és az is a szokott módon megvalósul. A művet naplóbejegyzések korrigálják a jelenkor számára, hibajegyzékét és hiányait konzervüzenetként be lehetne falazni a főfalakba az utókor részére. Építészeti gnómjaink nem e lap hasábjain állnak, — városainkban —, e hely legfeljebb erőlködéseinket közli.

Amit mondani akartam: a szanált gangról lakótelepi házba költözött boldog lakó, vagy hátul az udvarból bérházba avanzsált szomszédja kafkai környezetbe érzi magát, ha a fürdőszoba élvezeteit megszokta már. Bekopogni nem mert a szomszédhoz, mert hivatlan vendég őt is zavarná. Marad mindenki szemközt a nagyvilággal, intim viszonyban a TV bemondónőkkel. Ha egy ház több alkalmat ad ennél a kapcsolat teremtésre, jószándékát már nem lehet elvitatni. A lineáris jellegű sorolásnak itt terei, galériái vannak, ahol az utca embere és a lakó a szintbeli kereszteződéseken térkapcsolatba kerül. A pilonokkal leszűkített üzletutca bazársarok hangulatát idézi. Az építészeti elemek asszociációi: oldalfolyosók, teraszok — tornácok, ámbitusok. Ücsörgők a kapuk alatt — terefere kispadok — a falusi kapuk mellett. Közösségi teraszok, szabadtűzhely, — családi házak romantikája, kandallók nosztalgiája a negyedik emeleten.

Konzervüzenet az utókornak

A szerkezeteket és felületeket nem néhány évre szántuk. A tömb belső rendezését nem valósította meg senki, a különböző tulajdonú telkek szemétdombjai tegnapi tudatunkat állandósítják. A lakók a ház közösségi tereiben nem élnek, a csövesek élvezik értékeit. A „nép vagyonát" mégsem hisszük, hogy felesleges dolgokra herdáltuk, — amit sokan a fejünkhöz vágnak.
Építészeti tudatom Plesz Antal szemléletében formálódott, és ez a ház is az ő ítéletében minősül számomra.

K. A.

* E cikk epilógusában foglaltakat, túl azok építészi vonatkozásain, szociológiai, társadalomtudományi vonatkozásai miatt szélesebb kifejtésre-taglalásra, olvasóink hozzászólására is, bocsájtjuk közre. *(Szerk.)*

9

10

8

1. Helyszínrajz
2. Az épület a lakótömbben
3. Keresztmetszet
4. Tűzfalcsatlakozás
5. Lépcsőházi metszet
6. Az üzletutca télen
7. Alaprajzok

Földszinti alaprajz

1. Lépcsőházi blokk (lift, szemétledobó, -gyűjtő), 2. belső lépcső, 3. lakóházi közösségi helyiségek, 4. reklámárboc és ücsörgő, 5. óra-, ékszerbolt, 6. baromfibolt, 7. Magyar Hirdető, 8. tejbolt, 9. MÁV-jegyiroda, 10. könyvesbolt, 11. OFOTÉRT, 12. húsbolt, 13. virágbolt, 14. modellház, 15. Cooptourist, 16. meglevő, megmaradó épület

Általános emeleti alaprajz

17. közösségi terasz (IV. meleten szabadkéményes tőzrakó helyel), 18. oldalfolyosó, 19. loggiasor, 20—24. lakásváltozatok 1—3 szobáig

8. Utcakép
9. Lépcsőházi pilon
10. Közösségi terem külső részlete

1. 1. Plan des lieux
2. Edifice dans le bloc
3. Coupe transversale
4. Jonction du mur coupe-feu
5. Section de l'escalier
6. Rue des magasins en hiver
7. Vues en plan: schéma du rez-de-chaussée, tracé général des étages
8. Aspect de rue
9. Pylône d'escalier
10. Salle de la communauté

Előzmények

A Csemege Kereskedelmi Vállalat megbízta a BME Épületszerkezeti Tanszékét a Pasaréti út 99. számú saroktelkén építendő élelmiszer áruház terveinek elkészítésével.

A beruházó szándéka az volt, hogy a megbízott tanszék akkoriban kifejlesztett könnyűszerkezetes rendszerével készítesse el a létesítményét.

Az adott igen szűkös telekméretek azonban nem tették lehetővé, hogy a kívánt méretű 1200 m²-es épület készülhessen a mindössze 900 m²-es telken.

Mivel a beruházó ragaszkodott a telekhez, a rakodási funkció ellátásához új rakodó utat kellett nyitni a szomszéd telkek egy részének kisajátításával és kétszintes elrendezést kellett biztosítani.

A tervezés első időszakában a terület hasznosítására és a maximális konkrét program kialakítására tervvázlatok készültek, melyekből a tanács illetékes szervei és a beruházó kiválasztotta a későbbiekben kidolgozott elrendezést.

A már kiválasztott és kidolgozott szisztémához a tervezés közben megváltozott fűtőenergia miatt kazánházi bővítményt kellett csatolni.

A fent vázolt helyzet érthetően a szokásosnál nagyobb nehézséget jelentett a tervezés részére.

A Pasaréti tér eddigi beépítésével kevés objektuma ellenére, kialakult emberi léptékét és hangulatát tekintve olyan építészeti értéket képvisel, melynek megóvása és fejlesztése a tervező fő feladata volt.

A tervezett objektum alapvető funkciói ellentétben látszottak állani a tér méreteivel, a kibontakozás lehetőségét a már említett kétszintesség igénye segítette, kirekesztve a tér forgalmából az árufeltöltés tömeges és rendetlen elemeit. A kereskedelmi funkcióknak a térre tájolásával és megnyitásával egybekapcsolódik az árusítás és a tér élete.

Az épület és környezetének harmonikus kapcsolatára a tervezés folyamán külön gondot fordítottunk. Az épület tereplétesítményei egységesen a zöldterület igényeinek megfelelően tetőkertek és virágvályúkként jelentkező műtárgyak.

A meglevő növényzet védelméről, illetve áthelyezésével kapcsolatban a művezetés során is megtettük a megfelelő intézkedéseket, mert az épület az adott környezetben e felületeivel is szükséges funkciókat lát el; pl. vásárlás közbeni várakozás, pihenés stb.

A megemelt bejárati vevőszint lépcsős és lejtős közlekedőit nagy kinyúlású előtető védi, melynek megfogalmazása a tér beépítésének alapvető formai eleme. Ez a tető vizuális folytatása a téren szemben levő üzletsor nyitott lefedésének.

A helyszínből fakadó kétszintesség mind építés, mind kereskedelem technológiailag egyedi megoldást követelt. Az alagsori szint monolit vasbeton szerkezettel, a földszint könnyűszerkezettel készült.

A tervezők arra törekedtek, hogy a lábazatok vonaláig beton anyagokat alkalmazzanak — ettől a vonaltól felfelé egységes könnyűszerkezetes architektúra jelenjen meg.

Az épület főbejárata (a vásárlók ki-, bejárati ajtói), a Pasaréti térről (északnyugatról) nyílnak.

A +80 cm-rel megemelt földszinti padlónívót mind rámpával (7% lejtés), mind lépcsővel meg lehet közelíteni.

A rakodó gépkocsik egy, a célforgalomnak nyitott egyirányú közúton közelítik meg az alagsori szintet.

A földszint döntő része közvetlenül az eladást szolgálja, itt csatlakozó funkcióban a hagyományos árusító területek előkészítése folyik csupán és egy kis kéziraktár, valamint a függőleges közlekedők (hidraulikus emelők és lépcsőház) és a KÖJÁL által kért külön WC-csoport kapott helyet.

A kávékóstoló külön légtérrel a bejárati szélfogóból nyílik.

Az alagsorban három elkülönített átvevő rendszer üzemel. Így a húsnak és a földesárunak megfelelően szeparált útja alakult ki.

A főbejárathoz nagyobb átmenő tér és hajnali raktár is kapcsolódik. Innen nyílik a lépcsőház is. Ide kapcsolódik a kettős terű iroda, melynek alacsonyabb parapetjén keresztül a rakodás és mérlegelés ellenőrizhető.

A hús-előtérből és átvevőből, a hús-hűtő nyílik. Ugyaninnen közelíthető meg a húsbontó és szeletelő tér. A csomagolt húst hidraulikus emelővel a felső szintre viszik, ahol hűtővitrinekbe önkiszolgáló részben rakják ki.

A zöldség, gyümölcs előmosva, válogatva, csomagolva kerül ugyancsak hidraulikus emelővel a felső szintre.

Az alsó szint raktárait egy gyűrű alakú folyosórendszer teszi variábilisan használhatóvá.

Az irodával azonos traktusban vannak az öltözőcsoportok és a szellőzőgépház.

Az épület pincéje szárazságigényes, így a szigetelés (a rétegvizek ellen) gondos munkát kívánt — ezek érdekében a szigetelés mind kevesebb megtörésére és áttörésére törekedtünk — így az alsó szint gépészetének kavicsfeltöltéssel 40 cm vezetéktér áll rendelkezésre a szigetelés felett.

A közbenső födém 9 cm feltöltése az elektromos és hűtőgépek energiaellátására cső-csatornáknak ad helyet.

A szellőzés mesterséges mindkét szinten, de a közvetlen megvilágítás és pótszellőzés a felső szinten körben, az alagsorban pedig két oldalról lehetséges.

A mesterséges szellőzés és a fűtés olyan rendszerben készült, hogy lehetőleg a lehűlő felületeket vonalban védje és így egyenletes hőmérsékletet biztosítson a belső térben. Ezen elgondolás olyan megoldás felé irányította a tervet, ahol a fal alsó szakasza el tudja látni a légbefújó szerepét, ez csak a lábazati koszorú és fedő közös újszerű formálásával volt megoldható, így a gépészet a belső térből semmit nem vesz el.

Az épület üzemeltetésével kapcsolatosan megjegyezzük, hogy a tervezést konzultáló kereskedelmi hatóságok sokkal megértőbbek és érzékenyebbek voltak a helyi adottságokra és engedélyezték a nagyobb raktározó és göngyölegtároló felületeket, valamint a szokásosnál nagyobb hűtőkapacitást (eladótér, raktár arány 1 : 4), a használat folyamán mégis az építészeti elemek legtöbbjén megjelenik a göngyöleg és ez méltatlan ahhoz az erőfeszítéshez, amellyel az épület beruházása, tervezése és kivitelezése folyt.

K. K.

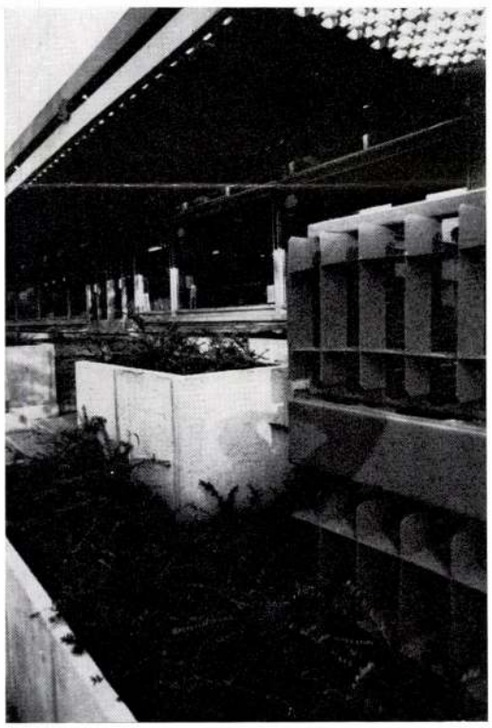

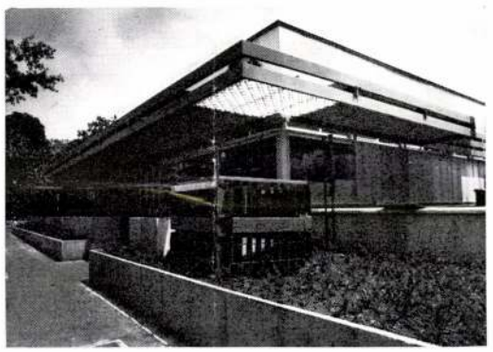

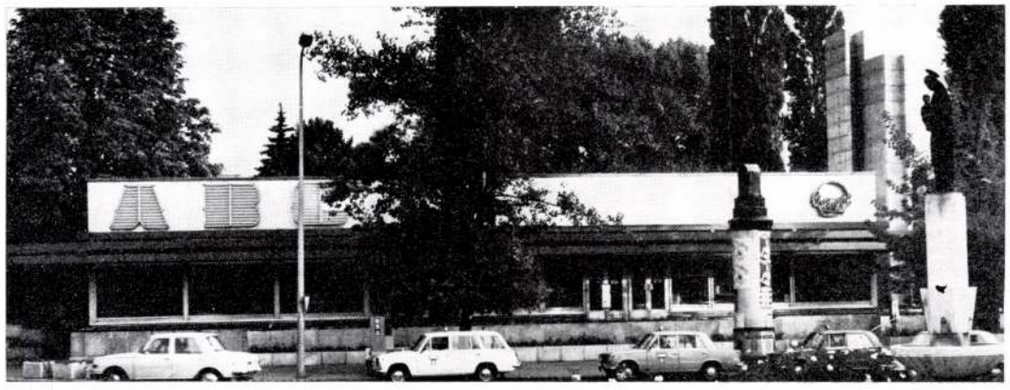

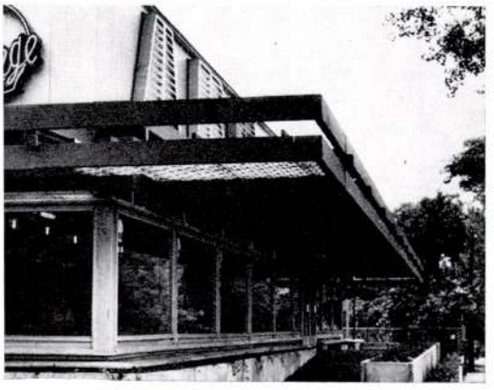

Nyaralóépület, Balatonszárszó

Építész: Magyar Géza

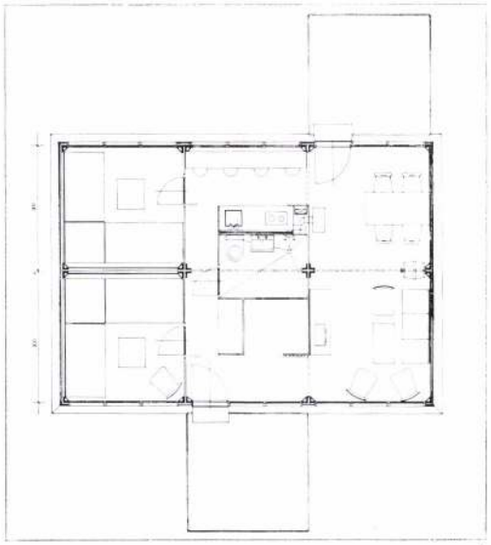

1

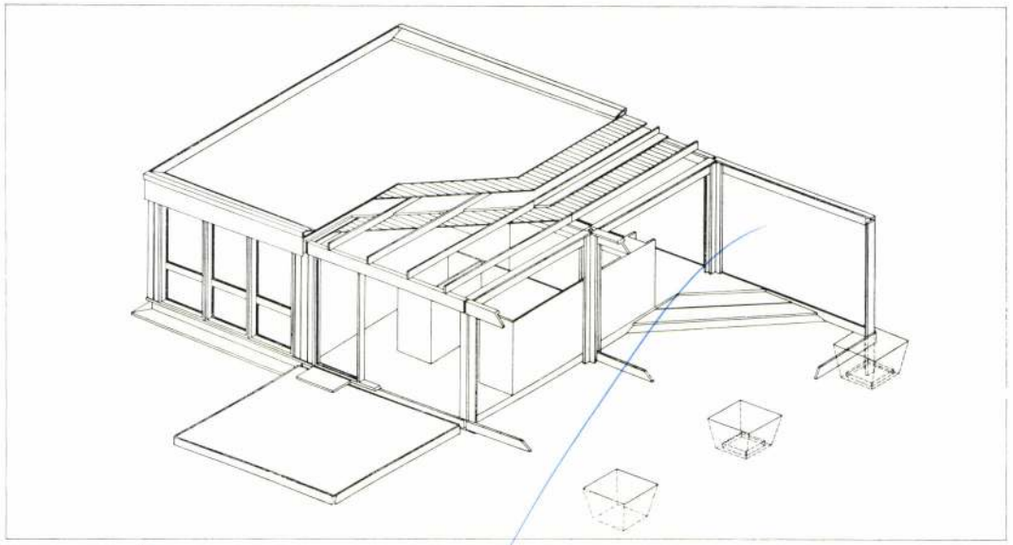

2

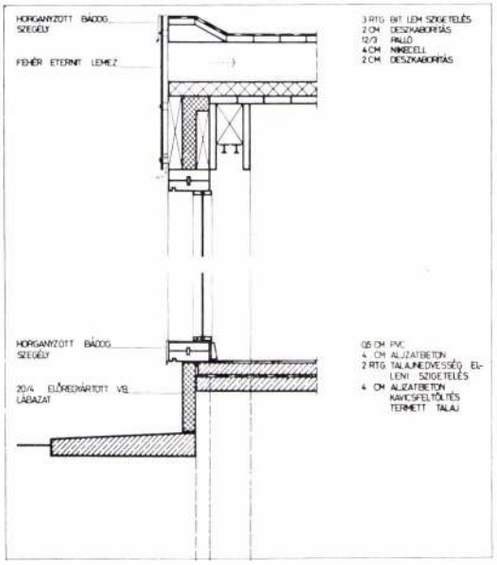

3

A nyaraló tervezése közel tizenhárom évvel ezelőttre nyúlik vissza. Az akkori nagyságrendű igény két hálófülke, két-két ágy elhelyezési lehetőségével, egy nappali tartózkodó tér, közvetlen kapcsolatban a közlekedővel, főzőrésszel és a kerttel, WC-mosdóhelyiség, valamint ruha- és kerti-szerszámtároló. A tartózkodó helyiségek maximálisan kapcsolódjanak a természethez, a kerthez és a Balatonhoz. Az épület főleg nyári tartózkodásra legyen alkalmas. A közel ötvenhárom négyzetméter alapterületen megvalósult épület két hosszanti homlokzatának üvegfalával mind a mai napig jól szolgálja azt az igényt, amit a tervezés idején elképzeltünk.

Az alaprajz kialakításánál az egyterűség volt a fő szempont. Ajtót csak a két hálófülke és a vizesmag kapott. A központba helyezett vizesmag előnyöket jelentett az alaprajzi kapcsolatok kialakításánál, de rendkívül gazdaságos megoldást is eredményezett. (Megjegyzendő, hogy a téli fagyveszélynek is kitűnően ellenáll.)

Az épület szerkezetének kiválasztásánál több szempont érvényesült. Döntő volt a sajátkezű építés. A helyszínen eltölthető idő rövidsége miatt az előregyártás látszott megvalósíthatónak. Olyan szerkezeti és építési rendszert kellett tervezni, amely a legkönnyebb és legkevesebb anyag használatára szorítkozik. Az épület teljes anyagszükséglete pedig — kivéve a válaszfalakat — férjen fel egy pótkocsis teherautóra, a szállítási költségek csökkentése miatt. Az építéshez ne kelljen olyan berendezés, amely nem az épület tartozéka.

Az alapozás elhagyása és az egyterűségi igény miatt a vázas szerkezetre esett a választás.

Fa, acél és vasbeton vázszerkezet vizsgálata

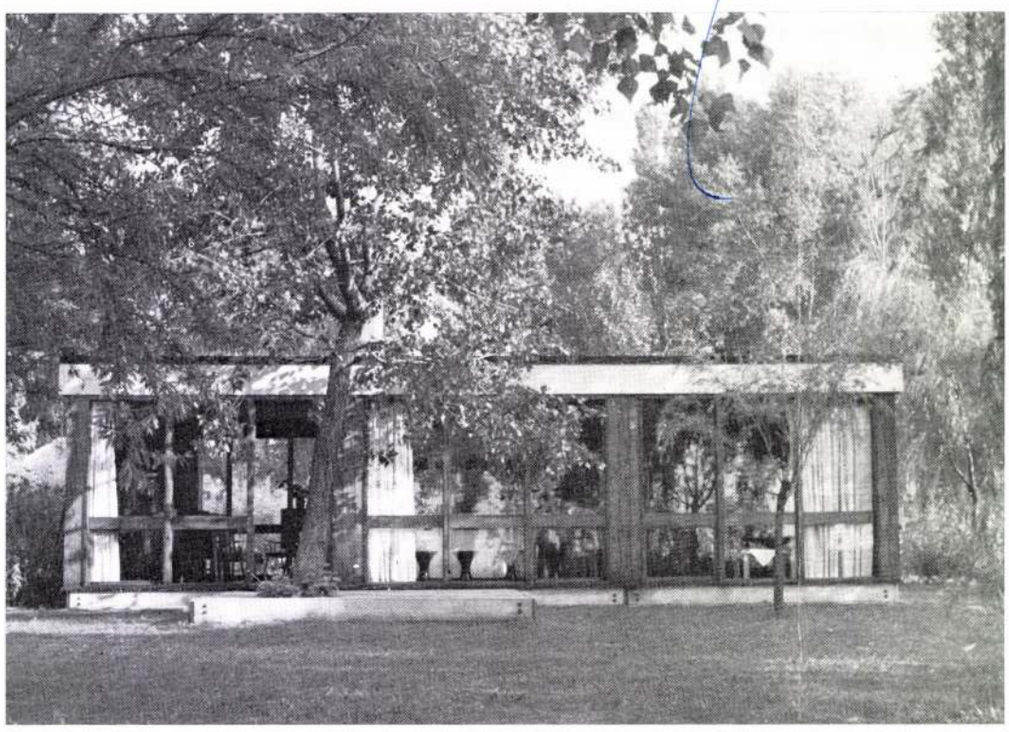

Magyar Építőművészet 1982/4

1

1. Az elválasztó függöny védő elfogó háló
2. Tornacsarnok belső
3. Szerkezetépítés

1. Le rideau de séparation, filet protecteur et intercepteur
2. Intérieur de gymnase
3. Construction des structures

KASZA'S KÁROLY

A Magyar Testnevelési Főiskola atlétika edzőcsarnoka

Építész: Kaszás Károly (BME)

Építésztervek és a szerkezeti rendszer tervezője: Kaszás Károly (BME); statikai tervek: Fendle István (BME); Lendvai Sándor (BME); Rozgonyi Miklós (BME), Tóth István (BME); gépészeti tervek: Kiss István (ÉVITERV), Szücs Éva (ÉVITERV), Tóthpál Dénes (ÉVITERV); kivitelező: Középületépítő Vállalat; építésvezető: Nagy János; beruházó: MŰBER, Gulyás Mátyás építészet, Péterfy Ernő gépészet; belsőépítészetet és a technológiai részletterveket: Kaszás Károly (BME) készítette; technológiai konzulens: Judik Zoltán M. T. F.; a belsőépítészetet döntő részben a Középületépítő Vállalat műhelyeiben készítették. Az épületasztalos munkákat gyártásra előkészítette: Soltész Sándor; az épület helyszíni asztalos művezetője: Pásztor István volt; az atlétikai csarnok burkolatát Retaflex St műanyag burkolattal nyugatnémet cég készítette el; a tervek 1974-ben készültek, az itt bemutatásra kerülő I. ütem 1980. XI.-ban lett átadva; a kivitelezési végösszeg: 80 millió Ft; a fő funkciók hasznos alapterületei: atlétika csarnok 68 × 24,4 = 1660 m²; aula-előadó: 18 × 24,4 = 439 m²; szertárak — egyben gépészeti tér 265 m²; galéria-tolmácsfülkék: 220 × 1,5 m²; épületgépészet: 353 m²; teljes hasznos m²: 3047 m²; az épület bruttó alapterülete: 86,5 × 27,9 = = 2413 m²; az épület teljes kubatúrája: 2413 × 8,5 = 20 510 lm³.

Előzmények

A Főiskola csak akkor tudja magas fokon ellátni feladatát, ha az általános jellegű oktatásra készült épületeihez a speciális profilhoz igazodó korszerű létesítményekkel egészül ki. Az igényeket feszíti a hallgatók létszámnövekedése is.

Ezért az OTSH 1968-ban megkezdte a Testnevelési Főiskola rekonstrukciójának előkészítését. A beruházási program a rekonstrukció kivitelezését, több ütemre bontva kívánja megvalósítani. Az I. ütemben többek között, a korszerű oktatás feltételeinek megteremtése és a túlzsúfoltság enyhítése végett szükség volt egy fedett edzőcsarnok megépítésére. A területi adottság nem tette lehetővé külön aula megépítését, ezért azt az edzőcsarnokokkal egy tömbben kellett többcélúan megvalósítani előadóteremként, konferenciarendezés lehetőségével. A tervezés során az atlétikai csarnok és az aula egy nyaktaggal összekötve

6

7

8

9

1. L' « ange » de Sándor Kiss dans le salon du restaurant
2. La cafétéria viennoise (table et chaises « Thonet »)
3. Détail de la cafétéria viennoise
4. Détail (lampe) de la cafétéria viennoise
5. Relief en bois peint de Pál Kő dans la cafétéria viennoise
6. Comptoir-drink de la piscine
7. Statue de Sándor Kiss dans le restaurant
8. Détail du hall du 1er étage, le textile mural de Magda Pászthy
9. Relief en bois de Pál Kő dans la cafétéria viennoise (détail)
10. Piscine (centre de plaisance), détail

10

2

3

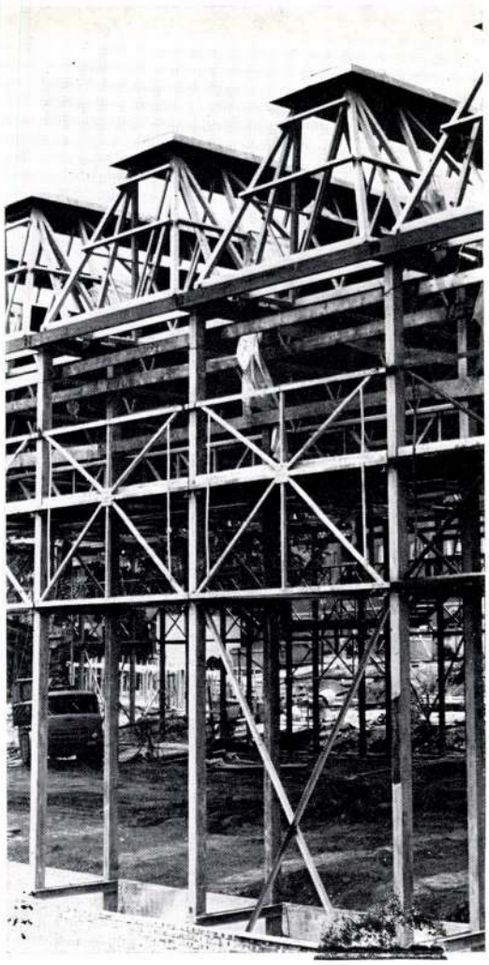

készült az új központi épülettel. A központi épület kivitelezését a beruházási program változása folytán csak a II. ütemben lehet építeni.

Telepítés

Az edzőcsarnok a Főiskola telkének délnyugati részén — észak—déli tengellyel — a szélesített Alkotás utcai vonalától 30 m-re a szomszéd telekhatártól 12 m-re, az aulával egy tömegben került kialakításra.

Funkcionális elrendezés

A fedett edzőcsarnok egyszintes, 24 m széles és 68 m hosszú, 740 cm belmagasságú, melyhez a 24×18 m méretű aularész csatlakozik. Az aula lépcsős tere és közlekedőrésze alatt gépészeti és szertári funkciójú helyiségek kerültek elhelyezésre.

A fő funkciókhoz szükséges öltözők, előcsarnokok — ruhatár, büfé stb. funkciók a II. ütemben építendő központi épületben kerülnek végleges kialakításra az ottani hasonló funkciókkal együtt.

Jelenleg ideiglenes átöltöző készült.

A csarnok atlétikai pályái többcélúan futó, dobó, ugró oktatási és edzési célokat szolgálnak. Az oktatáshoz szükséges 30—40 fős lelátóigényt a kihúzható, mobil lelátó elégíti ki. Az ugrópályák közül — a magas- és rúdugrás mobil, felmagasított habszivacs érkezőfelületekkel rendelkezik, míg a távol- és hármasugrás közös, fixen beépített érkezőgödre homokfeltöltést kap.

A dobósportok gyakorlását „elfogó hálóval" kombinálva kellett kialakítani. A csarnok alkalmas lesz labdajátékok rendezésére is. Az atlétikai tér 3 részre választható, két függőleges mozgatható ponyvaszerkezetű harmonikafallal.

A jó megfigyelés és a fotózás lehetőségeit a csarnokban körbefutó galériarész biztosítja.

Az aula konferenciaterem jellegű fix lelátó rendszerrel készült. A forgalom a központi épület előcsarnokából szintben a galériára vezet, ahonnan felülről lehet a teret tölteni.

Az alsó szinten elhelyezkedő előadói zóna két oldalról közelíthető meg.

A tolmácsberendezések és rádiós fülkék a galéria szinten nyertek elhelyezést.

Az előadóterem lejtése úgy lett szerkesztve, hogy az első harmadának sík részén a mobil széksorok eltávolítása után kisebb igényű sportesemények (vívás, asztalitenisz stb.) rendezhető.

Szerkezeti kialakítás

A kettős célú létesítmény egységes szerkezeti rendszerben, azonos fesztávolsággal készült. Eltérő csupán az előadóterem alatti födém, amely egyben az épületgépészetet is lehatároló monolit vasbeton.

A héjalást tartó 24 métert áthidaló egyedi acél rácsszerkezet olyan szerkesztéssel készült, hogy mind az északi, mind a déli természetes fényt hasznosítani tudja, valamint fióktartók nélkül legyen alkalmas fedés kialakítására. A dunaújvárosi vékony falú, hidegen hajlított zárt-szögletes acélprofilokból szerkesztett főtartó olyan formában lett kialakítva, hogy az északi oldalon ne legyen szükség napvéde-

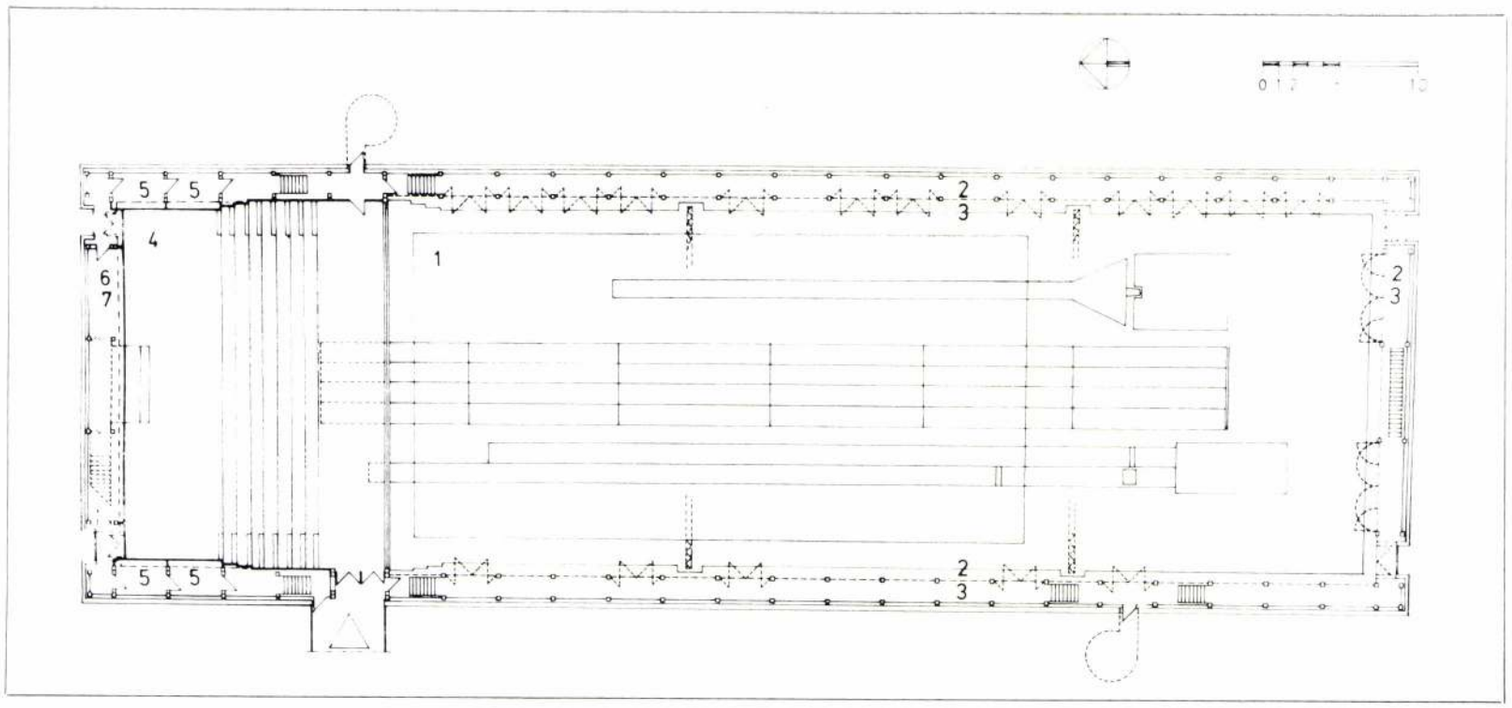

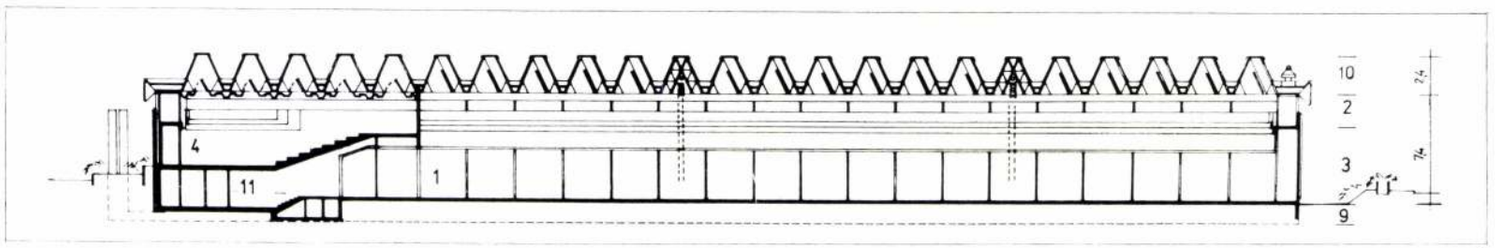

2 1

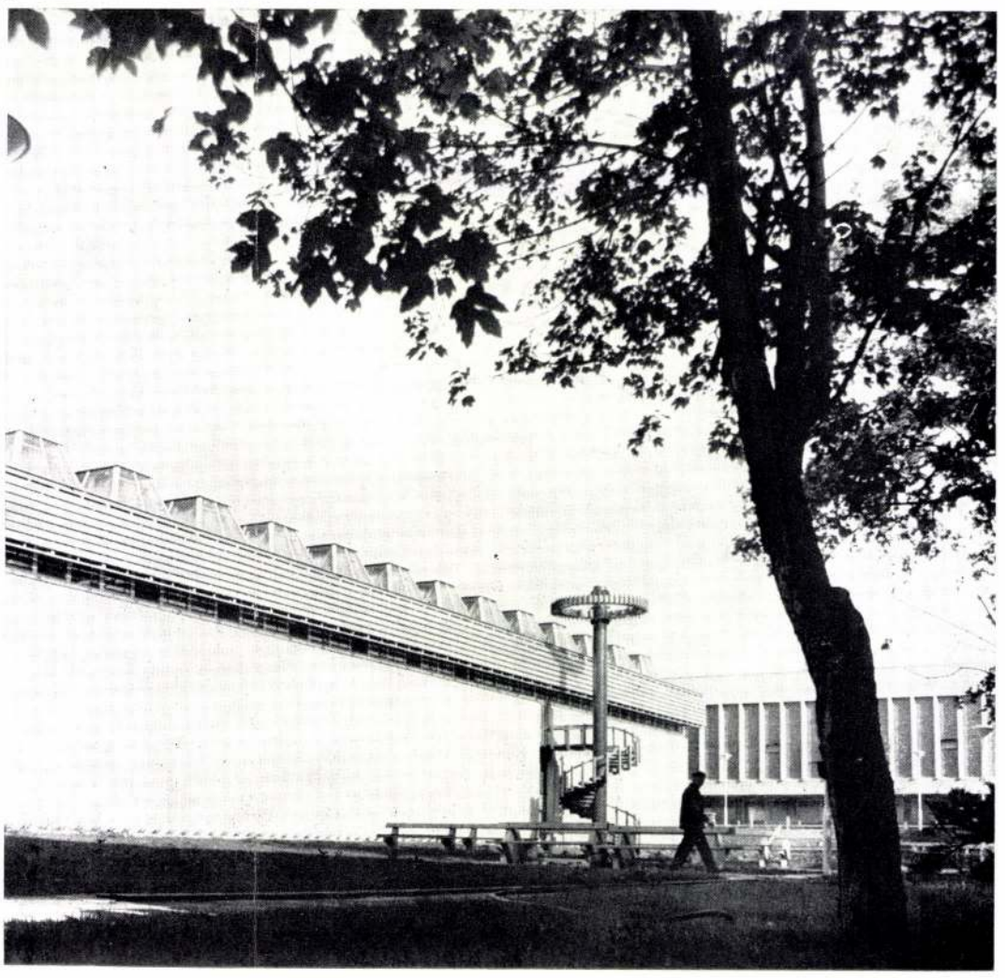

lemre (63°-os dőlésszög), valamint — az elválasztó függönyök — az általános mesterséges világítás helyet kaphasson a tartóban. Továbbá az igényesebb előadóterem akusztikai mennyezetét is fogadhassa az egyszerűen működtethető (elektromos) elsötétítő berendezésekkel.

A fentiekben leírt gerendaszerkezet 3,60 m távolságra felállított létraszerűen összefogott acélszerkezetű kettős pillérekre támaszkodik.

A pillérrendszert vízszintes és függőleges rácsos szerkezetű hossztartók merevítik és egyben helyet adnak a nagyméretű szellőzőcsatornáknak, a galériának, és biztosítanak egy kb. 3,60 m belmagasságú manipulációs teret.

A függőleges szerkezet ilyen kialakításával

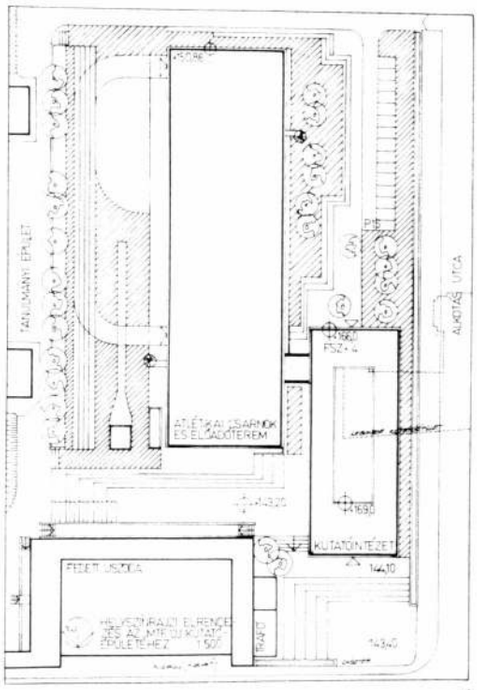

5 4

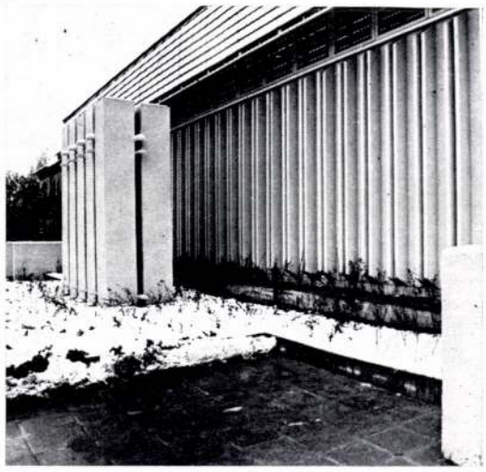

6 3

1. Alaprajz és metszet
   Alaprajz: 1. Atlétikai tér 2. Galéria 3. Szertár-gépészeti vezetékek 4. Aula-előadóterem, max. 420 fő 5. Tolmácsfülke 6. Széktároló 7. Újságírói galéria
   Hosszmetszet: 1. Atlétikai tér 2. Galéria 3. Szertár 4. Aula-előadó 9. Alapozás-gépészet 10. Tartószerkezet-installáció 11. Épületgépészeti helyiségek
2. Keleti homlokzat
3. A szerkezet építés közben
4. Helyszínrajz
5. Északi homlokzat
6. Atlétikai tér galériája

1. Plan et coupe
2. Façade Est
3. La structure en construction
4. Plan de situation
5. Façade Nord
6. La mezzanine de l'espace d'athlétisme

1. Az atlétikai tér belső
2. Atlétikai tér oldalfal
3. Napvédelem vázlata
4. Elválasztó rendszer fogadásának vázlata
5. Az előadóterem belső képe
6. Az előadóterem belső a bejárattal
7. Akusztikai állmennyezet díszvilágítással és gépi elsötétítő szerkezettel — vázlat

1. Intérieur de l'espace d'athlétisme
2. Cloison latérale de l'espace d'athlétisme
3. Croquis d'ombrage
4. Croquis de l'installation du système de séparation
5. Vue de l'intérieur de la salle de conférences
6. Intérieur de la salle de conférences et l'entrée
7. Faux-plafond acoustique avec un éclairage décoratif et instrument mécanique d'obscurcissement — croquis

1

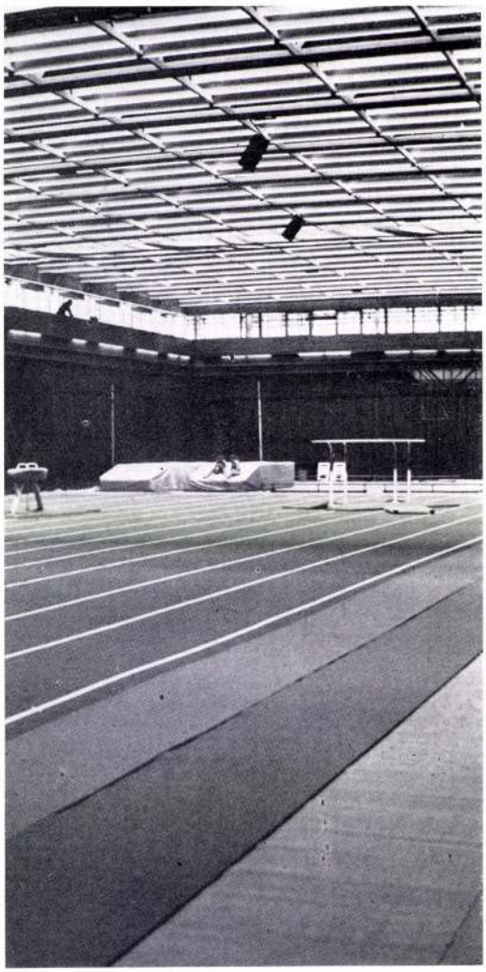

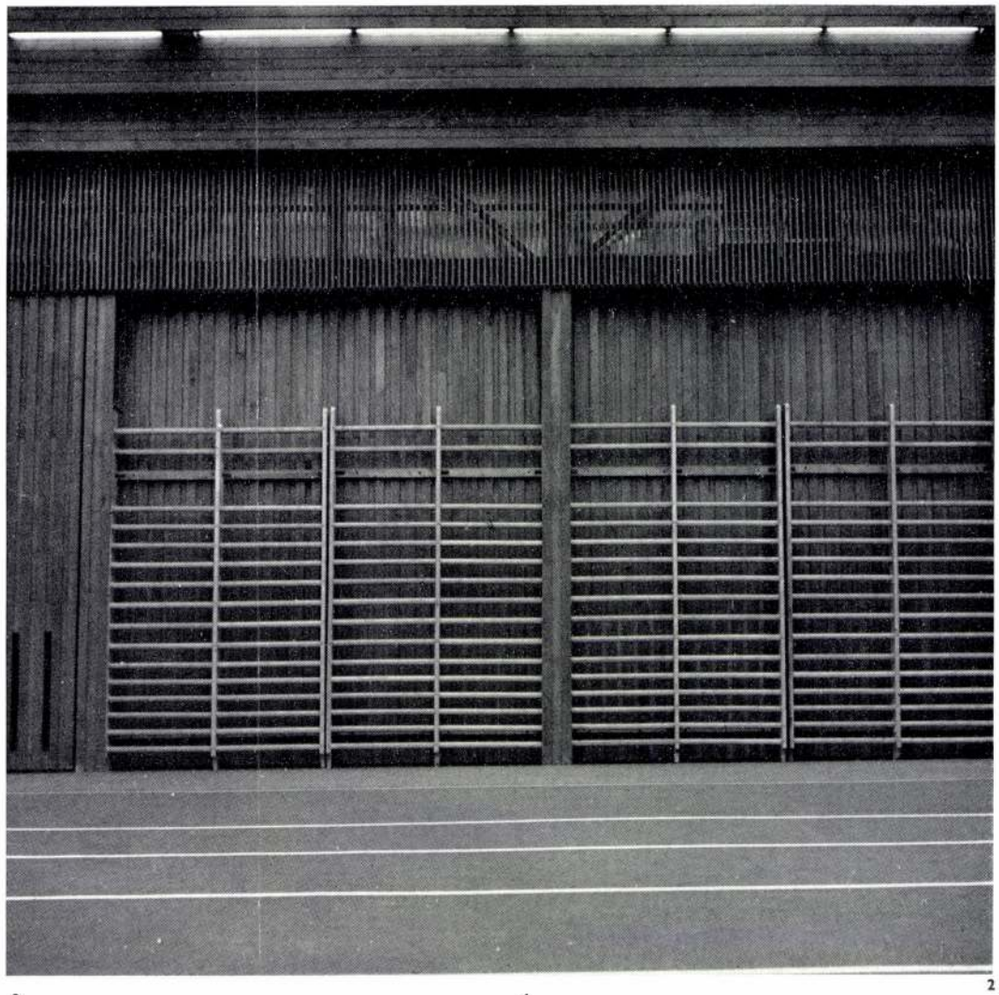

2

3

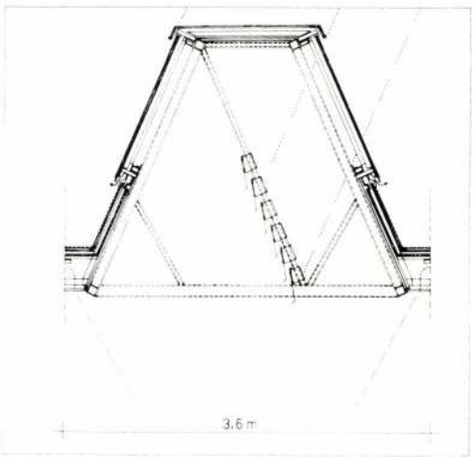

4

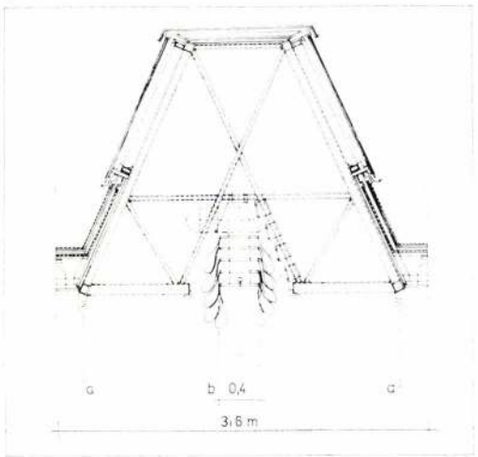

egy kettős falrendszer alakul, amely végigkíséri a fő funkciókat, s ezzel akusztikai és épületfizikai védelmet is lehet biztosítani.

Az alapozások a kettős pillért összefogó pontalapok, melyen hosszirányú elszívó gépészeti csatorna foglal helyet és képezi a lábazati falat, egyben a homlokzati vb. szendvicspanelek tartógerendája is.

A tetőhéjalások előregyártott hidegtetőszerűen kiszellőztetett falszerkezetű szendvicspanelekre rakott horganybádog, illetve NEOACID.

A lejtést a tartó túlemelése biztosítja.

Az épületen körülfutó napvédő párkány sorolt acélú gúlaszerkezet, alumínium lamellával.

Az atlétikai térben álmennyezet nincs, az acéltartók közé helyezett előre gyártott faszerkezetű szendvicsszerkezetű vápa belső felülete látható.

Az előadóterem akusztikai és világítástechnikai okokból sávokban álmennyezetet is kap, s ezen belül mozgatható táblás elsötétítés lehetőségével.

Az atlétikai és előadóterek elválasztása speciális könnyűszerkezetes tűzszakasz fallal történik.

Az oldalfalak belső burkolata előre gyártott rendszerű egyedi falszerkezet, ajtókkal, kapukkal, befúvó és elszívó rácsokkal kombinálva.

A belső falburkolatok az erős igénybevételnek megfelelően keményfa — főként bükk, lángmentesítéssel és tetol lazúr színes pácokkal készültek.

A galéria szalagablaka Sopron típusú alumínium ablak.

Az edzőcsarnok padlóburkolata szögescipő használatra alkalmas műanyag burkolat (RETAFLEX ST), amely aszfaltterítésre készült és a védő- és aljzatbetonok, valamint szigeteléseken túl úgy lett kialakítva, hogy a sportcélú egészségügyi kutatások részére elektronikus műszerek legyenek beszerelhetőek (távmérés, erőmérés, elugrási nyomaték stb. részére).

A teleszkopikusan kialakított, az igen precíz felszínhez pontosan illeszkedő — kiemelhető tetejű szerkezetek mind az ORSZAK, mind a külföldi cég gondos munkáját dicsérik.

Az eddig még sehol nem alkalmazott szer-

Kaszás Károly, Ybl-díjas építész.
Szomor Tibor: Épült 1984-ben Folyóirat-szemle
(Magyar Építőipar, 1984, 1-2 sz. 1-8 o.)

A lap az elmúlt év folyamán megvalósult és átadott kiemelkedő építészeti alkotásokat mutatja be. Bevezetője pártmodern építészeti irányzattal foglalkozik.

A tervező és alkotása: Kaszás Károly: Magyar Testnevelési Főiskola edzőcsarnok, aula kiszolgáló épület, XII., Alkotás u.

Budapest folyóirat, 1988, 4., 47-old.

Kaszás Károly, építő

L: Tillai Enő

-, követségi hírek

8.

Magyar
Építőművészet Bp. 1983

83/6

Kaszás Károly, epikus

L: Csányi Árpád

–: Díjak, kitüntetések– 1986. 8.

Élet és Irodalom Bp. 1986. ápr. 4. XXX/14

AZ ERNST-MÚZEUM KIÁLLITÁSAI

CXI.

CSOPORTKIÁLLITÁS

BERNÁTH AURÉL, CSEREPES ISTVÁN ÉS MÁRFFY ÖDÖN FESTŐK, BELÁNYI VIKTOR ÉS KEMÉNY LÁSZLÓ GRAFIKUSOK, KASZÁS MIKLÓS SZOBRÁSZ

A KIÁLLITÁST RENDEZTÉK
ERNST LAJOS ÉS LÁZÁR BÉLA

AZ ERNST-MÚZEUM KIADÁSA
BUDAPEST, 1930 MÁRCIUS HÓ

Légrády Testvérek nyomdaüzeme, Budapest. (Igazgató : Kertész Árpád.)

MÁRFFY ÖDÖN, azóta, hogy nálunk legutoljára bemutatkozott, — ujabb műveinek tanuságtétele szerint — nagy lelki átváltozáson mehetett keresztül. Már akkor — főleg vizfestményeiben — felvilágosodott a palettája, ami érzésvilága felderülését mutatta. Most azonban szinharmóniája a lágy összecsengések, a szinárnyalatok leheletfinomságai, a gyöngyházszinek ragyogó irizálásának költészetét sugározza. Egy megnemesedett, mélybe markoló, érzésekben duskáló művészet ma az övé. Az abstrakciók levegőnélküli árnyképeiből kiszabadult. Belevetette magát az őt körülvevő élet intimitásainak átérzésébe. Minden képe egy darabja életének, amint az a budai villa műtermének környezetében megnyilatkozik. A terraszáról lelát — szép tavaszi kora reggelen — az ezüstpárába vont tájra; a rózsaszinü ködbe burkolt városra; az asztalán virágok pompáznak; tágas műtermében a legnagyobb rejtélyt, a női test szépségmozdulatait figyeli, felesége arcképeit festve, a szinek titkos zenéjét szólaltatja meg, — a maga elefántcsonttornyában élve, a lelkéből uj szinek uj melódiáit teremti, hogy azokat gyöngéden orchestrált intim összhatásokká alakitsa. Márffy Ödön művészeti fejlődése a tetőhöz közeledik.

BERNÁTH AURÉL, másfél évvel ezelőtt, ugyane teremben méreteiben is hatalmas pasztell- és olajfestményekkel jelentkezett és mindjárt akkor a legnagyobb érdeklődést keltette műértők és kollégái körében egy-

aránt. A Szinyei-Társaság nemcsak nagydijával tüntette ki, de tagjai sorába is beválasztotta. Mostani kollekciója ezt az érdeklődést csak fokozni fogja. Szinte a szemünk láttára emelkedik spirituális magasságokba. A táj, a csendélet, arcképei, emberei magányos szobákban mind lelki elmélyedések szimbolikus megnyilvánulásai. Nem fogalmi alakitásokkal, hanem festői kifejezések szublimált szépségeivel gyönyörködtetők. Mintha üveglapon át néznők alakjai lelkének mélységeit, a szinek csodálatos tükröződésein át megsejtések álmélkodnak felénk. Egy egészen különös zárt egység az ő világa, a mindennap fölé emelkednitudás művészi erejével nyügözi le a szemlélőt, monumentális erőt ad ezzel a legegyszerübb tájképi tételnek is.

CSEREPES ISTVÁN, aki a tavalyi szezonban egy kisebb pasztellsorozattal tünt fel, most két teremben bontja ki előttünk ifju szárnyait. Öt év előtt még kovácsműhelyben dolgozott, most ugy pasztelljei, mint olajfestményei egy finom kezü, halk ütemek fioriaturáit zengő művészlelket revelálnak. Ő is a lelkiség szavát szólaltatja meg. Szines pasztelljeinek gyöngéd álomképeiben és téli tájakat végeláthatatlan variációkban kifejező olajképeiben egyaránt. Ezek a variációk azonban csak [illegible]hető elmélyedéssel figyelhetők meg.

Mindhárom művész közös vonása tehát *a szellemiség felé hajlás*, az élet fölött álló lelkiáramlások költészetének kifejezése, — mindegyik más és más eszközzel, de egyazon tiszta művészi odaadással.

Társuk nekik KASZÁS MIKLÓS, egy fiatal szobrász, ki néhány kőbe faragott fejjel lép a nyilvánosság elé. Kőfaragó-családból való. Az anyag szeretete családi öröksége, de mert neki nem okoz semmi fáradságot

a kő megmunkálása, föléje kerekedik s az arcvonások mögött élő lélek titkos megrezzenéseit döbbenetes mélységgel fejezi ki. Nem a lélek ül ki ez arcokon, — hanem egyenesen maga a lélek az, mely felénk sugárzik, rejtelmes hangulatokat sejtet s földöntuli régiókig emelkedik. Kaszás egyenesen predesztinálva van hite nagy szimbólumai titokzatos kifejezésére.

Két grafikusunk közül BELÁNYI VIKTORT jól ösmerjük. Ujra azon a sajátos formanyelven beszél hozzánk, a legváltozatosabb témákban, de mindétig ugyanazon őszinte naivitással, mely a művész legfőbb emberi sajátossága is. A vonalát kisérő harsogó szinek csak a formák kihangsulyozásai. A formákkal pedig pazar bőkezüséggel játszik, de valamelyes szegletes naivságot meg tud velük őriztetni. Ez művészetének bizonyos érdes zamatot ad. KEMÉNY LÁSZLÓ uj ember, ki a formákkal még erősen küzd, de csak azért, hogy megteremtse majd magának a maga egyszerü érzéseit tökéletesen kifejező egyszerü formáit. E küzdelemben eljut oly meglepő eredményekhez, mint aminő Szomory Dezső arcmása, mely nem az iró egyszerü arcképe, de több annál, irásainak emberi sajátosságain át tükröződő szimbóluma.

Dr. Lázár Béla.

ELSŐ TEREM.

Cserepes István grafikája.

1. Virágcsendélet. (Monotypia) . . . . . 100.—
2. Tél a Tabánban. (Pasztell) . . . . . 120.—
3. Fésülködő. (Pasztell) . . . . . 120.—
4. Gellért-tér. (Pasztell) . . . . . 120.—
5. Nyugati pályaudvar. (Pasztell) . . . . . 250.—
6. Akt. (Ecsetrajz) . . . . . 100.—
7. Téli hangulat. (Pasztell) . . . . . 120.—
8. Budha csendélet. (Pasztell) . . . . . 100.—
9. Lágymányosi táj. (Ecsetrajz) . . . . . 120.—
10. Kikötő. (Aquarell) . . . . . 120.—
11. Naplemente. (Pasztell) . . . . . 120.—
12. Pályaudvar. Pasztell)) . . . . . 120.—
13. Női profil. (Pasztell) . . . . . 250.—
14. Hangverseny a szabadban. (Olajfestmény) 250.—
15. Duna. (Pasztell) . . . . . 120.—
16. Naplemente a külvárosban. (Pasztell) . . 120.—
17. Horgászok. (Aquarell) . . . . . 120.—
18. Rakodópart. (Aquarell) . . . . . 120.—
19. Beérkező vonat. (Pasztell) . . . . . 150.—
20. Virágcsendélet. (Pasztell) . . . . . 120.—
21. Ferenc József-hid. (Pasztell) . . . . . 120.—
22. Női fej. (Ecsetrajz) . . . . . 120.—
23. Naplemente a Lágymányoson. (Aquarell) . 120.—
24. Horthy Miklós-tér. (Pasztell) . . . . . 120.—
25. Virágcsendélet. (Pasztell) . . . . . 120.—
26. Budai Dunapart. (Pasztell) . . . . . 150.—
27. Gyárak. (Olajfestmény) . . . . . 250.—
28. Naplemente a Dunán. (Ecsetrajz) . . . . 120.—
29. Csendélet a szabadban. (Monotypia) . . . 120.—
30. Sashegy télen. (Pasztell) . . . . . 120.—

31. Ülő akt. (Aquarell) . . . . . 150.—
32. Csendélet. (Ecsetrajz) . . . . . 80.—
33. Hóolvadás. (Pasztell) . . . . . 120.—
34. Fürdőzők. (Pasztell) . . . . . 120.—
35. Angyalföldi táj. (Pasztell) . . . . . 120.—

MÁSODIK TEREM.

Márffy Ödön festményei.

36. Körte és szőlő . . . . . 1000.—
37. Fiatal leány . . . . . 2200.—
38. Toilette . . . . . 1000.—
39. Őszi barack . . . . . 450.—
40. Gyümölcsszedés . . . . . 1500.—
41. Festő és modell. (Pasztell) . . . . . 300.—
42. Nyitott ablak . . . . . 1400.—
43. Önarckép . . . . . 1200.—
44. Leányfej . . . . . 300.—
45. Festő és modell . . . . . 1400.—
46. Gyümölcs és virágok . . . . . 1200.—
47. Kilátás . . . . . 500.—
48. Csinszka . . . . . 3000.—
49. Svábhegy . . . . . 500.—
50. Pihenő nő . . . . . 1200.—
51. Fésülködő nő . . . . . 1500.—
52. Alkony . . . . . 800.—
53. Nő macskával . . . . . 1200.—
54. Napraforgó üvegvázában . . . . . 1200.—

HARMADIK TEREM.

Márffy Ödön festményei.

55.	Vörös csendélet	1600.—
56.	Egzotikus lány	1500.—
57.	Párás reggel	1800.—
58.	Lány kottával	1400.—
59.	Havas táj	800.—
60.	Mezei virágok	700.—
61.	Zdenka	2500.—
62.	Terraszról	1000.—
63.	Barackok	800.—
64.	Tavasz	1000.—
65.	Fanatikus nő	1000.—
66.	Téli táj	800.—
67.	Olvasó nő	1500.—
68.	Gyümölcscsendélet	800.—

NEGYEDIK TEREM.

Cserepes István olajfestményei.

69. Téli kikötő . . . . . 500.—
70. Gellért-tér . . . . . 800.—
71. Tél a Zuglóban . . . . . 450.—
72. Tél a falun . . . . . 500.—
73. Külváros . . . . . 250.—
74. Virágcsendélet I. . . . . 400.—
75. Rakodópart . . . . . 400.—
76. Álom . . . . . 700.—
77. Tél a Gellérthegyen . . . . . 600.—
78. Tavasz . . . . . 400.—
79. Virágcsendélet II. . . . . 400.—
80. Tél a külvárosban. Magántulajdon.
81. Pihenő akt . . . . . 600.—
82. Japán csendélet . . . . . 450.—
83. Szegfük . . . . . 450.—
84. Őszi rózsák . . . . . 700.—
85. Szilvás csendélet . . . . . 350.—
86. Virágcsendélet III. (Pasztell) . . . . . 250.—
87. Téli sport . . . . . 250.—
88. Hóolvadás . . . . . 800.—
89. Fürdőzők . . . . . 500.—
90. Téli hangulat . . . . . 450.—
91. Virágcsendélet IV. . . . . 400.—
92. Tél a Sashegyen . . . . . 600.—

Kaszás Miklós kőszobrai.

93. Merengés . . . . . 400.—
94. Meduza . . . . . 500.—
95. Álmodozás. . . . . 400.—
96. Tékozló fiu . . . . . 600.—
97. Álom . . . . . 500.—
98. Ifigénia . . . . . 300.—

ÖTÖDIK TEREM.

Belányi Viktor szines rajzai.

99. Halál és a nő . . . . . 160.—
100. Lovas és a nő . . . . . 120.—
101. Mámor . . . . . 120.—
102. Érett gyümölcsök . . . . . 250.—
103. Két nő . . . . . 120.—
104. Vigasz . . . . . 120.—
105. Aggódás . . . . . 250.—
106. Nő virággal . . . . . 120.—
107. Két akt . . . . . 120.—
108. Virágcsendélet gyümölccsel . . . . . 250.—
109. Nő . . . . . 120.—
110. Hódolás . . . . . 120.—
111. Postagalamb . . . . . 120.—
112. Akt gyümölccsel . . . . . 250.—
113. Ébredés . . . . . 120.—
114. Szerelem . . . . . 250.—
115. Szöktetés . . . . . 120.—
116. Virágcsendélet . . . . . 250.—
117. Kompozició . . . . . 120.—
118. Csipkekendő . . . . . 250.—

Kaszás Miklós szobra.

119. Női fej . . . . . 500.—

HATODIK TEREM.

Kemény László pasztelljei.

120. Utca Vácott . . . . . 200.—
121. Kapálás . . . . . 200.—
122. Keritéses ház . . . . . 150.—
123. Kutágas . . . . . 300.—
124. Kislány az utcán . . . . . 250.—
125. Sikátor . . . . . 250.—
126. Sorompó . . . . . 200.—
127. Tanulmányfej. Magántulajdon.
128. Szomory Dezső. Magántulajdon.
129. Gyermekfej. Magántulajdon.
130. Tanya . . . . . 250.—
131. Terraszos vendéglő Budán . . . . . 250.—
132. Falusi utca . . . . . 200.—
133. Falusi strand . . . . . 200.—
134. Utcarészlet Vácott . . . . . 250.—
135. Műterem . . . . . 200.—
136. Csendélet . . . . . 200.—
137. Vándorcirkusz . . . . . 250.—
138. Dr. Mikes Lajos. Magántulajdon.
139. Zsákutca . . . . . 300.—
140. Hármas gyermekarckép. Magántulajdon.
141. Kert . . . . . 200.—
142. Parasztudvar. Magántulajdon.
143. Telelő malmok . . . . . 250.—
144. Téli napsütés . . . . . 200.—
145. Váci templomsor . . . . . 300.—

NAGY TEREM.

Bernáth Aurél festményei.

146. Riviera . . . . . 1200.—
147. Csendélet Paul Pagels ur (Stockholm) tulajdona.
148. Nő kagylóval . . . . . 800.—
149. Tragikus táj . . . . . 650.—
150. Éjszaka. (Második változat.) . . . . . 600.—
151. Vörösinges. Önarckép . . . . . 1200.—
152. Éjszaka. (Első változat.) . . . . . 600.—
153. Balaton. Kende Alfréd ur (Pécs) tulajd.
154. Házaspár . . . . . 800.—
155. Raguza. Klein Pál ur (Budapest) tulajdona.
156. Fekvő nő. Pfeffer Oszkár ur (Diószeg) tulajdona.
157. A festő . . . . . 3000.—
158. Hotelszoba. Pfeffer Oszkár ur (Diószeg) tulajdona.
159. Park . . . . . 800.—
160. Kis gyári kikötő . . . . . 700.—
161. Önarckép ablak előtt . . . . . 800.—
162. Titi-See (Németország). Prof. Heidegger ur (Freiburg, In Br.) tulajdona
163. Balkonon . . . . . 3000.—
164. Alpesi tó . . . . . 800.—
165. Terraszon . . . . . 1000.—
166. Őszi táj . . . . . 900.—
167. Viztoronynál . . . . . 800.—
168. Testvérek . . . . . 800.—
169. Asztalra támaszkodó . . . . . 500.—

Kaszás Miklós szobra.

170. Férfi fej. Bronzban . . . . . 500.—

Jegyzetek.

Kassák Miklós

1930.

Kaszás Miklós

MAGYAR MUVESZET

1928. 648
1930. 124. 229
1931. 179
1929. 300.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 853.

Kassák Lajos

festő

† Budapesten

1931. márc. 23.

Nekrológ

Magyar Művészet

1931. 179. l.

Kaszás Miklós

zobrász

rövid nekrolog

Erdő

Képzőmüvészet

1931. 97. l.

KASZÁS *Miklós*, szobrász, * Mór 1707 nov. 3, † Budapest 1931 márc. 23. A bpesti Képzőm. Főiskolán tanult, ahol Kisfaludi Strobl Zsigmondnak asszisztense is volt. 1930. gyüjt. kiállítása volt az Ernst-Múzeumban. Első díjat és megbizatást kapott a magyaróvári Giesswein-emlékszoborra.

E-G. I 533 l

(garnokban)
(a harsonát fuvó Hír három Amorette
s a felhőkön nyugvó
ól átkarolt medaillont, mely Maria
e
arcélben tünteti föl. Az előtérben kőlépült
ényeket rak garmadába, míg társai
obusra teszi kezét s cirkalmat tart, visza-
mutatott könyvet visszadűlve nézi. Balra
felé néz. A medaillon felett babérkoszorú

Preisler del:"
Kleiner inv."
Tyroff sculp."

alkeretnek 20.5 : 16.3 cm.

119/93 № 1858.

Kaszás Miklós

vobrást

koll. kiáll.

93 – 98, 119, 170. v.

Ernst Múzeum kiállításai

CXI. (1930.)

AZ ERNST-MÚZEUM KIÁLLITÁSAI

CIX.

CSOPORTKIÁLLITÁS

HOLLÓ LÁSZLÓ, HARANGLÁBI NEMES JÓZSEF, VYDAI-BRENNER NÁNDOR, SCHOSSBERGER KLÁRA BÁRÓNŐ ÉS WEIL ERZSI FESTŐMŰVÉSZEK

A KIÁLLITÁST RENDEZTÉK

Kaszás Miklós

Ernst Múz. kiállításai

CXXXI. 1932

206.

Europa

Könyv- és lapterjesztő r. t.

Budapest

V., Visegrádi-utca 36

Kaszás Miklós

Hobrán

l.

Thirfelsödemántól

88. l.

Kaszás Miklós

magyaróvári szobrász

l.

Székely-Thirring

Magyaróvár

13. l

Budapest.

Szemben látjuk a régi néme
a teret kocsik, hintók és járókel
L. Vácsi melytől balra a Hid és [redacted]
és a Dorottya-utcza sarkán lévő é
A háttérben Buda egy része tünik

balra: A SZINHÁZ T
Pesten
jobbra: DER THEATER PL
in Pesth

Kny., alányomással, a me

104-92-54.

Kassáknyelv

Akt

Nemzeti Szalon

1929. máj.

Tavaszi szalon

251.

szemközt néz. Üstöke homlokába
bajusza s szakálla szürkés barna;
á s prém galléros mentéje zöldes szür-
nagy gomb van. Felirata alól:

nec

degh Sacrae Cæsariae Regiaeqve
iliarius Anno 1657."

: 14·8 cm.

ándeka 1824.

Kaszás Miklós

l.

Ernst Mus. 121. kiáll.

206. sz.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Kaszás Miklós

Mencsarnok szobrász

1927/28 téli kiáll. 454

Sailer Gabriella X. 83.

Kaszás Miklós

1926/27 - 1930/31

Ferkèpzomfoiskàvk
98. l.

(1450 körül) a hasonló tárgyú hármas oltár (Berlin), mely az előbbinél kompozicióban és megoldásban fejlettebb. E korai időből való a zenélő angyalai révén is népszerű, ú. n. linaiuoli (a. m. takácsok) Madonna a szárnyakon a két János, Péter és Pállal (1433, S. Marco), mely fölfogásában még archaikus. Krisztus hosszú ingecskében. A fülkében trónoló Madonna, kétoldalt szentekkel (S. Marco) már nem külön fülkékben, hanem egy egységes kompozícióban adja a szenteket. E korszakbeli munkáinak egyik csúcspontja a Keresztről való levétel (1430 körül, S. Marco), vizionárius fölfogásával egyik legegyénibb műve. Az egész csoportot a fiesolei halmok mosolygó, színpompás lánca fogja egybe, az alakok telve visszafojtott fájdalommal, mely a szemekben játszódik le és a kezek szelíd játékában hangzik ki halkan. Az egészre a fájdalom ünnepélyes, méltóságteljes csendje borul. Fieso.ei tartózkodását lezárja és előkészíti a s.-marcói freskók következő sorozatát a Krisztus a keresztfán (freskó, Louvre) komoly színezetű, egyszerű kompozíciója. A fiesolei dominikánusok ezután Firenzébe, a Cosimo de' Medici által épített S. Marco-kolostorba költöztek, melyet F. több mint 50 munkájával díszített (1436—1445). Újabban ide vitték összes Firenzében levő munkáit is, úgyhogy az ma tényleg Fra Angelico-múzeummá lett. Ide készült legkorábbi oltárképe (1438), a színes brokátfüggöny előtt trónoló Madonna 3—3 szenttel, előtte gyönyörű perzsaszőnyegen a térdelő Szt. Kozma és Demjén, a háttérben ligetre való kilátás. Egyik legmegkapóbb freskója a vendégek cellái-

Kaszás Miklós

Magyar Művészet

1928. 648

Kapron. fonsk. olai

növendéki

Kunstchronik VI. 216.

Kasszás Miklós

Tavaszi Szalonon kiemelő elismerés

[illegible] vetele
rendeletet, mely Előadót, szolgálatte-
lelre az ~~[illegible]~~ Magy. Kir. Iparmüvé-
szeti Iskolához ~~helyezi~~ át. osztja be.

Előadó ~~átveszi~~ a rendeletet ~~[illegible]~~ utvette.
A mai napon hiigatolat valamint ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ a feldolgozás céljából rég-
~~Előadó kijelenti, hogy a Zerécher~~
~~utalt Kömpfári javadalomról~~ 1932/33. évi
~~szabatszerűen elszámolt~~. A. f. évi
junius hó 14-en 9882/1934. III. sz.
miniszteri rendelettel Zerécher
kiutalt 1500 P Kömpfári java-
1933/34. évi

Kaszás Miklós

szobrász

Koll. Kiáll. az Ernstben

1930 márc.

1064. *Zoltán.*

Mellig, balrafordított
egyoldalú érmen van ábrá
szakálla leberetvált. Öltö
magas köntös gombokkal
elől láncz tart össze. Felir
tén : »SOLTAN. DUX. HUNG

Rézszínű ólom, átmérője
téke 20 K. — Havas (Hirsch)

(787–907). — Átvétetett az 1
909), az 1910 február 25-iki 6
sz. leiratok, illetőleg az 1910
1910 márczius 23-iki (519–91
jelentetett 1908 január 31-én

Kaszás Miklós

MAGYAR MUVESZET
1931. 179.

Lyka Károly ( ).

Nekrolog

+ 1931 marc. 23. Bpest.
Hul. Mór 1907 nov. 3.
A bpesti képzm. főiskolán
tanult. 1930. koll. kiáll.
az Ernstben

DOSKAR FERENC KÖNYVTÁRA

HELYSZÁM: 3421

SZAK: Mátyás-gyűjt.

SZERZŐ NEVE: Ihen

FORDITÓ NEVE:

KÖNYV CIME:

KÖTÉS NEME: ALAK:

KIADÓ: ÉV:

LÁSZLÓ FÉLE PAPÍROTEK TÖRVÉDVE

MDK

Kaszás Miklós - Richter Gyula

kiáll. a Kovács Szalonban

8 Órai Ujs. 1931, II.1. 4 o. kritika

MDK

Kaszás Miklós

tanársegédi teendőkkel megbizott ösztöndijas hallgató.

Képzőmüv. Főisk. Évk. 1930-31. 59 l.

M.D.K.

Kaszás Miklós

Nagy Gyula és Szomor László, a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek hóból készült +kompozicióját "Prometheus" cimmel fényképfelvételen hozza a lap.
Komlós Jenő: "Hóemberversenyt és kiállitást rendeztünk a Városligetben" c. közleménye beszámol a tréfás kiállitásról, ahol zsüri döntése alapján a legjobb alkotásokat dijakkal jutalmazták.

+dijnyertes

Szinházi Élet. Bp. 1929. márc. 3-9. XIX. évf. 10. sz. 14-16. lap.

MDK

Kaszás Miklós

Uj Szin 1931. I. 48.l.

MDK

Kaszás Miklós

Szépm.Muz.Évk. 1935. VII. 190 l.

Kaszás Miklós
Női fej

Ernst-Museum CXXXI. /jubiláris/ kiállítása, 1932.
május, 20 l.

LŐCSEI FESTŐ, 1650 körül
Kálvária
Fa, olaj, 106×96 cm.

MAGYAR FESTŐ, 1650 körül
Árpádházi Szent Erzsébet
Fa, olaj, 68×54 cm.
Ólublóról.

MAGYAR FESTŐ, 1670 körül
Szelepcsényi György primás arcképe
Miniatür, pergamenen, 12×8 cm.
A primási levéltárból.

MAGYAR FESTŐ, 1680 körül
Ali, az utolsó esztergomi basa
Vászon, olaj, 61×46 cm.

MAGYAR FESTŐ, 1700 körül
Kálvária és passiojelenetek (55. kép)
Vászon, olaj, 122×100 cm.
A pesti angolkisasszonyok (azelőtt dominicana-apácák) kolostorából.
A passiojelenetek Dürer-nyomán.

MAGYAR FESTŐ, 1710 körül
Kuruc csatajelenet

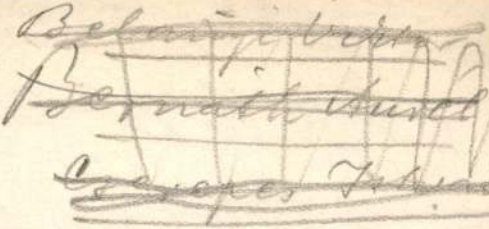

~~Belányi Viktor~~

~~Bernáth Aurel~~

~~Csereper István~~

tovább

Kaszás Miklós

Kemény László

Márffy Ödön

vod

Magyar Hirlap

1930. márc. 15

(b. l. = Csoportki-
állítás az Ernst-
Muzeumban.)

43

ágos Bizottsága

ny { száma: 54.690/1943.III./1. 19
kelte: VIII. 17. 1943
beérkezése: VIII. 26. 1943

ek száma:

elintézett szám:

záma:

záma:

asta:

Kaszás Miklós Zoltán

Pesti Napló 1931 márc. 27. (Halálozás)

U. 3076

1931 március 25-én temették Mosonban. Kisfaludy Strobl Zsigmond asszisztense volt és a Kent Imre-szobron dolgozott. Budapesten halt meg 1931 március 23-án, innen vitték szülőföldjére, Mosonba. Kaszás Zoltán már nem érhette meg legutolsó alkotásainak, a Gyessevem Sándor szobrának felállítását, mely ugy látszik Magyaróvárott lett volna felállítandó.

Országos Magyar Dalosszövetség verse
Budapest V.Mérleg u.4.1/2 em.Tel:81-

v/ 981 /1933.L/R.

É R T E S I T É S a Budapesten, 1933
XXIII. országos dalosversenyen verse
és k o s z o r u s l á n y a i k s

Szentiványi Jolán I. Lenke tér 7.

Schnall Gittus Bp. Herceg Ferenc-u

Pásztói Dalegylet

koszoruslányai.

A dalegyesületekre vo

a/ A dalegyesület száma: 2

b/ Budapestre érkezésének helye:

" " ideje: juli

c/ Elszállásolási helye:

d/ Résztvesz jul. 1.-én este 8 órakor
ismerkedési estélyen a

e/ Résztvesz jul. 2.-án d.e. 11-1 óra
alábbi hangverseny- /szinház/ tere

Kirá

Kaszás Miklós

Nobrán

Szül 1907 – † 1931 –

Mosonmagyaróvári
Muzeumban sok
~~nobra~~ nobra és rajza
van.

Giesswein Sándor
nobra a főtérén

Deresényi Dezső dr.
közlése
~~[illegible]~~ 1950.
máj. 5.

[illegible]

zgató.-

M.D.K.

Kaszás Miklós

Szobrászmüvész szobormüvét melyet Pesterzsébet szoborpályázatára készitett Magyaróvár városa megvásárolta.

Magyaróvár is emléket állit hőseinek.

Városok Lapja 1932. febr.1. 42.old. 3.szám.

Kaszás

Kámpám Miklós festö.

Katol.Szemle.1930.I.449-58.l.

Kaszás Miklós festö.

Katol.Szemle.1930.I.449-58.l.

Karzás Miklós.

8 Órai Ujság.
1930. III. 18., 9.
(:kritika.:)

Karás Miklós mův.

Prof. rzemle

1930. 341-44

MDK

Kaszás Miklós

kitüntetőm elismerésben részesült.

XII. Tavaszi Szal. M. Szal. 1937. máj.
4 l.

MDK

KASZAS MIKLOS

kitüntető elism.

17. Tav.Szal. dijnyert. névsora. N.Szal. 1942. jun.

MDK

Kaszás Miklós

kitüntető elismerés

N.Szal. Tavaszi szalon 1937.

MDK

Kaszás Miklós

kitüntető elismerés

N.Szal. Tav.Szal.Kiáll. 1934.

Kaszás Miklós MDK

Arcmás, gipsz

Mücsarnok 1927/28 téli kiállitás

MDK

Kaszás Miklós, szobrászm

454. Aranás. Patinált gipsz. Mgt.

Képzőm. Társ. 1927-28 téli kiáll. Kat. 24.l.

Kaszás Miklós.

Szabornűve szerepel a Képzőnűvé zeti Főiskola növendékeinek kiállításán, a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap, 1928. Máj. 23.

Kaszás Miklós, szobrász MD K

Kisfaludi Stróbl Zsigmond tanitványa.

(e.a.)

A Képzömüv. Föisk. növ. kiáll. - Mücs. Ujság. 1928 máj. 2o. 22.1.

MDK

Kaszás Miklós

Akt

Tavaszi Szalon katalógus, 1929. máj. 12 l.

Kaszás Miklós.

a szobrászati osztály ~~k~~ növendéke.

A Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán, – a Műcsarnokban, – férfiakt-szobrával szerepel. (említve.)

Budapesti Hírlap, 1927. Máj. 20.

Kanás Miklós

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

JM · 1930. III. 30.

MDK

Kaszás Miklós szobrász

Alkotásai a kiállitáson.

Cikk: Az Ernszt Múzeum csoportkiáll.

Képzőművészet, 1936.IV.évf. 29.sz. 102.lap

Kaszás Miklós

Nobrász

kiállítása

Kovács Szalon

1931. jan-febr.

IV. Mahomed:

Mellig, kissé jobbra
ban ~~[illegible]~~, m
keret vesz körül. Tur
nek gombolói ekkövese
ékítményes köit Amo
czimer a felirást sza

MAHOMETO
EMPERADOR

Felzése alól jobbra: „Pas

Rézmetszet,

9

Kaszás Miklós

nobrász

+ 1931 márc. 23

24 éves korában

daillonban, kissé balra fordult
félholdas boglár és kócsag diszíti;
era leberetvált. Köntösén a gombok ékköve-
it. Felirata a kép alatti táblán három

MACHOMETIS IV. huius nomi,
urcarum Principis Imperatoris
tinopolitani etc.

i a vonalkeretnek 17 : 12·4 cm.

295.

140/95 : 198.

Kaszàs Miklós

Kovàcs-szalon kiàllìtàsàn szobraival szerepelt.

P.O.M.-931.II.1.

Kaszás Miklós szobrász.

Kovács Szalon kiállításán
megmintázott fejével szerepelt.

PN.931.II.1.

Kaszás Miklós szobrász

Kovács-szalon kiállításán szerepelt.

Esf 932.II.1.

Kaszás Miklós szobrász

Kovács Szalon kiállításán szerepelt.

NU-931. II. 1.

Kaszás Miklós szobrai

Ernst-Múzeum csoportkiállításán szerepelt.

NM.930.III.15

Karzás Miklós

Kisfaludy Ströbl nővendéke.

Szobornűve szerepel a Képzőmű-
vészeti Főiskola kiállításán, a
Műcsarnokban.

Nemzeti Ujság, 1928. Máj. 20.

Kaszás Miklós

Kovács Ákos szalon kiállításán szobraival szerepelt.

MEGHIVÓ

Kaszás Miklós

Kovács Szalon kiállításán szobraival szerepelt.

M. 931. T. 28.

tovább

K

Kaszás Miklós

~~Cserepes István~~

~~Ferenczy Béni~~

Hiesz Géza

Hüvös László

Kaszás Miklós

Kisfaludi Strobl Zs

Mészáros László

Szamovolszky Ödön

Szomor László

Varga Onkár

Vincze Pál

1. Reform. Mur. Evk.

1935 VII. 190. l.

ra nézett, kerek medaillonban. Hosszú hajas,
Nyakravalója fekete és passzmant galléru
ő gombolója látható. Körirata fölül:

ORNAGY!

tei 2.3 : 2.3 cm.

8772.

107/95 N: 167.

Kaszás Miklós szobrász

Kovács Szalon kiállítá-
sain szerepelt.

UN.931.II.1.

M. D. K

KASZÁS Miklós szobrai

1907 – 1931.

Női fej

A M. N. Galéria állagjegyzéke I. kötet.

Bp. 1959. 248. l.

MDK

Kaszás Miklós szobrászmüvész

Halálhirét közli a lap.

Képzőmüvészet, 1931. 97.1.

Kaszás Miklós

Kirfaludi-Ströbl Zsigmond tanítványa

A Képzőművészeti Főiskola
növendékeinek kiállításán
szobor-munkájával szerepel.

Ujság, 1928. Máj. 20.

Kassák Miklós.

Grafikai munkája szerepel a Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban.

Az Est, 1928. máj. 20

Kaszás Miklós.

Szabor munkája szerepel a Képzőművészeti Főiskola kiállításán.

Magyaróvár, 1928. Május 20.

Kaszás Miklós.

Az Ernst muzeom kiállitást rendezett müveiből 1930-ban.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Kanás Dillós

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumben.

PfF 1930. III. 14.

Kanás Mihály

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

Est 1930. III. 15.

Kanás Miklós

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-muzeumban.

8 órai újság 1930. III. 18.

Kanás Miklós

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

EK 1930 IV. 14.

Kanás Miklós

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

dió. 1930. III. 15.

Kanás Kiállás

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

BK 1930. III. 14.

Kanás Miklós

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

MH 1930. III. 15.

Kanás Miklós

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

d. 1930 IV. N.

Kanás Miklós

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

VII 1930 III 15

Kassák Lajos

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

Pfl. 1930. III. 14.

Kanás Miklós

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

PM 1930. III. 15.

Kassák Lajos

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

Nyíregyháza 1930. III. 14.

Kanás Miklós

Csoportkiállításon szerepelt a Műcsarnokban.

PH · 1930 · III. 30.

Kaszás Pál kőmüves M.O.K.

Neve 1826-ban fordul elő a maros vásárhelyi vártemplommal kapcsolatban.

Fodor István: A várbeli ref. nemtegyháza
Targu Mures 1936, 9

Kaszás Piroska

keramika

1922-1924.

Eimisk 1930.84.1.

ra ~~[illegible]~~ fordula, díszes keretű tojásdad medaillon-
aja gördör, szakálla és bajusza leberetvált. Re-
gulum szorítja, zsinóros kabátja prémes.

BENEDEK"

eretnek 18.3 : 13.8 c/m.

i s életrajzai. Pest, Hechenast Gusztáv. 1858.
b. № XXXI.

294/95 № 22.

Kaszás Piroska

iparm.

Ert. 1928

453

1908.

ágyiban 1887 november 11-én.

pét ábrázolja, a hol a

tó magas part mellett mintegy
a melyektől jobbra a vizben czö-
ók boritják és a ~~vidéken~~ vidéken ~~tagon~~ alkonya-
alól balra: »Mészöly«.

907. február 23-án (323-908).

MDK

Kaszás Rozália

polg. isk. rajztanítónői és kézimunkatanítónői oklevelet kapott.

Képzőműv. Főisk. Évk. 1915-16. 49 l.

Kaszás Róza

1912/13 - 1915/16

Ferkèpzomfoiskèvk

98 l

lött: Kriszt[illegible], a szegény va[illegible]ét dominikánus vendégként üdvözli, továbbá Szt. Domonkos a kereszt lábánál, Péter mártír ajkára emelt ujjával, a káptalanterem főfalán pedig Krisztus a kereszten, vagy helyesebben a Kereszt áhítata. E freskó nem történeti ábrázolás, csak a jelenet visszhangját adja a hívő lélekben. A cellák freskóiban egészen giottói szűkszavúságra emelkedve, néhány alakra egyszerűsíti Krisztus életéből vett lírai vízióit: Angyali üdvözlet, a Hegyi beszéd, az Utolsó vacsora, a megcsúfoltatás, a keresztvitel, az asszonyok Krisztus sírjánál, a megdicsőülés, Krisztus és Magdolna, a dormitórium folyosóján pedig egy trónoló Madonna szentekkel, finom korarenaissance fel előtt. Életének utolsó ideje Orvietóban és Rómában játszódik le (1445—1455). Orvietóban Benozzo Gozzoli a munkatársa. A dóm S. Brizio-kápolnájának boltozatán: Krisztus mint ítélőbíró és a próféták kara. Jelentékenyebbek római freskói (Vatikán, Szt. Miklós-kápolna): a 3 lunettában 2—2 jelenet Szt. István legendájából, alattuk jelenetek Sz. Lőrinc életéből, melyek közül az alamizsnaosztás már epizód-alakjainál fogva is a legnépszerűbb. E freskók szép korarenaissance építészeti háttereikkel már Masaccio és a renaissance építkezések hatása alatt mutatják művészetét és Fra Filippo pratói, Mantegna páduai freskói mellett a quattrocento közepének legjelentékenyebb alkotásai. Bennük a művész, ha bizonyos határok között is, már kora uralkodó művészi irányába kapcsolódik bele. — Irodalom: *Förster:* (Regensburg, 1859). *Beissel* S. (Freiburg, 1905, 2. kiad.). *Ley* (London, 1896). *Supino* J. B. (Firenze, 1889). *Rothes* W. Strassburg, 1902). *Wingenroth* M. (Bielefeld, 1906). *Schottmüller* Fr. (Stuttgart u. Leipzig, 1911). *Pichon* A. (Párizs, é. n.)

Kazás Tamás

Új Mův. 2003. 9. p. 17.

Kaszás Miklós

Kovács Ákos szalon kiállításán szobraival szerepelt.

BH.931.II.1.

Kaszás Miklós

A *Kovács-szalonban Kaszás* Miklós állított ki néhány igen komoly tehetségre való szobrot, különösen egyik női portréja szép. *Richter* Gyula a kiállítás festője, képei azt mutatják, hogy inkább illusztrációval kellene foglalkoznia *(m—i)*

MO. 931 ~~933~~. II. 1.

Kaszás Tamás Tibor

Fejér-m.: Lap.

TÁRLATNÉZŐ

Az út, ami a Sűrűn át vezet

A Trotzdem-csoport kiállítása a dunaújvárosi Folyosógalérián

A Széchenyi gimnázium sorozatindító tárlatán mutatkozott be először a Trotzdem-csoport. A két ifjú alkotót (játék a nevekkel — is: *Horváth Tibor Tamás* és *Kaszás Tamás Tibor*) tömörítő gárda immár második kiállítását a Folyosógaléria vendégei láthatják e napokban (február 15-ig). Veszélyes anyag.

Négy kompozícióból álló válogatás, értelmezési csapdákkal. Mert jelentenek-e — jelenthetnek-e — bármit is a Hová is... című sorozat szürke alapon sajátos ritmus szerint változó, elmozgó fekete foltjai a földi halandónak? Netán beugrik az „erdőben a vadnyom", de lassan-lassan rájövünk: jelen esetben az asszociációs bázis teljes mozgósítása is hiábavaló. A fekete foltok, árnyék-csomók helyzete, „sorsa" kiszámíthatatlan, összes módosulásuk nagyjából-egészében a véletlenen múlik. „...a Sűrű gyapját lenyírom", állítja a tárlat címe, jómagam a mostani bemutatót egy útkeresés tipikus fázisának tartom: a Trotzdem-csoportnak az út most (hogy már-e vagy még, egyáltalán, meddig, ki tudja) a Sűrűn át vezet: komoly, nagyszabású, ugyanakkor meglehetősen esetleges játékot folytatnak a fényekkel-árnyakkal, felületekkel. Itt talán a „Nyúlj a sebeimbe" — felzaklató — sorozat plaszticitása, anyagkezelése, a színvilág riasztó ridegsége a leginkább idézhető példa: gyűrött, a térbe is kitüremkedő rútkék alap, fakérgek, a harmadik — utolsó — munkán már műanyaggal borított, „betokosodott" sebek. De ez csak egyetlen „olvasat" — nem tudom, mi több, eldönthetetlennek érzem, van-e adekvát jelentés, sőt az is kérdésessé válik, szükséges-e eleget tenni a pontról pontra megfeleltetés kényszerének.

(Ha — netalán — nem, akkor meg mire ez az egész értelmezői nekibuzdulás?)

Az „Ágyon sose volt" barnás alapjai, kékkel csurgatott fadarabjai ugyanezt az esetlegességet sugallják — még egyszer: „jelentik?" —, az „Esőképek"-nél és a „Fűvel lepedőre" darabjainál szintén a kiszámíthatatlanság, a véletlen a legfontosabb szervezőerő. Gyűrt és szaggatott papír, fröcssentett, csurgatott foltok — emóciók, *talán* semmi több.

Meglehet, csak az én közmondásos kősziklalelkem nem rezzent a Trotzdem új kollekciójára. Meglehet, olyan magánmitológia eseményeiről láthatunk képes beszámolót, ahol elfelejtették mellékelni a kódot. Meglehet, csak a véletlen folyamatok esélyeit demonstráló kísérlet szemtanúja lehet, aki véletlenül arra jár. És megnézi. **(nyzs)**

Fotó: *Vohlmann György*

uMax-x®

ez – szépítéshez

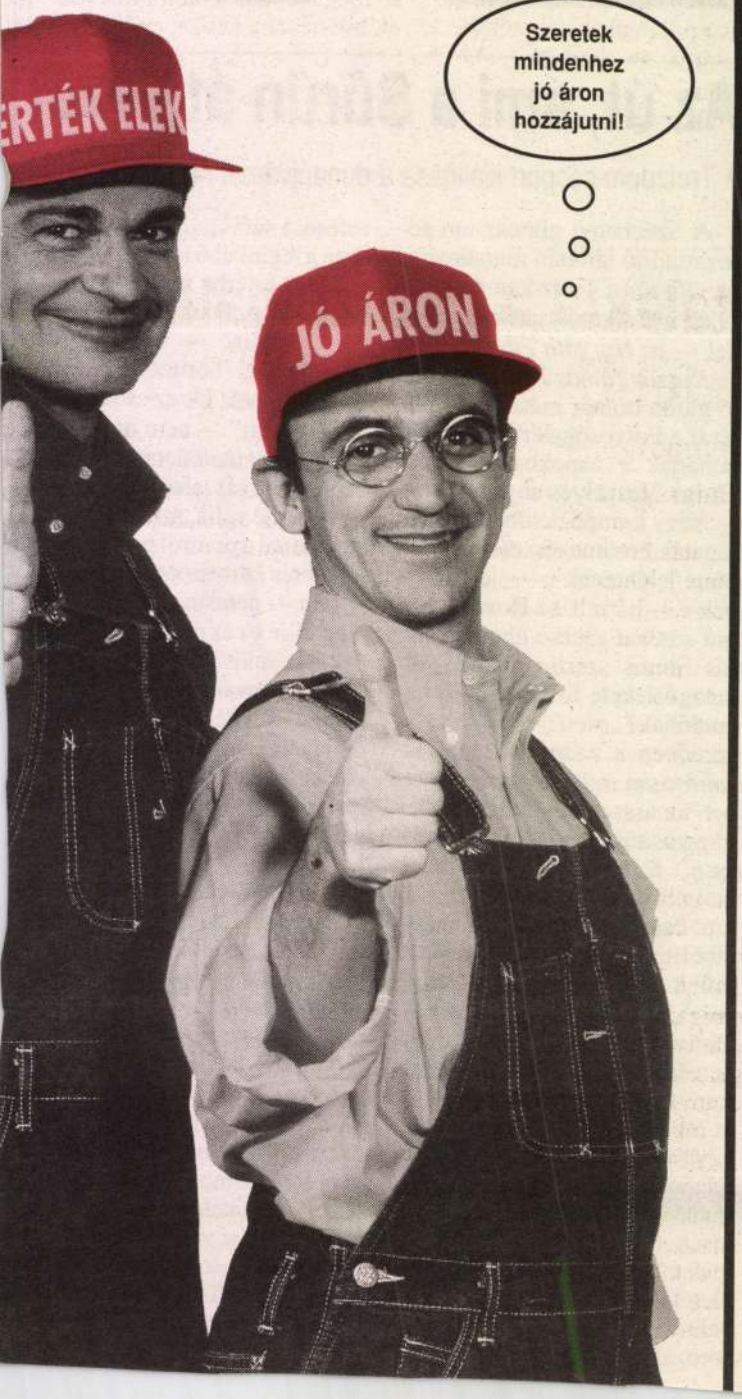

Kaszás Viktor 1921

KASZÁS VIKTOR metszete

László leül mellé, Éva kimegy a szobából

— Elfogyott a bor.

— Hozni kéne.

Éva leteszi a szendvicseket. Szótlan
reket. Éva Kálmán mellé ül, megsimoga

— Miért vagy rosszkedvű? Én jól
fejébe szaladt a bor. Ha ő örül, nem tu
környezetében. Kálmán nem válaszol,

Éva átöleli Kálmán vállát:

— Na mondd! Miért bánkódsz?

Éva gyengéd. Kálmán tarkóját sir
húzza Kálmán fejét, megcsókolja. K
Évát. Gondolatai föloldódnak a geszt
van, szélesen, puhán csókol. Azután

— Ugye, most jobb?

Aztán ismét visszahúzza.

László föláll, a rádióhoz megy.
lelassítják mozdulatait. Figyelmesen
kivár, aztán csavar egyet a gombon. Kitartott me
jelen, csak keze. A rádió keresőjét csavargatja. Aztán az is eltűnik.
sírós, negyedhangokon ugráló, melizmás zene ringatja a szobát. Fájdalmas déli üzenet.

Kálmán mindent akar érzékelni. Éva hagyja. A hideg, sárga olvasólámpa kontúrossá teszi a szobát, berendítja a sarkokat.

László szellem. Föláll.

— Lemegyek borért. Kísérj ki, Kálmán!

Kálmán kibontakozik, álomkórosként követi Lászlót.

Az előszobát csak a folyosóról beáramló fény világítja. László nyújtja a kezét.

KORTÁRS
Budapest
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1960 MÁJ 23

Magyar Nemzet

Kanász Viktor

Kaszás J. Viktor festőművész kiállítását az Építők Műszaki Klubjában május 24-én este nyitja meg Tasnádi Attila kritikus.

1021

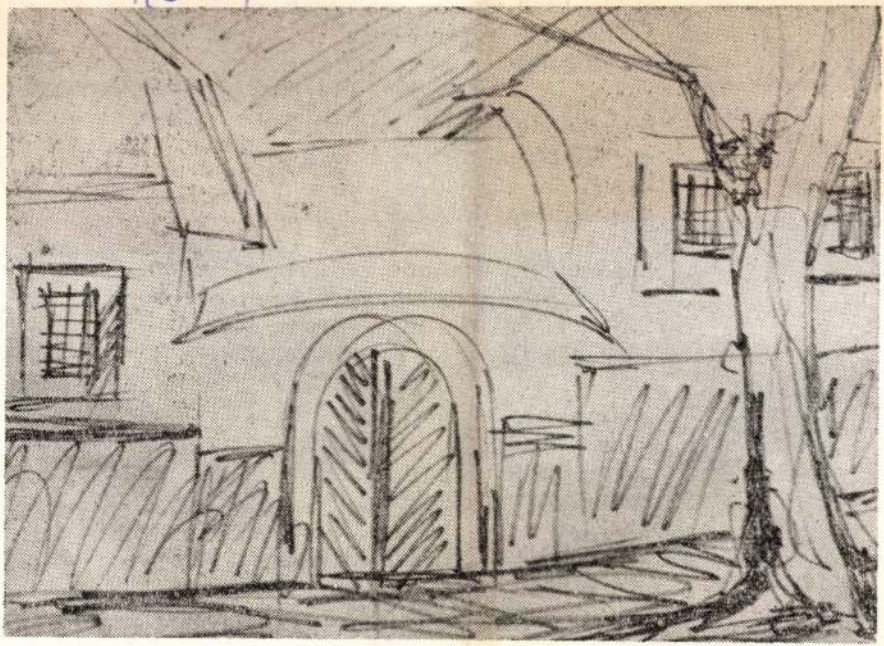

KASZÁS VIKTOR rajza

dúsul, telik. Ha poros r
nem kell; az avult hitek

A szomjas kéreg barázd
új fogalmak villamos á
millió mikro-rezgése sul
kép bomlik, színek óceá

Más világ ez. Ebben n
az, ami tegnap tisztán
Az indulat elnémul és
megszólalhat, rézkakas

Lelkesülök? Nem értik, mi hevít.
Képleteket táplálnak önmagukba.
Gépek hűs csillám tranzisztorjait
vizsgálják furcsa, új ritmust dobolva,

... és néha, szemük lobbanásain
látom ijesztő közelét a napnak,
mikor a Kor nekik rohamot int,
megindulnak és győzelmet aratnak.

Meghódítják a Földet. Könyveim
régi rendjét szétszórják. Mit sírassam?
... és rendezkednek fütyörészve mind ...
- - - - - - - - - - - - - - - -
akár csak mi egy hajdani tavaszban.

KORTÁRS
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296 188-307

Kassák Lajos

KASZA'S Zoltán

„...a szeretet soha el nem fogy..."
(Pál levelei a Korinthusbéliekhez)

MEGHÍVÓ

A Petőfi Irodalmi Múzeum tisztelettel meghívja Önt

Az International Women's Club Alapítvány és nemzetközi művészei kiállítására

Megnyitó 1993. május 7-én, pénteken 16 órakor
a Petőfi Irodalmi Múzeumban
Budapest V., Károlyi Mihály u. 16.
A művészek a bevétel egy részével
a vakok szövetségét támogatják

A művek 1993. május 21-ig naponta 10—18 óráig tekinthetők meg

MARIA EL-CHAMI
PAMELA HELLER
VLADIMIR JURPALOV (vendég)
CONNIE LOGAN
GYŐRFI ANDRÁS
KASZÁS ZOLTÁN
MATZON ÁKOS
MÁTRAINÉ ÓVÁRY ÉVA
IFJÚ PALKÓ JÓZSEF
SZÁNTAI ÉVA
N. TAKÁCH LÁSZLÓ
ZOLTÁN ANNAMÁRIA

Kasiás Viktor

Métszete, repr.

Kortárs, 1969/12. 1900 l.

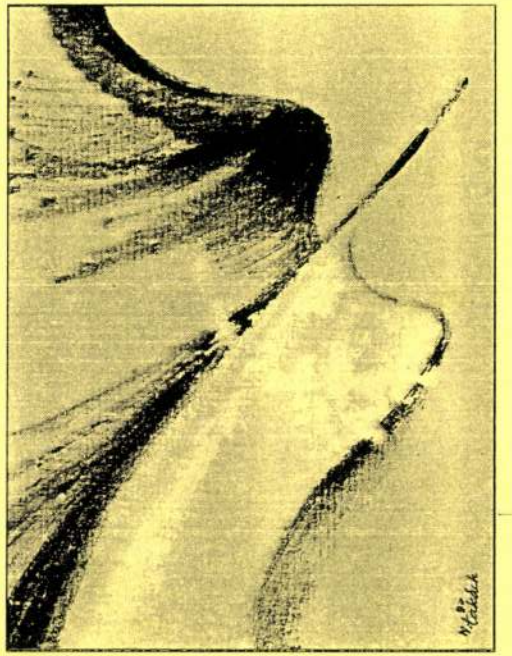

Bird (ink)

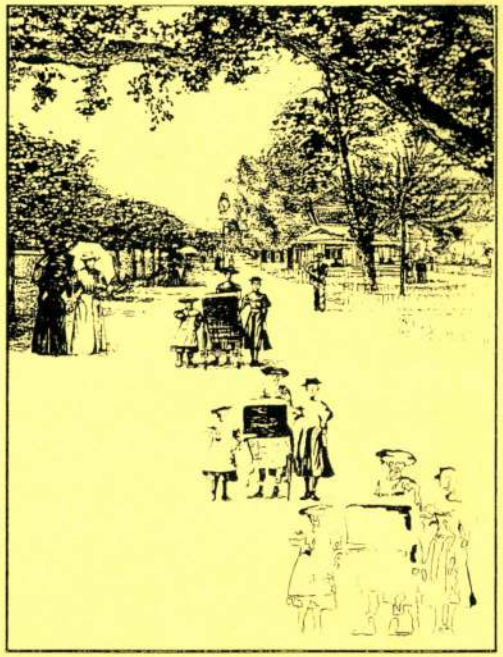

Near and Far (ink)

Mr. LÁSZLÓ N. TAKÁCH

He was born in Győr in 1949.
His first teachers were his father, Lajos N. Takách, who was a painter and a literary man and Nándor Irsay, the graphic artist-drawing master.
He graduated from the Academy of Fine Arts in 1978 as a restorator.
At present, he is the chief restorator of the Hungarian National Museum. He also works at the Hungarian Academy of Fine Arts where he teaches paper restoration. He paints with oil. He has been a member of the Art Foundation since 1987.

Exhibitions:
1978. „The Garden of the Muses", Hungarian National Art Gallery
1991. Reformed Church, Budapest
1991. Hotel Thermal Aquincum, Budapest
1992. Cultural Center of South Balaton Siófok

Ms. ANNAMÁRIA ZOLTÁN

She was born in 1942 in Budapest.
She studied animation at the Academy of Applied Arts between 1980—85.
Presently she works in the Pannónia Animation Filmstudio as director-animator of three dimensional animations.
Her artwork includes watercolour and graphic art.
She has been a member of the Art Foundation since 1985.

Exhibitions:
1991. Reformed Church, Budapest
1991. Hotel Thermal Aquincum, Budapest
1992. Cultural Center of South Balaton, Siófok

KASZÁS Zoltán foto

VENI VIDI

VENI VIDI

VENI VIDI

VENI VIDI

VENI VIDI

VENI VIDI

The First Flowers of my Loneliness
(watercolour, pen drawing)

Mr. ZOLTÁN KASZÁS

He was born on October 10, 1967 in Budapest. His childhood experiences in drawing influenced his artistic development very much.
During his highschool years he further developed his drawing skills at István Dési Huber Fine Art Club. After his schooling he chose a job where he was able to use his artistic skills.
He worked as a decorator, technical draftsman and as a cartoonist at the Pannónia Animation Filmstudio as well as in other studios. He also drew portraits.
Currently his interest is focused on combining watercolour with pen drawings.

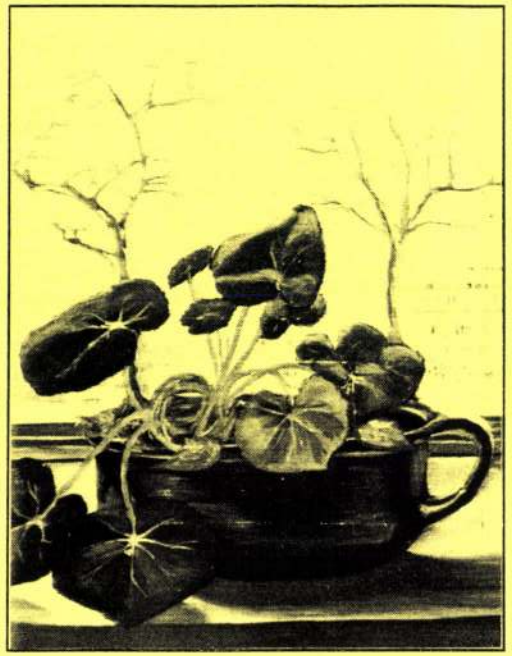

Longing (oil)

ÉVA MÁTRAI ÓVÁRY

She was born in 1934 in Nyíregyháza where she completed her preliminary studies. Her teachers were the painter Balázs Diószegi, the sculptor Nándor Berky, and the famous painter, László Bod.
She has paintings in the USA, England and New Zealand.
She has been working at the Pannónia Animation Filmstudio since 1960, where she completed the Animation Academy.
She often participates in charitable exhibitions. She usually paints with oil.

Wizard (pear-wood)

Mr. JÓZSEF PALKÓ, JR.

He was born on May 24, 1951 in Bonyhád.
He studied in Kecskemét and Budapest.
His teachers were Róbert Csikszentmihályi and Tibor Borbás.
He has been a free sculptor since 1986.
His speciality is small sculpture in which the main material is wood. He also works with stone and bronze.
He has been a member of the Art Foundation since 1983.

Exhibitions:
1979. Pannónia Filmstudio
1981. Hungarian Television
1981. Artclub Rátkai
1982. Hospital Gallery, Kecskemét (solo)
1987. Redcross Exhibition
1990. „S.O.S. for Childrenvillage" in the Csontváry Gallery
1991. EXPO Kőbánya
1984. France, Paris, Banque Populaire The Coin Exhibition of 1984
1986. France, Paris, Salon Art Sacre
1987. France, Paris, IDEA International Review
1988. France, Ville de Saint-Ouen XXIVeme Salon

Dead Tree (watercolour)

Ms. ÉVA SZÁNTAI

She was born in 1937 in Tornalja.
She is from a very artistically gifted family. She studied art and music from early childhood.
In 1958 she started her career at the Pannónia Animation Filmstudio where she completed the Animation Academy.
Her artwork includes soft watercolours, oil and portraits. She also does illustrations for children's books, cards and posters. She has paintings in all of Europe, the USA, Asia, and the South Pacific.

Exhibitions:
1986. Weilheim, Germany
1987. Weilheim, Germany
1988. Wessobrunn, Germany
1989. Wessobrunn, Germany
1990. Wessobrunn, Germany
1990. Budapest
1991. Wessobrunn, Germany
1991. Budapest
1992. Siófok

MADÁR I.

Kaszásné Kerese Margit

8900 Zalaegerszeg
Göcseji-Pataki Ferenc út 29.

1955. november 6-án született Zalaegerszegen. 1974-ben érettségizett a zalaegerszegi Csány László Közgazdasági Szakközépiskolában, majd a Zala Bútorgyárban helyezkedett el, ahol jelenleg is dolgozik. 1989-től az Apáczai Csere János Művelődési Központban a Németh Klára vezette szakkörben ismerkedett meg a tűzzománckészítés technikájával. 1990-ben kéthetes tűzzománctáborban vett részt Zebegényben. Bőrékszerei és zománcképei két alkalommal jutottak el az Országos Amatőr Képző- és Iparművészeti Kiállításra.

Am 6. 11. 1955 in Zalaegerszeg geboren. 1974 Abiturabschluss an der ökonomischen Fachmittelschule László Csány in Zalaegerszeg, später Anstellung in der Möbelfabrik Zala, wo sie auch heute noch arbeitet. Lernt 1989 im Fachzirkel von Klára Németh im Kulturzentrum János Apáczai Csere die Technik des Feueremaillierens kennen. 1990 nimmt sie an einem Feueremaillier Lager in Zebegény teil. Ihr Lederschmuck und ihre Emaillierbilder waren zweimal auf der Amateurausstellung für bildende- und angewandte Künste vertreten.

She was born in Zalaegerszeg, 1955. She sat for the GCE A-levels at Csány László Secondary Vocational School of Economy in Zalaegerszeg, 1974, since then she has been working at Zala Furniture Factory. She has been learning the technique of enamel-work since 1989 in the Art Society instructed by Klára Németh at the Apáczai Csere János Cultural and Community Centre. She joined a two-week camp for enamel-work artists in Zebegény, 1990. She has taken part twice with her leather-made jewellery and enamel pictures in the National Exhibition of the Non-Professional Artists.

Kasselik

laid

Kasselik

MDK

Kaszelik Ferenc építőmester

saját fut utc. told.

Józsefv. Kerepesi u. 60./1518., Spitalg. Ecke

1863. – Metszet, udv. homlokzat, pince, fut. alapr.

MDK A-II-1/959.

M.D.K.

KASZELIK Fidelis

muratiorum magister

Pest, Belváros

1952)

Művért. Kapossy János: Épitők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban 136. l.

M.D.K.

KASZELIK Franciscus

muraviorum magister

Fest, Belváros

30 sodal

1952)

Müvért. Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban 136. l.

MEK

Kaszelik épitőművész

A fővárosban páratlanul szép és előkelő művéket létesitett a már városi értelemben szabályozott utcákban.

Jakab Dezső: Láng Adolf élete és művei.

Épitő Ipar - Épitő Művészet, 1917. máj. 20. 123. lap

MDK

Kaszelik Ferenc épitőmester

Cikk: A biedermeier Buda és Pest.

Magyarság, 1923.dec.16. 14.lap

Király-utcában, 1841—43-ban épül az Üllői-uton a József-Árvaház. Más középületek, amelyek most keletkeznek vagy bővülnek: a Vármegyeháza, amelynek gránátos-utcai részét 1841-ben épitik, a Városháza, amelyet 1844-ben fejez be Kaszelik Ferenc, a Óvóképző, amely ugyanebben az évben épül a Valero-utcában s most fejezik be a Nemzeti Muzeumot is. 1840-ben helyezik el alapkövét az uj Lövöldének, amely Zambelli tervei nyomán készül. 1844-ben végre teljesedik oly sok magyar politikus szive vágya: az országgyülés otthont keres Pesten s e célból épitési tervpályázatot hirdetnek.

Ezeket a középületeket megtoldották egy sor oly művel, amelyeknek szülő-oka az immár nagyra nőtt forgalom. Ilyen elsősorban a Lánchid, amelynek előmunkálataihoz 1839-ben fognak, 1842-ben leteszik ünnepélyesen a pesti pillér alapkövét s a hid 1849-ben megnyilik a forgalomnak, uj és ékes formát irva Pest-Buda városképébe. Ugyanannak a Széchenyinek köszöni létrejöttét, aki Pest ujjáépüléséért oly sokat tett. Az ő kezdeményezésére létesül 1845-ben a lipótvárosi Sétatér-Társulat is és ő ülteti ott el az első platánfát. 1842-ben ugyancsak ő az, aki Buda hegyei közt helyet keres egy magyar Walhalla számára.

A forgalom növekedtével uj szállókra van szükség: a Fischer-épitette régi Kemnitzer-házból csekély módositással megcsinálják az Angol királynőhöz cimzett szállót 1839-ben s ugyanekkor átépitik háromemeletesre a Tigrist, amely 1840-ben nyilik meg. Már ekkor tervezgetik az István főherceg-szállót s ez 1846-ra el is készül. Pest ekkor már forgalmas, népes város, 1846-ban van százezernél több lakója (Budán ugyanakkor 35,000), 5157 háza, 269 utcája, amelyek közül azonban még min-

polgári élet kezd háttérbe szorulni, a forgalom és vállalkozás nagyobb stilusuvá lesz. A kispolgár szerény méretü fuvarozó-, szatócs-vállalkozásai eltünnek, minden nagyobb méreteket ölt. A kor vége felé a sok részvénytársaság, az iparegylet kiállitásai, a lóverseny, kaszinó, Nemzeti Szinház, a hirlapok és folyóiratok serege stb., valósággal az ország központjává, szivévé avatja Pestet s egyre jobban vonzza az embereket.

A tömeges lakóházépitésen kivül, amit a nagy árviz s az egyre szaporodó lakosság nagy száma tesz szükségessé, más épitési munka is folyik. Frömberg Károly Frigyes 1840-ben bemutatja az árviztől tönkretett ferencvárosi plébánia-templom felépitésének tervrajzát. A Hermina-mezőn is épitenek szentélyt, a Hermina-kápolnát. 1843—5-ben épiti a piaristák kollegiumának dunaparti szárnyát Kaszelik Ferenc s 1848-ban elkészül a szénatéri református templom kapuzata. Arányok és jelentőség dolgában mind ezeket a munkákat messze fölülmulja a lipótvárosi plébánia-templom épitése. A városi tanács Hild Józsefet bizta meg a tervezéssel, aki 1845-ben és 1847-ben be is mutatott egy-egy tervet. A tanács az utóbbit fogadta el, de az épités csak jóval később indulhatott meg: 1851-ben tették le az alapkövet. A nagyarányu mű tehát voltaképpen az általunk tárgyalt korszak szülötte, ha kivitele s későbbi átépitése jóval későbbre esik is.

Ez egyházi vonatkozásokkal kapcsolatos épitkezéseken kivül néhány karitativ jellegü épület is foglalkoztatja ebben az évtizedben a mestereket. Igy 1839-ben megnagyobbitják a Rókus-kórházat 400 beteg befogadhatására, Pollak Mihály tervei szerint, az épitést fia, Ágoston vette át s 1840-ben tető alá hozta az épületet; 1841—42-ben megépiti Zitterbarth a Vakok Intézetét a

Lták IV

terraszára nem lehet leülni a por, a piszok és az alkalmatlan lazzaronik miatt. A görög templom környéke szemétdombhoz hasonlit s büze csaknem elviselhetetlen. Ily viszonyok között ne csodálkozzunk azon, hogy a kutak vize rossz s az emberek, ha nincs saját pincéjük, szaporán kénytelenek felkeresni Pest 800 bormérését. A világitás is gyenge még, a kézilámpással hazabotorkáló ember rendes jelensége Pest esti életének.

Ezekbe a viszonyokba erőteljesen beleavatkozott a nagy árviz. 1838 március 13—15. napján Pest házainak több mint fele teljesen elpusztult: a 4255 ház közül összeomlott 2281, nagyon megrongálódott s ennek következtében átépitésre szorult 827; az épületekben okozott kárt hivatalos 10 és fél millió pfrtra becsülték. A katasztrófa természetesen a rendetlen külvárosokat sujtotta elsősorban, ahol egész utcasorok tüntek el s például a Ferencvárosban mindössze 19 ház maradt meg, a Belváros és Lipótváros jól épitett házai nagyobb baj nélkül állották ki a veszedelmet.

Elsősorban tehát a külvárosokban kellett megindulnia az ujjáépités munkáinak s most már erősebben érvényt lehetett szerezni a Szépitési Bizottmány városrendező elveinek, az épitési szabályzatoknak. A nagy külvárosok ekkor nyerték azokat az alapokat, amelyeken néhány évtizeden át fejlődtek. Természetes, hogy az Országuttól kifelé egyre ritkul a házsor s inkább kertváros képét kapjuk, de legalább javul az utak minősége, megszünik az utcába való beépités, uj terek nyilnak meg. Korszakunknak még hátralevő évtizede nagy épitési buzgalom ideje. A polgárság módja tetemesen javult, az ipar nagyon fellendült, egyre szaporodik a gyárak száma, van vasut, van gőzhajó, a vásárok szabályzottak, bankok, takarékpénztárak alakulnak. A kis-

ebben az évben. Bőven van tehát ok és alkalom a magánépitkezésre. Vegyük még figyelembe, hogy a kereskedelem a kontinentális zárlat következtében hirtelenül fellendült s Pest most valóban elsőrangu transzitó-állomássá fejlődik. Egyre több üzlet, bolt foglalja el a házak földszintjét s uj és ujabb lakások épitésére szoritja az egykori földszintes lakókat, kivált a Belvárosban és Lipótvárosban. Szállók, vendéglők, kávéházak veszik igénybe a legforgalmasabb helyeket. A kereskedők, kávésok szivesen költenek üzleteik csinositására, némelyik bolt teljesen a kor szinvonalán áll, sőt fényüző. A fellendülő kereskedelem e korában találjuk Pesten az első portálé-kirakatot is (Fischer Péter cukrász, 1822), amely csakhamar utánzásra akad. A Váci-, Kigyó-, Uri- és Nagyhid-utca 1824 körül «a divat panteonja». Mig ecélból a Belvárosban sok lakóház némi átalakitással részben üzletházzá kezd változni: északra, a Lipótvárosban, egyenest az uj követelményeknek megfelelően épülnek a házak. A kortársak itélete szerint legszebb ott a Szarka-utca, benne (1834) a Nákó (azelőtt Derron), a két Marcibányi, aztán a Brunswick-, Festetics-, Mayerffy-, Laszlovszky-, Barkfieder-, Farkas-, Sailer-, Zöls-féle házak, amelyekhez «nemsokára az Ullmann-, Kardzag- és Döring-házak fognak sorakozni». Ugyancsak a Lipótvárosban van Pest legszebb tere, az Ujvásártér.

Ez a kép kétségkivül buzgó munkáról és jelentékeny haladásról számol be. Ám vannak az árvizelőtti Pestnek árnyoldalai is, amelyek vakfoltokat festenek a városképbe. Igy például utcáinak csak a fele van kövezve, ami szemetes, kátyus utakat jelent s oly portengert, amilyenről ma fogalmunk sem lehet. A dunaparti, egyébként ragyogó berendezésü Kemnitzer-kávéház

Kasznár Aranka

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1953 NOV 26

ESTI HÍRLAP

MEGNYILT Kasznár Aranka festőművész kiállítása a Műcsarnok kamaratermében. Három éve dolgozom a Gheorghiu-Dej Hajógyárban — mondja a művésznő az Esti Hírlap munkatársának — s kiállításom zömét az itt készült művek teszik ki. Nem a műteremben, hanem az üzemben készültek a festmények, a daru mellett, vagy épp az épülő hajón. Sokat köszönhetek a hajógyáriaknak — nagyon szeretem ezeket az embereket. Ha valami kis eredményt eddig elértem, abban nekik is részük van.

Kasznár Aranka grafikus

Szabad Művészet, 1947

I. évf. 4. sz. 63. o.

kiállítások. – Kasznár Aranka „Bányaszok" c. kiállítának birálata. / G. M. /

Kasznár tranka grafikus művész

Magyar Bemzet 1950
március 24. 3. old.

Művészi mappa jelenik meg
április 4.-re.

Kaznár aranka festő

Képrő művének a bányáról az üzemekről, az ujjáépítésről

Szabad Nép 1948 nov. 23 – 6

Sz. Kasznár Aranka festő

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 11-12 sz. 482 o.

kiállítások. - Sz. kasznár Aranka és Szibrássy Margit kiállítása.

/Fenyő A. Endre beszámolója./

Kasznár Aranka festönö.

Szab.Nép.1950.199.sz.aug.27. 11.1.

Kasznár Aranka fest."

Szabad Művészet, 1947

I. évf. 3. sz. 42.o.
kiállítási lapfár.

Kasznár Aranka (Székelyné)

festő

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 11-12. sz. 492.o.

kiállítási naptár.

Kaszmár Aranka

festő és grafikus

róla

Világosság

1947. ápr. 18.

(Kiállításról)

Népszava

1947. ápr. 16.

(Kultúrkrónika)

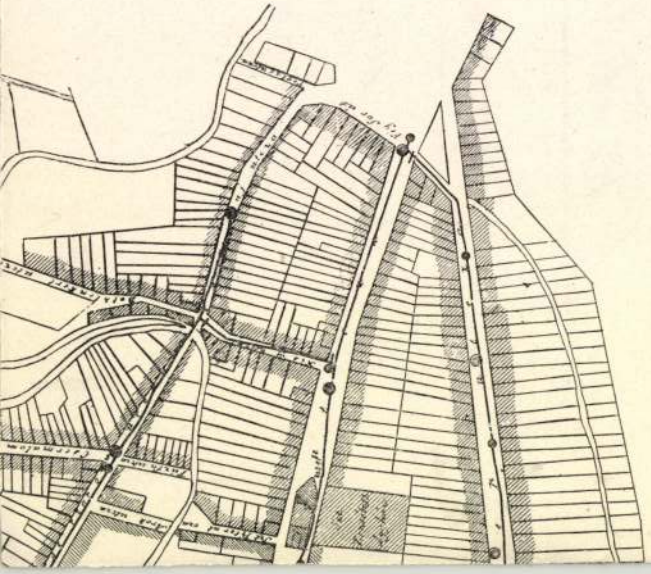

Kasznár Aranka

cród

Szabad Nép

1947. ápr. 13.

(Pög = „A bánya!")

Kasznár Aranka

festő

képei és grafikái

Dorogon kerültek és

a bányaszéletből vettek

tárgyukat

M. Abonyi Arany

Munkásművészek,

„A bánya." Kasznár

Aranka festőművész-

nő kiállítása.

Fiatalok 1947.

maj. 18.

Kasznár Aranka

festő

koll. kiáll. - 1947

l.

Szabad Művészet

1947. 63. l.

ESZTERGOM

Főszékeseggyház

VA herczeg-primás... VV 1875, 732 l.

Kazimár Aranka
hieronimus

M.D.K.

Parasztlány figurája
(repro)

Magyar Ifjúság, 1959. ápr. 25.

MDK

Kasznár Aranka

Dutka M.: Képzőművésznők kiállitása a Műcsarnokban.
Magyar Nemzet 1959. márc. 11. 7.l.

M.D.K.

Kasznár Aranka

"Három kiállitás" cimmel ir Berend Ilona a kiállitásokról és kiemeli a Szabadszervezetben rendezett kiállitásról a müvész széntanulmányait.

Szinház, Bp. 1947. ápr. 16-22. III. évf. 16. sz.

MDK.

Kasznár Aranka, Székelyné

"Hunyadi János utca"/ Kinai tus/
"Kisborju" / szenrajz/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Műcsarnok,1955. 57.1.

MDK

Kasznár Aranka

"Munkamódszer megbeszélés a bányában"

Pogány Ö. Gábor: Az Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás. 1.
Szabad Nép. 1950. VIII. 27. 11. 1.

Rónay Mária

Kasznár Aranka: Bányász, szénrajz.

SZABAD MÜVESZET

1947. máj.4.sz. 63.l.

/G.M.: Kasznár Aranka. Kiállitások-rovatban./

M.D.K.

Kasznár Aranka

A sárospataki "Magyar Alkotók Háza"-ban tartózkodó művészek között emliti a cikk Rozs János festőművész neve mellett az alkotóművészek között. A szöveg melletti képek egyikén több művésszel együtt szerepel ő is.

G-os: Egy nap Sárospatakon.
Szinház és Mozi. Bp. 1950. jan. 8. III. évf. 1. sz. 23-25. l.

MDK

Kasznár Aranka, Székelyné

A 100 tonnás daru szerelése, szén

M. Forradalmi Művészet kiáll. 1957. Műcs.

MDK

Kasznár Aranka

Férfifej, szén

Képzőművészetünk a felszab.óta. Szfv. Képtára 3o. kiáll. 1947. okt.

4 l.

MDK

Kasznár Aranka

munkáit láthatjuk, melyet a Gheorghiu-Dej Hajógyár részére készitett. /Mücsarnok/

Esti Hirlap 278 sz. 1958. nov. 26 2 old.

MDK

Kasznár Aranka, festő

F.A.E: Képzőművészek a bányáról... Szab.Nép, 1948. nov. 23. 6 l.

MDK

Kasznár Aranka

Alkotás Müvészház XIV.kiáll. Bpest 1943.jun.

MDK

Sz.Kasznár Aranka, festö

Rajzok.

Bp.Mücs.-II.Magy.Képzöm.Kiáll. 1951.nov.4.-dec.2.

Kat.11.1.

Kasznár festő M.D.U.

Esti hangulat felezve
fa 25 x 34.5

Esti hangulat vánon 43 x 58 cm

Enyedy Lukács és neje hagyaté 2a. Az Ernst
kus. Aukc. XXII. P.pl 1923 19

Kasknár festőművész.

Archaeologiai Értesítő

1915., 115–134.

Zoltai Lajos: Debrecen város
muzeuma

MDK

Kasznár

Esti hangulat

Esti hangulat

Ernst Muz. 22. aukc. 18 l.

Kaszler Gáspár
aranyozó 1757
Pécs

l.

Aigl. Paulus
Historia brevis
248. l.

MOB könyvtár
106 n.

Kaszelik László
rajztanár

C.
Erődi-Bodnár
15.7.1.

Kaszi Kálmán

Teherán

l.

Magy. Iparm

1939. 100. l.

tisztelője

Reininger J. László

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
66 /1915 szám
Érk.: 915 év II. hó 17 n.

Kania István
szobrán

/1910/ autodidakta.

A magyarországi múv. tört. I. 525.
Corvina 1971.

Székelyné (Kassnár Aranka

Szabad Művészet
1957. 433. l.

I V Ó .

lokzatának tatarozása során a homlokzat
lett. Az ebből a célból készitett szín-
le tartása vált szükségessé, mely f.évi
éli 12 órakor lesz.
re szives megjelenését feltétlenül kérem.
tály ülésteremben. /:IV.,Központi Város-

6.

dr. N é m e t h y s.k.
tanácsnok.

Kasznár Aranka

Szabad Művészet

1947. 42. l.

[illegible] 494.—
[illegible]
pajzsköld

350 1721·72
350
884·45
1784 45

480·72
773
494
1747·72

3119·72
1272
1747 72

140.—
88

183·60
145·44
67·68
96 72
47
43 72
150
593 72

396·72
80

1593·72

Kasznár Aranka

fextő

Koll. kiáll

Alkotás Művenház

XIV. kiáll

1943 jun.

Könyvtáramban

LŐRINCZ ISTVÁN
WALDERNÉ, UNGER MARGIT

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1942. SZEPTEMBER 20. — OKTÓBER 4.

Kaszner Aranka

XIII. Palotai út 77

MKSz 1947

Kasznár Aranka

fessö

laid. nég

Székelyné Kasznár

Aranka

Ugylátszik nem

azonos Helbing

Ferenc leányá

val.

Alapsan utána

nézni.

A cikk fut az

anyagban

Minthogy Székelyné alatt

közlöny ideér.

nap

7

. seb
illa

tfő

8

z. Ján.
sz

ld

9

ok. vt.
a

rda

0

és tsai
ika

rtök

1

o. ev.
i

ek

2

Tamás
a

at

3

k. vt.
a

Karsnár Aranka

1952. 2 n. 84. l.
85. l.

jelentés teendő.-

A minister rendeletéből:

Dobribán s.k.

főtanácsnok.-

TSÁGÁNAK.

Budapest.

iratra szives tudomás vétel végett

A minister rendeletéből:

Dobribán

főtanácsnok.

Kassnár Aranka

Szabad Művészet

1957. 12. sz. 543. l.

Nemzeti Muzeum főigazgatójának dr.

s a Műemlékek Országos Bizottsága

Gyüjteményegyetem státusába való át-

ett s itt mellékelt felterjesztését,

égett a t. Elnökségnek visszakérőleg

Sz. Kasznár Aranka

Koll. kiáll

l. Szabad Művészet

1949. 11 – 12. 17.

482. l.

Székelyné Kasznár

Aranka

Kasznár Aranka

Dinnyeevő, paszt.

Főv. Képtár XXXV. kiáll. 1948. ápr. 12 l.

Kaszner Aranka

grafikus

1928-33

Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 45. l.

Kasznár Aranka

hárd

Szabad Művészet.

1948. 303. l.

TRIPTICHON,
középen Madonna, balszárny hiányzik.
Balkán, XIX. század.
Réz, mag. 7·2 cm.

EDÉNY,
talpas, és füles.
XIX. század.
Réz, mag. 24 cm.

GYERTYATARTÓ,
két darab.
XIX. század.
Réz, mag. 25 cm.

EDÉNY,
sasos fedéllel és hermákkal.
XIX. század.
Réz, mag. 17 cm.

CSIPESZ,
hengeres tokkal.
XIX. század.
Réz, hossza 36 cm.

VONALZÓ,
felirattal.

M.D.K.

Kasznár Aranka

"Öregember" c. képének repr.-ját bemutatja a lap az "Alkotás" kiállitásáról.

„Képek két kiállitásról" c.
Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. juni 25.-juli 1. VI. évf. 26. sz.

Sz. Kasznár Aranka MDK

Rajzok

Mücsarnok 1951.II.Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K.

Kasznár Aranka

"Három kiállitás" cimmel Berend Ilona beszámol többek között a Fővárosi Képtárban rendezett kiállitásról, amelyen szerepelnek a müvész grafikái.

"Szinház Szeme Füle" c. rovat
Szinház, Bp. 1947. okt. 28.-nov. 3.
III. évf. 44. sz.

MDK

Kasznár Aranka

Munkamódszer megbeszélés a bányában

Pogány Ö.G: 1. Magy. Képzőműv. kiáll.
Szabad Nép, 1950. aug. 27. 11 l.

MDK

Sz.Kasznár Aranka

Rajzok

II. Képzőm. Kiáll. 1951. nov. 11 l.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 FEB. 9

Népszabadság

Sz. Kasznár Aranka

SZ. KASZNÁR ARANKA RAJZA

1021

– Hall
Amint beér
zel!
ragadom a kedvezõ pillanatot,
Brenndorfot ártalmatlanná tegyem.
70

Kasznár Aranka

festő
koll. kiáll. az
iród Alkotás Műcsarnokban.

Pesti Hirlap. 1943.
jun. 17. (s. l.:
Ismét absztrakt
kiállítás.)

Siklóssy László
Kraszner Aranká-
nak írja.
Laid ott is!

Kasznár Aranka

wod.

Hésfő. 1943. jun. 21

(Alkotás Műverház.)

Kasznár Aranka

irod

Magyarország

1943. jún. 22.

(Alkotás Művészház.)

engedély alapján történt azon intézkedése, amellyel a tanítóképzőintézeti tanárjelöltek képzését ezévben is már a tervezett új 6 éves rend szerint vezette, tudomásul veszi s egyben felhatalmazást adott arra ,hogy egyebekben e jelöltek vizsgálatát az eddigi módozatok mellett folytathassa le a Bizottság.

A fentiektől függetlenül ugyancsak kivételesen még a korábbi szabályzat alapján volt elbírálandó a jelen vizsgaszakban egy középiskolai rajztanárjelölt ügye, aki az 1932. évben az 1921. évi vizsgaszabályzat szerint engedtetett szakvizsgára, de azon egy tárgyból nem felelvén meg, javító vizsgálatra külön engedéllyel ezidén jelentkezett.

A jelen vizsgaszakban történt jelentkezésekről, az egyes vizsgálatok eredményéről a következő oldalakon közölt táblázatos kimutatások adnak közelebbi tájékoztatást.

A pedagógiai vizsgálatra engedett középiskolai tanárjelöltek által a Szabályzat értelmében előzően benyujtott és elfogadott művészettörténeti értekezések cím és szerzők szerinti felsorolása a továbbiakban közölt statisztikai adatok után következik.

AZ ALKOTÁS MŰVÉSZHÁZ
TISZTELETTEL MEGHIVJA

ROZSDA ENDRE,
KASZNÁR ARANKA
FESTŐMŰVÉSZEK ÉS

BARTA LAJOS
SZOBRÁSZMŰVÉSZ

GYŰJTEMÉNYES

KIÁLLITÁSÁRA

MEGNYITÁS 1943. JUNIUS 12, DÉLUTÁN 6 ÓRAKOR

1943. junius 15-én
délután 1/2 7 órakor **MŰSOROS EST**
Jegyek előre válthatók a kiállitáson

Ez a meghivó 2 személyre belépőjegyül szolgál

ALKOTÁS
MŰVÉSZHÁZ
XIV.
KIÁLLITÁSA

ERZSÉBET-
KÖRÚT
19
TELEFON 426-904

NYITVA 10—3, ÜNNEP-
ÉS VASÁRNAP 10—2.

IGAZGATÓ:
BENDE JÁNOS

NAGYSÁGOS
MÉLTÓSÁGOS

Szentiványi Endre
Budapest,
XI.Lágymányosi-ut 16.

úrnőnek
úrnak

Kasznár Aranka

festő

szül. 1913-ban Budapesten.
Az Iparművészeti Iskola
grafikai szakosztályát vé-
gezte, azt an Pap Gyula festő
tanítványa lett.

Koll. kiállítása

lásd

Alkotás Művészház

XIV. kiáll. Eat.
1943. jun.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"
címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Kasznár Aranka

Koll. kiáll. az Alkotás Művészházban:

Modern felfogású, tehetséget eláruló fiatal festő *Kasznár* Aranka. A formák leegyszerűsítése, összefoglalása jellemzi műveit. Különösképpen a színproblémák érdeklik. Nem szakad el a természettől, de függetleníti magát tőle és így adja vissza művészi látomásait. Legsikerültebbek szentendrei tájképei, kifejezőek, komoly törekvésűek szénrajzai.

Uj Magyarság

1943. jun. 22 (B. T.: Kiállitás.)

N Y O M T A

Nagyságos

dr. S Z E N T I

a Műemlékek Orsz

Feladó: Storno M. Sopron.

Kasznár Aranka

festő

Kasznár Aranka: Öregember
(Alkotás)

Film-Színház-Irodalom

1943. jun. 25 (26.)

Kaszner Aranka

grafikus

1928–29.

Címtár 1930. 84. l.

Kasznár Aranka
Szilvássy Margit
tovább

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest. XIV., Nürnberg-u 42.
Telefon: 296—534

Lap: .....

Megjelent: .....

KISUJSÁG
1949 NOV 16

Két festőnő kiállítása

Első benyomásra merész gondolatnak tűnik a rendezők részéről két olyan ellentétes temperamentumú egyéniség festészetét egy kiállításon bemutatni, mint *Kasznár* Aranka erősen grafikai és dekoratív hajlamú kompozícióit és *Szilvássy* Margit bensőséges, halkan zengő lírai piktúráját. Mégis, ha figyelmesen végignézzük az anyagot, találunk mindkét festőben olyan tulajdonságokat, amelyek közös nevezőből indulnak ki. Mindketten felfigyeltek a mai élet szavára. Kasznár Aranka lendületes mozgású, öntudatos munkásalakjai elszánt akarást, heroikus komolyságot tükröznek. Színes kompozíciói a fejlett rajztudás ellenére talán túl nyersek és darabosak, mintha a vállalt feladat ma még túlnőne erejét, de nagyméretű grafikáinak kifejező ereje ígéret arranézve, hogy a szerkezeti problémák nehézségeit is le fogja győzni.

Szilvássy Margit művészetében a festői élmény játssza a döntő szerepet. Témáit ő is nagyobbrészt a mai életből veszi. Ábrázol gyárakat, szénbányát, hídépítést, de ugyanakkor tájat, aktot, csendéletet, amelyekben mindenütt egy sajátságos lírai hangulat kerekedik felül az ábrázoláson. Legutóbbi kiállítása óta sokat fejlődött és mélyült el Szilvássy Margit, aki pikturájában szerencsésen ötvözi öszsze Bernáth, Szőnyi és általában a KUT balszárnyának festői és hangulati kifejezéseinek eredményeit. (Andrássy-út 69.) **d.**

ber 21-én mutatnak be a község lakosságának. A dejtári EPOSZ 30 százalékkal emeli a szövetkezet taglétszámát a nagy napig, idő előtt elvégzik a faluban a mélyszántást.

A tanuló ifjuság

A tanuló-ifjúság sem akar lemaradni a nagy ifjúsági megmozdulásban. Sátoraljaújhelyen a Diákszövetség elhatározta: Sztálin születésnapjára a *tanulmányi eredményt 6 egészre javítják*. A hiányzásokat havi négy órára csökkentik. A negyedikesek azt igérik, hogy már most készülnek az érettségire és nem utolsó napokban rohamtanulással, mint régen.

A budapesti Köztársaság-téri általános iskola VII/b osztálya pedig arra vállalkozott, hogy a nagy ünnepre *leszoknak a sugásról*, ami eddig bizony még mindig sok bajt okozott az osztályban. De mással is készülnek az ünnepre: *Megtanulják oroszul a Sztálin-kantátát*

Kr. Kassnár Aranka, grafikus

Rajz: Repr.

Kr. Kassnár Aranka: rajza M. 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jan. 19.

Sz. Kasznár Aranka, grafikus

Rajz: Rep.

Sz. Kasznár Aranka: rajza M. 6

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jan. 12.

SZ. KASZNÁR ARANKA RAJZA

Sz. Kaznár Aranka

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 JUL 20
NÉPSZABADSÁG

...pretálásának is ebből kell kiindulnia.

REYMONT, a régi falu felbomlásának egyik nagy krónikása, ebben a művében a kapitalista iparosodás történetét írta meg, ahogyan az Lódzban, az akkori Oroszország lengyel területein a századforduló előtt végbement. Tudvalevő, a kapitalizmus történetének ...

Sz. Kasznár Aranka, grafikus

SZ. KASZNÁR ARANKA RAJZA

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. júl. 20.

17.7.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPTÁJÉKOZTATÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 JAN 19

Sz. Kasznár Aranka

Népszabadság

SZ. KASZNÁR ARANKA RAJZA

1021

nyóné jó ideig védjegyszerűen hely… dett el a Nemzeti Színház műsorában; olyasféleképpen, mint a Sirály a moszkvai Művész Színházén. Hirtelen tört föl az egészséges és szilaj humor és pompás párdarabjára talált Illyés Gyula komikus remekében, a Tűvétevőkben. (Ennek az egy csokorba fogott két darabnak ugyan korábban volt a bemutatója, de már az idegekben és ízlésben végbement változás elő jelzése volt, mint ahogy 1952 decemberében a Fáklyaláng — Gellért Endre rendezésében — is minőségi változást mutatott: nemcsak a magasabb rendű írói tehetség és tisztesség okán, hanem mert választ tartalmazott, jóllehet álruhás választ a korszak kérdéseire.)

Az iménti, az elmozdíthatatlan kiszögellési pontban bizonytalankodva csúszkáló időjáték máris jelzi, hogy a magyar színház, a magyar dráma és a ma-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

Kasnár Aranka

1975 DEC 1 31

1021

KASZNÁR ARANKA RAJZA

mat, egy világképet, ...
l adott számot egyéni és közös-
gi sorsáról. Korai halál ragad-
el most körünkből Demény
tót. Erkölcsi és esztétikai igé-
ességére, költői világára azon-
n emlékezni fogunk.

Kádár János, Lázár György é
pró Antal bemutatkozó látoga-
ason fogadta dr. Vitomir Gas-
arovicsot, Jugoszlávia új ma-
yarországi nagykövetét.

Befejezte ötödik ülését Moszk-
ában az Interelektro, az erős-
ramú ipar nemzetközi gazda-
ági és műszaki-tudományos
gyüttműködési szervezetének
anácsa. A szervezethez most
ugoszlávia is csatlakozot.

FARKAS FERENC Kossuth-
íjast, kiváló művészt, a világhi-
ű zeneszerzőt és pedagógust 70.
ületésnapján bensőséges baráti
alálkozón köszöntötte a Magyar
enemű-észek Szövetsége.

A Mosonmagyaróvári Mező-
azdasági Gépgyár teljesítette

— **A Jugoszláv Dolgozó Nép Szo-**
cialista Szövetségének négytagú
küldöttsége Mitja Ribicsics ve-
zetésével pénteken befejezte
négynapos Vas megyei látogatá-
sát, amelynek során megismer-
kedett a délszláv nemzetiségi
községek életével is.

— **Kaposvárott befejezték** a szov-
jetunióbeli testvérvárosról, Kali-
nyinról elnevezett új városrész
építését. Az utolsó tízemeletes
lakótömböt műszakilag a napok-
ban adják át.

— *MAGYAR—NDK IFJÚSÁGI*
KERETMEGÁLLAPODÁST írt
alá pénteken Berlinben Nádor
György, az Állami Ifjúsági Bi-
zottság titkára és Hans Jagenow

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
1976 JAN 25

Kasznár Aranka

...erencsére az emberek tudják rélhetik vissza egymás között.

1021

KASZNÁR ARANKA RAJZA

Moszkvában, hogy a kerületegyezményt tartalommal töltsék meg, a még nyitott kérdésekre is sorrarendre megoldást találjanak.

Mind szovjet, mind pedig amerikai részről megerősítették, hogy az új SALT-szerződés számos elemét illetően közelebb kerültek a végleges megállapodáshoz. A moszkvai tárgyalásokról kiadott közlemény hangsúlyozza: *mind a szovjet, mind az amerikai nép érdekeinek megfelel a két ország*

Kasznár Aranka, grafikus

KASZNÁR ARANKA RAJZA

Kasz

6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. febr. 7.

Kasznár Aranka, grafikus

KASZNÁR ARANKA RAJZA

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. március 20.

Kosznár Aranka, grafikus

KASZNÁR ARANKA RAJZA

Kasznár Aranka: rajza 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. febr. 21.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Kasznár Aranka
1976 MAR 20

1021

belépsz mint óvodába a gyermek.

KASZNÁR ARANKA RAJZA

ünnepélyesen üdvözölte a magyar Pen Club Petőfi-emlékérmét és kitüntető diplo

— AZ INTERPARLAM UNIÓ magyar csoportjá tősége pénteken a Parl ülést tartott és megvit ron következő felada ülésen megjelent és fel ter János, az országg nöke is.

— **A Dunamenti Hőerőmű** utolsó gépegységének próbája megkezdődött; pénteken történt meg az utolsó blokk párhuzamos kapcsolása, s indult a blokk egyhónapos próbaüzemelésre. Ha ez alatt nem bukkan elő hiba, a gépegységet három hónappal a határidő előtt átadják rendeltetésének. Ezzel a százhalombattai erőműóriás 1850 megawatt villamos energiát fejleszt majd az országos hálózatnak.

— **Nemzetközi élelmiszer- és gasztronómiai szakkiállítás** nyílt pénteken a nyugat-németországi Hamburgban. A már az első

rás 12 együttesének közrem désével.

— **A magyar—osztrák vízügyi albizottság** egyhetes magyarországi ülésszaka pénteken Győrött befejeződött. A tanácskozás jövő héten osztrák területen folytatódik.

— *FREDERIC JOLIOT-CURIE RE, a Béke-világtanács első elnökére, a haladó Nobel-díjas francia tudósra emlékeztek pénteken, születésének évfordulóján Budapesten, a XII. kerület Joliot-Curie téren. A szobornál koszorút helyeztek el többek közt a Hazafias Népfront budapesti és kerületi bizottságai, va*

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

1976 FEB 21

Kasznár Aranka

1021

melyből a törvény fenye árad.

KASZNÁR ARANKA RAJZA

...tragikájáról dr. Cenner...
...színháztörténész tartott...
...t, majd Gobbi Hilda, B...
...dar, Hegedüs Tibor és P...
...or emlékezett a pályat...
...ollégára.

Meditáció

...hivatali nyelvjárás sze-
...újabban — persze sar-
...va — minden a medi-
...ió állapotában van.
...minden döntéshez véle-
...nyszondázás szüksé-
...etik.
...ért — miután megszon-
...am a véleményemet — a
...itáció állapotába helyez-

a Mucsarnok kamaratermében. Kovács Dénes, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola rektora és Salvador Garcia de Pruneda, a budapesti spanyol konzuli képviselet vezetője mondott megnyitó beszédet.

— **Tovább fejleszti együttműködését** a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem a leningrádi Ki-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

Kasznár Aranka

NÉPSZABADSÁG
1976 FEB 7

1021

KASZNAR ARANKA RAJZA

bizottság első
és tájékoztatta
dasági, társadal
deológiai életér
megyei pártbizot
aktíván Gyenes
külpolitikai kér
ájékoztatót. Vá
Központi Bizotts
reste a *Debrecen*
az üzemben *Nag*
Kovács Istvánné, az üzemi párt-
bizottság titkára, *Kiss Lilla* KISZ-
titkár és *Bakó Julianna* szakszer-
vezeti titkár fogadta. A negyedik
ötéves tervben készült gyár életé-
ről és munkájáról Nagy László
artott tájékoztatót, majd bemu-
atták a főzelékeket, a konzerveket
gyártó gépsorokat és a nemrég
üzembe helyezett levesporgyártó
részleget. A látogatás délután a
Debreceni Állami Gazdaságban
olytatódott. Itt *dr. Vámi János*

képviselete. Ebből az alkalomb
Kallós Odön, a Magyar Kereske
delmi Kamara elnöke és *Boris*
Boriszov, a szovjet kereskedelm
kamara elnöke *sajtótájékoztató*
ismertette a két ország kereske
delmi kapcsolatainak alakulásá
Alekszandr Szaag, a magyaror
szági képviselet vezetője pedig
kirendeltség tevékenységéről, cél
jairól szólt. A kirendeltség a ka
marához tartozó több száz szovje
iparvállalatot és külkereskedelm

Kasznár Aranka, grafikus

KASZNÁR ARANKA RAJZA

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. jan. 2

Kasznár Aranka, grafikus

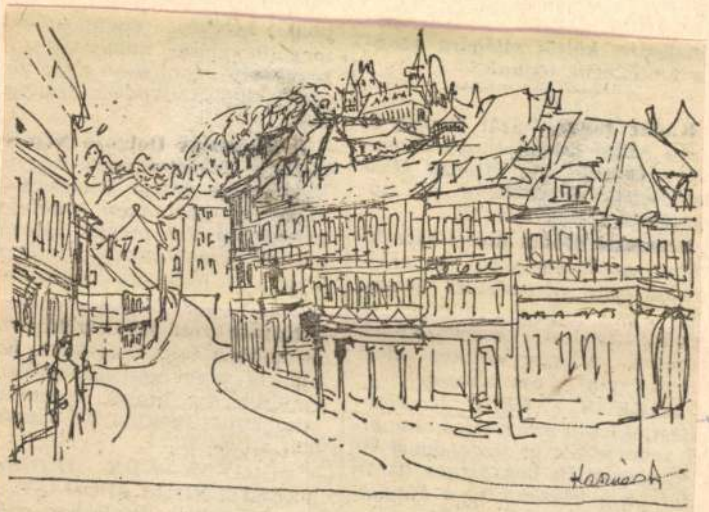

KASZNÁR ARANKA RAJZA

7.

NÉPSZABADSÁG, B/t. 1975. dec. 13.

MDK

Kasznár Jenő

Téli táj, vf.

M. Akv. és Paszt. festők Egyes. 8. kiáll. N.Szal.
1921. ápr. 2 1o l. 1o l.

MDK

Árverési Csarnok aukc. kat. 1934. szept. 4o l.

MDK

Kasznár J., XIX. sz.

Női akt. Vászon.

Jelz. l. b.: Kasznár J.

Ernst Muz. aukciói, XXV-XXV. - 28. l.

Kasznár Jenő
Apacs, olaj

Alkotás Művészház XVI. kiállítása. 1943.
szig. 3 l.

Kasznár Jenő
Falusi kert, olaj

N.Szal. III. aukc. 1924. 7 l.

MDK

Kasznár Jenő

Tanya olajf.

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatának katalogusa. 1920. Május. 13. l.

Kasznár Jenő MDK

Tanya, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Kasznár Jenő MDK

Mocsaras táj, olf.

Mücsarnok 1921 tavaszi kiállitás

MDK

Kasznár Jenő

Képzőművészet 1928. 6. sz. 12.1.

Kasznár Jenő MDK

Tanya, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

Kasznár Jenő MDK

Est, olf.

Műcsarnok 1927/28 téli kiállitás

MDK

Kasznár Jenő

Képzőművészet 1928. 6. sz. 12.1.

MDK

Kasznár Jenö, festöm.

Olajfestmény /-ek/:

387. Est.

Képsöm. Társ. 1927-28. téli kiáll. Kat. 21.1.

MDK

Kasznár Jenö,festö
1875-

Szánkázók. Jel. Olf. Vászon.

v.Ernst Muzeum VI.müvészeti aukció. Kiáll. 1947 okt.
Kat. 17.l. 12-19.

MDK

Kasznár Jenő

Somogyi tanya, of.

N. Szal. Téli Tárl. 192o. dec.
11.1.

MDK

Kasznár Jenő

Tanya, of.

Csavargó,"

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 14. 1.

MDK

Kasznár Jenő

A Számliknál Budán, of.

N.Szal. őszi tárl. 192o. szept.
18. 1.

MDK

Kasznár Jenö, festöm.

Mocsaras táj. Olf.

Mücs. -CMKT. 1921. Tavaszi kiáll. Kat. á5.1.

Kasznár Jenő MDK

Tanya, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

MDK

Kasznár Jenő

Képzőművészet 1928. II. évf. 6.sz. 12.l.

M.D.K.

Kasznár Jenő

A tavaszi nagy tárlaton bemutatott 443 kép és szobor között szerepel müve a Mücsarnok kiállitásán.

A 18. oldalon 2-es számmal a müvész fényképe.

Képek, szobrok-festők, szobrászok. c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. juni. 26.- juli. 2.
X. évf. 26. sz. 23. l.

Kasznár Jenő MDK

Tanya, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Karnár Jenő, festő.

Apacs, Of. -

Alk. Művésztár. - XVI. Kiáll. - 1943 aug. - Magy.

Mesterek. Jegyz.

MDK

Kasznár Jenő

Major, of.
Erdő mélye, of.

N.Szal. őszi tárlat, 1921. szept.

lg. 1.

MDK

Kásznár R. J.

Portraittanulmany. Olajf.

- Múcsarnok, 1912. tav.kiall. 69.1.

Kásznár R.J.

MDK

Portraittanulmány, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

MDK

Kasznár Ring János

Csibész, of.

Árverési Csarnok aukció kat. 1934. szept. 46.l.

MDK

Kasznár-Ring János, festőm.

Tanya. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1937.4.rk.sz. 26.l.

MDK

Kasznári Ring János

Tájkép, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

28 l.

MDK

Kasznár-Ring János

Erdőrészéet, of.

Tájkép, of.

Árv. Csarnok, 194o. jun. 94.sz. 29. 1.

243. *Kasznár Ring János:* Erdőrészlet.

471. *Rippl Rónai József:* Út a tanyához.

MDK

Kasznár Ring Jenő

Apacs, of.

Erdőrészlet, of.

Árv.Közl. 1929. jun. 4.rk.sz. 23 l.

MDK

Kasznár-Ring Jenő, festőm.

665.	Burgonyát hámozó nő.	J.l.j.	Olf.
666.	Rózseszedő asszony.	J.l.j.	Olf.
667.	Tájkép.	J.l.j.	Olf.
668.	Erdőrészlet.	J.l.j.	Olf.
669.	Erdőrészlet.	J.l.b.	Olf.
670.	Falusi táj.	J.l.b.	Olf.

Árverési Közlöny. 1929.ápr. 3.rk.sz. 31.l.

MDK

Kasznár-Ring János

Tájkép, of.

Árv. Közl. 1935. 2.rk.sz. 74. sz. 25 l.

MDK

Kasznár Ring János, festő.

Csibész, of.-

Árv. Közl. 193o jun.3. rk.sz.- 54.aukc.-24.l.

NDK

Kasznár Ring János, festöm.

Tájkép. Olf. Jelz.

Erdörészlet. " "

Illusztrálva a IV.táblán.

Árv.Közl. 1940.1.rk.sz. 26.1.

471. *Rippl Rónai József:* Út a tanyához.

243. *Kasznár Ring János:* Erdőrészlet.

312. *Mednyánszky László báró:* Őszi táj.

470. *Rippl Rónai József:* Tájkép.

Kasznár Rezső

XXVII. aukció
A Gyűjtő 1916. 45. l.
Női akt, 80.—

Koczér, rom

88

Kasznár Ring János

festő

Erdőrészlet

Repr.

Árverési Közlöny

1940. 1. rk. sz.

Szőnyegek 58
Bútorok és egyéb berendezési tárgyak 59
Vegyesek 63
Jegyzetek 68
Illusztrációk
Könyvek (Külön mellékleten.)

OROK

ztékban
la
dőnél
27-29
8

Kaszmár Ring János

Erdőrészlet c. képe

repr.

Árverési Közlöny

1940. 3. évf. 11.

A magyar vonatkozású idegen művek sorozata különösen gazdag ritkaságokban. Itt látható a török állítólagos hódoltató levele a keresztény országokhoz s II. Lajos segélykérő felszólítása a német birodalomhoz 1526-ból, vagy Gebweiler Jeromos hízelgő könyvecskéje a Habsburgok származásáról, amely sok fölösleges szófecsérlés mellett érdekes tudósítást ad Buda elfoglalásáról (Strassburg, 1527.). Ritka és értékes Rotterdami Erasmus kis munkája a *Keresztény özvegyről*, a honából kiüldözött magyar királynénak ajánlva (Bázel, 1529) és az olasz Riccio Mihályé *A királyokról*, akik között a magyarokról is szó esik, ugyancsak bázeli nyomtatásban 1534-ből. Nem hagyhatjuk megemlítetlenül Brodarics István kútforrásértékű tudósítását sem, *A mohácsi csatáról*, amely jóval később, 1688-ban Strassburgban került ki a sajtó alól.

Azt talán mondani sem kell, hogy szép számmal vannak magyar irodalmi ritkaságok, első kiadások, díszművek és, amiknek annyi kedvelője van, *kuriozumok*. Ez utóbbiak közt találtuk egy névtelen író könyvecskéjét arról a XVIII. században még vita alatt álló kérdésről: *emberek-e a nők?* Szerencse, hogy a kiadó az epés pamflet mellé, mindjárt a gyengébb nem pártfogójának, Gediccius Simon mesternek a munkáját is lenyomatta, amelyben a vitát a hölgyek javára dönti el. (Hága, 1641.)

Az *oklevelek kedvelői*-nek szíves figyelmét különösen két szép régi darabra irányítjuk; az egyik Kun László király adománya Bensa fia, Sebestyén tornai ispán részére 1274-ből, Homokterenye felől, ahol királyi solymárok laktak. A másik II. Lajos szép függőpecsétes donációja Werbőczy István részére s arról szól,

Kasznár Jenő

1920. máj.

kiell. Nemzeti Szalonban

Tanya, olaff. 1800.–

1920. szept. u. o.

A Számliknál Budán, olaff. 7000.–

1920. dec. u. o.

Somogyi tanya, olaff. 3000.–

1921. szept. u. o.

Major, olaff. 5500.–

Erdőmélye, olaff. 5000.–

Konfoglalási Kori vastárgyak V. 174.

Kasznár Ring Jenő

Műcsarnok Bpest

1912. tav. kiáll. 520.

Armenia II. 147, major V. 263, leírás-
re XVIII. sz. V. 30. — cz. folyóirat II. 166,
V. 187, VI. 177.

Közös kiállításaink

1995
július 28. Budapest, Gellért Szálló
1996
október 17. Budapest, OTP Galéria
október 31. Jászapáti, Vágó Pál Múzeum
december 2. Jászkisér, Művelődési Ház
december 14. Jászárokszállás, Művelődési Ház
1997
január 18. Jászdózsa, Művelődési Ház
május 14. Budapest, XVIII. Rózsa Művelődési Ház
június 30. Jászapáti, Vágó Pál Múzeum - I. Művésztelep
július 16. Budapest, I. Magyar Kultúra Alapítvány
július 21. Budapest,XVIII. Kondor Béla Közösségi Ház
szeptember 16. Budapest, XVIII. Pestimrei Közösségi Ház
október 21. Budapest, XIV. Nemzeti Tankönyvkiadó Galériája
1998
február 19. Budapest, XVIII. Lőrinci Nemzetközi Művésztábor
július 5. Jászapáti, Vágó Pál Múzeum - II. Művésztelep
1999
augusztus 20. Jászapáti, Vágó Pál Műterem - III. Művésztelep
szeptember 15. Budapest, VIII. Közszolgálati Dolgozók Klubja
2000
július 13. Jászapáti, Vágó Pál Műterem - IV. Művésztelep
július 29. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Galériája
szeptember 14. Budapest, VIII. Közszolgálati Dolgozók Klubja

Kaszner Margit

Kőszegen született, 1938. február 6-án. Gyermekkorától rajzol, fest.
Táj- és városképei, csendéletei a szülőföld szépségén túl európai, ázsiai, afrikai utazásainak emléksorát adják.
Hivatásos rajzfilmtervező és rendező volt. „*A terítéskultúra a pillanat művészete*" címmel egy kiállítási műfajt is teremtett, amelyet filmjében és videófilmjében is megörökített. Fotómontázsai, egyéni felfogású egyedi grafikái mellett aquarellfestőként ismert, de ismertté lett közel háromszáz kiállítása, külföldön lévő alkotásai, filmművészeti munkái révén.

Kiállításszervező, -rendező, 12 könyv szerzője, számos könyv szerkesztője, illusztrátora, az Ezredvég Múzeum alapítója.

Jászkiséri utca
(tollrajz)

Kasznár Jenő

szül. Marcali. Somogy megye. 1875. okt. 4.

Kereskedőnek készültem kisöbb. Bécsi akadémiai – L'Allemand Zsigmond – Grippenkerl cristián – Eisenmenger és Schmied Gyula festő m. tanárok vezetése alatt voltam. Rövidebb ideig Münchenben Ažbé iskolában voltam, Haza kerülve 1912 ótta kialito ugy a müesarnok és a nemzeti Szalonban.

Kasznár Ring János (Jenő)

Árverési Csarnok aukció kat.

31. sz. 1926. febr.
32. sz. 1926. ápr.
33. sz. 1926. jun.
34. sz. 1926. okt.
36. sz. 1927 febr.
37. sz. 1927 márc.
38 sz. 1927 máj.
39 sz. 1927. okt.
40. sz. 1927. dec.

Kiskunfélegyháza VII. 245.

KÁSZNÁR *(Ring)* Jenő, festő, • Marcali (Somogy vm.) 1875 okt. 4. Bécsben és Münchenben tanult festeni. 1912 óta figurális és tájképeket állít ki a Műcsarnokban és a Nemzeti Szalónban.

Ro. Sz. I 533 l

1913/33 N° 1858.

Mária Terézia:

Derékig, balra, tala
ban. Göndör hajának für
valókat hord. Jobb kezét
rekát, melynek ujai csip
zés éksiti s hermelines
daillon előtt a czimer fele
a cseh s a főherczegi koron
jelkepező Amorettek tartj
fején s a Szerencse istem
a hódoló népek s jobbról
jauló Amorettek láthatók
mellett allegoricus női alak
laggal, melyen: „Majestas
alól három sorban:

Maria Th

D: G: Romanor: Imperatrix Re
nata 1717 d
s legalól balra: „Joh: Es:
s jobbra: „inv: fecit et

Kasznár Jenő
festő
Medvyánszky László báró arcképe fen-
titől, reprodukatívan

Justh Zsigmond
naplója. Sajtó alá
rendezte Halász
Gábor. Bp. é. n.
368. l. után

Pitzke, konfoglalaskor VIII. 206

Kaszó Dezső
1021

Kaszó Dezső: Töprengő

sorló kísérletek nélkül senki sem alakultak új formák, hogy a kísérletezők önmagukat is fel-

TÁRSADALMI SZEMLE
1972 SEP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-148, 340-726

velé
kókl
társa
a ki
dalm
szerű
tudat
ne b
tező
tudós
kísér
kat e
repro
techn
kat jele
nyokra
ahogy
nem mor
sérletekrő
spekulációról, helyére
téve azokat, úgy a társadalmi viszonyok területén is tudatosabban kellene ezeket a kísérleti lehetőségeket alkalmazni.

A kísérlet és a valóság önmagában feszítőerőt jelent egy társadalomban. Kapcsolódik a vágyak és valóság feszítőerejéhez és ennek egyik fontos problémájához, ahhoz a kérdéshez, hogy történelmi, társadalmi, gazdasá-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

1971 SEP. 15.

TÁRSADALMI SZEMLE

1021

Kaszó Dezső

Kaszó Dezső: Régi Népliget

... és a bérskálával kapcsolatos problémák

J. P. Cotten, P. Jaeglé: *Lenin harcos materializmusának mai jelentősége*

EINHEIT

Június

G. Ebert, F. Matho, H. Milke: *A szocializmus gazdasági törvényei és az ötéves terv fő feladata*

Interjú Fritz Rösel elvtárssal: *Jobb munka- és életkörülmények — igény és kötelezettség*

G. Prey: *Tudomány — technika — termelékenység*

H. Diller, H. Herlinghaus: *Elégítsük ki a növekvő szellemi igényeket*

A. Norden: *A munkásérdekekkel ellentétben álló társadalompolitikai felfogások*

U. Mantzke, H. Nowak, M. Wiedemann: *A leendő pedagógusok osztályszellemű neveléséről*

H. Sallmon: *Esztétikai képzés és nevelés középiskoláinkban*

P. H. Feist: *Az idősebb Lucas Cranach — a korai polgári forradalom nagy művésze*

G. Folk, W. Morgenstern: *A fejlett szocialista társadalom felépítéséért a Magyar Népköztársaságban* (Kádár János beszédeinek és írásainak Berlinben megjelent kötetéről)

Július

W. Lamberz: *Párt és tömegek*

Interjú Werner Krolikowski elvtárssal: *Pártmunka és munkatermelékenység*

H. Warnke: *A munkáséletben gyökerező szakszervezetek*

H. Dohlus: *Lenini stílusú pártmunka*

T.
D.
I.
D.

Júli

A
M.
C.
A.
M.

T. Brates: *Gazdaság és ideológia*

R. Manescu: *Az árrendszerből fakadó régi és új ellentmondások*

F. Ciorascu: *A kutatás hatékonysága és a tudományos kutató társadalmi felelőssége*

I. Popovici: *A mezőgazdasági tudományos kutatások célkitűzései*

H. Wald: *A technika és az ember*

V. Ioanid: *A környezet védelme — akut világprobléma*

NOVÁ MYSL

Június

A. Kapek: *A gazdaság pártirányításának időszerű kérdései Prágában*

Kaszó Dezső / 1021

Kaszó Dezső: Gondolkodó

kormányprogramban előter
a franciák számára, hogy
törekvéseinek kielégítése a

Az együttesen kidolgozot
párt egymás iránt is kötel
pélyesen megígéri, hogy ol
a politikai és gazdasági de

„A Francia Kommunista
saját jellegét, személyiségé
zetője. — *Mindkét párt sa*
nézeteik eltérőek. De ez
képességüket, hogy közösen
oly széles, hogy lehetővé tes
tését a következő törvényho
ez a program a francia dolg
dés követelményeit egyaránt kifejezi."

1972 SEP
SAJTÓIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-248, 340-726

A közös program nem égből hullott manna. Valójában hosszú, bonyolult folyamat és következetes harc eredménye. Lényegében a franciaországi tömegmozgalom, a kommunista párt vezette munkásosztály tömegharcának és ezzel szoros összefüggésben több alapvető objektív tényező együttes hatásának eredménye.

Jelentősége azért is különösen nagy, mert létrejöttéhez le kellett küzdeni a francia szocialisták soraiban eluralkodott rossz „hagyományokat", nevezetesen a kommunistaellenességet, az osztályegyüttműködésre való készséget, az atlantista szemléletet, stb. A szocialista pártban az elmúlt évek során komoly változások mentek végbe. A belpolitikai viszonyok alakulása, így a rendszer önkényuralmi jellegének erősödése, a baloldali pártoknak, többek között a szo-

1972 SEP.

TÁRSADALMI SZEMLE

1021

Kaszó Dezső: Dömösi táj

Kaszó Dezső

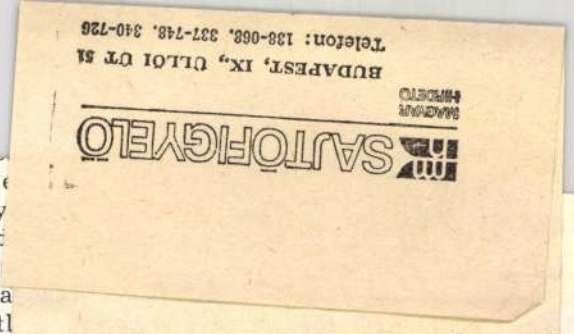

épített, körültekintő értékelés megalap
tizedben a magyar könyvkiadás igen e
mind szakmai színvonalát tekintve lény
dalmi, gazdasági és kulturális előrehalad
nek. Dinamikus és nagyarányú volt a
1971-ben 5536 könyv jelent meg Ma
100 803 ív terjedelemben, vagyis az átl
ezret, az átlagos terjedelem pedig a hús
2438 könyv jelent meg 9 160 500 példán
ben: 3444 könyv, 40 150 000 példány, 6
felüli könyvszámmal és ötven millión fe
kiadásában az erős középmezőnyhöz ta
országokéhoz hasonlóak.

A dinamikus és nagymérvű fejlődés
gondok, problémák is kiolvashatók. A
továbbra is, változatlanul a könyvterjesztés, a közművelődés, a kiadáspolitika egyik legfontosabb célja. Meggondolatlanság vagy voluntarizmus lenne azonban a *művek számának* hasonló arányú, állandó növekedését igényelni.

Az 1957 utáni években a művek számának jelentős emelkedése abból is eredt, hogy könyvkiadásunk korábbi évek s évtizedek elmaradásait, kiadási egyoldalúságait pótolta. A *politikai könyvkiadás* a marxizmus—leninizmus klasszikusainak teljesebb, színvonalasabb kiadásaival párhuzamosan, jelentős művekkel segítette hozzá az olvasókat a nemzetközi munkásmozgalom fejlődésének, időszerű problémáinak, valamint a hazai szocialista építés kérdéseinek

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZÍNHÁZ

Kaszó D.

1971 SEP

1021

Kaszó D. rajza

művészetek számtalan formájával a keze ügyében a közönség csak akkor fog színházba járni, ha úgy érzi, olyan élményt kap, amiben máshol nem részesülhet. Ha ilyenre nem számíthat, akkor távol marad.

A színház számára létkérdés a közön-

1973 MÁR

ben a kispolgári magatartás-típusokban minden esetre a valóság elleni lá-

lizmus fejletlensége miatt a kispolgári erők tömegükben és befolyásukban

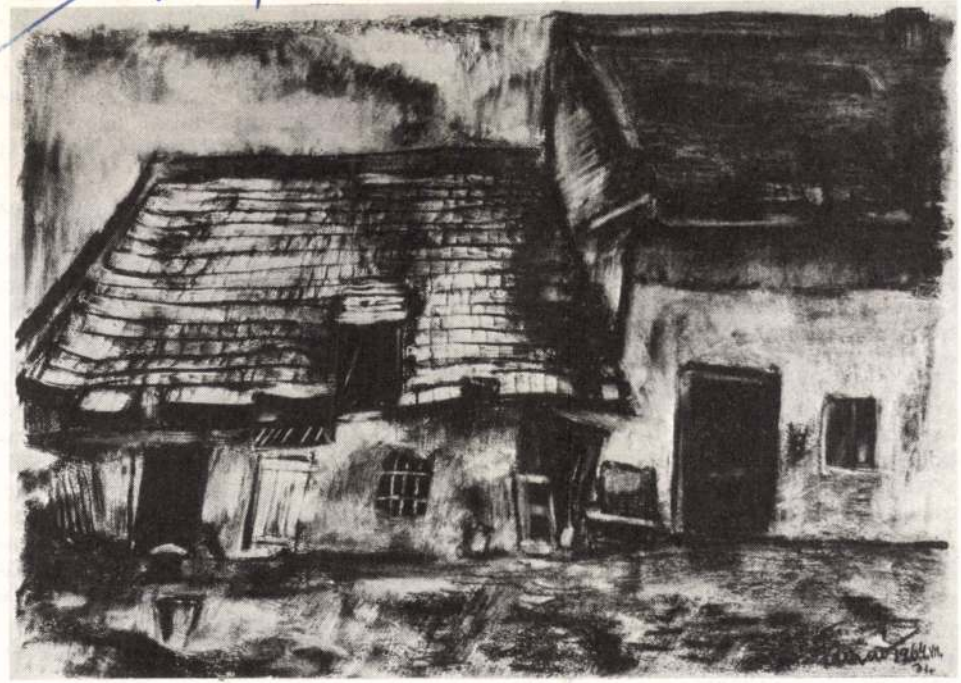

Kaszó Dezső: Régi kecskeméti ház

társadalmi viszonyok következményeként kezelte a kispolgárság és a kispolgáriság kérdéskörét. Nemegyszer hangsúlyozta, hogy nem előítéletként, pejoratív jelzőként vagy valamiféle „epés kirohanásként" beszél vagy ír a kispolgárról, hanem azért, mert kora társadalmának kispolgári rétegei számszerűleg a lakosság nagyobbik hányadát alkotják.

A forradalmi harcban nem lehet lemondani ezekről a rétegekről, viszont ahhoz, hogy a proletariátus mellé álljanak, meg kell ismerni gazdasági-társadalmi helyzetüket, politikai magatartásuk formáit, nézeteiket és erkölcsi normáikat. A munkásmozgalommal való kapcsolatuk Lenin számára is felvetette a kérdést: milyen álláspontra helyezkedjen a munkásosztály a kispolgársággal és ennek programjával szemben? Lenin válasza egyértelmű: ez a politikai erő „kettős jellegű", „progresszív, amennyiben általános demokratikus követeléseket támaszt, azaz küzd a középkor és a hűbériség mindenfajta maradványa ellen; de reakciós, amennyiben saját kispolgári helyzetének fenntartásáért küzd, amikor hátráltatni igyekszik az ország

TÁRSADALMI SZEMLE

MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-148, 340-726

SAJTÓFIGYELŐ

oroszországi kapitalizmus fejletlenségének egyenes következményét a forradalmi erőknek is tényként, adottságként kellett elfogadniuk. „A munkás tömegpárt egyetlen valamelyest is jelentékeny része sem kerülhette el, már a dolgok lényege miatt sem, hogy a polgári forradalom korszakában be ne fogadjon néhány különféle árnyalatú „útitársat". Ez még a legfejlettebb tőkésországokban, a polgári forradalom teljes betetőzése után is elkerülhetetlen, mert a proletariátus *mindig érintkezik* a kispolgárság legkülönbözőbb rétegeivel, és sorai szüntelenül e rétegekből egészülnek ki. Nincs ebben semmi rendellenes, sem-

6 Lenin: Az alkotmányos illúziókról. M. Szikra 52. 211. old.

Kazó Dezső

festő

l.

Szabad Művészet

1947. 125. l.

KARCSA

Ref. templom

A karcsai templom. VV 1858, 336–337 l. (képe 337 l.)

MDK.

Kaszó Dezső grafikus

"Borju" / szenrajz/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Műcsarnok,1955. 32.1.

MDK

Kaszó Dezsö, graf.

Öregasszony. Kréta.

Hüs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 15.1.

MDK

Kaszó Dezső

Borjú szénrajz 40x50

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok. 1955.Kat. 32.1.

Kaszó Dezső

— **Erdélyi művészek képkiállítása.** Négy Budapesten élő, fiatal erdélyi festő kiállítása nyilt meg a székely egyetemi hallgatók egyesületének termeiben. *Kaszó Dezső* eredeti, lendületes, sokoldalu tehetség. Grafikái a fehér és fekete szin szükszavuságában is sokatmondók. Különösen *Ülő aktja* (135) feltünően egyéni és jómegoldásu munka. Több aquarell-portréja mellett finom, fehér és halványkék szinekben adott *Női feje*, olajfestményei közül főként *Női aktja*, *Tabáni tájrészlete* s üvegfestménytervei keltik fel a figyelmet. *Sir Andor* ugyancsak eredeti művész. Fekete-szürke *Női arcképe*, *Párizsi háztetők*, *Esti felhők Párizsban* (olaj), *Hason fekvő női akt*, *Barackfák* cimü képei és elmosódó szinekben tartott *Női arcképe* erős egyéniség harmónikus és meglepő megnyilatkozásai. *Alvó* cimü aquarellje érdekes és értékes munka. *Orbay Zsuzsa* fejlődést igérő tehetség. *Falusi utca*, *Őszi táj* és *Férfi arckép* cimü munkái említést érdemelnek. *Grabowieczky Leon* több pasztellje, aquarellje és egy finom kis rézkarca *(Őszi aquincum)* aprólékos festői törekvésekről és elmélyedésről tanuskodnak. *(te.)*

P.H.930.IV.?
P.H.930.IV.12.
N.U.930.IV.13.

Kaszó Dezső

Székely kiállításon szerepelt.

M.932·XII.14.

Kaszó Dezső MDK

Borju, szénrajz

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kazó Dezső

1925/26 – 1930/31 I.

Ferképzőmfoiskővk

98. l.

Kaszó Dezső

grafikus

Félakt, grafika

Nemzeti Szalon

1930.

Tavaszi Szalon

877 Gundelfinger Gyula.
Sz. Krompachon 1833 április 28-án.
1894. május 4-én

~~877.~~ Olasz Liszka.

A dombos előtérben balrá
gett, de kéménye épségben maradt. Melle
siké csak részben pörkölődött le. Jo
felhős.

22 : 42 :

Vászon, méretei ~~20. 9. 41.~~
~~Átvétetett a Nemzeti Muze~~
~~Ferenc Gundelfinger Gy~~

A művész
nya. —

904 : v. 4.

758

Kaszner
modellátor

l.

Ruzicska Herend
62. l.

MDK

Kaszner Aranka, festő,

aktuál. rajz, vers (v. szöveg) kiséretében.

M. Nemz. 1950. III. 24. - Műv. Alk.-k NV.-Felszabadulási Mappa ápr. 4.-re.

Kaszner Margit

KASZNER MARGIT rajzfilmtervező fotómontázsaiból az Erőkar kultúrtermében (XV. kerület, Cservenka Miklós u. 94.) tegnap délután kiállítás nyílt.

Magyar Hirlap 1981/1o/13/9

KASZNER Margit

KASZNER Margit: Kőszeg, szülővárosom. ± Művészet és barát i,2,1992,5, 14.p.ill.

(EÁL Gyöngyösi tjgyzk. 7. k. 873. l.), majd a gyöngyösbenei kápolna oltárának antependiumát készíti el ugyanebben az évben. (EÁL Gyöngyösi tjgyzk. 7. k. 842. l.)

SZÉCSI Antal pesti szobrász. Az egri Rókus temetőben elkészíti Lengyel Miklós nagyprépost (†1889) síremlék-szobrát. (Szmrecsányi, 29. old.)

SZÉDLER András kőműves. Egerben 1814—45 között szerepel az adóösszeírásban.

SZÉGER András gyöngyösi ács. A gyöngyöspüspöki püspöki sörházat becsli → Bera Jakabbal együtt 1757-ben. (EÁL ÉrsGazd L cl. I. fasc. E. no. 183/b.)

SZIKORA Döme festő. A Makón említett (Lyka, 320. old.) Szikora Döme nem azonos → Szikora György egri festővel, mint ahogy azt az irodalom eddig feltételezte.

SZIKORA György képíró, egri festő. Egerben 1784—1805 között írják össze, ahol a Szt János Külvárosban, a város II. negyedének 4. fertályában mint vagyontalan lakik. 1787-től a város IV. negyedében mint háztulajdonost írják össze, ugyanekkor négy egri szőlő birtokosa. 1790—95 között az adóösszeírásokban 4 segéddel dolgozó festőként szerepel. 1789-ben értesülünk, hogy → Wittmann János egri festő özvegyét, → Herring Annát vette feleségül. (EÁL Eger v. ir. 1789. 633. sz.) A házadó összeírás szerint a mai Dobó u. 13/1. sz. (hrsz. 511.) ház tulajdonosává válik 1791-ben. (EÁL Eger v. ir. 82.) 1789—90 között itt lakott Szikora György, előtte pedig → Wittmann János festő. Fenti időpontban nála lakott → Mózer József képfaragó. Ekkor Szikora egy legénnyel dolgozik s 100 forintot kapott a rácoktól aranyozásért. (EÁL Eger v. ir. 82. sz.)

KASZNER Margit

Gerőly Tibor születésnapjára készitett rajzsorotáról

Müvészet és barátai, 1991.1.6.p. és ill.

szakemberekre bízhatja az egyes monográfiák meg
zésére álló eszközökkel gondoskodhatik arról, hogy
is a legtökéletesebbet nyújtsa. Válogathat a múzeu
gyat fényképeztethet le, amennyit jónak lát, s hivata
előtte minden ajtó. Egyszóval, játszva küszöbölhet
amellyel a magánvállalatok csak keservesen tudnak

Az eddig megjelent három kötet valóban mintasz
nak. Kitűnő művészeti írókat állított sorompóba a sz
Andort és *Hoffmann* Edithet: a könyvek mérete rend
festmény reprodukálására, a papír finom; a betűk szé
ízléses — nyugodtan mondhatjuk, mindenből a jav
hivatás vár rá. Kitűnően egészíti ki az *Ars Hungaric*
újabb, nagyszabású művészetéletrajzait, amelyeknel
melléklettel a festményeket még közelebb hozzák
meg az *Officina* kis művészkönyveit és a *Singer és*
megjelenő művészeti képeskönyveket is. Üdítő jele
dés, amit néhány év előtt még aligha mertünk volr
csak tetézi az, hogy a Szépművészeti Múzeum most
nos, nincs öröm üröm nélkül.

Ünnepélyes hangulatban vettük kezünkbe az elsc
ta *Munkácsy* Mihályról. Természetesnek tartottuk,
Dénesnek előszava fogadott. El is vártuk, hogy a há
a céljai a sorozattal, s bepillantást engedjen a szerk
így van rendjén. Ám rövidesen kisült, hogy Csánky a
zett írásban szétfeszítette ennek a szerény műfajnak
mint amennyire illenék. Terjedelmes bevezetőjében
Zoltánt, s az ő tanulmányához egy előtanulmányt b
kedvéért. Bár szokatlan, hogy a szerkesztő elírja mu
újító szellemével meg tudnók magunknak ezt az elj
legalább egy picinyke gondolattal, egy kellemes mor

Kőszeg, szülővárosom

Ami ma is minden nap 11-kor kondulnak meg a harangok - immár 460 éve. 1532 nagy kőszegi győzelem éve volt. Jurisics Miklós várkapitány s a maroknyi várvédő sereg: tíz fegyveres lovas, 28 huszár és közel ezer harcrafogható kőszegi hős örök emlékére szólnak a harangok szülővárosomban.

Kaszner Margit vázlata – Kőszeg

A kis sereg képes volt arra, hogy a Bécs alá készülő 250.000 főnyi török hadat - az akkori világ legnagyobb hadseregét Szulejmán szultán büszkeségét - 25 napig feltartóztatta. Így maradt elég idő Bécsben, hogy a csapatokat összevonják. 1532 augusztusában a maroknyi kőszegi "sereg" csodó győzelme megváltoztatta, megmentette Európa jövőjét. Mint napjainkban: a berlini fal leomlásának lehetősége is a magyarok tetteihez fűződik.

Az egész világon ismertté vált Kőszeg, a kis nyugat-magyarországi város és Jurisics Miklós, a várvédő vitéz kapitány neve. Ünnepelték Bécs, London, Velence, Krakkó városában ezt a győzelmet. Konstantinápolyban igyekeztek szépíteni a kudarcot. A verhetetlennek vélt sereg 1532 augusztus 30-án kezdte meg az elvonulást, anélkül, hogy az éjjel-nappali folyó ostrom után Kőszeg várát elfoglalhatta volna.

Kőszeg helytállásáért elnyerte a szabad királyi város címet, ez biztosított polgárainak adómentességet, vámszedési jogot. Okleveleiken vörös viaszpecsétet használhattak. Becsületességük, helytállásuk legyen örök emlék és példa. A festőien szép város ódon falai adjanak felüdülést minden Kőszegre látogató embernek. Ezek a falak is emlékeztessenek arra, hogy már 1532-ben Európában voltunk.

Kaszner Margit

Gomola György

Hazatérő

Gyöngyös-pataktól messzi tengerig
Eljutni és visszatérni újra,
Napfényesen, mint visszatér a reggel,
Harangszóval, gyereknevetéssel.
Gyöngyös-pataktól messzi tengerig
Eljutni és visszatérni újra,
Gyermekin nagy, tágranyílt szemekkel,
Találkozni kőszegi színekkel,
Édes szóval, régi-régi fákkal -
A megtalált gyermeki világgal.

Kőszeg, 1988.

Felhívás!

Tisztelt művészek és művészetbarátok!

1992. november 28-án d.u. 3 órai kezdettel a Fóti Gyermekváros területén lévő Károlyi Kastélyban a gyermekvárost megsegítő alapítvány javára, reprezentatív kollektív kiállítást rendezünk.

Felhívásunkra eddig is sok művész - megértve, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben, az itt élő, egyébként is veszélyeztetett sorsú, gyermekek ellátásának biztosítása milyen erőfeszítésekkel jár - megható önzetlenséggel ajánlotta fel műveit.

Felhívásunk célja, hogy a művészek szélesebb körét tájékoztathassuk kezdeményezésünkről és adjunk lehetőséget a részvételre. Elgondolásunk szerint minden művésztől három alkotást szeretnénk kiállítani, melyből egyet a gyermekváros javára adományozna.

Az alapítvány hivatalosan bejegyzett, így a felajánlott mű értéke a művészek adójából levonható. A megnyitó rangját színvonalas műsorral és protokollal kívánjuk emelni.

Egyesületünk vezetősége, nemes célunkat látva, kezdeményezésünket támogatja. A kiállítás megnyitását Geröly Tibor főtitkárunk vállalta el.

Jelentkezni lehet, levélben az alábbi címen: Kardos M. Zsöte és Osváth Miklós, 2153. Fót Vörösmarty tér 2., vagy Heil József festőművésznél, a Művészetbarátok Galériájában, VII. ker. István u. 42.

A meghívó nyomdai átfutásának ideje miatt kérjük, részvételi szándékukat mielőbb jelezzék, hogy a művészek neve a meghívóra rákerülhessen. A jelentkezés után a további tájékoztatókat megküldjük.

Az eddig csatlakozottak névsora: B. Hajdú László, Csontos István, Detzky Júlia, Dévai Nagy Kamilla, Dézsi Éva, Farkas Györgyi, Fehérvári József, Fekete Mária, Fenyves Mária, Göböly József, Györki Árpád, Heil Edit, Heil József, Tiszttartó Edit, dr. Jáki Ferenc, Kardos M. Zsöte, Károlyi Éva, Körtvélyessy Magda, Meiszter Kálmán, Novák Zsuzsa, Nyáry Éva, Orosz László, Osváth Miklós, Petrozsényi Eszter, Polnerné Takár Emőke, Pribojszky Mátyás, Reinhardt István, Róth István, Szalkári Rózsa, Tarnóczy László Gábor, Illár Erzsébet.

Felhívásunk támogatását előre is köszönjük.

Fót, 1992. szeptember 19.

Kardos M. Zsöte, költő,
Csáky László, a Fóti Gyermekváros főigazgatója,
Osváth Miklós, festőművész

A
REMARK KERESKEDŐHÁZ KFT
szeretettel várja
közületi, egyéni és viszonteladói vásárlóit
ÁRUHÁZÁBA
(1148 Bp. Kerepesi út 26.)

1993. évi NAPTÁRAK
POSZTEREK, JÁTÉKOK,
DÍSZCSOMAGOLÓK,
DÍSZKÖTÖZŐK,
EGYÉB PAPÍRÁRUK
ÉS
KARÁCSONYFADÍSZEK
nagy választékát ajánlja
témában és árban egyaránt

KASZNER Margit

Bajári Mihály

a Művészetbarátok Egyesületének hosszú éveken át volt fáradhatatlan "mindenese". Már öt esztendeje elment. Beszélgetéseinkben azóta is sokszor emlegetjük. Lapunkban most **Kaszner Margit** rajzának közlésével emlékezünk nagyrabecsült barátunkra.

Kaszner Margit
Művészet a Bajcsi 1994/2.

Cím: Dózsa Műve
XVII. ker.

VENDÉGEINK:

Minden érdeklődő

HARGITA NÉPE 92. VII. 26

Kászonfeltíz

Faluról falura

A XVIII. század közepéig mint önálló település szerepel a dokumentumokban, Felsőfalu néven. A Székely Oklevéltárban található adatok szerint egy 1744-es adókivetésben jelenik meg először Fell-Tíz, ugyanakkora adóval terhelve, mint Kászonaltíz. A kászoni falvak közül a legészakibb fekvésű, teljesen összenőtt Altízzel. Román neve Plăieşii de Sus.

Az 1567-es adóösszeírás említi először a település nevét. Az ismert dokumentumban ffelseó ffalw neve mellett 42 házat tüntettek fel, a legtöbbet a kászoni falvak közül. Az 1569-es főemberek és lófők összeírásában olyan családnevek szerepelnek, mint Boldizsár, Illyés, Damokos, Gáspár, Ágoston, Imre, Antal, Pataki és Lőrincz. Az 1602-es Basta-féle összeírás szerint 46 felsőfalvi székelyt eskettek fel a császár hűségére. Az 1614-es lustrán 112 családfő neve jelenik meg, melyből mintegy 64 százalék a jogilag szabad emberek kategóriájába tartozik. Jobbágy nagyon kevés van feltüntetve, viszont magas a zsellérek száma: 31. A 112 családfő mintegy 500—550 lélekszámot jelent. Főember (nemes) az egész Kászonban nincs ebben az időben. Annak illusztrálására, hogy miképpen lustrálták a székelyeket hadbahívás esetén, kiválogattunk néhány adatot egy 1645. évi magyarországi táborozás idején készített katonai szemle jegyzőkönyvéből. Felsőfalu neve alatt többek között ilyenek állnak: „Salamon Mártont betegen hozták meg az felső hadból; most is igen beteg. Becze Balázs béna. Fogarasi István és fiai János és András szolgálatra valók! Szabó Mihály, Lázár István uram udvarházának gondja viselője itt Kászonban".

Az 1721-es összeírás 125 háztartást vesz számba, melyből 7 nemesi, 29 jobbágy, 5 zsellér és 84 a szabad székely kategóriájába tartozó. Ezeknek az adatoknak az alapján, a falu összlakosságának a száma ekkor mintegy 650—700 ember, melynek kétharmada, akárcsak egy évszázaddal ezelőtt, a szabad székelyek közé tartozik. 1850-ben 1431 ember élt a faluban, ebből 1157 székely és római katolikus, 254 román és 20 cigány, ezek pedig görög egyesült vallásúak. A XIX. század második felében a lakosság száma ezernégyszázról fokozatosan csökkenni kezd, a századfordulón 1233, 1910-ben 1247, míg 1930-ban 1105, melyből 922 magyar, 175 román, a többi pedig más etnikumhoz tartozó személy. Jelenleg az öt kászoni falu összlakossága 3057 személy, ebből Feltízen laknak 822-en, Kászonújfaluban 886-on, a másik három faluban pedig 400 és 500 között.

Kászonfeltíz történetét nem lehet elválasztani a többi kászoni település történetétől, elsősorban Altízzel alkot szoros egységet. Benkő Károly szerint „egy a határok, csak két külön bírájok lévén, csupán aval különböztetődnek egymástól." Közös a heti vásár, melyet szombaton tartanak, s közösen használják az altízi nagy templomot. Feltíznek is volt egy kápolnája, a Szent-Katalin kápolna, melynek ma már csak falmaradványai láthatók. Orbán Balázs „keskeny csúcsíves ablakait, s átszelt lóherével záródó ajtaját vizsgálva", késő gótikus épületnek tartja, melyet a XIV. században építettek.

A XVII. század végétől kezdődően a törökellenes háborúk adóterhei és pusztításai, a Rákóczi-szabadságharcbeli két felé szolgáltatás, az egyes rendkívüli kötelezettségek mind-mind szegényítették a kászoni embert is. A kászoniak nem mindig tűrték szótlanul a terheket, fel-feltámadt bennük az ellenállás indulata is. 1697-ben a felsőfalusi Bodó Ferenc megtagadta szállítási kötelezettségeit, mondván, „hogyha minden marháját elhajtják is, ő el nem menyen". Természetesen a büntetés nem maradt el.

A határőrség szervezésekor a feltízieket 1764. január 31-én eskették fel: a 74 szolgálatkötelesből ötvennégyet felfegyvereztek. A kászoniak a határőrséget szervező királyi bizottsághoz egy beadvánnyal fordultak, melyben régi kiváltságaik megtartását kérték.

A falu határa a múlt század végén 9867 katasztrális hold, melynek egyharmada erdő (3295). A többi terület a következőképpen oszlik meg: 2665 hold rét, 2007 szántó, 1568 legelő, 268 nem termő terület és 68 holdat foglalnak el a kertek. A gazdaságok száma 474. Endes Miklós négy régi és két új tízest sorol fel Kászonfeltízen. A régi tízesek Kővár, Veresszer, Pápaország és Veresmart, az újabbak Mezőáltal és Gyöngyös. Vámszer Géza megemlíti még Nagy Antal utcáját és a Dormány utcát. A házak száma 1850-ben 268, míg 1910-ben 352.

Kászonfeltízen született Lukács Mihály (1678—1730) csíkkozmási plébános, a csíksomlyói szeminárium alapítója, aki 1725-ben egész vagyonát a somlyói gimnáziumra hagyta. Feltízi születésű Balázs Gábor tisztviselő is (meghalt 1887-ben), az Utazásom Dél-Amerikába című mű szerzője.

KELEMEN SÁNDOR

A FEMINA Kft.

csíkszeredai fiókja

személyes célok pénzügyi erőforrásainak megteremtése céljából szervezett

kölcsönös megsegítési akciója

az Ön számára is pénzforrási lehetőség!

A már 2000 lejes (vagy többszöröse) részvények után viszonylag rövid idő alatt, a részvények értékének háromszorosát térítjük meg.

A már kiállított részvényekért a kifizetés július hónapban kezdődik meg, a sorrend alapján. Ezek jegyzékét a napi sajtóban fogjuk közölni.

Újabb jelentkezőket várunk a székhelyünkön, Csíkszereda, Dózsa György u. 19 sz., vagy a 958—14897-es telefonon (egész nap), illetve a 20573-ason, az esti órákban. (2771)

A Hargita Húsipari Rt.

Csíkszereda, Rét út 85 szám alatti székhelyén

kedvező áron árusít

ipari zsírt és mosószappant.

Bővebb felvilágosítás a 958—15136-os telefonon. (c)

APRÓHIRDETÉSEK

TIMÁR GYÖRGYÖT — Gyimesközéplokon. 50 éves nyugdíjba vonulása és 50 éves kortárstalálkozója alkalmából a jó Istentől megáldott, hosszú életet és sok boldogságot kíván: felesége, négy lánya, három veje és öt unoka.

ELADÓ AUDI 80-as (benzines) kitűnő állapotban. Érdeklődni a gyergyószentmiklósi 61468-as telefonon, 15 órától. (T)

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy id. HOFFMANN FERENC kereskedő szerető szíve életének 79., házasságának 54. évében, 1992. június 24-én megszűnt dobogni. Drága halottunk földi maradványait 1992. június 26-án, délután 4,30 órakor helyezzük örök nyugalomra a gyergyószentmiklósi római katolikus temető ravatalozójából. Nyugodjál csendesen. A gyászoló család. (482-310)

Fájó szívvel emlékezünk 1991. június 26-ra, a drága jó férj, édesapa és rokon,

BODOR TIBOR
(Toma)

halálának első évfordulóján. „És a megszokott helyen szemünk gyakran keres, de helyed üres maradt, üres. . .” Bánatos felesége, Piroska, kislánya, Zsuzsika és a rokonság. (2853)

Fájó szívvel emlékezünk 1991. június 26-ra, a csíksomlyói

VÁNCSA ISTVÁN

halálának 1 éves évfordulóján. Legyen Istentől áldott, csendes pihenése. Jóságát, szeretetét szívünkbe zárjuk egy életen át. Felesége, gyermekei, unokái, dédunokái. (2842)

Kászonfeltízi

Katalin-Kápolna

kő ajtóbetéte.

Keöpeczi Sebestyén József

Régi székely népi

eredetű műemlékeink.

Erdélyi Múzeum

1941. 48. l.

Keppel

Kászoni János

miskolci könyvkötő

1755–1758

l.

Csüsfe

367. l.

tobbszor

368. l.

VI. 290. –

Ötvösök, pápai, 1628-ki crêhszabáj –

Zata VI. 289

Kászoni Sanu

ács

1870. Marosnagylak

Balhel 132-1.

53. l.

Nyomtatvány.

„Európa"

Könyv és lapterjesztő vállalat

Budapest.

V., Rothermere u. 12. III. 2

Kászoni Sarun

ácsm: 1870

l.

Herepszabótevélt

6. l.

Kászoni templom

kastély

Csík vm

Kővári Erdéjsemi.

241. b

Téglasír, római VII. 194.

Kaszó Dezső
Fiam olvas, kréta

Nyári Tárlat. Ernst Múz. 1954.jul. 8 l.

KASZNER MÁTYÁS, gombkötőinas

29.-Simonics Ádám gombkötőmester mmühelyében tanult: Scheindl Ferdinánd,1730-jul.9-1734.aug.24.-Vambel Pal, felsz.1731.okt.2.-Schwarcz Albert,1732.jan.6-?.-Kaszner Mátyás 1737.jun.9-?.-fia Ignac,felsz.1745.dec.24. 401.old

SZOVÉNYI ISTVÁN: Kőszegi gombkötőmesterek és műhelyek keletkezésüktől megszűnésükig 395.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesitője, 5-6. 1971-1972. Szombathely, 1975

Kaszner Mihály

Kártyafestő Buda

1794

lásd

Tanulmányok Bpest I.

134, 140. l.

HARGITA NÉPE
92. II. 27

Kászonimpér

Egy XVI. századi emlékirat szerint amikor Zsigmond király 1390-ben megkérdezte a seregében hűségesen szolgáló kászoniakat hogy „micsoda népek volnának", ezt válaszolták: „ők egy magának szakadott szegelet földön lakó népek és az ő hazájokat Kászonnak nevezik". Ez a szegelet föld Alcsíktól délkeletre, erdőségektől körülvéve a Kászoni-medencében rejtőzködik. Kászon öt településéből hármat magába foglaló Nagykászon a medence keleti oldalán, a Kászon-patak mentén fekszik, Csíkszeredától 42 kmre. Nagykászon teljesen összenőtt falvai: Impér, Altíz és Feltíz.

Kászonimpér talán a legrégibb település, bár az 1332-es pápai dézsmajegyzékben csak

Faluról falura

mint Nicolaus de Kazun szerepel a plébános neve. A falu a XVI. századi dokumentumokban mint Imperfalva jelenik meg, az 1567-es adóösszeírásban 23 kapuval jegyezték, az egész Kászonból a legkevesebbel. Az 1569 körüli főemberek és lófők összeírásából a következő családneveket ismerjük meg: Antal, Gergely, Adorján, Csutak, Péter, Gáspár, Tamás Porkoláb, Balázs, Nagy és László. 1602 aug. 1-én Basta György főgenerális 30 impérfalvi székelyt eskettett fel a császár hűségére. Az 1614-es lustra 26 lófő, 20 gyalog, 2 libertinus 2 ősjobbágy, 1 fejekötött jobbágy és 9 zsellér nevét rögzítette, összesen 60 családfőt. Ez mintegy 250 — 300 lélekszámnak felel meg, melynek 70 százalékát a szabadok, a többit pedig feudális függőségi viszonyban levő társadalmi kategóriák teszik ki. 1721-ben 81 háztartást írtak össze. Ebből 2 nemes, 26 jobbágy, 11 zsellér, 41 szabad és 1 más kategóriába tartozó. A fenti adatok alapján a falu összlakosságának a száma ebben az időben 400—450-re tehető. 1850-ből pontosan tudjuk a népesség számát, nemzetiségi megoszlás szerint: az 1072-ből 847 székely, 190 román, 35 cigány; vallás szerint ebből 854 római katolikus, 218 görög egyesült. A XIX. század második felében a lakosság száma 1150 körül ingadozik, anélkül hogy lényeges változásokat mutatna; 1910-ben 1143, de 1930-ra visszaesik 983-ra.

Kászonimpér határához a múlt század végén 8150 hold terület tartozott melyből 3257 rét, 1608 erdő, 1557 legelő, 1454 szántóföld, 186 nem termő terület, 88 hold pedig kert. A gazdaságok száma 799.

A földművelés és állattenyésztés mellett a kászoniak egyik fő foglalkozása a deszkametszés és zsindelyhasítás, mellyel nagy kereskedelmet bonyolítanak le. A két világháború között a következő fűrészgyárak működtek: dr. Karácsony Antal egy gatteres, a Kesserlich Testvérek két gatteres és a Tamás Péter és Társa (Mayer-féle) egy gatteres gyára. 1846-ban Ferdinánd király három nagyvásárt engedélyez Kászonnak, melyek május 1-re, július 3-ra és november 27-re esnek. A hetivásárt szombaton tartják.

Mivel a kászoniak olyan helyen teljesítettek őrszolgálatot — az Úz-völgyében a Lassúág-pataka, a Veresvíz és a Nemere-hegy irányában — ahol állandóan őrizni kellett a határszorosokat és ösvényeket, igyekeztek időközönként hadmentességet nyerni a hadfelkelések alkalmával. Ezt a kívánságukat 1604-ben a császári biztosok nem teljesítették, de Báthory Gábor méltányolta kérésüket és 1608-ban megengedi, hogy midőn a szükség és a körülmények úgy kívánják a hadfelkeléstől mentesek legyenek. Az 1609-es országgyűlés hoz egy olyan határozatot, hogy a kászoniak is „viseljenek az több székelységgel egyenlő terhet az hadi szolgálatban", ennek ellenére Kászonszék továbbra is meg tudja tartani mentességét, legalábbis egyes hadfelkelések alól.

Régen Kászonszék öt faluja egyetlen egyházközséget alkotott. Újkászon 1701-ben, Jakabfalva 1782-ben szakadt le. A nagykászoniak az altízi templomba járnak, de Impérnek is van egy kőkápolnája, melyet a Bornemissza család építtetett. A falu tizesei: Vízága, Tekerő, Bakmáj és Doboj; Vámszer Géza még megemlít egyet. Fenyőaljáit. Szintén ő említi meg a Pomond és Eger nevű kisebb falurészeket. Impértől 4 km-re nyugatra található a répáti szénsavas borvízforrás.

A Vízága nevű tizesben található Balási József csíkszéki főkirálybíró (1842—1848 között) kúriája. A kászonimpéri Balási család több tagja töltött be fontos közéleti funkciókat a XVII. századtól kezdődően. Kászonszék legrégebbről ismert tanítója Csíki István Deák 1614-ből.

KELEMEN SÁNDOR

Megye
elősége

ám, Telefon : 13461)

át szervez

etkező

töltésére

ny székhelyén.

KERESKEDŐK

u. 3 sz.)

literes kiszerelésben)

t finomszeszből készült,

st és vodkát.

3/15680-as és a 14772-es

0 basszusos tangóharmonika; Csíkszereda, telefon 12040, délután 16—20 óra között. 1313)

VETŐBURGONYA eladó nagyobb mennyiségben. Érdeklődni a 13440, 13148-as telefonokon, vagy Kalász u. 7 szám alatt. (1218)

A maroshévízi Állami Jegyzőség közli, hogy Köllő Sándor és neje Köllő Julianna Borzont község 38 szám alatti lakosok telekkönyvezését kérik elbirtoklás címen a 3567, 4080 szám alatti 11817, 11821, 11822, 11823 helyrajzi számú ingatlanra. A betáblázás ellen az érdekeltek e felhívás közzétételétől számított 30 napon belül az Állami Jegyzőséghez

ELADÓ sürgősen coaxiális kábel, nagyobb mennyiségben. Csíkszereda telefon 21142, 8—18 óra között. (1312)

ELHALÁLOZÁS

Éltél. Éltél és szenvedtél. Túl sokat. De soha meg nem bántottál másokat. Fiatalon sújtott az élet ostora és ma már feledésbe merült

BÁLINT ATTILA
(1963—1986)

Már kevesen vannak, kik gondolnak rád. De ők mindig. Isten hozzád. (1294)

Könnyes szemmel és fájdalomtól sebzett szívvel emlékezünk 1991. március 28-ra, életünk legszomorúbb napjára, egy éve a kegyetlen halál elrabolta az élni akaró drága jó édesanyát,

VASZI FERENCNÉT,
(szül. Szántó Rozália)

Mindenkihez szóló kedves szava, mosolygós arca már csak emlék maradt. Azóta is a temetőt zokogva járjuk. Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel. Pihenése legyen csendes, emléke áldott. Bánatos férje, leányai Klárika, Pirike, veje, unokái és dédunokái. — Zsögöd. (1264)

Mély fájdalommal, könnyes szemmel emlékezünk 1991. március 28-ra,

SZÁSZ DÉNES

halálának első évfordulóján. Állunk néma sírja mellett, zokogva áldjuk feledhetetlen emlékét. Érezzük, hogy akit oly nagyon szerettünk, soha meg nem hal, szívünkben tovább él, lelkünkben velünk van. Csendes síri álma fölött őrködjön őszinte örök ragaszkodásunk. Emléke legyen Istentől áldott. Nyugodjon békességben. Szerettei — Gyergyószentmiklós, Csíkszereda. (1198)

„Mindenütt ott vagy, ahol valaha tudtalak, láttalak, szerettelek... / De mindig feljajdul a halk sikoly: E sok mindenütt sehol." Fájó szívvel emlékezünk 1987. március 27-re, amikor a kegyetlen halál elvitte közülünk

VARGA DÉNEST,

a drága jó férjet, apát, apóst és nagyapát. Emlékét szívünkben örökre megőrizzük. (1280)

A csíkszeredai HARMEC Rt munkaközössége ezúton fejezi ki őszinte részvétét Katona Gábor igazgató úrnak édesanyja elhunyta alkalmából.

Kászonjakabfalva

Pontosítás templom-ügyben

A Hargita Népe 1993. február 20., szombaton megjelent számában, az első oldalon Templomaink felcím alatt a kászonjakabfalvi templomról közöl képet és írást (L.F.). A templomkép elég sikeres, de a kísérőszövegben egy pontosítást és egy hibaigazítást szeretnék eszközölni.

A pontosítas : A nemes megye templomának alapkövét letette 1808-ban. Elvégződött az építés 1810-ben. 1811-ben benedicaltatott (megáldatott). 1817-ben Rudnai Sándor Erdélyi Püspök Excelenciája által consacraltatott. Az akkori feljegyzések szerint az volt a meglepő, hogy a legszűkebben termő évben két év alatt felépült a templom. A jelzett 1808—1818 tág fogalom.

A hibaigazítás : A kisharang felirata helyesen ez : „Venite laudate, et glorificate Deum. 1724, in honorem Sancti Spiritus Kászonjakabfalva, Alexander Biró me fudit in Csik Madaras."

Kedves szerkesztőség, a pontosítás kedvéért, a hívek és a magam nevében kérem ezen kiigazítást.

FÁBIÁN DÉNES,
megbízott plébános

Szerk. megj. : Köszönjük a pontosítást és a hibaigazítást. Hasonló észrevételeknek bármikor helyük van a lapban. Továbbra is várjuk a lelkipásztorok, lelkészek írásait, amelyben templomukat mutatják be.

HARGITA NÉPE
23 III.

1-2. kôt. , IV, 270 p.,XI,280

ója. Közli: Szilágyi Sándor. =

családnemzedékrendét illetô

Új Magyar Mízeum, 9, 1859

aknóvári ingóinak leltára

= Magyar Gazdaságtörténeti

kincstára 1645. Közli:Thaly
3 755 - 767.

leltára.Közli: Katona Imre. =
2.

leltára. Közli: Katona Imre. =
29, 1980 131-174.

hloss Esterházy zu Eisenstadt

KASZONY ISTVÁN, fazekasmester

1819-ben az egri fazekas-céh beadványt intézett a Tanácshoz Nyári Mihály elleni ügyében. A beadvány alján szerepelnek a fizetni nem akaró mesterek nevei: Nyári Mihály, Csajka János, Kaszony István és Hebellák Ferenc. 158.old. 16.jegyz

LÉNART ANDOR: Az egri céhek és a magisztrátus a 18-19.század fordulóján 155.old

Az Egri Múzeum Évkönyve, XIII. 1975.-Eger, 1975

Kászonyi Dani

Görgey Artur:

Az elesett honvédek és az ármány között.

Középütt látjuk a visszanéző s előrenyujtott kezekkel menekülő Görgeyt, kinek lábainál pénzeszsák hever s a ki felé sas repül. Balra a törött ágyúnál az elesett honvédeknek földből kikelt csontrázai vannak szöszétnekkel s karddal, és parancsoló kézmozdulattal; jobbra pedig a lólábú orosz és az ármány áll hármas kigyót ábrázoló korbácscsal kezében. Mögötte három lepedőbe burkolt alak köti le figyelmünket. A háttérben balra a lenyugvó nap a hegytetőn látható tizen három vértanunak akasztófán lógó tetemét veszi sugaraival körül, s az előtérben „HUNGARIA" fekszik a koporsóban. Felirata a kép alatt aláírásának másakép:

„Gorgey"

alól balra: „Rajzolta Kászonyi Dani"

s jobbra: „Köre metszette Guntrum János, Hamburg ban."

Könyomat, méretei a vonalkeretnek 34.5 : 45.3 cm.

Köre tette: Guntrum János.

Ltsa 8497 (chin. pap.) 138/93.

Kászonyi Dániel

egy gúnyos képet rajzolt Hamburgban Görgeyről, melyet sokszorosittattak és egy példányát elküldték Klagenfurtba, ahol Görgey számfeletben élt. „Die ungarische Emigration zu Hamburg sendet diesen Spiegel dem Verräther Görgey durch Paul Esterházy." Az iró büszke ezen művére, hogy legalább igy tud Elserüséget szerezni a diktátornak. Görgey István igy nyilatkozik a képről: Az egész kép csak undort és szánalmat kelt a jóízlésre valamit tartó nézőben Akinek meghüldték, (t. i. Görgeynek*) annak lelkinyugalmat egy percig sem zavarta meg."

fordits

Nagy Márta – Az 1848–49-es

* az ai megegyzés az [illegible]

emigráció memoire
irodalma. Bpest, 1936.
35. l.

Lásd Szinnyei Magyar
Írók. V. k. 1159–
teljes életrajz 1162. h.

Id. Görgey I. Görgey
Arthur önéletírásában.
Bpest 1918. 406. l.

Kaisonyi Ungarn's vier
Zeitalter c. alatt Leipzig-
ben 1868-ban 4 kötetes
művet adott ki a Habad-
sághazról, melyben ő is
részt vett.

Kaszonyi Dani

Görgei (alaras). Gunyrajz.

Könyvnyt, folio

Tek. Rapolti Kaszonyi Dani

Köre metszette

Guntrum János

Hamburgban.

Ugyanaz, nemi modositassal

Allel: Artur Görgey.

felerattal

M.N.G.

Kászonyi Dámiel

1813-ban született Bécsben
A katonai akadémián tanul, majd a Radetzky huszároknál szolgált.
Vagyonát elverte, leköszönt rangjáról, Párizsba ment, mint a Pesti Hirlap levelezője.
A szabadságharc alatt nagy nyelvtudás miatt Kossuth és Klapka gyakran igénybe vették titkos megbizatásokkal.
A szabadságharc leverése után Hamburgba költözött.

Pataky Lénes: Az 1848-as szabadságharc grafikai ábrázolá sai
180.1.
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

M.N.K.

Kászonyi Dániel

Hamburgban lithografálta Johann Gudrum Görgeyről készitett két gunylapját.

Pataky Dénes: Az 1848-as szabadságharc grafikai ábrázolásai
180.1.
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

Kászonyi Dániel

Karikatúrája: „Görgey bűnhődése"

Márkus László: Kászonyi Dániel

Élet és Tudomány 1963 ~~szept.~~ okt.

1286. l.

Malarowy Paweł

Landschaft: „Górzysty Krajobraz"

Maßen Skizzen: Malarowy Paweł

Teil 6. Tuchowskiego 1/13 mgr. 082.
1882.

Kászonyi Dániel

Korabeli karikatúrája a

17. oldalon

Kritika 1974/6

KÁSZONYI Edgar

M. D. K.

Nagybánya Szépmüvészeti Iskola tagja
1928.

Réti: Nagybánya.... Bp. 1954. 339. e.

M.D.K.

KASZONYI Edgár

1929-ben Nagybányán a Szépművészeti Iskola tagja

Réti: Nagybánya... Bp. 1954 3391.

Réti:

MDK

Kászonyi Elgár, festőm.

Portrétista. Eredetileg müépitész. 1928 óta tartózkodik Nagybányán.

Nagybányai müvésztelep tagjairól. ?
Képzőmüvészet. 1932. 51.sz. 139 old.

KÁSZONYI *Edgár*, festő és építész Nagybányán, hol 1928—32. a művésztelep tagja volt. Arc- és tájképeket fest. Naturalista.

E. G. I 5331

nögletes háttérrel. Gyász főkötőjéről
lagja lelóg, fátyol omlik vállaira,
ér, ruhájának dereka sarkosan van
szégésű s köpenyét fodor díszíti. Mellén
lynek kriepén: „MT" betűk vannak. Feli-

sia Imperatrix"

stae Imperatrici

Nicolaus Bettoni"

Caronni del. et scul."

i a háttérnek 17.5 : 12.6 s a rézlapnak 33.8 : 25.5
i Pal.

191/93 No 1854.

Kászonyi Edgár

építész, arckép festő
1928 óta a nagybányai
művésztelep tagja.

Képzőművészek
1932. 57. sz. (Erdélyi
művészek.)

32-68!

1907.

D végén és a XIX. elején.

és sima karimájú érem előlapján

n, ~~és~~ arczélben van ábrázolva. Rö-
zakálla leberetvált. A hátlapon
quadrigán és fölül babérkoszorút
pálczikáktól megszakitott gyöngy-
lról ~~monogrammul~~ a mezőnyben: AV és a hátlapon
ugyanott

művel, méretei 2.6:2.5 cm.-- Becs-
déka 1907. április 30-án (787-907-

233

1682

KÁSZONYI EDGÁR (Nagybánya): NAGYBÁNYAI RÉSZLET

rász-egyéniségek és a technikák alapján. A realista, idealizáló és dekoratív jelleg alapján már nehezebb — és tulságosan általánosított is — a csoportosítás, mert úgyszólván minden, valamilyes szobrászattal bíró népnél mind megvannak ez árnyalatok és sokszor mind egyszerre. Ugyanígy van a dolog a nyugodt és a pathétikus jelleg szerint való megkülönböztetéssel. A középkori szobrászatra pedig — legalább is a XIII. század második feléig — nehéz dolog stílusi neveket adni, mert az ügyetlenség nem lehet stílus. A stílushoz a motívumok egységes keresztülvitele s ezzel a formábahozásnak magasabb foka is kell! Nem mintha nem találnánk e korban néhány eléggé ügyesen megmintázott szobrot; de a legtöbb csak olyan, hogy „dekoratív" hatását és a stílusosságát nem önmagának köszönheti, hanem annak, hogy az építész előre kiszabta a kereteket, helyekben aztán bizonyos összhatásra vibrál össze a sok esetlenül megfaragott szobor is.

Az összes szobrászati stílusok legmagasabb mértékeül nyugodtan vehetjük a görögöt. Akik az embert s ennek alakját s a szépség törvényeit akár mint tudósok, akár mint szobrászok, komolyan tanulmányozták, (pl. Michelangelo, Bernini, avagy Burckhardt), mind megegyeznek ebben.

A *festészeti stílusoknál* szintén a népek és a nagy művészegyéniségek és technikák szerint alkothatnánk bizonyos csoportokat. A természetérzés gazdagodásával az újkorban megjött a festőibb, színekkel is mintázó stílus a rajzos stílus mellé. Az impresszionizmus csak divatos neve a festői vázlatnak, mely levegősen puha és rezgőn atmoszférás.

A csíkokban vagy pontokban való színfelbontó modor oly apróság, hogy nem érdemli meg a külön stílus nevét — s messze is áll színhatási erő vagy finomság dolgában a régi mesterek teljesítményeitől. Csak egymás mellé kell tennünk e dolgokat. A „modern" francia festőnagyság, Maurice Denis is belátta ezt már. Azt is jó még tudnunk, hogy az [illegible] fényfestészet, luminista piktúra, sem oly uj-

KÁSZONYI István egri fazekasmester. Egerben 1814-25-ig irják össze és 1825-ben a megyeházán tett munkájáért vesz fel ~~tiszte~~ munkdijat.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit

Kászonyi István

2000 férőhelyes sportcsarnok-
terve I. díjat kapott a MÉSZ
diplomaterv - kiállítás

Magya r Nemzet 1 973 október 4. 3.old.

Kazonyi János

miskolci könyvkötő

XVIII. 2

l.

Zoltaidebreyomda

17. l.

neo Buona.

29-ben.

husi capitel sarkain allego-
szemben lévő oldalain két
ez díszt.

n. — Lelt. sz. 1320. — Véte-
Venice Art Companytól 4000
ámoltatott 1895 június 18-án
zve lásd a 34150–895 és az
in. előadmányi ivet. — Az el-
ember 28-iki 4561 (635–900)
eln. sz. határozat (464–901).
tr. 22. l.

-33

Kászonyi József,könyvcsináló

A könyvcsináló nem azonos a könyvnyomtatóval.Az előbbi 1792.jan.26-án is szerepel,amikor a miskolcivárosi jegyzőkönyv Kászonyi József és Meczner Sámuel könyvcsinálókról ir.160.old. 2.jegyz

KOMÁROMI JÓZSEF: Az első miskolci nyomda betükészlete 160.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE,I. 1957. Miskolc

Kászonyi István, fazekas mester

M.D.K.

Egerben 1814-25 között szerepel a városi összeírásokban, 1825-ben a megyeházán végzett munkájáért vesz fel munkadíjat.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Percsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 348. old.

KÁSZONYI Józef debreceni antalos

1810-1835 között tizenhárom
alkalommal elhunyt

MÉrt 1997/1-2. 100.

ill. .i.Dávid Erzsébet::

452. DÁVID Ferenc: Műemlék
Sopronban. = Magyar Műemlé
.i.Dávid Ferenc::

453. DERCSÉNYI Balázs: Az
belváros. = Építésügyi Sze
.i.zzzGyőr - belváros::.i.

454. DERCSÉNYI Balázs: A K
Podmaniczky Érem 1988. év
Szemle, 32 (1989) 593-596.

455. DERCSÉNYI Balázs: A K
kitüntetettjei = Építésügy
640. .i.Decsényi Balázs::

456. DERCSÉNYI Dezső: Euró
Műemlékvédelem, 22 (1978)

457. DERCSÉNYI Dezső: Jele
Végrehajtó Bizottságának 1
üléséről. = Műemlékvédelem
.i.Dercsényi Dezső::

458. Dercsényi Dezső: A mű
kapcsolatai. >

458 DERCSÉNYI Dezső: Műemlékvé
alakulása.= Műemlékvédelem
.i.Dercsényi Dezső::

KÁSZONYI József asztalos

VARGA Gyula: Adatok a debreceni asztalos céh és a népi butor történetéhez.=A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve 1988 (1990) 133.

1821.

MDK

Kászonyi Lajos

Lenin plakett, gipsz

I. Orsz. Vasutas Képzőmüv. kiáll. 1951. aug. 6. l.

Kaszonyi László
ötvös

Keresztelő tál
1828.
Debreceni ref. egyház
tulajd

Jml

Keresztelő kancsó
1821.
u. ott.

Jml

PADOVA

Zámboky János „kisebb emléke van"

Tábori Kornél: Magyar vonatkozású szobermüvek a világ városaiban. Pesti Napló, 1938 dec. 25, 59 l.

Kaszonyi László

ötvös

l.

Zoltóto Debr

53. l.

Kaszonyi László

čtvrť

l.

Zoltóto Dek. 56. l.

Kászonyi László

ötvös

1828 Debrecen

Kapmagyarorszötvösök 37 l.

-én.

pore
~~[illegible] ábrázolva~~, jobbról pedig
Elől az utat egy női alak dén-
~~[illegible]~~ vasvégel, a meknél ketten beszél-
három vitorlás bontakoik ki.
[illegible]lrése alól balra: „L. Willroider".

- Lelt. sz. 4473. -- Értéke 400 K. --
1912 márczius 9-én (621-913). -- A
(1381-913). -- ~~Átvétetett 1913 ápri-~~
tetett 1914 márczius 30-án (245-914).

68

Kaszonyi László

debreceni aranyműves

1826 – 1835

l.

Zoldstv Debr. 27. l.

Németjárfalva

XXII

Kászonyi László

ötvös inas.

Miskolczon született.
Tanult Kassán Dendely József-
nél 1810. aug. 9 - 1814.
szept 13. ig. nikor fel-
szab.

Mihalik József. Kassaváros
ötvösseinek története.
Bpest. 1903. 328. l.

Bubics Zsigmond

festő.

KÜLÖNÖS „KISMACSKA”: A SZERVÁL

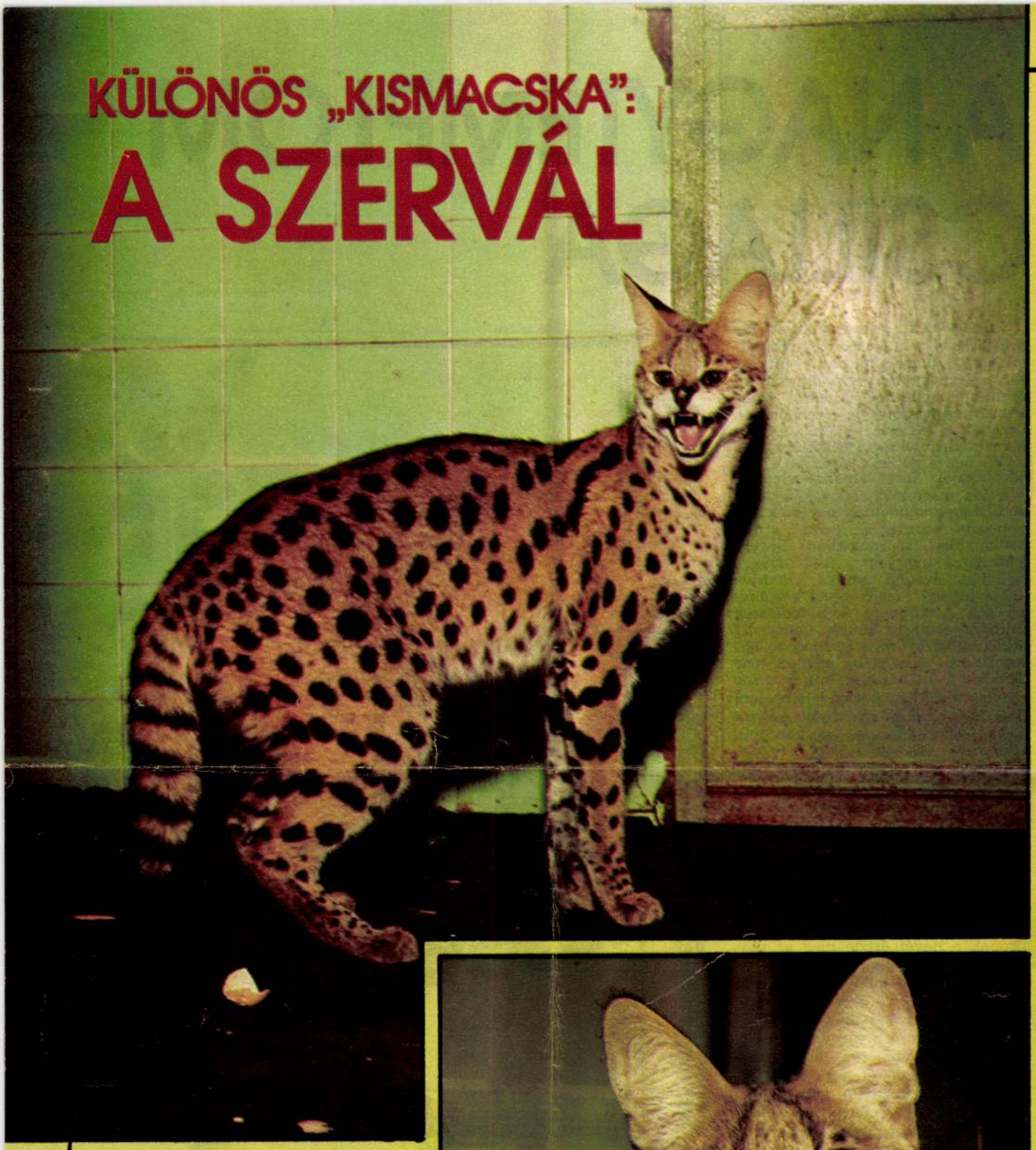

Termetük legalább annyira emlékeztet a kutyákéra, mint a macskákéra

Egyelőre riadt figyelemmel fogadja a látogatókat (Kapocsy György felvételei)

A NAGYTEMPLOM CSILLAGA

*Debrecen*nek évszázadokon keresztül nem a háborús viszontagságok sora, hanem a megannyi tűzvész volt a legnagyobb veszedelme, mint számos településnek. A város drága pénzen megválthatta a szabadságát, a jogait, a békéjét — ám a „vörös kakas" ellen sokszor tehetetlen volt.

1564-ben a gótikus stílusban épült, háromhajós *Szent András-templom* is a tűz martaléka lett (akkor még nem *Nagytemplom*nak nevezték, hiszen nem állt még az „öccse", a mai *Kistemplom*). A romokban heverő református templom újjáépítésére csak hat évtized múlva, *Bethlen* Gábor anyagi segítségével kerülhetett sor. A toronyra és a fedélszék csúcsára csillagot tettek (mégpedig valószínűleg gyorsan rozsdásodó bádogcsillagot, hiszen az egyiket már 1682-ben ki kellett cserélni). S akkor egy ma már ismeretlen debreceni ötvös a szokásos nyolcágú helyett hétágú református csillagot készített, és ágaira ezt a szöveget véste: NEMZETES BALYIK ANDRÁS URAM FŰ BÍSÁGÁBAN 1682 (a *„bíságában"* azt jelenti *bíróságában* — csak a teljes szó nem fért rá az ötödik csillagszárra).

A feliratnak valójában az az érdekessége, hogy nem az akkori debreceni református prédikátornak, *Felvinczi* Sándornak, hanem a főbírónak a nevét őrizte meg az utókornak. E kivételes jelenségnek az a magyarázata, hogy a XVII. században Debrecen *„keresztyén respublicá"*-nak, vagyis köztársaságnak nevezte magát, és a város ügyeit egy nyolcvantagú *szenátus*, illetőleg a főbíró vezette tizenkét tagú *esküdtbírói testület* intézte. A város ügyei összeforrtak a református egyház ügyeivel — hiszen akkoriban más vallásúak nem éltek Debrecenben. Ezért vésték a főbíró nevét a csillagra. Az egy-egy esztendőre megválasztott főbírónak nagy hatalma volt, noha nem feltétlenül a nemesek vagy a vagyonosok közül választották őt. Például Balyik asztalosmestert tizenegyszer (!) választották főbíróvá.

A csillag 1802-ig ragyogott a torony csúcsán, amikor is ismét tűzvész pusztította a várost. Leégett ezerötszáz lakóház, a híres Kollégium és a Nagytemplom is. A romok között megtalálták a csillagot,

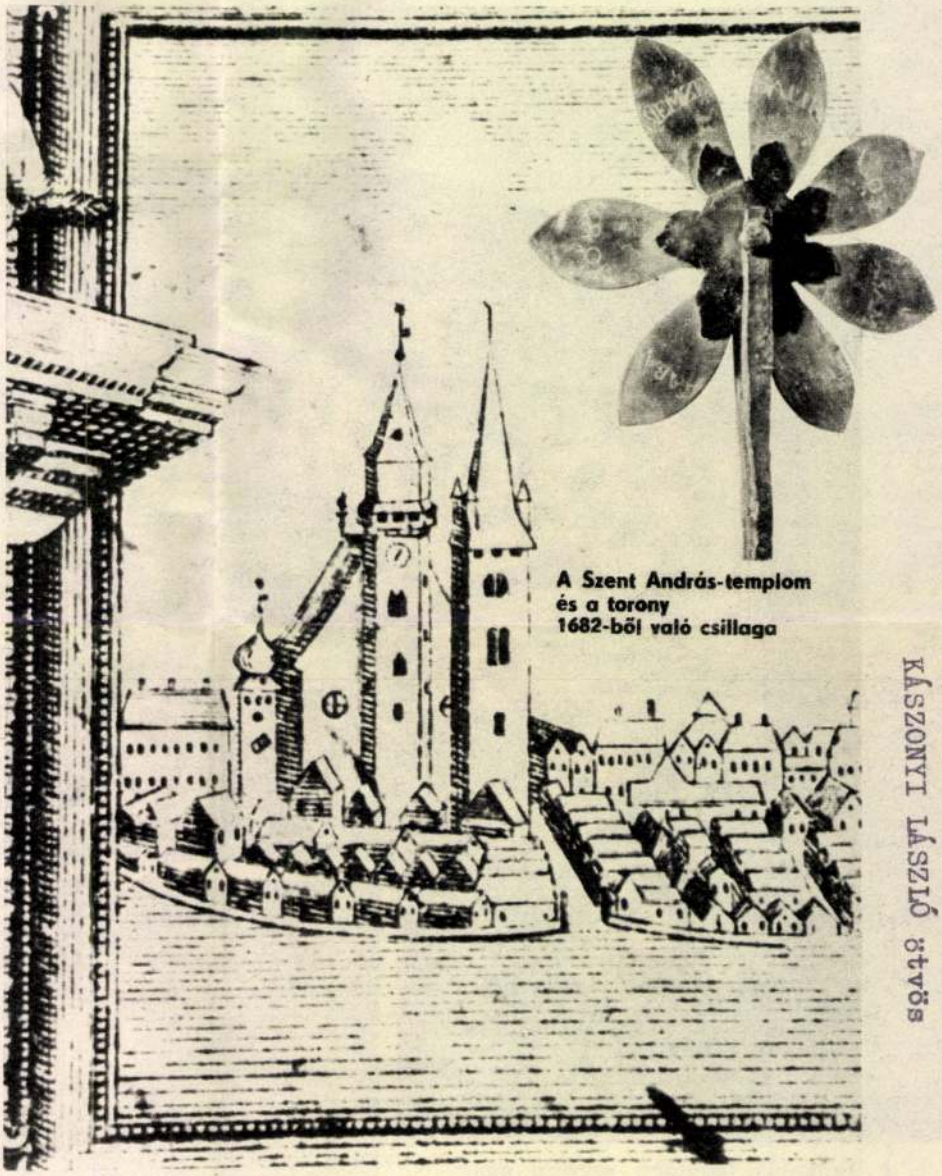

A Szent András-templom és a torony 1682-ből való csillaga

s azt 1834-ig a lelkészi hivatalban őrizték. Akkor *Budai* Ézsaiás püspöknek eszébe jutott: a színaranynak vélt, legalább 1000 forintra becsült ékességet értékesíteni kellene, hogy az árát valamiféle hasznos dologra fordítsák. A presbiteri tisztséget is viselő városi tanácstagnak, *Jenei* Józsefnek esküdtnek a kezébe nyomta hát a csillagot, s elküldte vele egy helybéli aranyműveshez. Az pedig ezt a nyilatkozatot írta róla: *„A szent Ekklésia részéről esküdt Jenei Józsefúr egy tsilogot betsü véget hozám hozván veres réznek találtam aranyal futattva. Meg ér 6 váltó forintot. 1834. jan. 18. Kaszonyi László arany ezüst mívész."*

Szerencsére a szakvélemény ellenére sem dobták el a „tsilogot". Az „arany ezüst mívész" bizonylatával együtt ma is megvan a debreceni *Református Kollégium Múzeumá*ban.

Dr. Takács Béla

KÁSZONYI LÁSZLÓ ötvös

Kaszonyi László

Szobrai

1881. Budapest.

KÁSZONYI Lánkó ötvös (Debrecen)

MÉrt 1999 124.

Nähe des Nichts produzieren. Deswegen träumte er auch von einem kosmischen Subjekt, das er hoffnungsvoll vom menschlichen Subjekt unterscheiden wollte. Die Denkform des Erhabenen meldet sich verräterisch zu Wort, wenn er seine Kunst mit der grenzenlosen Natur in eins setzt. Sie mache jetzt «gigantische Schöpfungen möglich, ähnlich den Schöpfungen der Natur». Yves Klein wiederum träumte von einem Theater der Leere, die sich, untermalt von den Seufzern des Erhabenen und dennoch gereinigt von unreiner Subjektivität, mit der unmeßbaren Empfindung des Alls füllte. Er hoffte wieder einmal, «eine Transparenz zu schaffen, in welcher der absolute Geist lebt». Der «Enthusiasmus», der in jeder Beschreibung des Erhabenen steckt, blieb das Kennzeichen dieser Traumspiele. Je mehr Generationen sich ihrer bedienten, desto ironisch-gläubiger und virtuosphantasievoller fielen die alten Negationen aus. Sobald der Traum von einer werklos vollkommenen Kunst Wirklichkeit zu werden schien, zerstob er jedoch vor jedem neuen Realismus.

Es darf aber nicht der Eindruck entstehen, als habe das Schattenspiel einer nach ihrem eigenen Begriff jagenden Kunst ungestört und abseits der modernen Geschichte auf einer Insel stattgefunden. Noch weniger trifft es zu, daß es kulturprägend geworden oder geblieben sei. Der Kontext, in dem der Kult des Erhabenen fortgesetzt wurde, veränderte sich fortwährend. Die Massenkultur marginalisierte diese Kultübung im gleichen Maße, wie sie andererseits eine

KÁSZONYI ÉS ZEUNER
SZOBRÁSZOK, BUDAPEST.

♡♡ **MŰTEREM:** ♡♡
VII, Kerület, István-ut 67. sz. a.

Telefon: 56–48. ♡♡♡♡♡ Telefon: 56–48.

Magyar Építőművészet
1907. 8. sz.

Kászonyi Migl Árpád

Párisban minkódott -
Tony Robert Fleury ta-
intványa volt.

Tab Párismagy 82. l.

Kasztinger

grod

Odg 1862. 9. l

talan nem iskell

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

n.

vi ..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kasztner
bécs. festő

lásd

B Győr 86 l.

lásd
Kastner
alatt!

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnöl

8. **sorsz.** Műhelyi minta

Kasztner Lajos
"Hogy is kőne?" gipsz

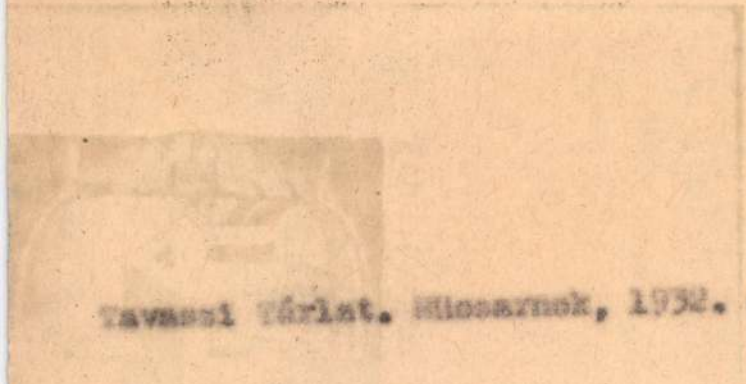

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 14 l.

306. kép. 5. (*Mss.* 2k.) *Pontificale*

96
29

Kasztner Margit

iparnuvert

l.

A soproni ipar

100 éve 1847–1948.

Sopron 1948

7. l.

Großh. Badisches
General-Landesarchiv.

Nr. 2905.

Mit Bezug auf
das Schreiben vom 27. October
d. Js. Nr. 751.

Anlage

Wir hab
zweimal - Ende
gut aufzugeben
Auf unsere Anf
dass Frachtgut

Kasztner Lajos

wobiów

Műcs. Kiáll, 1931 tól
Pipics 115. l.

68—73. Geplant von Nikolaus Bethlen.

Nemzeti Múzeum.

. Budapest, National Museum.

VI. sz.). Budapest, Nemzeti Museum.

kl) XVI. Jh.). Budapest, National Museum.

vá koronázásza. Falkép a pécsi székesegyházban.

en Seligen Mauritius, Bischof vom Pécs. Wand ild nd Gemahlin. Odbild. Budapest, Museum der

Kasztner Lajós

zobrázt

1 –

Nemesvári 67. C

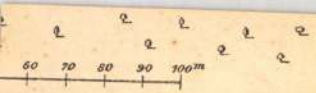

ofil unterhalb Münden.

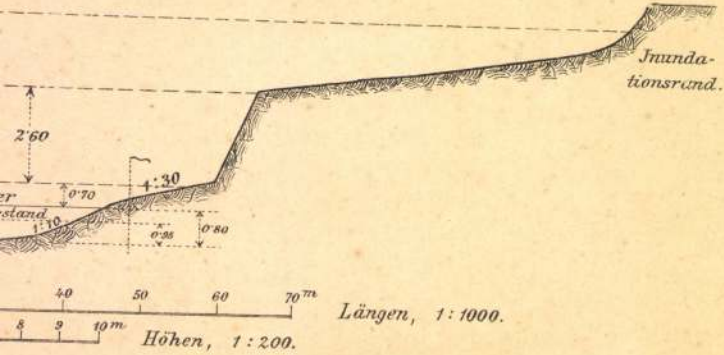

chwelle aus Stein.

Querschnitt a-b.

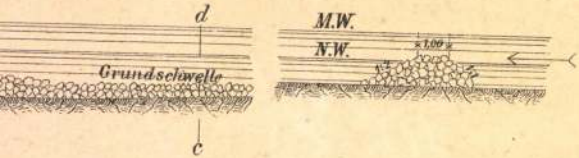

Querschnitt c-d.

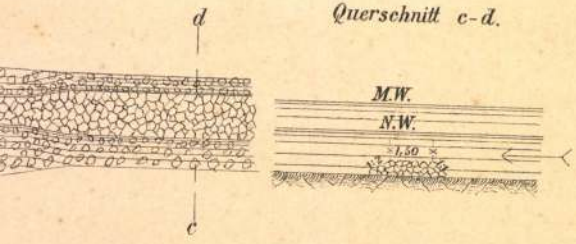

Kasztner Lajos

Kolozsvár Pestszentlőrinc

Műcsarnok

1933. szept. Fiatal művészek

Kiáll. 154.

Kaszner Lajos

nobrák, Műcsarnok

1931. tav. kiáll. 165, 168.

1931/32. téli kiáll. 144.

1932. tav. kiáll. 204

Kasztner Péter, díszlettervező

a győri Kisfaludy Színház első adásának

a díszleteit tervezte.

Szekrényessy Júlia: Női képpel 13.

Élet és Irodalom Bp. 1985. máj. 18 XXIX/11

SAMUEL KASZTNER, textilfestőmester

"Verzeichniss der zur Neusohler priv.Sieben Bergstadtisen Lade einverliebten Schwarz und schön-färbemeister,aus dem Meister-Buche ausgezogen. /1823/:
in Nograder Comitat: Tuhár,/Kistugár/:
40.- Samuel Kasztner
111. old. 31.jegyz

DOMONKOS OTTÓ: Magyaror szági festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz.Évkönyve, 16. Győr, 1974

KASZTNER /KASZNER/ Sebestyén egri könyvkötő. 1785-90 közötti adóösszeirásokban találkozunk nevével. 1791-ben --+ Gyalogay és --+ Conterschweller könyvkötőkkel, együtt elutasitja --+ Zelenka János felvételét a polgárok, illetve a cáhbeliek közé.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Kasztner (Kaszner) Sebestyán

egri hőnyokótó

1791-1810 körök szerepel összeírásokban, 1785-től adó összeírásokban. 1791-ben Galogay és Konterschweller hőnyokótókkel együk elutasítja Zalenka János felvételet a polgárok, ill. céhbeliek köré

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

334. old.
+ 348. "
+ 351. "

+ 3

Kata József, fafaragó

Borotvatartó fából. Vésett, spanvolozott. Tulipánok, rozetta. Felirat: KATA JOSEF. Kata ? készitette 1860-ban. Rádfalva. Jan. Pann. Múz. Ltsz: 52.333.1. -H: 189 mm, M: 32 mm Sz: 45 mm. Kép 2. kép. 144. old.

FÜZES ENDRE: A Janus Pannonius Múzeum borotvatartói 139. old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

Kata

Kata József, fafaragó

Borotvatartó fából. Vésett virágdísz, spanyolozott. Jan. Pann. Múz. Ltsz. 52.333.1. 2.kép. 144.old. Fekete repr.

FÜZES ENDRE: A Janus Pannonius Múzeum borotvatartói 139.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

KÁTA Mihály festő

1994. márc. 31.

M. Kortánasági Érdemrend Tiszteresztye
(polgári tagozat)

lődési Ház (Pesti út)

ORVÁTH LAJOS
ÓTH KURUCZ JÁNOS
R. BOGDÁN EMIL
AGY FERÓ

t szeretettel várunk!

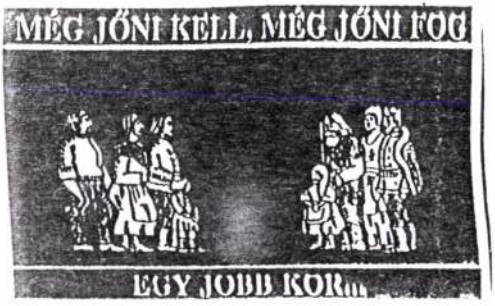

Kasztner Lajos, szobrászművész

Az Orszházi Szépművés Céh 1936-os megalakulásától Török István tagja volt a céh képzőművészeti osztály választmányának. 1936. apr.-ban kiállítást rendeztek a Polgári Olvasókörben. Török István mellett több művész szerepelt műveivel, így Kasztner Lajos is.

Koszorús Oszkár: Arcképvázlat Török István.
Békés Megyei Népújság, 1983. szept. 10. 2. old.

M.D.K

KASZTA Dénes építész

Résztvesz a Székesfehérvár Dózsa György tér és környéke rendezésére kiírt tervpályázatban

Társ tervező: Finta József

Magyar Építőművészet 1960. 1. sz. 64. l.

Kaszta József, [építész] MDK

A szombathelyi városközpont rendezésére készített pályaművét díjazták.

–: Pályázat állandó építészi kiállítás tervezésére 8. l.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. máj. 4. [vidéki]

M.D.V.

KASZTA József építész

*Részvétel a pályázaton (20.000 Ft)

Társtervező: Fritz József

Döntöttek Szombathely centrumának épitési tervpályázatáról
100 000 forintot kaptak a pályázó épitészek
Magyar Nemzet 1962. április 27. 3.1.

Kaszkel Jakab üvegesmester M.D.K.
Műhelye Miskolcon.

Miskolcon, az 1792-ben, a Kazinczy utca létesítésekor kisajátított, telkeket felbecsülő bizottság tagja.

A Miskolci Hermann Ottó Múzeum Közleményei 1955 december 16.l.

KASZTEL JAKAB, üvegesmester

Miskolcon 1792-ben a Kazinczy-utca megnyitásával kapcsolatosan bizottság vizsgálta meg az ottani telkeket. Kasztel is a bizottságban volt. 16.old.

KOMÁROMY JÓZSEF: A miskolci Kazinczy-utca létesítése 1794-ben 14.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1955. dec. Miskolc

KASZTL LAJOS, keramikus, edényfestész

A XIX. sz. végén már a második generáció dolgozik. Csak el
vétve akad egy-egy feltehetően jobb képzettségü munkás.
Ilyen volt Kasztl, edényfestész Bajorországból. /1890-190
1900/. Neve, származási helye az egyszerü gyári munkásokka
szemben nagyobb felkészültségre enged következtetni.
284. old

MOLNAR LASZLÓ: A városlódi kőedénygyar/1866-1950/
275. old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

KÄSZTL LAJOS, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramiks dolgozóknak névsora 1851-1950 közt
KÄSZTL LAJOS, /bajor szárm/, festész 1890-1900
Függelék, 297.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1866-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

MDK

Kászonyi-Migl Árpád

Tábori Kornél: Páris magyarjai. Bp. é.n.

821

M.D.K.

Kassovitz Henrik
festő

Németh Lajos: A magyar szocialista képzőművészek csoportjának története.

M.M.M. Évkönyve 1952, 811.

KASZTA ANTAL, szegedi szobafestő

Kaszta Antal a jelse szegedi szobafestő a katonai ügyosztály falait Kabók Imre gombkötő-v.magyarszabómester mintáival festette ki. A magy.ornamentika legszebb alakzatai: tulipán, rozmaring, lantvirág, saskörom, bajusz, lencsekarikák, vannak a legremekebb formában, mint a magy.disz-ruhákon, a szabók mintáin itt is a falfestészetben.
103.old.

BÁLINT SÁNDOR-JUHÁSZ ANTAL: A szegedi gombkötőmesterség 93.old

Néprajzi Értesitő, A Népr.Muz.Évkönyve, Bp. I. 1968

KASZTA ANTAL, szegedi szobafestő

A Szegedi Napló beszámolója elmondja, hogy Beck Fülöp városi tisztviselő felszólítására a katonai ügyosztály hivatali helyiségeit Kaszta Antal jeles szegedi szobafestő Kabók Imre Gombkötő-v. magyarszabómester mintái után festette ki. 103.old.

BÁLINT SÁNDOR-JUHÁSZ ANTAL: A szegedi gombkötőmesterség 93.old

Néprajzi Értesitő, A Népr.Muz.Évkönyve, Bp. L. 1968

KASZTA DÉNES, építész

Szombathely városközpontjának rendezésére meghirdetett országos nyilvános tervpályázat.1961.dec.15.és 1962. ápr.5.között.-44 értékes pályázat volt.-a 20.000 forintos I.dijat Finta József és Kaszta Dénes pályaterve nyerte. 406.old

HECKENAST JÁNOS: Napjaink Városfejlesztési problémái 377.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, XIX.évf, 1965 3.szám Szombathely, 1965

Kaszta Dénes

és Korbonits Dezsőné tervezte a kecskeméti új városközpontot.

Dercsényi Dezső, Entz Géza stb.: Magyar műemlékvédelem 1963-66. Budapest 1969.

KASZTA DÉNES, épitész

Az 1961-ben a "Szombathelyi Városközpont tervpályzatára" kiirt pályázat egyik pályamüvét Finta József és Kaszta Dénes készitette.-20.000 forintos dijat nyertek. 93.old

KAROLYI ANTAL: A szombathelyi városközpont tervpályázata 91.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti Evkönyv, 196-. II.köt. Szombathely, 1962

Kaszta Dénes, építész

A szentendrei skanzen – tervpályázat egyik nyertese.

Rárhonyi János: Rajzasztalon Budaörs

4.

ESTI HIRLAP Bp. 1974. szept. 19.

Kaszta Dénes M.D.K.

10 000 Ft-tal jutalmazva a pályázaton

Társtervező: Finta József

Eldőlt a Miskolc- Tapolca üdülőhely tervpályázata

Magyar Hemzet 1964. december 18. 3.1.

M.J.F.

Ka szta ^énes M.^.K.

^ijazva a tervpályázaton / 10 ooo Ft /

Tóth György: Milyen lesz a ^unakanyar erőműve?
Odaitélték az első tervpályázat dijait

Pest megyei H irlap 1964. december 6. 2.l.

Kasita Dénes, építész MDK

A békéscsabai városközpont rendezésére kiírt tervpályázaton 22 000 ft-s díjat nyert.

-: Hír 10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. máj. 5.

Kaszta Dénes

Tóth Dezsővel közösen
részt vett a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum
meghívásos tervpályázatának I. ütemén.

Vargha László: Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum
tervpályázata. 1967. - Magyar Építőművészet. 1968.
5.sz. 12-17. l.

Kasta Dénes

Tóth Dersővel együtt
meghivást kapott a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum tervpályázatának II. ütemére, és 1. díjat nyert, a győztes terv ismeretében.

Vargha László: Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum tervpályázata, 1967. - Magyar Építőművészet, 1968. 5.sz. 12-17. l.

Kaszta Dénes -
Tóth Dezső

részt vett a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum tervpályázatán 1967.

Magyar Építőművészet 1968. 5.sz. 12-17.l.

Kaszta Dénes -

Tóth Dezső, munkatárs: Balassa M. Iván

részt vett a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum tervpályázatán 1967.

I. díjban részesült (16.000 Ft)

Magyar Építőművészet 1968. 5.sz. 12-17.l.

M.D.K.

Kaszta Dénes, építész

és Finta József közös terve a két első díj egyikét nyerte el a dunaparti szállodasor megoldására 1963-ban ismételten kiírt pályázaton. Ők úgy a Duna-szállót, mint a Thonet-házat lebontásra itélik. (1 ábra)

Major Máté: A pesti Duhapart szivének városképi problémái

"BUDAPEST", Bp. 1966. IV.évf. máj.sz.

21. old.

Kaszta Dénes, [építész] MDK

Balatongyörök rendezésére
készült terve díjat nyert.

–: Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. okt. 2.

Kaszta Dénes M.D.K.

pályázaton 15 000 Ft-al díjazva

Társtervező: Finta József

Érdekes javaslatok a nagymarosi vízilépcső és környéke építészeti kialakitására meghirdetett pályázaton

Magyar Nemzet 1964. november 4. 3.l.

Kaszta Dénes épitész M.D.K.

Eger fürdő-környék rendzési terve

Társtervező: Finta József

I. dijas terv. repr.

Elekes Andrásné: Uj gondolatok az elmult év város-rendezési pályázataiban

Magyar Épitőmüvészet 1962/. 16.1.

Kaszta Dénes építész M.D.K.

/VÁROSTERV/

Hódmezővásárhely városközpont részletes rendezési terv
ve.

Társtervező: Ölekes Andrásné

frepr.

Magyar Építőművészet 1962 /1. 29. 1.

Kanta Dénes, grafikus

Új Mív. 2003. 9. p. 14.

eladatok elvégzésére -a Megrendelő előzetes
sult igénybe venni, de értük, valamint az általuk
mind etikai értelemben mint sajátjáért felel.
rinti szolgáltatásait az OGYI-P-5-1992, valamint
CH szabályozásának megfelelően és a vizsgálati
égzi.

delőnek joga van ellenőrizni a GCP - előírások
munkaidőben, és olyan gyakorisággal, ahogy
óhelyeket erről 48 órával előbb értesíti.
i előírások, intézkedések miatt bekövetkező
a Megrendelő által vagy hatósági előírásra
ben az esetben a Megrendelő az elvégzett munka
lelő díjtételeket kifizetni.

vizsgálattal kapcsolatosan keletkezett valamennyi
szerint archiválásra kerüljön. A Vállalkozó 15
t, és az archiválás helyéről köteles tájékoztatni a
maga őrzi és másolatot bocsát a Vállalkozó

Megrendelőt értesíti és az archivált anyagot a
a Megrendelőnek, vagy a Megrendelő költségén

e inspekcióra rendelkezésre állnak. A Vállalkozó
nő kérésére és költségére ezen adatok hivatalos

Kaszta Dénes építész M.D.K.

/VÁROSTERV/

Szentes . Városközpont rekonstrukciós terve

Társtervező: Elekes Andrásné

repr.

Magyar Építőművészet 1963/ 1. 31.1.

Kaszta Dénes épitész M.D.K.

Résztvett Aa Duna-part beépitésre kiirt terv-pályázaton

25 000 Ft -al dijazva

Társtervező: Finta József

G.J.:Kihirdették a Duna-parti tervpályázat eredményét

Magyar Épitőművészet 1963. julius 2. 5.1.

Kaszta Dénes, építész MDh

Pályamüvét díjazták.

Pakots György: Legfontosabb a Dunapart rendezése 3.

ESTI HIRLAP Bp. 1963. júl. 2.

Kasza Dénes

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán megvételben részesült 41 sz. pályamű egyik építésztervezője.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969. 2.sz. 3.l.

Kaszta Dénes, építész MDG

Finta József és Kaszta Dénes Dunapart terve első díjat nyert.

—: Húszemeletes ~~[illegible]~~ szálloda a Dunaparton 3.

ESTI HIRLAP Bp. 1963. júl. 27.

Kasta Dénes, [építész]

MDK

I. díjat nyert.

—: Kiosztották a szentendrei falumúzeum tervpályázatának díjait

Népszabadság, Bp., 1967. dec. 22.

Kaszta Dénes, építész MDK.

Az első – építészetileg – megvalósuló szocialista falunak, a Csongrád megyei Székkutasnak építési terveit kérésette.

Rózsa Gyula: Milyen lesz az új szocialista falu?

4.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. szept. 27.

Kaszta Dénes, [építész] M.Dh

Finta Józseffel közösen készítette el Kecskemét rendezésének tervét.

Aczél Kovách Tamás: Öt év alatt kilenc első díj 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. febr. 19.

Kaszta Dénes, [építész?] MDK

Finta Józseffel együtt 18000 ft-s díjat nyert.

– : A szentendrei-szigeti pályázat eredménykirdetése 10. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. márc. 10.

Kosta Dénes, építész MDk

A szombathelyi városközpont rendezésére hirdetett tervpályázat első díjának nyertese Fülé Lajossal együtt.

A pályamű: Repr

Derzsényi Dezső: Egy tervpályázat tanulságai 9. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. júl. 20.

M.D.K

KASZTA Dénes építén

Részvétel Szombathely városának részletes rendezési tervpályázatán

(20,000 Ft. díjazás)

Pályázat állandó épitési kiállitás tervezésére
Magyar Nemzet 1962. május 4. 6.1 .

KASZTA Dénes M.D.K.

Győr-Nádorváros beépitési terve

/ 14 000 Ft-ért megvásárolva/

Társtervező: Finta József

Döntöttek a Nagyvárad téri orvostudományegyetemi központ és a Győr-Nádorváros tervpályázatról

Magyar Nemzet 1962. október 20. 3.l.

KASZTA Dénes épitész M.D.K.

/VÁTERV/

Résztvett a Kecskemét központjánka és déli városrészének tervpályázatán

I dij / 50 000 Ft.

Társtervező: Finta József

Döntöttek a Kecskemét központjának és déli városrészének épitési pályázatáról

Magyar Nemzet 1962. december 21. 3.l.

M. D. K.

KASZTA Dénes építész

Finta József társtervezője

Debrecen, Dobozi úti lakótelep terpályá

zatának I. díj

Döntöttek Debrecen új városrésze

építésének tervéről

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 240. sz. 6. l.

okt. 10.

M.P.K.

KASZTA Dénes építész

(VÁTERU)

megvett terv (Repr.)

Társtervező: Finta József

Sztálinváros „Római Tábor" nevű területének rendezésére kiírt terpályázat

Magyar Építőművészet 1960. 6. sz. 12. l.

M. D. K.

KASZTA Dénes építész

Szolnok - Zagyvaparti városrész rendezése - pályázat
(megvétel)

Magyar Építőművészet 1959. 1/2. sz. 80. l.

MDK

Kasztner ..... bécsi festő

A győri karmelita tyrlom egyik oltár-képének festője: hűn hárna angyalaktól körülvéve, lábánál ut István és Imre.

P. Antal: A győri karmelita rendhán 200 éves tört. Győr 1897. 87.

MDK

Kasztner Károly

építész

Mag.építési eng.Bpesten. Vállalkozók Közl. 1908. márc. 4. 5.l.

JOANN KASZTNER, textilfestőmester

"Verzeichniss fer zur Neusohler priv.Sieben Bergstädtisen Lade einverliebten Schwarz und schön-färbemeister,aus dem Meisster-Buche ausgezogen/1823/:
in Bergstädten:Kxix Kreimnitz.
11.- Joann Kasztner.
111.old. 31.jegyz

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textil festés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz.Évkönyve, 16. Győr, 1974.

JOANN KASTNER

M. D. K

KASZTNER L. szobrász

Dávid (1930.)

Férfitej (1927.)

A M. N. Galéria állagjegyzéke I./a r

Bp. 1959. 249. e

Kasztner Lajos
szobrász

Téli Tárlat - a Mücsarnokban - szoborral szerepel -
Szép arcmása.

Pesti Hirlap 1931.XII.19.

Kantner Zajos

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi Tárlatán.

Újság 1931. IV. 26.

Kantner Lajos

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

BH. 1931. IV. 26.

Kantner Lajos

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

P. H. 1931. IV. 25.

MDK

Kasztner Lajos

Csiholó, gipsz

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.
19 l.

Kasztner Lajos MDK

"Hogy is kőne?", gipsz

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállítás

Kasztner Lajos MDK

kisfaludi Dr. Lipthay Pál, gipsz

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Kasztner Lajos MDK

~~xxx~~ Csiholó, gipsz

Mücsarnok 1933 Fiatal Müvészek kiállitása

Kasebuer Ladies

Xxx Catholic, Ethos

Kasztner Lajos szobrász

Csiholó

Fiatal Müvészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok.

MDK

Kasztner Lajos, szobrászm.

Kisfaludi Dr. Lipthay Pál. Gipsz.

Műcs.-OMKT 1931-32. évi téli kiáll. dec. 2o.-jan. 17.
Kat. 11.1.

Kasztner Lajos MDK

Petrovics Sári arcmása, gipsz

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Kasztner Lajos

Önarcmás, márvány

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás